

Επίσημη Εφημερίδα

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 340

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

62ο έτος

8 Οκτωβρίου 2019

Περιεχόμενα

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ελεγκτικό Συνέδριο

2019/C 340/01	Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2018, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των θεσμικών οργάνων	1
2019/C 340/02	Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 2018, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις της Επιτροπής	269

EL

©Ευρωπαϊκή Ένωση, 2019

Για οποιαδήποτε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να ζητηθεί άδεια απευθείας από τους δικαιούχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 287, παράγραφοι 1 και 4, ΣΛΕΕ και του άρθρου 258 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 1877, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, καθώς και του άρθρου 43 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1877, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323

το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τη συνεδρίασή του της 18ης Ιουλίου 2019, ενέκρινε τις

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ**για το οικονομικό έτος 2018**

Οι εκθέσεις, συνοδευόμενες από τις απαντήσεις των θεσμικών οργάνων στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες για τη χορήγηση απαλλαγής αρχές και στα λοιπά θεσμικά όργανα.

Τα Μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι:

Klaus-Heiner LEHNE (Πρόεδρος), Henri GRETHEN, Ladislav BALKO,
Λάζαρος Στ. ΛΑΖΑΡΟΥ, Pietro RUSSO, Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA,
Alex BRENNINKMEIJER, Danièle LAMARQUE, Νικόλαος ΜΗΛΙΩΝΗΣ, Phil WYNN OWEN,
Oskar HERICS, Bettina JAKOBSEN, Janusz WOJCIECHOWSKI, Samo JEREB, Jan GREGOR,
Mihails KOZLOVS, Rimantas ŠADŽIUS, Leo BRINCAT, João FIGUEIREDO, Juhan PARTS,
Ildikó GÁLL-PELCZ, Eva LINDSTRÖM, Tony MURPHY, Hannu TAKKULA,
Annemie TURTELBOOM, Viorel ȘTEFAN, Ivana MALETIĆ.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

(2019/C 340/01)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Γενική εισαγωγή	7
Κεφάλαιο 1 — Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της	9
Κεφάλαιο 2 — Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση	35
Κεφάλαιο 3 — Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	55
Κεφάλαιο 4 — Έσοδα	111
Κεφάλαιο 5 — Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση	121
Κεφάλαιο 6 — Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	135
Κεφάλαιο 7 — Φυσικοί πόροι	159
Κεφάλαιο 8 — Ασφάλεια και ιθαγένεια	179
Κεφάλαιο 9 — Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας	187
Κεφάλαιο 10 — Διοίκηση	197
Απαντήσεις των θεσμικών οργάνων	205

Γενική εισαγωγή

0.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) είναι θεσμικό όργανο ⁽¹⁾ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και ο εξωτερικός ελεγκτής των οικονομικών της ⁽²⁾. Με την ιδιότητα αυτή, ενεργούμε ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων όλων των πολιτών της ΕΕ, συμβάλλοντας ιδίως στη βελτίωση της δημοσιονομικής της διαχείρισης. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο μας παρατίθενται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων μας, τις ειδικές εκθέσεις μας, τις πανοραμικές επισκοπήσεις μας και τις γνώμες που διατυπώνουμε επί νέας ή επικαιροποιούμενης νομοθεσίας της ΕΕ ή επί άλλων αποφάσεων με επιπτώσεις στη δημοσιονομική διαχείριση ⁽³⁾.

0.2. Η παρούσα ετήσια έκθεση, η 42η που εκπονούμε σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, καλύπτει το οικονομικό έτος 2018. Τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης αποτελούν αντικείμενο χωριστής ετήσιας έκθεσης.

0.3. Ο γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ εγκρίνεται ετησίως από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ετήσια έκθεσή μας, συνδυαζόμενη κατά περίπτωση με τις ειδικές εκθέσεις μας, αποτελεί βάση της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής, στο πλαίσιο της οποίας το Κοινοβούλιο, ενεργώντας κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου, κρίνει κατά πόσον η Επιτροπή εκπλήρωσε ικανοποιητικώς τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις της. Αμέσως μόλις δημοσιευθεί, η ετήσια έκθεση διαβιβάζεται στα εθνικά κοινοβούλια, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

0.4. Κεντρική θέση στην έκθεσή μας κατέχει η δήλωση σχετικά με την αξιοπιστία των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων. Η δήλωση αυτή συμπληρώνεται από ειδικές εκτιμήσεις για κάθε σημαντικό τομέα δραστηριότητας της ΕΕ.

0.5. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια έτσι και φέτος η έκθεση διαρθρώνεται ως εξής:

- Στο κεφάλαιο 1 παρατίθενται η δήλωση αξιοπιστίας και σύνοψη των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών εργασιών μας επί της αξιοπιστίας των λογαριασμών και της κανονικότητας των πράξεων.
- Στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζεται η ανάλυσή μας όσον αφορά τη δημοσιονομική και τη χρηματοοικονομική διαχείριση.
- Το κεφάλαιο 3 εστιάζει στην ερμηνεία των δεικτών επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ, παρουσιάζει τα σημαντικότερα αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων που δημοσιεύσαμε στις αντίστοιχες ειδικές εκθέσεις το 2018 και αναλύει την από μέρους της Επιτροπής υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώσαμε σε ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύθηκαν το 2015.
- Στο κεφάλαιο 4 παρατίθενται οι διαπιστώσεις μας όσον αφορά τα έσοδα της ΕΕ.
- Στα κεφάλαια 5 έως 10 παρουσιάζονται, για τους κύριους τομείς του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) ⁽⁴⁾, τα αποτελέσματα, αφενός, των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργήσαμε όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων και, αφετέρου, της εξέτασης των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής, άλλων στοιχείων των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και των λοιπών ρυθμίσεων διακυβέρνησης.

0.6. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν χωριστές οικονομικές καταστάσεις για τους επιμέρους τομείς του ΠΔΠ, τα συμπεράσματα κάθε κεφαλαίου δεν συνιστούν ελεγκτική γνώμη. Αντ' αυτού, παρουσιάζονται στα κεφάλαια της έκθεσης σημαντικά ζητήματα που αφορούν συγκεκριμένα τον εκάστοτε τομέα του ΠΔΠ.

0.7. Στόχος μας είναι να παρουσιάζουμε τις παρατηρήσεις μας κατά τρόπο σαφή και περιεκτικό. Δεν είναι πάντοτε δυνατόν να αποφευχθεί η χρήση όρων που αφορούν χαρακτηριστικά την ΕΕ, τις πολιτικές και τον προϋπολογισμό της, ή όρων προερχόμενων από το γνωστικό πεδίο της λογιστικής και της ελεγκτικής. Στην ιστοσελίδα μας δημοσιεύουμε γλωσσάριο με ορισμούς και επεξηγήσεις των περισσότερων ειδικών αυτών όρων ⁽⁵⁾. Οι όροι που επεξηγούνται στο γλωσσάριο αναγράφονται με *πλάγιους χαρακτήρες* την πρώτη φορά που εμφανίζονται σε κάθε κεφάλαιο.

0.8. Η παρούσα έκθεση περιέχει επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στις παρατηρήσεις μας (και, κατά περίπτωση, τις απαντήσεις άλλων θεσμικών και μη οργάνων της ΕΕ). Ως εξωτερικός ελεγκτής, φέρουμε την ευθύνη αναφοράς των διαπιστώσεων του ελέγχου μας και εξαγωγής των αναγκαίων συμπερασμάτων, έτσι ώστε να παρέχουμε ανεξάρτητη και αμερόληπτη εκτίμηση της αξιοπιστίας των λογαριασμών και της κανονικότητας των πράξεων.

⁽¹⁾ Το ΕΕΣ καθιερώθηκε ως θεσμικό όργανο με το άρθρο 13 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, γνωστής και ως Συνθήκης του Μάαστριχτ (ΕΕ C 191 της 29.7.1992, σ. 1). Ιδρύθηκε από τη Συνθήκη των Βρυξελλών το 1977 ως το νέο όργανο της Κοινότητας που θα αναλάμβανε την αρμοδιότητα του εξωτερικού ελέγχου (ΕΕ L 359 της 31.12.1977, σ. 1).

⁽²⁾ Βλέπε άρθρα 285 έως 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 47).

⁽³⁾ Διαθέσιμες στον ιστότοπό μας www.eca.europa.eu

⁽⁴⁾ Δεν παρέχουμε ειδική εκτίμηση για τις δαπάνες του τομέα 6 («Αντισταθμίσεις»), ούτε για τις εκτός ΠΔΠ δαπάνες. Στην ανάλυσή μας των τομέων 3 («Ασφάλεια και ιθαγένεια») και 4 («Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας») που παρατίθεται στα κεφάλαια 8 και 9 αντίστοιχα, δεν περιλαμβάνεται εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος.

⁽⁵⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/GLOSSARY_AR_2018/GLOSSARY_AR_2018_EL.pdf

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο
Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-XXX
Εισαγωγή	1.1-1.5
Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου	1.1-1.3
Οι δαπάνες της ΕΕ αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη των διαφόρων στόχων πολιτικής	1.4-1.5
Διαπιστώσεις του ελέγχου για το οικονομικό έτος 2018	1.6-1.41
Αξιοπιστία των λογαριασμών	1.6-1.9
Οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες	1.6-1.8
Κύρια ζητήματα του ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις του 2018	1.9
Κανονικότητα των πράξεων	1.10-1.32
Ο έλεγχός μας καλύπτει τις δαπάνες που αποδέχθηκε η Επιτροπή το 2018	1.11-1.14
Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας για το 2018 υποδηλώνουν ότι το σφάλμα περιορίζεται σε συγκεκριμένα είδη δαπανών	1.15
Η πολυπλοκότητα των κανόνων και ο τρόπος εκταμίευσης των κεφαλαίων της ΕΕ επηρεάζει τον κίνδυνο σφάλματος	1.16-1.32
Οι πληροφορίες της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα	1.33-1.41
Η εκτίμηση του σφάλματος από μέρους της Επιτροπής είναι ελαφρώς χαμηλότερη του δικού μας εύρους τιμών	1.35-1.36
Τα επιμέρους στοιχεία που συνθέτουν την εκτίμηση της Επιτροπής δεν συμβαδίζουν πάντοτε με τις διαπιστώσεις μας	1.37-1.39
Ο κίνδυνος κατά το κλείσιμο εξαρτάται από τις εκτιμώμενες μελλοντικές διορθώσεις και ανακτήσεις	1.40-1.41
Αναφέρουμε στην OLAF τις περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης	1.42-1.46
Συμπεράσματα	1.47-1.49
Αποτελέσματα του ελέγχου	1.48-1.49
Παράρτημα 1.1 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	

Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

I. Ελέξαμε:

- α) τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ⁽¹⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽²⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 και οι οποίοι εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 26 Ιουνίου 2019, και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

II. Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 παρέχουν εύλογη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της ΕΕ την 31η Δεκεμβρίου 2018, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων

III. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Δαπάνες

Γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών

IV. Κατά τη γνώμη μας, εξαιρουμένων των συνεπειών του ζητήματος που περιγράφεται κατωτέρω, στην ενότητα υπό τον τίτλο «Στοιχεία για τη θεμελίωση γνώμης με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών», οι δαπάνες που εγκρίθηκαν στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης

V. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα (ISA) και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI (ISSAI). Οι αρμοδιότητές μας, όπως απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα, περιγράφονται αναλυτικότερα κατωτέρω, στην ενότητα υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται». Επίσης, έχουμε συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και εκπληρώσει τις δεοντολογικές υποχρεώσεις που υπέχουμε σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (IESBA). Φρονούμε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

⁽¹⁾ Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις (περιλαμβανομένων πληροφοριών κατά τομέα).

⁽²⁾ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν επίσης επεξηγηματικές σημειώσεις.

Στοιχεία για τη θεμελίωση γνώμης με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών

VI. Το 2018 διαπιστώσαμε ότι οι δαπάνες υψηλού κινδύνου (κυρίως αυτές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συστημάτων απόδοσης εξόδων, οι οποίες διέπονται από πολύπλοκους κανόνες) ⁽³⁾ περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες υψηλού κινδύνου είναι 4,5 %. Το συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (2,6 %) παραμένει υψηλότερο από το όριο σημαντικότητας που έχουμε ορίσει, ωστόσο δεν είναι διάχυτο. Οι δαπάνες χαμηλού κινδύνου, ήτοι κυρίως αυτές που πραγματοποιούνται βάσει δικαιωμάτων και διέπονται από απλουστευμένους ή λιγότερο πολύπλοκους κανόνες, δεν περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος ⁽⁴⁾.

Κύρια ζητήματα του ελέγχου

Αξιολογήσαμε την πιθανή επίπτωση της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στους λογαριασμούς του 2018

VII. Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε επίσημα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την απόφασή του να αποχωρήσει από την ΕΕ. Στις 10 Απριλίου 2019, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε να παραταθεί η προθεσμία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου ⁽⁵⁾ για όσο κρίνεται αναγκαίο και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο έως τις 31 Οκτωβρίου 2019. Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου, το Ηνωμένο Βασίλειο πρόκειται να αποχωρήσει από την ΕΕ την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της ολοκλήρωσης των διαδικασιών επικύρωσης ή την 1η Νοεμβρίου 2019, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει κράτος μέλος μέχρι τη νέα ημερομηνία αποχώρησης, διατηρώντας τα πλήρη δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του δυνάμει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και έχει το δικαίωμα να ανακαλέσει ανά πάσα στιγμή τη γνωστοποίηση της πρόθεσης αποχώρησής του.

VIII. Όπως αναφέρεται στο σημείο II, οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της ΕΕ για το 2018 καταρτίστηκαν έτσι ώστε να αποδίδουν την οικονομική κατάσταση της την 31η Δεκεμβρίου 2018, καθώς και τα αποτελέσματα, τις ταμειακές ροές και τις μεταβολές του καθαρού ενεργητικού για το 2018. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της ΕΕ για το 2018 αποδίδουν την κατάσταση των διαπραγματεύσεων την 31η Δεκεμβρίου 2018. Την ημερομηνία αυτή, καθώς και την ημερομηνία κατά την οποία ολοκληρώθηκαν οι ελεγκτικές εργασίες μας, το Ηνωμένο Βασίλειο παρέμενε κράτος μέλος της ΕΕ.

IX. Δεν εντοπίσαμε γεγονότα που να έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της διαδικασίας αποχώρησης και που θα απαιτούσαν προσαρμογές σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ελέγχου σχετικά με γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς ⁽⁶⁾.

X. Θα εξακολουθήσουμε να αξιολογούμε την πιθανή επίπτωση της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στους ενοποιημένους λογαριασμούς της. Οι μελλοντικοί ενοποιημένοι λογαριασμοί της ΕΕ θα πρέπει να αποδίδουν την κατάσταση ή την έκβαση της διαδικασίας αποχώρησης. Την ημερομηνία ολοκλήρωσης του ελέγχου μας επί των λογαριασμών του 2018, δεν ήταν ακόμη γνωστό αν το Ηνωμένο Βασίλειο θα αποχωρούσε τελικά από την ΕΕ και, εάν ναι, πότε και με ποιους όρους.

XI. Βάσει της τρέχουσας κατάστασης, δεν υπάρχει δημοσιονομική επίπτωση που να πρέπει να αναφερθεί στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2018 και, ως εκ τούτου, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί στις 31 Δεκεμβρίου 2018 αποδίδουν ορθά τη διαδικασία αποχώρησης τη συγκεκριμένη ημερομηνία.

Αξιολογήσαμε την υποχρέωση για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό

XII. Στο τέλος του 2018, ο ισολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνει υποχρέωση ύψους 80,5 δισεκατομμυρίων ευρώ για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό. Πρόκειται για ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία παθητικού στον ισολογισμό, το οποίο αντιστοιχεί σε περισσότερο από το ένα τρίτο του συνολικού παθητικού του 2018 που ανέρχεται σε 235,9 δισεκατομμύρια ευρώ.

XIII. Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της υποχρέωσης για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό (70,0 δισεκατομμύρια ευρώ) αφορά το συνταξιοδοτικό καθεστώς των μόνιμων υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άλλως PSEO - Pension Scheme of European Officials). Η υποχρέωση που καταγράφεται στους λογαριασμούς αντιστοιχεί στο ποσό που θα περιλαμβάνονταν σε χωριστό συνταξιοδοτικό ταμείο, στην υποθετική περίπτωση που αυτό είχε συσταθεί, για την εξόφληση των τρεχουσών συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων ⁽⁷⁾. Πέραν των συντάξεων λόγω συμπλήρωσης του συντάξιμου χρόνου, η υποχρέωση αυτή καλύπτει επίσης τις συντάξεις αναπηρίας και τις συντάξεις επιζώντων συζύγων ή ορφανών των υπαλλήλων της ΕΕ. Οι παροχές που προβλέπονται στο σύστημα συνταξιοδότησης βαρύνουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα κράτη μέλη εγγυώνται από κοινού την καταβολή αυτών των παροχών και οι υπάλληλοι εισφέρουν το ένα τρίτο του κόστους χρηματοδότησης του καθεστώτος. Η Eurostat υπολογίζει αυτή την υποχρέωση για λογαριασμό του υπολόγου της Επιτροπής, χρησιμοποιώντας παραμέτρους που καθορίζονται από τους αναλογιστές της Επιτροπής.

⁽³⁾ Αυτές ανέρχονταν σε 61,0 δισεκατομμύρια ευρώ. Περαιτέρω πληροφοριακά στοιχεία παρέχουμε στα σημεία 1.19 έως 1.21 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2018.

⁽⁴⁾ Αυτές ανέρχονταν σε 59,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Περαιτέρω πληροφοριακά στοιχεία παρέχουμε στο σημείο 1.18 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2018.

⁽⁵⁾ EUCO XT 20013/19 – Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο για την παράταση της προθεσμίας δυνάμει του άρθρου 50, παράγραφος 3, ΣΕΕ.

⁽⁶⁾ Βλέπε Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο του Δημόσιου Τομέα (IPSAS) 14 — Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς.

⁽⁷⁾ Βλέπε IPSAS 39 — Παροχές προς το προσωπικό. Όσον αφορά το PSEO, η υποχρέωση καθορισμένων παροχών αντιστοιχεί στην τρέχουσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα κληθεί να καταβάλει η ΕΕ, προκειμένου να τακτοποιήσει τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υπηρεσίες που παρέχει ο εργαζόμενος κατά την τρέχουσα και κατά τις προηγούμενες περιόδους.

XIV. Το δεύτερο σημαντικό μέρος της υποχρέωσης για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό (8,7 δισεκατομμύρια ευρώ) είναι η εκτιμώμενη υποχρέωση της ΕΕ στο κοινό σύστημα ασφάλισης έναντι των κινδύνων ασθένειας (άλλως JSIS - Joint Sickness Insurance Scheme). Η υποχρέωση αφορά τις δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των υπαλλήλων της ΕΕ, που πρέπει να τους καταβάλλονται μετά την έξοδο τους από την υπηρεσία (μετά την αφαίρεση των εισφορών τους).

XV. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας, αξιολογήσαμε τις αναλογιστικές παραδοχές και τη σχετική αποτίμηση όσον αφορά τη συνταξιοδοτική υποχρέωση. Η αξιολόγηση αυτή στηρίχθηκε στις εργασίες εξωτερικών αναλογιστών για την εκπόνηση μελέτης σχετικά με τις υποχρεώσεις που αφορούν τις συντάξεις και το JSIS. Εξετάσαμε τα αριθμητικά στοιχεία, τις αναλογιστικές παραμέτρους και τον υπολογισμό των υποχρεώσεων, καθώς και την παρουσίασή τους στον ενοποιημένο ισολογισμό και τις σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Όπως γνωστοποιείται στη σημείωση 2.9 στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η Επιτροπή εξακολούθησε να καταβάλλει προσπάθειες για την ενίσχυση των διαδικασιών που εφαρμόζει για τον υπολογισμό του στοιχείου του παθητικού που αφορά τις παροχές προς το προσωπικό, το οποίο εμείς θα εξακολουθήσουμε να παρακολουθούμε.

Αξιολογήσαμε τις σημαντικότερες εκτιμήσεις στο τέλος του οικονομικού έτους που παρουσιάζονται στους λογαριασμούς

XVI. Στο τέλος του 2018, η εκτιμώμενη αξία των επιλέξιμων δαπανών που είχαν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, αλλά δεν είχαν ακόμη δηλωθεί, ανερχόταν σε 99,8 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 100,9 δισεκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2017). Τα ποσά αυτά καταχωρίστηκαν ως δεδουλευμένα έξοδα ⁽⁸⁾.

XVII. Στο τέλος του 2018, το εκτιμώμενο ποσό που δεν είχε χρησιμοποιηθεί από χρηματοδοτικά μέσα, στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, ούτε από καθεστώτα ενίσχυσης, και που είχε καταχωριστεί στους λογαριασμούς της ΕΕ ανερχόταν σε 6,5 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 4,7 δισεκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2017) και εμφανιζόταν στον ισολογισμό ως «Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη».

XVIII. Για την αξιολόγηση αυτών των εκτιμήσεων στο τέλος του οικονομικού έτους, εξετάσαμε το σύστημα που είχε αναπτύξει η Επιτροπή για τον διαχωρισμό των οικονομικών ετών και επαληθεύσαμε την ορθότητα και την πληρότητά του στις γενικές διευθύνσεις που πραγματοποιούν τις περισσότερες πληρωμές. Κατά τις ελεγκτικές εργασίες μας στο δείγμα τιμολογίων και πληρωμών προχρηματοδοτήσεων, εξετάσαμε τους υπολογισμούς για τον διαχωρισμό των οικονομικών ετών, προκειμένου να διερευνήσουμε τον κίνδυνο ανακριβούς δήλωσης των δεδουλευμένων. Ζητήσαμε συμπληρωματικές διευκρινίσεις από τις λογιστικές υπηρεσίες της Επιτροπής σχετικά με τη γενική μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την κατάρτιση αυτών των εκτιμήσεων.

XIX. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το εκτιμώμενο συνολικό ποσό των δεδουλευμένων εξόδων και λοιπών προκαταβολών προς τα κράτη μέλη που εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό είναι εύλογο.

Λοιπά θέματα

XX. Η διοίκηση είναι αρμόδια να αναφέρει τις «λοιπές πληροφορίες». Με τον όρο αυτό καλύπτεται η ενότητα με τίτλο «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση», αλλά όχι οι ενοποιημένοι λογαριασμοί ή η δική μας έκθεση επί αυτών. Η γνώμη μας σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν καλύπτει αυτές τις λοιπές πληροφορίες και επ' αυτών δεν διατυπώνουμε κανενός είδους συμπέρασμα διασφάλισης. Στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργούμε επί των ενοποιημένων λογαριασμών, υποχρέωσή μας είναι να λαμβάνουμε υπόψη αυτές τις λοιπές πληροφορίες και να εξετάζουμε κατά πόσον αυτές αντιφάσκουν ουσιωδώς με τους ενοποιημένους λογαριασμούς ή με τις γνώσεις που αποκομίσαμε από τον έλεγχό μας ή κατά πόσον φαίνεται να είναι ουσιωδώς ανακριβείς καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο. Εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι οι λοιπές πληροφορίες περιέχουν ουσιώδη ανακρίβεια, έχουμε την υποχρέωση να το αναφέρουμε καταλλήλως. Από την άποψη αυτή, δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε.

Αρμοδιότητες της διοίκησης

XXI. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό, η διοίκηση είναι αρμόδια για την κατάρτιση και την παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ βάσει των διεθνών αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η αρμοδιότητα αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ (άρθρο 317 ΣΛΕΕ).

⁽⁸⁾ Σε αυτά περιλαμβάνονται δεδουλευμένα έξοδα ύψους 62,9 δισεκατομμυρίων ευρώ εγγεγραμμένα στο παθητικό του ισολογισμού και 36,9 δισεκατομμύρια ευρώ εγγεγραμμένα στο ενεργητικό, που μειώνουν την αξία των προχρηματοδοτήσεων.

XXII. Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της ΕΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση τυχόν σχετικών ζητημάτων και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, εκτός εάν σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της οντότητας ή σε παύση δραστηριοτήτων ή εάν δεν υπάρχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική λύση.

XXIII. Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία της διαδικασίας κατάρτισης των οικονομικών εκθέσεων της ΕΕ.

XXIV. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό (τίτλος XIII), ο υπόλογος της Επιτροπής οφείλει να υποβάλει προς έλεγχο τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ, καταρχάς, ως προσωρινούς λογαριασμούς έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους και, στη συνέχεια, ως οριστικούς λογαριασμούς έως τις 31 Ιουλίου. Οι προσωρινοί λογαριασμοί παρέχουν εύλογη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της ΕΕ. Ως εκ τούτου, είναι επιτακτικό όλα τα στοιχεία των προσωρινών λογαριασμών να υποβληθούν ως οριστικοί υπολογισμοί, προκειμένου να μπορέσουμε να εκπληρώσουμε τη σχετική υποχρέωσή μας που απορρέει από τον τίτλο XIV του δημοσιονομικού κανονισμού και μάλιστα εντός των τασσόμενων προθεσμιών. Τροποποιήσεις μεταξύ των προσωρινών και των οριστικών λογαριασμών θα μπορούσαν κανονικά να ανακύψουν μόνον από δικές μας παρατηρήσεις.

Αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

XXV. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίζονται πάντοτε όλες οι περιπτώσεις ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν οποιαδήποτε οικονομική απόφαση που βασίζεται σε αυτούς τους ενοποιημένους λογαριασμούς.

XXVI. Όσον αφορά τα έσοδα, αφετηρία της εξέτασης των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη επί τη βάσει των οποίων αυτοί υπολογίζονται. Αξιολογούμε τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επεξεργασία των δεδομένων αυτών, μέχρι την είσπραξη των συνεισφορών των κρατών μελών και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, εξετάζουμε τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και αναλύουμε τη ροή των δασμών, μέχρι την είσπραξη των σχετικών ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.

XXVII. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και γίνουν αποδεκτές οι δαπάνες. Όλες οι κατηγορίες πληρωμών, εκτός των προπληρωμών, εξετάζονται κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων παράσχει στοιχεία που αποδεικνύουν την ορθή χρήση τους και τα οποία το θεσμικό όργανο ή ο οργανισμός αποδέχεται εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, κάτι που μπορεί να συμβεί το ίδιο έτος ή σε μεταγενέστερο έτος.

XXVIII. Καθόσον ο έλεγχός μας διενεργείται σύμφωνα με τα ISA και τα ISSAI, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε την επαγγελματική επιφυλακτικότητα μας καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- α) Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του δικαίου της ΕΕ, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Σχεδιάζουμε και εκτελούμε ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων και συλλέγουμε αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας. Οι περιπτώσεις ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης οφειλόμενων σε απάτη είναι δυσκολότερο να εντοπιστούν από τις αντίστοιχες περιπτώσεις που οφείλονται σε σφάλμα, καθότι η απάτη μπορεί να συνοδεύεται από αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή καταστρατήγηση εσωτερικής δικλίδας ελέγχου. Κατά συνέπεια, είναι μεγαλύτερος ο κίνδυνος μη εντοπισμού τέτοιων περιπτώσεων.
- β) Διαμορφώνουμε σφαιρική εικόνα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου ελέγχου μας προκειμένου να σχεδιάσουμε τις αρμόζουσες ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.
- γ) Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόζει η διοίκηση, καθώς και τον εύλογο χαρακτήρα των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οποίες προβαίνει η διοίκηση.

- δ) Διατυπώνουμε συμπέρασμα, αφενός, σχετικά με την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, και, αφετέρου, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συλλέγονται, σχετικά με το κατά πόσον υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα λόγω γεγονότων ή συνθηκών που ενδεχομένως θέτουν σημαντικά εν αμφιβόλω την ικανότητα της οντότητας να συνεχίσει τις δραστηριότητές της. Εάν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι η ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, οφείλουμε στην έκθεση ελέγχου μας να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους ενοποιημένους λογαριασμούς ή, εάν οι γνωστοποιήσεις αυτές δεν είναι επαρκείς, να διατυπώσουμε διαφοροποιημένη γνώμη. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώνουμε μέχρι την ημερομηνία της έκθεσής μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο μελλοντικά γεγονότα ή περιστάσεις να οδηγήσουν σε αδυναμία της ελεγχόμενης μονάδας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- ε) Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των ενοποιημένων λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι ενοποιημένοι λογαριασμοί εκφράζουν τις πράξεις και τα γεγονότα στα οποία αυτοί βασίζονται κατά τρόπο εύλογο.
- στ) Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου σχετικά με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες που αφορούν τις ελεγχόμενες μονάδες που εμπίπτουν στο πεδίο ενοποίησης της ΕΕ, προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς και τις πράξεις στις οποίες αυτοί βασίζονται. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και τη διενέργεια του ελέγχου και φέρουμε την πλήρη ευθύνη για την ελεγκτική γνώμη που διατυπώνουμε.

XXIX. Ενημερώνουμε τη διοίκηση, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικές διαπιστώσεις του ελέγχου, περιλαμβανομένων τυχόν διαπιστώσεων για σημαντικές ελλείψεις στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.

XXX. Από τα ζητήματα που αναλύσαμε με την Επιτροπή και τις λοιπές ελεγχόμενες μονάδες, προσδιορίζουμε εκείνα που είχαν τη μεγαλύτερη σημασία για τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών και, ως εκ τούτου, αποτελούν τα κύρια ζητήματα του ελέγχου για την υπό εξέταση περίοδο. Τα ζητήματα αυτά περιγράφονται στην έκθεσή μας, εκτός εάν η δημοσιοποίησή τους αντιβαίνει σε νόμο ή κανονισμό ή εάν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα ζήτημα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες μιας τέτοιας γνωστοποίησης θα υπερκερούσαν τα ενδεχόμενα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

18 Ιουλίου 2019
Klaus-Heiner LEHNE
Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
12, rue Alcide De Gasperi, Luxembourg ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Εισαγωγή

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

- 1.1. Είμαστε ο ανεξάρτητος ελεγκτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- α) γνωμοδοτούμε σχετικά με τους λογαριασμούς της ΕΕ,
 - β) εξακριβώνουμε κατά πόσον ο προϋπολογισμός της ΕΕ εκτελείται σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις,
 - γ) κοινοποιούμε στοιχεία σχετικά με την οικονομία, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα ⁽⁹⁾ των δαπανών της ΕΕ, και
 - δ) παρέχουμε συμβουλές επί προτεινόμενων νομοθετικών πράξεων που έχουν δημοσιονομική επίπτωση.
- 1.2. Οι εργασίες μας σχετικά με τη δήλωση αξιοπιστίας (που περιγράφονται στο **παράρτημα 1.1**) ανταποκρίνονται στον πρώτο και στον δεύτερο από τους ανωτέρω στόχους. Στους περισσότερους τομείς δαπανών της ΕΕ ⁽¹⁰⁾, οι εργασίες μας καλύπτουν επίσης τα ζητήματα που άπτονται της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δαπανών αυτών. Εξετάζουμε διάφορες πτυχές του συστήματος που εφαρμόζει η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζει ότι οι πόροι της ΕΕ δαπανώνται ορθά ⁽¹¹⁾. Λαμβανόμενες ως σύνολο, οι ελεγκτικές εργασίες μας συμβάλλουν επίσης καθοριστικά στη διαμόρφωση των γνώμων που διατυπώνουμε επί προτεινόμενης νομοθεσίας.
- 1.3. Στο παρόν κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης:
- α) περιγράφεται το πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας και γίνεται επισκόπηση των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων·
 - β) παρατίθενται πληροφορίες σχετικά με τις περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που παραπέμψαμε στην OLAF·
 - γ) παρουσιάζεται εν συντομία η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε (βλέπε **παράρτημα 1.1**).

Οι δαπάνες της ΕΕ αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη των διαφόρων στόχων πολιτικής

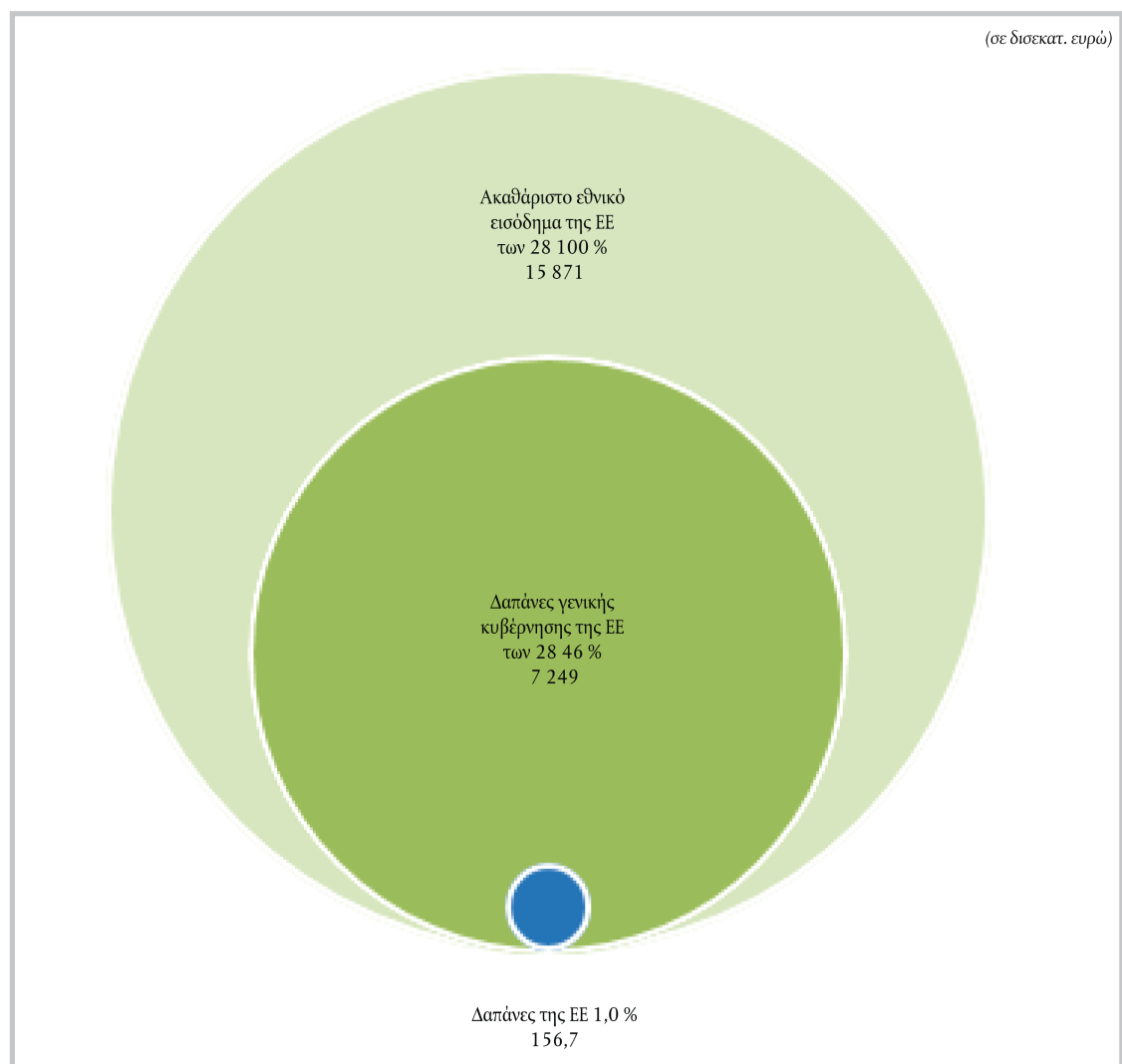
1.4. Οι δαπάνες της ΕΕ αποτελούν σημαντικό, όχι όμως και το μόνο, εργαλείο για την επίτευξη των διαφόρων στόχων πολιτικής. Άλλα σημαντικά εργαλεία είναι η νομοθεσία και η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίων και προσώπων εντός της ΕΕ. Το 2018 οι δαπάνες της ΕΕ ανήλθαν σε 1 56,7 δισεκατομμύρια ευρώ ⁽¹²⁾, ποσό που αντιστοιχεί στο 2,2 % των συνολικών δαπανών γενικής κυβέρνησης των κρατών μελών της ΕΕ και στο 1,0 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός της (βλέπε **πλαίσιο 1.1**).

⁽⁹⁾ Βλέπε γλωσσάριο: χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε **μέρος 2** των κεφαλαίων 5, 6, 7, 8 και 9.

⁽¹¹⁾ Βλέπε κεφάλαιο 3.

⁽¹²⁾ Βλέπε τους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2018, τις καταστάσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τις επεξηγηματικές σημειώσεις, τομέας 4.3 ΠΔΠ: Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών.

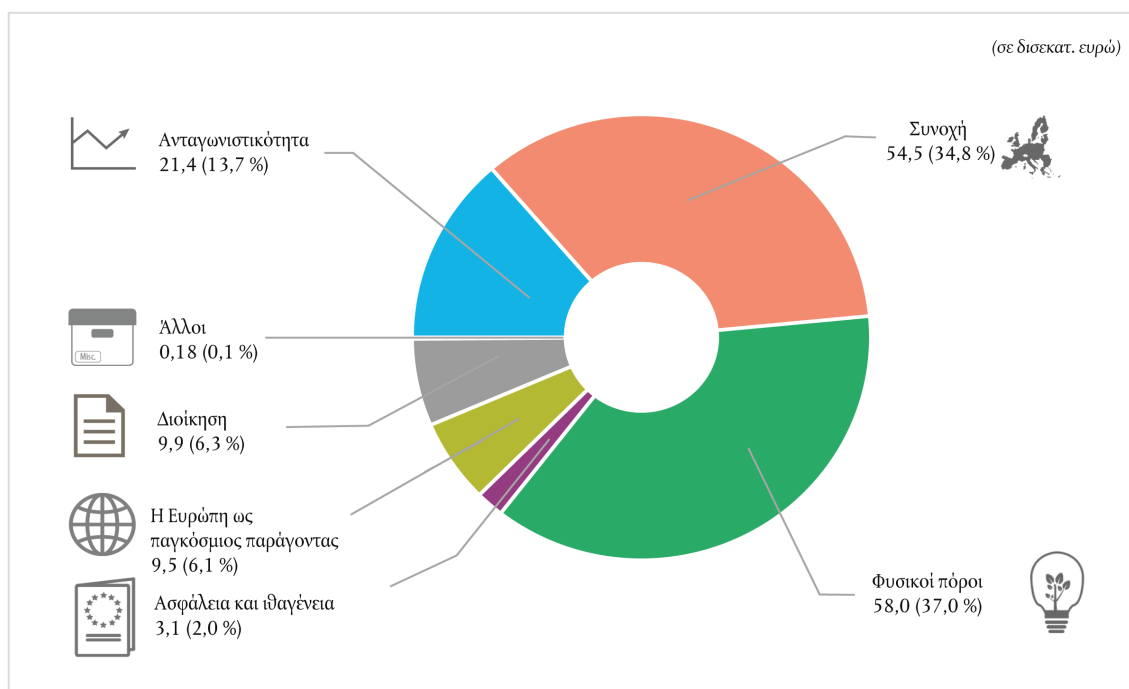
Πλαίσιο 1.1**Οι δαπάνες της ΕΕ για το 2018 ως μέρος του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) και των δαπανών γενικής κυβέρνησης**

Πηγή: ΑΕΕ κρατών μελών: Ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2018 – Παράρτημα Α – Έσοδα· Δαπάνες γενικής κυβέρνησης των κρατών μελών: Eurostat — Ετήσιοι εθνικοί λογαριασμοί· Δαπάνες της ΕΕ: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2018.

1.5. Τα κεφάλαια της ΕΕ εκταμιεύονται προς τους δικαιούχους είτε μέσω πληρωμών άπαξ ή ετήσιων δόσεων είτε μέσω σειράς πληρωμών στο πλαίσιο πολυετών καθεστώτων δαπανών. Οι πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2018 περιλάμβαναν 126,8 ⁽¹³⁾ δισεκατομμύρια ευρώ ως πληρωμές άπαξ, ως ενδιάμεσες ή ως τελικές πληρωμές, καθώς και 29,9 δισεκατομμύρια ευρώ ως προχρηματοδοτήσεις. Όπως φαίνεται στο **πλαίσιο 1.2**, το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ διατέθηκε στους «Φυσικούς πόρους» και έπονται η «Συνοχή» και η «Ανταγωνιστικότητα».

⁽¹³⁾ 37,4 δισεκατομμύρια ευρώ από αυτές τις ενδιάμεσες πληρωμές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του τομέα 1β του ΠΔΠ για τις περιόδους προγραμματισμού 2007-2013 και 2014-2020. Σύμφωνα με την προσέγγιση που εφαρμόζουμε στον εν προκειμένω τομέα, οι πληρωμές αυτές δεν εμπίπτουν στον πληθυσμό που υποβάλαμε σε έλεγχο για τους σκοπούς της ετήσιας έκθεσής μας για το 2018.

Πλαίσιο 1.2
Πληρωμές του 2018 ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

Τομέας 1α του ΠΔΠ – Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση («Ανταγωνιστικότητα»)

Τομέας 1β του ΠΔΠ – Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή («Συνοχή»)

Τομέας 2 του ΠΔΠ – Φυσικοί πόροι

Τομέας 3 του ΠΔΠ – Ασφάλεια και ιθαγένεια

Τομέας 4 του ΠΔΠ – Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας

Τομέας 5 του ΠΔΠ – Διοίκηση

Τομέας 6 του ΠΔΠ – Αντισταθμίσεις («Λοιπά»)

Πηγή: ΕΕΣ.

Διαπιστώσεις του ελέγχου για το οικονομικό έτος 2018

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες

1.6. Οι παρατηρήσεις μας αφορούν τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽¹⁴⁾ (εφεξής «οι λογαριασμοί») για το οικονομικό έτος 2018. Οι λογαριασμοί αυτοί, μαζί με τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, μας περιήλθαν στις 26 Ιουνίου 2019, ήτοι πριν από την καταληκτική ημερομηνία της προθεσμίας που ορίζει για την υποβολή τους ο δημοσιονομικός κανονισμός⁽¹⁵⁾. Οι λογαριασμοί συνοδεύονται από ενότητα με τίτλο «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση»⁽¹⁶⁾. Η ελεγκτική γνώμη μας δεν καλύπτει την εν λόγω ανάλυση. Εντούτοις, κατ' εφαρμογήν των ελεγκτικών προτύπων, αξιολογήσαμε τη συνέπεια της με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς.

1.7. Από τους λογαριασμούς που δημοσίευσε η Επιτροπή προκύπτει ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 2018, το σύνολο των στοιχείων παθητικού ανερχόταν σε 235,9 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι 174,4 δισεκατομμυρίων ευρώ που ήταν το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού. Το οικονομικό αποτέλεσμα για το 2018 ανέρχεται σε 13,9 δισεκατομμύρια ευρώ.

1.8. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας διαπιστώσαμε ότι οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες. Οι παρατηρήσεις μας σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση των κεφαλαίων της ΕΕ παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 2.

Κύρια ζητήματα του ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις του 2018

1.9. Κύρια ζητήματα του ελέγχου είναι αυτά που, κατά την επαγγελματική κρίση μας, είχαν τη μεγαλύτερη βαρύτητα στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της υπό εξέταση περιόδου. Πρόκειται για ζητήματα που εξετάσαμε κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων συνολικά, καθώς και κατά τη διαμόρφωση της γνώμης μας επ' αυτών, αλλά επί των οποίων δεν διατυπώνουμε χωριστή γνώμη. Σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο των ανώτατων οργάνων ελέγχου (ISSAI) 1701, στη δήλωση αξιοπιστίας μας αναφερόμαστε στα κύρια ζητήματα του ελέγχου.

Κανονικότητα των πράξεων

1.10. Εξετάζουμε τα έσοδα και τις δαπάνες της ΕΕ, προκειμένου να αξιολογήσουμε κατά πόσον αυτά συμφωνούν με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις. Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας όσον αφορά τα έσοδα παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 4 και όσον αφορά τις δαπάνες στα κεφάλαια 5 έως 10.

Ο έλεγχός μας καλύπτει τις δαπάνες που αποδέχθηκε η Επιτροπή το 2018

1.11. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας, εξετάσαμε τις πράξεις επί των οποίων βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ. Όσον αφορά τις δαπάνες, αυτές περιλάμβαναν μεταφορές κεφαλαίων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προς τους τελικούς αποδέκτες των δαπανών της ΕΕ. Εξετάζουμε τις δαπάνες στο σημείο κατά το οποίο οι τελικοί αποδέκτες των κεφαλαίων της ΕΕ αναλαμβάνουν δραστηριότητες ή υποβάλλονται σε έξοδα και η Επιτροπή αποδέχεται αυτές τις δαπάνες («αποδεκτές δαπάνες»). Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι ο πληθυσμός των πράξεων που υποβάλλουμε σε έλεγχο περιλαμβάνει τόσο ενδιάμεσες όσο και τελικές πληρωμές. Δεν εξετάσαμε τις προχρηματοδοτήσεις, πέραν όσων είχαν εκκαθαριστεί το 2018.

1.12. Όπως επισημαίνεται στην ετήσια έκθεσή μας για το 2017, οι τροποποιήσεις της τομεακής νομοθεσίας για τη «Συνοχή», για την περίοδο 2014-2020, είχαν επιπτώσεις σε αυτό που η Επιτροπή θεωρεί «αποδεκτές δαπάνες» στον τομέα αυτό⁽¹⁷⁾. Ως εκ τούτου, από το 2017 ο πληθυσμός που υποβάλλουμε σε έλεγχο για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ συνίσταται σε τελικές πληρωμές (περιλαμβανομένων των εκκαθαρισμένων προχρηματοδοτήσεων) για την περίοδο 2007-2013 και δαπάνες που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς που γίνονται αποδεκτοί ετησίως από την Επιτροπή για την περίοδο 2014-2020 (βλέπε σημεία 2 και 4 του **παράρτηματος 1.1.**, καθώς και σημεία 6.7-6.8). Αυτό σημαίνει ότι υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεις για τις οποίες τα κράτη μέλη είχαν εφαρμόσει όλα τα σχετικά διορθωτικά μέτρα που απορρέουν από τα σφάλματα που είχαν εντοπίσει τα ίδια.

⁽¹⁴⁾ Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί περιλαμβάνουν:

- α) τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες, με τη σειρά τους, περιλαμβάνουν τον ισολογισμό (στον οποίο παρουσιάζονται τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο τέλος του οικονομικού έτους), την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων (που περιλαμβάνει τα έσοδα και τα έξοδα του οικονομικού έτους), την κατάσταση ταμειακών ροών (από όπου προκύπτει ο τρόπος με τον οποίο οι μεταβολές στους λογαριασμούς επηρεάζουν τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμα αυτών), την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού και τις σχετικές σημειώσεις·
- β) τις εκδόσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, οι οποίες καλύπτουν τα έσοδα και τις δαπάνες του οικονομικού έτους, καθώς και τις σχετικές σημειώσεις.

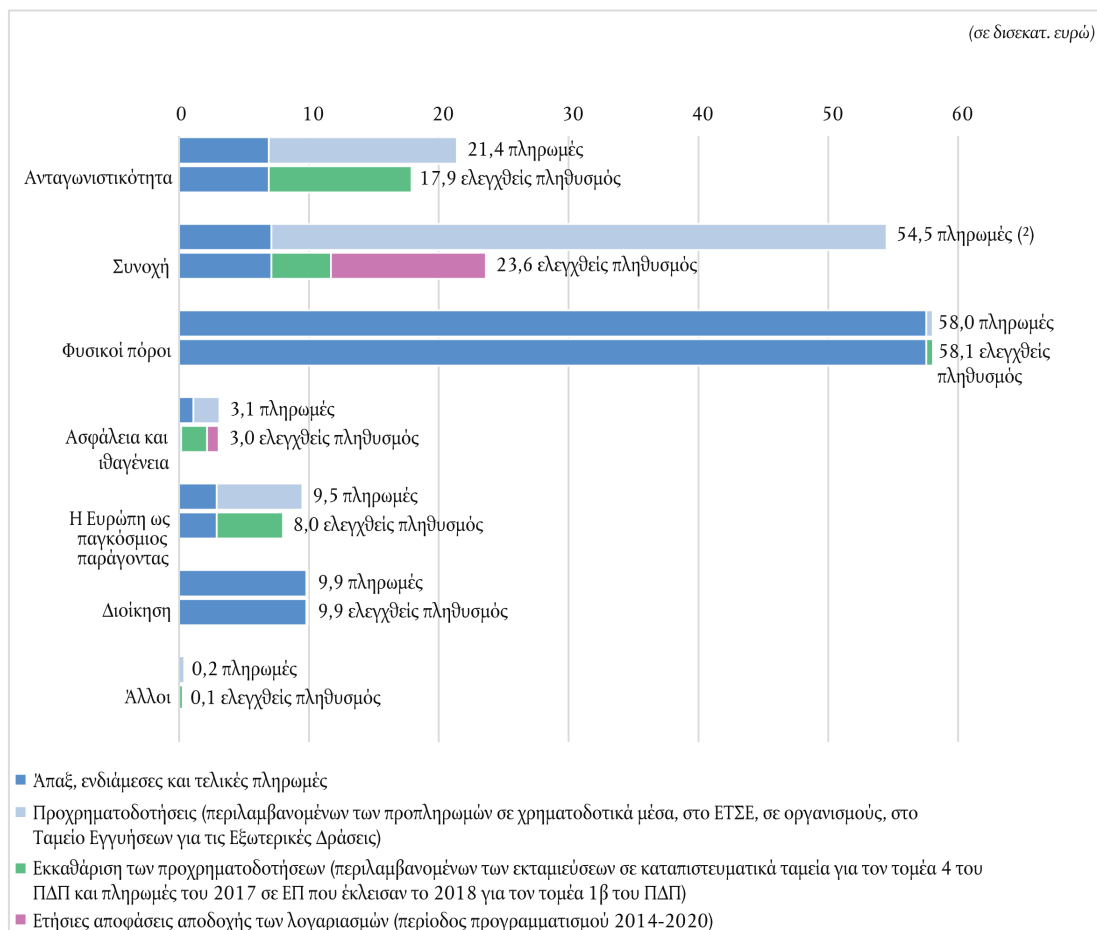
⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

⁽¹⁶⁾ Βλέπε κατευθυντήρια οδηγία για τις ενδεδειγμένες πρακτικές αριθ. 2 (RPG 2) με τίτλο «Financial Statements Discussion and Analysis» (Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards Board, IPSASB).

⁽¹⁷⁾ Βλέπε σημεία 1.12 και 1.13 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

1.13. Στο **πλαίσιο 1.3** παρουσιάζεται η κατανομή του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο για το 2018 σε άπαξ, σε ενδιάμεσες (όσες είχε αποδεχθεί η Επιτροπή) και σε τελικές πληρωμές, σε εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων και σε ετήσιες αποφάσεις αποδοχής των λογαριασμών. Η αξία του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο για το 2018 ανερχόταν συνολικά σε 120,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Για την «Συνοχή», οι ενδιάμεσες πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2018 για την περίοδο 2014-2020 θα περιληφθούν στον πληθυσμό που θα υποβάλουμε σε έλεγχο σε επόμενο έτος, μόλις οι λογαριασμοί γίνουν αποδεκτοί από την Επιτροπή και εκκαθαριστούν με ετήσια απόφαση.

Πλαίσιο 1.3
Σύγκριση του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο (120,6 δισεκατομμύρια ευρώ) με τις δαπάνες της ΕΕ (156,7 δισεκατομμύρια ευρώ) ⁽¹⁾ ανά τομέα του ΠΔΠ το 2018

⁽¹⁾ Λόγω στρογγυλοποιήσεων, το άθροισμα των πληρωμών ανά τομέα του ΠΔΠ ανέρχεται σε 156,6 αντί για 156,7 δισεκατομμύρια ευρώ.

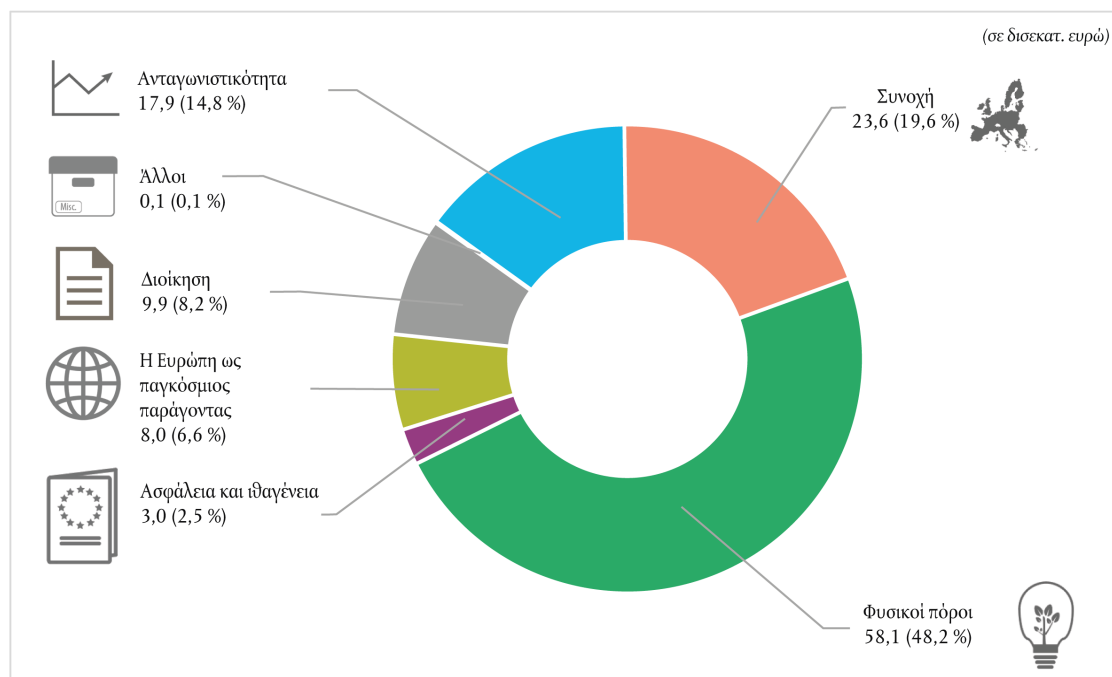
⁽²⁾ Για τη «Συνοχή», στο ποσό των προχρηματοδοτήσεων, ύψους 47,4 δισεκατομμυρίων ευρώ, περιλαμβάνονται ενδιάμεσες πληρωμές για τις περιόδους προγραμματισμού 2007-2013 και 2014-2020, ανερχόμενες σε 37,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Σύμφωνα με την προσέγγιση που εφαρμόζουμε στον εν λόγω τομέα, οι πληρωμές αυτές δεν εμπίπτουν στον πληθυσμό που υποβάλαμε σε έλεγχο για τους σκοπούς της ετήσιας έκθεσής μας για το 2018.

Πηγή: ΕΕΣ.

1.14. Στο **πλαίσιο 1.4** φαίνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού πληθυσμού (48,2 %) που υποβάλαμε σε έλεγχο εμπίπτει στον τομέα «Φυσικοί πόροι», και ακολουθούν η «Συνοχή» (19,6 %) και η «Ανταγωνιστικότητα» (14,8 %).

Πλαίσιο 1.4

Επισκόπηση του πληθυσμού των 120,6 δισεκατομμυρίων ευρώ που υποβάλαμε σε έλεγχο για το 2018 ανά τομέα του ΠΔΠ

Πηγή: ΕΕΣ.

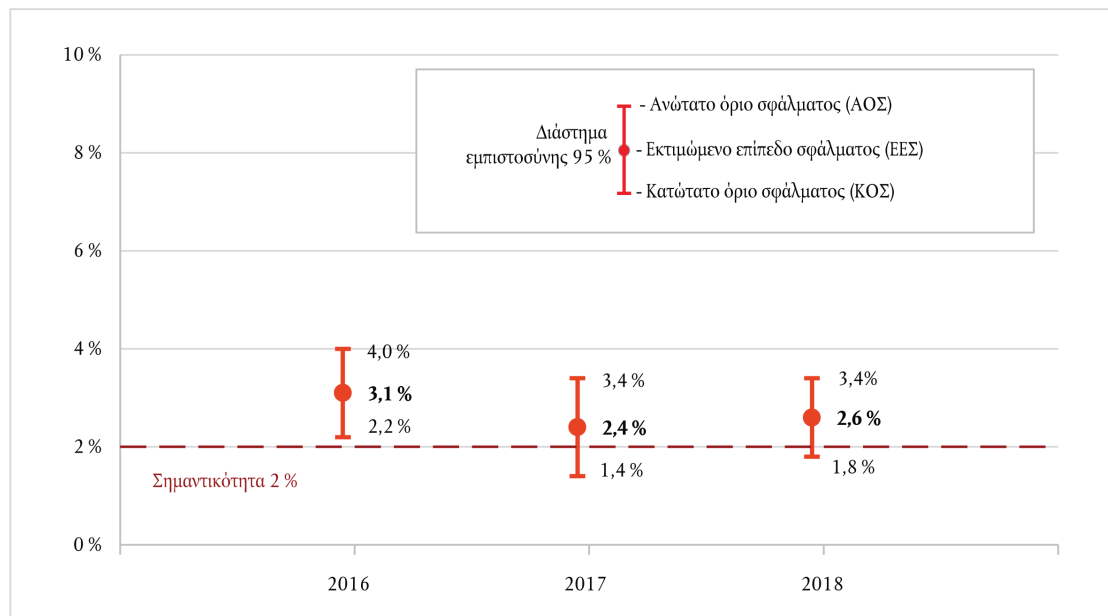
Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας για το 2018 υποδηλώνουν ότι το σφάλμα περιορίζεται σε συγκεκριμένα είδη δαπανών

1.15. Όσον αφορά την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών της ΕΕ, οι σημαντικότερες διαπιστώσεις μας ήταν οι εξής:

- α) Τα έσοδα δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα. Συνολικά, τα συστήματα που εξετάσαμε όσον αφορά τα έσοδα ήταν αποτελεσματικά, αλλά οι βασικές εσωτερικές δικλίδες ελέγχου για τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (ΠΙΠ) που αξιολογήσαμε στην Επιτροπή και σε ορισμένα κράτη μέλη είχαν λειτουργήσει μόνον εν μέρει αποτελεσματικά (βλέπε σημείο 4.22).
- β) Όσον αφορά τις δαπάνες, από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος ήταν σημαντικό. Κατά την εκτίμησή μας, το συνολικό επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες είναι 2,6 % ⁽¹⁸⁾, ωστόσο τα ουσιώδη σφάλματα περιορίζονταν σε αυτές που διέπονται από πολύπλοκους κανόνες (κυρίως στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων) (βλέπε σημεία 1.19-1.21) και οι οποίες αντιστοιχούν στο 50,6 % περίπου του πληθυσμού που ελέγξαμε. Το συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος αυξηθήκε ελαφρώς σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (βλέπε **πλαίσιο 1.5**).

⁽¹⁸⁾ Εκτιμούμε, με βαθμό εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 1,8 % και 3,4 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

Πλαίσιο 1.5
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (2016-2018)

Πηγή: ΕΕΣ.

Ως **σφάλμα** νοείται το ποσό που δεν θα έπρεπε να έχει καταβληθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, επειδή δεν χρησιμοποιήθηκε σύμφωνα με τους κανόνες της και, κατά συνέπεια, δεν ανταποκρίνεται είτε στον σκοπό που επιδίωκαν το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο με τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία είτε στους συγκεκριμένους εθνικούς κανόνες του εκάστοτε κράτους μέλους.

Η πολυπλοκότητα των κανόνων και ο τρόπος εκταμίευσης των κεφαλαίων της ΕΕ επηρεάζει τον κίνδυνο σφάλματος

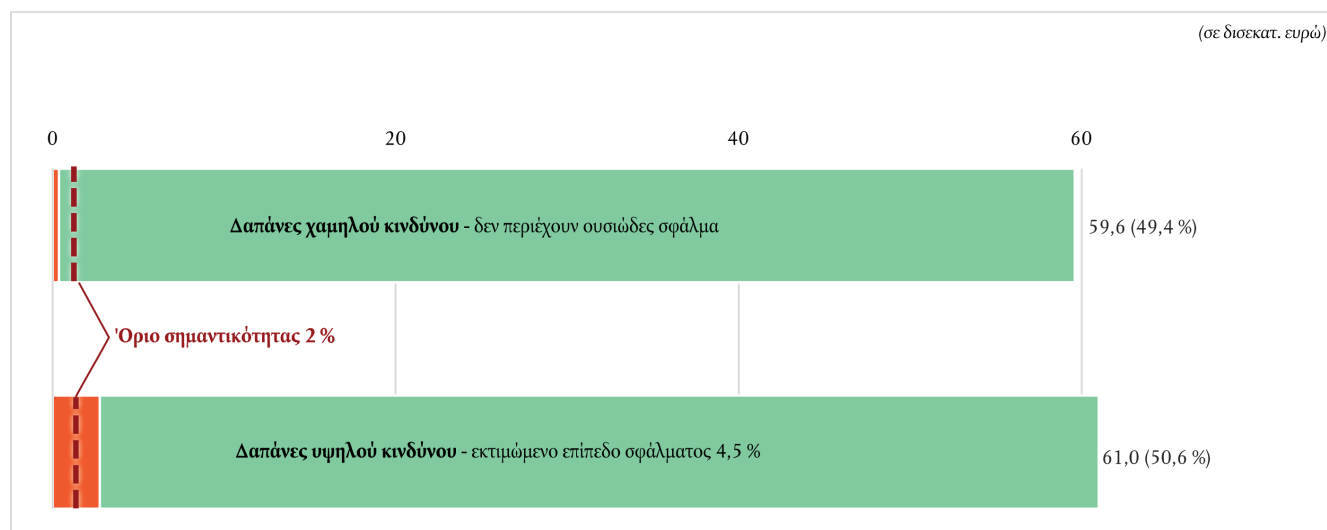
1.16. Μετά από ανάλυση κινδύνου βάσει προηγούμενων αποτελεσμάτων ελέγχου, κατανείμαμε τον πληθυσμό των υποκειμένων πράξεων που υποβάλαμε σε έλεγχο σε δαπάνες υψηλού και χαμηλού κινδύνου. Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας για το 2018 επιβεβαιώνουν τις διαπιστώσεις μας προηγούμενων οικονομικών ετών, δηλαδή ότι ο τρόπος εκταμίευσης των κεφαλαίων επηρεάζει τον κίνδυνο σφάλματος.

- Ο κίνδυνος σφάλματος είναι υψηλός για τις δαπάνες που διέπονται από πολύπλοκους κανόνες. Αυτό ισχύει κυρίως για τις **πληρωμές βάσει απόδοσης εξόδων**, στο πλαίσιο των οποίων οι δικαιούχοι έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν αίτημα απόδοσης των επιλέξιμων εξόδων στα οποία έχουν υποβληθεί. Για τον σκοπό αυτό, οι δικαιούχοι, πέραν του ότι οφείλουν να αποδεικνύουν ότι ασκούν δραστηριότητα επιλέξιμη για ενίσχυση, πρέπει να παρέχουν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι έχουν υποβληθεί στα έξοδα των οποίων μπορούν να ζητήσουν την απόδοση. Στο πλαίσιο αυτό, υποχρεούνται να εφαρμόζουν πολύπλοκους κανόνες που ορίζουν ποιες δαπάνες μπορούν να δηλωθούν (επιλεξιμότητα) και με ποιον τρόπο μπορούν να πραγματοποιηθούν σωστά τα επιμέρους έξοδα (κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων ή κρατικών ενισχύσεων).
- Ο κίνδυνος σφάλματος είναι χαμηλότερος για τις δαπάνες που διέπονται από απλουστευμένους/λιγότερο πολύπλοκους κανόνες. Αυτού του είδους οι δαπάνες συνίστανται **κυρίως σε πληρωμές βάσει δικαιωμάτων**, στο πλαίσιο των οποίων οι δικαιούχοι λαμβάνουν ενίσχυση, εφόσον πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Οι πληρωμές αυτές εμπεριέχουν χαμηλότερο κίνδυνο σφάλματος, εάν οι καθοριζόμενες προϋποθέσεις δεν είναι υπερβολικά πολύπλοκες.

1.17. Για το 2018, συνεχίσαμε να διαπιστώνουμε ότι οι δαπάνες χαμηλού κινδύνου (κυρίως βάσει δικαιωμάτων) ⁽¹⁹⁾ δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα, ενώ οι δαπάνες υψηλού κινδύνου (κυρίως στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων) εξακολούθησαν να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα (**πλαίσιο 1.6**).

⁽¹⁹⁾ Στις δαπάνες βάσει δικαιωμάτων περιλαμβάνονται και οι διοικητικές.

Πλαίσιο 1.6
Κατανομή των δαπανών ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου (χαμηλό και υψηλό)

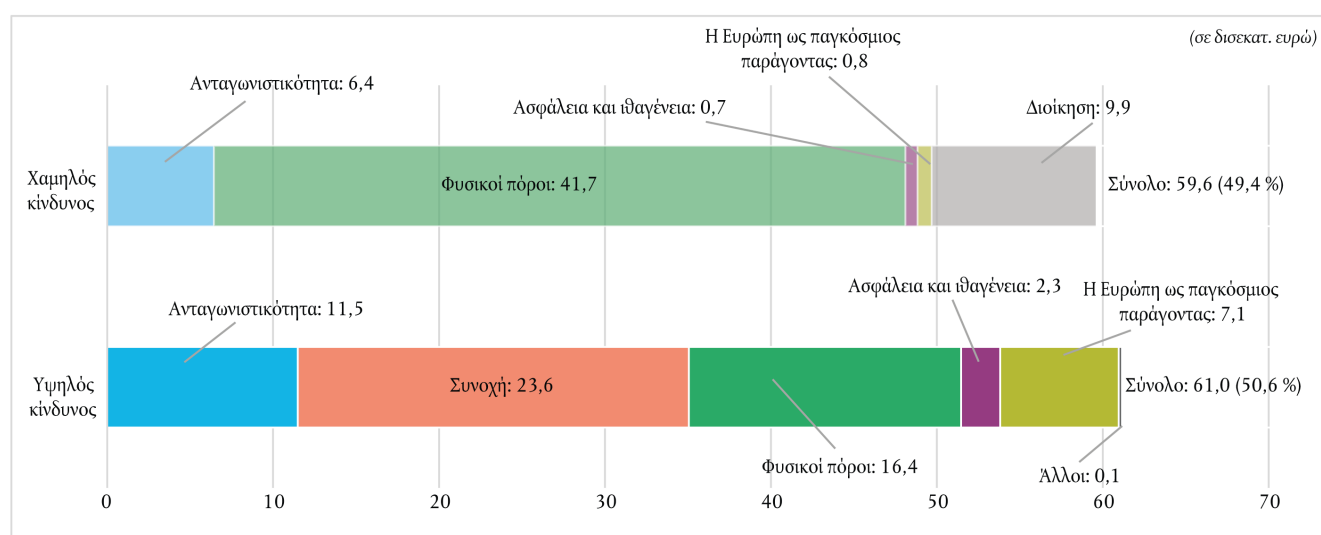

Πηγή: ΕΕΣ.

Περί το 50 % του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα

1.18. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών μας, για το 49,4 % του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας που έχουμε ορίσει στο 2 %, όπως ήταν και το 2017. Οι χαμηλού κινδύνου δαπάνες περιλαμβάνουν κυρίως τις πληρωμές βάσει δικαιωμάτων και τις διοικητικές δαπάνες (βλέπε **πλαίσιο 1.7**). Στις πρώτες συγκαταλέγονται οι υποτροφίες σε φοιτητές και ερευνητές («Ανταγωνιστικότητα» — κεφάλαιο 5), οι άμεσες ενισχύσεις προς γεωργούς («Φυσικοί πόροι» — κεφάλαιο 7) και η δημοσιονομική στήριξη σε τρίτες χώρες («Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» — κεφάλαιο 9). Οι διοικητικές δαπάνες περιλαμβάνουν κυρίως τους μισθούς και τις συντάξεις των υπαλλήλων της ΕΕ («Διοίκηση» — κεφάλαιο 10).

Πλαίσιο 1.7
Κατανομή των δαπανών ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου (χαμηλό και υψηλό) ανά τομέα του ΠΔΠ ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Λόγω στρογγυλοποιήσεων, το άθροισμα των δαπανών χαμηλού κινδύνου ανέρχεται σε 59,5 αντί για 59,6 δισεκατομμύρια ευρώ.

Πηγή: ΕΕΣ.

Οι δαπάνες με πολύπλοκες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας εξακολουθούν να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα

1.19. Διαπιστώσαμε ότι, όπου ισχύουν πολύπλοκες προϋποθέσεις, ο κίνδυνος σφάλματος είναι αυξημένος. Αυτό ισχύει για τις δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων και για μικρή μερίδα των δαπανών βάσει δικαιωμάτων όπου ισχύουν πολύπλοκες προϋποθέσεις (ορισμένα καθεστώτα αγροτικής ανάπτυξης). Αυτό το είδος δαπανών υψηλού κινδύνου αντιστοιχεί περίπου στο 50,6 % του πληθυσμού που ελέγξαμε. Κατά την εκτίμησή μας, το επίπεδο σφάλματος σε αυτό το είδος δαπανών τοποθετείται στο 4,5 % (έναντι 3,7 % το 2017), ποσοστό που υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας του 2 % (βλέπε **πλαίσιο 1.6**).

1.20. Το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων της ΕΕ που διατίθενται στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων δαπανάται σε ερευνητικά έργα («Ανταγωνιστικότητα» — κεφάλαιο 5), σε έργα που σχετίζονται με την απασχόληση («Συννοχή» — κεφάλαιο 6), σε έργα περιφερειακής και αγροτικής ανάπτυξης («Συννοχή» — κεφάλαιο 6 και «Φυσικοί πόροι» — κεφάλαιο 7), καθώς και σε αναπτυξιακά έργα σε τρίτες χώρες («Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» — κεφάλαιο 9) (βλέπε **πλαίσιο 1.7**).

1.21. Αυτή η πολύπλοκότητα οδηγεί σε σφάλματα που έχουν επίπτωση στο συμπέρασμά μας όσον αφορά τους τομείς της «Ανταγωνιστικότητας» (βλέπε σημείο 5.35), της «Συννοχής» (βλέπε σημείο 6.71) και των «Φυσικών πόρων» (βλέπε σημείο 7.37).

Διαπιστώσαμε σημαντικό επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες των τομέων «Ανταγωνιστικότητα», «Συννοχή» και «Φυσικοί πόροι»

1.22. Φέτος, όπως και για το 2017, παραθέτουμε ειδική εκτίμηση για τέσσερις τομείς του ΠΔΠ: «Ανταγωνιστικότητα», «Συννοχή», «Φυσικοί πόροι» και «Διοίκηση».

1.23. Δεν προβαίνουμε σε εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος για άλλους τομείς δαπανών, περιλαμβανομένων των τομέων «Ασφάλεια και ιθαγένεια» (κεφάλαιο 8) και «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» (κεφάλαιο 9). Συνολικά, οι δαπάνες που καλύπτονται από τη δήλωση αξιοπιστίας μας στους προαναφερόμενους δύο τομείς ανέρχονταν σε 11,0 δισεκατομμύρια ευρώ (9,1 % των δαπανών που κάλυψε ο έλεγχός μας). Οι εργασίες μας σε αυτούς τους τομείς εξακολουθούν να λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση των συνολικών συμπερασμάτων μας για το 2018.

1.24. «Ανταγωνιστικότητα» (κεφάλαιο 5): Το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος είναι το χαμηλότερο των τελευταίων δύο ετών. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι δαπάνες έρευνας εξακολουθούν να είναι υψηλού κινδύνου και συνιστούν την κύρια πηγή σφάλματος. Τα σφάλματα στις δαπάνες έρευνας περιλαμβάνουν διάφορες κατηγορίες μη επιλέξιμων εξόδων στις δηλώσεις δαπανών (ιδίως άμεσες δαπάνες προσωπικού και άλλες άμεσες δαπάνες, έμμεσες δαπάνες και δαπάνες υπεργολαβίας).

1.25. «Συννοχή» (κεφάλαιο 6): Οι δαπάνες στον τομέα αυτό πραγματοποιούνται κατά κύριο λόγο στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων. Τα κύρια είδη σφάλματος που εντόπισαν οι αρχές ελέγχου ήταν μη επιλέξιμα έξοδα και παραβάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων. Για τα σφάλματα αυτά, οι αρχές των κρατών μελών επέβαλαν διορθώσεις, προκειμένου να μειώσουν τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για τα προγράμματα κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %. Ωστόσο, εντοπίσαμε επίσης σφάλματα που δεν είχαν διαπιστωθεί από τις αρχές ελέγχου, όπως παραβάσεις των ενωσιακών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Ούτε τα κράτη μέλη και, μέχρι σήμερα, ούτε και η Επιτροπή έχουν επιβάλει διορθώσεις για αυτά τα σφάλματα. Βάσει των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν από τις αρχές ελέγχου ή από εμάς τους ίδιους, και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές δημοσιονομικές διορθώσεις, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι σημαντικό.

1.26. «Φυσικοί πόροι» (κεφάλαιο 7): Ως σύνολο, ο τομέας αυτός περιέχει ουσιώδη σφάλματα. Ωστόσο, οι άμεσες ενισχύσεις από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), που αντιπροσωπεύουν το 71,8 % των δαπανών στον συγκεκριμένο τομέα, δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Οι άμεσες ενισχύσεις προς τους γεωργούς βασίζονται σε δικαιώματα και έχουν το πλεονέκτημα ότι διέπονται από απλουστευμένους κανόνες περί επιλεξιμότητας των γεωργικών εκτάσεων και υπόκεινται σε αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου (ΟΣΔΕ - ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου), που καθιστά δυνατούς τους αυτοματοποιημένους διασταυρωτικούς ελέγχους μεταξύ βάσεων δεδομένων. Εξακολουθούμε να διαπιστώνουμε σημαντικό επίπεδο σφάλματος στους άλλους τομείς δαπανών (αγροτική ανάπτυξη, μέτρα στήριξης της αγοράς του ΕΓΤΕ, αλιεία, περιβάλλον και δράση για το κλίμα). Στους τομείς αυτούς, οι δαπάνες λαμβάνουν κυρίως τη μορφή απόδοσης εξόδων και υπόκεινται σε πολύπλοκες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας. Περισσότερο από το ήμισυ του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ ανάγεται σε μη επιλέξιμους δικαιούχους, σε μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή σε μη επιλέξιμα δηλωθέντα έξοδα, καθώς και στην παροχή ανακριβών πληροφοριών σχετικά με εκτάσεις ή ζώα.

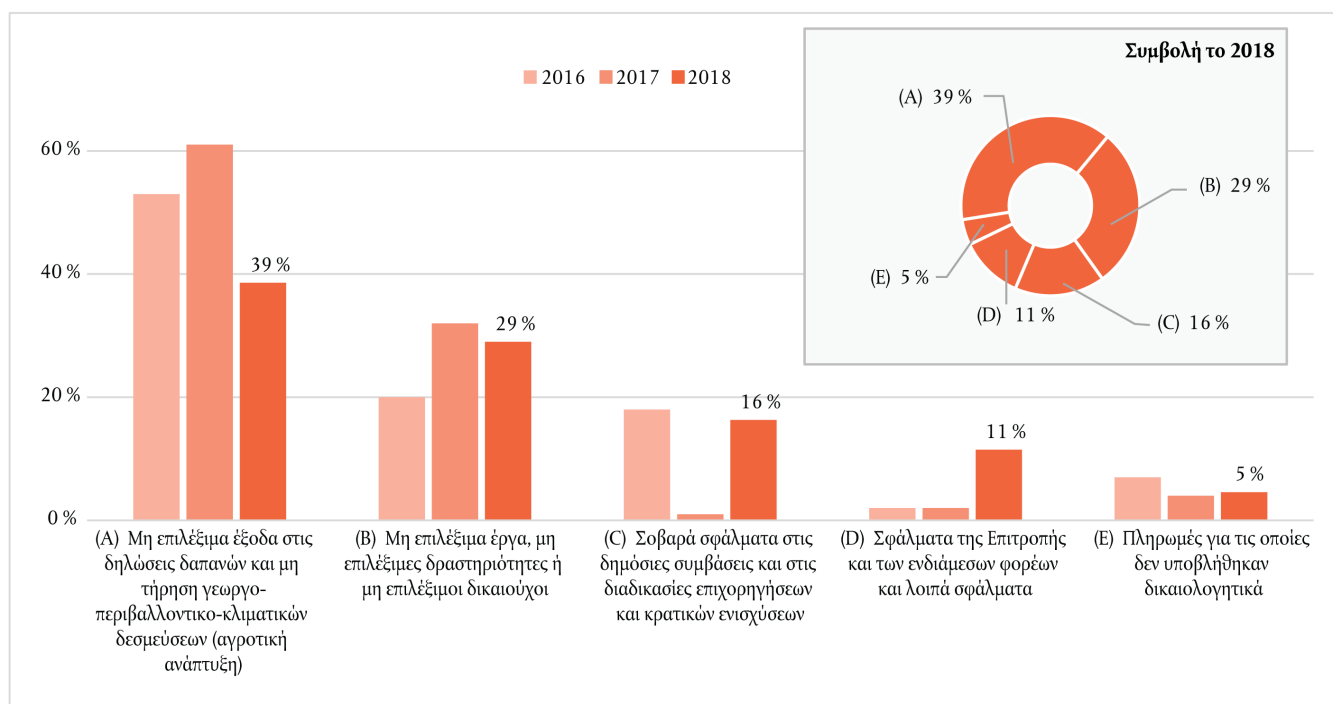
1.27. «Διοίκηση» (κεφάλαιο 10): Ο τομέας αυτός δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα. Το μεγαλύτερο μέρος των διοικητικών δαπανών λαμβάνει τη μορφή μισθών, συντάξεων και επιδομάτων που καταβάλλονται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ.

Τα σφάλματα επιλεξιμότητας εξακολουθούν να είναι αυτά που συμβάλλουν περισσότερο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στο πλαίσιο των δαπανών που διέπονται από πολύπλοκους κανόνες

1.28. Ακολουθώντας την πρακτική των τελευταίων ετών, εστίασαμε περισσότερο στα είδη σφάλματος που εντοπίζονται σε δαπάνες διεπόμενες από πολύπλοκους κανόνες (κυρίως στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων), δεδομένου ότι πρόκειται για τον τομέα στον οποίο εξακολουθούν να υπάρχουν ουσιώδη σφάλματα. Στο **πλαίσιο 1.8** αναλύεται, ανά είδος σφάλματος, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος του 4,5 % για το 2018 για τις δαπάνες υψηλού κινδύνου (κυρίως βάσει απόδοσης εξόδων). Στο ίδιο πλαίσιο παρατίθενται επίσης τα αντίστοιχα στοιχεία για τις εκτιμήσεις που αφορούσαν τα έτη 2017 (3,7 %) και 2016 (4,8 %).

Πλαίσιο 1.8

Συμβολή κάθε είδους σφάλματος στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2018 όσον αφορά τις δαπάνες υψηλού κινδύνου (κυρίως βάσει απόδοσης εξόδων)

Πηγή: ΕΕΣ.

1.29. Οι τομείς που συνέβαλαν περισσότερο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2018 ήταν, στο πλαίσιο των δαπανών υψηλού κινδύνου, η «Συνοχή» (43,0 %), και ακολουθούν η «Αγροτική ανάπτυξη, τα μέτρα στήριξης της αγοράς του ΕΓΤΕ, η αλιεία, το περιβάλλον και η δράση για το κλίμα» στο πλαίσιο των «Φυσικών πόρων» (30,2 %), η «Ανταγωνιστικότητα» (12,2 %) και η «Ευρώπη ως παγκόσμιο παράγοντα» (4,5 %).

1.30. Όπως και τα προηγούμενα έτη, στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τις δαπάνες υψηλού κινδύνου συνέβαλαν περισσότερο τα σφάλματα επιλεξιμότητας (μη επιλέξιμα έξοδα στις δηλώσεις δαπανών και μη επιλέξιμα έργα, μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή μη επιλέξιμοι δικαιούχοι). Ωστόσο, ο αντίκτυπος αυτών των σφαλμάτων ήταν χαμηλότερος σε σύγκριση με το 2017 (68 % το 2018 έναντι 93 % το 2017). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το 2018 εντοπίσαμε έναν σημαντικά μεγαλύτερο αριθμό σφαλμάτων που σχετίζονταν με τις δημόσιες συμβάσεις, τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τις διαδικασίες επιχορηγήσεων. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 16 % στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τις δαπάνες υψηλού κινδύνου (έναντι 1 % το 2017) και εντοπίζονταν κυρίως στον τομέα της «Συνοχής» και των «Φυσικών πόρων».

1.31. Για το υπό εξέταση έτος, οι δαπάνες που έγιναν αποδεκτές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και του Ταμείου Συνοχής αντιστοιχούσαν στο 74 % των συνολικών δαπανών της «Συνοχής». Οι πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα εν λόγω ταμεία ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο σφάλματος στις δημόσιες συμβάσεις (βλέπε σημεία 6.26-6.28).

1.32. Οι τομείς της «Συνοχής» και των «Φυσικών πόρων» ευθύνονται για τα περισσότερα διοικητικά σφάλματα που διέπραξαν οι ενδιάμεσοι φορείς ⁽²⁰⁾ (βλέπε κατηγορία «Λοιπά» στο **πλαίσιο 6.2** και κατηγορία «διοικητικά σφάλματα» στο **πλαίσιο 7.2**). Στα σφάλματα αυτά συγκαταλέγονται οι εσφαλμένοι υπολογισμοί ενισχύσεων.

Οι πληροφορίες της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα

1.33. Σύμφωνα με το άρθρο 317 ΣΛΕΕ, την τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ φέρει η Επιτροπή, η οποία διαχειρίζεται τις δαπάνες της ΕΕ σε συνεργασία με τα κράτη μέλη ⁽²¹⁾. Η Επιτροπή λογοδοτεί για τις πράξεις της σε τρεις εκδόσεις που περιλαμβάνονται στη λεγόμενη «ενοποιημένη δέσμη δημοσιονομικών εκθέσεων» ⁽²²⁾:

α) στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ (προσωρινοί τον Μάρτιο, οριστικοί τον Ιούνιο),

⁽²⁰⁾ Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, οι ενδιάμεσοι φορείς είναι εθνικές αρχές.

⁽²¹⁾ Άρθρο 317 ΣΛΕΕ:

«Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού που εκδίδεται σε εκτέλεση του άρθρου 322, με δική της ευθύνη και εντός των ορίων των πιστώσεων που εγκρίθηκαν, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι πιστώσεις χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.»

⁽²²⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/annual-management-and-performance-report-2018-0_en

- β) στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ (δεν υπάρχει προσωρινή έκδοση, τελική έκδοση τον Ιούνιο),
- γ) στην έκθεση σχετικά με την παρακολούθηση της απαλλαγής του προηγούμενου οικονομικού έτους (δημοσιεύεται τον Ιούλιο).

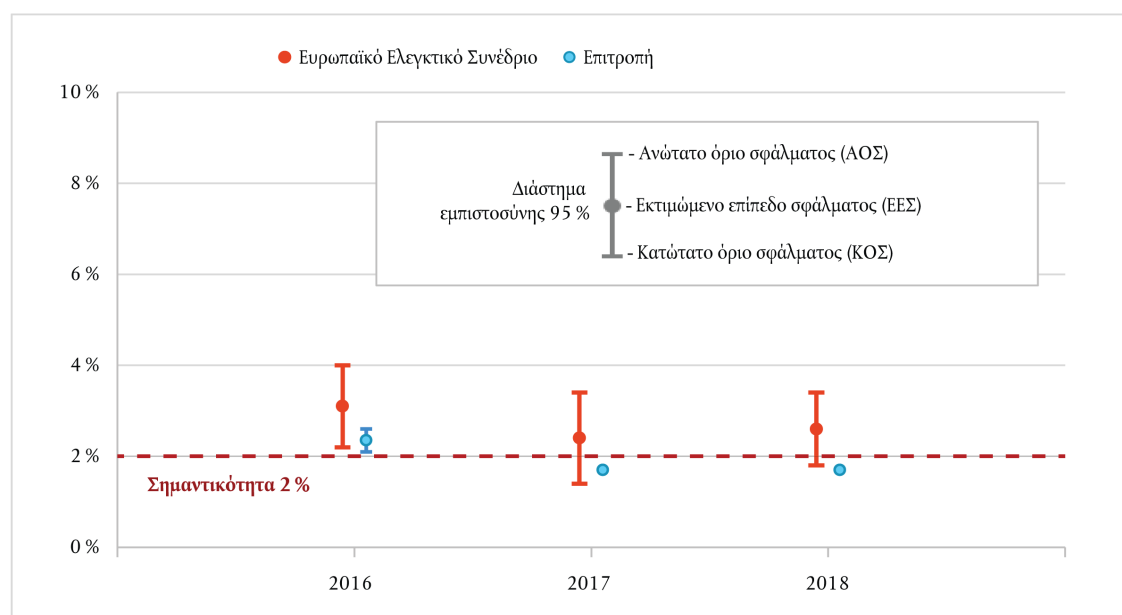
1.34. Στο πλαίσιο της στρατηγικής μας για την περίοδο 2018-2020, αποφασίσαμε ότι η δήλωση αξιοπιστίας που διατυπώνουμε θα θεμελιώνεται σε μια προσέγγιση βεβαίωσης, υπό την έννοια ότι πρόθεσή μας για το μέλλον είναι να παρέχουμε διασφάλιση σχετικά με τη δήλωση (διαχείρισης) της Επιτροπής. Η απόφασή μας αυτή βασίζεται στην πείρα που έχουμε συσσωρεύσει με την εφαρμογή αυτής της προσέγγισης από το 1994, στο πλαίσιο του ελέγχου της αξιοπιστίας των λογαριασμών. Όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, συνεργαζόμαστε με την Επιτροπή για τη δημιουργία των συνθηκών που είναι απαραίτητες ώστε να προχωρήσουμε προς την κατεύθυνση της εφαρμογής της ανωτέρω προσέγγισης και στο πεδίο αυτό. Η έγκαιρη διαθεσιμότητα των πληροφοριών αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την κατάρτιση των εγγράφων και τη διενέργεια των ελέγχων ⁽²³⁾.

Η εκτίμηση του σφάλματος από μέρους της Επιτροπής είναι ελαφρώς χαμηλότερη του δικού μας εύρους τιμών

1.35. Στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, η Επιτροπή παρουσιάζει, για τις πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί του 2018, την εκτίμησή της σχετικά με τον κίνδυνο κατά την πληρωμή. Ο κίνδυνος κατά την πληρωμή αποτελεί την από μέρους της Επιτροπής εκτίμηση του ποσού που, κατά τον χρόνο της πληρωμής, καταβλήθηκε κατά παράβαση των ισχυόντων κανόνων. Η έννοια αυτή προσεγγίζει κατά πολύ το δικό μας εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

1.36. Στο **πλαίσιο 1.9** παρουσιάζονται τα αριθμητικά στοιχεία της Επιτροπής για τον κίνδυνο κατά την πληρωμή παράλληλα με το εύρος τιμών της δικής μας εκτίμησης σφάλματος. Η από μέρους της Επιτροπής εκτίμηση του κινδύνου κατά την πληρωμή για το 2018 είναι 1,7 %, ήτοι ελαφρώς χαμηλότερη του δικού μας εύρους τιμών. Το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος τοποθετείται στο 2,6 % (έναντι 2,4 % το 2017) για εύρος τιμών μεταξύ 1,8 % και 3,4 %.

Πλαίσιο 1.9
Σύγκριση της από μέρους της Επιτροπής εκτίμησης του κινδύνου κατά την πληρωμή με τη δική μας εκτίμηση

Πηγή: ΕΕΣ.

⁽²³⁾ Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 27/2016, με τίτλο «Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή: συμβαδίζει με τις βέλτιστες πρακτικές», σύσταση 2, στοιχείο στ).

Τα επιμέρους στοιχεία που συνθέτουν την εκτίμηση της Επιτροπής δεν συμβαδίζουν πάντοτε με τις διαπιστώσεις μας

1.37. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις δηλώσεις αξιοπιστίας που διατυπώνουν οι γενικοί διευθυντές της στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους ως τη βάση για την από μέρους της συνολική αξιολόγηση του κινδύνου κατά την πληρωμή για τους διάφορους τομείς πολιτικής. Ο κίνδυνος κατά την πληρωμή βασίζεται κυρίως στα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων που διενεργούν είτε η Επιτροπή στους υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση τομείς είτε οι εθνικές αρχές στους υπό επιμερισμένη διαχείριση τομείς. Στο **πλαίσιο 1.10** παρουσιάζεται η βάση επί της οποίας θεμελιώνεται ο κίνδυνος κατά την πληρωμή για τους διάφορους τομείς δαπανών.

Πλαίσιο 1.10

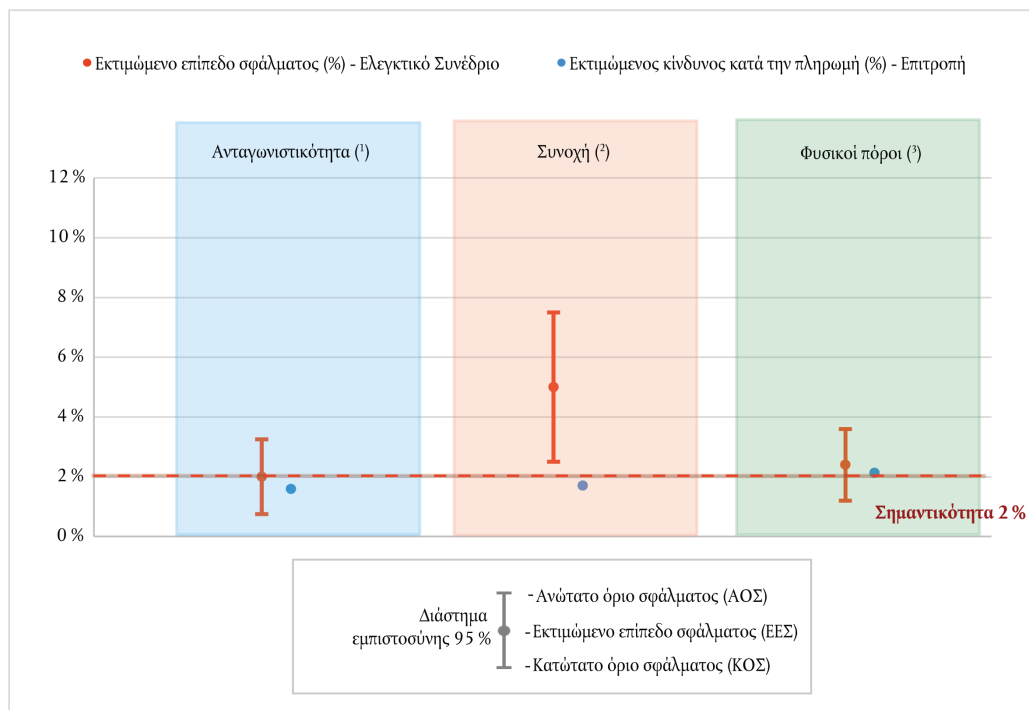
Βάση επί της οποίας θεμελιώνεται η από μέρους της Επιτροπής εκτίμηση του κινδύνου κατά την πληρωμή

- **«Ανταγωνιστικότητα»** – Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής (CAS) επιλέγει ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των δηλώσεων εξόδων, κατά μέσο όρο κάθε 18 μήνες. Υπολογίζει κατ' εκτίμηση τον κίνδυνο κατά την πληρωμή βασισμένη στα αποτελέσματα των ελέγχων που είχαν ολοκληρωθεί στο τέλος του 2018. Για την εκτίμηση του 2018, οι γενικές διευθύνσεις που ασχολούνται με την έρευνα χρησιμοποίησαν τα αποτελέσματα ελέγχων βάσει δειγμάτων δαπανών από την έναρξη του προγράμματος και μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 2018. Για το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο (που προηγήθηκε του προγράμματος «Ορίζων 2020»), τα αποτελέσματα του ελέγχου αφορούν τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη πριν από το 2016.
- **«Συνοχή»** – Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του 2018 δεν είχε ακόμη διέλθει από ολόκληρο τον κύκλο ελέγχου. Ως εκ τούτου, η ΓΔ REGIO και η ΓΔ EMPL εκτίμησαν τον κίνδυνο κατά την πληρωμή, εφαρμόζοντας το υψηλότερο από τα εξής δύο ποσοστά, είτε το επιβεβαιωμένο υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες (δαπάνες του λογιστικού έτους 2016-2017) είτε το υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος που ανέφεραν οι αρχές ελέγχου για το λογιστικό έτος 2017-2018.
- **«Φυσικοί πόροι»** – Η ΓΔ AGRI χρησιμοποιεί τις εθνικές στατιστικές ελέγχου που λαμβάνει από τους οργανισμούς πληρωμών. Εφαρμόζει επίσης προσαρμογές βάσει των αποτελεσμάτων των ελέγχων των οργανισμών πιστοποίησης, καθώς και των δικών της ελέγχων και της επαγγελματικής της κρίσης, ώστε να καταλήξει στο προσαρμοσμένο ποσοστό σφάλματος για τις άμεσες ενισχύσεις, την αγροτική ανάπτυξη και τα μέτρα στήριξης της αγοράς.
- **«Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»** – Η εκτίμηση από την Επιτροπή του κινδύνου κατά την πληρωμή για τον συγκεκριμένο τομέα βασίζεται κυρίως στη μελέτη του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος που αναθέτουν ετησίως σε εξωτερικούς συμβούλους η ΓΔ DEVCO και η ΓΔ NEAR. Στόχος της μελέτης αυτής είναι η εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος που διέλαθε όλους τους διαχειριστικούς ελέγχους. Η μελέτη του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος για ένα συγκεκριμένο έτος (έτος ν) βασίζεται στις συμβάσεις που έληξαν μεταξύ της 1ης Σεπτεμβρίου του έτους ν-1 και της 31ης Αυγούστου του έτους ν. Εξαιρεί τις συμβάσεις των οποίων η τελευταία υποκειμένη πράξη ανάγεται σε χρόνο που υπερβαίνει την πενταετία ή της οποίας οι αναγκαίες εργασίες είναι πρακτικά αδύνατον να εκτελεστούν.
- **«Διοίκηση»** – Ο κίνδυνος κατά την πληρωμή βασίζεται στα αποτελέσματα των ελέγχων επί δαπανών του 2018.

1.38. Η Επιτροπή παρουσιάζει τον κίνδυνο για συγκεκριμένη ομάδα τομέων πολιτικής και όχι ανά τομέα του ΠΔΠ ⁽²⁴⁾. Στο **πλαίσιο 1.11**, παραθέτουμε το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για τους τομείς του ΠΔΠ σχετικά με τους οποίους παρουσιάζουμε ειδική εκτίμηση, με τις επιμέρους συνιστώσες της συνολικής εκτίμησης της Επιτροπής. Έχουμε λάβει υπόψη τη διαφορά μεταξύ του τρόπου με τον οποίο εκτιμούμε οι ίδιοι το επίπεδο σφάλματος και του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή παρουσιάζει τα αριθμητικά στοιχεία της στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις ⁽²⁵⁾.

Πλαίσιο 1.11

Το κατά τη δική μας εκτίμηση επίπεδο σφάλματος έναντι του κινδύνου κατά την πληρωμή της Επιτροπής για ορισμένους τομείς του ΠΔΠ ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Γενικές διευθύνσεις και υπηρεσίες της Επιτροπής: CNECT, EAC, EASME, ECFIN, ENER, ERCEA, FISMA, GROW, INEA, JRC, MOVE, REA, RTD και TAXUD. Ορισμένες γενικές διευθύνσεις έχουν οριστεί υπεύθυνες για περισσότερους του ενός τομείς του ΠΔΠ (EACEA, ECHO και INEA).

⁽²⁾ ΓΔ REGIO, INEA και ΓΔ EMPL.

⁽³⁾ ΓΔ AGRI, CLIMA, ENV και MARE.

⁽⁴⁾ Όσον αφορά τις διοικητικές δαπάνες, ούτε εμείς ούτε η Επιτροπή διαπιστώσαμε σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

⁽²⁴⁾ Ενώ εμείς παρέχουμε ειδικές εκτιμήσεις και προβαίνουμε σε εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος για τους τομείς του ΠΔΠ 1α «Ανταγωνιστικότητα», 1β «Συνοχή», 2 «Φυσικοί πόροι» και 5 «Διοίκηση».

⁽²⁵⁾ Παραδείγματος χάριν, η Επιτροπή παρουσιάζει τα αριθμητικά στοιχεία της ΓΔ MARE υπό τον τίτλο «Συνοχή, Μετανάστευση και Αλιεία», ενώ, στο **πλαίσιο 1.11**, τα αριθμητικά στοιχεία περιλαμβάνονται στον τομέα «Φυσικοί πόροι».

1.39. Διαπιστώσαμε ότι:

- Όσον αφορά την «**Ανταγωνιστικότητα**», ο συνολικός εκτιμώμενος κίνδυνος κατά την πληρωμή για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ (1,6 %), τον οποίο υπολογίσαμε βάσει στοιχείων που περιέχονται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, βρίσκεται εντός του φάσματος τιμών για το κατά τη δική μας εκτίμηση επίπεδο σφάλματος (βλέπε σημεία 5.36 και 5.38).
- Όσον αφορά τη «**Συνοχή**», η συνολική εκτίμηση της Επιτροπής για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ ⁽²⁶⁾ είναι 1,7 %, τιμή χαμηλότερη του δικού μας φάσματος τιμών για το κατά τη δική μας εκτίμηση επίπεδο σφάλματος (βλέπε σημεία 6.56 και 6.74).
- Όσον αφορά τους «**Φυσικούς πόρους**», ο συνολικός εκτιμώμενος κίνδυνος κατά την πληρωμή για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ (2,1 %), τον οποίο υπολογίσαμε βάσει στοιχείων που περιέχονται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, καθώς και οι εκτιμήσεις της Επιτροπής για τις δαπάνες της ΚΓΠ συνολικά αλλά και για τις άμεσες ενισχύσεις, συμπίπτουν με το δικό μας συμπέρασμα (βλέπε σημεία 1.38 και 7.37-7.38).

Ο κίνδυνος κατά το κλείσιμο εξαρτάται από τις εκτιμώμενες μελλοντικές διορθώσεις και ανακτήσεις

1.40. Στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, η Επιτροπή παρουσιάζει έναν ακόμη δείκτη κανονικότητας, τον κίνδυνο κατά το κλείσιμο. Πρόκειται για τον κίνδυνο κατά την πληρωμή (βλέπε σημείο 1.36) μείον τις εκτιμώμενες μελλοντικές διορθώσεις και ανακτήσεις που προβλέπεται να πραγματοποιήσουν οι υπεύθυνοι διαχείρισης των κεφαλαίων της ΕΕ σε σχέση με δαπάνες του 2018, κατά το επόμενο έτος ή τα επόμενα έτη των τρεχόντων προγραμμάτων.

1.41. Για την επεξεργασία της εκτίμησης των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων, η Επιτροπή χρησιμοποιεί έναν ιστορικό μέσο όρο βασιζόμενο στις πράξεις που έλαβαν χώρα τα προηγούμενα έτη. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια αυτού του αριθμητικού στοιχείου με τα τρέχοντα προγράμματα, οι εσωτερικές οδηγίες της Επιτροπής απαιτούν από τις γενικές διευθύνσεις να αναπροσαρμόζουν τους ιστορικούς μέσους όρους ή να χρησιμοποιούν οποιαδήποτε άλλη μέθοδο εκτίμησης κρίνουν ενδεδειγμένη, και να γνωστοποιούν αυτές τις αναπροσαρμογές και την προσέγγιση που υιοθετούν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους. Το 2018 οι περισσότερες ΓΔ της Επιτροπής αναπροσαρμόσαν τους ιστορικούς μέσους όρους τους.

Αναφέρουμε στην OLAF τις περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης

1.42. Συνεργαζόμαστε στενά με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) με σκοπό την πάταξη της απάτης εις βάρος του προϋπολογισμού της ΕΕ. Διαβιβάζουμε στην OLAF κάθε περίπτωση που εγείρει υπόνοιες απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, την οποία εντοπίζουμε στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας (περιλαμβανομένων αυτών που αφορούν τις επιδόσεις), ή βάσει των πληροφοριών που μας περιέρχονται άμεσα από τρίτους. Στη συνέχεια, η OLAF εξετάζει τις εν λόγω περιπτώσεις, αποφασίζει κατά πόσον πρέπει να κινηθεί έρευνα και, αν χρειαστεί, συνεργάζεται με τις αρχές των κρατών μελών.

1.43. Το 2018:

- α) αξιολογήσαμε την κανονικότητα 728 πράξεων στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας σχετικά με την ετήσια έκθεση και καταρτίσαμε 35 ειδικές εκθέσεις·
- β) αναφέραμε στην OLAF 9 περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που εντοπίσαμε κατά τους ελέγχους μας (έναντι 13 το 2017), ενώ δεν της διαβίβασαμε καμία περίπτωση βάσει πληροφοριών που μας έδωσαν υπόψη τρίτοι (έναντι 6 το 2017).

1.44. Οι περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που εντοπίσαμε στο πλαίσιο των εργασιών μας για το 2018 και διαβίβασαμε στην OLAF αφορούσαν κατά κύριο λόγο υπόνοιες τεχνητής δημιουργίας των προϋποθέσεων που απαιτούνταν για εξασφάλιση χρηματοδότησης από την ΕΕ, δήλωσης εξόδων που δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή παρατυπιών στις δημόσιες συμβάσεις. Ορισμένες από τις υποθέσεις πιθανολογούμενης απάτης που αναφέραμε στην OLAF αφορούσαν διάφορες παρατυπίες.

⁽²⁶⁾ Βλέπε πίνακα Β στο παράρτημα 2 της ετήσιας έκθεσης για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2018, σ. 205.

1.45. Το 2018 διαβιβάσαμε στην OLAF εννέα υποθέσεις που είχαν εντοπιστεί χάρη στις ελεγκτικές εργασίες μας. Η OLAF κίνησε έρευνα για δύο εξ αυτών. Στις υπόλοιπες επτά υποθέσεις, η OLAF δεν κίνησε έρευνα, για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

- η OLAF έκρινε ότι μια εθνική αρχή ή ένα θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμός θα μπορούσε να επιληφθεί καλύτερα της υπόθεσης και την παρέπεμψε αναλόγως,
- υπήρχε ήδη εν εξελίξει έρευνα σε εθνικό επίπεδο, την οποία δεν γνωρίζαμε,
- για λόγους αναλογικότητας,
- οι υπόνοιες δεν ήταν επαρκείς.

1.46. Βάσει των πληροφοριών ελέγχου που της διαβιβάσαμε μεταξύ 2010 και 2018, η OLAF εισηγήθηκε την ανάκτηση συνολικά 312,8 εκατομμυρίων ευρώ. Οι υποκείμενες οικονομικές συστάσεις αφορούν 24 υποθέσεις που προέκυψαν από τις δικές μας ελεγκτικές εργασίες ⁽²⁷⁾.

Συμπεράσματα

1.47. Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι κατά κύριο λόγο η υποστήριξη της ελεγκτικής γνώμης που παρουσιάζεται στη δήλωση αξιοπιστίας.

Αποτελέσματα του ελέγχου

1.48. Εκτιμάμε εν κατακλείδι ότι οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες.

1.49. Όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα. Όσον αφορά τις δαπάνες, τα αποτελέσματα του ελέγχου μας υποδεικνύουν ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος αυξήθηκε ελαφρώς σε σχέση με το παρελθόν έτος. Όπως και πέρυσι, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι δαπάνες που διέπονται από απλουστευμένους/λιγότερο πολύπλοκους κανόνες (κυρίως βάσει δικαιωμάτων) δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Σημαντικό επίπεδο σφάλματος παρουσιάζουν μόνο οι δαπάνες που διέπονται από πολύπλοκους κανόνες (κυρίως βάσει απόδοσης εξόδων), οι οποίες για το υπό εξέταση έτος αποτελούσαν το 50,6 % του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο.

⁽²⁷⁾ Οι πληροφορίες παρέχονται από την OLAF και δεν εξετάζονται από εμάς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.1

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- 1) Ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου που εφαρμόζουμε καθορίζεται στο εγχειρίδιο δημοσιονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης, που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπό μας ⁽¹⁾. Για τον σχεδιασμό των ελεγκτικών εργασιών μας χρησιμοποιούμε μοντέλο διασφάλισης. Στο πλαίσιο του σχεδιασμού μας, εξετάζουμε τον κίνδυνο εμφάνισης σφαλμάτων (εγγενή κίνδυνο) και τον κίνδυνο τα σφάλματα αυτά να μην προλαμβάνονται ή να μην εντοπίζονται και να μην διορθώνονται (κίνδυνο των δικλίδων ελέγχου).

ΜΕΡΟΣ 1 — Προσέγγιση σύμφωνα με τη στρατηγική μας για την περίοδο 2018-2020 ως προς τη δήλωση αξιοπιστίας

- 2) Το 2018, το πρώτο έτος εφαρμογής της στρατηγικής μας, βελτιώσαμε την προστιθέμενη αξία της δήλωσης αξιοπιστίας.
- 3) Από τις τελευταίες ετήσιες εκδόσεις μας συνάγονται βελτιώσεις στα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων ελέγχου, καθώς και στη διαθεσιμότητα των περι νομιμότητας και κανονικότητας στοιχείων που μας παρέχουν οι ελεγχόμενοι μας. Υπό το πρίσμα αυτών των εξελίξεων, προσπαθούμε να αξιοποιούμε καλύτερα τις πληροφορίες που μας παρέχουν οι ελεγχόμενοι μας περί νομιμότητας και κανονικότητας, όπου αυτό είναι εφικτό. Απώτερη επιδίωξη μας είναι τα επόμενα χρόνια να κινηθούμε προς μια προσέγγιση βεβαίωσης ⁽²⁾. Στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης, ο ελεγκτής συλλέγει επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, προκειμένου να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με τη διασφάλιση που παρέχει η αρμόδια οντότητα. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι, στους τομείς για τους οποίους είμαστε σίγουροι ότι οι σχετικές πληροφορίες είναι αρκούντως ποιοτικές και όπου θα μπορούσαμε να αντλήσουμε βεβαιότητα από τις πληροφορίες περί νομιμότητας και κανονικότητας που μας παρέχει η ελεγχόμενη οντότητα, προβαίνουμε σε επισκόπηση και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, σε επαναδιενέργεια των εργασιών της.
- 4) Από το 2017, τροποποιήσαμε την προσέγγιση που ακολουθούμε ως προς τον έλεγχο του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή», προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές στον σχεδιασμό των συστημάτων ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Πέραν της συμβολής μας στη δήλωση αξιοπιστίας για το 2018, στόχος μας είναι να διατυπώσουμε συμπέρασμα όσον αφορά την αξιοπιστία του βασικού δείκτη της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα για τον τομέα αυτό, ήτοι του υπολειπόμενου κινδύνου σφάλματος ⁽³⁾.

ΜΕΡΟΣ 2 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών

- 5) Εξετάζουμε τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ προκειμένου να εξακριβώσουμε την αξιοπιστία τους. Οι λογαριασμοί αυτοί περιλαμβάνουν:
- α) τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, και
 - β) τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού.
- 6) Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά:
- α) της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τέλος του οικονομικού έτους·
 - β) των αποτελεσμάτων των πράξεών της και των ταμειακών ροών της, καθώς και
 - γ) των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το λήξαν οικονομικό έτος.
- 7) Στο πλαίσιο του ελέγχου μας:
- α) αξιολογούμε το περιβάλλον των λογιστικών δικλίδων ελέγχου·
 - β) ελέγχουμε τη λειτουργία των βασικών λογιστικών διαδικασιών, καθώς και της διαδικασίας κλεισίματος στο τέλος του οικονομικού έτους·
 - γ) αναλύουμε τα κύρια λογιστικά στοιχεία από την άποψη της συνέπειας και του εύλογου χαρακτήρα τους·
 - δ) αναλύουμε και προβαίνουμε σε συμφωνία των λογαριασμών ή/και των υπολοίπων·
 - ε) διενεργούμε ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης των αναλήψεων υποχρεώσεων, των πληρωμών και συγκεκριμένων στοιχείων του ισολογισμού, βάσει αντιπροσωπευτικών δειγμάτων, και
 - στ) χρησιμοποιούμε, στο μέτρο του δυνατού, τις εργασίες άλλων ελεγκτών, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου, ιδίως στο πλαίσιο του ελέγχου των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών δραστηριοτήτων που διαχειρίζεται η Επιτροπή και για τις οποίες υπάρχουν πιστοποιητικά εξωτερικού ελέγχου.

⁽¹⁾ <https://www.eca.europa.eu/el/Pages/AuditMethodology.aspx>

⁽²⁾ Βλέπε ISSAI 4000, σημείο 40.

⁽³⁾ Βλέπε ενημερωτικό έγγραφο με τίτλο «The ECA's modified approach to the Statement of Assurance audits in Cohesion» που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπό μας (<https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=44524>)

ΜΕΡΟΣ 3 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου ως προς την κανονικότητα των πράξεων

- 8) Η προσέγγιση που εφαρμόζουμε επί του παρόντος για την αξιολόγηση του κατά πόσον οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί συμμορφώνονται με τους κανόνες και τους κανονισμούς της ΕΕ ερείδεται κυρίως σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες συμμόρφωσης ενός μεγάλου, τυχαίου και αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων.
- 9) Ωστόσο, εξετάζουμε κατά πόσο μπορούμε να αξιοποιήσουμε αποδοτικά τους ελέγχους της κανονικότητας που έχουν ήδη διενεργήσει τρίτοι. Σύμφωνα με τα ελεγκτικά πρότυπα, όταν επιθυμούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών για τις δικές μας ελεγκτικές εργασίες, αξιολογούμε την ανεξαρτησία και τις ικανότητες των εν λόγω τρίτων, καθώς και την εμπέλεια και την επάρκεια των εργασιών τους.

Πώς διενεργούμε τις ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων

- 10) Στο πλαίσιο κάθε τομέα του ΠΔΠ για τον οποίο διατυπώνουμε ειδική εκτίμηση (κεφάλαια 5, 6, 7 και 10), υποβάλλουμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων, προκειμένου να εκτιμήσουμε το μερίδιο των παράτυπων πράξεων στον συνολικό πληθυσμό.
- 11) Για κάθε επιλεγείσα πράξη, εξακριβώνουμε εάν η δήλωση ή η πληρωμή πραγματοποιήθηκε για τον σκοπό που προβλέπει ο προϋπολογισμός και ορίζει η νομοθεσία. Εξετάζουμε τον τρόπο υπολογισμού του ποσού της δήλωσης ή της πληρωμής (για δηλώσεις σημαντικών ποσών η εξέταση γίνεται βάσει επιλεγμένου δείγματος, αντιπροσωπευτικού των επιμέρους στοιχείων της πράξης). Αυτό συνεπάγεται την παρακολούθηση της πορείας της πράξης από τους λογαριασμούς του προϋπολογισμού έως το επίπεδο του τελικού αποδέκτη (π.χ. γεωργού, διοργανωτή μαθημάτων κατάρτισης ή αναδόχου έργου στον τομέα της αναπτυξιακής βοήθειας) και τη διενέργεια ελεγκτικών δοκιμασιών συμμόρφωσης σε κάθε επίπεδο.
- 12) Στο πλαίσιο της υποβολής σε ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων που αφορούν τα έσοδα, σημείο εκκίνησης του ελέγχου μας σχετικά με τους ιδίους πόρους που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας και το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη επί τη βάσει των οποίων υπολογίζονται οι ως άνω πόροι. Εξετάζουμε τις δικλίδες ελέγχου που εφαρμόζει η Επιτροπή στις εισφορές των κρατών μελών, έως την εισπράξη και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, εξετάζουμε τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και τη ροή των δασμών, και πάλι έως την εισπράξη των σχετικών ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.
- 13) Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πληρωμές μετά την πραγματοποίηση, την καταχώριση και την αποδοχή των δαπανών. Αυτό ισχύει για όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού). Δεν εξετάζουμε τις προπληρωμές κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους, αλλά αφότου:
 - α) ο τελικός αποδέκτης των κεφαλαίων της ΕΕ (π.χ. γεωργός, ερευνητικό ινστιτούτο, εταιρεία που εκτελεί έργα ή παρέχει υπηρεσίες μετά από δημόσιο διαγωνισμό) υποβάλει στοιχεία που αποδεικνύουν τη χρησιμοποίησή τους, και
 - β) η Επιτροπή (ή άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμός που διαχειρίζεται κεφάλαια της ΕΕ) αποδέχεται την τελική χρησιμοποίηση αυτών των κεφαλαίων προβαίνοντας στην εκκαθάριση της προπληρωμής.
- 14) Το δείγμα ελέγχου μας είναι σχεδιασμένο κατά τρόπον ώστε να καθιστά δυνατή την εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος στις δαπάνες συνολικά και όχι σε επίπεδο επιμέρους πράξεων (π.χ. συγκεκριμένο έργο). Χρησιμοποιούμε τη μέθοδο της δειγματοληψίας νομισματικής μονάδας για την επιλογή δηλώσεων ή πληρωμών και, σε κατώτερο επίπεδο, για την επιλογή επιμέρους στοιχείων στο πλαίσιο συγκεκριμένης πράξης (π.χ. τιμολόγια ενός έργου, αγροτεμάχια σε δήλωση γεωργού). Δεν πρέπει να θεωρείται ότι τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται για τα εν λόγω στοιχεία συνιστούν συμπέρασμα σχετικά με τις αντίστοιχες πράξεις, αλλά μάλλον ότι αυτά συμβάλλουν άμεσα στο συνολικό επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες της ΕΕ στο σύνολό τους.
- 15) Δεν εξετάζουμε πράξεις σε κάθε κράτος μέλος και κάθε δικαιούχο χώρα και περιφέρεια σε ετήσια βάση. Η κατονομασία συγκεκριμένων κρατών μελών, δικαιούχων χωρών ή/και περιφερειών δεν σημαίνει ότι τα αναφερόμενα παραδείγματα δεν εμφανίζονται και αλλού. Τα χαρακτηριστικά παραδείγματα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση δεν αποτελούν βάση για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα συγκεκριμένα κράτη μέλη, δικαιούχους χώρες ή/και περιφέρειες.
- 16) Η προσέγγιση που εφαρμόζουμε δεν αποσκοπεί στη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τη συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων στον συνολικό πληθυσμό. Επομένως, τα αριθμητικά στοιχεία που παρουσιάζονται σχετικά με τον αριθμό των σφαλμάτων που εντοπίζονται σε συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ, στις δαπάνες που διαχειρίζεται συγκεκριμένη ΓΔ ή στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σε συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν πρέπει να εκλαμβάνονται ως ένδειξη της συχνότητας εμφάνισης σφαλμάτων στις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ πράξεις ή στα επιμέρους κράτη μέλη.

Πώς αξιολογούμε και παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλλουμε τις πράξεις

- 17) Το σφάλμα μπορεί να αφορά το σύνολο ή μέρος του ποσού μιας μεμονωμένης πράξης. Εξετάζουμε αν τα σφάλματα είναι ποσοτικών προσδιορίσιμα ή μη, ήτοι εάν είναι δυνατό να μετρηθεί το τμήμα του εξεταζόμενου ποσού που περιέχει σφάλμα. Τα σφάλματα που εντοπίζονται και διορθώνονται πριν από τους ελέγχους μας και ανεξάρτητα από αυτούς δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό και τη συχνότητα εμφάνισης σφάλματος, αφού ο εντοπισμός και η διόρθωσή τους αποδεικνύουν ότι τα συστήματα ελέγχου λειτουργήσαν αποτελεσματικά.

- 18) Τα κριτήρια που εφαρμόζουμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων περιγράφονται στο έγγραφο με τίτλο «Non-compliance with the rules on public procurement – types of irregularities and basis for quantification» (Μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων – Είδη παρατυπιών και βάση για την ποσοτικοποίησή τους) ⁽⁴⁾.
- 19) Όταν λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των περιπτώσεων πλημμελούς εφαρμογής των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων, ο τρόπος ποσοτικοποίησης που εφαρμόζουμε μπορεί να διαφέρει από εκείνον της Επιτροπής ή των κρατών μελών.

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

- 20) Για τους περισσότερους τομείς του ΠΔΠ και για τον συνολικό προϋπολογισμό της ΕΕ, παρουσιάζουμε ένα «εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος» (ΕΕΣ). Για τον υπολογισμό του ΕΕΣ λαμβάνονται υπόψη μόνον τα ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα εκφραζόμενα ως ποσοστό. Παραδείγματα σφαλμάτων είναι οι ποσοτικώς προσδιορίσιμες παραβιάσεις των εφαρμοστέων κανονισμών, κανόνων ή όρων συμβάσεων ή επιχορηγήσεων. Προβαίνουμε επίσης σε εκτίμηση του κατώτατου ορίου σφάλματος (ΚΟΣ) και του ανώτατου ορίου σφάλματος (ΑΟΣ).
- 21) Για τη διατύπωση της ελεγκτικής γνώμης μας χρησιμοποιούμε το 2 % ως όριο σημαντικότητας, ενώ λαμβάνουμε, επίσης, υπόψη τη φύση και το πλαίσιο των σφαλμάτων, καθώς και τα ποσά που επηρεάζονται από αυτά.
- 22) Δεν στηρίζουμε πλέον τη δήλωση αξιοπιστίας μας αποκλειστικά στη συνολική μας εκτίμηση του σφάλματος. Από το 2016, εξακολουθήσαμε να εντοπίζουμε τόσο τομείς χαμηλού κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, όπου κανονικά δεν περιμένουμε να διαπιστώσουμε σημαντικό επίπεδο σφάλματος στις εγκεκριμένες δαπάνες, όσο και τομείς υψηλού κινδύνου, όπου υποθέτουμε ότι θα υπάρξει σημαντικό επίπεδο σφάλματος. Κατ' αυτό τον τρόπο, μπορούμε να κρίνουμε όσο το δυνατόν αποδοτικότερα αν τα ουσιώδη σφάλματα που εντοπίστηκαν είναι διάχυτα.

Πώς εξετάζουμε τα συστήματα και πώς παρουσιάζουμε τα σχετικά αποτελέσματα

- 23) Η Επιτροπή, τα άλλα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ, οι αρχές των κρατών μελών και οι δικαιούχοι χώρες και περιφέρειες θεσπίζουν συστήματα για τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν τον προϋπολογισμό, καθώς και για την εποπτεία/διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων. Η εξέταση των συστημάτων αυτών είναι χρήσιμη για τον εντοπισμό τομέων που επιδέχονται βελτίωση.
- 24) Σε κάθε τομέα του ΠΔΠ, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων, εφαρμόζονται πολλά επιμέρους συστήματα. Κάθε χρόνο επιλέγουμε δείγμα των συστημάτων αυτών και παρουσιάζουμε τα σχετικά αποτελέσματα συνοδευόμενα από συστάσεις βελτίωσης.

Πώς καταλήγουμε στις γνώμες που διατυπώνουμε στη δήλωση αξιοπιστίας

- 25) Σχεδιάζουμε τις ελεγκτικές εργασίες μας κατά τρόπον ώστε να συγκεντρώνουμε επαρκή, συναφή και αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της ΕΕ. Οι εργασίες αυτές περιγράφονται στα κεφάλαια 4 έως 10. Η γνώμη μας παρατίθεται στη δήλωση αξιοπιστίας. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών μας διαμορφώνουμε εμπεριστατωμένη γνώμη σχετικά με το κατά πόσον τα σφάλματα που περιέχει ο πληθυσμός υπερβαίνουν ή όχι τα όρια σημαντικότητας.
- 26) Όταν διαπιστώνουμε σημαντικό επίπεδο σφάλματος και καθορίζουμε τον αντίκτυπό του στην ελεγκτική γνώμη, οφείλουμε να προσδιορίζουμε κατά πόσον τα σφάλματα ή η έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου είναι «διάχυτα». Για τον σκοπό αυτό, εφαρμόζουμε τις κατευθυντήριες οδηγίες που περιέχονται στο πρότυπο ISSAI 1705 (εφαρμόζοντάς τις κατ' αναλογία στα ζητήματα της νομιμότητας και κανονικότητας, σύμφωνα με την εντολή μας). Όταν τα σφάλματα είναι ουσιώδη και διάχυτα, διατυπώνουμε αρνητική γνώμη.
- 27) Σφάλμα ή απουσία αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου θεωρούνται «διάχυτα» εάν, κατά την κρίση του ελεγκτή, δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένα στοιχεία, λογαριασμούς ή κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων (ήτοι είναι διάσπαρτα στους λογαριασμούς ή τις πράξεις που ελέγχθηκαν), ή, εάν περιορίζονται, αφορούν ή θα μπορούσαν να αφορούν σημαντικό τμήμα των οικονομικών καταστάσεων ή σχετίζονται με δημοσιοποιούμενα στοιχεία που είναι θεμελιώδη για την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων από τους χρήστες.
- 28) Σύμφωνα με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμησή μας, το επίπεδο σφάλματος που περιέχει το σύνολο των δαπανών του 2018 είναι 2,6 %. Κρίναμε ότι το σφάλμα αυτό δεν ήταν διάχυτο, καθώς περιορίζεται στις δαπάνες που διέπονται από πολύπλοκους κανόνες (κυρίως στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων). Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που εντοπίσαμε στους διάφορους τομείς του ΠΔΠ ποικίλλει, όπως περιγράφεται στα κεφάλαια 5 έως 7 και 10.

⁽⁴⁾ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/Guideline_procurement/Quantification_of_public_procurement_errors.pdf

Περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης

- 29) Εάν έχουμε δικαιολογημένη υπόνοια δόλιας δραστηριότητας, ενημερώνουμε σχετικά την OLAF, την υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης της ΕΕ, η οποία είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή κάθε σχετικής έρευνας. Κάθε χρόνο αναφέρουμε στην OLAF πολλές τέτοιες περιπτώσεις.

ΜΕΡΟΣ 4 — Σχέση των ελεγκτικών γνώμών για την αξιοπιστία των λογαριασμών με τις ελεγκτικές γνώμες για την κανονικότητα των πράξεων

- 30) Διατυπώσαμε:
- α) ελεγκτική γνώμη σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το λήξαν οικονομικό έτος, και
 - β) ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών όπου βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί.
- 31) Οι εργασίες και οι γνώμες μας βασίζονται στα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τους κώδικες δεοντολογίας IFAC, καθώς και στα διεθνή πρότυπα των ανωτάτων οργάνων ελέγχου του INTOSAI.
- 32) Τα εν λόγω πρότυπα προβλέπουν ότι, στην περίπτωση κατά την οποία οι ελεγκτές εκδίδουν ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, μια διαφοροποιημένη γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων δεν συνεπάγεται αυτομάτως τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημείο</i>
Εισαγωγή	2.1-2.3
Δημοσιονομική διαχείριση το 2018	2.4-2.21
Σχεδόν πλήρης η χρησιμοποίηση των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών που ήταν διαθέσιμες στον προϋπολογισμό	2.4-2.7
Οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή των ΕΔΕΤ είχαν επιπτώσεις στην εφαρμογή του ΠΔΠ	2.8-2.21
Κυρίως λόγω καθυστερήσεων, σημαντικά ποσά αχρησιμοποίητων ετήσιων προχρηματοδοτήσεων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ επιστράφηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ	2.9-2.11
Σημαντικό μέρος του συνολικού περιθωρίου πληρωμών δεν χρειάστηκε να χρησιμοποιηθεί	2.12-2.16
Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων εξακολουθούν να αυξάνονται	2.17-2.18
Κίνδυνος ανεπάρκειας των πιστώσεων πληρωμών για τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς	2.19-2.21
Ζητήματα χρηματοοικονομικής διαχείρισης που αφορούν τον προϋπολογισμό του 2018 και το μέλλον	2.22-2.41
Η απορρόφηση των ΕΔΕΤ από τα κράτη μέλη εξακολουθεί να είναι προβληματική	2.22-2.24
Η αύξηση των εγγυήσεων διευρύνει περαιτέρω το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ	2.25-2.32
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων — αναπόσπαστο μέρος της αρχιτεκτονικής της ΕΕ, αλλά με διαφορετικές ρυθμίσεις περί λογοδοσίας	2.33-2.41
Συμπεράσματα και συστάσεις	2.42-2.48
Συμπεράσματα	2.42-2.47
Συστάσεις	2.48

Παράρτημα 2.1 — Σημαντικότερες κατηγορίες εντολών που έχει αναθέσει η ΕΕ στην ΕΤΕπ

Παράρτημα 2.2 — Χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ που τελούν υπό τη διαχείριση του Ομίλου ΕΤΕπ

Εισαγωγή

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η επισκόπησή μας επί ζητημάτων που άπτονται της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης της ΕΕ. Επίσης, βασίζομενοι στις τρέχουσες εργασίες μας και αντλώντας στοιχεία από απόψεις που έχουμε διατυπώσει σε ειδικές εκθέσεις, συνοπτικές περιπτώσιολογικές επισκοπήσεις, ενημερωτικά έγγραφα και γνώμες μας, εκθέτουμε τους κινδύνους και τις προκλήσεις που θα κληθεί να αντιμετωπίσει ο προϋπολογισμός της ΕΕ στο μέλλον.

2.2. Τον Μάιο του 2018, η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (όργανα που συναποτελούν την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή) την πρότασή της για το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2021-2027 ⁽¹⁾. Προς το παρόν διεξάγονται διαπραγματεύσεις με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας πριν από το τέλος του 2019. Έχουμε ήδη εκφράσει τις απόψεις μας επί του θέματος σε ενημερωτικό έγγραφο μας ⁽²⁾.

2.3. Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ δεν επηρεάζει τη λογιστική του προϋπολογισμού για το 2018. Σε ορισμένα σημεία της ανάλυσής μας, πραγματοποιούμε προβολές σχετικά με τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς της ΕΕ. Στις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνουμε ως δεδομένο ότι θα εγκριθεί και θα εφαρμοστεί το σχέδιο συμφωνίας αποχώρησης μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της ΕΕ ⁽³⁾.

Δημοσιονομική διαχείριση το 2018

Σχεδόν πλήρης η χρησιμοποίηση των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών που ήταν διαθέσιμες στον προϋπολογισμό

2.4. Κάθε χρόνο, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή θέτει ένα όριο για τις νέες δημοσιονομικές υποχρεώσεις (πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων) και τις πληρωμές που μπορούν να πραγματοποιηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (πιστώσεις πληρωμών).

2.5. Το 2018 οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων χρησιμοποιήθηκαν σχεδόν εξολοκλήρου. Από τα 160,7 δισεκατομμύρια ευρώ που ήταν διαθέσιμα στον προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2018 χρησιμοποιήθηκαν τα 159,9 δισεκατομμύρια ευρώ (99,5 %) (βλέπε **πλαίσιο 2.1**).

2.6. Η ΕΕ χρησιμοποίησε επίσης σχεδόν όλες τις διαθέσιμες πιστώσεις πληρωμών που περιλαμβάνονταν στον οριστικό προϋπολογισμό ⁽⁴⁾. Από τα διαθέσιμα 144,8 δισεκατομμύρια ευρώ, πραγματοποιήθηκαν πληρωμές ύψους 142,7 δισεκατομμυρίων ευρώ (98,6 %) ⁽⁵⁾ (βλέπε **πλαίσιο 2.1**). Αυτό συνέβη μετά από δύο οικονομικά έτη κατά τα οποία οι πραγματοποιηθείσες πληρωμές ήταν χαμηλότερες από αυτές που είχαν αρχικά προϋπολογιστεί. Το 2018 καταγράφηκε σημαντική αύξηση των αιτήσεων πληρωμής από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) ⁽⁶⁾. Στα ταμεία αυτά αναλογεί περί το 43 % του ΠΔΠ 2014-2020 ⁽⁷⁾.

2.7. Η διαφορά μεταξύ του αρχικού και του οριστικού προϋπολογισμού ήταν μικρή. Οι έξι διορθωτικοί προϋπολογισμοί που εγκρίθηκαν το 2018 προσέθεσαν μόλις 583 εκατομμύρια ευρώ ⁽⁸⁾ στις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 87 εκατομμύρια ευρώ στις πιστώσεις πληρωμών.

⁽¹⁾ Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2021-2027, COM(2018) 322 final.

⁽²⁾ Ενημερωτικό έγγραφο με τίτλο «Οι προτάσεις της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027», Ιούλιος 2018.

⁽³⁾ Σχέδιο συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ C 66 I της 19.2.2019, σ. 1).

⁽⁴⁾ Ο οριστικός προϋπολογισμός περιλαμβάνει τον αρχικό προϋπολογισμό και τους μεταγενέστερους διορθωτικούς προϋπολογισμούς που εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή.

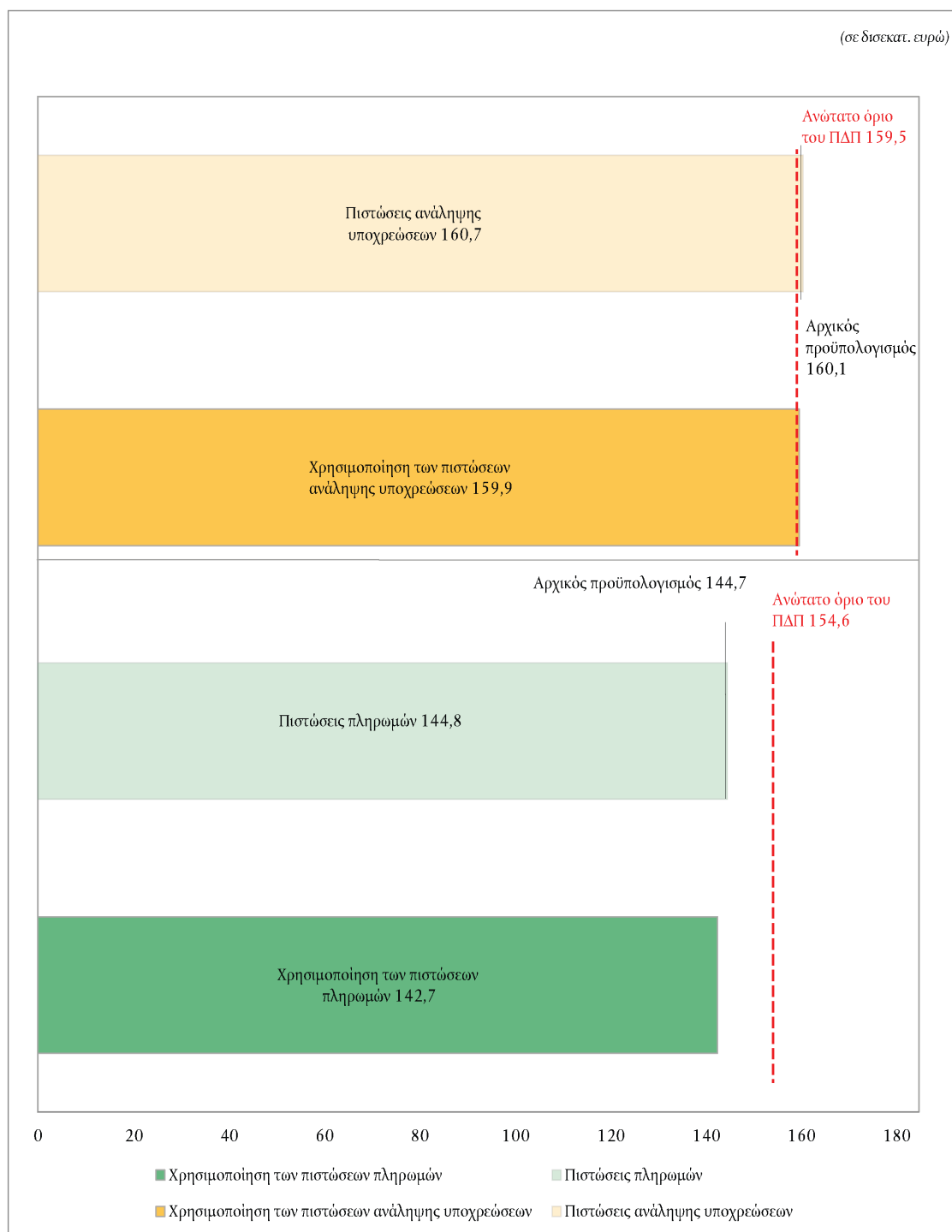
⁽⁵⁾ Το 2018 οι συνολικές πληρωμές ανήλθαν σε 156,7 δισεκατομμύρια ευρώ και περιλάμβαναν πληρωμές από τον οριστικό προϋπολογισμό του 2018 ύψους 142,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, μεταφορές πιστώσεων ύψους 1,9 δισεκατομμυρίων ευρώ και έσοδα με ειδικό προορισμό ύψους 12,1 δισεκατομμυρίων ευρώ. Στον υπολογισμό μας δεν περιλαμβάνονται οι μεταφορές πιστώσεων από προηγούμενα οικονομικά έτη ούτε τα έσοδα με ειδικό προορισμό, καθώς αυτά δεν αποτελούν μέρος του εγκριθέντος προϋπολογισμού και ακολουθούν διαφορετικούς κανόνες. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε μέρη Α4-Α5 της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση για το οικονομικό έτος 2018 (Report on the budgetary and financial management of the European Commission — Financial Year 2018).

⁽⁶⁾ Τα ΕΔΕΤ περιλαμβάνουν τα ταμεία συνοχής του προηγούμενου ΠΔΠ, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).

⁽⁷⁾ Βάσει των αριθμητικών στοιχείων που παρείχε η Επιτροπή σχετικά με την κατανομή στα κράτη μέλη 464,9 δισεκατομμυρίων ευρώ στο πλαίσιο των προγραμμάτων των ΕΔΕΤ και 1 087,2 δισεκατομμυρίων ευρώ ως πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του ΠΔΠ 2014-2020, κατόπιν της τεχνικής προσαρμογής του 2018 - COM(2017) 473.

⁽⁸⁾ Ο μεγαλύτερος ήταν ο διορθωτικός προϋπολογισμός αριθ. 3, ο οποίος προέβλεπε 500 εκατομμύρια ευρώ υπέρ της Διευκόλυνσης για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία, στο πλαίσιο της «δεύτερης δόσης» των 3 δισεκατομμυρίων ευρώ προς τη Διευκόλυνση για την περίοδο 2018-2019, όπως είχε συμφωνηθεί με τη δήλωση ΕΕ-Τουρκίας της 18ης Μαρτίου 2016.

Πλαίσιο 2.1
Εκτέλεση του προϋπολογισμού το 2018

Σημείωση: Ως ανώτατο όριο του ΠΔΠ νοείται το μέγιστο ποσό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ετησίως βάσει του ισχύοντος κανονισμού για το ΠΔΠ. Ωστόσο, οι εγγραφόμενες στον προϋπολογισμό και χρησιμοποιούμενες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων μπορούν να υπερβούν αυτό το ανώτατο όριο κατά την αξία των ειδικών μηχανισμών (βλέπε άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού για το ΠΔΠ).

Πηγή: Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Οικονομικό έτος 2018, Καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού και επεξηγηματικές σημειώσεις – σημειώσεις 4.1-4.3 και τεχνική προσαρμογή για το 2018.

Οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή των ΕΔΕΤ είχαν επιπτώσεις στην εφαρμογή του ΠΔΠ

2.8. Τα ΕΔΕΤ επηρεάζουν τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του ΠΔΠ για δύο βασικούς λόγους. Πρώτον, αποτελούν σημαντικό μέρος του ΠΔΠ και, δεύτερον, καθώς εφαρμόζονται μέσω πολυετών αναλήψεων υποχρεώσεων, οι αιτήσεις πληρωμής μπορούν να υποβληθούν οποιοδήποτε χρόνο από τα επόμενα χρόνια. Οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή των ΕΔΕΤ, τις οποίες η Επιτροπή έχει επισημάνει στο παρελθόν και εμείς έχουμε επιβεβαιώσει⁽⁹⁾, εξακολουθούν να έχουν αντίκτυπο στα τελευταία έτη του τρέχοντος ΠΔΠ. Σημειώτεον ότι τα ποσοστά εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) είναι πολύ υψηλότερα από τα ποσοστά εφαρμογής άλλων ΕΔΕΤ. Αιτήσεις πληρωμής σημαντικής αξίας έχουν καθυστερήσει και θα υποβληθούν τα προσεχή έτη. Η κατάσταση αυτή έχει ήδη επιπτώσεις στη χρήση των προχρηματοδοτήσεων και στην εξέλιξη των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων, ενώ δεν θα αφήσει ανεπηρέαστες και τις ανάγκες σε πιστώσεις πληρωμών κατά την έναρξη του επόμενου ΠΔΠ, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Κυρίως λόγω καθυστερήσεων, σημαντικά ποσά αχρησιμοποίητων ετήσιων προχρηματοδοτήσεων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ επιστράφηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ

2.9. Κάθε χρόνο, τα κράτη μέλη λαμβάνουν ετήσια προχρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για πράξεις στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ (εξαιρουμένου του ΕΓΤΑΑ)⁽¹⁰⁾. Εάν ένα κράτος μέλος υποβάλει αιτήσεις πληρωμής για ποσό χαμηλότερο από την προχρηματοδότηση που έχει λάβει, το μη χρησιμοποιηθέν μέρος της επιστρέφεται στον προϋπολογισμό της ΕΕ το επόμενο έτος. Αυτό συμβαίνει στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας εξέτασης και αποδοχής των λογαριασμών για τα ΕΔΕΤ, η οποία εισήχθη στο τρέχον ΠΔΠ και εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 2017.

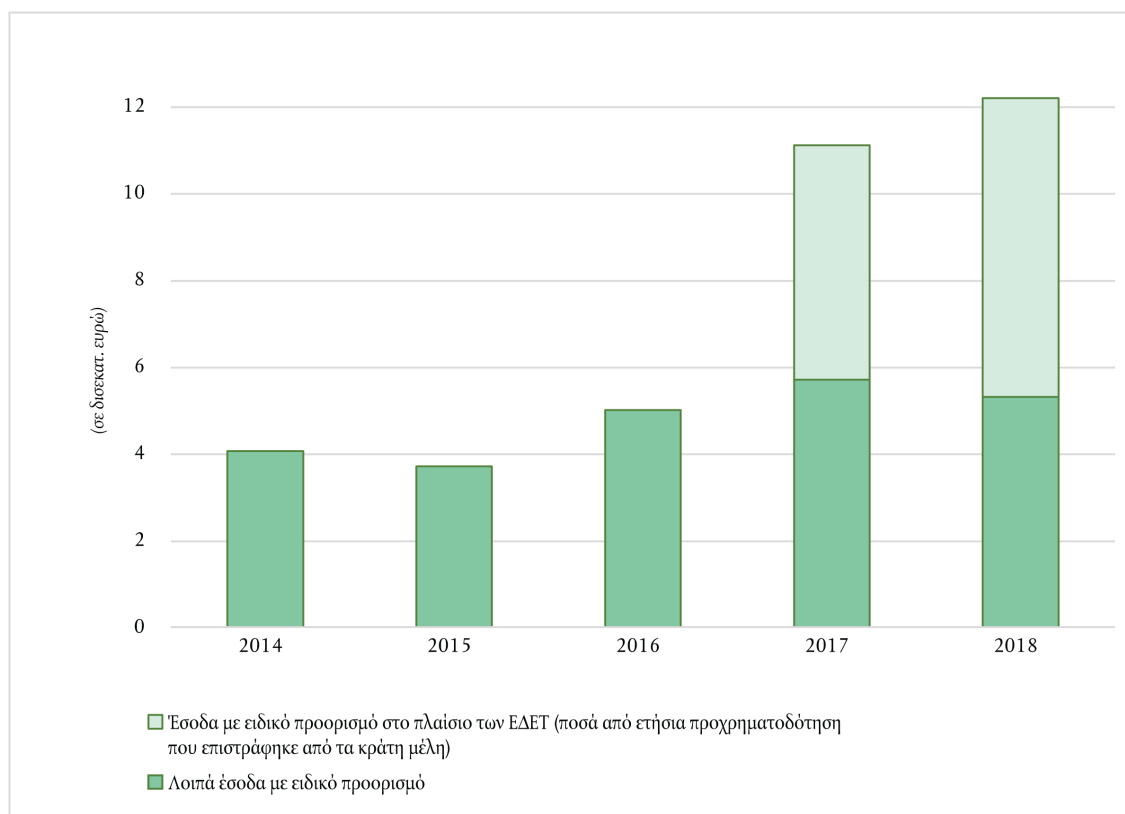
2.10. Τα εν λόγω αχρησιμοποιήτα ποσά της διατεθείσας προχρηματοδότησης επανεγγράφονται στον προϋπολογισμό ως έσοδα με ειδικό προορισμό, ήτοι διατίθενται για χρήση μόνο ως μέρος των σχετικών κονδυλίων του προϋπολογισμού που αφορούν τα ΕΔΕΤ, καθίστανται δε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών επιπλέον των αντίστοιχων πιστώσεων του προϋπολογισμού του συγκεκριμένου έτους. Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων χρησιμοποιούνται αμέσως. Οι πιστώσεις πληρωμών πρέπει να χρησιμοποιηθούν για πληρωμές προς τα κράτη μέλη το ίδιο ή το επόμενο οικονομικό έτος, ούτως ώστε να αποφευχθεί η ακύρωσή τους.

2.11. Η ετήσια προχρηματοδότηση που έλαβαν τα κράτη μέλη ανήλθε σε 6,8 δισεκατομμύρια ευρώ το 2016 και σε 9,0 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017. Κυρίως λόγω των καθυστερήσεων στην εφαρμογή, τα κράτη μέλη επέστρεψαν σημαντικό μέρος αυτής της αχρησιμοποίητης ετήσιας προχρηματοδότησης, ήτοι 6,6 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017 και 8,1 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018. Οι επιστροφές αυτές αύξησαν σημαντικά τα έσοδα με ειδικό προορισμό τα εν λόγω δύο έτη. Οι πιστώσεις πληρωμών που προέκυψαν από αυτά τα επιστραφέντα ποσά χρησιμοποιήθηκαν για την πραγματοποίηση πληρωμών στο πλαίσιο σχετικών αιτήσεων των κρατών μελών, οι οποίες υπερέβαιναν τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έτους, ανερχόμενες σε 5,4 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017 και σε 6,9 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018 (βλέπε **πλαίσιο 2.2** κατωτέρω). Εάν αυτές οι πιστώσεις πληρωμών δεν είχαν διατεθεί προς επαναχρησιμοποίηση, το 2018 ίσως να είχε χρειαστεί να χρησιμοποιηθεί το συνολικό περιθώριο πληρωμών (ΣΠΠ).

⁽⁹⁾ Βλέπε σημεία 2.5-2.16 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017 και τις αντίστοιχες απαντήσεις της Επιτροπής.

⁽¹⁰⁾ Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, η προχρηματοδότηση καταβάλλεται μόνο τα πρώτα τρία έτη της περιόδου 2014-2020 (σύμφωνα με το άρθρο 35, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).

Πλαίσιο 2.2
Ποσά που καταβλήθηκαν από έσοδα με ειδικό προορισμό

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των εκθέσεων σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2014-2018 (Reports on budgetary and financial management of the European Commission 2014-2018).

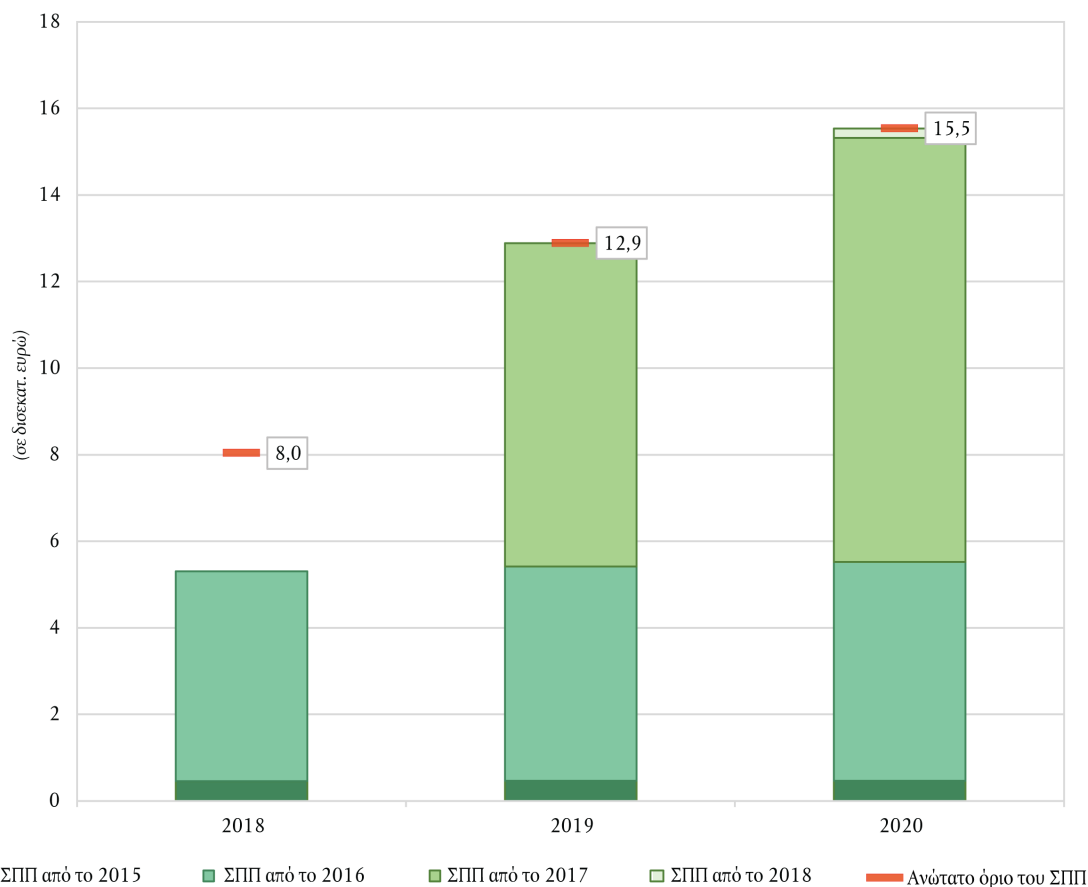
Σημαντικό μέρος του συνολικού περιθωρίου πληρωμών δεν χρειάστηκε να χρησιμοποιηθεί

2.12. Το συνολικό περιθώριο πληρωμών (ΣΠΠ) είναι ένας μηχανισμός που εισήχθη στο τρέχον ΠΔΠ, προκειμένου να προσδώσει μεγαλύτερη ευελιξία στις πιστώσεις πληρωμών. Στόχος του είναι να αποτρέψει την εξάντληση των πιστώσεων πληρωμών, όπως συνέβη τα τελευταία έτη του προηγούμενου ΠΔΠ ⁽¹⁾. Ο μηχανισμός επιτρέπει στις αχρησιμοποίητες πιστώσεις κάθε έτους, μέχρι το ανώτατο όριο του ΠΔΠ, να μεταφερθούν και να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικά οικονομικά έτη.

⁽¹⁾ Βλέπε σημεία 1.51-1.53 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2012.

2.13. Το διαθέσιμο ΣΠΠ που μεταφέρθηκε από προηγούμενα οικονομικά έτη στην περίοδο 2018-2020 ανέρχεται σε 33,7 δισεκατομμύρια ευρώ (5,3 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018, 12,9 δισεκατομμύρια ευρώ το 2019 και 15,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2020) (βλέπε **πλαίσιο 2.3**). Το ΠΔΠ έθεσε στα 36,5 δισεκατομμύρια ευρώ το ανώτατο όριο των πόρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το ΣΠΠ την περίοδο 2018-2020 (8,0 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018, 12,9 δισεκατομμύρια ευρώ το 2019 και 15,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2020).

Πλαίσιο 2.3
Διαθέσιμο ΣΠΠ και ανώτατα όρια

Σημείωση: Η κατανομή του ΣΠΠ ενός έτους βασίζεται στα χαρακτηριστικά των αναγκών σε πληρωμές που αναμένει η Επιτροπή.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των τεχνικών προσαρμογών του ΠΔΠ, των εκθέσεων σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και των επεξηγηματικών σημειώσεων στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ.

2.14. Καθώς το 2018 δεν υπήρξε ανάγκη για πρόσθετες πληρωμές, τα 5,3 δισεκατομμύρια ευρώ που ήταν διαθέσιμα στο ΣΠΠ από προηγούμενα έτη δεν χρειάστηκε να χρησιμοποιηθούν. Ωστόσο, το ποσό αυτό δεν μπορούσε να μεταφερθεί στο επόμενο οικονομικό έτος, επειδή είχαν καλυφθεί τα ανώτατα όρια του ΣΠΠ για το 2019 και το 2020. Για τον ίδιο λόγο δεν μπορούσε να μεταφερθεί ούτε στο 2019 ούτε στο 2020 πρόσθετο ποσό 11,2 δισεκατομμυρίων ευρώ σε πιστώσεις πληρωμών που δεν είχαν χρησιμοποιηθεί το 2018 ⁽¹²⁾.

⁽¹²⁾ Από το 2018 μεταφέρθηκε στο ΣΠΠ του 2020 μόνο ένα περιορισμένο ποσό, ύψους 219 εκατομμυρίων ευρώ (183 εκατομμύρια ευρώ σε τιμές 2011), από τα 11,4 δισεκατομμύρια ευρώ που ήταν διαθέσιμα σε αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών. Βλέπε COM(2019) 310, σ. 7.

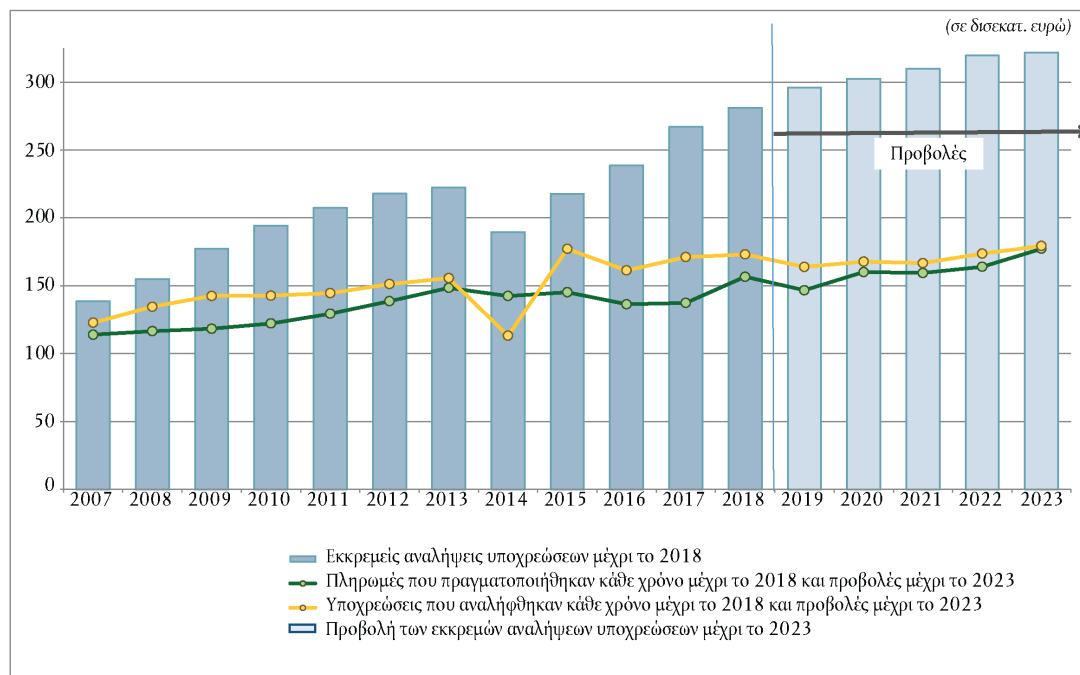
2.15. Σύμφωνα με τον αρχικό προϋπολογισμό για το 2019, δεν θα χρειαστούν ούτε τα 12,9 δισεκατομμύρια ευρώ του ΣΠΠ που είναι διαθέσιμα το συγκεκριμένο έτος για την κάλυψη απαιτήσεων πληρωμών ⁽¹³⁾. Επιπλέον, σύμφωνα με το σχέδιο προϋπολογισμού για το 2020 ⁽¹⁴⁾, τα 15,5 δισεκατομμύρια ευρώ που είναι διαθέσιμα στο ΣΠΠ ενδέχεται να μην χρειαστούν το έτος αυτό. Συνεπώς, τα 33,7 δισεκατομμύρια ευρώ που διαθέτει συνολικά το ΣΠΠ ενδέχεται να μην χρειαστούν την περίοδο 2018-2020.

2.16. Εάν την περίοδο 2019-2020 δεν αυξηθούν οι ανάγκες για πληρωμές, το 2020 θα μένουν αχρησιμοποίητα στο ΣΠΠ 33,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Εάν μάλιστα συνυπολογιστούν τα 11,2 δισεκατομμύρια ευρώ των αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών από το 2018, που δεν μπόρεσαν να μεταφερθούν σε μελλοντικά έτη (βλέπε σημείο 2.14), υπάρχει το ενδεχόμενο το 2020 να μένουν αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών συνολικού ύψους 44,9 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η ευελιξία που παρέχει το ΣΠΠ θα παύσει να υπάρχει με τη λήξη του τρέχοντος ΠΔΠ το 2020. Το ΣΠΠ δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ικανοποιηθεί τυχόν ανάγκες σε ευελιξία που θα προκύψουν κατά το επόμενο ΠΔΠ (βλέπε σημεία 2.19-2.21).

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων εξακολουθούν να αυξάνονται

2.17. Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων εξακολούθησαν να αυξάνονται, φθάνοντας τα 281,2 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2018 (έναντι 267,3 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2020). Την τελευταία επταετία από το 2011, το αντίστοιχο έτος του προηγούμενου ΠΔΠ, η αύξηση ήταν 36 % (ή 73,7 δισεκατομμύρια ευρώ) (βλέπε **πλαίσιο 2.4**). Βάσει των μακροπρόθεσμων προβλέψεων της Επιτροπής ⁽¹⁵⁾, το 2023 οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων θα ανέρχονται σε 313,8 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που προσεγγίζει αυτό που προκύπτει και από τις δικές μας προβολές.

Πλαίσιο 2.4
Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές, μαζί με τις προβολές έως το 2023

Πηγή: Για την περίοδο 2007-2018: ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΕ. Για τις προβολές: ΕΕΣ, βάσει του προϋπολογισμού για το 2019 και του εγγράφου COM(2018) 687 final - Έκθεση της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Μακροπρόθεσμες προβλέψεις μελλοντικών εισορών και εκροών του προϋπολογισμού της ΕΕ για την περίοδο 2019-2023».

⁽¹³⁾ Το ανώτατο όριο για τις πιστώσεις πληρωμών το 2019 ανέρχεται σε 166,7 δισεκατομμύρια ευρώ και περιλαμβάνει το ΣΠΠ. Ακόμη και αν αφαιρεθούν τα 12,9 δισεκατομμύρια ευρώ του ΣΠΠ, το ανώτατο αυτό όριο θα εξακολουθήσει να υπερβαίνει τα 148,2 δισεκατομμύρια ευρώ που έχουν εγγραφεί ως πιστώσεις πληρωμών στον προϋπολογισμό που εγκρίθηκε για το 2019.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε σχέδιο προϋπολογισμού για το 2020: COM(2019) 400.

⁽¹⁵⁾ COM(2018) 687 final — Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Μακροπρόθεσμες προβλέψεις μελλοντικών εισορών και εκροών του προϋπολογισμού της ΕΕ για την περίοδο 2019-2023».

2.18. Στη συνοπτική περιπτωσιολογική επισκόπησή μας με τίτλο «Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στον προϋπολογισμό της ΕΕ - Σε πρώτο πλάνο»⁽¹⁶⁾, η οποία καλύπτει την περίοδο έως το τέλος του 2017, αναλύσαμε εκτενώς τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων. Συμπέρασμάς μας ήταν ότι η αύξησή τους οφείλεται σε τρεις κυρίως λόγους: στην ετήσια διαφορά μεταξύ αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών, στην αργή εφαρμογή των ΕΔΕΤ και στην αύξηση του μεγέθους του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Κίνδυνος ανεπάρκειας των πιστώσεων πληρωμών για τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς

2.19. Ο κίνδυνος ανεπάρκειας των πιστώσεων πληρωμών για την κάλυψη όλων των ποσών που θα οφείλονται τα πρώτα έτη του νέου ΠΔΠ είναι υπαρκτός. Σύμφωνα με τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις της Επιτροπής⁽¹⁷⁾, το 2019 και το 2020 οι πιστώσεις πληρωμών θα είναι πολύ χαμηλότερες των ανώτατων ορίων⁽¹⁸⁾. Αυτό σημαίνει ότι οι ανάγκες σε πληρωμές, που προηγουμένως προβλεπόταν να καλυφθούν την περίοδο 2019-2020, θα μεταφερθούν στα πρώτα έτη του νέου ΠΔΠ.

2.20. Η αξία των αιτήσεων πληρωμής που θα υποβληθούν την περίοδο 2021-2023 θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την εκ μέρους των κρατών μελών υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΕΔΕΤ. Από την επισκόπησή μας διαπιστώσαμε ότι οι πιστώσεις πληρωμών που θα είναι διαθέσιμες κατά την έναρξη του ΠΔΠ 2021-2027 ενδέχεται να μην είναι αρκετές για να ικανοποιήσουν όλες τις απαιτήσεις πληρωμών κατά τα πρώτα έτη της περιόδου. Οι πιθανότητες να συμβεί κάτι τέτοιο είναι ιδιαίτερα αυξημένες το 2021, πρώτο έτος του νέου ΠΔΠ.

2.21. Σύμφωνα με τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις της Επιτροπής, οι πιστώσεις πληρωμών για το 2021 που συνδέονται με τις προ του 2021 αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο των τομέων 1β και 2⁽¹⁹⁾, οι οποίοι αφορούν κατά κύριο λόγο τα ΕΔΕΤ, ανέρχονται σε 63,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013, για σχεδόν το 40 % των αναλήψεων υποχρεώσεων από τα ταμεία συνοχής που εξακολουθούσαν να εκκρεμούν στο τέλος του 2013, τελευταίου έτους του ΠΔΠ, οι σχετικές πληρωμές πραγματοποιήθηκαν το 2014, πρώτο έτος του τρέχοντος ΠΔΠ. Εάν υποτεθεί ότι ένα παρεμφερές ποσοστό (40 %) αναλήψεων υποχρεώσεων από τα ΕΔΕΤ του τρέχοντος ΠΔΠ, που εξακολουθούν να εκκρεμούν στο τέλος του 2020, πρέπει να καταβληθεί το 2021, οι προβλεπόμενες πιστώσεις πληρωμών, ύψους 63,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, ενδέχεται να μην είναι αρκετές. Στο τέλος του 2018, οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων από τα ΕΔΕΤ είχαν φθάσει τα 200,9 δισεκατομμύρια ευρώ και θα είναι ακόμη υψηλότερες στο τέλος του 2020: εάν το 40 % των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ για το 2018 αντιστοιχεί ήδη σε 80 δισεκατομμύρια ευρώ (ποσό αισθητά υψηλότερο από τις προβλεπόμενες πιστώσεις πληρωμών, ύψους 63,7 δισεκατομμυρίων ευρώ), το 40 % των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων του 2020 θα αντιστοιχεί πιθανότατα σε ακόμη υψηλότερο ποσό. Ο κίνδυνος ανεπάρκειας των πιστώσεων πληρωμών επιτείνεται ακόμη περισσότερο από το γεγονός ότι, αφενός, η εφαρμογή των ΕΔΕΤ έχει σημειώσει μεγαλύτερες καθυστερήσεις από ό,τι κατά το προηγούμενο ΠΔΠ και, αφετέρου, ότι ενδέχεται να υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις πληρωμής από ό,τι το 2014.

Ζητήματα χρηματοοικονομικής διαχείρισης που αφορούν τον προϋπολογισμό του 2018 και το μέλλον

Η απορρόφηση των ΕΔΕΤ από τα κράτη μέλη εξακολουθεί να είναι προβληματική

2.22. Η απορρόφηση των ΕΔΕΤ επιταχύνθηκε το 2018, πέμπτο έτος του τρέχοντος ΠΔΠ. Ωστόσο, στο τέλος του έτους, στα κράτη μέλη είχε καταβληθεί κατά μέσο όρο μόλις το 27,3 % των συνολικών κονδυλίων ολόκληρου του ΠΔΠ, σε σύγκριση με το 33,4 % που είχε καταβληθεί στο τέλος του 2011, αντίστοιχου έτους του προηγούμενου ΠΔΠ. Το 2018 καταβλήθηκε το 10,9 % του συνόλου των κονδυλίων, ποσοστό παρεμφερές με αυτό στο οποίο αντιστοιχούσαν τα κονδύλια του προηγούμενου ΠΔΠ που καταβλήθηκαν το 2011 (11,3 %). Λόγω της περισσότερο αργής από την προβλεπόμενη εφαρμογής των ΕΔΕΤ κατά τα πρώτα έτη του τρέχοντος ΠΔΠ⁽²⁰⁾, το σωρευτικό ποσοστό εφαρμογής τους υστερεί σημαντικά σε σχέση με εκείνο του προηγούμενου ΠΔΠ. Πέραν του κινδύνου ανεπάρκειας των πιστώσεων πληρωμών στην αρχή του επόμενου ΠΔΠ, θα υπάρχει σημαντική αλληλοεπικάλυψη μεταξύ των περιόδων ισχύος των ΠΔΠ, κάτι που ενδέχεται να επιβαρύνει υπερβολικά τις διοικήσεις των κρατών μελών και, να προκαλέσει, τα πρώτα έτη του ΠΔΠ 2021-2027, καθυστερήσεις παρόμοιες με εκείνες που σημειώθηκαν κατά το τρέχον ΠΔΠ.

2.23. Στο διάγραμμα που παρατίθεται στο **πλαίσιο 2.5** παρουσιάζονται το ποσοστό των συνολικών κονδυλίων των ΕΔΕΤ για το τρέχον ΠΔΠ που είχαν καταβληθεί στο τέλος του 2018 και το ποσοστό των καταβληθέντων στο τέλος του 2011, αντίστοιχου έτους του προηγούμενου ΠΔΠ. Από το διάγραμμα διαπιστώνεται ότι μόνο η Βουλγαρία, το Λουξεμβούργο, η Αυστρία, η Ρουμανία και η Φινλανδία επιδεικνύουν ταχύτερο ρυθμό απορρόφησης κατά το τρέχον ΠΔΠ από ό,τι κατά το προηγούμενο.

⁽¹⁶⁾ Δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2019.

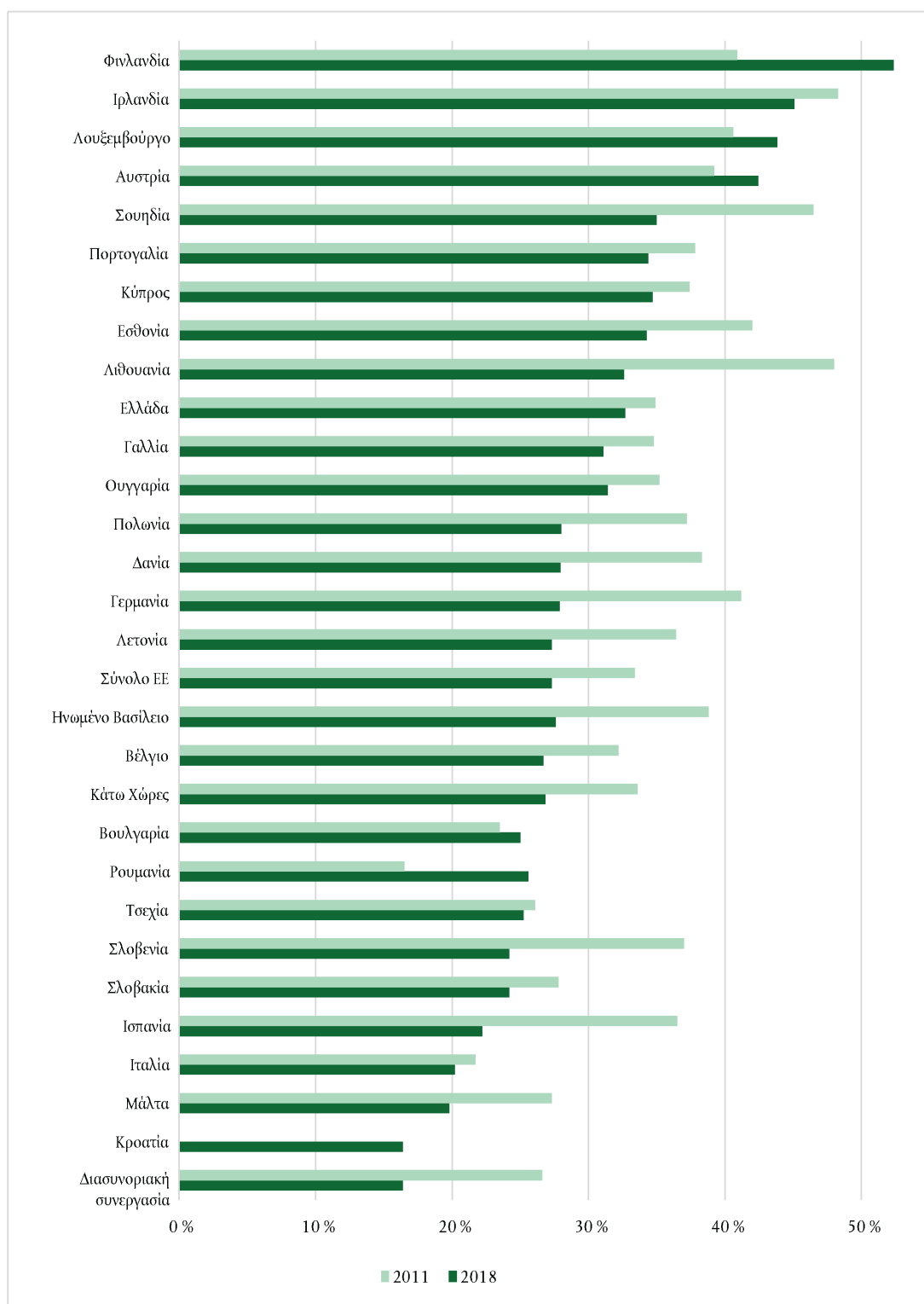
⁽¹⁷⁾ Βλέπε υποσημείωση 15.

⁽¹⁸⁾ Αυτό επιβεβαιώθηκε από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό για το 2019, ο οποίος περιλάμβανε πιστώσεις πληρωμών ύψους 148,2 δισεκατομμυρίων ευρώ, ήτοι κατά 18,5 δισεκατομμύρια ευρώ χαμηλότερες από το ανώτατο όριο των 166,7 δισεκατομμυρίων ευρώ.

⁽¹⁹⁾ Τομέας 1β «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»: 48,5 δισεκατομμύρια ευρώ και τομέας 2 «Βιώσιμη ανάπτυξη - Φυσικοί πόροι: 15,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

⁽²⁰⁾ Βλέπε σημεία 2.13-2.19 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

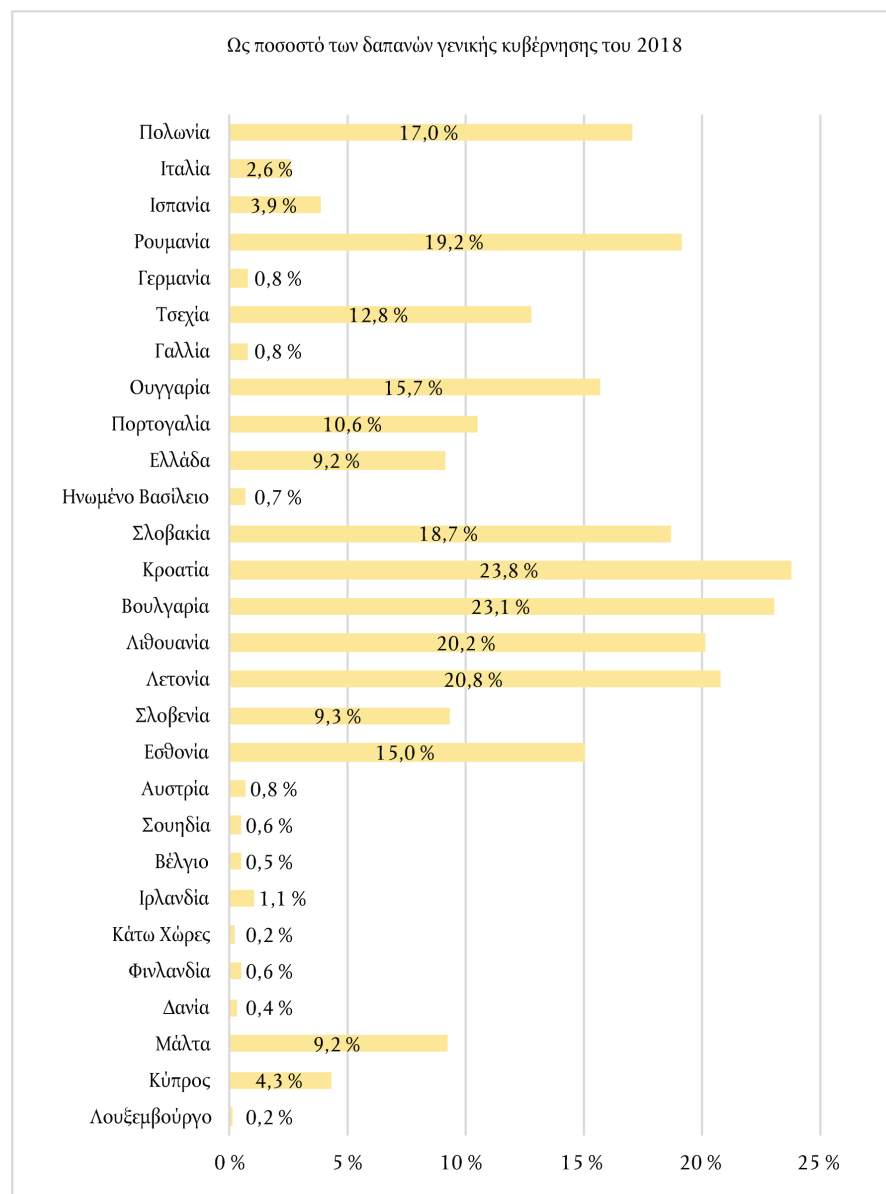
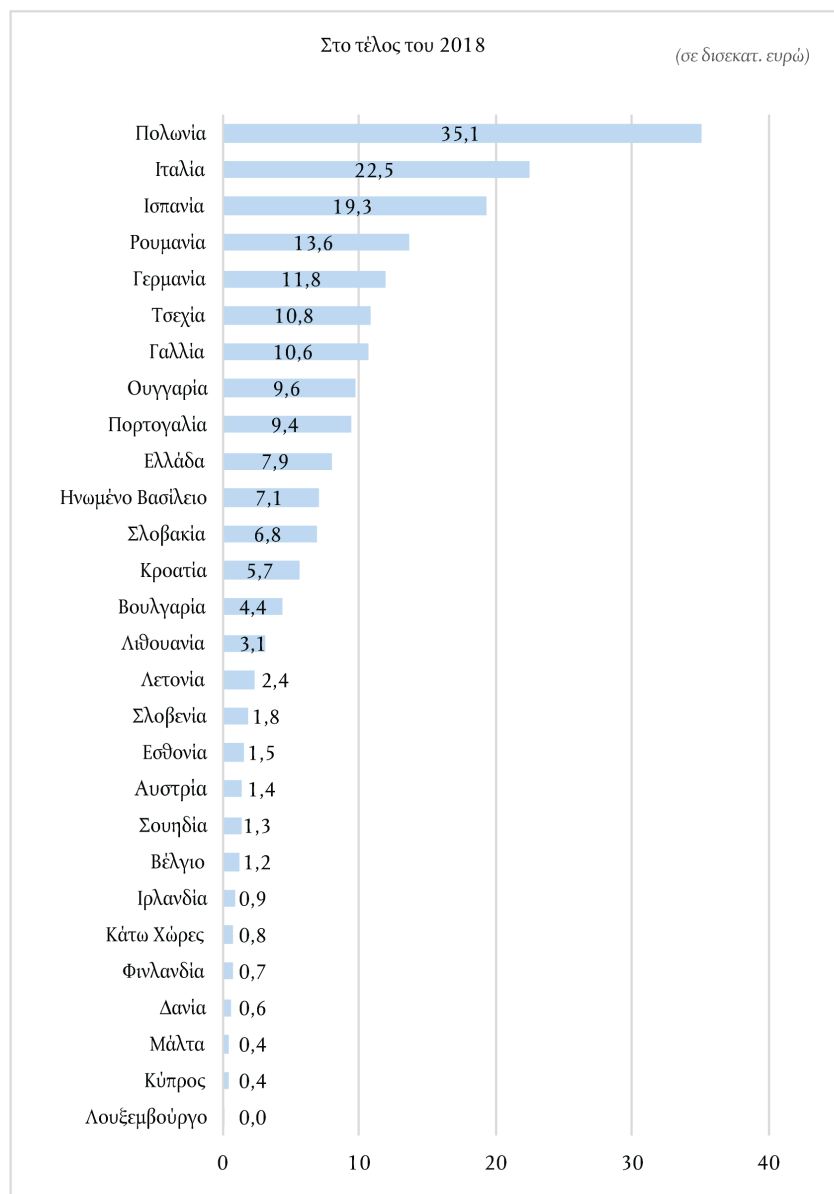
Πλαίσιο 2.5
Ποσοστά απορρόφησης των ΕΔΕΤ από τα κράτη μέλη στο τέλος του 2018 και στο τέλος του 2011

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρείχε η Επιτροπή.

2.24. Η χαμηλή απορρόφηση των ΕΔΕΤ έχει συντείνει στην αύξηση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ. Στο **πλαίσιο 2.6** κατωτέρω παρουσιάζονται οι εκκρεμίες αναλήψεων υποχρεώσεων κάθε κράτους μέλους, τόσο ως ποσό σε ευρώ όσο και ως ποσοστό των δαπανών γενικής κυβέρνησης εκάστου για το 2018.

Πλαίσιο 2.6
Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ανά κράτος μέλος στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ

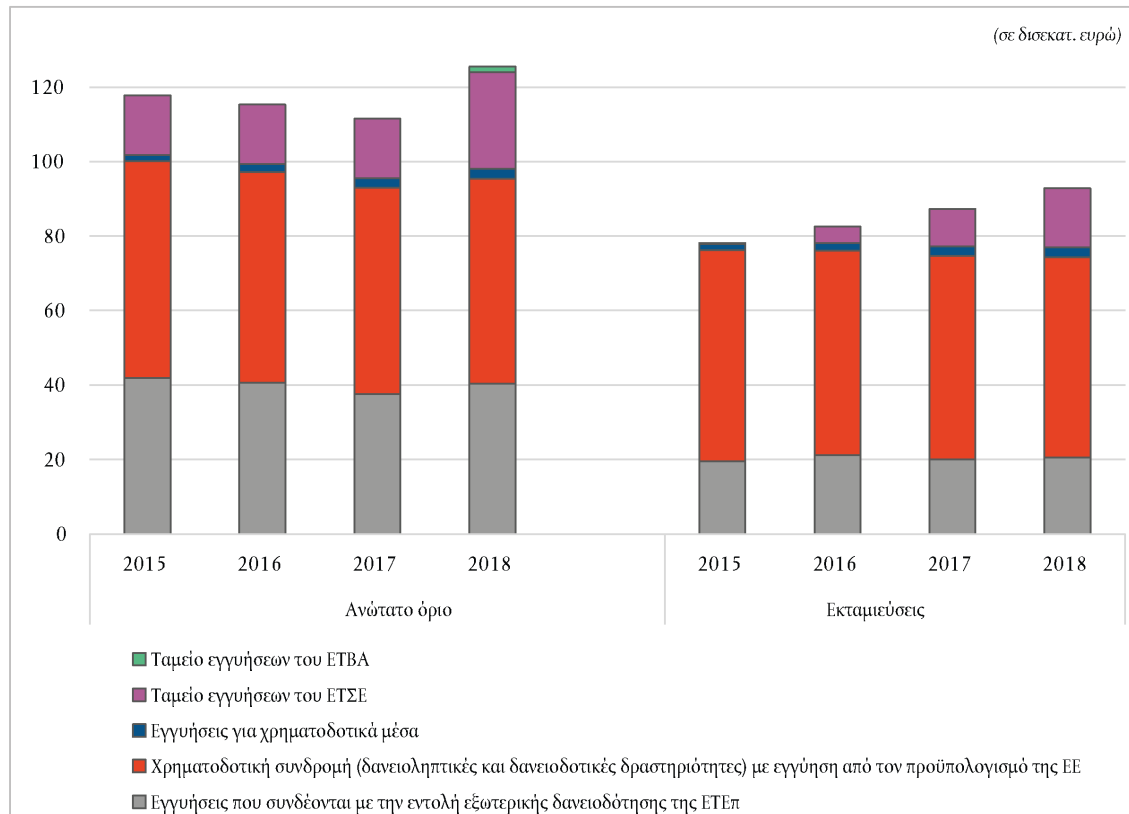
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων που παρείχε η Επιτροπή. Στοιχεία της Eurostat σχετικά με τις δαπάνες γενικής κυβέρνησης για το 2018.

Η αύξηση των εγγυήσεων διευρύνει περαιτέρω το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ

2.25. Όπως φαίνεται στο **πλαίσιο 2.7** κατωτέρω, τα τελευταία χρόνια σημειώνεται αύξηση των εγγυήσεων, κυρίως λόγω της προσθήκης της εγγύησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) και της εγγύησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ). Σκοπός των εγγυήσεων αυτών ήταν η μόχλευση εξωτερικών κεφαλαίων, προκειμένου να ενισχυθεί ο δυνητικός αντίκτυπος του προϋπολογισμού της ΕΕ. Άλλες εγγυήσεις που υποστηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι οι εγγυήσεις που συνδέονται με την εντολή εξωτερικής δανειοδότησης που έχει ανατεθεί στην ΕΤΕπ⁽²¹⁾ και οι εγγυήσεις που παρέχει η ΕΕ για την υποστήριξη δανειοληπτικών και δανειοδοτικών δραστηριοτήτων· αφορούν κυρίως δάνεια προς κράτη μέλη⁽²²⁾, παρέχονται εδώ και πολλά χρόνια και το επίπεδό τους είναι σχετικά σταθερό. Ωστόσο, η αύξηση αυτή έχει εκθέσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε δυνητικούς κινδύνους, που πρέπει να παρακολουθούνται συνεχώς, ώστε να μην καταστούν υπερβολικοί⁽²³⁾.

Πλαίσιο 2.7

Μέγιστο πιθανό και πραγματικό άνοιγμα σε εγγυήσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2015-2018.

2.26. Τα ανώτατα όρια δηλώνουν το μέγιστο δυνατό άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η παράταση του ΕΤΣΕ⁽²⁴⁾ και η εισαγωγή της εγγύησης του ΕΤΒΑ αύξησαν αυτά τα ανώτατα όρια το 2018, τα οποία έφθασαν στα 125,5 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2018. Το πραγματικό άνοιγμα θα αυξάνεται σταδιακά, καθώς θα πραγματοποιούνται εκταμιεύσεις⁽²⁵⁾. Συνολικά, στο τέλος του 2018, το πραγματικό άνοιγμα ήταν 92,8 δισεκατομμύρια ευρώ.

⁽²¹⁾ Οι εγγυήσεις αυτές υποστηρίζονται από το Ταμείο Εγγυήσεων για τις Εξωτερικές Δράσεις, το οποίο παρέχει ένα αποθεματικό ρευστότητας έναντι δυνητικών ζημιών. Το εν λόγω ταμείο πρέπει να διατηρείται στο 9 % των εγγυημένων δανείων που είναι εκκρεμή στο τέλος του έτους. Πληρωμές από αυτό πραγματοποιούνται όταν καταπίπτουν οι εγγυήσεις.

⁽²²⁾ Βλέπε σημεία 2.42-2.45 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017 και σημειώσεις 4.1.1-4.1.3 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2018.

⁽²³⁾ Ο προϋπολογισμός της ΕΕ υποστηρίζει διάφορες υποχρεώσεις: το πραγματικό παθητικό του ισολογισμού, τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις, όπως είναι οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, οι οποίες είναι κυρίως εγγυήσεις.

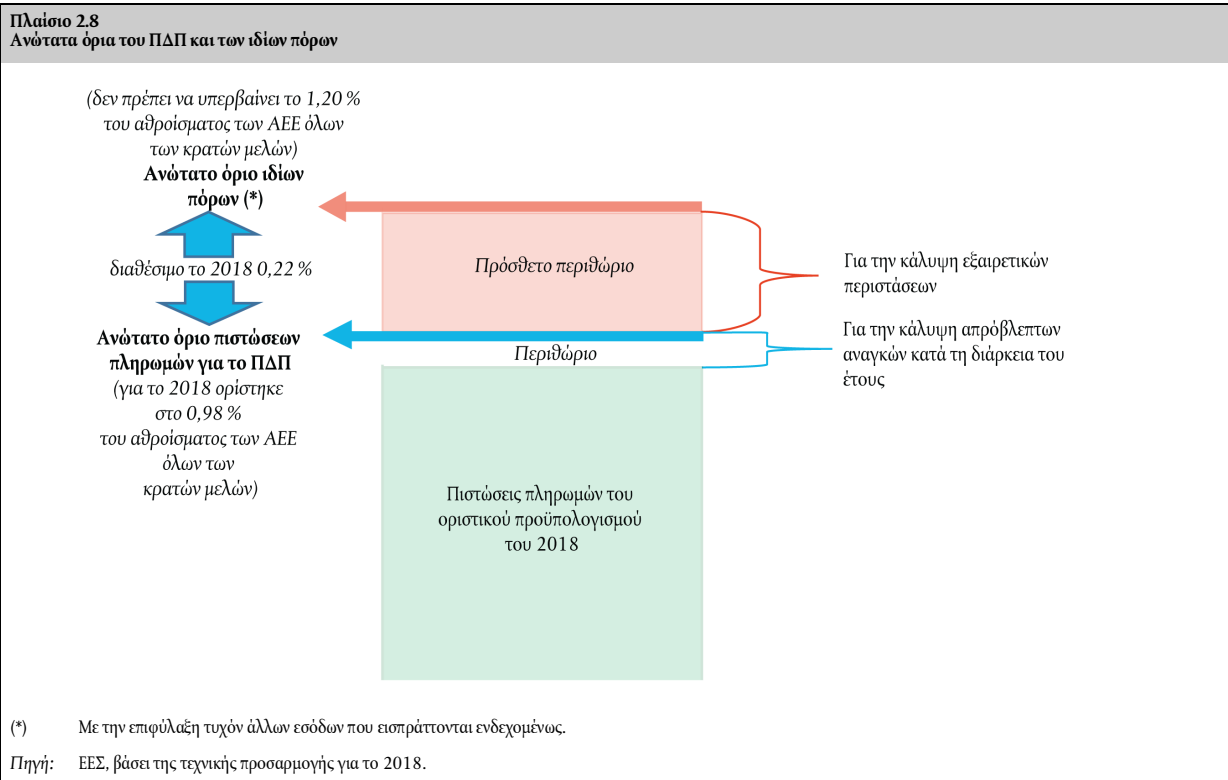
⁽²⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2396 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2017, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) 2015/1017 όσον αφορά την παράταση της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, καθώς και τη θέσπιση τεχνικών βελτιώσεων για το εν λόγω Ταμείο και τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών (ΕΕ L 345 της 27.12.2017, σ. 34).

⁽²⁵⁾ Οι εκταμιεύσεις αντιπροσωπεύουν τα ποσά που παρέχονται στους τελικούς δικαιούχους με την υποστήριξη εγγυήσεων.

2.27. Ορισμένες από τις εγγυήσεις αυτές υποστηρίζονται από ταμεία εγγυήσεων, τα οποία παρέχουν ένα αποθεματικό ρευστότητας έναντι δυνητικών ζημιών. Τα στοιχεία ενεργητικού που διακρατούνταν από τα τρία ταμεία εγγυήσεων στο τέλος του 2018 ανέρχονταν συνολικά σε 8,3 δισεκατομμύρια ευρώ (5,5 δισεκατομμύρια ευρώ από το ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ, 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Εγγυήσεων για τις Εξωτερικές δράσεις και 0,3 δισεκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ). Οι πληρωμές από αυτά τα ταμεία πραγματοποιούνται όταν καταπίπτουν οι εγγυήσεις. Στο τέλος του 2018, οι καταπτώσεις που είχαν καταγραφεί δεν ήταν σημαντικές.

2.28. Κατάπτωση των εγγυήσεων μπορεί να προκαλέσουν μελλοντικά γεγονότα, με συνέπεια την ανάγκη για άμεση πληρωμή. Η εκτίμηση του κινδύνου επέλευσης τέτοιων γεγονότων από την Επιτροπή βασίζεται σε ιστορικά αποδεικτικά στοιχεία, σημεία αναφοράς, επικρατούσες συνθήκες και επαγγελματική εμπειρογνώση. Παράδειγμα εκτίμησης κινδύνου περιλαμβάνεται στην επαναξιολόγηση της εγγύησης του ΕΤΣΕ από την Επιτροπή, στο πλαίσιο της πρότασής της για παράταση του εν λόγω ταμείου ⁽²⁶⁾. Η Επιτροπή εκπονεί επίσης ετήσια έκθεση σχετικά με τις εγγυήσεις που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό, στην οποία αναλύει τους κινδύνους αυτούς ⁽²⁷⁾.

2.29. Υπάρχουν διάφορες ρυθμίσεις για την παροχή άμεσης στήριξης σε περίπτωση κατάπτωσης των εγγυήσεων, όπως τα ταμεία εγγυήσεων ⁽²⁸⁾. Τα ταμεία αυτά καλύπτουν ζημιές που συνδέονται με εγγυήσεις της ΕΕ και δημιουργήθηκαν με πόρους από τον προϋπολογισμό της εντός του ανώτατου ορίου του ΠΔΠ. Υπό φυσιολογικές συνθήκες, οι ανάγκες πληρωμών μπορούν να καλυφθούν από αυτά τα ταμεία εγγυήσεων και από πιστώσεις πληρωμών μέχρι το ανώτατο όριο του ΠΔΠ. Επιπλέον, υπάρχει ένα ανώτατο όριο για τους ιδίους πόρους που υπερβαίνει το ανώτατο όριο του ΠΔΠ (βλέπε **πλαίσιο 2.8**) και λειτουργεί ως περιθώριο ασφάλειας για την κάλυψη ακραίων περιστάσεων, όπως των περιπτώσεων σοβαρής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Το σύνολο όλων των ιδίων πόρων που εισπράττονται από τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένο οικονομικό έτος δεν πρέπει να υπερβαίνει το 1,20 % του αθροίσματος των ΑΕΕ όλων των κρατών μελών. Το ποσό μεταξύ του ανώτατου ορίου του ΠΔΠ και του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων που είναι διαθέσιμο κάθε χρόνο για την κάλυψη των πιστώσεων πληρωμών ποικίλλει και επανυπολογίζεται ετησίως στο πλαίσιο της τεχνικής προσαρμογής του ΠΔΠ, ανεξαρτήτως των λοιπών εσόδων. Για το 2018, το ποσό αυτό ανέρχόταν σε 33,9 δισεκατομμύρια ευρώ ή στο 0,22 % του αθροίσματος των ΑΕΕ όλων των κρατών μελών.

⁽²⁶⁾ SWD(2016) 297 final — Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Αξιολόγηση, που συνοδεύει την πρόταση της Επιτροπής COM(2016) 597 final.

⁽²⁷⁾ Η τελευταία έκθεση είναι το έγγραφο COM(2018) 609 final — Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις εγγυήσεις που καλύπτονται από τον γενικό προϋπολογισμό — Κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

⁽²⁸⁾ Βλέπε σημείωση 2.4.1 των ενσωματωμένων οικονομικών καταστάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2018.

2.30. Η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ θα μειώσει το άθροισμα των ΑΕΕ των κρατών μελών, και η ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) στον προϋπολογισμό της ΕΕ θα αυξήσει τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ. Λόγω αυτών των προσαρμογών, η Επιτροπή έχει προτείνει για το επόμενο ΠΔΠ την αύξηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων κατά 0,09 % ⁽²⁹⁾ έως 1,29 % του αθροίσματος των ΑΕΕ όλων των κρατών μελών, ώστε να ληφθούν υπόψη οι ανωτέρω εξελίξεις.

2.31. Επιπλέον, για το ΠΔΠ 2021-2027, η Επιτροπή θα συγχωνεύσει τα ταμεία εγγυήσεων σε ένα κοινό ταμείο προβλέψεων που θα βασίζεται σε έναν πραγματικό συντελεστή προβλέψεων ⁽³⁰⁾, προκειμένου να διευκολυνθεί η καλύτερη διαχείριση των παρεχόμενων εγγυήσεων ⁽³¹⁾.

2.32. Ο νέος δημοσιονομικός κανονισμός αναγνωρίζει την αυξανόμενη σημασία των εγγυήσεων, της χρηματοδοτικής συνδρομής και των χρηματοδοτικών μέσων. Όλες οι σχετικές διατάξεις έχουν ενοποιηθεί υπό έναν νέο τίτλο Χ (άρθρα 208-220), ο οποίος επιλαμβάνεται των ζητημάτων που αφορούν τον συγκεκριμένο τομέα. Στη γνώμη που δημοσιεύσαμε σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό, εκφράσαμε την ικανοποίησή μας για την εισαγωγή του τίτλου Χ ⁽³²⁾.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων — αναπόσπαστο μέρος της αρχιτεκτονικής της ΕΕ, αλλά με διαφορετικές ρυθμίσεις περί λογοδοσίας

2.33. Στόχος του Ομίλου ΕΤΕπ ⁽³³⁾ είναι να χορηγεί δάνεια, εγγυήσεις και άλλες μορφές στήριξης σε μη κερδοσκοπική βάση και με σκοπό την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της ΕΕ. Στο τέλος του 2018, το συνολικό άθροισμα των εκκρεμών δανείων που είχαν χορηγηθεί από τον Όμιλο ΕΤΕπ ανερχόταν σε 536 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 548 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2017) ⁽³⁴⁾.

2.34. Ένα μέρος των δραστηριοτήτων του Ομίλου ΕΤΕπ διέπεται από σειρά εντολών που του έχουν ανατεθεί από την ΕΕ (βλέπε **παράρτημα 2.1**). Τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο τα χρηματοδοτικά μέσα και τις δημοσιονομικές εγγυήσεις που διαθέτει ο Όμιλος ΕΤΕπ για την κάλυψη μέρους των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της. Η σημαντικότερη αύξηση παρατηρείται στην περίπτωση του ΕΤΣΕ, από το 2015 και μετά. Συνολικά, στο τέλος του 2018, η ΕΤΕπ είχε υπογράψει χρηματοδοτικές πράξεις, υποστηριζόμενες από το ΕΤΣΕ, αξίας 53,6 δισεκατομμυρίων ευρώ (έναντι 36,7 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2017). Το 2019 δημοσιεύσαμε ειδική έκθεση σχετικά με τη λειτουργία του ΕΤΣΕ, στην οποία αναφέραμε τα μέτρα που κρίνουμε αναγκαία για την πλήρη επιτυχία του ⁽³⁵⁾. Στο παρελθόν έχουμε αναφερθεί επίσης στη διαχείριση άλλων ταμείων της ΕΕ από τον Όμιλο ΕΤΕπ ⁽³⁶⁾.

⁽²⁹⁾ COM(2018) 325 — Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽³⁰⁾ Ο συντελεστής αυτός χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του ύψους των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων αυτών που χρειάζεται να διαθέτει το κοινό ταμείο προβλέψεων για την καταβολή των εγγυήσεων που καταπίπτουν.

⁽³¹⁾ Βλέπε άρθρο 213 του δημοσιονομικού κανονισμού [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046].

⁽³²⁾ Γνώμη αριθ. 1/2017 σχετικά με την πρόταση αναθεώρησης του «δημοσιονομικού κανονισμού».

⁽³³⁾ Ο Όμιλος ΕΤΕπ περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΑΕ) και την Πλατφόρμα Μικροχρηματοδοτήσεων της ΕΕ.

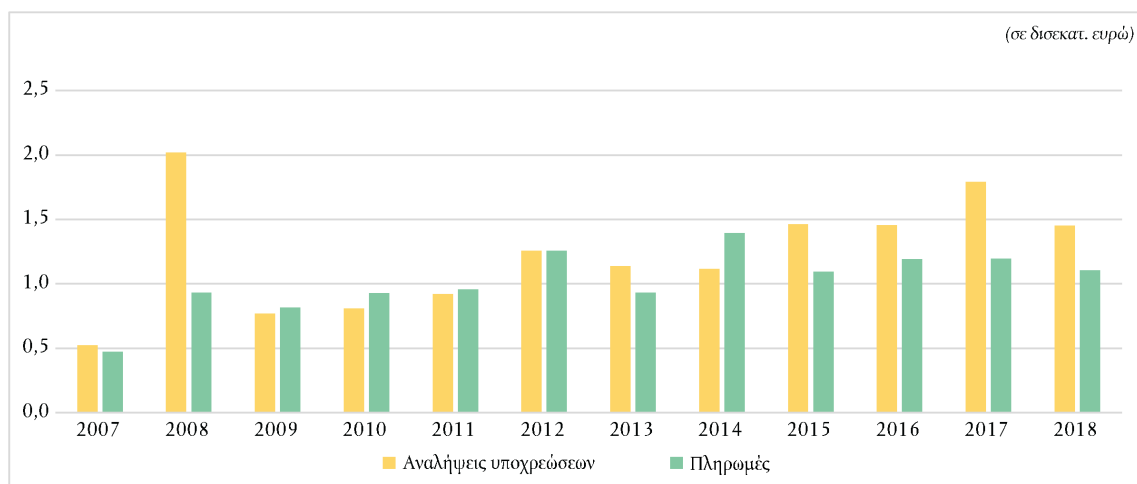
⁽³⁴⁾ Οικονομική έκθεση του Ομίλου ΕΤΕπ, 2018, σ. 44.

⁽³⁵⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 3/2019, με τίτλο «Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων: ανάγκη περαιτέρω ενεργειών για να θεωρηθεί απολύτως επιτυχημένο».

⁽³⁶⁾ Παραδείγματος χάριν, βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 19/2016, με τίτλο «Εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ διά χρηματοοικονομικών μέσων: διδάγματα από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013», και ειδική έκθεση αριθ. 1/2018, με τίτλο «Κοινή βοήθεια για την υποστήριξη των έργων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες (JASPERS) — καιρός να βελτιωθεί η στόχευση της πρωτοβουλίας».

2.35. Στο **πλαίσιο 2.9** παρουσιάζονται οι αναλήψεις υποχρεώσεων και οι πληρωμές από την ΕΕ προς τον Όμιλο ΕΤΕπ για κάθε έτος από το 2007 και εξής, ιδίως όσον αφορά τις αμοιβές για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και τη διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ, καθώς και τις μεταφορές πόρων που σχετίζονται με χρηματοδοτικά μέσα. Τα αναφερόμενα ποσά περιλαμβάνουν τις δαπάνες από όλους τους τομείς του προϋπολογισμού, εκτός του τομέα 5 του ΠΔΠ, «Διοίκηση». Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αυτών προέρχεται από τους τομείς 1 (Εξυπη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη) και 4 (Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας) του ΠΔΠ. Κατά την περίοδο 2007-2018, διατέθηκαν συνολικά 14,7 δισεκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προς τον Όμιλο ΕΤΕπ, ενώ καταβλήθηκαν συνολικά 12,3 δισεκατομμύρια ευρώ ⁽³⁷⁾. Από το διάγραμμα διαπιστώνεται σταθερή μακροπρόθεσμη τάση για πληρωμές προς τον Όμιλο ΕΤΕπ με διακυμάνσεις από έτος σε έτος ⁽³⁸⁾.

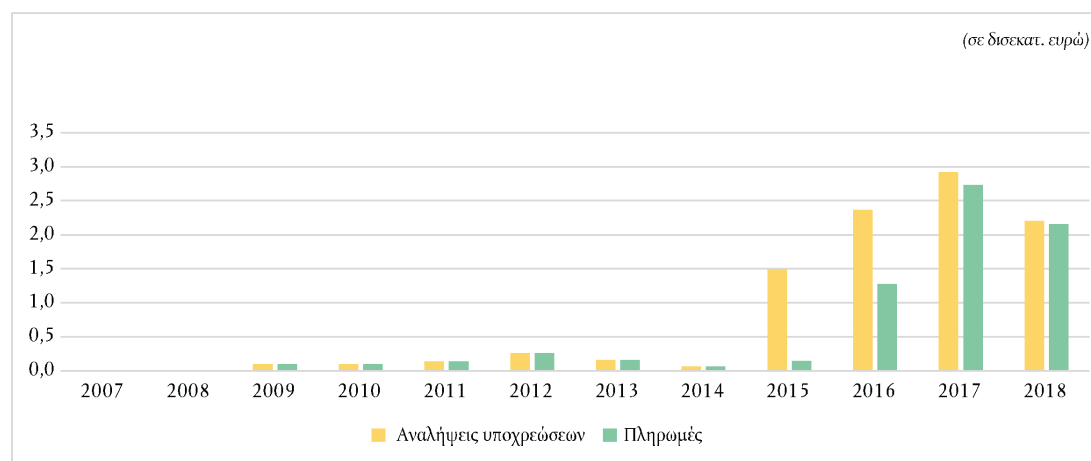
Πλαίσιο 2.9
Ετήσιες αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές προς τον Όμιλο ΕΤΕπ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

2.36. Στο **πλαίσιο 2.10** παρουσιάζονται, από το 2007 και εξής, οι αναλήψεις υποχρεώσεων και οι πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την ετήσια πρόβλεψη του Ταμείου Εγγυήσεων για τις Εξωτερικές δράσεις και του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΣΕ ⁽³⁹⁾. Την ίδια περίοδο, οι αναλήψεις υποχρεώσεων για την πρόβλεψη των δύο ταμείων εγγυήσεων ανήλθαν σε 9,8 δισεκατομμύρια ευρώ και οι πληρωμές σε 7,1 δισεκατομμύρια ευρώ, με το μεγαλύτερο μέρος τους να προέρχεται από την περίοδο 2015-2018.

Πλαίσιο 2.10
Ετήσιες αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές προς τα δύο ταμεία εγγυήσεων

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής.

⁽³⁷⁾ Τα ποσά αυτά περιλαμβάνουν αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τα ΕΤΑ.

⁽³⁸⁾ Η υψηλότερη τιμή που καταγράφηκε το 2008 συμπίπτει με την έναρξη του δέκατου ΕΤΑ. Το υψηλό αυτό ποσό για το 2008 οφείλεται στον τρόπο με τον οποίο τα ΕΤΑ καταχωρίζουν τις αναλήψεις υποχρεώσεων, με την ανάληψη όλων των υποχρεώσεων για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού κατά την έναρξη της επταετίας. Στον προϋπολογισμό της ΕΕ οι αναλήψεις υποχρεώσεων καταχωρίζονται σε ετήσια βάση.

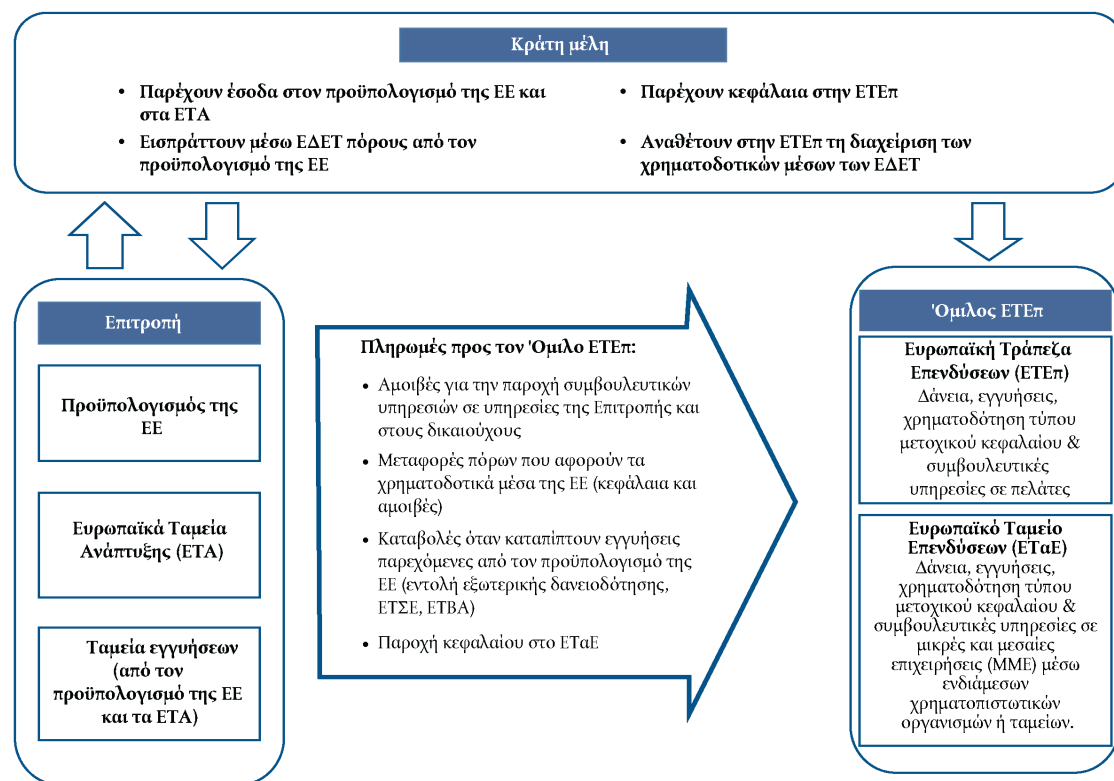
⁽³⁹⁾ Τη διαχείριση του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΣΕ ασκεί η Επιτροπή, ενώ του Ταμείου Εγγυήσεων για τις Εξωτερικές δράσεις η ΕΤΕπ.

2.37. Τα δύο διαγράμματα καταδεικνύουν τη συν τω χρόνω αυξανόμενη σημασία του Ομίλου ΕΤΕπ ως εταίρου στην εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Αυτή η αυξανόμενη βαρύτητα οφείλεται ως επί το πλείστον στην πρόβλεψη του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΣΕ.

2.38. Οι σχέσεις μεταξύ του προϋπολογισμού της ΕΕ και του Ομίλου ΕΤΕπ είναι πολύπλοκες και σημαντικές, μολονότι ο Όμιλος ΕΤΕπ δεν αποτελεί τμήμα του προϋπολογισμού. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ παρέχει την υποστήριξη του από διάφορα κονδύλια και με πολλούς διαφορετικούς τρόπους, περιλαμβανομένων των άμεσων επιχορηγήσεων, των εγγυήσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ που υποστηρίζονται από τα ταμεία εγγυήσεων και της χρηματοδότησης που χορηγεί η ΕΕ προς τον Όμιλο ΕΤΕπ μέσω των αρχών των κρατών μελών στο πλαίσιο της επιμερισμένης και της έμμεσης διαχείρισης. Ο Όμιλος ΕΤΕπ διαχειρίζεται επίσης για λογαριασμό της ΕΕ μεγάλο αριθμό χρηματοδοτικών μέσων, που υποστηρίζουν διάφορες ενωσιακές πολιτικές (βλέπε **παράρτημα 2.2**). Η ΕΤΕπ μας ενημέρωσε ότι, από το 2018, σχεδόν το 35 % του ετήσιου όγκου των δανείων που χορηγεί ανάγεται σε πράξεις στο πλαίσιο εντολών, πολλές από τις οποίες της έχουν ανατεθεί από την ΕΕ.

2.39. Η ΕΤΕπ μας γνωστοποίησε σε πολύ προχωρημένο στάδιο του ελέγχου μας την οικονομική αξία των εντολών που διαχειρίζεται για λογαριασμό της ΕΕ και οι οποίες χρηματοδοτούνται από τον ενωσιακό προϋπολογισμό ή από τα ΕΤΑ, γεγονός που δεν μας επέτρεψε να προβούμε σε αξιόπιστη ανάλυση και εξακρίβωση των πληροφοριών που μας παρασχέθηκαν. Στο **πλαίσιο 2.11**, καταγράφουμε τα βασικά στοιχεία που καθορίζουν τη χρηματοοικονομική σχέση μεταξύ του προϋπολογισμού της ΕΕ και των ΕΤΑ, αφενός, και του Ομίλου ΕΤΕπ, αφετέρου. Το διάγραμμα παρουσιάζει τη διαχείριση και τη ροή των κεφαλαίων μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής και του Ομίλου ΕΤΕπ.

Πλαίσιο 2.11
Διαχείριση και ροή των κεφαλαίων μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής και του Ομίλου ΕΤΕπ

Πηγή: ΕΕΣ.

2.40. Βάσει της προσωρινής και μερικής συμφωνίας που επιτεύχθηκε μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τον Απρίλιο του 2019, ο Όμιλος ΕΤΕπ αναμένεται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση της ενωσιακής πολιτικής κατά το επόμενο ΠΔΠ μέσω του προγράμματος InvestEU, το οποίο βασίζεται στην πείρα που έχει σωρευθεί από το ΕΤΣΕ (βλέπε **πλαίσιο 2.12**).

Πλαίσιο 2.12

Πρόγραμμα InvestEU

Το πρόγραμμα InvestEU περιλαμβάνει το Ταμείο InvestEU, τον Συμβουλευτικό Κόμβο InvestEU και την Πύλη InvestEU. Σκοπός του είναι να στηρίζει την ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση στην ΕΕ μέσω επενδύσεων και καινοτομίας.

Η Επιτροπή πρότεινε το πρόγραμμα InvestEU βασισμένη στο ΕΤΣΕ, ως μοντέλο εγγύησης από τον προϋπολογισμό. Το πρόγραμμα στοχεύει στην κινητοποίηση 650 δισεκατομμυρίων ευρώ σε πρόσθετες επενδύσεις με την παροχή εγγυήσεων από τον ενωσιακό προϋπολογισμό, αξίας 38 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το αναμενόμενο ποσοστό πρόβλεψης για εγγυήσεις είναι 40 %, δηλαδή το πρόγραμμα θα δεσμεύσει 15,2 δισεκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την κάλυψη τυχόν εγγυήσεων που θα καταπέσουν.

Ο κύριος εταίρος υλοποίησης για την ΕΕ θα είναι ο Όμιλος ΕΤΕπ.

Πηγή: Πρόταση της Επιτροπής COM(2018) 439.

2.41. Ο Όμιλος ΕΤΕπ δεν είναι θεσμικό όργανο της ΕΕ, εντούτοις αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αρχιτεκτονικής της ΕΕ και έχει δημιουργηθεί δυνάμει των Συνθηκών της για την εξυπηρέτηση των στόχων της. Ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της ειδικής φύσης του, διέπεται από διαφορετικές ρυθμίσεις διαχείρισης και διακυβέρνησης από αυτές που ισχύουν για τον υπόλοιπο προϋπολογισμό της ΕΕ. Επί του παρόντος, οι δραστηριότητες του Ομίλου ΕΤΕπ που δεν χρηματοδοτούνται μεν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, αλλά εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους με αυτούς που αυτή επιδιώκει, δεν εμπίπτουν στο πεδίο της εντολής ελέγχου που μας έχει ανατεθεί. Αυτό σημαίνει ότι το ΕΕΣ δεν είναι σε θέση να παρουσιάζει πλήρη εικόνα όλων των δραστηριοτήτων του Ομίλου ΕΤΕπ. Στο ενημερωτικό έγγραφό μας σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ (Φεβρουάριος 2018) προτείναμε ότι θα έπρεπε επίσης να κληθούμε να ελέγχουμε τις εκτός ενωσιακού προϋπολογισμού πράξεις της ΕΤΕπ. Αυτό δεν θα εμπόδιζε την ΕΤΕπ να διατηρήσει τις τρέχουσες ρυθμίσεις ελέγχου με ιδιωτικές ελεγκτικές εταιρείες όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστήριξε την πρότασή μας στο ψήφισμά του σχετικά με την ετήσια έκθεση για τον έλεγχο των χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ για το 2017 ⁽⁴⁰⁾.

Συμπεράσματα και συστάσεις

Συμπεράσματα

2.42. Βάσει των παρατηρήσεών μας, αναδεικνύουμε κατωτέρω τα σημαντικότερα ζητήματα που επέδρασαν επί της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης της ΕΕ το 2018, μερικά από τα οποία ενδέχεται να αποτελέσουν κίνδυνο για τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς, ιδίως κατά τα πρώτα έτη του επόμενου ΠΔΠ.

2.43. Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και οι πιστώσεις πληρωμών που ήταν διαθέσιμες στον οριστικό προϋπολογισμό χρησιμοποιήθηκαν σχεδόν πλήρως (βλέπε σημεία 2.4-2.7).

2.44. Οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή των ΕΔΕΤ έχουν επηρεάσει την υλοποίηση του ΠΔΠ με διάφορους τρόπους, ενδέχεται δε να έχουν αντίκτυπο και στο επόμενο ΠΔΠ:

- Σημαντικά ήταν τα ποσά της ετήσιας προχρηματοδότησης που επιστράφηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ (βλέπε σημεία 2.8-2.11).
- Ένα σημαντικό ποσό από το ΣΠΠ δεν χρειάστηκε να χρησιμοποιηθεί, αλλά δεν μπορεί να μεταφερθεί στο νέο ΠΔΠ (βλέπε σημεία 2.12-2.16).
- Το υψηλό ποσοστό των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αργή εφαρμογή των ΕΔΕΤ, αλλά και στην ετήσια διαφορά μεταξύ αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών και στην αύξηση του μεγέθους του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το 2018 οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων συνέχισαν να αυξάνονται (βλέπε σημεία 2.17-2.18).
- Κατά τα πρώτα έτη του νέου ΠΔΠ ενδέχεται να ανακύψει ο κίνδυνος ανεπάρκειας των πιστώσεων πληρωμών (βλέπε σημεία 2.19-2.21).

2.45. Συνολικά, η απορρόφηση των πόρων των ΕΔΕΤ από τα κράτη μέλη ήταν χαμηλότερη από εκείνη του αντίστοιχου έτους του προηγούμενου ΠΔΠ (βλέπε σημεία 2.22-2.24).

⁽⁴⁰⁾ Βλέπε σημείο 72 του εγγράφου P8_TA-PROV (2019) 0036 — Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Ιανουαρίου 2019 σχετικά με την ετήσια έκθεση για τον έλεγχο των χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ για το 2017 [2018/2151 (INI)].

2.46. Τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί οι εγγυήσεις που υποστηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, κάτι που σημαίνει διεύρυνση του ανοίγματος του προϋπολογισμού της ΕΕ. Οι ζημιές που αναμένει η Επιτροπή καλύπτονται από τα ταμεία εγγυήσεων, τα οποία το νέο ΠΔΠ θα συγχωνεύσει σε ένα κοινό ταμείο προβλέψεων (βλέπε σημεία 2.25-2.32).

2.47. Ο Όμιλος ΕΤΕπ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αρχιτεκτονικής της ΕΕ. Τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο τα χρηματοδοτικά μέσα και τις δημοσιονομικές εγγυήσεις που παρέχει ο Όμιλος ΕΤΕπ, ο οποίος αναμένεται, επίσης, να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση της πολιτικής της ΕΕ για το επόμενο ΠΔΠ. Ο Όμιλος ΕΤΕπ έχει μια περίπλοκη σχέση με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και οι ρυθμίσεις λογοδοσίας του διαφέρουν από τις αντίστοιχες των θεσμικών οργάνων της. Επί του παρόντος, οι δραστηριότητές του που δεν χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, αλλά εξυπηρετούν τους ίδιους στόχους με αυτούς που αυτή επιδιώκει, δεν εμπίπτουν στο πεδίο της εντολής ελέγχου που μας έχει ανατεθεί. Αυτό σημαίνει ότι το ΕΕΣ δεν είναι σε θέση να παρουσιάσει πλήρη εικόνα των σχέσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων του Ομίλου ΕΤΕπ και του προϋπολογισμού της ΕΕ. Ως εκ τούτου, εμμένουμε στην πρότασή μας ότι θα πρέπει να κληθούμε να ελέγχουμε τις εκτός ενωσιακού προϋπολογισμού πράξεις της ΕΤΕπ (βλέπε σημεία 2.33-2.41).

Συστάσεις

2.48. Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

Σύσταση 2.1

Να λάβει μέτρα προκειμένου να αποφευχθεί η άσκοπη πίεση στο επίπεδο των πιστώσεων πληρωμών κατά τα πρώτα έτη του ΠΔΠ 2021-2027. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) βελτίωση της ακρίβειας των προβλέψεων των αναγκών σε πληρωμές·
- β) έκκληση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:
 - i) να προβλέψουν μια εύτακτη ισορροπία μεταξύ των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών για το επόμενο ΠΔΠ· αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με την αύξηση των πιστώσεων πληρωμών, την τροποποίηση των κανόνων για τις αποδεσμεύσεις ή/και τη μείωση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων·
 - ii) στο πλαίσιο αυτό, να λάβουν υπόψη το ενδεχόμενο το ποσό των αιτήσεων πληρωμής να είναι υψηλό το 2021 και το 2022 και το γεγονός ότι οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις πληρωμών δεν μπορούν να μεταφερθούν στο επόμενο ΠΔΠ·
- γ) διευκόλυνση της έγκαιρης έγκρισης των νομικών πλαισίων και παρότρυνση των κρατών μελών για έγκαιρο σχεδιασμό των προγραμμάτων.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της σύστασης: κατά την έναρξη της μετά το 2020 περιόδου.

Σύσταση 2.2

Μόλις δημιουργηθεί το κοινό ταμείο προβλέψεων, να διασφαλίσει την αποτελεσματική διαχείριση και την επικαιροποιημένη παρακολούθηση του ανοίγματος του ενωσιακού προϋπολογισμού στις σχετικές εγγυήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει ως βάση του υπολογισμού του πραγματικού συντελεστή προβλέψεων μια συντηρητική μεθοδολογία βάσει αναγνωρισμένων ορθών πρακτικών.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της σύστασης: κατά την έναρξη της μετά το 2020 περιόδου.

Σύσταση 2.3

Να παρουσιάζει ετησίως στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή το συνολικό ποσό και την κατανομή των πόρων που μεταβιβάζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε χρηματοδοτικά μέσα υπό τη διαχείριση του Ομίλου ΕΤΕπ.

Κατ' αυτό τον τρόπο, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή θα διαθέτει τις πληροφορίες που απαιτούνται για τις εργασίες της σχετικά με τον έλεγχο του Ομίλου ΕΤΕπ και των δραστηριοτήτων του και, παράλληλα, θα αυξηθεί η διαφάνεια αυτών των δραστηριοτήτων.

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της σύστασης: έως τα μέσα του 2020.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.1

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΝΤΟΛΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΑΝΑΘΕΣΕΙ Η ΕΕ ΣΤΗΝ ΕΤΕπ

Η ΕΤΕπ μας ενημέρωσε ότι ταξινομεί τις εντολές που της αναθέτει η ΕΕ σε έξι βασικές κατηγορίες βάσει της υποκείμενης δομής, του σχεδιασμού και της χρήσης των κεφαλαίων των εταίρων.

Κατηγορίες εντολής	Παραδείγματα
Εντολή επιμερισμού του κινδύνου — τα κεφάλαια των εταίρων χρησιμοποιούνται ως προστασία για το πρώτο τμήμα ζημιών προς όφελος των επιλέξιμων πράξεων. Βασίζεται σε μηχανισμό επιμερισμού του κινδύνου που συνδέεται με τις υποκείμενες πράξεις του χαρτοφυλακίου (ή του επιμέρους χαρτοφυλακίου) των δανείων βάσει προκαθορισμένων όρων επιμερισμού του κινδύνου και σύμφωνα με δέσμη στόχων μόχλευσης για τη συνεισφορά της ΕΤΕπ και των εταίρων.	Η πρωτοβουλία «InnovFin — Χρηματοδοτήσεις της ΕΕ για την καινοτομία» είναι ένα πρόγραμμα στο πλαίσιο του προγράμματος έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων 2020» της ΕΕ, η οποία περιλαμβάνει χρηματοδοτικά μέσα που καλύπτουν ευρύ φάσμα δανείων, εγγυήσεων και χρηματοδοτήσεων μετοχικού τύπου. ΕΤΣΕ — Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων είναι μια πρωτοβουλία που δρομολογήθηκε από κοινού από τον Όμιλο ΕΤΕπ και την Επιτροπή για να συμβάλει στην αντιμετώπιση του υφιστάμενου επενδυτικού κενού στην ΕΕ.
Εντολές εγγύησης χαρτοφυλακίου — οι εταίροι εγγυώνται ένα προκαθορισμένο μέρος της έκθεσης της ΕΤΕπ, μέχρι ένα συνολικό ανώτατο όριο.	Η εντολή εξωτερικής δανειοδότησης αποτελεί το πλαίσιο για τη χορήγηση εγγύησης της ΕΕ στην ΕΤΕπ για την κάλυψη ζημιών από δάνεια και εγγυήσεις δανείων για έργα εκτός της ΕΕ.
Εντολές άμεσης επένδυσης των κεφαλαίων τρίτων — η ΕΤΕπ επενδύει άμεσα τα κεφάλαια των εταίρων.	Επενδυτική Διευκόλυνση της συμφωνίας του Κοτονού — Η συμφωνία του Κοτονού είναι συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και της ομάδας κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού. Στην ΕΤΕπ έχει ανατεθεί η διαχείριση της Επενδυτικής Διευκόλυνσης που συστάθηκε στο πλαίσιο της συμφωνίας του Κοτονού.
Συνδυαστικές εντολές — η ΕΤΕπ ζητά, κατά περίπτωση, πρόσβαση σε εξωτερική χρηματοδότηση μέσω επιχορηγήσεων. Η εντολή βασίζεται σε συνδυασμό δανείων και άλλων χρηματοδοτικών μέσων με διαφορετικούς χρηματοδοτικούς όρους και χαρακτηριστικά (όπως επιχορηγήσεις, δάνεια και εγγυήσεις).	Η Επενδυτική Πλατφόρμα για την Αφρική είναι ένα χρηματοδοτικό μέσο που συνδυάζει τις επιχορηγήσεις με άλλους πόρους, όπως τα δάνεια από οργανισμούς αναπτυξιακής χρηματοδότησης με σκοπό τη μόχλευση πρόσθετης χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και την ενίσχυση του αντικτύπου της βοήθειας που παρέχει η ΕΕ. Η Επενδυτική Πλατφόρμα Γειτονίας είναι ένας μηχανισμός που έχει ως στόχο την κινητοποίηση πρόσθετης χρηματοδότησης για τη χρηματοδότηση έργων υποδομών υψηλής έντασης κεφαλαίου στις χώρες εταίρους της ΕΕ που καλύπτονται από την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας.
Καταπιστευματικά ταμεία — τα κεφάλαια των χορηγών συνενώνονται σε ένα καταπιστευματικό ταμείο υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ· τα κεφάλαια αυτά διατίθενται είτε προς αποκλειστική χρήση από την ΕΤΕπ είτε σε όλα τα επιλέξιμα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.	Το καταπιστευματικό ταμείο τεχνικής συνδρομής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης είναι ένα καταπιστευματικό πολυτομεακό ταμείο πολλαπλών χορηγών. Το Ταμείο της πρωτοβουλίας για την οικονομική ανθεκτικότητα αποσκοπεί στη στήριξη της ικανότητας των οικονομιών των χωρών της Νότιας Γειτονίας και των Δυτικών Βαλκανίων και συστάθηκε ύστερα από πρόσκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.
Εντολές μέσου εγγύησης — η ΕΤΕπ αναλαμβάνει να πραγματοποιήσει πληρωμή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που καθορίζονται στην εγγύηση.	PF4EE — Η ιδιωτική χρηματοδότηση για την ενεργειακή απόδοση είναι μια κοινή συμφωνία μεταξύ της ΕΤΕπ και της Επιτροπής, η οποία χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα LIFE και παρέχει προστασία από τον χρηματοπιστωτικό κίνδυνο σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που συγχρηματοδοτούν, μαζί με την ΕΤΕπ, έργα ενεργειακής απόδοσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΕΕ ΠΟΥ ΤΕΛΟΥΝ ΥΠΟ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΤΕπ

	Χρηματοδοτικά μέσα — στις 31 Δεκεμβρίου 2018	Υπό τη διαχείριση
1	Μηχανισμός εγγυοδοσίας για τον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα	ΕΤαΕ
2	Μηχανισμός εγγύησης σπουδαστικών δανείων Erasmus+	ΕΤαΕ
3	Μηχανισμός εγγυήσεων για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) ως μέρος του προγράμματος-πλαίσου για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP)	ΕΤαΕ
4	Μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου του πολυετούς προγράμματος για τις επιχειρήσεις και την επιχειρηματικότητα (ETFSU 2001)	ΕΤαΕ
5	Ανάπτυξη δεξιοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία	ΕΤαΕ
6	Μηχανισμός υπέρ των καινοτόμων ΜΜΕ και των ΜΜΕ με ισχυρή ανάπτυξη στο πλαίσιο του ΠΑΚ	ΕΤαΕ
7	Πιλοτικά έργα μεταφοράς τεχνολογίας	ΕΤαΕ
8	Πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία — Εγγυήσεις για τη «Μικροχρηματοδότηση και κοινωνική επιχειρηματικότητα» και σκέλος «Ανάπτυξη δεξιοτήτων»	ΕΤαΕ
9	Ευρωπαϊκό ταμείο μικροχρηματοδοτήσεων Progress	ΕΤαΕ
10	Ευρωπαϊκός μηχανισμός μικροχρηματοδοτήσεων Progress	ΕΤαΕ
11	Μηχανισμός εγγύησης δανείων στο πλαίσιο του προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα των μικρών και μεσaziών επιχειρήσεων (πρόγραμμα COSME)	ΕΤαΕ
12	Μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την ανάπτυξη στο πλαίσιο του προγράμματος COSME	ΕΤαΕ
13	Μηχανισμός εγγυήσεων Ι στο πλαίσιο του μέσου επιχειρηματικής ανάπτυξης και καινοτομίας των Δυτικών Βαλκανίων (WB EDIF)	ΕΤαΕ
14	Μηχανισμός εγγυήσεων ΙΙ στο πλαίσιο του WB EDIF	ΕΤαΕ
15	Μηχανισμός εγγυήσεων ΙΙ στο πλαίσιο του WB EDIF — Σκέλος για τη Σερβία	ΕΤαΕ
16	Μηχανισμός εγγυήσεων στο πλαίσιο του WB EDIF — Απασχόληση των νέων	ΕΤαΕ
17	Πρωτοβουλία της ΕΕ για τις ΜΜΕ	ΕΤαΕ
18	Ορίζων 2020 ΕΤαΕ — Μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου InnovFin για έρευνα και καινοτομία (Ε&Κ)	ΕΤαΕ
19	Χρηματοδοτική διευκόλυνση επιμερισμού του κινδύνου στο πλαίσιο του 7ου προγράμματος-πλαίσου	ΕΤαΕ/ΕΤΕπ
20	«Ορίζων 2020» — Πρωτοβουλία «InnovFin – Χρηματοδοτήσεις της ΕΕ για την καινοτομία» - Μηχανισμός εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ	ΕΤαΕ/ΕΤΕπ
21	Ορίζων 2020 — Μηχανισμός παροχής δανείων InnovFin για Ε&Κ	ΕΤΕπ
22	Μέσα ιδιωτικής χρηματοδότησης για την ενεργειακή απόδοση (PF4EE)	ΕΤΕπ
23	Δανειακό μέσο επιμερισμού του κινδύνου στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»	ΕΤΕπ
24	Μηχανισμός χρηματοδότησης φυσικού κεφαλαίου (NCFF)	ΕΤΕπ
25	Επενδυτική πλατφόρμα γειτονίας (NIP) — Σφαιρικός και σε βάθος μηχανισμός της ΕΕ για τη Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών	ΕΤΕπ
26	Μηχανισμός επιχειρηματικών κεφαλαίων για τις χώρες της Νότιας Γειτονίας (χρηματοδοτούμενος από τη NIP)	ΕΤΕπ
27	Πρόγραμμα της ΕΕ για το εμπόριο και την ανταγωνιστικότητα στο Μαρόκο, στην Τυνησία, στην Αίγυπτο και στην Ιορδανία (χρηματοδοτούμενο από τη NIP)	ΕΤΕπ
28	Επενδυτική Πλατφόρμα για την Αφρική (AIP)	ΕΤΕπ

	Χρηματοδοτικά μέσα — στις 31 Δεκεμβρίου 2018	Υπό τη διαχείριση
29	Επενδυτική διευκόλυνση για την Κεντρική Ασία (IFCA)	ΕΤΕπ
30	Επενδυτική διευκόλυνση για την Ασία (AIF)	ΕΤΕπ
31	Επενδυτική διευκόλυνση για τη Λατινική Αμερική (LAIF)	ΕΤΕπ
32	Επενδυτική διευκόλυνση για την Καραϊβική (CIF)	ΕΤΕπ
33	Επενδυτική διευκόλυνση για τον Ειρηνικό (IFP)	ΕΤΕπ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο
Εισαγωγή	3.1
Μέρος 1 — Τι μαρτυρούν οι δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ;	3.2-3.35
Ενότητα Α — Οι δείκτες μαρτυρούν σημαντικές αποκλίσεις όσον αφορά τα επιτεύγματα και, γενικώς, μέτρια πρόοδο	3.7-3.20
Τομέας 1α: Οι δείκτες μαρτυρούν ικανοποιητική πρόοδο για το πρόγραμμα Erasmus+ και το ΕΤΣΕ και μέτρια πρόοδο για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη»	3.13
Τομέας 1β: Οι δείκτες μαρτυρούν σχετικά περιορισμένη πρόοδο στον τομέα της συνοχής, λόγω των καθυστερήσεων στην έναρξη των προγραμμάτων	3.14
Τομέας 2: Βάσει των δεικτών, δεν κατέστη δυνατό να προσδιοριστεί η πρόοδος για το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του τομέα «Φυσικοί πόροι»	3.15
Τομέας 3: Οι δείκτες για τον τομέα «Ασφάλεια και ιθαγένεια» μαρτυρούν ικανοποιητική πρόοδο για δύο προγράμματα, μέτρια πρόοδο για ένα τρίτο και υστέρηση για ένα τέταρτο	3.16-3.17
Τομέας 4: Οι δείκτες μαρτυρούν συνολικά ικανοποιητική πρόοδο για τα προγράμματα του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	3.18-3.19
Ειδικοί μηχανισμοί: Ανεπαρκείς πληροφορίες σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο	3.20
Ενότητα Β — Οι δείκτες δεν απέδιδαν πάντοτε αξιόπιστη εικόνα της προόδου που είχε όντως συντελεστεί	3.21-3.35
Πολλοί από τους επιλεγέντες δείκτες δεν ήταν κατάλληλοι	3.22-3.27
Για πολλούς δείκτες, ο υπολογισμός της προόδου ήταν αδύνατος	3.28-3.30
Για ορισμένα προγράμματα, η ποιότητα των διαθέσιμων στοιχείων ήταν ανεπαρκής	3.31-3.33
Ορισμένα προγράμματα περιλαμβάνουν όχι ιδιαίτερα φιλόδοξες τιμές-στόχο	3.34-3.35
Μέρος 2 — Αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων του Συνεδρίου: κύρια συμπεράσματα και συστάσεις	3.36-3.71
Εισαγωγή	3.36
Τομείς 1α «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» και 1β «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»	3.37-3.49
Τομέας 2 «Φυσικοί πόροι»	3.50-3.52
Τομέας 3 «Ασφάλεια και ιθαγένεια» και τομέας 4 «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	3.53-3.61
Τομέας 5 «Διοίκηση»	3.62-3.64
Εκθέσεις σχετικά με τη «Λειτουργική ενιαία αγορά και τη βιώσιμη νομισματική ένωση»	3.65-3.71
Μέρος 3 — Παρακολούθηση της συνέχειας που δόθηκε στις συστάσεις μας	3.72-3.78
Αναλύσαμε την υλοποίηση όλων των συστάσεων που απευθύνανε στην Επιτροπή το 2015	3.73-3.74
Ποια η συνέχεια που έδωσε η Επιτροπή στις συστάσεις μας;	3.75-3.78
Συμπεράσματα και συστάσεις	3.79-3.85
Συμπεράσματα	3.79-3.83
Συστάσεις	3.84-3.85
Παράρτημα 3.1 — Κατάλογος των προγραμμάτων που περιλάμβανε το δείγμα μας	
Παράρτημα 3.2 — Συστάσεις προς τα κράτη μέλη το 2018	
Παράρτημα 3.3 — Αναλυτική κατάσταση ανά έκθεση σχετικά με την υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώθηκαν το 2015	
Παράρτημα 3.4 — Βελτιώσεις που επιτεύχθηκαν και εναπομένουσες αδυναμίες των μερικώς υλοποιηθεισών συστάσεων ανά έκθεση	
Παράρτημα 3.5 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων σχετικά με το πλαίσιο επιδόσεων	

Εισαγωγή

3.1. Στο παρόν κεφάλαιο αναλύουμε, κάθε χρόνο, ορισμένα ζητήματα που αφορούν τις επιδόσεις, ήτοι τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ο οποίος εκτελείται από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη ⁽¹⁾. Φέτος επικεντρωθήκαμε στα εξής:

- 1) τι μαρτυρούν οι δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ·
- 2) τα κύρια αποτελέσματα από τις ειδικές εκθέσεις που εκπονήσαμε το 2018 για διάφορα ζητήματα επιδόσεων·
- 3) την υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2015.

Μέρος 1 — Τι μαρτυρούν οι δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ;

3.2. Τα τελευταία δύο χρόνια, εξετάσαμε την προσέγγιση που εφαρμόζει η Επιτροπή για την παρουσίαση στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις, συγκρίνοντάς τη με διάφορες ορθές πρακτικές. Αξιολογήσαμε επίσης κατά πόσον η Επιτροπή χρησιμοποιούσε με τον ενδεδειγμένο τρόπο τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων. Φέτος, αναλύσαμε τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες που δημοσιεύει η Επιτροπή. Ειδικότερα, εξετάσαμε τους δείκτες επιδόσεων:

- i) στις δηλώσεις προγράμματος που συνοδεύουν το σχέδιο προϋπολογισμού για το 2019 ⁽²⁾,
- ii) στην επισκόπηση των επιδόσεων των προγραμμάτων του προϋπολογισμού της ΕΕ (Programmes' Performance Overview, PPO) για την περίοδο 2014-2020, που δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά τον Μάιο του 2018 ⁽³⁾.

3.3. Η PPO αφιερώνει δύο σελίδες σε κάθε πρόγραμμα. Από αυτές, μισή σελίδα αναφέρεται συνοπτικά στους γενικούς και στους ειδικούς στόχους κάθε προγράμματος, καθώς και στην πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς ορισμένους δείκτες, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζεται πλήρως με ποιο σκεπτικό έγινε η επιλογή των δεικτών. Η δημοσίευση της PPO αποτελεί μεγάλο βήμα προόδου και αποδεικνύει την πρόθεση της Επιτροπής να καταρτίζει εκθέσεις φιλικές προς τον αναγνώστη. Η Επιτροπή ανέφερε ότι στην PPO παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία από τις δηλώσεις προγράμματος που επισυνάπτονται στο σχέδιο προϋπολογισμού του 2019. Στόχος του εγγράφου αυτού είναι η παρουσίαση του συνόλου των προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ (της περιόδου 2014-2020) κατά τρόπο ευσύνοπτο και ομοιόμορφο, η περιγραφή των στόχων κάθε προγράμματος και του τρόπου με τον οποίο αυτό προβλέπεται να ωφελήσει τους πολίτες της ΕΕ, η παροχή πληροφοριών σχετικά με την πρόοδο ως προς την υλοποίηση, η παρουσίαση του πλαισίου επιδόσεων των προγραμμάτων και η επισήμανση πρόσφατων καίριων επιτευγμάτων.

3.4. Οι δηλώσεις προγράμματος έχουν τη μορφή ενός όχι ιδιαίτερα φιλικού προς τον αναγνώστη εγγράφου 557 σελίδων, το οποίο δεν περιλαμβάνει επισκόπηση των επιδόσεων των 60 προγραμμάτων του ΠΔΠ 2014-2020.

3.5. Για την ανάλυσή μας, επιλέξαμε 22 από τα 60 προγράμματα δαπανών. Ειδικότερα, επιλέξαμε τα τέσσερα προγράμματα με τις υψηλότερες προγραμματισμένες δαπάνες για καθέναν από τους πέντε τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2014-2020, καθώς και δύο προγράμματα ειδικών μηχανισμών. Τα 22 επιλεγέντα προγράμματα αντιστοιχούσαν στο 97 % του δημοσιονομικού προγραμματισμού της επταετούς περιόδου (βλέπε κατάλογο των προγραμμάτων στο **παράρτημα 3.1**).

3.6. Στην ενότητα Α παρουσιάζουμε συγκεντρωτικά τις πληροφορίες που μπορούμε να αντλήσουμε από τους δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ. Κάθε απόπειρα ερμηνείας της ανάλυσης αυτής πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους περιορισμούς των πληροφοριών που παρέχουν αυτοί οι δείκτες επιδόσεων, τους οποίους περιγράφουμε στην ενότητα Β.

⁽¹⁾ Άρθρο 317 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ.

⁽²⁾ Βλέπε «Draft General Budget of the European Union for the financial year 2019 – Working document – Part I – programme statements of operational expenditure» COM(2018)600, Μάιος 2018.

⁽³⁾ Βλέπε «EU Budget 2014-2020 Programmes' Performance Overview – Extract from programme statements of operational expenditure Draft Budget 2019» COM(2018)600, Μάιος 2018.

Ενότητα Α — Οι δείκτες μαρτυρούν σημαντικές αποκλίσεις όσον αφορά τα επιτεύγματα και, γενικώς, μέτρια πρόοδο

3.7. Τα επιτεύγματα των προτεραιοτήτων, των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ δεν είναι εύκολο να μετρηθούν. Η απομόνωση της επίδρασης του προϋπολογισμού της ΕΕ από εκείνη των εθνικών προϋπολογισμών και άλλων εξωτερικών παραγόντων μπορεί να αποδειχθεί δύσκολη ως έργο. Ωστόσο, η αποτελεσματική παρακολούθηση των επιδόσεων είναι απαραίτητη για την κατανόηση της κατάστασης, τον εντοπισμό των αναδυόμενων προβλημάτων και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων για τη διασφάλιση των κατάλληλων επιδόσεων.

3.8. Η επισκόπησή μας επικεντρώθηκε στις ποσοτικές πληροφορίες που παρέχουν οι δείκτες επιδόσεων. Όπως επισημάναμε στην ετήσια έκθεση για το 2016 ⁽⁴⁾, η Επιτροπή δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με την αξιοπιστία των στοιχείων στα οποία στηρίζονται οι δηλώσεις προγράμματος.

3.9. Για κάθε πρόγραμμα που εξετάστηκε, παρέχουμε δύο σύνολα σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών:

- Τον βαθμό της πρόόδου προς την τιμή-στόχο σε σχέση με την τιμή βάσης ⁽⁵⁾, σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχονται στις δηλώσεις προγράμματος. Η μεθοδολογία αυτή χρησιμοποιείται ευρέως και είναι απλή στην εφαρμογή ⁽⁶⁾. Η Επιτροπή αναφέρθηκε σε αυτήν την προσέγγιση στις κατευθυντήριες οδηγίες της για τη βελτίωση της νομοθεσίας, όπου αναφέρει ότι η αναμενόμενη σημασία του αντικτύπου πρέπει να αξιολογείται βάσει της εξέλιξης σε σχέση με την τιμή βάσης ⁽⁷⁾.
- Την πρόοδο προς την τιμή-στόχο που υπολογίζεται βάσει της απόκλισης από το μηδέν, όπως παρουσιάζεται στην ΡΡΟ της Επιτροπής ⁽⁸⁾. Τα αριθμητικά στοιχεία που παρουσιάζονται διαφέρουν από εκείνα που αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση ανωτέρω, επειδή βασίζονται σε ένα σύνολο δεικτών που επιλέχθηκαν από την Επιτροπή και υπολογίστηκαν κατά κανόνα διαιρώντας το τελευταίο πραγματικό αποτέλεσμα με την τιμή-στόχο, χωρίς να ληφθεί υπόψη η τιμή βάσης. Περιλαμβάνουν επίσης προβλέψεις όσον αφορά το ποσοστό πρόόδου προς την τιμή-στόχο, οι οποίες είναι πολύ υψηλότερες για δύο προγράμματα, το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Αυτό δικαιολογεί ως επί το πλείστον τη διαφορά μεταξύ των υπολογισμών που κάναμε βάσει των δηλώσεων προγράμματος και αυτών βάσει των στοιχείων που παρουσιάζονται στην ΡΡΟ συνολικά.

Στο **πλαίσιο 3.1** παρουσιάζονται οι διαφορές αυτών των δύο μεθόδων υπολογισμού της πρόόδου.

Πλαίσιο 3.1
Διαφορετικές μέθοδοι υπολογισμού της πρόόδου

	Τιμή βάσης	Πραγματικό αποτέλεσμα	Τιμή-στόχος	Πρόοδος	Πρόοδος %
Υπολογισθείσα πρόοδος από την τιμή βάσης προς την τιμή-στόχο	40	70	100	30	$30/(100-40)=50\%$
Υπολογισθείσα πρόοδος από το μηδέν προς την τιμή-στόχο	40	70	100	70	$70/100=70\%$

Πηγή: ΕΕΣ.

3.10. Για κάθε πρόγραμμα, η πρόοδος σε σχέση με τα ποσοστά βάσης αντιστοιχεί στον μέσο όρο του συνόλου των δεικτών του για τους οποίους υπήρχαν τα αναγκαία στοιχεία στις δηλώσεις προγράμματος. Εκτιμούμε ότι, εφόσον όλοι οι δείκτες ενός προγράμματος είναι της απαιτούμενης ποιότητας, οι εν λόγω μέσοι όροι παρέχουν χρήσιμες ενδείξεις για τις επιδόσεις του. Όσον αφορά την επισκόπηση των επιδόσεων των προγραμμάτων της Επιτροπής, υπολογίσαμε τη μέση πρόοδο για τους επιλεγέντες δείκτες. Επίσης, για κάθε τομέα του ΠΔΠ υπολογίσαμε σταθμισμένους μέσους όρους βάσει του δημοσιονομικού προγραμματισμού για την περίοδο 2014-2020 και για τα δύο είδη δεικτών πρόόδου. Επισημαίνουμε ότι οι πληροφορίες αυτές μπορεί να έχουν περιορισμούς και ότι, για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης εικόνας όσον αφορά τις επιδόσεις, πρέπει να συμπληρώνονται με ποιοτικά στοιχεία.

⁽⁴⁾ Σημείωση: Στη σύσταση 5 του κεφαλαίου 3 της ετήσιας έκθεσης για το 2016 (σημείο 3.7.7), ζητούσαμε από την Επιτροπή «να αναφέρει στις βασικές εκθέσεις επιδόσεων κατά πόσον, εξ όσων γνωρίζουν οι αρμόδιοι, τα παρεχόμενα σχετικά με τις επιδόσεις στοιχεία είναι ικανοποιητικής ποιότητας».

⁽⁵⁾ Οι τιμές βάσης εξαρτώντο από τη διαθεσιμότητα πληροφοριών, αλλά αντιστοιχούσαν, καταρχήν, στα διαθέσιμα την 1.1.2014 στοιχεία για τη σχετική πτυχή του προγράμματος.

⁽⁶⁾ Βλέπε, παραδείγματος χάριν, «Measuring distance to the Sustainable Development Goal (SDG) targets – An assessment of where OECD countries stand», Ιούνιος 2017, ΟΟΣΑ, σ. 15, πίνακας 3, «Pros and cons of different normalisation procedures».

⁽⁷⁾ Βλέπε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Better Regulation Guidelines», SWD(2017) 350 final, της 7.7.2017, σ. 26.

⁽⁸⁾ Όπως εξηγείται στη «μεθοδολογική σημείωση» της ΡΡΟ, σ. 2.

3.11. Η διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις διέφερε ανάλογα με τον τρόπο διαχείρισης του προγράμματος. Στις περιπτώσεις των προγραμμάτων υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία ανάγονται κατά κανόνα στο τέλος του 2017. Στις περιπτώσεις των προγραμμάτων υπό επιμερισμένη διαχείριση, τα τελευταία στοιχεία που διαβίβασαν τα κράτη μέλη ανάγονταν συνήθως στο τέλος του 2016. Τα στοιχεία για τα προγράμματα υπό έμμεση διαχείριση ανάγονται ως επί το πλείστον στο 2017 ή στο 2016, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις και στο 2015 ή και νωρίτερα. Συνολικά για το δείγμα μας, τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία ανάγονται στο 2016 στο 42 % των περιπτώσεων και στο 2017 στο 48 % των περιπτώσεων.

3.12. Μολονότι, μεταξύ 2014 και 2020, η αναμενόμενη πρόοδος των δεικτών επιδόσεων είναι τις περισσότερες φορές γραμμική, εάν η κατάσταση ήταν όντως έτσι, η πρόοδος θα ήταν 43 % το 2016 και 57 % το 2017 ⁽⁹⁾. Συνολικά, από τα στοιχεία που διέθεσε η Επιτροπή προκύπτουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των επιτευγμάτων των επιμέρους προγραμμάτων, ενώ η σημειωθείσα πρόοδος ήταν γενικώς μέτρια (βλέπε **πλαίσιο 3.2**).

Πλαίσιο 3.2

Συνολικό δείγμα 22 προγραμμάτων — Η πρόοδος, όπως προκύπτει από τους δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ

Τομέας του ΠΔΠ	Αριθμός δεικτών		Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο υπολογιζόμενη με διάφορες μεθοδολογίες (βλέπε σημείο 3.9)	
	Σύνολο	Πρόοδος από την τιμή βάσης μετρήσιμη	βάσει των δηλώσεων προγράμματος	βάσει της PPO
1α – Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση	147	57	46 %	71 %
1β – Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	87	60	31 %	40 %
2 – Φυσικοί πόροι	105	54	31 %	51 %
3 – Ασφάλεια και ιθαγένεια	74	48	49 %	64 %
4 – Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας	65	49	49 %	68 %
Ειδικά μέσα	2	1	100 %	100 %
Σύνολο	480	269		

Σημείωση: Λόγω έλλειψης στοιχείων, για τον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου ποσοστού προόδου σε σχέση με την τιμή-στόχο δεν ελήφθησαν υπόψη το ΕΓΤΕ και το ΤΑΕΕ (υπολογισμός τόσο βάσει των δηλώσεων προγράμματος όσο και βάσει της PPO).

Πηγή: ΕΕΣ.

Τομέας 1α: Οι δείκτες μαρτυρούν ικανοποιητική πρόοδο για το πρόγραμμα Erasmus+ και το ΕΤΣΕ και μέτρια πρόοδο για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη»

3.13. Αναλύσαμε τους δείκτες τεσσάρων από τα 23 προγράμματα του τομέα 1α «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» (βλέπε επίσης κεφάλαιο 5):

- Η πρόοδος που μετρήθηκε (40 %) για το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία («Ορίζων 2020») ήταν μέτρια (βλέπε **πλαίσιο 3.3**), ενώ το μήνυμα που συναγόταν από την PPO της Επιτροπής ήταν θετικότερο. Βάσει των εννέα δεικτών που είχε επιλέξει η Επιτροπή στην PPO, υπολογίσαμε μέση πρόοδο προς την τιμή-στόχο της τάξης του 73 %.

⁽⁹⁾ Έπεται από τρία και τέσσερα έτη επί συνόλου επτά αντίστοιχα.

- Λόγω έλλειψης στοιχείων, δεν κατέστη δυνατό να μετρηθεί η πρόοδος που σημείωσε ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) για 31 από τους 44 δείκτες. Οι άλλοι δείκτες μαρτυρούν μέτρια πρόοδο (37 %). Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στην ΡΡΟ αντιστοιχούν στο συνολικό άθροισμα των συμφωνιών επιχορήγησης, ήτοι περισσότερο στην απορρόφηση του προϋπολογισμού και λιγότερο στις επιδόσεις.
- Στην ΡΡΟ, η Επιτροπή εκτίμησε ότι στο πλαίσιο του προγράμματος της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό (Erasmus+) η επιτυχία ήταν 100 %. Ωστόσο, η τιμή αυτή υπολογίστηκε βάσει της σύγκρισης των πραγματικών αποτελεσμάτων με το ορόσημο για το 2017 και όχι με την τιμή-στόχο για το 2020. Η πρόοδος κατά 69 % σε σχέση με την τιμή βάσης βασίζεται στους 26 δείκτες για τους οποίους ήταν δυνατόν να γίνει ο σχετικός υπολογισμός.
- Για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) έχει τεθεί ως στόχος η κινητοποίηση 500 δισεκατομμυρίων ευρώ σε επενδύσεις έως το 2020. Το πραγματικό ποσό για το 2017 ανήλθε σε 256,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Στην ΡΡΟ έγινε σύγκριση των αποτελεσμάτων με την τιμή-στόχο των 315 δισεκατομμυρίων ευρώ έως τα μέσα του 2018 που είχε αρχικά τεθεί για τα πρώτα τρία έτη λειτουργίας του Ταμείου. Για τους έξι δείκτες που επελέγησαν, το έγγραφο ανέφερε ότι οι ενδιάμεσοι στόχοι για το 2017 επιτεύχθηκαν κατά 100 % ⁽¹⁰⁾.

Πλαίσιο 3.3
Τομέας 1α του ΠΔΠ — Η πρόοδος, όπως προκύπτει από τους δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ

Πρόγραμμα	Αριθμός δεικτών		Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο υπολογιζόμενη με διάφορες μεθοδολογίες (βλέπε σημείο 3.9)	
	Σύνολο	Πρόοδος από την τιμή βάσης μετρήσιμη	βάσει των δηλώσεων προγράμματος	βάσει της ΡΡΟ
«Ορίζων 2020»	52	13	40 %	73 %
ΜΣΕ	44	13	37 %	23 %
Erasmus+	38	26	69 %	100 %
ΕΤΣΕ	13	5	82 %	100 %
Σύνολο	147	57		
Σταθμισμένος μέσος όρος			46 %	71 %

Πηγή: ΕΕΣ.

Τομέας 1β: Οι δείκτες μαρτυρούν σχετικά περιορισμένη πρόοδο στον τομέα της συνοχής, λόγω των καθυστερήσεων στην έναρξη των προγραμμάτων

3.14. Ενώ η πρόοδος σε σχέση με το ποσοστό βάσης (31 %) ήταν σχετικά μικρή, το ποσοστό που υπολογίσαμε βάσει της ΡΡΟ της Επιτροπής (40 %) μαρτυρά μέτρια πρόοδο για τον τομέα 1β του ΠΔΠ, «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή», εάν ληφθούν υπόψη οι προβλέψεις και όχι τα πραγματικά στοιχεία. Αυτό οφείλεται κυρίως στην καθυστερημένη έγκριση της νομοθεσίας και στις επακόλουθες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των προγραμμάτων του τομέα της συνοχής, ήτοι του ΤΣ, του ΕΤΠΑ και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ). Στο δείγμα μας περιλαμβάνονταν και τα τέσσερα προγράμματα του εν λόγω τομέα (βλέπε επίσης κεφάλαιο 6):

- Από τους δείκτες για το ΤΣ και το ΕΤΠΑ προέκυψε περιορισμένη πρόοδος, μεταξύ άλλων επειδή τα αποτελέσματα που αναφέρονταν αφορούσαν μόνο πράξεις που είχαν ολοκληρωθεί ⁽¹¹⁾. Ακόμη και λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις, η πηγή των οποίων δεν διευκρινίζεται, το ποσοστό που υπολογίσαμε βάσει της ΡΡΟ της Επιτροπής μαρτυρούσε μέτρια μόνο πρόοδο: 35 % για το ΤΣ και 34 % για το ΕΤΠΑ (βλέπε **πλαίσιο 3.4**).

⁽¹⁰⁾ Σημείωση: Για τον υπολογισμό της προόδου σε σχέση με την τιμή βάσης, λάβαμε ως τιμή βάσης για τους δείκτες το μηδέν, μολονότι στις δηλώσεις προγράμματος δεν περιλαμβάνονταν σχετικά στοιχεία.

⁽¹¹⁾ Βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να καταστεί δυνατή η υποβολή στοιχείων και για πράξεις που έχουν υλοποιηθεί μερικώς.

- Για το ΕΚΤ, η πρόοδος σε σχέση με το ποσοστό βάσης του 75 % θα μπορούσε να υπολογιστεί μόνο βάσει τριών από τους 13 δείκτες. Το ποσοστό που υπολογίσαμε βάσει της ΡΡΟ της Επιτροπής ⁽¹²⁾ ήταν 55 %, ήτοι χαμηλότερο.
- Όσον αφορά το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους, ο υπολογισμός μας κατέδειξε μέτρια πρόοδο (39 %) σε σύγκριση με την τιμή βάσης για τον μόνο δείκτη που συνδέεται με ειδικό στόχο, τον «αριθμό των προσώπων που λαμβάνουν ενίσχυση από το Ταμείο». Το συνολικό ποσοστό προόδου που υπολογίσαμε ήταν υψηλότερο, φθάνοντας το 50 %, διότι ο μόνος δείκτης που συνδέεται με γενικό στόχο, («αριθμός ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού») εμφάνισε αύξηση 61 %.

Πλαίσιο 3.4 Τομέας 1β του ΠΔΠ — Η πρόοδος, όπως προκύπτει από τους δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ				
Πρόγραμμα	Αριθμός δεικτών		Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο υπολογιζόμενη με διάφορες μεθοδολογίες (βλέπε σημείο 3.9)	
	Σύνολο	Πρόοδος από την τιμή βάσης μετρήσιμη	βάσει των δηλώσεων προγράμματος	βάσει της ΡΡΟ
ΕΤΠΑ	50	42	13 %	34 %
ΕΚΤ	13	3	75 %	55 %
ΤΣ	22	13	26 %	35 %
Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους	2	2	50 %	100 %
Σύνολο	87	60		
Σταθμισμένος μέσος όρος			31 %	40 %

Πηγή: ΕΕΣ.

Τομέας 2: Βάσει των δεικτών, δεν κατέστη δυνατό να προσδιοριστεί η πρόοδος για το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του τομέα «Φυσικοί πόροι»

3.15. Η σταθμισμένη μέση πρόοδος για τον τομέα 2, «Φυσικοί πόροι», βάσει του δείγματός μας ήταν 31 % (βλέπε **πλαίσιο 3.5**), ήτοι η χαμηλότερη από όλους τους τομείς του ΠΔΠ, μαζί με εκείνη του τομέα 1β. Η ΕΕ ασκεί την πολιτική της στο πλαίσιο του τομέα 2 του ΠΔΠ μέσω πέντε προγραμμάτων (βλέπε επίσης κεφάλαιο 7), από τα οποία τα τέσσερα μεγαλύτερα περιλαμβάνονταν στο δείγμα μας:

- Όσον αφορά το *Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων* (ΕΓΤΕ), κυρίως λόγω της έλλειψης ποσοτικών στόχων, μπορέσαμε να υπολογίσουμε την πρόοδο σε σχέση με την τιμή βάσης για έναν μόνο από τους 27 δείκτες που περιλαμβάνονται στη δήλωση προγράμματος. Ο εν λόγω ένας δείκτης, το «ποσοστό δαπανών (ΕΓΤΕ+ΕΓΤΑΑ) που συνοδεύεται από στατιστικά στοιχεία ή έχει ελεγχθεί κατά 100 %», δεν επαρκεί για τη διαμόρφωση αντιπροσωπευτικής εικόνας σχετικά με τα επιτεύγματα του προγράμματος. Το ΕΓΤΕ αντιστοιχεί στα τέσσερα πέμπτα των δαπανών του τομέα 2.

⁽¹²⁾ Βάσει πέντε δεικτών.

- Όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), βάσει 24 δεικτών, η πρόοδος ήταν 28 %. Στις περισσότερες περιπτώσεις, το ποσοστό αυτό αντικατοπτρίζει τα επιτεύγματα μόνο του πρώτου έτους υλοποίησης. Τα πλέον πρόσφατα δεδομένα ανάγονται στο 2016, ενώ η υλοποίηση της συντριπτικής πλειονότητας των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, μέσω των οποίων τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες εφαρμόζουν το ΕΓΤΑΑ, είχε αρχίσει το 2015. Η πρόοδος ήταν μεγαλύτερη για τους 10 δείκτες που επέλεξε η Επιτροπή για την ΡΡΟ.
- Για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και το Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE), μπορούσαμε να υπολογίσουμε την πρόοδο σε σχέση με την τιμή βάσης για περισσότερους από τους μισούς δείκτες. Το αποτέλεσμα ήταν 58 % για το ΕΤΘΑ (βάσει οκτώ επί συνόλου 15 δεικτών) και 77 % για το LIFE (βάσει 21 επί συνόλου 33 δεικτών).

Πλαίσιο 3.5**Τομέας 2 του ΠΔΠ — Η πρόοδος, όπως προκύπτει από τους δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ**

Πρόγραμμα	Αριθμός δεικτών		Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο υπολογιζόμενη με διάφορες μεθοδολογίες (βλέπε σημείο 3.9)	
	Σύνολο	Πρόοδος από την τιμή βάσης μετρήσιμη	βάσει των δηλώσεων προγράμματος	βάσει της ΡΡΟ
ΕΓΤΕ	27	1	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου
ΕΓΤΑΑ	30	24	28 %	51 %
ΕΤΘΑ	15	8	58 %	33 %
LIFE	33	21	77 %	89 %
Σύνολο	105	54		
Σταθμισμένος μέσος όρος χωρίς το ΕΓΤΕ			31 %	51 %

Σημείωση: Λόγω έλλειψης στοιχείων, για τον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου ποσοστού πρόοδου σε σχέση με την τιμή-στόχο δεν ελήφθη υπόψη το ΕΓΤΕ (υπολογισμός τόσο βάσει των δηλώσεων προγράμματος όσο και βάσει της ΡΡΟ).

Πηγή: ΕΕΣ.

Τομέας 3: Οι δείκτες για τον τομέα «Ασφάλεια και ιθαγένεια» μαρτυρούν ικανοποιητική πρόοδο για δύο προγράμματα, μέτρια πρόοδο για ένα τρίτο και υστέρηση για ένα τέταρτο

3.16. Επιλέξαμε τέσσερα από τα ένδεκα προγράμματα του τομέα 3, «Ασφάλεια και ιθαγένεια», του ΠΔΠ (βλέπε επίσης κεφάλαιο 8): το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, το πρόγραμμα «Τρόφιμα και ζωοτροφές» και το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη». Η συνδυασμένη σταθμισμένη μέση πρόοδος που σημειώθηκε σε σχέση με την τιμή βάσης ήταν 49 %, ποσοστό συνολικά ικανοποιητικό (βλέπε **πλαίσιο 3.6**).

3.17. Η μέση πρόοδος, όπου ήταν δυνατόν να υπολογιστεί και βάσει στοιχείων του 2017, δείχνει ότι τόσο το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (53 %) όσο και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (56 %) βρίσκονταν σε καλό δρόμο ως προς την επίτευξη των στόχων τους. Το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» παρουσίαζε μέτρια πρόοδο (41 %), ενώ παρατηρήθηκε υστέρηση στην υλοποίηση του προγράμματος «Τρόφιμα και ζωοτροφές», που εμφάνιζε πρόοδο μόλις 20 %.

Πλαίσιο 3.6**Τομέας 3 του ΠΔΠ — Η πρόοδος, όπως προκύπτει από τους δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ**

Πρόγραμμα	Αριθμός δεικτών		Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο υπολογιζόμενη με διάφορες μεθοδολογίες (βλέπε σημείο 3.9)	
	Σύνολο	Πρόοδος από την τιμή βάσης μετρήσιμη	βάσει των δηλώσεων προγράμματος	βάσει της ΡΡΟ
Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης	23	20	53 %	60 %
Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας	20	19	56 %	55 %
Τρόφιμα και ζωοτροφές	7	2	20 %	81 %
Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη»	24	7	41 %	84 %
Σύνολο	74	48		
Σταθμισμένος μέσος όρος			49 %	64 %

Πηγή: ΕΕΣ.

Τομέας 4: Οι δείκτες μαρτυρούν συνολικά ικανοποιητική πρόοδο για τα προγράμματα του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

3.18. Αναλύσαμε τέσσερα από τα 15 προγράμματα στο πλαίσιο του τομέα 4, «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας», του ΠΔΠ: τον μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας (ΜΑΣ), τον ευρωπαϊκό μηχανισμό γειτονίας (ΕΜΓ), τον μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ) και την ανθρωπιστική βοήθεια. Η σταθμισμένη μέση πρόοδος σε σχέση με την τιμή βάσης, που υπολογίστηκε σε 49 %, ήταν συνολικά ικανοποιητική (για 49 από τους 65 δείκτες για τους οποίους ήταν δυνατόν να γίνει ο σχετικός υπολογισμός – βλέπε **πλαίσιο 3.7**).

3.19. Για όλα τα προγράμματα εκτός του ΜΑΣ, η πρόοδος που προέκυπτε από την ΡΡΟ της Επιτροπής ήταν πολύ μεγαλύτερη, λόγω των δεικτών που είχαν επιλεγεί. Στην περίπτωση του ΜΑΣ, η Επιτροπή υπολόγισε κατ' εξαίρεση την πρόοδο προς την τιμή-στόχο σε σχέση με την τιμή βάσης, χωρίς να διευκρινίζει στην ΡΡΟ ότι χρησιμοποιήθηκε αυτή η μεθοδολογία.

Πλαίσιο 3.7**Τομέας 4 του ΠΔΠ — Η πρόοδος, όπως προκύπτει από τους δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ**

Πρόγραμμα	Αριθμός δεικτών		Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο υπολογιζόμενη με διάφορες μεθοδολογίες (βλέπε σημείο 3.9)	
	Σύνολο	Πρόοδος από την τιμή βάσης μετρήσιμη	βάσει των δηλώσεων προγράμματος	βάσει της ΡΡΟ
ΜΑΣ	11	11	50 %	31 %
ΕΜΓ	24	18	46 %	79 %
ΜΠΒ ΙΙ	19	11	41 %	94 %
Ανθρωπιστική βοήθεια	11	9	67 %	93 %
Σύνολο	65	49		
Σταθμισμένος μέσος όρος			49 %	68 %

Πηγή: ΕΕΣ.

Ειδικοί μηχανισμοί: Ανεπαρκείς πληροφορίες σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο

3.20. Από τις δηλώσεις προγράμματος προκύπτει ότι επιτεύχθηκαν οι τιμές-στόχος των δύο ειδικών μηχανισμών του ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020, μολονότι αυτό δεν τεκμηριώνεται:

- Όσον αφορά το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ), η Επιτροπή εκτίμησε ότι η τιμή-στόχος επιτεύχθηκε το 2017 και ότι ο συνδυασμός των μέτρων που ελήφθησαν κάλυψε σε ποσοστό 100 % τον πληθυσμό που επλήγη από κρίση. Ωστόσο, οι πληροφορίες όσον αφορά τα πραγματικά αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν στις δηλώσεις προγράμματος του Μαΐου 2018 παρείχαν περιορισμένα μόνο στοιχεία σχετικά με τέσσερις από τις 10 αιτήσεις παροχής βοήθειας που υποβλήθηκαν το 2017.
- Αναφέρεται ότι το ποσοστό των απολυμένων εργαζομένων που επανεντάχθηκαν στην αγορά εργασίας χάρη στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) ανήλθε σε 57 %, τιμή που υπερβαίνει την τιμή-στόχο του 50 %. Ωστόσο, ο στόχος που περιλαμβάνεται στη νομοθεσία ⁽¹³⁾ είναι άλλος, καθώς αφορά την εύρεση βιώσιμης απασχόλησης από τους δικαιούχους το συντομότερο δυνατόν.

Πλαίσιο 3.8

Ειδικοί μηχανισμοί — Η πρόοδος, όπως προκύπτει από τους δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ

Πρόγραμμα	Αριθμός δεικτών		Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο υπολογιζόμενη με διάφορες μεθοδολογίες (βλέπε σημείο 3.9)	
	Σύνολο	Πρόοδος από την τιμή βάσης μετρήσιμη	βάσει των δηλώσεων προγράμματος	βάσει της ΡΡΟ
ΤΑΕΕ	1	0	Άνευ αντικειμένου	Άνευ αντικειμένου
ΕΤΠΠ	1	1	100 %	100 %
Σύνολο	2	1		
Σταθμισμένος μέσος όρος χωρίς το ΤΑΕΕ			100 %	100 %

Σημείωση: Λόγω έλλειψης στοιχείων, για τον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου ποσοστού προόδου σε σχέση με την τιμή-στόχο δεν ελήφθη υπόψη το ΤΑΕΕ (υπολογισμός τόσο βάσει των δηλώσεων προγράμματος όσο και βάσει της ΡΡΟ).

Πηγή: ΕΕΣ.

Ενότητα Β — Οι δείκτες δεν απέδιδαν πάντοτε αξιόπιστη εικόνα της προόδου που είχε όντως συντελεστεί

3.21. Στην παρούσα ενότητα επικεντρωνόμαστε στις αδυναμίες που εντοπίσαμε στις πληροφορίες που παρείχε η Επιτροπή σχετικά με τις επιδόσεις. Οι δείκτες επιδόσεων για τους οποίους πρέπει να παρουσιάζει στοιχεία η Επιτροπή καθορίζονται στις νομικές πράξεις στις οποίες βασίζονται τα προγράμματα στο πλαίσιο του ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1309/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (2014-2020) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 855).

Πολλοί από τους επιλεγέντες δείκτες δεν ήταν κατάλληλοι

Οι δείκτες εστίαζαν κυρίως στις εισροές και στις εκροές και όχι στα αποτελέσματα και στον αντίκτυπο

3.22. Για την παρακολούθηση των επιδόσεων, είναι απαραίτητο να παρακολουθούνται οι εισροές, οι εκροές, τα αποτελέσματα και ο αντίκτυπος των προγραμμάτων (βλέπε **πίνακα 3.1**). Οι δείκτες εισροής και εκροής είναι σημαντικοί για την τρέχουσα διαχείριση των προγραμμάτων δημόσιων δαπανών. Οι δείκτες αποτελέσματος και αντίκτυπου είναι χρησιμότεροι για την αξιολόγηση της προόδου προς τους στόχους των προγραμμάτων και, ως εκ τούτου, η σημασία τους είναι μεγαλύτερη στο πλαίσιο της κατάρτισης εκθέσεων υψηλού επιπέδου σχετικά με τις επιδόσεις, όπως οι δηλώσεις προγράμματος.

Πίνακας 3.1 Εισροές, εκροές, αποτελέσματα και αντίκτυπος		
	Ορισμός του δείκτη	Ενδεικτικά παραδείγματα δεικτών που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις προγράμματος
Εισροές	Οι οικονομικοί, ανθρώπινοι και υλικοί πόροι που κινητοποιούνται για την υλοποίηση του προγράμματος	— Συνολικό ποσό επενδύσεων για την ενεργειακή εξοικονόμηση και απόδοση (ΕΙΤΑΑ) — Ποσοστό αποσυνδεδεμένων ενισχύσεων επί του συνόλου των άμεσων ενισχύσεων (ΕΙΤΕ) — Όγκος των επενδύσεων σε έργα κοινού ενδιαφέροντος (ΜΣΕ)
Εκροές ⁽¹⁾	Τα συγκεκριμένα παραδοτέα της παρέμβασης	— Αριθμός παρεμβάσεων για τη στήριξη της εφαρμογής του έβδομου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον (LIFE) — Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό (ΕΤΠΑ) — Αριθμός σπουδαστών και ασκουμένων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, ανά χώρα, τομέα, δράση και φύλο (Erasmus +)
Αποτελέσματα	Οι άμεσες επιδράσεις της παρέμβασης ιδίως στους άμεσους αποδέκτες	— Αριθμός θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν χάρη στα έργα του Leader που έλαβαν στήριξη (ΕΙΤΑΑ) — Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων (ΕΤΠΑ) — Αιτήσεις διπλώματος ευρεσιτεχνίας και αναγνωρισμένες ευρεσιτεχνίες σε μελλοντικές και αναδυόμενες τεχνολογίες (Ορίζων 2020)
Αντίκτυπος	Τα επιδιωκόμενα επακόλουθα της παρέμβασης σε ό,τι αφορά τον αντίκτυπο της στην ευρύτερη οικονομία/κοινωνία, πέραν των όσων επηρεάζονται άμεσα από αυτή.	— Μεριδίο των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων της ΕΕ στην παγκόσμια αγορά (ΕΙΤΕ) — Αξία της παραγωγής υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ (ΕΤΘΑ) — Μεριδίο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική ενεργειακή κατανάλωση (ΓΣ)

⁽¹⁾ Οι όροι «εκροή», «αποτελεσμα» και «αντίκτυπος» ορίζονται στο άρθρο 2 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ιούλιος 2018) και στη σ. 49 του εγγράφου με τίτλο «Better Regulation Guidelines» [SWD (2017) 350 final].

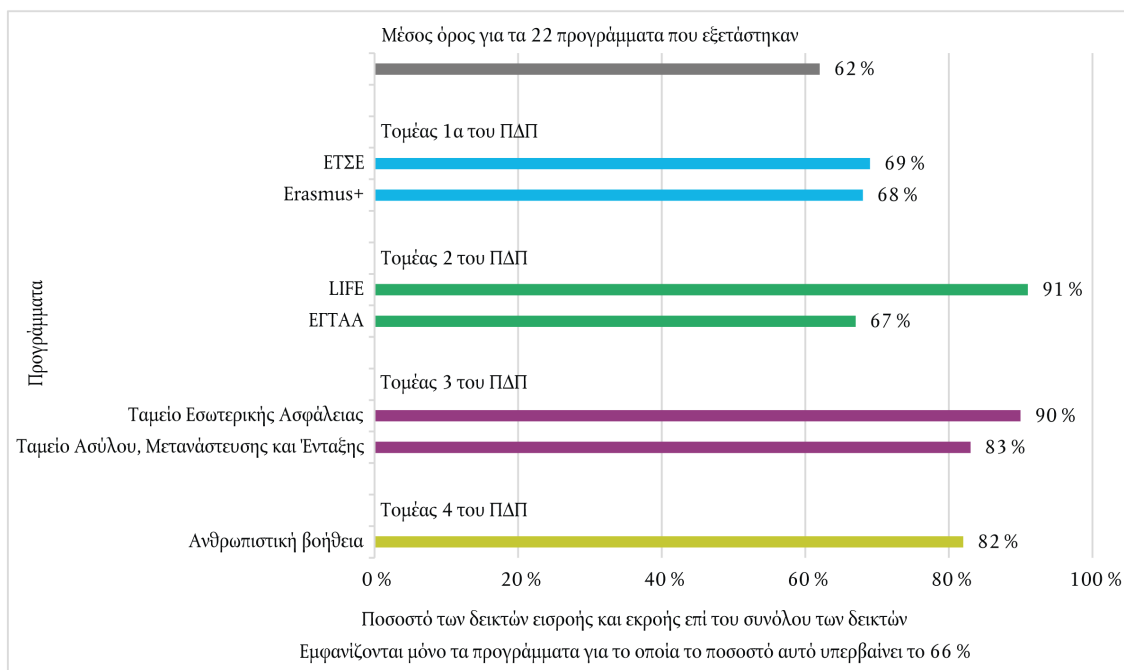
Πηγή: ΕΕΣ.

3.23. Από την ανάλυσή μας προκύπτει ότι άνω του 60 % των δεικτών που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις προγράμματος είναι δείκτες εισροής ή εκροής ⁽¹⁴⁾ (βλέπε **πλαίσιο 3.9**). Η κυριαρχία των δεικτών αυτών περιορίζει τη χρησιμότητα των πληροφοριών που παρέχονται σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε προς την επίτευξη των στόχων ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁴⁾ Σε ορισμένες περιπτώσεις, η ταξινόμηση των δεικτών από το Συνέδριο διέφερε από εκείνη της Επιτροπής ή από την προβλεπόμενη στη σχετική νομοθεσία της ΕΕ.

⁽¹⁵⁾ Αυτό επισημαίνεται και στο έγγραφο «OECD Best Practices for Performance Budgeting» της επιτροπής δημόσιας διακυβέρνησης της διεύθυνσης δημόσιας διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ [GOV/PGC/SBO(2018)7, 23 Νοεμβρίου 2018]. Μεταξύ άλλων, στην «ορθή πρακτική αριθ. 3» αναφέρεται ότι οι κυβερνήσεις χρησιμοποιούν έναν συνδυασμό μεθόδων μέτρησης των επιδόσεων, εξισορροπώντας την ανάγκη μέτρησης των περισσότερο μακροπρόθεσμων επακόλουθων των πολιτικών με την ανάγκη παρακολούθησης της προόδου σε πιο βραχυπρόθεσμο ορίζοντα.

Πλαίσιο 3.9
Υψηλό ποσοστό δεικτών εισροής και εκροής

Πηγή: ΕΕΣ.

Ορισμένοι δείκτες επιδόσεων δεν συνδέονταν σαφώς με τις δαπάνες της ΕΕ

3.24. Μία από τις βασικές λειτουργίες των δηλώσεων προγράμματος είναι να παρέχουν, για κάθε πρόγραμμα δαπανών, πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά τις επιδόσεις του και τη συμβολή του στις κύριες πολιτικές και στους κύριους στόχους της ΕΕ ⁽¹⁶⁾. Ο καλύτερος τρόπος επίτευξης της επιδίωξης αυτής είναι η χρήση δεικτών αποτελέσματος και αντικτύπου στενά συνδεδεμένων με τους στόχους του συγκεκριμένου προγράμματος της ΕΕ και επηρεαζόμενων ουσιαστικά από αυτό ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁶⁾ COM(2018) 600 (Μάιος 2018): «Draft General Budget of the European Union for the financial year 2019 – Working document – Part I – programme statements of operational expenditure», σ. 5.

⁽¹⁷⁾ Και, κατά περίπτωση, από τη συνοδευτική πολιτική που δεν συνεπάγεται δαπάνες (π.χ. μέσω κανονιστικής ρύθμισης σε επίπεδο ΕΕ).

3.25. Εντοπίσαμε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δείκτες δεν είχαν καμία σχέση με τις συνέπειες που επέφεραν οι δαπάνες της ΕΕ (βλέπε **πίνακα 3.2**). Μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις, στις δηλώσεις προγράμματος επισημαίνονταν το γεγονός ότι τα προγράμματα δεν είχαν αντίκτυπο στους δείκτες ⁽¹⁸⁾.

Πίνακας 3.2 Παραδείγματα δεικτών που δεν συνδέονται σαφώς με τις δαπάνες και τους στόχους της ΕΕ			
Πρόγραμμα	Δεδηλωμένος στόχος	Δείκτης	Ανάλυση
Ανθρωπιστική βοήθεια	Η παροχή, εγκαίρως, συνδρομής και βοήθειας στους πληθυσμούς τρίτων χωρών που πλήττονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές και η προστασία τους ώστε να αντιμετωπίσουν τις ανθρωπιστικές ανάγκες που προκύπτουν από τις διάφορες αυτές καταστάσεις.	Αριθμός θανάτων οφειλόμενων σε φυσικές καταστροφές	Η εφαρμογή του προγράμματος έχει έμμεσο μόνον αντίκτυπο σε αυτόν τον δείκτη.
ΕΓΤΕ	Η παροχή εύλογης διασφάλισης στην Επιτροπή ότι τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.	Ποσοστό δαπανών (ΕΓΤΕ + ΕΓΤΑΑ) που συνοδεύεται από στατιστικά στοιχεία ή έχει ελεγχθεί κατά 100 %	Ο στόχος και ο δείκτης δεν συνδέονται άμεσα με τα αποτελέσματα του προγράμματος.
Πηγή: ΕΕΣ.			

Δεν υπήρχαν δείκτες για ορισμένες πτυχές μιας σειράς στόχων των προγραμμάτων

3.26. Οι δηλώσεις προγράμματος ακολουθούν μια ιεραρχική δομή, με τους στόχους να οργανώνονται σε δύο επίπεδα: στους υψηλότερου επιπέδου «γενικούς στόχους» και στους χαμηλότερου επιπέδου «ειδικούς στόχους» ⁽¹⁹⁾. Κάθε στόχος (γενικός ή ειδικός) συνοδεύεται από τουλάχιστον έναν δείκτη, συνήθως δε από περισσότερους. Οι δεσμοί μεταξύ των γενικών και των ειδικών στόχων είναι σαφείς στις περισσότερες περιπτώσεις, αλλά δεν αναφέρονται ρητώς στις δηλώσεις προγράμματος. Ορισμένοι ειδικοί στόχοι μπορεί να συνδέονται με περισσότερους του ενός γενικούς στόχους και αντίστροφα.

3.27. Από την ανάλυση που διενεργήσαμε επί των 22 δηλώσεων προγράμματος που επελέγησαν για τον σκοπό αυτό προέκυψε ότι ορισμένες πτυχές των στόχων δεν καλύπτονταν από κανέναν δείκτη. Ως παραδείγματα αναφέρονται:

- ΤΣ: ο ειδικός στόχος αριθ. 4 («Πρώιμη των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων») που συνοδεύονταν από έξι δείκτες, κανέναν από τους οποίους δεν αφορούσε την «εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε βασικές υποδομές δικτύων».
- ΜΑΣ: ο ειδικός στόχος αριθ. 1 («Μείωση της φτώχειας και ενίσχυση της βιώσιμης οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης») που συνοδεύονταν από πέντε δείκτες, κανέναν από τους οποίους δεν κάλυπτε τη «βιώσιμη περιβαλλοντική ανάπτυξη».
- ΕΤΠΑ: ο ειδικός στόχος αριθ. 9 («Πρώιμη της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων») που συνοδεύονταν από τέσσερις δείκτες που αφορούσαν την κοινωνική ένταξη, κανέναν από τους οποίους δεν συνδεόταν με την καταπολέμηση της φτώχειας ή των διακρίσεων.

⁽¹⁸⁾ Παραδείγματος χάριν, σε μια υποσημείωση που αφορά δύο δείκτες που σχετίζονται με γενικούς στόχους του προγράμματος ανθρωπιστικής βοήθειας («αριθμός θανάτων οφειλόμενων σε φυσικές καταστροφές που καταγράφηκαν στη βάση δεδομένων EM-DAT» και «αριθμός χωρών που κατατάσσονται ως πολύ υψηλού κινδύνου για καταστροφές στον δείκτη INFORM) επισημαίνεται ότι τα ετήσια αποτελέσματα, καθώς και η εξέλιξη αυτών των δεικτών, συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με εξωτερικούς παράγοντες που εκφεύγουν εντελώς του ελέγχου της Επιτροπής και ότι η συμβολή ειδικά της ανθρωπιστικής βοήθειας στην εν λόγω εξέλιξη είναι δύσκολο να εκτιμηθεί.

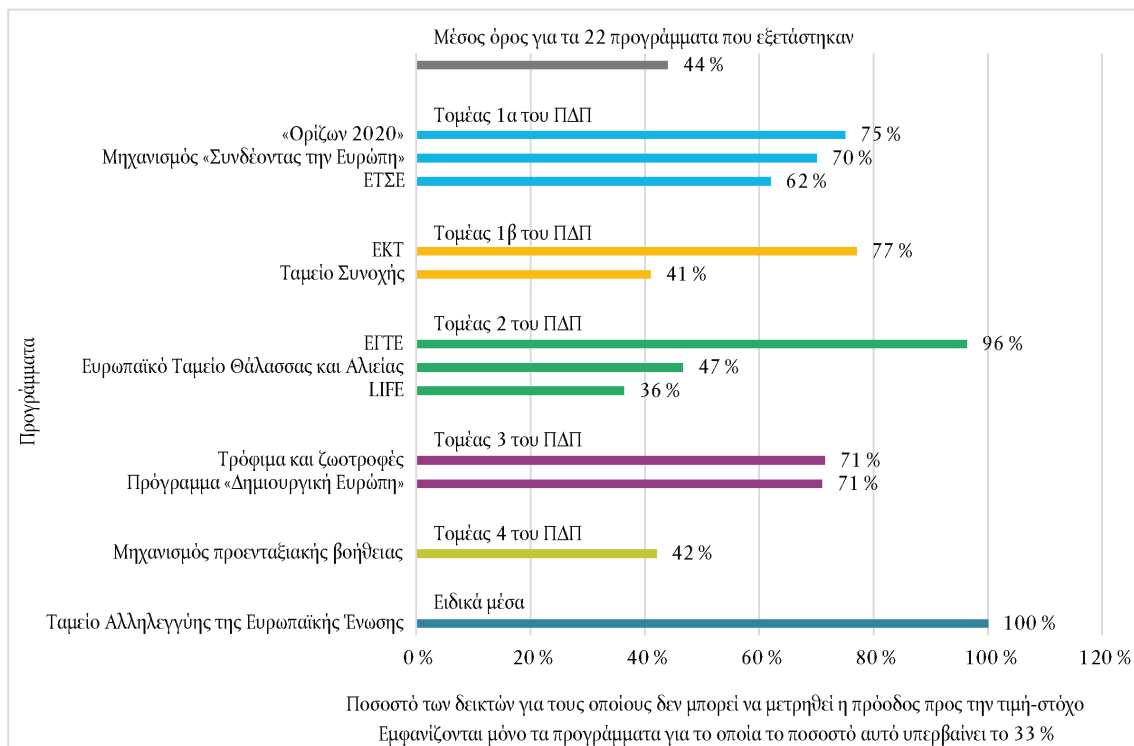
⁽¹⁹⁾ Όλα τα προγράμματα είχαν ειδικούς στόχους. Ωστόσο, ορισμένα δεν περιλάμβαναν γενικούς στόχους.

Για πολλούς δείκτες, ο υπολογισμός της προόδου ήταν αδύνατος

3.28. Στην ενότητα Α, παρουσιάσαμε τα ποσοστά προόδου για τους διάφορους τομείς του ΠΔΠ. Ωστόσο, όπως προκύπτει από το **πλαίσιο 3.10** κατωτέρω, δεν κατέστη δυνατόν να υπολογιστούν τα αντίστοιχα ποσοστά για το ήμισυ σχεδόν (44 %) των δεικτών του δείγματός μας, κυρίως για τους εξής λόγους:

- δεν υπήρχε ποσοτικός προσδιορισμένη τιμή-στόχος (π.χ. ο στόχος ήταν η «αύξηση», η «διατήρηση» κ.λπ.), ή/και
- δεν αναφερόταν η τιμή βάσης,
- δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο,
- η τιμή βάσης, τα στοιχεία σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο και η τιμή-στόχος δεν παρουσιάζονταν με ομοιόμορφο τρόπο.

Πλαίσιο 3.10
Η πρόοδος προς την επίτευξη της τιμής-στόχου είναι αδύνατο να υπολογιστεί σχεδόν για τους μισούς δείκτες

Πηγή: ΕΕΣ.

3.29. Το ΕΓΤΕ και το «Ορίζων 2020» είναι δύο παραδείγματα προγραμμάτων για τα οποία δεν κατέστη δυνατό να υπολογιστεί το ποσοστό προόδου για πολλούς δείκτες (26 από τους 27 και 39 από τους 52 δείκτες αντίστοιχα). Στην περίπτωση του ΤΑΕΕ, υπήρχε μόνον ένας δείκτης για τον οποίο η πληθώρα των διαθέσιμων δεδομένων δεν επέτρεψε τον υπολογισμό της προόδου ⁽²⁰⁾.

3.30. Σε πολλές περιπτώσεις δεν είχαν οριστεί ετήσια ορόσημα και όπου είχαν οριστεί, η Επιτροπή είχε επιφυλάξεις σχετικά με τη χρήση τους ⁽²¹⁾, ενώ, κατά την άποψή μας, η σημασία τους είναι μεγάλη για την παρακολούθηση των επιδόσεων.

⁽²⁰⁾ Ο δείκτης αυτός ήταν ο «αριθμός των ατόμων που έλαβαν βοήθεια για να αντιμετωπίσουν μια κατάσταση κρίσης που επηρέασε τις συνθήκες διαβίωσής τους».

⁽²¹⁾ Παραδείγματος χάριν, η ΓΔ REGIO επισημαίνει, στο παράρτημα 11 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει τους πίνακες επιδόσεων, ότι τα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τα ορόσημα που περιλαμβάνονται στους πίνακες αποτελούν καθαρά ενδεικτικές εκτιμήσεις που δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό περιπτώσεων ανεπαρκών επιδόσεων.

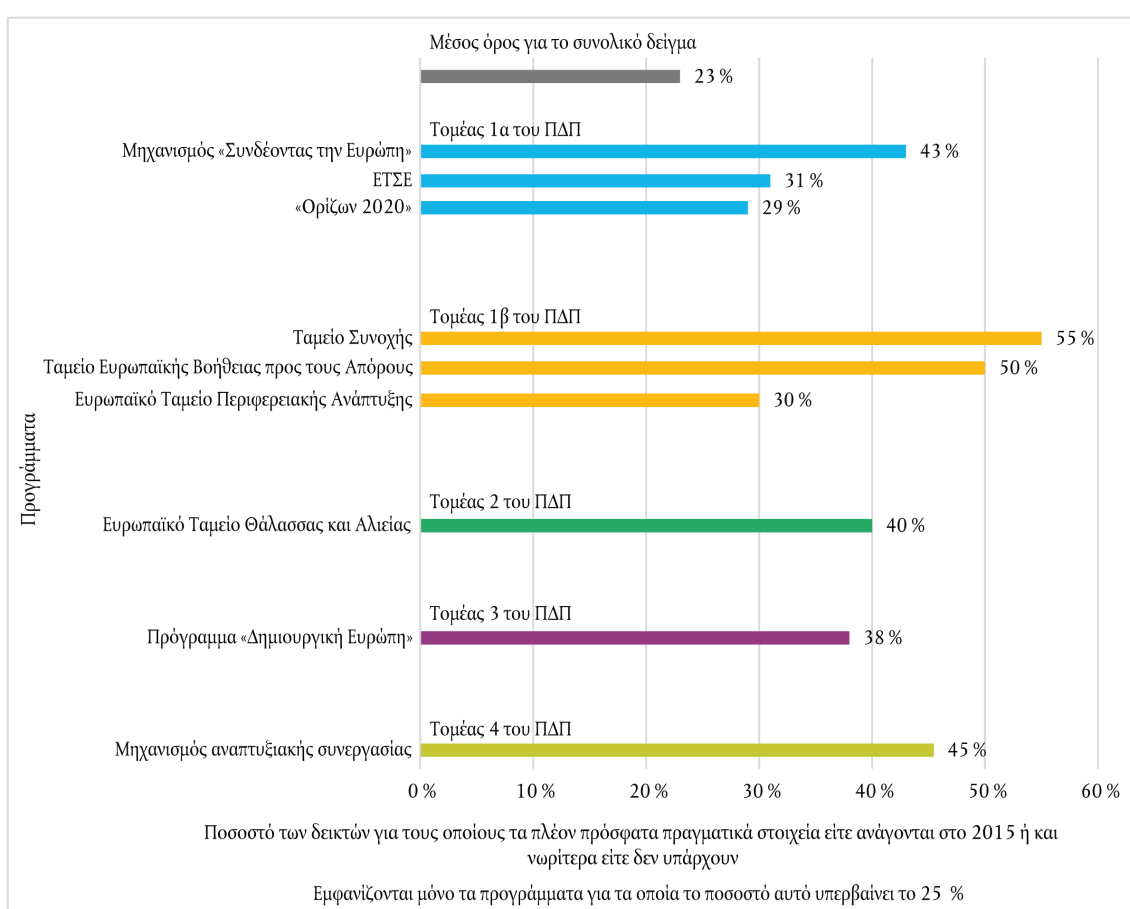
Για ορισμένα προγράμματα, η ποιότητα των διαθέσιμων στοιχείων ήταν ανεπαρκής

Στις περιπτώσεις πολλών δεικτών ορισμένων προγραμμάτων, τα διαθέσιμα στοιχεία κάλυπταν την περίοδο έως το 2015 ή δεν υπήρχαν γενικώς στοιχεία σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο

3.31. Διαπιστώσαμε ότι, για ορισμένα προγράμματα (βλέπε **πλαίσιο 3.11**), δεν υπήρχαν στοιχεία για την περίοδο μετά το 2015 ή δεν υπήρχαν στοιχεία σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο γενικώς για ποσοστό άνω του 25 % των δεικτών. Ακόμη, επισημάναμε ότι το πλαίσιο επιδόσεων περιλάμβανε ορισμένους δείκτες, παρά τα γνωστά προβλήματα σχετικά με τη διαθεσιμότητα σχετικών στοιχείων ⁽²²⁾.

3.32. Στη σύστασή του σχετικά με τη χορήγηση απαλλαγής για το οικονομικό έτος 2017, το Συμβούλιο υπογράμμισε την ανάγκη η Επιτροπή να περιλαμβάνει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις στις σχετικές εκθέσεις της, αναφερόμενη στην πρόοδο που σημειώθηκε ως προς την επίτευξη των τιμών-στόχου ⁽²³⁾. Ομοίως, στην απόφασή του σχετικά με την απαλλαγή για το έτος 2017, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή «να περιλαμβάνει επικαιροποιημένες πληροφορίες όσον αφορά τις επιδόσεις στις σχετικές εκθέσεις της, μεταξύ άλλων στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, αναφερόμενη στην πρόοδο που σημειώθηκε ως προς την επίτευξη των στόχων...» ⁽²⁴⁾.

Πλαίσιο 3.11
Για πολλούς δείκτες δεν υπάρχουν πρόσφατα στοιχεία ή πραγματικά στοιχεία γενικώς

Πηγή: ΕΕΣ.

⁽²²⁾ Ένα ενδεικτικό παράδειγμα είναι ο δείκτης αριθ. 2 για τον ειδικό στόχο αριθ. 1 του μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας (ΜΑΣ), ο οποίος αφορά το ποσοστό των μαθητών, ανά φύλο, που φθάνουν στην τελευταία τάξη της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και συνοδεύεται από υποσημείωση στην οποία αναφέρεται ότι ο δείκτης αυτός δεν είναι ακόμη διαθέσιμος, καθώς δεν έχει οριστεί η σχετική μεθοδολογία και δεν υπάρχουν σχετικά στοιχεία. Επισημαίνεται μάλιστα ότι, σύμφωνα με την Unesco, που κρατά τα σκήπτρα στους δείκτες για τους ΣΒΑ στον τομέα της εκπαίδευσης, θα χρειαστούν 3 έως 5 έτη έως ότου μπορέσει να χρησιμοποιηθεί ο εν λόγω δείκτης.

⁽²³⁾ «Σύσταση του Συμβουλίου για την απαλλαγή της Επιτροπής από την ευθύνη εκτέλεσης του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για το οικονομικό έτος 2017», κεφάλαιο 3, παράγραφος 3.

⁽²⁴⁾ «Απαλλαγή 2017: Γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ – Επιτροπή και εκτελεστικοί» Ρ8_ΤΑ(2019)0242) παράγραφος 236.

Άλλα ζητήματα που αφορούν την ποιότητα των στοιχείων

3.33. Μια σειρά άλλων ζητημάτων που αφορούν την ποιότητα των στοιχείων περιπλέκει περαιτέρω την ανάλυση της προόδου. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- **Σημαντικές αλλαγές στην εμβέλεια του δείκτη, οι οποίες οδηγούν σε ανακολουθίες μεταξύ της τιμής βάσης, των στοιχείων για την επιτευχθείσα πρόοδο και της τιμής-στόχου**, όπως συνέβη στην περίπτωση του δείκτη αριθ. 2 του ειδικού στόχου αριθ. 2 του ΜΑΣ, που αφορά τον «αριθμό των έργων που χρηματοδοτούνται από τον ΜΑΣ με στόχο την προώθηση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, της χρηστής διακυβέρνησης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις δικαιούχους χώρες». Ο κατάλογος κωδικών του κοινού συστήματος πληροφόρησης RELEX (CRIS) που χρησιμοποιείται για την εξαγωγή δεδομένων για τον εν λόγω δείκτη διευρύνθηκε σημαντικά από το 2016, προκειμένου να καλυφθεί ένα ευρύτερο φάσμα τομέων που περιλαμβάνονται στον δείκτη.
- **Οι τιμές βάσης, τα ορόσημα και τα στοιχεία σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο δεν παρουσιάζονται με ομοιόμορφο τρόπο, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί**. Ένα σχετικό παράδειγμα είναι αυτό του δείκτη αριθ. 2 που συνδέεται με τους ειδικούς στόχους αριθ. 8 έως 12 του προγράμματος «Ορίζων 2020». Τα αποτελέσματα («αριθμός αιτήσεων χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας») για τους εν λόγω δείκτες δεν παρουσιάζονται στην ίδια μορφή με την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο, που αντιστοιχούν στον «αριθμό αιτήσεων χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ανά 10 εκατομμύρια ευρώ χρηματοδότησης».
- **Παρωχημένες τιμές βάσης που οδηγούν σε μη ρεαλιστικά αποτελέσματα όσον αφορά την πρόοδο προς την τιμή-στόχο και την απόκλιση από αυτή**, όπως στην περίπτωση του δείκτη αριθ. 3 του γενικού στόχου αριθ. 1 του ΕΤΠΑ «Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου» (που χρησιμοποιείται επίσης στο πλαίσιο του δείκτη αριθ. 1 του γενικού στόχου αριθ. 1 του Ταμείου Συνοχής). Η τιμή βάσης σε σχέση με την οποία μετράται η επιδιωκόμενη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 20 % έως το 2020 είναι εκείνη του έτους 1990, μολονότι, σύμφωνα με τις δηλώσεις προγράμματος, το επίπεδο των εκπομπών είχε ήδη μειωθεί κατά 19,8 % πριν από την έναρξη των προγραμμάτων το 2014.

Ορισμένα προγράμματα περιλαμβάνουν όχι ιδιαίτερα φιλόδοξες τιμές-στόχο

3.34. Αρκετά προγράμματα (17 επί συνόλου 22 που εξετάστηκαν) περιείχαν τιμές-στόχο οι οποίες κρίναμε ότι δεν ήταν φιλόδοξες. Ο βαθμός φιλοδοξίας μιας τιμής-στόχου μπορεί να διαπιστωθεί με την άσκηση επαγγελματικής κρίσης. Για τις ακόλουθες κατηγορίες τιμών-στόχου θεωρήσαμε πέραν κάθε αμφιβολίας ότι δεν ήταν καθόλου φιλόδοξες:

- 1) **Οι τιμές-στόχος επιτεύχθηκαν κατά τα πρώτα έτη της επταετούς περιόδου υλοποίησης των προγραμμάτων**: Ενδεικτικά αναφέρεται ο δείκτης του ΕΤΘΑ «Αποδοτικότητα του αλιευτικού στόλου της ΕΕ ανά τμήμα του στόλου», στην περίπτωση του οποίου η τιμή-στόχος της επίτευξης μέσου καθαρού περιθωρίου κέρδους 10 έως 12 % είχε επιτευχθεί το 2015.
- 2) **Οι τιμές-στόχος είναι ιδιαίτερα χαμηλές**: Ενδεικτικό είναι το παράδειγμα του δείκτη «Συνολικό μήκος νέας σιδηροδρομικής γραμμής» του Ταμείου Συνοχής, η τιμή-στόχος του οποίου είχε οριστεί σε 64 χιλιόμετρα (ΔΕΔ-Μ) για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού ήτοι σε περίπου 9 χιλιόμετρα ετησίως για την ΕΕ συνολικά ⁽²⁵⁾.
- 3) **Οι τιμές-στόχος αντιστοιχούσαν ή ήταν κοντά στις τιμές βάσης**: Παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση του δείκτη «Αιτήσεις χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που χορηγήθηκαν για τις διάφορες τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και για τις βιομηχανικές τεχνολογίες», ο οποίος αφορά τον ειδικό στόχο αριθ. 5 «Βιομηχανική υπεροχή» του προγράμματος «Ορίζων 2020», η τιμή-στόχος ήταν χαμηλότερη της τιμής βάσης ⁽²⁶⁾.

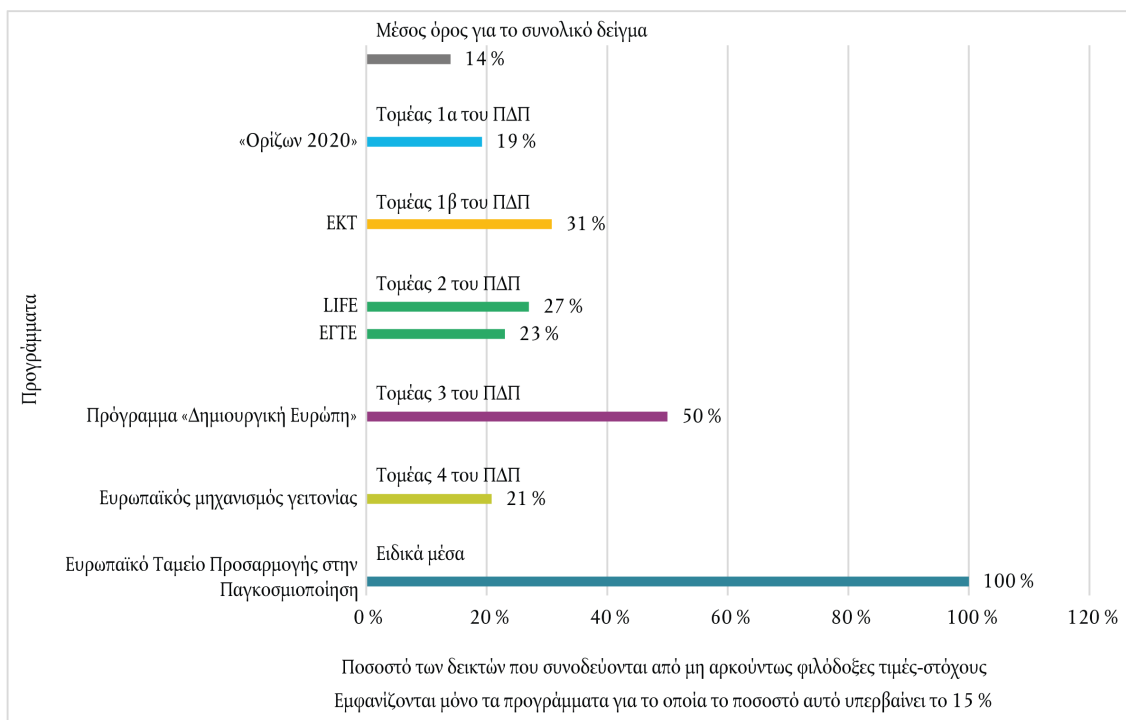
⁽²⁵⁾ Ενώ το σιδηροδρομικό δίκτυο της ΕΕ στο σύνολό του περιλαμβάνει περισσότερα από 13 8000 km σιδηροδρομικών γραμμών.

⁽²⁶⁾ Η τιμή βάσης και η τιμή-στόχος ήταν, αντίστοιχα, 3,2 και 3,0 αιτήσεις χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ανά 10 εκατομμύρια ευρώ χρηματοδότησης.

3.35. Στο **πλαίσιο 3.12** παρουσιάζονται τα προγράμματα για τα οποία η αναλογία δεικτών με μη φιλόδοξες τιμές-στόχο ήταν τουλάχιστον 15 %.

Πλαίσιο 3.12

Ορισμένα προγράμματα είχαν πολλές μη φιλόδοξες τιμές-στόχο

Πηγή: ΕΕΣ.

Μέρος 2 — Αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων του Συνεδρίου: κύρια συμπεράσματα και συστάσεις

Εισαγωγή

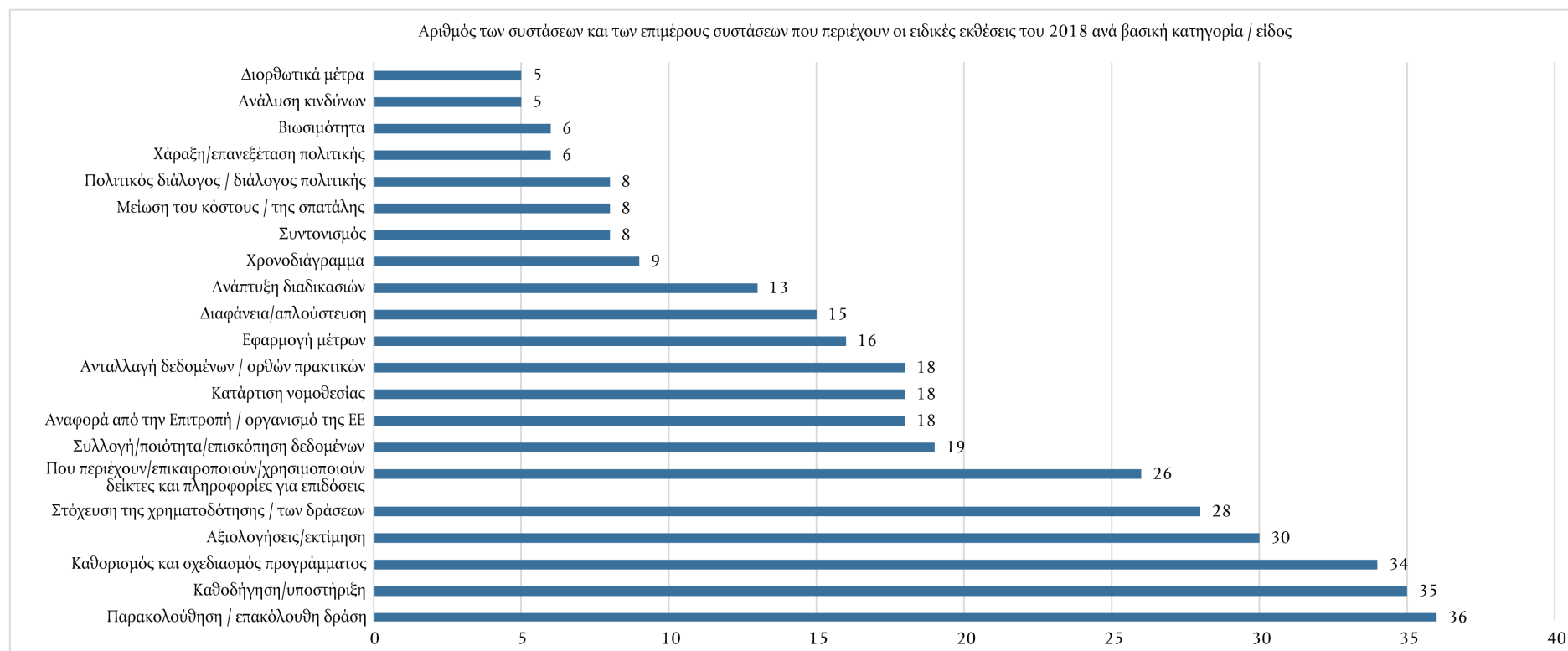
3.36. Κάθε χρόνο, δημοσιεύουμε ειδικές εκθέσεις στις οποίες εξετάζουμε την εφαρμογή των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το 2018 δημοσιεύσαμε 35 ειδικές εκθέσεις ⁽²⁷⁾ ⁽²⁸⁾ που αναφέρονταν σε όλους τους τομείς του ΠΔΠ ⁽²⁹⁾ και περιείχαν 380 συστάσεις που κάλυπταν ευρεία θεματολογία (βλέπε **πλαίσιο 3.13**). Από τις απαντήσεις που δημοσιεύθηκαν στις εκθέσεις μας προκύπτει ότι οι ελεγχόμενοι μας αποδέχθηκαν πλήρως το 78 % των συστάσεών μας, έναντι 68 % το 2017 (βλέπε **πλαίσιο 3.14**). Στο **παράρτημα 3.2** συνοψίζονται οι συστάσεις που απευθύνουμε στα κράτη μέλη στις ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2018.

⁽²⁷⁾ <https://www.eca.europa.eu>

⁽²⁸⁾ Στις δημοσιεύσεις του 2018 περιλαμβάνονταν επίσης εννέα έγγραφα καταρτισθέντα κατόπιν επισκόπησης: δύο πανοραμικές επισκοπήσεις, έξι ενημερωτικά έγγραφα και μία συνοπτική περιπτώσιολογική επισκόπηση.

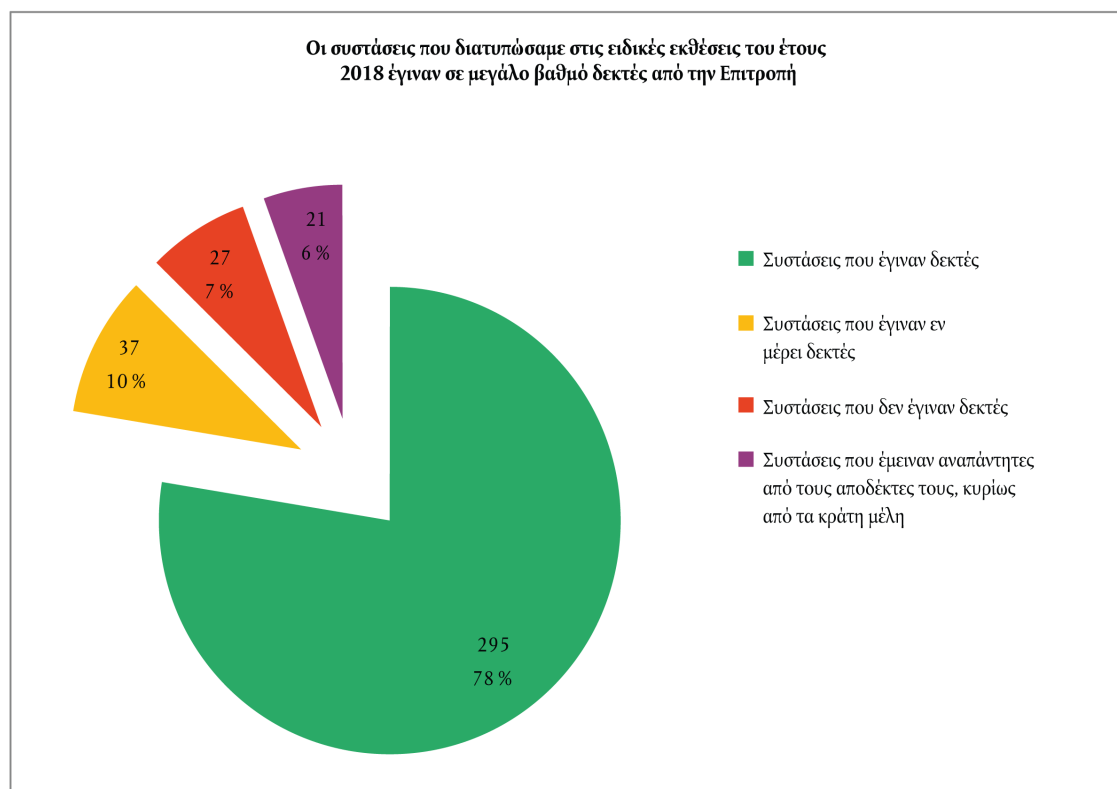
⁽²⁹⁾ 1α («Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»), 1β («Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»), 2 («Βιώσιμη ανάπτυξη»), 3 («Ασφάλεια και ιθαγένεια»), 4 («Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας») και 5 («Διοίκηση»).

Πλαίσιο 3.13
Οι συστάσεις καλύπτουν ευρεία θεματολογία

Πηγή: ΕΕΣ.

Πλαίσιο 3.14
Οι ελεγχόμενοι μας αποδέχθηκαν τη συντριπτική πλειονότητα των συστάσεών μας

Πηγή: ΕΕΣ.

Τομείς 1α «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» και 1β «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

3.37. Το 2018 δημοσιεύσαμε δώδεκα ειδικές εκθέσεις για αυτούς τους τομείς του ΠΔΠ ⁽³⁰⁾. Θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σε ορισμένα από τα κύρια συμπεράσματα και συστάσεις που περιλαμβάνουν έξι από τις εκθέσεις αυτές.

α) Ειδική έκθεση αριθ. 8/2018 — Βιωσιμότητα της στήριξης των παραγωγικών επενδύσεων σε επιχειρήσεις από την ΕΕ

3.38. Διαπιστώσαμε ότι τα ελεγχθέντα έργα είχαν, εν γένει, αποφέρει τις προβλεπόμενες εκροές και ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, οι εκροές αυτές εξακολουθούσαν να υπάρχουν και να χρησιμοποιούνται. Ωστόσο, στο ένα πέμπτο των περιπτώσεων τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν δεν διήρκεσαν. Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι αυτό οφειλόταν κυρίως στην ελλιπή έμφαση που έδιναν η Επιτροπή και οι εθνικές/περιφερειακές αρχές στη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων από την άποψη της διαχείρισης, τόσο σε επίπεδο προγράμματος όσο και σε επίπεδο έργου.

3.39. Σύμφωνα με τις συστάσεις μας:

- Η Επιτροπή οφείλει να επιδεικνύει ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν το ζήτημα της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων των έργων κατά τη διαδικασία έγκρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- Τα κράτη μέλη οφείλουν να βελτιώσουν τις διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής των έργων.

⁽³⁰⁾ Σημείωση: Οι ειδικές εκθέσεις σχετικά με τις δράσεις της ΕΕ για το περιβάλλον και το κλίμα περιλαμβάνονται στον τομέα 2 κατωτέρω.

β) Ειδική έκθεση αριθ. 9/2018 — Συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) στην ΕΕ

3.40. Διαπιστώσαμε ότι, ενώ οι ΣΔΙΤ είχαν τη δυνατότητα να επιτύχουν ταχύτερη εφαρμογή της σχετικής πολιτικής και να διασφαλίσουν ικανοποιητικά επίπεδα συντήρησης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, η διαχείριση των υποστηριζόμενων από την ΕΕ ΣΔΙΤ που ελέγξαμε δεν ήταν σε όλες τις περιπτώσεις αποτελεσματική και επαρκώς αποδοτική από οικονομική άποψη. Τα δυνητικά οφέλη των ΣΔΙΤ που ελέγξαμε συχνά δεν επιτυγχάνονταν, καθώς — όπως και τα έργα των οποίων η εκτέλεση ανατίθεται με τον παραδοσιακό τρόπο — κατέγραψαν καθυστερήσεις, υπερβάσεις κόστους και ανεπαρκή αξιοποίηση των εκροών των έργων. Επιπλέον, δεν υπήρχαν κατάλληλες αναλύσεις της δυνατότητας των ΣΔΙΤ να εξασφαλίσουν πρόσθετη οικονομική αποδοτικότητα, καθώς και έλλειψη κατάλληλων στρατηγικών για τη χρήση των ΣΔΙΤ και των θεσμικών και νομικών πλαισίων.

3.41. Συστήσαμε στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να αποφεύγουν την προώθηση της εντατικότερης και ευρύτερης χρήσης των ΣΔΙΤ μέχρις ότου αντιμετωπιστούν τα εντοπισθέντα προβλήματα.

γ) Ειδική έκθεση αριθ. 12/2018 — Ευρυζωνικά δίκτυα στα κράτη μέλη της ΕΕ

3.42. Διαπιστώσαμε ότι, αν και η ευρυζωνική κάλυψη είχε γενικά βελτιωθεί σε όλη την ΕΕ, δεν θα επιτυγχάνονταν όλοι οι στόχοι που είχαν τεθεί για το 2020. Ενώ όλα τα κράτη μέλη είχαν αναπτύξει ευρυζωνικές στρατηγικές, οι στόχοι των στρατηγικών που εξετάσαμε δεν ήταν πάντα συνεπείς με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Επιπλέον, δεν είχαν καθιερώσει όλα τα κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε κατάλληλο νομικό και ρυθμιστικό περιβάλλον για τον ανταγωνισμό μεταξύ παρόχων. Τέλος, οι ανάγκες χρηματοδότησης για ευρυζωνικές υποδομές σε αγροτικές και ημιαστικές περιοχές δεν αντιμετωπίστηκαν πάντοτε με τον κατάλληλο τρόπο.

3.43. Σύμφωνα με τις συστάσεις μας:

- Τα κράτη μέλη οφείλουν να αναπτύξουν νέα σχέδια για την περίοδο μετά το 2020.
- Η Επιτροπή οφείλει να αποφασηνίσει την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις και να στηρίξει τις προσπάθειες των κρατών μελών για την προαγωγή του ανταγωνισμού στον τομέα της ευρυζωνικότητας.
- Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων οφείλει να επικεντρώνει τη στήριξή της σε μικρού και μεσαίου μεγέθους έργα στις περιοχές εκείνες στις οποίες κρίνεται περισσότερο αναγκαία η στήριξη με δημόσιους πόρους.

δ) Ειδική έκθεση αριθ. 17/2018 — Απορρόφηση

3.44. Διαπιστώσαμε ότι, για αμφότερες τις περιόδους προγραμματισμού 2007-2013 και 2014-2020, η καθυστερημένη έγκριση του νομοθετικού πλαισίου σήμαινε και την καθυστερημένη έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Το γεγονός αυτό είχε αλυσιδωτές επιπτώσεις όταν οι χορηγηθέντες πόροι άρχιζαν να δαπανώνται. Ενώ ορισμένα από τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή οδήγησαν σε σημαντική αύξηση της απορρόφησης κατά την περίοδο 2007-2013, ελάχιστη ήταν η προσοχή που δόθηκε στα αποτελέσματα.

3.45. Συστήσαμε στην Επιτροπή τα εξής:

- Να προτείνει στις νομοθετικές αρχές χρονοδιάγραμμα που θα διασφαλίζει ότι η εφαρμογή μπορεί να ξεκινά στις αρχές της περιόδου που καλύπτει ένα πρόγραμμα.
- Να μεριμνήσει ώστε να δοθεί έμφαση στην επίτευξη αποτελεσμάτων.

ε) Ειδική έκθεση αριθ. 30/2018 — Δικαιώματα των επιβατών

3.46. Διαπιστώσαμε ότι οι κύριοι τρόποι δημόσιας μεταφοράς καλύπτονται από τους κανονισμούς, γεγονός που καθιστά το πλαίσιο της ΕΕ για τα δικαιώματα των επιβατών μοναδικό παγκοσμίως. Ωστόσο, πολλοί επιβάτες δεν γνώριζαν επαρκώς τα δικαιώματά τους και συχνά δεν μπορούσαν να τα επικαλεστούν λόγω προβλημάτων στην επιβολή τους. Επιπλέον, ενώ τα βασικά δικαιώματα αποσκοπούν στην προστασία όλων των επιβατών που χρησιμοποιούν και τους τέσσερις τρόπους δημόσιας μεταφοράς, η έκταση της προστασίας εξαρτάται από τον εκάστοτε τρόπο μεταφοράς.

3.47. Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- Να βελτιώσει τη συνοχή, τη σαφήνεια και την αποτελεσματικότητα του πλαισίου της ΕΕ για τα δικαιώματα των επιβατών.
- Να αναλάβει δράση για την προώθηση και τον συντονισμό εκστρατειών ευαισθητοποίησης από τους εθνικούς φορείς επιβολής του νόμου.
- Στις προτάσεις της για την τροποποίηση των ισχυόντων κανονισμών, να εξετάσει την ανάγκη παροχής στους εθνικούς φορείς επιβολής του νόμου περαιτέρω μέσων για την επιβολή των δικαιωμάτων των επιβατών.

στ) Ειδική έκθεση αριθ. 28/2018 — «Ορίζων 2020»

3.48. Το γενικό συμπέρασμα στο οποίο καταλήξαμε στην έκθεση αυτή ήταν ότι τα περισσότερα μέτρα απλούστευσης που έλαβε η Επιτροπή υπήρξαν αποτελεσματικά όσον αφορά τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους δικαιούχους στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», μολονότι δεν παρήγαγαν όλες οι δράσεις το επιθυμητό αποτέλεσμα και εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Οι δικαιούχοι χρειάζονται φιλικότερες προς τον χρήστη κατευθυντήριες γραμμές και περισσότερο εύχρηστα εργαλεία, και η Επιτροπή οφείλει να πραγματοποιήσει περαιτέρω δοκιμές όσον αφορά τον ενδεδειγμένο χαρακτήρα και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης των νέων μηχανισμών χρηματοδότησης. Η σταθερότητα των κανόνων είναι επίσης σημαντική και, ακόμη και αν οι δικαιούχοι μπορούν να προσαρμόζονται στην πολυπλοκότητα, οι συχνές τροποποιήσεις των κατευθυντήριων γραμμών μπορούν να προκαλέσουν σύγχυση και αβεβαιότητα.

3.49. Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- Να βελτιώσει την επικοινωνία με αιτούντες και δικαιούχους.
- Να εντατικοποιήσει δοκιμαστική χρήση των κατ' αποκοπή ποσών.
- Να διερευνήσει το ενδεχόμενο ευρύτερης χρήσης της αξιολόγησης προτάσεων σε δύο στάδια.
- Να επανεξετάσει τους όρους αμοιβής των εμπειρογνομόνων αξιολογητών.
- Να μερμηνήσει για την ευρύτερη αναγνώριση της Σφραγίδας Αριστείας.
- Να εξασφαλίσει σταθερότητα των κανόνων και της καθοδήγησης για τους συμμετέχοντες.
- Να βελτιώσει την ποιότητα των ελέγχων που ανατίθενται εξωτερικά.
- Να απλουστεύσει περαιτέρω τα εργαλεία και την καθοδήγησή της για τις ΜΜΕ.

Τομέας 2 «Φυσικοί πόροι»

3.50. Δημοσιεύσαμε οκτώ ειδικές εκθέσεις σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη και τους φυσικούς πόρους, καθώς και τη δράση για το περιβάλλον και το κλίμα. Δημοσιεύσαμε επίσης ενημερωτικό έγγραφο που αφορούσε το μέλλον της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) και, στη συνέχεια, τη γνώμη αριθ. 7/2018 σχετικά με τις προτάσεις κανονισμών σχετικά με την ΚΓΠ για την περίοδο μετά το 2020.

3.51. Οι ειδικές εκθέσεις μας σχετικά με διάφορες πτυχές της γεωργικής πολιτικής περιλάμβαναν συστάσεις για τη βελτίωση των επιδόσεων των μέσων, της χρηματοδότησης και των καθεστώτων της ΚΓΠ, ως εξής:

- Στην ειδική έκθεση αριθ. 5/2018, υπογραμμίζουμε τις πιθανές συνεργίες μεταξύ της πολιτικής για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και των ταμείων που έχουν σχεδιαστεί για τη διευκόλυνση της βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης, διαπιστώσαμε ωστόσο ότι αυτές οι συνεργίες παρέμειναν εν πολλοίς αναξιοποίητες. Οι συστάσεις μας αφορούσαν τη βιωσιμότητα της μελλοντικής πολιτικής για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Στην ειδική έκθεση αριθ. 10/2018, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς βασικής ενίσχυσης για τους γεωργούς, μολονότι σε καλό δρόμο από άποψη λειτουργίας, είχε περιορισμένη συμβολή στην απλούστευση, στη στόχευση και στη σύγκλιση των επιπέδων ενίσχυσης. Συνιστούμε τα προτεινόμενα μέτρα εισοδηματικής στήριξης για τους γεωργούς να συνδέονται με κατάλληλους επιχειρησιακούς στόχους και τιμές βάσης, με τους οποίους θα μπορούσαν να συγκριθούν οι επιδόσεις τους.

- Στην ειδική έκθεση αριθ. 11/2018 εξετάζονταν οι νέες επιλογές για τη χρηματοδότηση έργων αγροτικής ανάπτυξης, οι οποίες, αν και απλούστερες, δεν εστίαζαν στα αποτελέσματα. Συστήσαμε στην Επιτροπή να αξιολογήσει τις πιθανότητες στροφής από το σύστημα απόδοσης εξόδων προς ένα σύστημα απόδοσης δαπανών βάσει αποτελεσμάτων.

3.52. Οι άλλες ειδικές εκθέσεις, που καλύπτουν τομείς πολιτικής όπως η ενέργεια, το κλίμα, το περιβάλλον, η ποιότητα του αέρα και η καλή διαβίωση των ζώων, περιλαμβάνουν επίσης συστάσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση των επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ μέσω ενισχυμένων συνεργιών μεταξύ των διαφόρων τομέων και μεγαλύτερης λογοδοσίας. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

- ενσωμάτωση της πολιτικής για την ποιότητα του αέρα σε άλλες πολιτικές της ΕΕ (ειδική έκθεση αριθ. 23/2018),
- ενίσχυση της σχέσης του συστήματος της πολλαπλής συμμόρφωσης με την καλή διαβίωση των ζώων (ειδική έκθεση αριθ. 31/2018),
- βελτίωση της συνεκτικότητας μεταξύ των πλαισίων της γεωργίας, του κλίματος, του περιβάλλοντος και της έρευνας, με σκοπό την ενίσχυση της προστασίας του εδάφους (ειδική έκθεση αριθ. 33/2018),
- βελτίωση των κρίσιμων στοιχείων της διακυβέρνησης και της λογοδοσίας στο πλαίσιο του προγράμματος της ΕΕ για την επίδειξη σε εμπορική κλίμακα περιβαλλοντικά ασφαλών τεχνολογιών δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (ειδική έκθεση αριθ. 24/2018),
- βελτίωση της επιλογής έργων με την εφαρμογή αντικειμενικών και συναφών κριτηρίων όσον αφορά τα έργα πρόληψης πλημμυρών (ειδική έκθεση αριθ. 25/2018), τα έργα δέσμευσης διοξειδίου του άνθρακα και τα έργα με αντικείμενο καινοτόμους ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ειδική έκθεση αριθ. 24/2018).

Τομέας 3 «Ασφάλεια και ιθαγένεια» και τομέας 4 «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

3.53. Δημοσιεύσαμε οκτώ ειδικές εκθέσεις σχετικά με αυτούς τους τομείς του ΠΔΠ. Θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σε ορισμένα από τα βασικά συμπεράσματα και συστάσεις που περιέχονται σε τέσσερις από τις εκθέσεις αυτές.

α) Ειδική έκθεση αριθ. 7/2018 — Τουρκία

3.54. Διαπιστώσαμε ότι η βοήθεια είχε σχεδιαστεί κατά τρόπο γενικώς ικανοποιητικό και ότι τα έργα είχαν αποφέρει τις αναμενόμενες εκροές. Ωστόσο, κυρίως λόγω έλλειψης πολιτικής βούλησης και του γεγονότος ότι η Επιτροπή επέμεινε ελάχιστα στην επιβολή όρων για τη χορήγηση της, η βοήθεια της ΕΕ δεν ανταποκρίθηκε δεόντως σε ορισμένες θεμελιώδεις ανάγκες της χώρας που αφορούσαν τη βελτίωση της διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου. Επιπλέον, η βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων διέτρεχε συχνά κίνδυνο. Ως εκ τούτου, θεωρήσαμε την αποτελεσματικότητα της χρηματοδότησης απλώς περιορισμένη.

3.55. Συστήσαμε στην Επιτροπή και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης:

- Να εστιάσει τα κεφάλια του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας σε συγκεκριμένους τομείς στους οποίους οι μεταρρυθμίσεις έχουν καθυστερήσει.
- Να βελτιώσει τις αξιολογήσεις βάσει της τομεακής προσέγγισης.
- Να αυξήσει τη χρήση των προϋποθέσεων για την παροχή βοήθειας.
- Να βελτιώσει την παρακολούθηση των επιδόσεων των έργων.
- Να μειώσει τις καθυστερήσεις με την επιλεκτική εφαρμογή της έμμεσης διαχείρισης.

β) Ειδική έκθεση αριθ. 20/2018 — Η Αφρικανική Αρχιτεκτονική Ειρήνης και Ασφάλειας (APSA)

3.56. Διαπιστώσαμε ότι η στήριξη της ΕΕ, προερχόμενη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, είχε περιορισμένο αντίκτυπο και έχριζε επανεστίασης. Μολονότι υπήρχε ένα γενικό στρατηγικό πλαίσιο, για μεγάλο χρονικό διάστημα, η στήριξη της ΕΕ προς την APSA είχε επικεντρωθεί στη συνεισφορά στις βασικές δαπάνες λειτουργίας της. Λόγω της ανεπαρκούς οικονομικής εμπλοκής της Αφρικανικής Ένωσης, η APSA εξαρτιόταν για πολλά χρόνια και σε μεγάλο βαθμό από τη στήριξη των χορηγών βοήθειας. Παρά τις οικονομικές συνεισφορές της ΕΕ στις συνιστώσες της APSA, οι ικανότητες των συνιστωσών αυτών παρουσίαζαν σημαντικές αποκλίσεις και πολλά προβλήματα παρέμεναν ανεπίλυτα.

3.57. Συστήσαμε στην Επιτροπή και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης:

- Να ενθαρρύνει την ανάληψη της ευθύνης της APSA από την Αφρικανική Ένωση, προκειμένου να επιτευχθεί η οικονομική ανεξαρτησία της, και να εστιάσει τη στήριξη της ΕΕ περισσότερο σε μέτρα δημιουργίας ικανοτήτων παρά στην υποστήριξη των δαπανών λειτουργίας.
- Να πραγματοποιεί παρεμβάσεις που εστιάζονται συστηματικά στα αποτελέσματα, να μειώσει τις καθυστερήσεις στη σύναψη των συμβάσεων και τον αριθμό των περιπτώσεων αναδρομικής χρηματοδότησης, να βελτιώσει την παρακολούθηση και να χρησιμοποιεί με συνεπή τρόπο τα μέσα χρηματοδότησης.

γ) Ειδική έκδοση αριθ. 27/2018 — Η Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία

3.58. Διαπιστώσαμε ότι, εν μέσω δυσκολιών, η Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία είχε κινητοποιήσει γρήγορα 3 δισεκατομμύρια ευρώ με στόχο την ταχεία ανταπόκριση στην προσφυγική κρίση. Ωστόσο, δεν πέτυχε πλήρως τον στόχο του αποτελεσματικού συντονισμού της ανταπόκρισης αυτής. Τα ελεγχθέντα έργα παρείχαν χρήσιμη στήριξη στους πρόσφυγες. Στην πλειονότητά τους είχαν παραγάγει τις εκροές τους, όμως τα μισά από αυτά δεν είχαν ακόμη επιτύχει τα αναμενόμενα επακόλουθά τους. Επιπλέον, εντοπίσαμε περιθώρια για αύξηση της αποτελεσματικότητας των έργων βοήθειας που χορηγείται σε χρήμα. Καταλήξαμε, συνεπώς, στο συμπέρασμα ότι η Διευκόλυνση θα μπορούσε να ήταν αποτελεσματικότερη και να έχει επιτύχει καλύτερη σχέση κόστους-οφέλους.

3.59. Συστήσαμε στην Επιτροπή τα εξής:

- Να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τις ανάγκες των προσφύγων για δημοτικές υποδομές και κοινωνικοοικονομική στήριξη.
- Να βελτιώσει τον εξορθολογισμό και τη συμπληρωματικότητα της βοήθειας μέσω της σαφούς κατανομής καθηκόντων μεταξύ των διαφόρων πηγών χρηματοδότησης.
- Να εφαρμόσει στρατηγική για τη μετάβαση από την ανθρωπιστική στην αναπτυξιακή βοήθεια.
- Να βελτιώσει την αποδοτικότητα των έργων βοήθειας σε μετρητά.
- Να συνεργαστεί με τις τουρκικές αρχές για τη βελτίωση του περιβάλλοντος λειτουργίας των διεθνών ΜΚΟ.
- Να ενισχύσει την παρακολούθηση και την αναφορά στοιχείων σχετικά με τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία.

δ) Ειδική έκδοση αριθ. 32/2018 — Καταπιστευματικό ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αφρική

3.60. Διαπιστώσαμε ότι το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική είναι ένα ευέλικτο εργαλείο. Ωστόσο, δεδομένων των πρωτοφανών προκλήσεων που αντιμετωπίζει, ο σχεδιασμός του έπρεπε να είναι περισσότερο εστιασμένος. Σε σύγκριση με τα παραδοσιακά μέσα, το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Αφρική είναι ταχύτερο στη δρομολόγηση έργων, αλλά τα έργα αντιμετωπίζουν προκλήσεις παρόμοιες με εκείνες που αντιμετωπίζουν τα έργα που υλοποιούνται μέσω παραδοσιακών μέσων, οι οποίες καθυστερούσαν την υλοποίησή τους. Αν και τα ελεγχθέντα έργα βρίσκονταν σε πρώιμο στάδιο υλοποίησης, είχαν αρχίσει να παράγουν εκροές.

3.61. Συστήσαμε στην Επιτροπή τα εξής:

- να βελτιώσει την ποιότητα των στόχων του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική,
- να αναθεωρήσει τη διαδικασία επιλογής των έργων,
- να λάβει μέτρα για την επιτάχυνση της υλοποίησης,
- να βελτιώσει την παρακολούθηση του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ για την Αφρική.

Τομέας 5 «Διοίκηση»

3.62. Το 2018 δημοσιεύσαμε τρεις ειδικές εκθέσεις στον τομέα της διοίκησης. Θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σε ορισμένα από τα κύρια συμπεράσματα και συστάσεις μίας από αυτές.

α) Ειδική έκθεση αριθ. 34/2018 — Γραφειακοί χώροι των θεσμικών οργάνων της ΕΕ

3.63. Διαπιστώσαμε ότι ο τρόπος με τον οποίο τα θεσμικά όργανα διαχειρίζονται τους πόρους που δαπανούν για γραφειακούς χώρους είναι αποδοτικός, αλλά ότι οι κτιριακές στρατηγικές τους δεν είναι πάντοτε επίσημα τεκμηριωμένες. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ συνεργάζονται και εφαρμόζουν παρεμφερείς αρχές για τη λήψη αποφάσεων. Ωστόσο, τα υποβαλλόμενα στις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές στοιχεία δεν επέτρεπαν τη σύγκριση και την ανάλυση της αποδοτικότητας. Οι χρηματοδοτικοί μηχανισμοί των μεγάλων κατασκευαστικών έργων που αναλύσαμε ήταν συχνά πολύπλοκοι, γεγονός που επηρέαζε αρνητικά τη διαφάνεια. Τα περισσότερα από αυτά τα έργα σημείωσαν καθυστερήσεις, γεγονός που σε ορισμένες περιπτώσεις οδήγησε σε πρόσθετες δαπάνες.

3.64. Συστήσαμε στα θεσμικά όργανα τα εξής:

- Να επικαιροποιήσουν και να τεκμηριώσουν επίσημα τις κτιριακές στρατηγικές τους και να επικαιροποιούν τακτικά τα έγγραφα σχεδιασμού.
- Να ενισχύσουν τη δημοσιονομική διαφάνεια όσον αφορά τη χρήση χρηματοδοτικών μηχανισμών για κατασκευαστικά έργα.
- Να καθορίσουν κατάλληλες διαδικασίες για τη διαχείριση των μεγάλων έργων κατασκευής και ανακαίνισης κτιρίων.
- Να βελτιώσουν τη συνέπεια των δεδομένων και την παρακολούθηση του χαρτοφυλακίου κτιρίων.

Εκθέσεις σχετικά με τη «Λειτουργική ενιαία αγορά και τη βιώσιμη νομισματική ένωση»

3.65. Τέλος, δημοσιεύσαμε τέσσερις ειδικές εκθέσεις στο πεδίο «Λειτουργική ενιαία αγορά και τη βιώσιμη νομισματική ένωση». Θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σε ορισμένα από τα κύρια συμπεράσματα και συστάσεις τριών από αυτές.

α) Ειδική έκθεση αριθ. 2/2018 — Η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης τραπεζικών κρίσεων από την ΕΚΤ

3.66. Με τον έλεγχο αυτό εξετάστηκε η επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα της διαχείρισης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ενός συγκεκριμένου εποπτικού καθήκοντος, της διαχείρισης κρίσεων. Μολονότι η ΕΚΤ είχε θεσπίσει ένα πλαίσιο για τη διαχείριση κρίσεων, υπήρχαν ορισμένες αδυναμίες στον σχεδιασμό και ενδείξεις ανεπαρκούς εφαρμογής που έρχονταν αντιμέτωπης. Είχαν αναπτυχθεί διαδικασίες για την αξιολόγηση των σχεδίων ανάκαμψης των τραπεζών και χρήσιμα εργαλεία και καθοδήγηση είχαν τεθεί στη διάθεση των υπευθύνων για την αξιολόγηση. Εντούτοις, τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων των σχεδίων ανάκαμψης δεν χρησιμοποιούνταν συστηματικά για την αναγνώριση και την αντιμετώπιση κρίσεων. Η ΕΚΤ δεν διέθετε σύστημα για την αξιοποίηση διαφόρων παραγόντων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως εκλυτικά συμβάντα και θα επισήμαιναν τυχόν επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας τράπεζας. Επιπλέον, τα συστήματα και οι κατευθυντήριες οδηγίες για τις ταχείες αξιολογήσεις έγκαιρης παρέμβασης δεν είχαν αναπτυχθεί επαρκώς, ενώ διαπιστώθηκε ότι πρέπει να βελτιωθούν οι εκθέσεις διαχείρισης σχετικά με την ανεπαρκή ποιότητα στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών και την αντίστοιχη πραγματική ικανότητα.

3.67. Συστήσαμε στην ΕΚΤ τα εξής:

- Να αναπτύξει περαιτέρω την καθοδήγηση που παρέχει σχετικά με τις αξιολογήσεις έγκαιρης παρέμβασης, περιλαμβανομένης της ταχείας αντιμετώπισης κρίσεων.
- Να καθορίσει ένα σαφές σύνολο δεικτών για την αναγνώριση και την αντιμετώπιση κρίσεων.
- Να βελτιώσει την παρακολούθηση και τη χρήση των πληροφοριών που παρέχονται στα σχέδια ανάκαμψης.

β) Ειδική έκθεση αριθ. 3/2018 — Διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ)

3.68. Εξετάσαμε την εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εφαρμογή της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών, σκοπός της οποίας είναι ο εντοπισμός, η πρόληψη και η αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομική σταθερότητα. Διαπιστώσαμε ότι, παρά το γεγονός ότι η ΔΜΑ σχεδιάστηκε κατά τρόπο γενικώς ικανοποιητικό, η εφαρμογή της από την Επιτροπή δεν διασφάλιζε αποτελεσματικά την πρόληψη και τη διόρθωση των ανισορροπιών. Γενικότερα, οι ειδικές συστάσεις ανά χώρα (ΣΑΧ) που εξέδιδε η Επιτροπή παρουσίαζαν διάφορες αδυναμίες· η κατάταξη των κρατών μελών που παρουσιάζουν αυτού του είδους τις ανισορροπίες χαρακτηριζόταν από έλλειψη διαφάνειας· η λεπτομερής ανάλυση της Επιτροπής, παρά το καλό της επίπεδο, προβαλλόταν διαρκώς λιγότερο, ενώ δεν υπήρχε δημόσια ενημέρωση σχετικά με τη διαδικασία και τις επιπτώσεις της. Επιπλέον, η διαδικασία δεν διευκόλυνε επαρκώς τον έγκαιρο εντοπισμό των ανισορροπιών, δεδομένου ότι οι δείκτες της βασίζονταν σε παρωχημένα στοιχεία και σε κινητούς μέσους όρους, με αποτέλεσμα να μην λαμβάνονται υπόψη πρόσφατα γεγονότα.

3.69. Συστήσαμε στην Επιτροπή να βελτιώσει σημαντικά ορισμένες πτυχές της διαχείρισής της και να προβάλει περισσότερο τη ΔΜΑ.

γ) Ειδική έκθεση αριθ. 18/2018 — Εκπληρώνεται ο κύριος στόχος του προληπτικού σκέλους του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης;

3.70. Διαπιστώσαμε ότι σε αρκετά κράτη μέλη με υψηλό χρέος, το σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης δεν εξασφάλιζε τη σταθερή πρόοδο ως προς την επίτευξη των μεσοπρόθεσμων στόχων εντός εύλογου χρόνου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε κάνει εκτεταμένη χρήση της διακριτικής της ευχέρειας κατά τη θέσπιση των εκτελεστικών κανόνων και τη λήψη επιμέρους αποφάσεων μεμονωμένων αποφάσεων για τη μείωση των απαιτήσεων προσαρμογής.

3.71. Συστήσαμε στην Επιτροπή τα εξής:

- Να αλλάξει τα απαιτούμενα ποσοστά αναπροσαρμογής που περιλαμβάνονται στον «πίνακα απαιτούμενων προσαρμογών», αυξάνοντας τις απαιτήσεις προσαρμογής για τα κράτη μέλη με δείκτη χρέους άνω του 60 % και να αντιμετωπίσει τις σωρευτικές επιπτώσεις των επιτρεπόμενων αποκλίσεων κατά την έγκριση των διαφόρων ρητρών.
- Να μεταρρυθμίσει την τρέχουσα εφαρμογή των ρητρών ευελιξίας, περιορίζοντας την ευελιξία στο πραγματικό δημοσιονομικό κόστος των μεταρρυθμίσεων και διασφαλίζοντας τη διακοπή της χρήσης της ρήτρας επενδύσεων υπό την παρούσα μορφή της και την αναμόρφωσή της κατά τρόπον ώστε όλες οι παρεκκλίσεις από την αρχική πορεία προς τον ΜΔΣ (ήτοι στα έτη που έπονται της έγκρισης της ρήτρας) να αφορούν την επένδυση και να οδηγούν σε αύξηση των δημόσιων επενδύσεων σε σχέση με το ΑΕΠ.
- Να εξασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ των απαιτήσεων στο πλαίσιο του προληπτικού και του διορθωτικού σκέλους.
- Να συμπεριλάβει στις ειδικές συστάσεις ανά χώρα σαφέστερες απαιτήσεις, με λεπτομερέστερες επεξηγήσεις και ανάλυση των κινδύνων που συνεπάγεται η μη έγκαιρη εφαρμογή τους.

Μέρος 3 — Παρακολούθηση της συνέχειας που δόθηκε στις συστάσεις μας

3.72. Κάθε χρόνο, εξετάζουμε κατά πόσον οι ελεγχόμενοι μας έχουν λάβει μέτρα σε συνέχεια των συστάσεών μας. Αυτή η παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις συστάσεις μας αποτελεί σημαντικό στάδιο του κύκλου του ελέγχου. Η διαδικασία αυτή μας παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον αντίτυπο των εργασιών μας και ενθαρρύνει τους ελεγχόμενους μας να υλοποιούν τις συστάσεις μας.

Αναλύσαμε την υλοποίηση όλων των συστάσεων που απευθύναμε στην Επιτροπή το 2015

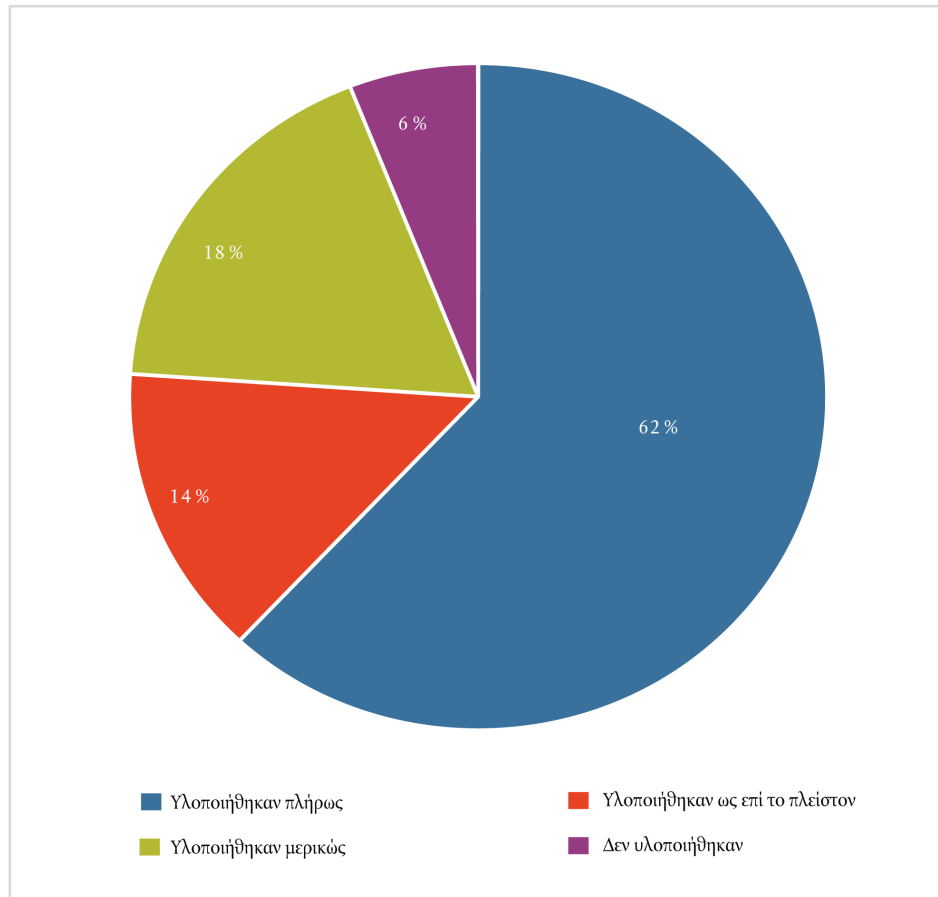
3.73. Τα προηγούμενα χρόνια, επιλέγαμε προς ανάλυση ορισμένες μόνο από τις συστάσεις που είχαμε διατυπώσει τρία χρόνια πριν. Φέτος, αναλύσαμε και τις 185 συστάσεις που είχαμε απευθύνει στην Επιτροπή στις 25 ειδικές εκδόσεις που εγκρίναμε το 2015. Δεν εξετάσαμε την υλοποίηση μίας μόνο σύστασης, καθώς αυτή είχε καταστεί πλέον άνευ αντικειμένου. Επίσης, δεν παρακολουθήσαμε τη συνέχεια που δόθηκε σε 48 συστάσεις που είχαμε απευθύνει στα κράτη μέλη.

3.74. Για τον σκοπό της παρακολούθησης αυτής, πραγματοποιήσαμε επισκοπήσεις εγγράφων και συνεντεύξεις με υπαλλήλους της Επιτροπής. Προς εξασφάλιση μιας δίκαιης και ισορροπημένης επισκόπησης, διαβιβάσαμε τις διαπιστώσεις μας στην Επιτροπή και λάβαμε υπόψη τις σχετικές απαντήσεις της στην οριστική μας ανάλυση.

Ποια η συνέχεια που έδωσε η Επιτροπή στις συστάσεις μας;

3.75. Από τις 184 συστάσεις των οποίων εξετάσαμε τη συνέχεια, η Επιτροπή είχε υλοποιήσει πλήρως τις 114 (62 %). Από τις υπόλοιπες, είχε υλοποιήσει 26 (14 %) ως επί το πλείστον, 33 (18 %) μερικώς και καθόλου τις εναπομένουσες 11 (6 %) (βλέπε **πλαίσιο 3.15**). Στο **παράρτημα 3.3** παρουσιάζεται λεπτομερώς η πορεία υλοποίησης των συστάσεων.

Πλαίσιο 3.15
Υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στο πλαίσιο των ελέγχων επιδόσεων του 2015

Πηγή: ΕΕΣ.

3.76. Σε ορισμένους τομείς, η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στο ακέραιο στις συστάσεις μας. Στην περίπτωση τριών ειδικών εκθέσεων, σχετικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην Ανατολική Αφρική (ειδική έκθεση αριθ. 15/2015), τη χρηματοδοτική συνδρομή σε χώρες που βρίσκονται σε δυσχερή θέση (ειδική έκθεση αριθ. 18/2015) και την παροχή τεχνικής βοήθειας στην Ελλάδα (ειδική έκθεση αριθ. 19/2015), όλες οι συστάσεις είχαν υλοποιηθεί πλήρως.

3.77. Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε καθόλου 15 συστάσεις, ενώ εν μέρει αποδέχθηκε 17. Ωστόσο, 10 από τις 17 συστάσεις που αποδέχθηκε εν μέρει υλοποιήθηκαν τελικά πλήρως, ενώ από τις συστάσεις που απέρριψε δύο τις υλοποίησε εντέλει πλήρως και άλλες δύο μερικώς.

3.78. Συμπερασματικά, παρατηρήσαμε ότι οι έλεγχοι επιδόσεων που πραγματοποιήσαμε είχαν επιφέρει αρκετές σημαντικές βελτιώσεις, μολονότι εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες από τις αδυναμίες που είχαμε εντοπίσει. Στο **παράρτημα 3.4** περιγράφονται οι αδυναμίες που παραμένουν όσον αφορά τις συστάσεις που υλοποιήθηκαν μερικώς.

Συμπεράσματα και συστάσεις

Συμπεράσματα

1) Οι δείκτες μαρτυρούν σημαντικές αποκλίσεις όσον αφορά τα επιτεύγματα και, γενικώς, μέτρια πρόοδο (σημεία 3.7 έως 3.20)

3.79. Γενικώς, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις προγράμματος μαρτυρούν μέτρια πρόοδο προς την επίτευξη των τιμών-στόχου που αφορούσαν τις επιδόσεις. Η καθυστερημένη και αργή εκκίνηση των προγραμμάτων τόσο στον τομέα της συνοχής όσο και στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης ήταν ένας σοβαρός περιοριστικός παράγοντας.

2) Οι δείκτες δεν απέδιδαν πάντοτε αξιόπιστη εικόνα της προόδου που είχε όντως συντελεστεί (σημεία 3.21 έως 3.35)

3.80. Τόσο ο υπολογισμός της προόδου προς την τιμή-στόχο από την τιμή βάσης όσο και η πρόοδος προς την τιμή-στόχο που ανέφερε η Επιτροπή στην ΡΡΟ πρέπει να αντιμετωπίζονται με προσοχή για διάφορους λόγους:

α) Πολλοί από τους επιλεγέντες δείκτες δεν ήταν κατάλληλοι (σημεία 3.22 έως 3.27)

— Οι δείκτες εστίαζαν στις εισροές και τις εκροές και όχι στα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο.

— Ορισμένοι δείκτες δεν μετρούσαν τα επιτεύγματα του προϋπολογισμού της ΕΕ.

— Δεν υπήρχαν δείκτες για διάφορες πτυχές ορισμένων στόχων των προγραμμάτων.

β) Για πολλούς δείκτες, ο υπολογισμός της προόδου ήταν αδύνατος (σημεία 3.28 έως 3.30)

— Για σχεδόν το ήμισυ των δεικτών δεν ήταν δυνατόν να υπολογιστεί η πρόοδος που είχε συντελεστεί προς την επίτευξη του στόχου από την τιμή βάσης. Μολονότι αυτό μπορεί να αποδοθεί σε διάφορους παράγοντες, ο κύριος λόγος ήταν η απουσία τιμής βάσης, η ίδια η πρόοδος που είχε επιτευχθεί ή/και τα αριθμητικά στοιχεία για τις τιμές-στόχο.

γ) Για ορισμένα προγράμματα, η ποιότητα των διαθέσιμων στοιχείων ήταν ανεπαρκής (σημεία 3.31 έως 3.33)

— Για ορισμένα προγράμματα, δεν υπήρχαν στοιχεία για την περίοδο μετά το 2015 ή για πολλούς δείκτες δεν υπήρχαν καθόλου στοιχεία σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο γενικώς.

— Μια σειρά άλλων ζητημάτων που αφορούν την ποιότητα των στοιχείων περιέπλεξε περαιτέρω την ανάλυση της προόδου.

δ) Ορισμένα προγράμματα περιλαμβάνουν όχι ιδιαίτερα φιλόδοξες τιμές-στόχο (σημεία 3.34 έως 3.35)

— Πολλά προγράμματα περιείχαν τιμές-στόχο, τις οποίες κρίναμε ως όχι αρκούντως φιλόδοξες. Σε επτά προγράμματα, τέτοιες τιμές-στόχος αποτελούσαν τουλάχιστον το 15 % του συνόλου.

3.81. Στο **πλαίσιο 3.16** συνοψίζονται τα συμπεράσματά μας όσον αφορά τον βαθμό στον οποίο τα προγράμματα επηρεάζονταν ιδιαιτέρως από τις αδυναμίες που αναφέρονται υπό α) έως δ) ανωτέρω:

α) προγράμματα με ποσοστό δεικτών εισροών και εκροών που υπερβαίνει το 66 %

β) προγράμματα για τα οποία, σε ποσοστό μεγαλύτερο του 33 % των δεικτών, η πρόοδος δεν ήταν δυνατόν να μετρηθεί

γ) προγράμματα για τα οποία, σε ποσοστό τουλάχιστον 25 % των δεικτών, δεν υπήρχαν στοιχεία για την περίοδο μετά το 2015 ή δεν υπήρχαν καθόλου στοιχεία σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο

δ) προγράμματα για τα οποία τουλάχιστον το 15 % των δεικτών δεν είχαν ιδιαίτερα φιλόδοξες τιμές-στόχο.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν υπάρχει κανένα πρόγραμμα στο δείγμα μας που να μένει ανεπηρέαστο από αυτές τις αδυναμίες.

Πλαίσιο 3.16
Σύνοψη των συμπερασμάτων

Προγράμματα που εξετάστηκαν και ποσοστό (%) του χρηματοδοτικού προγραμματισμού της περιόδου 2014-2020 στο δείγμα κάθε πλαισίου	Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο: Υπολογισμός του ΕΕΣ (από την τιμή βάσης)		
	Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο ίση ή κατώτερη του 20 %	Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο άνω του 20 % και κατώτερη του 50 %	Μέση πρόοδος προς την τιμή-στόχο ίση ή ανώτερη του 50 %
Πλαίσιο επιδόσεων που δεν περιλαμβάνει καμία από τις τέσσερις αδυναμίες που προσδιορίστηκαν			
Πλαίσιο επιδόσεων που περιλαμβάνει μία από τις τέσσερις αδυναμίες που προσδιορίστηκαν	ΕΤΠΑ, Τρόφιμα και ζωοτροφές	ΕΓΤΑΑ, ΕΜΓ, ΜΠΒ II	Erasmus+, Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους, Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, ΜΑΣ, Ανθρωπιστική βοήθεια, Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην
	21 % του χρηματοδοτικού προγραμματισμού του δείγματος	13 % του χρηματοδοτικού προγραμματισμού του δείγματος	6 % του χρηματοδοτικού προγραμματισμού του δείγματος
Πλαίσιο επιδόσεων που εμφανίζει τουλάχιστον δύο από τις τέσσερις αδυναμίες που προσδιορίστηκαν		«Ορίζων 2020», ΜΣΕ, ΤΣ, Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη»	ΕΤΣΕ, ΕΚΤ, ΕΤΘΑ, LIFE
		17 % του χρηματοδοτικού προγραμματισμού του δείγματος	11 % του χρηματοδοτικού προγραμματισμού του δείγματος

Σημείωση: Η πρόοδος προς την επίτευξη της τιμής-στόχου δεν ήταν δυνατό να μετρηθεί για το ΕΓΤΕ και το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (32 % του χρηματοδοτικού προγραμματισμού του δείγματος).

Πηγή: ΕΕΣ.

3.82. Στα σημεία 3.36 έως 3.71, παρουσιάζουμε τα κύρια συμπεράσματα και συστάσεις ορισμένων ειδικών εκδόσεων που δημοσιεύσαμε το 2018.

3.83. Από τη φετινή παρακολούθηση της συνέχειας που δόθηκε σε προηγούμενες συστάσεις (βλέπε σημεία 3.72 έως 3.78) επιβεβαιώθηκε ότι, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, το 76 % των συστάσεων που αξιολογήσαμε είχε υλοποιηθεί πλήρως ή ως επί το πλείστον. Στο 18 % των περιπτώσεων, οι συστάσεις είχαν υλοποιηθεί μόνο μερικώς με σημαντικές αδυναμίες να εκκρεμούν ακόμη. Μόνο το 6 % των συστάσεων δεν είχε υλοποιηθεί καθόλου.

Συστάσεις

3.84. Στο **παράρτημα 3.5** παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας κατόπιν της επισκόπησης της συνέχειας που δόθηκε στις τρεις συστάσεις που διατυπώσαμε στο κεφάλαιο 3 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015. Και οι τρεις αυτές συστάσεις είχαν υλοποιηθεί μερικώς.

3.85. Βάσει των συμπερασμάτων μας για το 2018, διατυπώνουμε τις ακόλουθες συστάσεις:

Σύσταση 3.1 — Η Επιτροπή οφείλει να προωθήσει την ενσωμάτωση στις δηλώσεις προγράμματος δεικτών οι οποίοι:

- να παρέχουν συναφέστερες πληροφορίες σχετικά με τα όσα επιτυγχάνονται με τα προγράμματα δαπανών της ΕΕ, μέσω μιας καλύτερης ισορροπίας μεταξύ εισροών, εκροών, αποτελεσμάτων και αντικτύπου·
- να σχετίζονται σαφώς με τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα δαπανών της ΕΕ·
- να αντικατοπτρίζουν τα όσα επιτυγχάνονται με τα προγράμματα δαπανών της ΕΕ και όχι τις επιδόσεις της Επιτροπής και των άλλων φορέων που τα υλοποιούν· και
- να καλύπτουν τους στόχους των προγραμμάτων.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: έκδοση το 2022 των δηλώσεων προγράμματος για τον προϋπολογισμό του 2023.

Σύσταση 3.2 — Προκειμένου να είναι σε θέση να υπολογίζει την πρόοδο προς την τιμή-στόχο σε σχέση με την τιμή βάσης, η Επιτροπή οφείλει να προτείνει πλαίσια επιδόσεων για όλα τα προγράμματα, τα οποία να διαθέτουν τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται κατωτέρω για τους δείκτες επιδόσεων. Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό είναι άσκοπο για συγκεκριμένο δείκτη, οφείλει να επεξηγή την επιλογή της στις δηλώσεις προγράμματος.

- α) ποσοτικές τιμές βάσης, με καθορισμό του έτους της τιμής βάσης,
- β) ποσοτικά ορόσημα,
- γ) ποσοτικές τιμές-στόχο, με καθορισμό του έτους της τιμής-στόχου,
- δ) στοιχεία με το απαιτούμενο επίπεδο ποιότητας, ώστε να μπορεί να υπολογιστεί εύκολα η πρόοδος προς την τιμή-στόχο σε σχέση με την τιμή βάσης.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: έκδοση το 2022 των δηλώσεων προγράμματος για τον προϋπολογισμό του 2023.

Σύσταση 3.3 — Η Επιτροπή οφείλει να θέσει ως στόχο τη λήψη έγκαιρων πληροφοριών περί επιδόσεων για όλους τους δείκτες επιδόσεων, παραδείγματος χάριν με την εισαγωγή νέων εργαλείων για την αναφορά στοιχείων στις διαδικτυακές πλατφόρμες.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: έναρξη οποιουδήποτε έργου το 2021.

Σύσταση 3.4 — Η Επιτροπή οφείλει να τεκμηριώνει τις προτεινόμενες τιμές-στόχο, ώστε οι αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές να μπορούν να αξιολογούν τον βαθμό φιλοδοξίας τους. Αυτό συνεπάγεται την πρόταση τιμών-στόχου για όλους τους δείκτες που περιλαμβάνουν τα προγράμματα δαπανών.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: έκδοση το 2022 των δηλώσεων προγράμματος για τον προϋπολογισμό του 2023.

Σύσταση 3.5 — Η Επιτροπή οφείλει να βελτιώσει περαιτέρω την επισκόπηση των επιδόσεων των προγραμμάτων, και συγκεκριμένα:

- α) να χρησιμοποιεί μία μέθοδο για τον υπολογισμό της προόδου προς την τιμή-στόχο σε σχέση με την τιμή βάσης· εάν η Επιτροπή κρίνει ότι αυτό δεν είναι σκόπιμο για κάποιον συγκεκριμένο δείκτη, οφείλει να επεξηγή την προσέγγισή της στην ΡΡΟ·
- β) να διευκρινίζει το σκεπτικό που χρησιμοποιείται για την επιλογή των δεικτών επιδόσεων για κάθε πρόγραμμα.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: έκδοση της επισκόπησης των επιδόσεων των προγραμμάτων το 2021.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.1

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕ ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΜΑΣ

Τομέας του ΠΔΠ	Ακρωνύμιο	Ονομασία του προγράμματος
1α	ΜΣΕ	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»
1α	ΕΤΣΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων
1α	Erasmus+	Το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό
1α	Ορίζων 2020	Το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία
1β	ΤΣ	Ταμείο Συνοχής
1β	ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
1β	ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
1β	—	Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους
2	ΕΓΤΑΑ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
2	ΕΓΤΕ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων
2	ΕΤΘΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας
2	LIFE	Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα
3	—	Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
3	—	Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη»
3	—	Πρόγραμμα «Τρόφιμα και ζωοτροφές»
3	—	Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας
4	ΜΑΣ	Μηχανισμός αναπτυξιακής συνεργασίας
4	ΕΜΓ	Ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας
4	ΜΠΒ II	Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας
4	—	Ανθρωπιστική βοήθεια
Ειδικοί μηχανισμοί	ΕΤΠΠ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση
Ειδικοί μηχανισμοί	ΤΑΕΕ	Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Πηγή: ΕΕΣ.		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΟ 2018

Αριθμός ειδικής έκθεσης	Τίτλος ειδικής έκθεσης	Σύσταση προς τα κράτη μέλη — αριθμός και τομέας/περίληψη
5/2018	«Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη: σημαντικές δυνατότητες συνεργιών που παραμένουν εν πολλοίς αναξιοποίητες».	1. Μηχανισμός «προστασίας του αγροτικού τομέα» στο πλαίσιο της μελλοντικής πολιτικής για την ανανεώσιμη ενέργεια (δηλαδή κατά τον σχεδιασμό της μελλοντικής πολιτικής στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες και τις ανάγκες της αγροτικής κοινωνίας και οικονομίας) 5. Βελτίωση της επιλογής έργων, λαμβάνοντας υπόψη την προστιθέμενη αξία τους για τις αγροτικές περιοχές και τη βιωσιμότητα των έργων Σημείωση: Η σύσταση 1 απευθύνεται στην Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, και η σύσταση 5 στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη.
6/2018	Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων — εγγυημένη ως θεμελιώδης ελευθερία, αλλά η κινητικότητα των εργαζομένων μπορεί να ωφεληθεί από την καλύτερη στόχευση των πόρων της ΕΕ	1. α) Μέτρηση του βαθμού στον οποίο οι πολίτες γνωρίζουν τα εργαλεία που τους προσφέρονται προκειμένου να ενημερώνονται σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και να καταγγέλλουν διακρίσεις 3. Βελτίωση της συλλογής και της χρήσης δεδομένων σχετικά με τα πρότυπα και τις ροές της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και των ανισορροπιών της αγοράς εργασίας 5. β) Βελτίωση της παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας του άξονα EURES του προγράμματος EaSI, ιδίως όσον αφορά τις τοποθετήσεις σε θέσεις εργασίας Σημείωση: Οι συστάσεις 1α, 3 και 5β απευθύνονται τόσο στην Επιτροπή όσο και στα κράτη μέλη. 6. Άρση των περιορισμών της πύλης για την επαγγελματική κινητικότητα EURES
8/2018	Στήριξη των παραγωγικών επενδύσεων σε επιχειρήσεις από την ΕΕ: χρειάζεται μεγαλύτερη έμφαση στη βιωσιμότητα	1. α) Προώθηση της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων 2. Συνεκτίμηση της βιωσιμότητας στις διαδικασίες επιλογής 3. Έμφαση στη βιωσιμότητα, στην παρακολούθηση και στην υποβολή αναφορών 4. Συνεκτίμηση της βιωσιμότητας στις αξιολογήσεις Σημείωση: Η σύσταση 4 απευθύνεται τόσο στην Επιτροπή όσο και στα κράτη μέλη. 5. β) Συνεπής εφαρμογή σαφών διορθωτικών μέτρων
9/2018	Συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στην ΕΕ: Πολλαπλές αδυναμίες και περιορισμένα οφέλη	1. Να μην ενθαρρύνεται η εντατικότερη και ευρύτερη χρήση των ΣΔΙΤ έως ότου επιλυθούν τα προβλήματα που εντοπίστηκαν και υλοποιηθούν επιτυχώς οι συστάσεις που διατυπώνονται κατωτέρω Σημείωση: Η σύσταση 1 απευθύνεται τόσο στην Επιτροπή όσο και στα κράτη μέλη. 2. Να μετριάσει ο οικονομικός αντίκτυπος των καθυστερήσεων και των αναδιαπραγματεύσεων στο κόστος των ΣΔΙΤ που βαρύνει τον εταίρο από τον δημόσιο τομέα 3. α) Η επιλογή της μεθόδου των ΣΔΙΤ να βασίζεται σε τεκμηριωμένες συγκριτικές αναλύσεις όσον αφορά τη βέλτιστη μέθοδο ανάθεσης των σχετικών συμβάσεων 4. α) Θέσπιση σαφών πολιτικών και στρατηγικών για τις ΣΔΙΤ 5. β) Να βελτιωθεί το πλαίσιο της ΕΕ προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των έργων ΣΔΙΤ

Αριθμός ειδικής έκθεσης	Τίτλος ειδικής έκθεσης	Σύσταση προς τα κράτη μέλη — αριθμός και τομέας/περίληψη
12/2018	Ευρυζωνικότητα στα κράτη μέλη της ΕΕ: παρά την πρόοδο που έχει συντελεστεί, δεν πρόκειται να επιτευχθούν όλοι οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»	2. Στρατηγικός σχεδιασμός (δηλαδή τα κράτη μέλη πρέπει να καταρτίσουν αναθεωρημένα σχέδια στα οποία θα παρουσιάζουν πώς σκοπεύουν να επιτύχουν τους σχετικούς υψηλού επιπέδου στόχους για την ευρυζωνικότητα μετά το 2020) 4. Κανονιστικό περιβάλλον (δηλαδή κάθε κράτος μέλος οφείλει να επανεξετάσει την εντολή της εθνικής ρυθμιστικής αρχής του σύμφωνα με το αναθεωρημένο κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τις τηλεπικοινωνίες)
21/2018	Η επιλογή και η παρακολούθηση των έργων του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ την περίοδο 2014-2020 εξακολουθούν να εστιάζουν κυρίως στις εκροές	1. Επιλογή προσανατολισμένη στα αποτελέσματα (δηλαδή τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν κριτήρια επιλογής που απαιτούν από τους δικαιούχους να καθορίζουν τουλάχιστον έναν πραγματικό δείκτη αποτελέσματος και να προβαίνουν σε αξιολόγηση των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και δεικτών που αναφέρονται στην έκθεση που συντάσσεται για την αξιολόγηση των αιτήσεων...) 2. α) Παρακολούθηση προσανατολισμένη στα αποτελέσματα (δηλαδή, τα κράτη μέλη οφείλουν να περιλαμβάνουν στη συμφωνία επιχορήγησης ποσοτικοποιημένους δείκτες αποτελέσματος, που θα συμβάλλουν στην επίτευξη των δεικτών αποτελέσματος που καθορίζονται σε επίπεδο ΕΠ)
33/2018	Καταπολέμηση της ερημοποίησης στην ΕΕ: διογκούμενη απειλή που χρήζει περαιτέρω δράσης	1. Σύσταση που απευθύνεται στην «Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη»: Κατανόηση της υποβάθμισης της γης και της ερημοποίησης στην ΕΕ

Πηγή: ΕΕΣ.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΤΥΠΩΘΗΚΑΝ ΤΟ 2015

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
Ειδική έκθεση 01/2015	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές στην Ευρώπη: καμία σημαντική βελτίωση του μεριδίου αυτού του τρόπου μεταφοράς ούτε των συνθηκών πλοιμότητας από το 2001	1	σημ. 52, σύστ. 1, στοιχείο α)					x	
		2	σημ. 52, σύστ. 1, στοιχείο β)			x			
		3	σημ. 54, σύστ. 2, στοιχείο α)			x			
		4	σημ. 54, σύστ. 2, στοιχείο β)			x			
		5	σημ. 54, σύστ. 2, στοιχείο γ)					x	
Ειδική έκθεση 02/2015	Χρηματοδότηση σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων από την ΕΕ στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες στήριξης των κρατών μελών για την εξασφάλιση των στόχων της πολιτικής της ΕΕ για τα λύματα	1	σημ. 108, σύστ. 1, στοιχείο α)				x		
		2	σημ. 108, σύστ. 1, στοιχείο β)	x					
		3	σημ. 108, σύστ. 1, στοιχείο γ)	x					
		4	σημ. 108, σύστ. 1, στοιχείο δ)	x					
		5	σημ. 108, σύστ. 1, στοιχείο ε)	x					
		6	σημ. 110, σύστ. 2, στοιχείο α)			x			
		7	σημ. 110, σύστ. 2, στοιχείο β)	x					
		8	σημ. 115, σύστ. 3, στοιχείο α)				x		
		9	σημ. 115, σύστ. 3, στοιχείο β)				x		
		10	σημ. 115, σύστ. 3, στοιχείο γ)		x				
		11	σημ. 115, σύστ. 3, στοιχείο α)			x			
		12	σημ. 115, σύστ. 3, στοιχείο ε)	x					
		13	σημ. 117, σύστ. 4, στοιχείο α)				x		
		14	σημ. 117, σύστ. 4, στοιχείο β)		x				
		15	σημ. 119, σύστ. 5, στοιχείο α)	x					
		16	σημ. 119, σύστ. 5, στοιχείο β)				x		
Ειδική έκθεση 03/2015	Πρόγραμμα της ΕΕ «Εγγυήσεις για τη νεολαία»: τα πρώτα βήματα έγιναν, ωστόσο διαφαίνονται κίνδυνοι στο επίπεδο της υλοποίησης	1	σημ. 89, σύστ. 1					x	
		2	σημ. 90, σύστ. 2	x					
		3	σημ. 91, σύστ. 3	x					

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
Ειδική έκθεση 04/2015	Τεχνική βοήθεια: ποια η συνεισφορά της στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη;	1	σημ. 90, σύστ. 1		x				
		2	σημ. 90, σύστ. 2				x		
		3	σημ. 90, σύστ. 3	x					
		4	σημ. 93, σύστ. 4			x			
Ειδική έκθεση 05/2015	Αποτελούν τα χρηματοοικονομικά μέσα επιτυχές και ελπιδοφόρο εργαλείο για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης;	1	σημ. 98, σύστ. 1	x					
		2	σημ. 99, σύστ. 2	x					
		3	σημ. 100, σύστ. 3		x				
		4	σημ. 101, σύστ. 4	x					
		5	σημ. 102, σύστ. 5					x	
		6	σημ. 103, σύστ. 6						x
Ειδική έκθεση 06/2015	Η αρτιότητα και η εφαρμογή του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ	1	σημ. 91, σύστ. 1, στοιχείο α)			x			
		2	σημ. 91, σύστ. 1, στοιχείο β)	x					
		3	σημ. 91, σύστ. 1, στοιχείο γ)	x					
		4	σημ. 92, σύστ. 2			x			
		5	σημ. 93, σύστ. 3, στοιχείο α)			x			
		6	σημ. 93, σύστ. 3, στοιχείο β)		x				
		7	σημ. 93, σύστ. 3, στοιχείο γ)	x					
		8	σημ. 93, σύστ. 3, στοιχείο α)					x	
		9	σημ. 93, σύστ. 3, στοιχείο ε)					x	
		10	σημ. 94, σύστ. 4, στοιχείο α)	x					
		11	σημ. 94, σύστ. 4, στοιχείο β)	x					
		12	σημ. 94, σύστ. 4, στοιχείο γ)					x	
		13	σημ. 94, σύστ. 4, στοιχείο δ)					x	
		14	σημ. 94, σύστ. 4, στοιχείο ε)					x	
		15	σημ. 94, σύστ. 4, στοιχείο στ)					x	
		16	σημ. 96, σύστ. 5, στοιχείο α)	x					
		17	σημ. 96, σύστ. 5, στοιχείο β)	x					

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
		18	σημ. 96, σύστ. 5, στοιχείο γ)					x	
		19	σημ. 97, σύστ. 6, στοιχείο α)	x					
		20	σημ. 97, σύστ. 6, στοιχείο β)					x	
		21	σημ. 97, σύστ. 6, στοιχείο γ)					x	
Ειδική έκθεση 07/2015	Αστυνομική αποστολή της ΕΕ στο Αφγανιστάν: μικτά αποτελέσματα (ΕΥΕΔ)	1	σημ. 81, σύστ. 1	x					
		2	σημ. 85, σύστ. 2, στοιχείο α)			x			
		3	σημ. 85, σύστ. 2, στοιχείο β)	x					
		4	σημ. 85, σύστ. 2, στοιχείο γ)	x					
		5	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο α)	x					
		6	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο β)			x			
		7	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο γ)	x					
		8	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο δ)			x			
		9	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο ε)			x			
		10	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο στ)			x			
		11	σημ. 87, σύστ. 4					x	
		12	σημ. 88, σύστ. 5, στοιχείο α)			x			
		13	σημ. 88, σύστ. 5, στοιχείο β)		x				
Ειδική έκθεση 08/2015	Ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες των μικροεπιχειρηματιών η παρεχόμενη από την ΕΕ χρηματοδοτική στήριξη;	1	σημ. 68, σύστ. 1		x				
		2	σημ. 68, σύστ. 2	x					
		3	σημ. 69, σύστ. 3		x				
		4	σημ. 72, σύστ. 4				x		
Ειδική έκθεση αριθ. 09/2015	Η στήριξη της ΕΕ για την καταπολέμηση των βασανιστηρίων και την κατάργηση της θανατικής ποινής	1	σημ. 54, σύστ. 1	x					
		2	σημ. 55, σύστ. 2	x					
		3	σημ. 55, σύστ. 3	x					
		4	σημ. 55, σύστ. 4				x		
		5	σημ. 56, σύστ. 5	x					
		6	σημ. 56, σύστ. 6				x		

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
Ειδική έκθεση 10/2015	Προβλήματα στις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των δαπανών συνοχής της ΕΕ: πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την επίλυσή τους	1	σημ. 99, σύστ. 1, στοιχείο α)		x				
		2	σημ. 99, σύστ. 1, στοιχείο β)					x	
		3	σημ. 100, σύστ. 2				x		
		4	σημ. 101, σύστ. 3	x					
		5	σημ. 104, σύστ. 4	x					
		6	σημ. 102, σύστ. 5		x				
		7	σημ. 105, σύστ. 6, στοιχείο α)			x			
		8	σημ. 105, σύστ. 6, στοιχείο β)					x	
Ειδική έκθεση 11/2015	Διαχειρίζεται ορθά η Επιτροπή τις συμφωνίες αλιευτικής σύμπραξης;	1	σημ. 90, σύστ. 1, στοιχείο α)	x					
		2	σημ. 90, σύστ. 1, στοιχείο β)			x			
		3	σημ. 90, σύστ. 1, στοιχείο γ)	x					
		4	σημ. 90, σύστ. 1, στοιχείο δ)	x					
		5	σημ. 90, σύστ. 1, στοιχείο ε)	x					
		6	σημ. 93, σύστ. 2, στοιχείο α)			x			
		7	σημ. 93, σύστ. 2, στοιχείο β)	x					
		8	σημ. 93, σύστ. 2, στοιχείο γ)	x					
		9	σημ. 95, σύστ. 3, στοιχείο α)	x					
		10	σημ. 95, σύστ. 3, στοιχείο β)	x					
		11	σημ. 95, σύστ. 3, στοιχείο γ)	x					
Ειδική έκθεση 12/2015	Η προτεραιότητα της ΕΕ για την προώθηση μιας αγροτικής οικονομίας που θα βασίζεται στη γνώση επηρεάστηκε από την κακή διαχείριση των μέτρων μεταφοράς γνώσεων και παροχής συμβουλών	1	σημ. 94, σύστ. 1, στοιχείο α)					x	
		2	σημ. 94, σύστ. 1, στοιχείο β)		x				
		3	σημ. 94, σύστ. 1, στοιχείο γ)					x	
		4	σημ. 94, σύστ. 1, στοιχείο δ)		x				
		5	σημ. 96, σύστ. 2, στοιχείο α)					x	
		6	σημ. 96, σύστ. 2, στοιχείο β)		x				
		7	σημ. 98, σύστ. 3, στοιχείο α)		x				
		8	σημ. 98, σύστ. 3, στοιχείο β)		x				

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
		9	σημ. 100, σύστ. 4, στοιχείο α)					x	
		10	σημ. 100, σύστ. 4, στοιχείο β)			x			
		11	σημ. 102, σύστ. 5		x				
Ειδική έκθεση 13/2015	Στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT	1	σημ. 58, σύστ. 1		x				
		2	σημ. 58, σύστ. 2	x					
		3	σημ. 58, σύστ. 3	x					
		4	σημ. 58, σύστ. 4	x					
		5	σημ. 59, σύστ. 5		x				
		6	σημ. 59, σύστ. 6	x					
Ειδική έκθεση 14/2015	Επενδυτική Διευκόλυνση ΑΚΕ: προσφέρει προστιθέμενη αξία; (ΕΤΕπ)	1	σημ. 40, σύστ. 1	x					
		2	σημ. 41, σύστ. 2	x					
Ειδική έκθεση 15/2015	Υποστήριξη της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην Ανατολική Αφρική μέσω της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης ΑΚΕ-ΕΕ στον τομέα της ενέργειας	1	σημ. 42, σύστ. 1, στοιχείο i)	x					
		2	σημ. 42, σύστ. 1, στοιχείο ii)	x					
		3	σημ. 43, σύστ. 2, στοιχείο i)	x					
		4	σημ. 43, σύστ. 2, στοιχείο ii)	x					
		5	σημ. 43, σύστ. 2, στοιχείο iii)	x					
		6	σημ. 43, σύστ. 2, στοιχείο iv)	x					
		7	σημ. 43, σύστ. 2, στοιχείο v)	x					
		8	σημ. 44, σύστ. 3, στοιχείο i)	x					
		9	σημ. 44, σύστ. 3, στοιχείο ii)	x					
Ειδική έκθεση 16/2015	Βελτίωση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού μέσω ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας: απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες	1	σημ. 115, σύστ. 1	x					
		2	σημ. 116, σύστ. 2, στοιχείο α)					x	
		3	σημ. 116, σύστ. 2, στοιχείο β)	x					
		4	σημ. 117, σύστ. 3		x				
		5	σημ. 118, σύστ. 4	x					
		6	σημ. 121, σύστ. 5, στοιχείο α)	x					
		7	σημ. 121, σύστ. 5, στοιχείο β)	x					

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
		8	σημ. 122, σύστ. 6, στοιχείο α)	x					
		9	σημ. 122, σύστ. 6, στοιχείο β)	x					
		10	σημ. 122, σύστ. 6, στοιχείο γ)	x					
		11	σημ. 123, σύστ. 7, στοιχείο α)	x					
		12	σημ. 123, σύστ. 7, στοιχείο β)			x			
		13	σημ. 123, σύστ. 7, στοιχείο γ)		x				
		14	σημ. 125, σύστ. 8		x				
		15	σημ. 126, σύστ. 9			x			
Ειδική έκθεση 17/2015	Στήριξη των Ομάδων Δράσης για τους Νέους από την Επιτροπή: επιτυχής ο αναπροσανατολισμός της χρηματοδότησης του ΕΚΤ, αλλά ανεπαρκής η έμφαση στα αποτελέσματα	1	σημ. 81, σύστ. 1					x	
		2	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο α)		x				
		3	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο β)			x			
		4	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο γ)			x			
		5	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο δ)	x					
		6	σημ. 86, σύστ. 3		x				
Ειδική έκθεση 18/2015	Χρηματοδοτική συνδρομή σε χώρες ευρισκόμενες σε δυσχερή θέση	1	σημ. 182, σύστ. 1	x					
		2	σημ. 183, σύστ. 2	x					
		3	σημ. 184, σύστ. 3	x					
		4	σημ. 189, σύστ. 4	x					
		5	σημ. 190, σύστ. 5	x					
		6	σημ. 191, σύστ. 6	x					
		7	σημ. 192, σύστ. 7	x					
		8	σημ. 194, σύστ. 8	x					
		9	σημ. 204, σύστ. 9	x					

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
Ειδική έκθεση 19/2015	Για να βελτιωθεί η παροχή τεχνικής βοήθειας στην Ελλάδα χρειάζεται μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα	1	σημ. 75, σύστ. 1	x					
		2	σημ. 76, σύστ. 2	x					
		3	σημ. 76, σύστ. 3	x					
		4	σημ. 76, σύστ. 4	x					
		5	σημ. 76, σύστ. 5	x					
		6	σημ. 78, σύστ. 6	x					
		7	σημ. 78, σύστ. 7	x					
Ειδική έκθεση 20/2015	Η οικονομική αποδοτικότητα της στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ σε μη παραγωγικές επενδύσεις στον τομέα της γεωργίας	1	σημ. 74, σύστ. 1, στοιχείο α)			x			
		2	σημ. 74, σύστ. 1, στοιχείο β)					x	
		3	σημ. 75, σύστ. 2, στοιχείο α)					x	
		4	σημ. 75, σύστ. 2, στοιχείο β)	x					
		5	σημ. 77, σύστ. 3, στοιχείο α)			x			
		6	σημ. 77, σύστ. 3, στοιχείο β)					x	
		7	σημ. 80, σύστ. 4, στοιχείο α)					x	
		8	σημ. 80, σύστ. 4, στοιχείο β)	x					
		9	σημ. 80, σύστ. 4, στοιχείο γ)					x	
		10	σημ. 80, σύστ. 4, στοιχείο δ)	x					
		11	σημ. 80, σύστ. 4, στοιχείο ε)	x					
		12	σημ. 81, σύστ. 5, στοιχείο α)					x	
		13	σημ. 81, σύστ. 5, στοιχείο β)	x					
Ειδική έκθεση 21/2015	Επισκόπηση των κινδύνων που συνεπάγεται η εφαρμογή μιας προσανατολισμένης στα αποτελέσματα προσέγγισης της δράσης της ΕΕ στους τομείς της ανάπτυξης και της συνεργασίας	1	σημ. 83, σύστ. 1		x				
		2	σημ. 83, σύστ. 2		x				
		3	σημ. 83, σύστ. 3	x					
		4	σημ. 83, σύστ. 4	x					
		5	σημ. 83, σύστ. 5	x					

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
Ειδική έκθεση 22/2015	Εποπτεία των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας από την ΕΕ: εδραιωμένη αλλά όχι πλήρως αποτελεσματική (ESMA)	1	σημ. 110, σύστ. 1	x					
		2	σημ. 110, σύστ. 2	x					
		3	σημ. 110, σύστ. 3	x					
		4	σημ. 110, σύστ. 4	x					
		5	σημ. 110, σύστ. 5	x					
		6	σημ. 110, σύστ. 6			x			
		7	σημ. 110, σύστ. 7			x			
		8	σημ. 110, σύστ. 8	x					
Ειδική έκθεση 23/2015	Ποιότητα των υδάτων στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: έχει επιτευχθεί πρόοδος στην εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα, αλλά πρέπει να γίνουν περισσότερα	1	σημ. 172, σύστ. 1, στοιχείο α)	x					
		2	σημ. 172, σύστ. 1, στοιχείο β)	x					
		3	σημ. 172, σύστ. 1, στοιχείο γ)	x					
		4	σημ. 172, σύστ. 1, στοιχείο δ)					x	
		5	σημ. 172, σύστ. 1, στοιχείο ε)					x	
		6	σημ. 172, σύστ. 1, στοιχείο στ)					x	
		7	σημ. 182, σύστ. 2, στοιχείο α)	x					
		8	σημ. 182, σύστ. 2, στοιχείο β)					x	
		9	σημ. 182, σύστ. 2, στοιχείο γ)					x	
		10	σημ. 182, σύστ. 2, στοιχείο δ)					x	
		11	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο α)	x					
		12	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο β)			x			
		13	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο γ)	x					
		14	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο δ)			x			
		15	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο ε)			x			
		16	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο στ)					x	
		17	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο ζ)					x	

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
Ειδική έκθεση 24/2015	Αντιμετώπιση της ενδοκοινοτικής απάτης στον τομέα του ΦΠΑ: ανάγκη για περαιτέρω δράση	1	σημ. 113, σύστ. 1	x					
		2	σημ. 114, σύστ. 2					x	
		3	σημ. 114, σύστ. 3	x					
		4	σημ. 115, σύστ. 4, στοιχείο α)	x					
		5	σημ. 115, σύστ. 4, στοιχείο β)	x					
		6	σημ. 115, σύστ. 4, στοιχείο γ)	x					
		7	σημ. 115, σύστ. 4, στοιχείο δ)	x					
		8	σημ. 115, σύστ. 4, στοιχείο ε)	x					
		9	σημ. 116, σύστ. 5					x	
		10	σημ. 116, σύστ. 6				x		
		11	σημ. 117, σύστ. 7				x		
		12	σημ. 118, σύστ. 8	x					
		13	σημ. 118, σύστ. 9					x	
		14	σημ. 118, σύστ. 10					x	
		15	σημ. 119, σύστ. 11					x	
		16	σημ. 120, σύστ. 12	x					
		17	σημ. 121, σύστ. 13	x					
		18	σημ. 122, σύστ. 14					x	
Ειδική έκθεση 25/2015	Στήριξη αγροτικών υποδομών από την ΕΕ: περιθώριο σημαντικής αύξησης της αποδοτικότητας των δαπανών	1	σημ. 101, σύστ. 1, στοιχείο α)					x	
		2	σημ. 101, σύστ. 1, στοιχείο β)			x			
		3	σημ. 101, σύστ. 1, στοιχείο γ)					x	
		4	σημ. 101, σύστ. 1, στοιχείο δ)			x			
		5	σημ. 106, σύστ. 2, στοιχείο α)					x	
		6	σημ. 106, σύστ. 2, στοιχείο β)		x				
		7	σημ. 106, σύστ. 2, στοιχείο γ)					x	

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Δεν υλοποιήθηκαν	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση	Πλέον άνευ αντικειμένου
		8	σημ. 106, σύστ. 2, στοιχείο δ)					x	
		9	σημ. 109, σύστ. 3, στοιχείο α)			x			
		10	σημ. 109, σύστ. 3, στοιχείο β)					x	

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΕΝΑΠΟΜΕΝΟΥΣΕΣ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΡΙΚΩΣ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙΣΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΚΘΕΣΗ

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 01/2015	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές στην Ευρώπη: καμία σημαντική βελτίωση του μεριδίου αυτού του τρόπου μεταφοράς ούτε των συνθηκών πλοϊμότητας από το 2001	2	σημ. 52, σύστ. 1, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Τα κριτήρια ανάθεσης για τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του ΜΣΕ, συμπεριλαμβανομένων των προσκλήσεων που δίνουν προτεραιότητα στις εσωτερικές πλωτές οδούς, αναφέρονται στη συνάφεια, την ωριμότητα, τον αντίκτυπο και την ποιότητα των προτεινόμενων δράσεων.	Βελτιώσεις όσον αφορά τα ΕΔΕΤ δεν έχουν γίνει. Η Επιτροπή δεν μπορεί να επιβάλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να επιλέγουν έργα περισσότερο συναφή προς το αντικείμενο ή σε προχωρημένο στάδιο. Η Επιτροπή δεν επικεντρώνει τη χρηματοδότησή της σε έργα που διαθέτουν ήδη σχέδια σε προχωρημένο στάδιο, για την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης.
		3	σημ. 54, σύσταση 2, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή εκπονεί μελέτες σχετικά με το δυναμικό των πλωτών μεταφορών. Τα ετήσια προγράμματα εργασιών για τους διαδρόμους του κεντρικού δικτύου περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τα δυνητικά οφέλη της εσωτερικής ναυσιπλοΐας.	Δεν υπάρχουν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι τα κράτη μέλη καταβάλλουν αποτελεσματικές προσπάθειες συντονισμού.
		4	σημ. 54, σύστ. 2, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Τα ετήσια προγράμματα εργασιών για τους διαδρόμους του κεντρικού δικτύου οριστικοποιούνται σε συνεργασία με το κράτος μέλος και λαμβάνουν υπόψη τις πλέον πρόσφατες πληροφορίες που αυτά και τα ενδιαφερόμενα μέρη διαβιβάζουν, καθώς και τα αποτελέσματα των πλέον πρόσφατων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.	Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συμφώνησαν σε συγκεκριμένους και εφικτούς στόχους και ακριβή ορόσημα για την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης στους διαδρόμους, ότι ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών είναι αποτελεσματικός και ότι τα εγκεκριμένα ετήσια προγράμματα εργασιών για τους διαδρόμους του κεντρικού δικτύου είναι εκτελεστά.
Ειδική έκθεση 02/2015	Χρηματοδότηση σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων από την ΕΕ στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες στήριξης των κρατών μελών για την εξασφάλιση των στόχων της πολιτικής της ΕΕ για τα λύματα	6	σημ. 110, σύστ. 2, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Για τους οικισμούς με ι.π. άνω των 2000 μονάδων, οι νέες μορφές διαβίβασης πληροφοριών που προβλέπονται στο άρθρο 17 της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με τις προβλεπόμενες επενδύσεις για την επίτευξη συμμόρφωσης.	Για οικισμούς με ι.π. κάτω των 2000 μονάδων δεν συλλέγονται τέτοιες πληροφορίες.
		10	σημ. 115, σύστ. 3, στοιχείο γ)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Εκπονήθηκε ειδική μελέτη. Οι επόμενες συστάσεις εξετάζονται επί του παρόντος στο πλαίσιο της αξιολόγησης της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων.	Η ΓΔ Περιβάλλοντος δεν έχει εξαγάγει ακόμη οριστικό συμπέρασμα σχετικά με τη σύστασή μας, δηλαδή την ανάγκη υποχρεωτικής μέτρησης των υπερχειλίσων.
		11	σημ. 115, σύστ. 3, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η ποιότητα της ανάλυσης κόστους-οφέλους έχει βελτιωθεί, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα μείωσης των υπερμεγέθων μονάδων επεξεργασίας λυμάτων σε ορισμένες περιπτώσεις.	Εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος υπερμεγέθων μονάδων επεξεργασίας λυμάτων.
		14	σημ. 117, σύστ. 4, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Τον Μάρτιο του 2016, η Επιτροπή εξέδωσε την πρόταση κανονισμού για τα προϊόντα λιπανσης.	Η έγκριση του αναθεωρημένου κανονισμού για τα προϊόντα λιπανσης εξακολουθεί να εκκρεμεί. Η συμπερίληψη της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στον κατάλογο των λιπασμάτων θα εξαρτηθεί από τα πορίσματα τεχνικής μελέτης, η οποία βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 04/2015	Τεχνική βοήθεια: ποια η συνεισφορά της στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη;	1	σημ. 90, σύστ. 1	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή υλοποίησε επισήμως τη σύσταση. Για να αποσαφηνίσει το πεδίο και τον τρόπο εφαρμογής της τεχνικής βοήθειας, η Επιτροπή εξέδωσε ένα δελτίο καθοδήγησης για τα κράτη μέλη. Προκειμένου να παρακολουθεί την από μέρους των κρατών μελών εφαρμογή, η Επιτροπή εισήγαγε (κατ' εφαρμογή της σύστασής μας) διαχωρισμό στον πίνακα αναφοράς μεταξύ διοικητικών και άλλων δαπανών, ώστε να καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της χρήσης της τεχνικής βοήθειας από τα κράτη μέλη (εκτός του ΕΑΔ). Παρέχεται στα κράτη μέλη δελτίο καθοδήγησης σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και το επιλέξιμο κόστος της τεχνικής βοήθειας. Η Επιτροπή προέβη στον συνιστώμενο διαχωρισμό μεταξύ διοικητικών και άλλων δαπανών στον πίνακα παρακολούθησης της τεχνικής βοήθειας.	Η προσιδεμένη αξία των μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια της σύστασης είναι αμφισβητήσιμη. Αν και η Επιτροπή υλοποίησε τη σύσταση 1 (αποσαφήνιση και παρακολούθηση), δεν κάλυψε με τον τρόπο που έδρασε τη βασική διαπίστωση που εκθέσαμε στην έκθεση, δηλαδή ότι μεγάλο μέρος των δαπανών που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη για τεχνική βοήθεια «ισοδυναμεί κατ'ουσίαν με δημοσιονομική στήριξη». Η χρήση της τεχνικής βοήθειας για γενικές διοικητικές δαπάνες δεν αντιβαίνει στους κανονισμούς της ΕΕ και, ως εκ τούτου, επιτρέπεται από την Επιτροπή. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης, η ορθή αξιολόγηση των εν λόγω δαπανών και η σύγκριση μεταξύ των κρατών μελών θα μπορούσε να συμβάλει στον εντοπισμό των βελτιστών/χειρίστων πρακτικών που πρέπει να περιληφθούν στο δελτίο καθοδήγησης και στις συστάσεις προς τα κράτη μέλη.
		4	σημ. 93, σύστ. 4	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή εισήγαγε τη σύσταση σε όλα τα κράτη μέλη να συμπεριλάβουν ένα κατάλληλο σύστημα επιδόσεων προκειμένου να αξιολογηθεί η συμβολή της τεχνικής βοήθειας στην πολιτική, συμπεριλαμβανομένων στόχων SMART.	Η Επιτροπή δεν έλαβε αρκετά μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου επιδόσεων σε επίπεδο Επιτροπής, σύμφωνα με τα στοιχεία που είχαν στη διάθεσή τους οι ελεγκτές. Η Επιτροπή ενθάρρυνε τα κράτη μέλη, μέσω σύστασης που συμπεριέλαβε στις επιστολές παρατηρήσεων της για την έγκριση του ΠΑΑ 2014-2020, να ορίσουν κατάλληλους δείκτες για την τεχνική βοήθεια, χωρίς αυτό να είναι υποχρεωτικό. Δεν υπήρχαν πληροφορίες από την Επιτροπή σχετικά με την κατάσταση της εφαρμογής του πλαισίου επιδόσεων σε επίπεδο κρατών μελών. Υπήρχαν ελάχιστα από τα απαιτούμενα στοιχεία παρακολούθησης, τα οποία δεν χρησιμοποιούνταν μάλιστα στην πράξη. Οι δείκτες για το ΕΑΔ και για τις άλλες δαπάνες (που καλύπτουν επίσης τη στήριξη της τεχνικής βοήθειας για την ανάπτυξη ικανοτήτων) δεν σταθμίζονται λαμβανομένου υπόψη του σχετικού μεγέθους των δαπανών που σχετίζονται με τα εν λόγω στοιχεία.
Ειδική έκθεση 05/2015	Αποτελούν τα χρηματοοικονομικά μέσα επιτυχές και ελπιδοφόρο εργαλείο για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης;	3	σημ. 100, σύστ. 3	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Καλύτερη ευθυγράμμιση της μόχλευσης με συγκεκριμένες ομάδες-στόχο στην αγροτική ανάπτυξη και τυποποιημένη μόχλευση της τάξης 5 που προβλέπεται στον νέο μηχανισμό εγγύησης AGRI του ΕΤαΕ (δηλαδή, ποσό 1 ευρώ που επενδύεται από το Ταμείο της ΕΕ αποφέρει επενδύσεις συνολικού ύψους 5 ευρώ). Αυξημένα ανακυκλούμενα αποτελέσματα που συνδέονται με την αυστηρότερη διαχείριση των κεφαλαίων και τη μείωση της υπερκεφαλαιοποίησης.	Η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει ακριβείς στόχους για τα ανακυκλούμενα αποτελέσματα. Ο πραγματικός αντίκτυπος της αυστηρότερης διαχείρισης των πόρων για τα ανακυκλούμενα αποτελέσματα παραμένει υπό εξέταση.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 06/2015	Η αρτιότητα και η εφαρμογή του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ	1	σημ. 91, σύστ. 1, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Μια ειδική ομάδα για παράγωγα βασικών προϊόντων απαρτιζόμενη από μέλη της ESMA (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών) και της ΓΔ Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών, της Επιτροπής, εξέταζε ήδη τον Μάιο του 2019 περαιτέρω δραστηριότητες. Η Επιτροπή θα προβεί σε επανεκτίμηση των δυνητικών κινδύνων που συνδέονται με τη χορήγηση εξαιρέσεων από την οδηγία MiFID II σε συναλλασσόμενους που υπόκεινται σε υποχρέωση συμμόρφωσης, και στους μικρότερους συμμετέχοντες στην αγορά, στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης της MiFID, στις αρχές του 2020.	Τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου και τα πιθανά διορθωτικά μέτρα δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί.
		4	σημ. 92, σύστ. 2	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η μελέτη, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για την αξιολόγηση του νομικού καθεστώτος του συστήματος εμπορίας εκπομπών, ολοκληρώθηκε και εγκρίθηκε στα τέλη Δεκεμβρίου του 2018. Η μελέτη αυτή θα επιτρέψει στην Επιτροπή να αναλύσει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αντιδράσει.	Η νομική φύση των δικαιωμάτων και τα οφέλη ή τα μειονεκτήματά τους δεν έχουν ακόμη αναλυθεί από την Επιτροπή και, ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν γνωρίζει ακόμη αν χρειάζεται να αναληφθεί δράση και τι είδους δράση.
		5	σημ. 93, σύστ. 3, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Εφαρμόζονται οι οδηγίες MiFID II και MAR, με αποτέλεσμα να αλλάζει το καθεστώς όλων των δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας εκπομπών σε χρηματοοικονομικά μέσα. Αυτό συνεπάγεται επίσης την υποβολή και συγκέντρωση στοιχείων που διευκολύνουν τον έλεγχο των συναλλαγών στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας εκπομπών. Η εφαρμογή του μηχανισμού αντιστροφής της επιβάρυνσης ΦΠΑ από τα περισσότερα κράτη μέλη μειώνει τον κίνδυνο απάτης στον τομέα του ΦΠΑ.	Η ανάλυση και η αντίδραση (διορθωτική δράση) της Επιτροπής στη νέα εφαρμοστέα δέσμη MiFID II εξακολουθούν να βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Επιπλέον, εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη διασυννοητικού συντονισμού.
		6	σημ. 93, σύστ. 3, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Βελτιωμένο πλαίσιο ελέγχου βάσει της οδηγίας MiFID II και του σχεδίου του νέου κανονισμού για το μητρώο. Πρόβλεψη για ενισχυμένη και συστηματική ανταλλαγή πληροφοριών, καθοδήγηση και συντονισμό από μέρους της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη.	Η δέσμη MiFID II έχει τεθεί πλέον σε εφαρμογή και πλέον πρέπει να αξιολογηθούν τα αποτελέσματά της. Η Επιτροπή ενέκρινε τον νέο κανονισμό για το μητρώο και πλέον, μετά την παρέλευση της περιόδου νομοθετικού ελέγχου στις 12 Μαΐου 2019, αναμένεται η δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Θα εφαρμοστεί από το 2021 και μόνο τότε θα μπορεί να αξιολογηθεί.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 07/2015	Αστυνομική αποστολή της ΕΕ στο Αφγανιστάν: μικτά αποτελέσματα (ΕΥΕΔ)	2	σημ. 85, σύστ. 2, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Στοιχεία που αποδεικνύουν τη διεξαγωγή επιμορφωτικού προγράμματος πριν από τη μετάβαση στην περιοχή για διεθνείς συμβασιούχους και αποσπασμένο προσωπικό.	Δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για τα μαθήματα επιμόρφωσης που πράγματι παραδίδονται. Δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία ανά χώρα. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν την επιμόρφωση του τοπικού προσωπικού πριν από την αποστολή.
		6	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η ευαισθητοποίηση του προσωπικού της αποστολής σχετικά με τον πολιτισμό της περιοχής έχει αυξηθεί μέσω ειδικής επιμόρφωσης.	Από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν προκύπτει η υλοποίηση της σύστασης σε σχέση με τους τοπικούς εκπαιδευτές/εκπαιδευόμενους.
		8	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο δ)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Ο ελεγχόμενος διαβίβασε ορισμένα στοιχεία που τεκμηριώνουν την διενέργεια εκτιμήσεων αναγκών για δραστηριότητες καθοδήγησης.	Δεν έχουν εντοπιστεί στοιχεία σχετικά με αρχεία καθοδήγησης, ορόσημα καθοδήγησης και βιβλία καθοδήγησης.
		9	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο ε)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Απαιτούνται έγγραφα στοιχεία σχετικά με τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από όλους τους εξερχόμενους υπαλλήλους, με ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για διάφορους στοχευμένους πληθυσμούς και καταστάσεις.	Στα δικαιολογητικά έγγραφα δεν εντοπίστηκαν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στην περίπτωση καθοδηγητών.
		10	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο στ)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η ΕΥΕΔ καθιέρωσε ενισχυμένη προσέγγιση για την ενίσχυση της σύνδεσης μεταξύ των σχεδίων εκτέλεσης της αποστολής και του επιχειρησιακού σχεδιασμού/παρακολούθησης.	Οι ελεγκτές δεν διαπίστωσαν ειδικές οδηγίες/στοιχεία σχετικά με συνεργίες με δραστηριότητες καθοδήγησης ούτε σχετικά με τη σαφή σύνδεση των στόχων του έργου με ορόσημα των σχεδίων εκτέλεσης αποστολής.
		12	σημ. 88, σύστ. 5, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Τόσο η Επιτροπή όσο και η ΕΥΕΔ έχουν βελτιώσει τις κατευθυντήριες γραμμές τους που καλύπτουν τους κινδύνους που συνδέονται με το κλείσιμο της αποστολής. Βρίσκονται ήδη σε προετοιμασία στοιχεία τυποποιημένης κεντρικής στήριξης από τις κεντρικές υπηρεσίες ή έχουν ήδη τεθεί εν μέρει σε εφαρμογή, π.χ. η πλατφόρμα υποστήριξης αποστολών.	Δεν έχει ακόμη καταρτιστεί ολοκληρωμένη και κοινή στρατηγική ΕΥΕΔ/Επιτροπής σχετικά με την αναδίπλωση και την περάτωση των αποστολών της ΚΠΑΑ. Η αδυναμία που προκύπτει από το γεγονός ότι τα σχέδια περάτωσης των αποστολών πρέπει να υποβάλλονται τρεις μόνο μήνες πριν από το τέλος της επιχειρησιακής φάσης της αποστολής δεν έχει ακόμη αποκατασταθεί. Οι διαθέσιμες κατευθυντήριες γραμμές δεν αντιμετωπίζουν διεξοδικά τους διαφορετικούς κινδύνους που ενέχει η διαδικασία της αναδίπλωσης και περάτωσης.
		13	σημ. 88, σύστ. 5, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Ανάπτυξη βελτιωμένης στήριξης στις κεντρικές υπηρεσίες: Πλατφόρμα υποστήριξης αποστολών, σύστημα ΤΠ για τον σχεδιασμό των πόρων της επιχείρησης, τυποποιημένα συστήματα απογραφής/λογιστικής, έργο «Warehouse II» για την παροχή ενισχυμένων ικανοτήτων: προσφέρουν αθροιστικά οικονομίες κλίμακας κ.λπ.	Οι ελεγκτές δεν εντόπισαν συγκεκριμένες οδηγίες/στοιχεία σχετικά με τρόπους αποφυγής της συσσώρευσης περιουσιακών στοιχείων και της έκθεσης σε οικονομικούς κινδύνους με τη συσσώρευση υλικών μέσω· ούτε παραδείγματα έγκαιρων οδηγιών σε κεντρικό επίπεδο/αποδεικτικών στοιχείων από την ΕΥΕΔ και την Επιτροπή προς τις αποστολές ΚΠΑΑ για την αποφυγή της συσσώρευσης υλικών μέσων.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 08/2015	Ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες των μικροεπιχειρηματιών η παρεχόμενη από την ΕΕ χρηματοδοτική στήριξη;	1	σημ. 68, σύστ. 1	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή εξέδωσε οδηγίες σχετικά με την εκ των προτέρων αξιολόγηση των ΕΠ, την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα και τους θεματικούς στόχους. Παρείχε επίσης χωριστές λεπτομερείς οδηγίες για τις εκ των προτέρων αξιολογήσεις των χρηματοοικονομικών μέσων.	Δεδομένου ότι δεν υπάρχει ειδικός δείκτης για τους μικροεπιχειρηματίες, δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμες πληροφορίες για την περίοδο 2014-2020 σχετικά με το ύψος των επιχορηγήσεων που χορηγούνται σε μικροεπιχειρηματίες.
		3	σημ. 69, σύστ. 3	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Στις απαιτήσεις για τη σύσταση χρηματοοικονομικών μέσων για την περίοδο 2014-2020 περιλαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για τον προσδιορισμό συγκεκριμένων κενών της αγοράς και τον σχεδιασμό κατάλληλων μέσων. Η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα, συμμετέχοντας στις επιτροπές παρακολούθησης με συμβουλευτική ιδιότητα, να διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τα κριτήρια επιλογής των πράξεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την υλοποίηση του προγράμματος.	Όσον αφορά τα συστήματα επιχορηγήσεων και προκειμένου να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στη σύσταση, η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει τα κριτήρια επιλεξιμότητας που συζητούνται στις επιτροπές παρακολούθησης και να κάνει πραγματική χρήση της δυνατότητας διατύπωσης συστάσεων, όπου απαιτείται.
Ειδική έκθεση 10/2015	Προβλήματα στις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των δαπανών συνοχής της ΕΕ: πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την επίλυσή τους	1	σημ. 99, σύστ. 1, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή επικαιροποίησε την κατηγοριοποίηση στο IMS, και τώρα περιλαμβάνει πλέον 26 υποκατηγορίες σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Επιπλέον, οι προετοιμασίες για τη δημιουργία του αναλυτικού εργαλείου βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης. Μόλις δοκιμαστούν με επιτυχία οι επιθυμητοί πίνακες, το εργαλείο θα τεθεί στη διάθεση όλων των χρηστών. Έχουν ήδη πραγματοποιηθεί αναλύσεις της βάσης δεδομένων και τα αποτελέσματα υποβλήθηκαν στις εθνικές αρχές.	Επί του παρόντος, μόνο το ένα τέταρτο περίπου των υποθέσεων στο IMS περιέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την υποκατηγορία, πράγμα που θα βελτιωθεί με τις νέες υποθέσεις που καταγράφονται και την περάτωση παλαιών υποθέσεων. Το εργαλείο ανάλυσης και οι διαπαφές μεταξύ του IMS και των βάσεων δεδομένων των κρατών μελών βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο, αλλά δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί.
		6	σημ. 102, σύστ. 5	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Για ορισμένες διαδικασίες επί παραβάσει και διακοπές πληρωμών εντοπίστηκαν συστηματικά ζητήματα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει τις διακοπές και τις αναστολές πληρωμών, όπου αυτό δικαιολογείται από την ύπαρξη σοβαρών ελλείψεων στις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων.	Οι έλεγχοι νομιμότητας και κανονικότητας που διενεργεί η Επιτροπή πρέπει να οδηγούν σε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις για σφάλματα στις δημόσιες συμβάσεις, όταν πρόκειται για σοβαρές συστημικές ελλείψεις που δεν εντοπίζονται και δεν διορθώνονται από τα κράτη μέλη πριν από την υποβολή των λογαριασμών. Το 2018 η Επιτροπή άρχισε να διενεργεί ελέγχους συμμόρφωσης.
		7	σημ. 105, σύστ. 6, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Βελτίωση της εφαρμογής των σταδίων των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων στα κράτη μέλη. Βρίσκονται σε καλό δρόμο για την τήρηση των προδεσμιών που επιβάλλει η οδηγία.	Τα περαιτέρω στάδια των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί όπως προβλέπεται από την οδηγία (ηλεκτρονική τιμολόγηση το αργότερο τον Απρίλιο του 2019). Η Επιτροπή θα πρέπει να παροτρύνει όλα τα κράτη μέλη να συμμετέχουν ενεργά και να χρησιμοποιούν τη βάση δεδομένων ARACHNE.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 11/2015	Διαχειρίζεται ορθά η Επιτροπή τις συμφωνίες αλιευτικής σύμπραξης;	2	σημ. 90, σύστ. 1, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Οι υπηρεσίες της Επιτροπής προωθούν παρόμοιες τεχνικές διατάξεις για τις ΣΣΒΑ σε περιφερειακό επίπεδο.	Δεδομένου, ωστόσο, ότι δεν υπάρχουν τεκμηριωμένες περιφερειακές στρατηγικές, πρέπει να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά τον ορισμό και την τεκμηρίωση από μέρους της Επιτροπής των περιφερειακών στρατηγικών.
		6	σημ. 93, σύστ. 2, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας έλαβε μέτρα για την απλούστευση της διαδικασίας αδειοδότησης, όπως η άμεση επικοινωνία με τον εταίρο τρίτης χώρας.	Ωστόσο, οι υφιστάμενες διαδικασίες για την παρακολούθηση της διαδικασίας αδειοδότησης εξακολουθούν να επηρεάζονται από αδυναμίες. Απομένει να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την παρακολούθηση της Επιτροπής και τη συνέχεια που δίδεται στη διαδικασία αδειοδότησης.
Ειδική έκθεση 12/2015	Η προτεραιότητα της ΕΕ για την προώθηση μιας αγροτικής οικονομίας που θα βασίζεται στη γνώση επηρεάστηκε από την κακή διαχείριση των μέτρων μεταφοράς γνώσεων και παροχής συμβουλών	2	σημ. 94, σύστ. 1, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Το έγγραφο καθοδήγησης για το μέτρο 1 επικαιροποιήθηκε με μια παράγραφο σχετικά με την ανάλυση των αναγκών κατάρτισης.	Το έγγραφο καθοδήγησης δεν αναφέρεται με αρκετές λεπτομέρειες στον τρόπο διεξαγωγής μιας περιοδικής ανάλυσης των αναγκών κατάρτισης.
		4	σημ. 94, σύστ. 1, στοιχείο δ)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή επικαιροποίησε το έγγραφο καθοδήγησης για το μέτρο 2 με ειδική παράγραφο για την ανάγκη παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών από τα κρατη μέλη.	Η συμμόρφωση των κρατών μελών όσον αφορά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών δεν παρακολουθείται από την Επιτροπή στο πλαίσιο των επιτροπών παρακολούθησης και των ετήσιων συνεδριάσεων επανεξέτασης.
		6	σημ. 96, σύστ. 2, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Τα έγγραφα καθοδήγησης για το μέτρο 2 και τις δημόσιες συμβάσεις επικαιροποιήθηκαν με πληροφορίες σχετικά με την εσωτερική παροχή υπηρεσιών.	Η παρακολούθηση από την Επιτροπή των διαδικασιών των κρατών μελών, όπως απαιτείται από τη σύστασή μας, δεν είναι επαρκής.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
		7	σημ. 98, σύστ. 3, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η σύσταση προς την Επιτροπή να ενισχυθούν οι έλεγχοι σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών υλοποιήθηκε και η σύσταση να συνεργαστούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη για τη διασφάλιση αποτελεσματικών συστημάτων ελέγχου των αρχών διαχείρισης, ιδίως όσον αφορά τους κινδύνους απάτης και τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών των έργων, υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον. Με τα νέα φύλλα ελέγχου για τις ελεγκτικές δοκιμασίες συμμόρφωσης της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, τα οποία άρχισαν να εφαρμόζονται από τις αρχές του 2018, ενισχύθηκαν οι έλεγχοι σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέδωσε το έγγραφο με τίτλο «Guidance Document on Control and Penalty rules in Rural Development» για τα κράτη μέλη, το παράρτημα 1 του οποίου περιλαμβάνει το φύλλο ελέγχου που συστήσαμε για την αξιολόγηση του σχεδιασμού των συστημάτων ελέγχου σε σχέση με τους κινδύνους που συνδέονται με το κόστος των έργων αγροτικής ανάπτυξης.	Η Επιτροπή δεν παρείχε επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν την παροχή πρόσθετης κατάρτισης στις διαχειριστικές αρχές, στο πλαίσιο της οποίας να εξετάζεται το ζήτημα του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών στις περιπτώσεις που δεν εφαρμόζονται επιλογές απλουστευμένου κόστους. Παρά την ύπαρξη ορισμένων κοινών στόχων, το ζήτημα των ελέγχων σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών και της χρήσης των ΕΑΚ δεν ταυτίζονται. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους καλύπτουν μικρό μόνο μέρος των συνολικών δαπανών για την αγροτική ανάπτυξη (βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 11/2018) και, ως εκ τούτου, η ανάγκη των διαχειριστικών αρχών να αξιολογούν τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών παραμένει. (Η Επιτροπή δεν προσδιόρισε καμία περαιτέρω βέλτιστη πρακτική στις διοικητικές διαδικασίες για την αξιολόγηση του εύλογου των δαπανών στην πλατφόρμα του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης.)
		8	σημ. 98, σύστ. 3, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή ανέλαβε διάφορες δράσεις, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης και έγκρισης συμφωνιών εταιρικής σχέσης και μιας αυστηρότερης προσέγγισης για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας των κονδυλίων της ΕΕ κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 σε σύγκριση με την προηγούμενη.	Τα θέματα συζήτησης των διυπηρεσιακών ομάδων είναι γενικά και δεν καλύπτουν επιμέρους μέτρα του προγράμματος. Επιπλέον, στην έκθεσή μας (ειδική έκθεση 16/2017) διαπιστώθηκαν ανεπάρκειες στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης όσον αφορά τη διατομεακή συμπληρωματικότητα και τις συνεργίες.
		10	σημ. 100, σύστ. 4, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Το έγγραφο καθοδήγησης για το μέτρο 1 «Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης», επικαιροποιήθηκε με μια παράγραφο για την ανάλυση των αναγκών κατάρτισης.	Το επικαιροποιημένο έγγραφο καθοδήγησης για το μέτρο 1 δεν παρέχει σαφή καθοδήγηση για την εφαρμογή διαδικασιών ανατροφοδότησης από τα κράτη μέλη. Μολονότι το παράδειγμα της τυποποιημένης μεθοδολογίας όπως παρατίθεται στην έκθεσή μας περιλαμβάνει επιπλέον την αξιολόγηση των προγραμμάτων κατάρτισης, δεν αναφέρεται στο κείμενο καθοδήγησης και ενδεχομένως να επικρατεί η άποψη ότι η μεθοδολογία αφορά μόνο την ανάλυση των αναγκών.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
		11	σημ. 102, σύστ. 5	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή έχει αρχίσει να διενεργεί ελέγχους συμμόρφωσης στον τομέα της γνώσης και της καινοτομίας.	Πολλοί από τους προγραμματισμένους ελέγχους δεν διενεργήθηκαν στην πράξη και ένας πιθανός λόγος για αυτό είναι η χαμηλή βαθμολογία στην ανάλυση κινδύνου. Οι ελεγκτές μας αναγνωρίζουν ότι η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης άρχισε να διενεργεί ελέγχους συμμόρφωσης στον τομέα της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας μετά τη δημοσίευση της ειδικής έκθεσής μας στον εν λόγω τομέα. Ωστόσο, σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα εργασίας της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2016-2018 (σ. 49), η εξήγηση για την απουσία ελέγχων πριν από την ειδική έκθεση αριθ. 12/2015 είναι οι χαμηλές δαπάνες κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Δεν αποκομίσαμε τη βεβαιότητα ότι το προφίλ κινδύνου των μέτρων σχετικά με τη μεταφορά γνώσεων και των συμβουλευτικών μέτρων αυξήθηκε στον βαθμό που αναφέρεται στην απάντηση της Επιτροπής.
Ειδική έκθεση 13/2015	Στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT	1	σημ. 58, σύστ. 1	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή ανέπτυξε ένα γενικό σχέδιο εργασίας για την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο (FLEGT) για την περίοδο 2018-2022, το οποίο περιλαμβάνει δραστηριότητες με προθεσμίες (έτη-στόχος), υπεύθυνο μέρος (Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή/και κράτη μέλη) και αναμενόμενα παραδοτέα. Η Επιτροπή συνήψε σύμβαση με εξωτερικό οργανισμό (CIFOR) που θα αποτελούσε τη βάση για τη δημιουργία ενός συνολικού σχεδίου δράσης και ενός ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης με δείκτες, στόχους και τιμές βάσης. Η Επιτροπή αναπτύσσει μια βάση δεδομένων για την υλοποίηση του FLEGT, η οποία παρακολουθεί την πρόοδο που έχει επιτευχθεί από τις χώρες που έχουν υπογράψει ΕΣΕΣ.	Το πρόγραμμα εργασίας συνάπτεται για την περίοδο 2018-2022 αντί για την περίοδο 2016-2020. Το διαφορετικό χρονοδιάγραμμα επηρεάζει την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με το πρόγραμμα FLEGT (βλέπε σύσταση 5). Το σχέδιο προγράμματος εργασίας δεν είναι ακόμη επίσημα δεσμευτικό για την Επιτροπή, καθώς δεν έχει λάβει όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις. Δεν διαθέτει επίσης ειδικό προϋπολογισμό για την εκτέλεσή του, γεγονός που καθιστά δυσχερέστερη την παρακολούθηση και τη λογοδοσία των επιδόσεων.
		5	σημ. 59, σύστ. 5	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Καταρτίστηκε το πρόγραμμα εργασίας, το οποίο θα χρησιμεύσει ως βάση για την υποβολή των απαιτούμενων εκθέσεων. Το 2016 εκπονήθηκε αξιολόγηση του FLEGT, αξιο υποκατάστατο μιας έκθεσης προόδου. Η Επιτροπή προτίθεται να καταρτίσει την επόμενη έκθεση προόδου το 2019. Θα πρέπει να καλύπτει τις δραστηριότητες του προγράμματος εργασίας, το οποίο περιλαμβάνει τα κύρια στοιχεία αναφοράς που απαιτούνται από τη σύστασή μας.	Μέχρι στιγμής, το πρόγραμμα εργασίας δεν διαθέτει όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις. Η προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης προόδου του 2018 δεν τηρήθηκε.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 16/2015	Βελτίωση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού μέσω ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας: απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες	4	σημ. 117, σύστ. 3	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή σημείωσε πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή του νομικού πλαισίου.	Η υλοποίηση βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Η αναποτελεσματικότητα της αγοράς δεν έχει ακόμη διευθετηθεί.
		12	σημ. 123, σύστ. 7, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή χρησιμοποιεί εργαλεία για την προτυποποίηση των αγορών ενέργειας και τη συνεχή βελτίωση των μεθοδολογιών ανάλυσης κόστους/οφέλους.	Η Επιτροπή αποδέχθηκε και εφάρμοσε εν μέρει τη σύσταση. Η ύπαρξη ικανοτήτων ανάλυσης και προτυποποίησης που έχουν δημιουργηθεί ενδοūπηρεσιακά θα μπορούσε να έχει σημαντικές συνέπειες για τους πόρους είτε για την Επιτροπή είτε για τον ACER.
		13	σημ. 123, σύστ. 7, στοιχείο γ)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή συνεργάζεται με το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρισμού και το ΕΔΔΣΜ αερίου, έτσι ώστε η αξιολόγηση των αναγκών να λειτουργήσει εποικοδομητικά για τον σχεδιασμό υποδομών που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά ενέργειας στην ΕΕ.	Εκκρεμεί η έγκριση του νέου μοντέλου που θα υποβληθεί από τα ΕΔΔΣΜ.
		14	σημ. 125, σύστ. 8	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή βελτίωσε τις διαδικασίες σχεδιασμού της και ειδικότερα την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και τη χρηματοδότηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος.	Εκκρεμεί η έγκριση του νέου μοντέλου που θα υποβληθεί από τα ΕΔΔΣΜ.
		15	σημ. 126, σύστ. 9	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή έλαβε υπόψη το σκεπτικό της σύστασης.	Η Επιτροπή δεν έχει υποβάλει νομοθετικές προτάσεις.
Ειδική έκθεση 17/2015	Στήριξη των Ομάδων Δράσης για τους Νέους από την Επιτροπή: επιτυχής ο αναπροσανατολισμός της χρηματοδότησης του ΕΚΤ, αλλά ανεπαρκής η έμφαση στα αποτελέσματα	2	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η απαίτηση να επεξηγούνται τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα όσον αφορά την αναμενόμενη αποτελεσματικότητά τους σε σχέση με τους στόχους της ΕΕ και των ΕΠ κωδικοποιείται στο νομικό πλαίσιο των ΕΔΕΤ (βλέπε άρθρο 30 του ΚΚΔ).	Αδυναμίες στην εφαρμογή της απαίτησης αιτιολόγησης του αναμενόμενου αντίκτυπου των αλλαγών στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
		3	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Φύλλο ελέγχου που τεκμηριώνει τα συμπεράσματα της αξιολόγησης των τροποποιήσεων του ΕΠ (συμπεριλαμβανομένων της συμβολής του ΕΠ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και της επίτευξης οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής, των αναμενόμενων αποτελεσμάτων, των δεικτών και του πλαισίου επιδόσεων).	Το φύλλο ελέγχου δεν τεκμηριώσε την ανάλυση του εύλογου χαρακτήρα των πρόσθετων αποτελεσμάτων
		4	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο γ)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Ο αναπρογραμματισμός / Η ανακατανομή των κονδυλίων αναφέρεται στις ετήσιες εκδόσεις υλοποίησης.	Η προηγούμενη και η αναμενόμενη αποτελεσματικότητα που συνδέεται με τις τροποποιήσεις των ΕΠ δεν αναφέρονται επαρκώς στις ετήσιες εκδόσεις υλοποίησης.
		6	σημ. 86, σύστ. 3	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Στα φύλλα ελέγχου καταγράφονται έλεγχοι συνοχής και ευλογοφάνειας που διενεργούνται από την Επιτροπή σχετικά με στοιχεία που υποβάλλονται στις ετήσιες εκδόσεις υλοποίησης. Έχουν προγραμματιστεί έλεγχοι σχετικά με την αξιοπιστία των στοιχείων που αφορούν τις επιδόσεις.	Δεν υπάρχουν στοιχεία που να τεκμηριώνουν τη διενέργεια συστηματικών ελέγχων αξιοπιστίας σχετικά με δεδομένα των ετήσιων εκδόσεων υλοποίησης ή ελέγχων των πληροφοριών που λαμβάνονται κατόπιν ειδικών αιτημάτων.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 20/2015	Η οικονομική αποδοτικότητα της στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ σε μη παραγωγικές επενδύσεις στον τομέα της γεωργίας	1	σημ. 74, σύστ. 1, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή εξέδωσε τεχνικές οδηγίες σχετικά με την ετήσια έκθεση υλοποίησης. Επιπλέον, η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη με την υποβολή στοιχείων στην ετήσια έκθεση υλοποίησης μέσω των συνεδριάσεων της επιτροπής παρακολούθησης.	Η σύσταση να διεξαγάγει η Επιτροπή την παρακολούθηση μέσω των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης των κρατών μελών βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη και η υλοποίηση της θα μπορεί να επαληθευτεί μόνο μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση του 2019.
		5	σημ. 77, σύστ. 3, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές για να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να εισαγάγουν τους πρόσθετους δείκτες αποτελεσμάτων.	Δεδομένου ότι η καθοδήγηση δεν αποτελεί δεσμευτικό και υποχρεωτικό έγγραφο για τα κράτη μέλη, η Επιτροπή δεν μπορεί να «διασφαλίσει» τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη ακολούθησαν πραγματικά την καθοδήγηση και καθόρισαν τους πρόσθετους ειδικούς δείκτες. Ο βαθμός στον οποίο οι δράσεις της Επιτροπής διασφάλισαν τη συνιστώμενη παρακολούθηση ή αξιολόγηση της συνεισφοράς των μη παραγωγικών επενδύσεων κατά τη διάρκεια των αξιολογήσεων για την περίοδο προγραμματισμού 2014-20, μπορεί να αξιολογηθεί μόνο στο πλαίσιο των αξιολογήσεων της ενισχυμένης ετήσιας έκθεσης υλοποίησης του 2019.
Ειδική έκθεση 21/2015	Επισκόπηση των κινδύνων που συνεπάγεται η εφαρμογή μιας προσανατολισμένης στα αποτελέσματα προσέγγισης της δράσης της ΕΕ στους τομείς της ανάπτυξης και της συνεργασίας	1	σημ. 83, σύστ. 1	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Τον Οκτώβριο του 2018 δημοσιεύθηκε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Αναθεωρημένο πλαίσιο αποτελεσμάτων της ΕΕ όσον αφορά τη διεθνή συνεργασία και ανάπτυξη σύμφωνα με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης της ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη», SWD(2018) 444, και περιλαμβάνει παράρτημα, ρητά αφιερωμένο στην ορολογία σχετικά με τα αποτελέσματα.	Κατά τον χρόνο της τελικής αξιολόγησης, δεν ήταν ακόμη διαθέσιμος ο πρακτικός οδηγός για τη διαχείριση των παρεμβάσεων της ΕΕ για τη διεθνή συνεργασία, συμπεριλαμβανομένων των δελτίων με στόχο την αποσαφήνιση βασικών εννοιών και της ορολογίας που σχετίζεται με τα αποτελέσματα. Επιπλέον, εξακολουθούν να υπάρχουν ασυνέπειες στη χρήση ορολογίας σε βασικά μεθοδολογικά έγγραφα. Παραδείγματος χάριν, σε διάγραμμα που παρουσίασε η Επιτροπή στην εργαλειοθήκη της για τους αξιολογητές των αναπτυξιακών δράσεων της ΕΕ παραμένουν ορισμοί που δεν συνάδουν με την ορολογία που εγκρίθηκε στο πλαίσιο των αποτελεσμάτων. Επιπλέον, εξακολουθούν να λείπουν οι τιμές-στόχος και οι τιμές βάσης σε ορισμένα έγγραφα δράσης.
		2	σημ. 83, σύστ. 2	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή διάφορα μέτρα για να διασφαλίσει την ύπαρξη σαφούς σύνδεσης μεταξύ των δράσεων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβανομένων διατομεακών ζητημάτων, ιδίως οδηγιών και ενός υποδείγματος για τη συμπλήρωση των εγγράφων της δράσης και σχετικών διατάξεων στο εγχειρίδιο για την παρακολούθηση βάσει αποτελεσμάτων.	Απομένει ακόμη να οριστικοποιηθούν ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές, συμπεριλαμβανομένου ενός πρακτικού οδηγού σχετικά με τη διαχείριση των παρεμβάσεων της ΕΕ για διεθνή συνεργασία.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 22/2015	Εποπτεία των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας από την ΕΕ: εδραιωμένη αλλά όχι πλήρως αποτελεσματική (ESMA)	6	σημ. 110, σύστ. 6	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η ESMA επικαιροποίησε τις Ερωτήσεις και Απαντήσεις σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, με την προσθήκη νέου τμήματος (Μέρος V) σχετικά με τη δημοσιοποίηση και την παρουσίαση των αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας.	Οριστικοποίηση της τρέχουσας διαβούλευσης και δημοσίευση της τελικής έκθεσης με σκοπό την έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις απαιτήσεις κοινοποίησης που ισχύουν για τις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας.
		7	σημ. 110, σύστ. 7	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Ενσωμάτωση του συστήματος CEREP στο σύστημα υποβολής αναφορών RADAR. Κατά τη διάρκεια της ενσωμάτωσης, η ESMA επανεξέτασε τα δεδομένα στο επίπεδο της αξιολόγησης και στα δύο συστήματα, και διόρθωσε τις ανακολουθίες που εντοπίστηκαν, με αποτέλεσμα να βελτιωθεί η ποιότητα των στοιχείων.	Παρά το έργο που έχει επιτελέσει μέχρι σήμερα η ESMA για τη βελτίωση του περιεχομένου πληροφοριών του CEREP, εξακολουθούν να μην είναι διαθέσιμες οι ακόλουθες κοινοποιήσεις: μέσα ποσοστά αδυναμίας εξυπηρέτησης, πίνακες μέσης μετάβασης, τηλεφορτώσεις πολλών ερωτημάτων, πληροφορίες και εξηγήσεις για τις διορθώσεις σφαλμάτων που παρελθόντος στα αναφερόμενα δεδομένα, πληροφορίες σχετικά με αλλαγές στις μεθοδολογίες.
Ειδική έκθεση 23/2015	Ποιότητα των υδάτων στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: έχει επιτευχθεί πρόοδος στην εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα, αλλά πρέπει να γίνουν περισσότερα	12	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή εξακολουθεί να διενεργεί την αξιολόγηση των ελαχίστων απαιτήσεων με βάση την ύπαρξη και τη συνάφειά τους, και αξιολογεί την ύπαρξη και την επάρκεια των προτύπων ΚΓΠΚ.	Η Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.
		14	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο δ)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή εντόπισε δυνητικές δυνατότητες εξορθολογισμού.	Η Επιτροπή έχει ήδη λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την υλοποίηση της εν λόγω σύστασης και θα πρέπει να συνεχίσει να τα προωθεί στην επόμενη διαδικασία υποβολής εκθέσεων βάσει της οδηγίας για τη νιτρορύπανση (2020) και της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα (2022).
		15	σημ. 191, σύστ. 3, στοιχείο ε)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή εκπονεί και σχεδιάζει να απευθύνει συστάσεις προς διάφορα κράτη μέλη σχετικά με την ενσωμάτωση του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους σε επίπεδο πόρων στην ανάκτηση κόστους στην επόμενη έκθεση υλοποίησης.	Στο πλαίσιο της κοινής στρατηγικής εφαρμογής, πρόσφατα τα κράτη μέλη συμφώνησαν να εκπνήσουν τεχνική έκθεση στην οποία θα προσδιορίζονται οι προσεγγίσεις που εφαρμόζονται επί του παρόντος σχετικά με την ανάκτηση του κόστους για τις υπηρεσίες ύδατος σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 9 της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα (συμπεριλαμβανομένου του τομέα της διάχυτης ρύπανσης). Πρέπει να εξεταστούν τα δεδομένα και οι ανάγκες πληροφόρησης στον συγκεκριμένο τομέα. Θα συγκροτηθεί μια ad hoc ομάδα εργασίας για την οικονομία, η οποία θα αναλάβει αυτό το καθήκον υπό τη διεύθυνση της ομάδας στρατηγικού συντονισμού. Το έργο αυτό αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2020 (βλέπε πρόγραμμα εργασίας της κοινής στρατηγικής εφαρμογής για την περίοδο 2019-2021).

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
Ειδική έκθεση 25/2015	Στήριξη αγροτικών υποδομών από την ΕΕ: περιθώριο σημαντικής αύξησης της αποδοτικότητας των δαπανών	2	σημ. 101, σύστ. 1, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Όπως συστήσαμε, η Επιτροπή προώθησε την υιοθέτηση βελτιστων πρακτικών για τον περιορισμό του κινδύνου εμφάνισης του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης ή σχετικά με τρόπους αποφυγής της απλής υποκατάστασης άλλων κονδυλίων με πόρους των ΠΑΑ. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης περιορίστηκε ουσιαστικά για τα προγράμματα της περιόδου 2017-2020. Η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης προτίθεται να προβεί σε αρχική αξιολόγηση αυτού του θέματος, με βάση την ενδιάμεση αξιολόγηση του 2019. Η Επιτροπή δεν διαθέτει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο κίνδυνος υποκατάστασης εθνικών κονδυλίων με τα κονδύλια του ΕΙΤΑΑ έχει μετριαστεί.	Η Επιτροπή δεν εξέδωσε συγκεκριμένο έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τον τρόπο περιορισμού του κινδύνου εμφάνισης του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης ή σχετικά με τρόπους αποφυγής της απλής υποκατάστασης άλλων κονδυλίων με πόρους των ΠΑΑ. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης περιορίστηκε ουσιαστικά για τα προγράμματα της περιόδου 2017-2020. Η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης προτίθεται να προβεί σε αρχική αξιολόγηση αυτού του θέματος, με βάση την ενδιάμεση αξιολόγηση του 2019. Η Επιτροπή δεν διαθέτει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο κίνδυνος υποκατάστασης εθνικών κονδυλίων με τα κονδύλια του ΕΙΤΑΑ έχει μετριαστεί.
		4	σημ. 101, σύστ. 1, στοιχείο δ)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης βελτίωσε την εξέταση των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των κονδυλίων της ΕΕ, λόγω της μεγαλύτερης προσοχής που δίνεται σε αυτά τα ζητήματα, ενώ σε αυτό συνέδραμαν και οι νέες συμφωνίες εταιρικής σχέσης. Η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης εκτιμά ότι από την ενδιάμεση αξιολόγηση των προγραμμάτων του 2019 θα μπορούσαν να αντληθούν αρχικά συμπεράσματα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους, όπως συστήσαμε.	Η αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των διαφόρων ταμείων της ΕΕ για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού παραμένει άγνωστη. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης θα είναι διαθέσιμες αργότερα εντός του 2019. Στην ειδική έκθεσή μας αριθ. 16/2017 διαπιστώσαμε αδυναμίες που επηρεάζουν τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης όσον αφορά τη διατομεακή συμπληρωματικότητα και τις συνεργίες.
		6	σημ. 106, σύστ. 2, στοιχείο β)	Υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον	Η σύσταση να ενισχύσει η Επιτροπή τους ελέγχους σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών έχει υλοποιηθεί και η σύσταση να συνεργαστούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη για τη διασφάλιση αποτελεσματικών συστημάτων ελέγχου των διαχειριστικών αρχών, ιδίως όσον αφορά τον κίνδυνο απάτης και τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών των έργων, υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον. Τα νέα φύλλα ελέγχου για τις ελεγκτικές δοκιμασίες συμμόρφωσης της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, τα οποία άρχισαν να εφαρμόζονται από τις αρχές του 2018, ενίσχυσαν τους ελέγχους σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέδωσε το έγγραφο με τίτλο «Guidance Document on Control and Penalty rules in Rural Development» για τα κράτη μέλη, το παράρτημα 1 του οποίου περιλαμβάνει το φύλλο ελέγχου που συστήσαμε για την αξιολόγηση του σχεδιασμού των συστημάτων ελέγχου σε σχέση με τους κινδύνους που συνδέονται με το κόστος των έργων αγροτικής ανάπτυξης.	Η Επιτροπή δεν έχει παράσχει περαιτέρω στοιχεία για πρόσθετη κατάρτιση των διαχειριστικών αρχών σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών από τον τελευταίο έλεγχο παρακολούθησης της συνέχειας που διενεργήσαμε το 2017. Η Επιτροπή δεν έχει εντοπίσει περαιτέρω βελτιστες πρακτικές όσον αφορά τις διοικητικές διαδικασίες για την αξιολόγηση του εύλογου των δαπανών στην πλατφόρμα του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης.

Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδικής έκθεσης	Τελική αξιολόγηση ΕΕΣ	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
		9	σημ. 109, σύστ. 3, στοιχείο α)	Υλοποιήθηκαν μερικώς	Η Επιτροπή έχει παράσχει καθοδήγηση στις διαχειριστικές αρχές σχετικά με την αξιολόγηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης μέσω του δικτυακού τόπου του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης και μέσω του «γραφείου υποστήριξης για την αξιολόγηση»(Evaluation Helpdesk).	Η συλλογή δεδομένων που είναι αναγκαία για την αξιολόγηση των δεικτών επιδόσεων και αποτελεσμάτων του προγράμματος παραμένει ανεπαρκής. Σύμφωνα με την απάντηση της Επιτροπής στο πλαίσιο του ελέγχου παρακολούθησης της συνέχειας, αυτή σκοπεύει να αξιολογήσει πληροφορίες που παρέχουν τη δυνατότητα εξαγωγής συμπερασμάτων σχετικά με την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των πόρων που δαπανώνται στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που προβλέπονται στο ΚΠΠΑ, το 2019.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ					
		Υλοποιήθηκε λήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς			
2015	Σύσταση 1: Η Επιτροπή πρέπει να μεταφράσει τους υψηλού επιπέδου στόχους που προβλέπει η νομοθεσία για το «Ορίζων 2020» σε επιχειρησιακούς στόχους σε επίπεδο προγράμματος εργασίας, ούτως ώστε, αξιολογώντας τις επιδόσεις των προγραμμάτων εργασίας και των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, οι εν λόγω στόχοι να μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά ως κινητήρια δύναμη των επιδόσεων.			x			
	Σύσταση 2: Η Επιτροπή πρέπει να αποσαφηνίσει περαιτέρω τις συνδέσεις μεταξύ της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (2010-2020), του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (2014-2020) και των προτεραιοτήτων της Επιτροπής (2015-2019), παραδείγματος χάριν, στο πλαίσιο της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού και υποβολής εκθέσεων (2016-2020). Με τον τρόπο αυτό, θα ενισχύονταν οι μηχανισμοί παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων και η Επιτροπή θα μπορούσε αποτελεσματικά να υποβάλλει πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των στόχων της «Ευρώπης 2020».			x			
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή πρέπει να χρησιμοποιεί σε όλες τις δραστηριότητές της τους όρους εισροές, εκροές, αποτελέσματα και αντίκτυπος με συνέπεια και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της νομοθεσίας.			x			

Πηγή: ΕΕΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Έσοδα

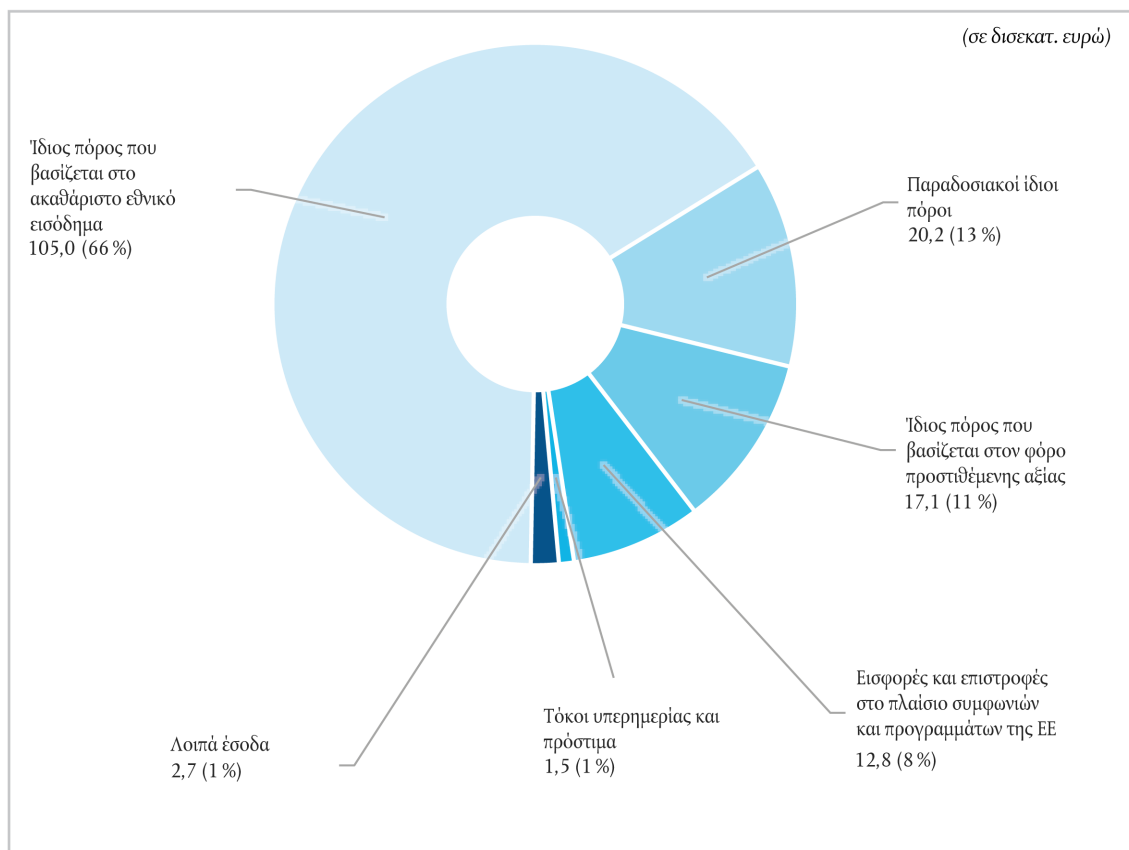
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο
Εισαγωγή	4.1-4.4
Σύντομη περιγραφή των εσόδων	4.2-4.3
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	4.4
Κανονικότητα των πράξεων	4.5
Εξέταση στοιχείων των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων	4.6-4.22
Αδυναμίες στη διαχείριση των ΠΙΠ από τα κράτη μέλη	4.7-4.10
Αδυναμίες στις από μέρους της Επιτροπής επαληθεύσεις των καταστάσεων ΠΙΠ των κρατών μελών	4.11-4.13
Το πλήθος των επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ παραμένει συνολικά αμετάβλητο, ενώ έχουν αυξηθεί τα ανοικτά σημεία σχετικά με τους ΠΙΠ	4.14-4.15
Διαπιστώσαμε καθυστερήσεις τόσο στην από μέρους της Επιτροπής παρακολούθηση των ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ όσο και στο κλείσιμό τους	4.16
Η Επιτροπή αναμένει να κλείσει τον πολυετή κύκλο των από μέρους της επαληθεύσεων του ΑΕΕ το 2019, αλλά θα συνεχίσει την αξιολόγηση του αντικτύπου της παγκοσμιοποίησης στους εθνικούς λογαριασμούς μέχρι το 2024	4.17-4.20
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	4.21-4.22
Συμπέρασμα και συστάσεις	4.23-4.25
Συμπέρασμα	4.23
Συστάσεις	4.24-4.25
Παράρτημα 4.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις εσόδων	
Παράρτημα 4.2 — Πλήθος εκκρεμών επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ και ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ ανά κράτος μέλος στις 31.12.2018	
Παράρτημα 4.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τα έσοδα	

Εισαγωγή

4.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας σχετικά με τα έσοδα, τα οποία διακρίνονται σε *ιδίους πόρους* και *λοιπά έσοδα*. Στο **πλαίσιο 4.1** παρουσιάζονται αναλυτικά στοιχεία για τα έσοδα το 2018.

Πλαίσιο 4.1
Έσοδα — Αναλυτικά στοιχεία για το 2018

Σύνολο εσόδων για το 2018 ⁽¹⁾ 159,3 δισεκατομμύρια ευρώ

⁽¹⁾ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στα πραγματικά έσοδα του προϋπολογισμού της ΕΕ. Στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, το ποσό των 163,1 δισεκατομμυρίων ευρώ υπολογίζεται βάσει του συστήματος λογιστικής σε δεδολευμένη βάση.

Πηγή: Ενσωματωμένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2018.

Σύντομη περιγραφή των εσόδων

4.2. Τρεις είναι οι κατηγορίες ιδίων πόρων από τις οποίες προέρχονται ως επί το πλείστον τα έσοδα (90 %):

- α) Ο **ίδιος πόρος που βασίζεται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ)** αντιστοιχεί στο 66 % των εσόδων της ΕΕ και ισοσκελίζει τον προϋπολογισμό της, αφού υπολογιστούν τα έσοδα από όλες τις άλλες πηγές. Η εισφορά κάθε κράτους μέλους είναι ανάλογη του ΑΕΕ του ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Ο υπολογισμός της αρχικής εισφοράς βασίζεται στις προβλέψεις για το ΑΕΕ. Οι διαφορές μεταξύ του προβλεπόμενου και του τελικού ΑΕΕ οδηγούν σε αναπροσαρμογές τα επόμενα έτη και επηρεάζουν την κατανομή των ιδίων πόρων μεταξύ των κρατών μελών αλλά όχι το συνολικό εισπραττόμενο ποσό.

- β) Οι **παραδοσιακοί ίδιοι πόροι** (ΠΠΠ) αντιστοιχούν στο 13 % των εσόδων της ΕΕ. Περιλαμβάνουν κυρίως τελωνειακούς δασμούς επί των εισαγωγών, οι οποίοι εισπράττονται από τα κράτη μέλη. Αυτά καταβάλλουν το 80 % του συνολικού ποσού στον προϋπολογισμό της ΕΕ και παρακρατούν το υπόλοιπο 20 % για την κάλυψη των εξόδων εισπραξης.
- γ) Ο **ίδιος πόρος που βασίζεται στον φόρο προστιθέμενης αξίας** (ΦΠΑ) αντιστοιχεί στο 11 % των εσόδων της ΕΕ. Οι εισφορές στο πλαίσιο του εν λόγω ίδιου πόρου υπολογίζονται με την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή ⁽²⁾ στις εναρμονισμένες βάσεις υπολογισμού του ΦΠΑ των κρατών μελών.
- 4.3. Τα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης ποσά που εισπράττονται από άλλες πηγές, οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι οι εισφορές και οι επιστροφές στο πλαίσιο συμφωνιών και προγραμμάτων της Ένωσης ⁽³⁾ (8 % των εσόδων της).

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

4.4. Κατ' εφαρμογή της προσέγγισης και των μεθόδων ελέγχου που εκθέτουμε στο **παράρτημα 1.1**, αποκομίσαμε την απαιτούμενη για τη διαμόρφωση της ελεγκτικής γνώμης μας σχετικά με τα έσοδα βεβαιότητα από την αξιολόγηση βασικών επιλεγμένων συστημάτων και, συμπληρωματικά, από ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων. Όσον αφορά τα έσοδα του 2018 εξετάσαμε τα εξής:

- α) δείγμα 55 ενταλμάτων εισπραξης της Επιτροπής ⁽⁴⁾, το οποίο σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πηγών εσόδων·
- β) τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή:
- i) προκειμένου να διασφαλίζει ότι τα στοιχεία των κρατών μελών για το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ αποτελούν τη σωστή βάση για τον υπολογισμό των εισφορών στους ίδιους πόρους, και να υπολογίζει και να εισπράττει τις εν λόγω εισφορές ⁽⁵⁾,
 - ii) προκειμένου να διαχειρίζεται τους ΠΠΠ, να επαληθεύει την αξιοπιστία των στοιχείων που αναφέρουν τα κράτη μέλη και να διασφαλίζει ότι αυτά διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα που τους επιτρέπουν την είσπραξη των σωστών ποσών, τη σχετική αναφορά σωστών στοιχείων και την τελική διάθεση των σωστών ΠΠΠ υπέρ του προϋπολογισμού της ΕΕ,
 - iii) προκειμένου να διαχειρίζεται τα πρόστιμα και τις ποινές, και
 - iv) προκειμένου να υπολογίζει τα ποσά που προκύπτουν από τους μηχανισμούς διόρθωσης·
- γ) τα λογιστικά συστήματα που εφαρμόζονται για τους ΠΠΠ ⁽⁶⁾ σε τρία επιλεγέντα κράτη μέλη (Ιταλία, Γαλλία και Ισπανία) ⁽⁷⁾, και
- δ) την αξιοπιστία των πληροφοριών περί κανονικότητας που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Προϋπολογισμού και της Eurostat.

Κανονικότητα των πράξεων

4.5. Στην παρούσα ενότητα παραθέτουμε τις παρατηρήσεις μας σχετικά με την **κανονικότητα των πράξεων**. Το συμπέρασμά μας σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ ερείδεται στην από μέρους μας αξιολόγηση των συστημάτων που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τον υπολογισμό και την είσπραξη των εσόδων ⁽⁸⁾ και στην εξέταση δείγματος 55 ενταλμάτων εισπραξης, κανένα από τα οποία δεν περιείχε ποσοτικώς προσδιορισμό σφάλμα. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις παρουσιάζονται συνοπτικά στο **παράρτημα 4.1**.

Εξέταση στοιχείων των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων

4.6. Όπως αναφέρουμε στο σημείο 4.4, επιλέξαμε και εξετάσαμε μια σειρά συστημάτων. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν έχουν καμία επίπτωση στη συνολική γνώμη μας σχετικά με την κανονικότητα των εσόδων της ΕΕ (βλέπε κεφάλαιο 1). Αναδεικνύουν βέβαια αδυναμίες που είναι σημαντικές για ορισμένες κατηγορίες των ιδίων πόρων ή τομείς στους οποίους ο υπολογισμός και η είσπραξη των εσόδων επιδέχονται βελτίωση.

⁽²⁾ Στη Γερμανία, στις Κάτω Χώρες και στη Σουηδία ισχύει μειωμένος συντελεστής καταβολής ΦΠΑ 0,15 %, ενώ για τα υπόλοιπα κράτη μέλη ο συντελεστής είναι 0,3 %.

⁽³⁾ Πρόκειται κυρίως για έσοδα που προκύπτουν από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ (ιδίως από την εκκαθάριση των λογαριασμών και τις παρατυπίες), τη συμμετοχή τρίτων χωρών σε ερευνητικά προγράμματα και άλλες εισφορές και επιστροφές στο πλαίσιο προγραμμάτων και δραστηριοτήτων της ΕΕ.

⁽⁴⁾ Ένταλμα εισπραξης είναι το έγγραφο στο οποίο η Επιτροπή καταχωρίζει τα οφειλόμενα ποσά.

⁽⁵⁾ Αφιετηρία του ελέγχου μας αποτέλεσαν τα συμφωνημένα στοιχεία του ΑΕΕ και η εναρμονισμένη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ που καταρτίζουν τα κράτη μέλη. Σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες δεν υποβάλαμε τις στατιστικές και τα στοιχεία που κατάρτισαν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

⁽⁶⁾ Ο έλεγχός μας βασίστηκε σε στοιχεία προερχόμενα από τα λογιστικά συστήματα για τους ΠΠΠ που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη τα οποία επισκεφθήκαμε. Δεν κατέστη δυνατό να ελέγξουμε τις μη δηλωθείσες εισαγωγές ή τις εισαγωγές που διέλαθαν της τελωνειακής επιτήρησης.

⁽⁷⁾ Τα τρία αυτά κράτη μέλη επελέγησαν βάσει του μεγέθους της εισφοράς τους όσον αφορά τους ΠΠΠ και της εκτίμησης κινδύνου που πραγματοποιήσαμε.

⁽⁸⁾ Βλέπε σημείο 1.2 του **παράρτηματος 1.1**.

Αδυναμίες στη διαχείριση των ΠΠΠ από τα κράτη μέλη

4.7. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή, σε μηνιαία βάση, κατάσταση των τελωνειακών δασμών που έχει εισπράξει (λογιστική Α), καθώς και τριμηνιαία κατάσταση των βεβαιωθέντων δασμών που δεν έχουν εισπραχθεί ακόμη (λογιστική Β). Η αξιοπιστία των καταστάσεων αυτών είναι καθοριστικής σημασίας για τον υπολογισμό των ΠΠΠ.

4.8. Αναλύσαμε την κατάρτιση της λογιστικής Α και της λογιστικής Β στην Ιταλία, τη Γαλλία και την Ισπανία, καθώς και τις διαδικασίες για την είσπραξη των ποσών των ΠΠΠ που οφείλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

4.9. Δεν διαπιστώσαμε σημαντικά προβλήματα στην κατάρτιση των μηνιαίων καταστάσεων των τελωνειακών δασμών που εισπράττονται στην Ιταλία ή τη Γαλλία. Στην Ισπανία, ωστόσο, εντοπίσαμε αδυναμίες στα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζονται για την κατάρτιση αυτών των καταστάσεων (βλέπε **πλαίσιο 4.2**).

Πλαίσιο 4.2

Αδυναμίες στα συστήματα ελέγχου των ΠΠΠ στην Ισπανία

Διαπιστώσαμε την έλλειψη εποπτείας των αλλαγών που επήλθαν στο σύστημα λογιστικής καταχώρισης των ΠΠΠ στην Ισπανία. Η κατάσταση της λογιστικής Α του Μαΐου του 2018 περιείχε εγγραφή που μείωνε κατά μισό εκατομμύριο ευρώ τα ποσά που διατίθεντο στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι ισπανικές εθνικές αρχές διευκρίνισαν ότι ένας υπόλογος είχε προβεί σε αυτή την εγγραφή χειρογράφως, προκειμένου να αντισταθμίσει άλλη αυτόματα καταχώριση που είχε δημιουργήσει το λογιστικό σύστημα το 2008. Ωστόσο, δεν υπήρχαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι προϊστάμενοί του είχαν εγκρίνει την εγγραφή αυτή.

Μετά από διερεύνηση της υπόθεσης, οι ισπανικές αρχές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η μείωση του Μαΐου του 2018 δεν έπρεπε να έχει γίνει και διόρθωσαν το σφάλμα. Το γεγονός αυτό μαρτυρά την ύπαρξη αδυναμιών στα συστήματα ελέγχου, τα οποία θα έπρεπε, εξ αρχής, να είχαν αποτρέψει την εν λόγω καταχώριση.

4.10. Στα τρία κράτη μέλη που επισκεφθήκαμε, εντοπίσαμε αδυναμίες στη διαχείριση των βεβαιωθέντων αλλά μη εισπραχθέντων δασμών, οι οποίες συνίσταντο κυρίως σε καθυστερήσεις στην είσπραξη των τελωνειακών οφειλών και στην καθυστερημένη εγγραφή ή διαγραφή των οφειλών στο λογιστικό σύστημα⁽⁹⁾. Παρεμφερείς αδυναμίες εντοπίσαμε τα προηγούμενα χρόνια και σε άλλα κράτη μέλη⁽¹⁰⁾. Και η Επιτροπή, κατά τις επιθεωρήσεις της, εξακολουθεί να εντοπίζει και να αναφέρει προβλήματα με τη λογιστική Β. Έχουμε ήδη διατυπώσει συστάσεις⁽¹¹⁾ σχετικά με τη λογιστική Β, οι οποίες ωστόσο δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί πλήρως.

Αδυναμίες στις από μέρους της Επιτροπής επαληθεύσεις των καταστάσεων ΠΠΠ των κρατών μελών

4.11. Εξετάσαμε τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή προκειμένου να επαληθεύει την αξιοπιστία των στοιχείων που αναφέρουν τα κράτη μέλη και να διασφαλίζει ότι αυτά διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα, που τους επιτρέπουν την είσπραξη των σωστών ποσών, τη σχετική αναφορά σωστών στοιχείων και την τελική διάθεση των σωστών ΠΠΠ στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Εστιάσαμε στις ετήσιες επιθεωρήσεις της Επιτροπής στα κράτη μέλη και στους ελέγχους συνέπειας στις καταστάσεις της λογιστικής Α και της λογιστικής Β.

4.12. Διαπιστώσαμε ότι το πρόγραμμα επιθεωρήσεων της Επιτροπής για το 2018 δεν υποστηριζόταν επαρκώς από διαρθρωμένη και τεκμηριωμένη εκτίμηση κινδύνου, και ότι δεν κατέτασσε τα κράτη μέλη βάσει επικινδυνότητας, ούτε παρουσίαζε τον αντίκτυπο και την πιθανότητα επέλευσης των κινδύνων. Ως εκ τούτου, δεν μπορούσαμε να επιβεβαιώσουμε ότι οι επιθεωρήσεις κάλυπταν δεόντως τους τομείς υψηλότερου κινδύνου.

4.13. Επιπλέον, επισημάναμε ότι η Επιτροπή, όταν λάμβανε τις καταστάσεις ΠΠΠ ανά μήνα ή ανά τρίμηνο, δεν προέβαινε σε συστηματική ανάλυση των ασυνήθιστων μεταβολών στις καταστάσεις αυτές, ούτε συγκέντρωνε στοιχεία που να δικαιολογούν τις μεταβολές αυτές.

Το πλήθος των επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ παραμένει συνολικά αμετάβλητο, ενώ έχουν αυξηθεί τα ανοικτά σημεία σχετικά με τους ΠΠΠ

4.14. Όταν η Επιτροπή εντοπίζει σε δεδομένα που παρέχουν τα κράτη μέλη περιπτώσεις ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς περί ιδίων πόρων⁽¹²⁾, αφήνει ανοικτά τα δεδομένα αυτά για πιθανές αλλαγές, έως ότου βεβαιωθεί ότι συμμορφώνονται. Όταν τα στοιχεία αυτά αφορούν το ΑΕΕ ή τον ΦΠΑ, η διαδικασία ονομάζεται «διατύπωση επιφυλάξεως», ενώ όταν αφορούν τους ΠΠΠ, η σχετική διαδικασία ονομάζεται «δημιουργία ανοικτού σημείου». Η Επιτροπή προσδιορίζει την επίπτωση αυτών των επιφυλάξεων και ανοικτών σημείων στον προϋπολογισμό της ΕΕ, αφού τα κράτη μέλη της παράσχουν τις αναγκαίες πληροφορίες.

⁽⁹⁾ Δεν διαπιστώσαμε να υπάρχει ουσιώδης αντίκτυπος στα ποσά που είναι ανακτήσιμα από τα κράτη μέλη και που αναφέρονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε σημείο 4.15 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017, σημείο 4.15 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016, σημείο 4.18 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015, σημείο 4.22 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2014, σημείο 2.16 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2013 και σημεία 2.32 και 2.33 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2012.

⁽¹¹⁾ Βλέπε συστάσεις 2 και 3 στο **παράρτημα 4.3**.

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 39), και κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 29).

4.15. Στο **παράρτημα 4.2** παρουσιάζονται συνοπτικά οι εκκρεμείς επιφυλάξεις και τα ανοικτά σημεία που προκύπτουν από τις επαληθεύσεις και τις επιθεωρήσεις της Επιτροπής. Συνολικά, ο αριθμός των επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ ⁽¹³⁾ και τον ΦΠΑ παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με αυτόν του προηγούμενου οικονομικού έτους, ενώ ο αριθμός των ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ αυξήθηκε κατά 14 %.

Διαπιστώσαμε καθυστερήσεις τόσο στην από μέρους της Επιτροπής παρακολούθηση των ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ όσο και στο κλείσιμό τους

4.16. Από την επισκόπηση των επιλεγέντων ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ που έχουν δημοσιονομική επίπτωση, διαπιστώθηκαν ορισμένες καθυστερήσεις στην από μέρους της Επιτροπής παρακολούθηση και στο κλείσιμο των εν λόγω σημείων. Επιπλέον, παρατηρήσαμε ότι το 27 % των ανοικτών σημείων βρισκόταν σε εκκρεμότητα για διάστημα που υπερέβαινε την πενταετία.

Η Επιτροπή αναμένει να κλείσει τον πολυετή κύκλο των από μέρους της επαληθεύσεων του ΑΕΕ το 2019, αλλά θα συνεχίσει την αξιολόγηση του αντικτύπου της παγκοσμιοποίησης στους εθνικούς λογαριασμούς μέχρι το 2024

4.17. Η Επιτροπή συνέχισε να διενεργεί τις πολυετείς επαληθεύσεις του ΑΕΕ στα κράτη μέλη, οι οποίες αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2019. Με τις επαληθεύσεις αυτές εξετάζεται κατά πόσον οι διαδικασίες κατάρτισης των εθνικών λογαριασμών που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με το ΕΣΛ 2010 ⁽¹⁴⁾, καθώς και αν τα στοιχεία για το ΑΕΕ είναι συγκρίσιμα, αξιόπιστα και πλήρη ⁽¹⁵⁾.

4.18. Το 2018 η Επιτροπή διατύπωσε γενική επιφύλαξη σχετικά με την από μέρους της Γαλλίας εκτίμηση του ΑΕΕ της. Αυτό έγινε κατ' εξαίρεση, διότι οι πληροφορίες που είχε παράσχει η Γαλλία σχετικά με την κατάρτιση του ΑΕΕ ήταν ανεπαρκείς (βλέπε **πλαίσιο 4.3**). Η παροχή ελλειπών πληροφοριών από τη Γαλλία παρεμποδίζει την έγκαιρη ολοκλήρωση του κύκλου επαληθεύσεων από την Επιτροπή και αυξάνει τον κίνδυνο να προκύψει ανάγκη διόρθωσης των εισφορών της χώρας σε μεταγενέστερο στάδιο. Μπορεί επίσης να επηρεάσει τον υπολογισμό των εισφορών των υπόλοιπων κρατών μελών.

Πλαίσιο 4.3

Στην περίπτωση της Γαλλίας, η Επιτροπή ενήργησε γρήγορα προκειμένου να προστατεύσει τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ διατυπώνοντας γενική επιφύλαξη σχετικά με τα δεδομένα που παρείχε η χώρα για το ΑΕΕ της

Προκειμένου να υπολογίζει τις εισφορές στους ιδίους πόρους, η Επιτροπή επαληθεύει τη συγκρισιμότητα, την αξιοπιστία και την πληρότητα των δεδομένων που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για την κατάρτιση του ΑΕΕ τους. Αυτό περιλαμβάνει και την επαληθεύση των καταστάσεων ΑΕΕ των κρατών μελών. Οι καταστάσεις αυτές περιγράφουν τις πηγές άντλησης στοιχείων και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση του ΑΕΕ.

Η ποιότητα της αρχικής κατάστασης ΑΕΕ της Γαλλίας ήταν ανεπαρκής από άποψη μορφής, περιεχομένου και λεπτομερειών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να πραγματοποιήσει την επαληθεύση της εντός των προθεσμιών που είχε συμφωνήσει με τα κράτη μέλη. Μολονότι για τον υπολογισμό της εισφοράς της Γαλλίας χρησιμοποίησε τα στοιχεία για το ΑΕΕ που είχε παράσχει η ίδια η χώρα, διατύπωσε γενική επιφύλαξη για τα στοιχεία αυτά, λόγω αμφιβολιών σχετικά με την ποιότητά τους. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί αυτή την κατηγορία επιφυλάξεων κατ' εξαίρεση, όταν θεωρεί ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος παράλειψης προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

4.19. Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2016, αναφέραμε ότι η Επιτροπή έπρεπε να πραγματοποιήσει πρόσθετες εργασίες, προκειμένου να εκτιμήσει τον δυνητικό αντίκτυπο της παγκοσμιοποίησης στα στοιχεία για το ΑΕΕ ⁽¹⁶⁾. Το 2018 η Επιτροπή συνέχισε να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη μιας μεθοδολογίας που θα καθιστά δυνατή την εκτίμηση του αντικτύπου της παγκοσμιοποίησης στην κατάρτιση των στοιχείων για το ΑΕΕ, ιδίως όσον αφορά τη μετεγκατάσταση μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών.

4.20. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη όρισαν από κοινού προθεσμία για την ολοκλήρωση των απαραίτητων βελτιώσεων μέχρι το τέλος του 2024. Αυτό σημαίνει ότι, στο τέλος του κύκλου των επαληθεύσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να διατυπώσει επιφυλάξεις αναφερόμενες στην παγκοσμιοποίηση, ώστε να διατηρήσει τα στοιχεία των κρατών μελών για το ΑΕΕ ανοικτά για πιθανές τροποποιήσεις των εκτιμήσεων των πολυεθνικών δραστηριοτήτων τους.

⁽¹³⁾ Υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ: οι ειδικές και οι γενικές. Οι ειδικές επιφυλάξεις διακρίνονται σε αυτές που αφορούν συγκεκριμένες πράξεις, σε εγκάρσιες και σε σχετικές με διαδικασίες. Στο εν προκειμένω σημείο, αναφερόμαστε σε επιφυλάξεις που αφορούν συγκεκριμένες πράξεις. Στο τέλος του 2018 δεν υπήρχαν σε εκκρεμότητα εγκάρσιες επιφυλάξεις. Σχετικές με διαδικασίες επιφυλάξεις υπάρχουν για όλα τα κράτη μέλη και σκοπό έχουν να διασφαλίζεται ότι, κατά τον κύκλο της επαληθεύσης, τα κράτη θα λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα των εργασιών της Επιτροπής για τον υπολογισμό του ιδίου πόρου που βασίζεται στο ΑΕΕ από το 2010 και εξής. Όσον αφορά τις γενικές επιφυλάξεις, βλέπε σημείο 4.18.

⁽¹⁴⁾ Το ΕΣΛ (ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών) 2010 είναι το διεθνώς συμβατό λογιστικό πλαίσιο της ΕΕ. Χρησιμοποιείται για τη συστηματική και αναλυτική περιγραφή μιας οικονομίας. Βλέπε κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 174 της 26.6.2013, σ. 1).

⁽¹⁵⁾ Βλέπε άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, για την εναρμόνιση του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος σε τιμές αγοράς («κανονισμός ΑΕΕ»), (ΕΕ L 181 της 19.7.2003, σ. 1). Ο κανονισμός αυτός αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/516 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2019, για την εναρμόνιση του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος σε αγοραίες τιμές και την κατάρτιση της οδηγίας 89/130/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 του Συμβουλίου («κανονισμός ΑΕΕ») (ΕΕ L 91 της 29.3.2019, σ. 19), βλέπε ιδίως άρθρο 5, παράγραφος 2.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε σημεία 4.10 έως 4.13 και 4.23 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

4.21. Οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας του 2018 που δημοσίευσε η ΓΔ Προϋπολογισμού και η Eurostat επιβεβαιώνουν τις παρατηρήσεις και τα συμπεράσματά μας. Για δεύτερο συνεχόμενο έτος, η ΓΔ Προϋπολογισμού διατύπωσε επιφύλαξη σχετικά με την αξία των ΠΠΠ που εισέπραξε το Ηνωμένο Βασίλειο, λόγω της μη απόδοσης από τη χώρα στον προϋπολογισμό της ΕΕ διαφυγόντων δασμών από την υποεκτίμηση της αξίας των εισαγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών υπόδησης από την Κίνα. Σημειώνουμε ότι το πεδίο αναφοράς της φετινής επιφύλαξης διευρύνθηκε, προκειμένου να συμπεριλάβει δυνητικές απώλειες ΠΠΠ και από άλλα κράτη μέλη λόγω της ανωτέρω υποεκτίμησης, οι οποίες δεν έχουν ακόμη εκτιμηθεί.

4.22. Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2017 ⁽¹⁷⁾, αναφερθήκαμε στη διαδικασία επί παραβάσει που κινήθηκε ⁽¹⁸⁾ κατά του Ηνωμένου Βασιλείου, επειδή αυτό δεν έλαβε κατάλληλα μέτρα προκειμένου να περιορίσει τον κίνδυνο τελωνειακής απάτης διά της δήλωσης δασμολογικής αξίας χαμηλότερης από την πραγματική. Το 2018 η Επιτροπή απηύθυνε αιτιολογημένη γνώμη στο Ηνωμένο Βασίλειο, υπολογίζοντας το συνολικό ύψος των ζημιών (σε κεφάλαιο και τόκους) για τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε 2,8 δισεκατομμύρια ευρώ ⁽¹⁹⁾. Τον Μάρτιο του 2019, η Επιτροπή παρέπεμψε την υπόθεση στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Συμπέρασμα

4.23. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος που περιείχαν τα έσοδα δεν ήταν σημαντικό. Τα σχετικά με τα έσοδα συστήματα που εξετάσαμε ήταν συνολικώς αποτελεσματικά. Οι βασικές εσωτερικές δικλίδες ελέγχου για τους ΠΠΠ που αξιολογήσαμε στην Επιτροπή και σε ορισμένα κράτη μέλη κρίθηκαν μερικώς αποτελεσματικές (βλέπε σημεία 4.7 έως 4.13).

Συστάσεις

4.24. Στο **παράρτημα 4.3** παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις της επισκόπησης μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις πέντε συστάσεις τις οποίες διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2015. Η Επιτροπή υλοποίησε μία σύσταση μερικώς, τρεις ως επί το πλείστον και μία πλήρως.

4.25. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας για το 2018, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

Σύσταση 4.1

Να εφαρμόσει μια περισσότερο συστηματοποιημένη και τεκμηριωμένη εκτίμηση κινδύνου στον προγραμματισμό των επιθεωρήσεων της σχετικά με τους ΠΠΠ, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης της επικινδυνότητας κάθε κράτους μέλους, καθώς και των κινδύνων που αφορούν την κατάρτιση της λογιστικής Α και της λογιστικής Β (βλέπε σημείο 4.12).

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της σύστασης: έως τα τέλη του 2020.

Σύσταση 4.2

Να διευρύνει την εμβέλεια των μηνιαίων και τριμηνιαίων ελέγχων των καταστάσεων της λογιστικής Α και της λογιστικής Β των ΠΠΠ, υποβάλλοντας σε διεξοδικότερη ανάλυση τις ασυνήθιστες μεταβολές, προκειμένου να διασφαλίζεται ταχεία αντίδραση σε πιθανές ανωμαλίες (βλέπε σημεία 4.9 και 4.13).

Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της σύστασης: έως τα τέλη του 2020.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε σημείο 4.17 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

⁽¹⁸⁾ Πρόκειται για το κυριότερο μέτρο επιβολής που μπορεί να λάβει η Επιτροπή, όταν τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν τη νομοθεσία της ΕΕ.

⁽¹⁹⁾ Οι απαιτήσεις έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχονται συνολικά σε 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ, περιλαμβανομένης της συγκεκριμένης διαδικασίας επί παραβάσει. Το ποσό αυτό καταχωρίζεται στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ του 2018 ως μέρος του ποσού που πρέπει να ανακτηθεί από τα κράτη μέλη.

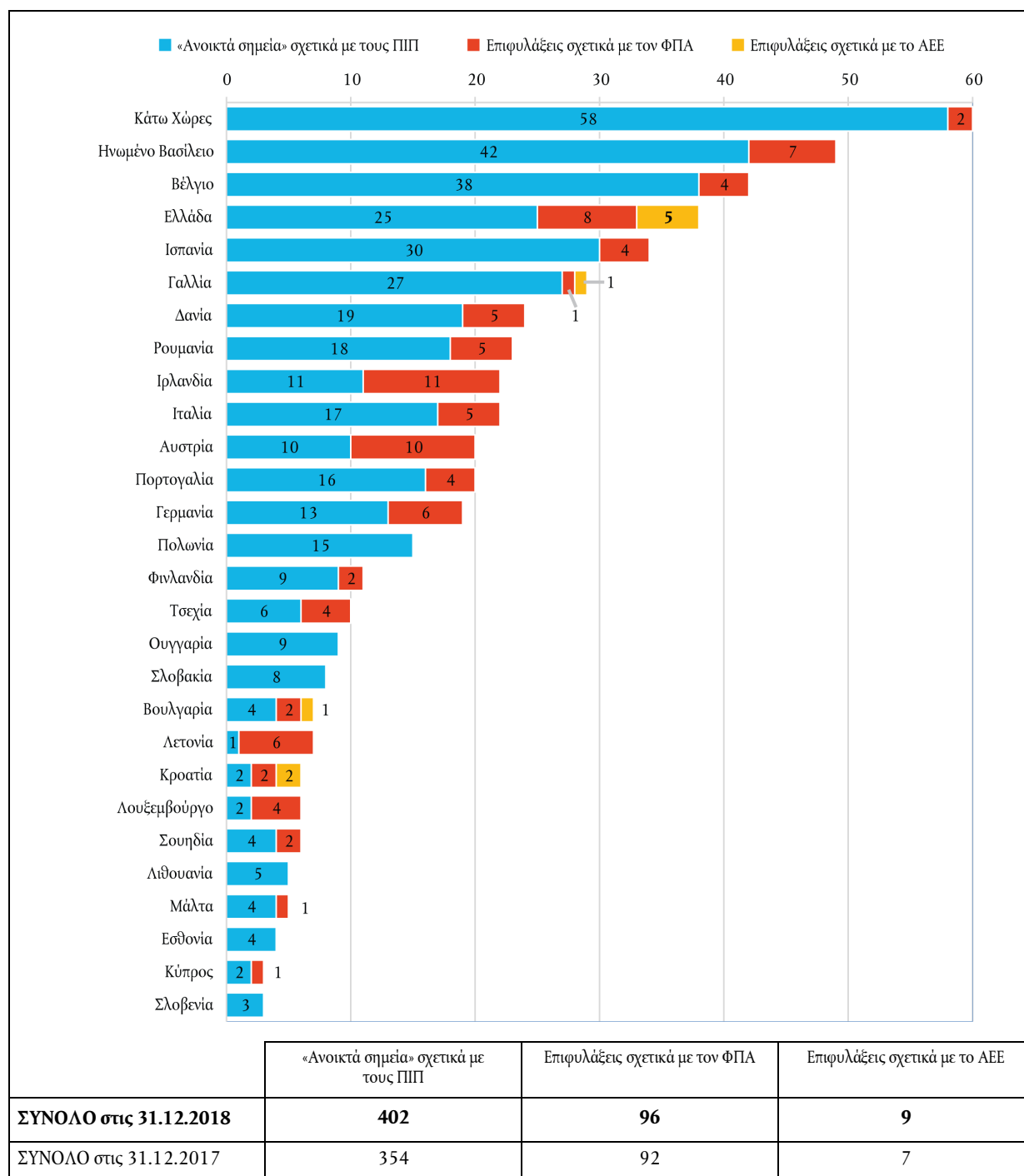
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ

	2018	2017
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων:	55	55
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	Δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα	Δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.2

ΠΛΗΘΟΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΕΕ ΚΑΙ ΤΟΝ ΦΠΑ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΠΠ ΑΝΑ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΣΤΙΣ 31.12.2018

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Οι αριθμοί στις επιφυλάξεις για το ΑΕΕ αντιστοιχούν σε επιφυλάξεις που αφορούν συγκεκριμένες πράξεις και μόνο (κατάρτιση συγκεκριμένων συνιστωσών των εθνικών λογαριασμών σε ένα κράτος μέλος). Για όλα τα κράτη μέλη υπάρχουν επίσης εκκρεμείς επιφυλάξεις σχετικές με διαδικασίες για το ΑΕΕ, οι οποίες αφορούν την κατάρτιση των στοιχείων από το 2010 και εξής (με την εξαίρεση της Κροατίας, στην περίπτωση της οποίας αφορούν την περίοδο από το 2013 και εξής), και μία γενική επιφύλαξη για τη Γαλλία (βλέπε σημείο 4.18).

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ					
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2015	Η Επιτροπή οφείλει:						
	Σύσταση 1: Να λάβει τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι οικονομικοί φορείς τυγχάνουν παρεμφερούς μεταχείρισης σε όλα τα κράτη μέλη όσον αφορά την παραγραφή της γνωστοποίησης οφειλής κατόπιν ελέγχου μετά τον εκτελωνισμό.		X				
	Σύσταση 2: Να παράσχει οδηγίες στα κράτη μέλη ώστε αυτά να βελτιώσουν τη διαχείριση των στοιχείων που καταχωρίζουν στη λογιστική Β.		X				
	Σύσταση 3: Να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη δηλώνουν σωστά και της αποδίδουν τα ποσά της λογιστικής Β που εισπράττονται.		X				
	Σύσταση 4: Να διευκολύνει κατά το δυνατόν την από μέρους των κρατών μελών είσπραξη των τελωνειακών οφειλών, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι οφειλέτες δεν προέρχονται από κράτος μέλος της ΕΕ.			X			
	Σύσταση 5: Να βελτιώσει τον έλεγχο των υπολογισμών των εισφορών ΕΟΧ/ΕΖΕΣ και των μηχανισμών διόρθωσης.	X					

Σημειώσεις επί της ανάλυσης της προόδου που πραγματοποιήθηκε

Σύσταση 1: Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας σχετικά με το ενωσιακό νομικό πλαίσιο για τις τελωνειακές παραβάσεις και τις σχετικές κυρώσεις (η οποία δεν εγκρίθηκε ακόμη από το Συμβούλιο), και εξέτασε το ενδεχόμενο διενέργειας έρευνας σε όλα τα κράτη μέλη, προκειμένου στη συνέχεια να προβεί σε νομικές έρευνες, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Σύσταση 2: Η Επιτροπή πραγματοποίησε διάφορες ενημερωτικές δραστηριότητες και εξέδωσε έγγραφα καθοδήγησης που συμβάλλουν στη βελτίωση της διαχείρισης της λογιστικής Β από τα κράτη μέλη. Κατά την άποψή μας, ωστόσο, η Επιτροπή θα μπορούσε να παράσχει περισσότερο πρακτικές οδηγίες σχετικά με την καταχώριση στοιχείων στις διαφορετικές στήλες των καταστάσεων της λογιστικής Α και της λογιστικής Β [όπως απαιτεί η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/194 της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 2018] (βλέπε σημείο 4.10).

Σύσταση 3: Εξαλείφθηκαν οι ασυνέπειες μεταξύ των καταστάσεων της λογιστικής Α και της λογιστικής Β. Στην περίπτωση ενός κράτους μέλους, το πρόβλημα αυτό εξακολουθεί να υπάρχει αλλά σε μικρότερο βαθμό σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι θα συνεχίσει να παρακολουθεί το ζήτημα μέχρι την επίλυσή του (βλέπε σημείο 4.10).

Σύσταση 4: Με την έναρξη ισχύος του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΤΚ) το 2016 προβλέφθηκαν πρόσθετα μέσα για την εξασφάλιση της συλλογής των σχετικών δεδομένων. Ωστόσο, οι βελτιώσεις αυτές δεν έλυσαν εντελώς το πρόβλημα. Επί του παρόντος, η Επιτροπή αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διατάξεων του ΕΤΚ ως προς την αντιμετώπιση των ζητημάτων που εντοπίσαμε αναφορικά με την είσπραξη των τελωνειακών οφειλών, και οι οικείες εργασίες δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί.

Σύσταση 5: Η Επιτροπή βελτίωσε και ενίσχυσε τις διαδικασίες και τα φύλλα ελέγχου που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των εισφορών και τους μηχανισμούς διόρθωσης του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) / της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

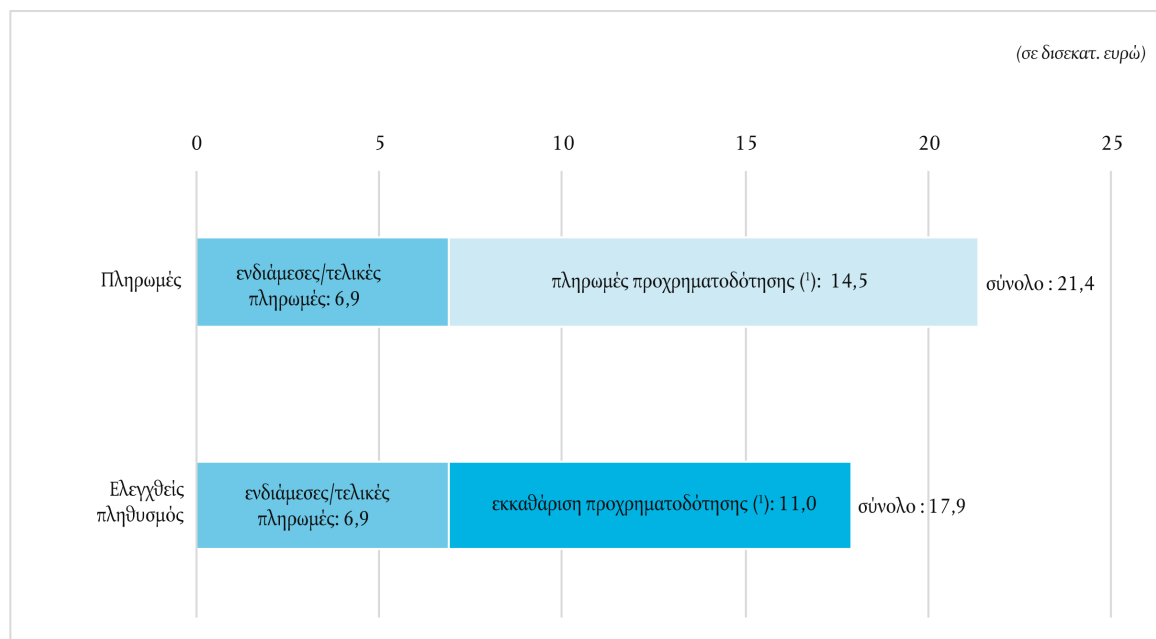
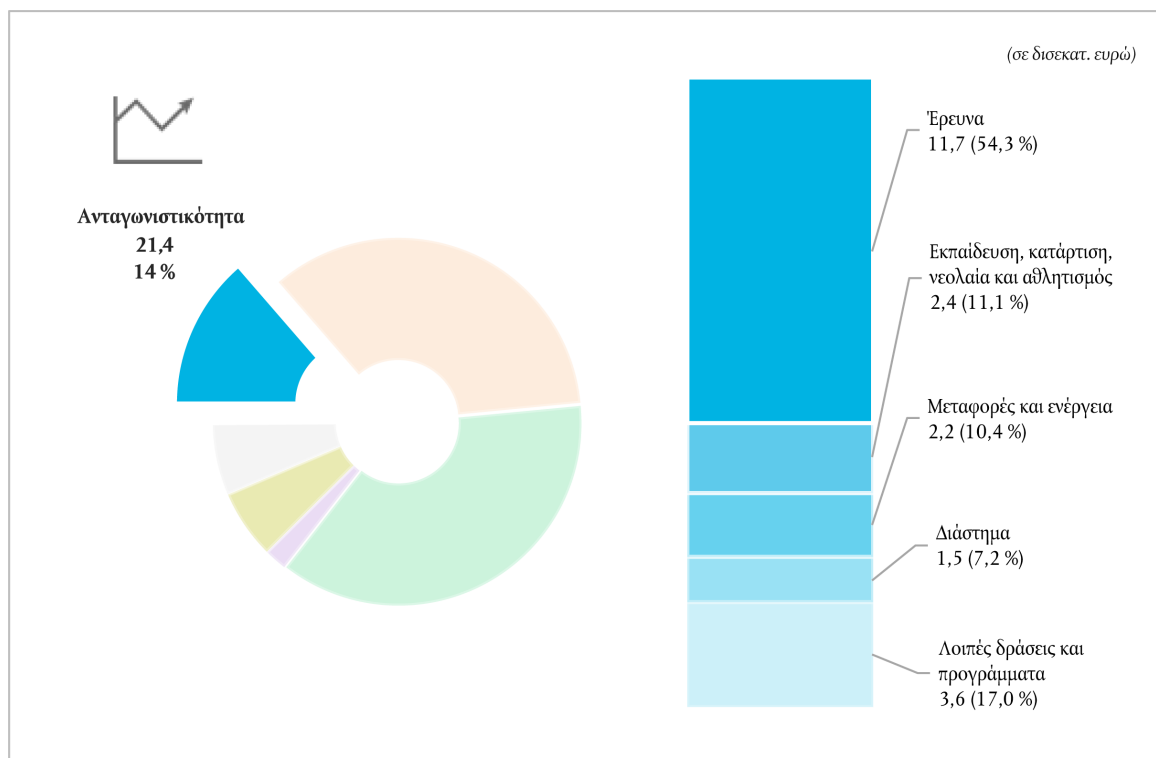
	Σημείο
Εισαγωγή	5.1-5.8
Σύντομη περιγραφή του υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»	5.2-5.6
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	5.7-5.8
Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων	5.9-5.36
Σημαντικός αριθμός των προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού	5.16-5.17
Συχνά σφάλματα σε άλλες άμεσες δαπάνες	5.18
Για τους ιδιωτικούς φορείς, ιδίως τις ΜΜΕ και τους νέους δικαιούχους, ο κίνδυνος σφάλματος είναι αυξημένος	5.19
Τα περισσότερα ποσοτικά μη προσδιορίσιμα σφάλματα αφορούσαν την καταγραφή χρόνου και καθυστερήσεις στην κατανομή των πόρων	5.20-5.21
Δαπάνες των μεγάλων ερευνητικών υποδομών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»: οι διαδικασίες των εκ των προτέρων επαληθεύσεων είναι επαχθείς και υποβοηθούν ελάχιστα την πρόληψη των σφαλμάτων	5.22
Erasmus+: Απόκλιση μεταξύ εθνικών και ενωσιακών κανόνων	5.23
Erasmus+: ο ΕΑΧΕΑ πρέπει να βελτιώσει περισσότερο τον τρόπο διαχείρισης των επιχορηγήσεων	5.24-5.26
Οι ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων παρέχουν εύλογη εκτίμηση της δημοσιονομικής διαχείρισης	5.27-5.30
Επισκόπηση των πληροφοριών για τη κανονικότητα που παρείχε ο ελεγχόμενος	5.31-5.36
Συμπέρασμα και συστάσεις	5.37-5.40
Συμπέρασμα	5.37-5.38
Συστάσεις	5.39-5.40
Μέρος 2 — Ζητήματα επιδόσεων στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας	5.41-5.43
Τα περισσότερα έργα απέδωσαν τις αναμενόμενες εκροές και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα	5.43
Παράρτημα 5.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για τον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»	
Παράρτημα 5.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»	

Εισαγωγή

5.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον υποτομέα 1α του ΠΔΠ που φέρει τον τίτλο «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση». Στο **πλαίσιο 5.1** παρουσιάζεται επισκόπηση των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προαναφερόμενου υποτομέα το 2018.

Πλαίσιο 5.1

Υποτομέας του ΠΔΠ «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2018

(¹) Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 1.3 του **παράρτηματος 1.1**).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2018.

Σύντομη περιγραφή του υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

5.2. Τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των δαπανών που διατίθενται για τον συγκεκριμένο υποτομέα βρίσκονται στην καρδιά του ευρωπαϊκού εγχειρήματος και αποσκοπούν στην προώθηση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, στην τόνωση της ανάπτυξης και στη δημιουργία θέσεων εργασίας στην ΕΕ.

5.3. Ο συγκεκριμένος τομέας πολιτικής περιλαμβάνει τις δαπάνες για την έρευνα και την καινοτομία, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τα διευρωπαϊκά δίκτυα για την ενέργεια, τις μεταφορές και τις τηλεπικοινωνίες, τα διαστημικά προγράμματα και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Τα κύρια προγράμματα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του εν λόγω υποτομέα είναι το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο (7ο ΠΠ) ⁽¹⁾ και το «Ορίζων 2020» ⁽²⁾ για την έρευνα και την καινοτομία, και το Erasmus+ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό.

5.4. Ο συγκεκριμένος τομέας περιλαμβάνει επίσης μεγάλα έργα υποδομής, όπως τα διαστημικά προγράμματα Galileo (το ευρωπαϊκό σύστημα παγκόσμιας δορυφορικής πλοήγησης) και EGNOS (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υπέρθωσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση) και τη συνεισφορά της ΕΕ στον διεθνή θερμοπυρηνικό αντιδραστήρα και στον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ).

5.5. Οι δαπάνες των εν λόγω προγραμμάτων τελούν, στην πλειονότητά τους, υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής και λαμβάνουν τη μορφή επιχορηγήσεων προς τους δικαιούχους από τον δημόσιο ή από τον ιδιωτικό τομέα που συμμετέχουν σε έργα. Η Επιτροπή προβαίνει σε προπληρωμές προς τους δικαιούχους μετά την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης ή της απόφασης χρηματοδότησης και αποδίδει τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έξοδα που δηλώνουν οι δικαιούχοι, αφού αφαιρέσει τις προπληρωμές. Στην περίπτωση του προγράμματος Erasmus+, η διαχείριση των δαπανών πραγματοποιείται ως επί το πλείστον από εθνικούς οργανισμούς για λογαριασμό της Επιτροπής (περίπου το 80 % των επιχορηγήσεων), ενώ ο Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA) διαχειρίζεται το υπόλοιπο 20 %.

5.6. Ο σοβαρότερος κίνδυνος για την κανονικότητα των πράξεων είναι ο μη εντοπισμός και η μη διόρθωση των μη επιλέξιμων δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι πριν από την απόδοσή τους. Ο κίνδυνος αυτός είναι ιδιαίτερα υψηλός για προγράμματα με περίπλοκους κανόνες σχετικά με την απόδοση των επιλέξιμων δαπανών, όπως τα προγράμματα έρευνας. Οι κανόνες αυτοί μπορούν συχνά να παρερμηνευθούν από τους δικαιούχους, ιδίως από εκείνους που είναι λιγότερο εξοικειωμένοι με αυτούς, όπως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), όσοι συμμετέχουν για πρώτη φορά ή οι συμμετέχοντες από τρίτες χώρες.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

5.7. Εφαρμόζοντας την προσέγγιση και τις μεθόδους ελέγχου που καθορίζονται στο **παράρτημα 1.1** για τη διατύπωση ειδικής εκτίμησης, εξετάσαμε δείγμα 1 30 πράξεων, σύμφωνα με το **παράρτημα 1.1**. Το δείγμα σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό του πλήρους φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος υποτομέας του ΠΔΠ ⁽³⁾. Συνίστατο σε 81 πράξεις του τομέα έρευνας και καινοτομίας (22 στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και 59 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020») και σε 49 πράξεις από άλλα προγράμματα και δραστηριότητες, ιδίως δε από το Erasmus+, τον ΜΣΕ και τα διαστημικά προγράμματα. Οι δικαιούχοι που υποβλήθηκαν σε έλεγχο βρίσκονταν σε 19 κράτη μέλη και 4 τρίτες χώρες. Στόχος μας ήταν να συμβάλλουμε στη συνολική δήλωση αξιοπιστίας, όπως περιγράφεται στο **παράρτημα 1.1**.

5.8. Σχετικά με τον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση», εξετάσαμε τα ακόλουθα για το οικονομικό έτος 2018:

- Την αξιοπιστία των πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΔ RTD), του EACEA και του Εκτελεστικού Οργανισμού για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (EASME), τη συνέπεια της μεθοδολογίας που εφαρμόζεται για την εκτίμηση των επισφαλών ποσών, των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων, καθώς και την ενσωμάτωσή τους στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις της Επιτροπής.
- Την αξιοπιστία των καταστατικών ελεγκτικών εργασιών της Επιτροπής όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Πραγματοποιήσαμε τις εργασίες αυτές ενόψει της μελλοντικής προσέγγισης βεβαίωσης, η οποία προβλέπεται στη στρατηγική του Συνεδρίου.
- Για το **μέρος 2** του παρόντος κεφαλαίου, τις πληροφορίες που κοινοποίησε η Επιτροπή σχετικά με τις επιδόσεις των έργων έρευνας και καινοτομίας.

⁽¹⁾ Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη 2007-2013.

⁽²⁾ Πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία την περίοδο 2014-2020 («Ορίζων 2020»).

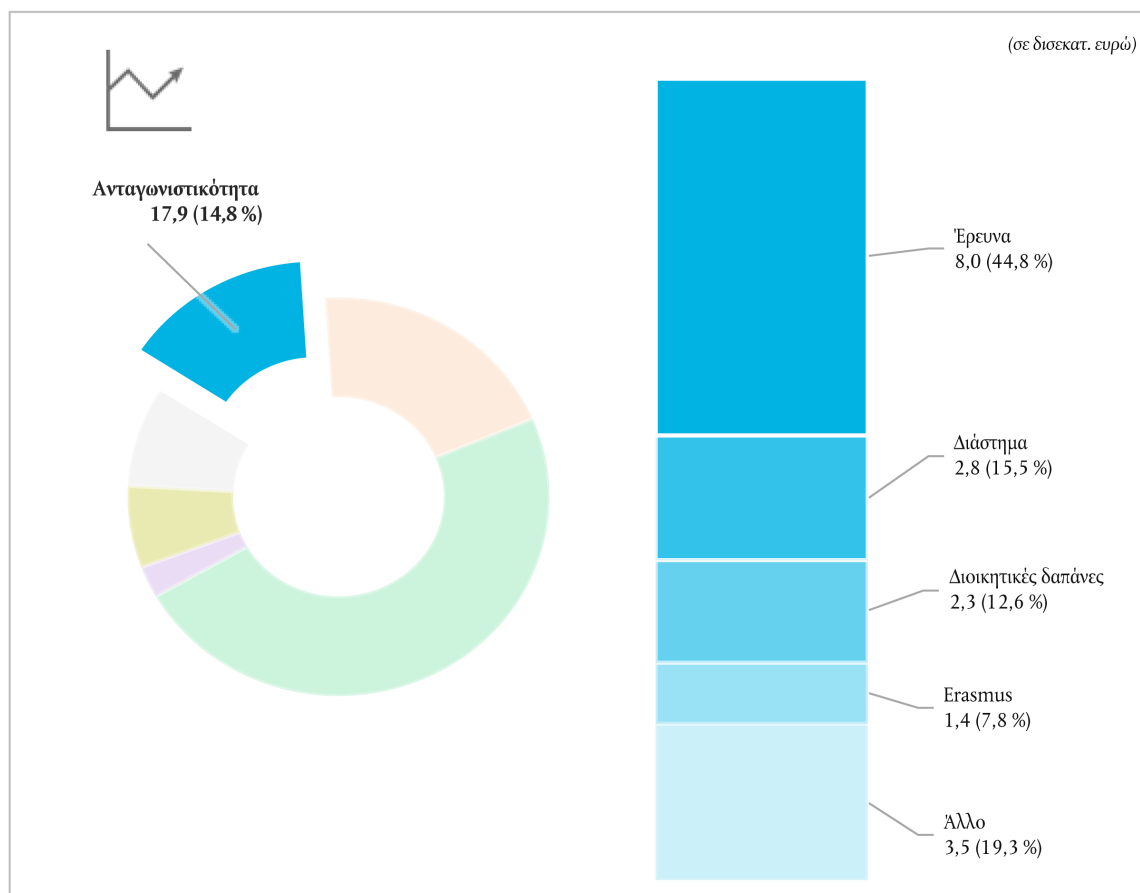
⁽³⁾ Το δείγμα χωρίστηκε σε δύο κύρια στρώματα, βάσει της εκτίμησης κινδύνου για την κανονικότητα, την οποία πραγματοποιήσαμε. Το πρώτο στρώμα περιλάμβανε τομείς υψηλού κινδύνου (ιδίως το 7ο ΠΠ και το «Ορίζων 2020»), οι οποίοι καλύφθηκαν από ενισχυμένους ελέγχους, και άλλους τομείς υψηλού κινδύνου (όπως ο ΜΣΕ). Το δεύτερο στρώμα κάλυπτε δαπάνες χαμηλού κινδύνου, όπως οι διοικητικές δαπάνες και τα διαστημικά προγράμματα.

Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων

5.9. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις παρουσιάζονται συνοπτικά στο **παράρτημα 5.1**. Από τις 130 πράξεις που εξετάσαμε, οι 54 (41,5 %) περιείχαν **σφάλμα**. Βάσει των 31 σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος για το σύνολο του υποτομέα 1α του ΠΔΠ, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών χαμηλού κινδύνου, είναι 2,0 % ⁽⁴⁾. Το ποσοστό αυτό είναι το χαμηλότερο των τελευταίων δύο ετών, όταν το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος υπερέβαινε ελαφρώς το 4 %.

5.10. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η μεγάλη ποικιλομορφία των προγραμμάτων και των δαπανών που περιλαμβάνονται στον πληθυσμό που υποβάλαμε σε έλεγχο για τον εν λόγω υποτομέα, καθώς και τα διαφορετικά επίπεδα κινδύνου και, κατά συνέπεια, σφάλματος, που αυτά συνεπάγονται (βλέπε **πλαίσιο 5.2**).

Πλαίσιο 5.2
Ανάλυση του πληθυσμού που ελέγχθηκε το 2018 για τον υποτομέα 1α του ΠΔΠ

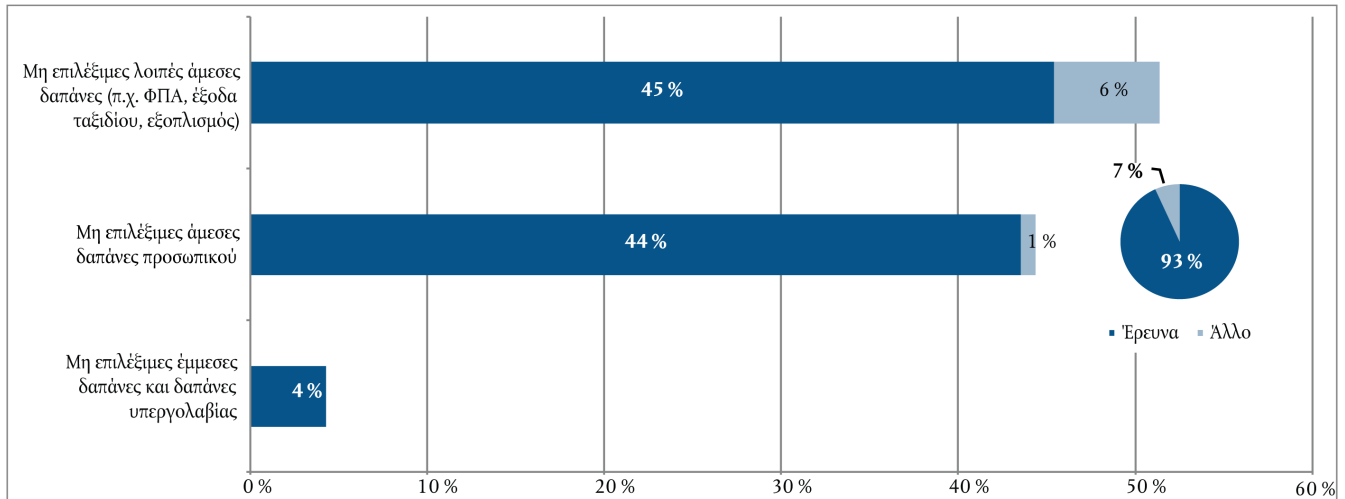

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽⁴⁾ Ο υπολογισμός του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με βαθμό εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 0,7 % και 3,2 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

5.11. Στο **πλαίσιο 5.3** παρουσιάζεται η ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2018, στην οποία πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ των πράξεων τον τομέα της έρευνας και των λοιπών πράξεων.

Πλαίσιο 5.3
Ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος ανά είδος πράξης και χαρακτηριστικών σφάλματος

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

5.12. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι δαπάνες για την έρευνα εξακολουθούν να αποτελούν τομέα υψηλότερου κινδύνου και την κυριότερη πηγή σφάλματος. Εντοπίσαμε ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα που αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες σε 27 από τις 81 πράξεις του δείγματος από τον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας (8 πράξεις στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και 19 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»), τα οποία αντιστοιχούν σχεδόν στο 94 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος του Συνεδρίου για τον συγκεκριμένο υποτομέα το 2018.

5.13. Φέτος είναι το πρώτο έτος κατά το οποίο το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» αντιστοιχούσε στο μεγαλύτερο μέρος των ερευνητικών έργων του δείγματός μας (άνω του 70 %). Τα μέτρα απλούστευσης που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, και ιδίως η καθιέρωση ο κατ' αποκοπή συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες και η παροχή στους δικαιούχους της δυνατότητας εφαρμογής καθορισμένων ετήσιων παραγωγικών ωρών για τον υπολογισμό της ωριαίας αμοιβής, περιορίσαν τον κίνδυνο σφάλματος, γεγονός που ενδεχομένως συνέβαλε στη μείωση του συνολικού ποσοστού σφάλματος για τον συγκεκριμένο υποτομέα. Ωστόσο, παρά τις βελτιώσεις στον σχεδιασμό του προγράμματος και στη στρατηγική ελέγχου της Επιτροπής, τα αποτελέσματά μας υποδεικνύουν ότι οι δαπάνες για την έρευνα, εξεταζόμενες μεμονωμένα, εξακολουθούν να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Η ίδια η Επιτροπή εκτιμά ότι το ποσοστό σφάλματος για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» εξακολουθεί να υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας του 2 % (βλέπε σημείο 5.28).

5.14. Για τα άλλα προγράμματα και δραστηριότητες, εντοπίσαμε ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα σε 4 από τις 49 πράξεις του δείγματος. Τα σφάλματα αυτά αφορούσαν έργα στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ και του ΜΣΕ και συνίσταντο:

- Σε δικαιούχους που δήλωναν δαπάνες για μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή σε εσφαλμένο υπολογισμό της κινητικότητας των σπουδαστών ή των αποζημιώσεων ταξιδιού (Erasmus+), ή
- Σε εσφαλμένο υπολογισμό των δαπανών προσωπικού ή, σε μία περίπτωση, σε ενσωμάτωση στη δήλωση δαπανών μη επιλέξιμων ποσών ΦΠΑ (ΜΣΕ).

5.15. Η Επιτροπή είχε εφαρμόσει διορθωτικά μέτρα με άμεσο αντίκτυπο σε τέσσερις πράξεις του δείγματός μας. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά είχαν ελάχιστο αντίκτυπο στους υπολογισμούς μας, καθώς μείωσαν το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο κατά μόλις 0,1 εκατοστιαίες μονάδες. Σε οκτώ περιπτώσεις ποσοτικώς προσδιορίσιμων σφαλμάτων οφειλόμενων στους δικαιούχους, η δήλωση δαπανών περιλάμβανε επαρκή πληροφοριακά στοιχεία, που επέτρεπαν στην Επιτροπή, στις εθνικές αρχές ή στον ανεξάρτητο ελεγκτή να τα αποτρέψουν ή να τα εντοπίσουν και να τα διορθώσουν, πριν από την έγκριση των δαπανών. Στα εν λόγω σφάλματα περιλαμβάνονταν, παραδειγμα-τος χάριν, η χρησιμοποίηση εσφαλμένης μεθοδολογίας για τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού και η ενσωμάτωση στη δήλωση δαπανών άλλων μη επιλέξιμων εξόδων. Εάν η Επιτροπή είχε αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο θα ήταν χαμηλότερο κατά 0,3 εκατοστιαίες μονάδες.

Σημαντικός αριθμός των προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού

5.16. Με μοντέλο χρηματοδότησης που βασίζεται στην επιστροφή επιλέξιμων δαπανών, οι κανόνες για τη δήλωση των δαπανών προσωπικού είναι περίπλοκοι και ο υπολογισμός τους εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πηγή σφαλμάτων στις δηλώσεις. Μολονότι το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» διέπεται, γενικώς, από απλούστερους κανόνες χρηματοδότησης σε σύγκριση με το 7ο ΠΠ, αυξήθηκε η πολυπλοκότητα της μεθόδου υπολογισμού των δαπανών προσωπικού, με αποτέλεσμα την αύξηση του κινδύνου σφάλματος. Οι παρατηρήσεις αυτές διατυπώθηκαν επίσης στην ειδική έκθεσή μας αριθ. 28/2018 ⁽⁵⁾, στο πλαίσιο της οποίας επισημαίνουμε τις δυσκολίες που δημιούργησαν για τους δικαιούχους ορισμένες αλλαγές.

5.17. Ένα από τα στοιχεία που εισήχθησαν στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020», το οποίο αποτελεί συχνά αιτία σφάλματος, είναι ο κανόνας που απαιτεί, στη δήλωση δαπανών σχετικά με το επόμενο έτος υποβολής στοιχείων (που δεν έχει κλείσει ακόμη) να χρησιμοποιείται το ετήσιο ωρομίσθιο από το τελευταίο οικονομικό έτος, που έχει ήδη κλείσει. Ο κανόνας αυτός είναι δύσκολο να εφαρμοστεί και συχνά δεν αντανάκλα τις πραγματικές δαπάνες του δικαιούχου, δεδομένου ότι δεν λαμβάνει υπόψη τις μισθολογικές αυξήσεις από έτος σε έτος.

Συχνά σφάλματα σε άλλες άμεσες δαπάνες

5.18. Το μερίδιο των άλλων άμεσων δαπανών στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι υψηλότερο από εκείνο του προηγούμενου έτους. Ορισμένα από τα σφάλματα σχετίζονται με δαπάνες εξοπλισμού που εσφαλμένα καταλογίστηκαν εξολοκλήρου σε έργα που χρηματοδοτεί η ΕΕ. Οι δαπάνες για μεγάλες υποδομές, τις οποίες δήλωσαν ορισμένοι δικαιούχοι, συνέβαλαν επίσης στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στο σημείο 5.22). Άλλες αιτίες σφάλματος ήταν ο μη επιλέξιμος ΦΠΑ και η επιστροφή εξόδων ταξιδιού που καμία σχέση δεν είχαν με το ελεγχόμενο ενωσιακό έργο.

Για τους ιδιωτικούς φορείς, ιδίως τις ΜΜΕ και τους νέους δικαιούχους, ο κίνδυνος σφάλματος είναι αυξημένος

5.19. Μία από τις στρατηγικές για την τόνωση της ευρωπαϊκής έρευνας είναι η αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα, ιδίως των νεοφυών εταιρειών και των ΜΜΕ. Πλέον του 50 % των ποσοτικών προσδιορισμών σφαλμάτων που εντοπίσαμε (17 από τα 31) αφορούσαν τη χρηματοδότηση δικαιούχων από τον ιδιωτικό τομέα, μολονότι στις 130 πράξεις του δείγματός μας περιλαμβάνονταν μόνο 39 (30 %) τέτοιες. Οι νέοι δικαιούχοι και οι ΜΜΕ αντιπροσώπευαν το 10 % περίπου του συνόλου του δείγματος, ωστόσο το μερίδιό τους στα ποσοτικά προσδιορίσιμα σφάλματα είναι 30 %. Μια ιδιαίτερα συχνή πηγή σφαλμάτων που διαπιστώσαμε με τους ελέγχους μας είναι η εσφαλμένη δήλωση δαπανών μισθοδοσίας από ΜΜΕ. Τα αποτελέσματα των ελέγχων δείχνουν ότι οι ΜΜΕ και οι νέοι δικαιούχοι παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο σφάλματος σε σχέση με άλλους δικαιούχους, χαρακτηριστικό που επιβεβαιώνεται επίσης και από τους ελέγχους της Επιτροπής. Σχετικό παράδειγμα παρατίθεται στο **πλαίσιο 5.4**.

Πλαίσιο 5.4

Πολλαπλά σφάλματα σε ενιαία αίτηση από ΜΜΕ

Στο πλαίσιο του πρώτου της έργου που χρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ, μια ΜΜΕ στο Ηνωμένο Βασίλειο που δραστηριοποιείται στον τομέα της υγιεινομικής περιθάλψης δήλωσε, για την περίοδο που κάλυπτε η δήλωση, 1,1 εκατομμύρια ευρώ ως δαπάνες προσωπικού, υπεργολαβίες και λοιπά έξοδα. Ουσιώδη σφάλματα περιείχαν εννέα από τα 10 επιμέρους στοιχεία κόστους που ελέγχθηκαν, τα οποία αντιπροσώπευαν μεταξύ 10 και 36 % της αξίας των μεμονωμένων στοιχείων που υποβλήθηκαν σε έλεγχο. Συγκεκριμένα, ο δικαιούχος δεν χρησιμοποίησε κάποια μέθοδο για τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού σύμφωνα με τους κανόνες του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Τα περισσότερα ποσοτικά μη προσδιορίσιμα σφάλματα αφορούσαν την καταγραφή χρόνου και καθυστερήσεις στην κατανομή των πόρων

5.20. Μεταξύ των 130 πράξεων του δείγματος, εντοπίσαμε επίσης 38 ποσοτικά μη προσδιορίσιμα σφάλματα που συνδέονταν με περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες χρηματοδότησης ⁽⁶⁾. Οι εν λόγω περιπτώσεις απαντούσαν συχνότερα σε έργα έρευνας και καινοτομίας και αφορούσαν κυρίως αδυναμίες στα συστήματα καταγραφής χρόνου που χρησιμοποιούν οι δικαιούχοι και τα οποία συχνά δεν πληρούν τις βασικές απαιτήσεις και, ως εκ τούτου, δεν διασφαλίζουν επαρκώς την αξιοπιστία των ωρών εργασίας που δαπανώνται για τα χρηματοδοτούμενα έργα.

5.21. Εντοπίσαμε επίσης καθυστερήσεις στην κατανομή, από τον συντονιστή του έργου, της χρηματοδότησης της ΕΕ στους λοιπούς συμμετέχοντες στο έργο. Μολονότι ορισμένες από αυτές τις καθυστερήσεις ήταν κατανοητές, μπορούν να έχουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις για τους συμμετέχοντες στα έργα, ιδίως όταν πρόκειται για ΜΜΕ.

⁽⁵⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 28/2018, με τίτλο «Η πλειονότητα των μέτρων απλούστευσης που εισήχθησαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» διευκόλυναν τους δικαιούχους, εξακολουθούν όμως να υπάρχουν δυνατότητες βελτίωσης».

⁽⁶⁾ Δεκαπέντε πράξεις που περιελάμβαναν τόσο ποσοτικούς προσδιορίσιμα όσο και ποσοτικά μη προσδιορίσιμα σφάλματα.

Δαπάνες των μεγάλων ερευνητικών υποδομών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»: οι διαδικασίες των εκ των προτέρων επαληθεύσεων είναι επαχθείς και υποβοηθούν ελάχιστα την πρόληψη των σφαλμάτων

5.22. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», οι δικαιούχοι μπορούν να δηλώνουν κεφαλαιοποιημένες και λειτουργικές δαπάνες για τις μεγάλες ερευνητικές υποδομές, εφόσον πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις και αφού αξιολογηθούν θετικά εκ των προτέρων από την Επιτροπή ως προς τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούν για τον υπολογισμό του κόστους. Η εκ των προτέρων επαλήθευση απαιτεί σημαντικό χρόνο και άλλους πόρους και μπορεί να διαρκέσει έως και δύο χρόνια, περιλαμβάνοντας πολυάριθμες επισκέψεις της Επιτροπής στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου. Αυτό συνέβη με έναν από τους δικαιούχους που υποβάλαμε σε έλεγχο, ο οποίος είχε δηλώσει δαπάνες για μεγάλες ερευνητικές υποδομές. Επιπλέον, παρά την εκτενή εκ των προτέρων επαλήθευση, διαπιστώσαμε ότι τα σφάλματα θα μπορούσαν να εμφανιστούν ακόμη και με την εφαρμογή της μεθοδολογίας. Σε δύο από τις τρεις περιπτώσεις των δηλώσεων δαπανών για μεγάλες ερευνητικές υποδομές διαπιστώσαμε ότι τα δηλωθέντα επιμέρους στοιχεία κόστους ήταν διογκωμένα και ανέρχονταν σε 75 000 (12 % των δαπανών για μεγάλες ερευνητικές υποδομές) και σε 130 000 ευρώ (30 % των δαπανών για μεγάλες ερευνητικές υποδομές), λόγω εσφαλμένης εφαρμογής της μεθοδολογίας.

Erasmus+: Απόκλιση μεταξύ εθνικών και ενωσιακών κανόνων

5.23. Στους ελέγχους μας, διαπιστώσαμε ότι οι δικαιούχοι της χρηματοδότησης της ΕΕ, ήταν υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν εθνικούς κανόνες που δεν ήταν πάντοτε απολύτως συνεπείς με τις αρχές της ΕΕ (βλέπε **πλαίσιο 5.5**).

Πλαίσιο 5.5

Παραδείγματα ελλειπών συνεκτικότητας μεταξύ των εθνικών και των ενωσιακών κανόνων

Παράδειγμα 1

Στο πλαίσιο του προγράμματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης Erasmus+, το προσωπικό που συνοδεύει τους μαθητές κατά τις ανταλλαγές δικαιούται ημερήσια αποζημίωση από 90 έως 144 ευρώ για διαμονή έως και 14 ημερών, και το 70 % του ποσού αυτού σε περίπτωση μακράς διαμονής. Στο πλαίσιο των επιλογών απλουστευμένου κόστους, η ΕΕ καταβάλλει την αποζημίωση στον οργανισμό που απασχολεί το προσωπικό που συνοδεύει τους μαθητές. Στη Σλοβενία, ωστόσο, οι εθνικοί κανόνες ορίζουν για τις ημερήσιες αποζημιώσεις (μόνον γεύματα) που ελέγχθηκαν ως μέγιστο ποσό τα 44 ευρώ, το οποίο, ακόμη και όταν συνυπολογιστούν τα ποσά που καταβάλλονται για τη διαμονή, είναι σημαντικά μικρότερο από τα δικαιώματα που καταβάλλονται στον δικαιούχο οργανισμό στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του Erasmus+.

Παράδειγμα 2

Στη Σλοβακία, ελέγξαμε ένα έργο του Erasmus+ που υλοποιείται σε ένα σχολείο του οποίου ο προϋπολογισμός συνδέεται με έναν περιφερειακό οργανισμό υψηλότερου επιπέδου. Διαπιστώσαμε ότι το σχολείο, προκειμένου να συμμορφώνεται με τους εθνικούς δημοσιονομικούς κανόνες που θέτουν οι δημόσιες αρχές, όταν λαμβάνει χρηματοδότηση από την εθνική υπηρεσία στο πλαίσιο του Erasmus+, υποχρεούται να μεταφέρει τα κεφάλαια στον εν λόγω περιφερειακό οργανισμό. Λίγες μέρες αργότερα, τα κεφάλαια αυτά διατίθενται υπέρ του σχολείου για την υλοποίηση του έργου στο πλαίσιο του Erasmus+ και, επομένως, περιέρχονται και πάλι στην αρμοδιότητα του σχολείου. Αυτές οι μεταφορές κονδυλίων μεταξύ του σχολείου και του περιφερειακού οργανισμού είναι περιττές για την υλοποίηση του έργου και μπορούν να δημιουργήσουν χρηματοοικονομικούς κινδύνους και να υπονομεύσουν την υλοποίηση του έργου.

Erasmus+: ο EACEA πρέπει να βελτιώσει περισσότερο τον τρόπο διαχείρισης των επιχορηγήσεων

5.24. Το 2017, η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (IAS) υπέβαλε αναφορά σχετικά με την πρώτη φάση της διαχείρισης των επιχορηγήσεων για τα προγράμματα Erasmus+ και «Δημιουργική Ευρώπη» (από την πρόσκληση υποβολής προτάσεων έως την υπογραφή των συμβάσεων). Το 2018 διενήργησε έλεγχο της συνέχειας που δόθηκε και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι συστάσεις ελέγχου της έχουν υλοποιηθεί με τρόπο κατάλληλο και αποτελεσματικό.

5.25. Το 2018 η IAS διενήργησε έλεγχο της δεύτερης φάσης της διαχείρισης των επιχορηγήσεων (από την παρακολούθηση του έργου μέχρι την πληρωμή), στο πλαίσιο του οποίου διατυπώθηκαν τέσσερις παρατηρήσεις και συστάσεις, μία «κρίσιμη» (λειτουργία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου), δύο «πολύ σημαντικές» και μία «σημαντική». Βάσει ενός περιορισμένου ελέγχου παρακολούθησης της συνέχειας, η IAS θεωρεί ότι, μετά τα άμεσα μέτρα που έλαβε ο EACEA, οι υποκείμενοι κίνδυνοι έχουν περιοριστεί μερικώς. Συνεπώς, η IAS υποβάθμισε τη σύσταση από «κρίσιμη» σε «πολύ σημαντική». Όλες οι συστάσεις παραμένουν σε εκκρεμότητα, παρότι για καμία δεν έχει παρέλθει η σχετική προθεσμία, και η υλοποίησή τους βρίσκεται σε εξέλιξη.

5.26. Όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του EACEA και επιβεβαιώθηκε από την επισκόπησή μας, ο Οργανισμός αναγνωρίζει ότι απαιτούνται σημαντικές βελτιώσεις στη λειτουργία του συστήματος των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου, με αποτέλεσμα να διατυπωθεί για δεύτερο συνεχές έτος επιφύλαξη για το σύστημα αυτό.

Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων παρέχουν εύλογη εκτίμηση της δημοσιονομικής διαχείρισης

5.27. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που εξετάσαμε ⁽⁷⁾ παρείχαν εύλογη εκτίμηση της δημοσιονομικής διαχείρισης των οικείων γενικών διευθύνσεων και οργανισμών από την άποψη της κανονικότητας των υποκειμένων πράξεων. Συνολικά, οι παρεχόμενες πληροφορίες επιβεβαίωσαν τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματά μας.

5.28. Όπως και τα προηγούμενα έτη, οι εκθέσεις όλων των γενικών διευθύνσεων που εκτελούν δαπάνες έρευνας και καινοτομίας περιλαμβάνουν επιφύλαξη σχετικά με τις πληρωμές για την απόδοση των δηλωθεισών δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, επειδή το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος είναι ανώτερο του 2 % ⁽⁸⁾. Στην περίπτωση του προγράμματος «Ορίζων 2020», η Επιτροπή προέβλεπε, βάσει των ελέγχων της, αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 3,32 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 2,22 %.

5.29. Η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή διαδικασία που εξασφαλίζει ότι, στα εν εξελίξει έργα, τα συστημικά σφάλματα των δικαιούχων που εντοπίζονται στο πλαίσιο ελέγχου υποβάλλονται σε διόρθωση. Όσον αφορά το 7ο ΠΠ, η διαδικασία εφαρμόστηκε σε 3 932 περιπτώσεις από τα 6 821 έργα της ΓΔ RTD που θα μπορούσαν να περιέχουν συστημικά σφάλματα. Ως εκ τούτου, έως το τέλος του 2018, το ποσοστό υλοποίησης της διόρθωσης συστημικών σφαλμάτων ήταν μόνο 57,6 %. Το ποσοστό αυτό είναι χαμηλότερο από το αναμενόμενο σε αυτό το στάδιο και αυξάνει τον κίνδυνο μη ανάκτησης.

5.30. Διαπιστώσαμε επίσης ότι, στα τέλη του 2018, η ΓΔ RTD δεν είχε ακόμη υλοποιήσει 26 συστάσεις της IAS, για τις εννέα εκ των οποίων είχε παρέλθει η σχετική προθεσμία. Καμία από τις συστάσεις των οποίων είχε παρέλθει η προθεσμία δεν είχε ταξινομηθεί ως «πολύ σημαντική». Μία εκκρεμής σύσταση, την οποία διατύπωσε πρόσφατα ως «πολύ σημαντική» η IAS, αφορά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των δικαιούχων με τις συμβατικές υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών σε ό,τι αφορά τη διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων. Η κατάλληλη διάδοση και αξιοποίηση συμβάλλουν στη γενικότερη αποτελεσματικότητα της χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας. Διαπιστώσαμε ότι στις εκθέσεις αξιολόγησης των έργων αναφέρονταν σχετικά συχνά ζητήματα που αφορούσαν την εκπλήρωση αυτών των απαιτήσεων, γεγονός που επιβεβαιώνει την ανάγκη να καταβληθούν επί του προκειμένου περισσότερες προσπάθειες (βλέπε σημείο 5.43).

Επισκόπηση των πληροφοριών για την κανονικότητα που παρέχει ο ελεγχόμενος

5.31. Στο πλαίσιο της στρατηγικής μας για την περίοδο 2018-2020, επιδιώκουμε να χρησιμοποιούνται καλύτερα οι πληροφορίες για την κανονικότητα που παρέχει η Επιτροπή. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελεγκτικών εργασιών της ως βάση για τον υπολογισμό του επισφαλούς ποσού κατά την πληρωμή. Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», επιλέξαμε, από το κοινό αντιπροσωπευτικό δείγμα της Επιτροπής, δείγμα είκοσι φακέλων ελέγχου που είχαν κλείσει έως την 1η Μαΐου 2018. Στόχος μας ήταν να καλυφθούν τόσο οι έλεγχοι που διενήργησε η ίδια η Επιτροπή όσο και εκείνοι που ανατέθηκαν σε εξωτερικούς ελεγκτές, καθώς και να διαπιστώσουμε αν μπορούμε να βασιστούμε στα αποτελέσματα. Επιλέξαμε τυχαία πέντε ελέγχους που είχε διενεργήσει η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου ⁽⁹⁾ και δεκαπέντε ελέγχους που ανατέθηκαν σε εξωτερικούς ελεγκτές, πέντε για κάθε μία από τις τρεις ιδιωτικές ελεγκτικές εταιρείες που διενεργούν ελέγχους για λογαριασμό της Επιτροπής. Δεν λάβαμε υπόψη τα αποτελέσματα αυτών των εργασιών στις ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων για τις δαπάνες του 2018.

5.32. Στην πρώτη φάση της αξιολόγησής μας, εξετάσαμε τους φακέλους ελέγχου (τα έγγραφα εργασίας και τα δικαιολογητικά έγγραφα) στην Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου και στις ιδιωτικές ελεγκτικές εταιρείες. Βάσει της εν λόγω επισκόπησης, εντοπίσαμε 11 ελέγχους για τους οποίους έπρεπε να προβούμε σε πρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες, κυρίως λόγω της ανάγκης συγκέντρωσης πρόσθετων δικαιολογητικών εγγράφων ή/και της ύπαρξης διαφορών στα έγγραφα εργασίας, που δεν μας επέτρεπαν την επιβεβαίωση των συμπερασμάτων του ελέγχου. Πραγματοποιήσαμε τις εν λόγω πρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες είτε με εξέταση εγγράφων (συμπληρωματικά έγγραφα που ζητήθηκαν από τους δικαιούχους σε τρεις περιπτώσεις) είτε με επίσκεψη ελέγχου στον δικαιούχο (οκτώ περιπτώσεις).

5.33. Αυτές οι πρόσθετες διαδικασίες ελέγχου ανέδειξαν αδυναμίες στην τεκμηρίωση, στη συνέπεια της δειγματοληψίας και στην αναφορά στοιχείων, καθώς και στην ποιότητα των διαδικασιών ελέγχου σε ορισμένους φακέλους που εξετάστηκαν. Παραδείγματος χάριν, διαπιστώσαμε μη επιλέξιμα ποσά που δεν είχαν εντοπιστεί από τους ελεγκτές, λόγω ανεπαρκών ελεγκτικών δοκιμασιών κατά τους ελέγχους τους, και σφάλματα στον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού που είχαν δηλωθεί. Μολονότι σε ορισμένες περιπτώσεις η δημοσιονομική επίπτωση δεν ήταν σημαντική, σε 10 ⁽¹⁰⁾ από τους 20 φακέλους ελέγχου του δείγματος, δεν μπορούσαμε να βασιστούμε στα συμπεράσματα ελέγχου. Επομένως, προς το παρόν δεν μπορούμε να βασιστούμε στα αποτελέσματα του ελεγκτικού έργου της Επιτροπής.

⁽⁷⁾ Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΔ RTD), Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA) και Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (EASME).

⁽⁸⁾ Η Επιτροπή αναφέρει ότι το πολυετές αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες του 7ου ΠΠ είναι 5,26 %. Τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος, τα οποία αναφέρει μόνο στο επίπεδο της κάθε σχετικής γενικής διεύθυνσης, παρουσιάζουν αποκλίσεις, ωστόσο υπερβαίνουν πάντοτε το 2 %.

⁽⁹⁾ Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου για τις δαπάνες του προγράμματος-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων 2020» στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία φιλοξενείται από τη ΓΔ RTD.

⁽¹⁰⁾ Όσον αφορά δύο από τις εν λόγω περιπτώσεις που είναι σχετικές με τα έργα της πρώτης φάσης του μέσου του «Ορίζων 2020» που απευθύνεται στις ΜΜΕ, η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου βασίζεται απλώς στις εκ των προτέρων διαδικασίες ελέγχου που εφαρμόζουν οι άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής.

5.34. Πέραν των ανωτέρω, εντοπίσαμε ένα πρόβλημα που αφορούσε τη μεθοδολογία υπολογισμού του ποσοστού σφάλματος για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Οι κατασταλτικοί έλεγχοι αποβλέπουν στη μέγιστη δυνατή κάλυψη των εγκεκριμένων δαπανών, ωστόσο σπάνια καλύπτουν όλες τις δαπάνες. Το ποσοστό σφάλματος υπολογίζεται επί του συνόλου των εγκεκριμένων δαπανών, και όχι επί των ποσών που όντως ελέγχθηκαν. Αυτό σημαίνει ότι ο παρονομαστής στον υπολογισμό του σφάλματος είναι μεγαλύτερος, και, επομένως, το ποσοστό σφάλματος έχει υποεκτιμηθεί. Σε περίπτωση που εντοπίζονται σφάλματα συστημικού χαρακτήρα, το σφάλμα υπολογίζεται με παρέκταση, η οποία εν μέρει αντισταθμίζει την προαναφερθείσα υποεκτίμηση. Ωστόσο, δεδομένου ότι η παρέκταση δεν χρησιμοποιείται για μη συστημικά σφάλματα, το συνολικό ποσοστό σφάλματος είναι, παρ' όλα αυτά, υποεκτιμημένο. Η υποεκτίμηση του ποσοστού σφάλματος δεν μπορεί να προσδιοριστεί ποσοτικώς. Επομένως, είναι αδύνατο να διαπιστωθεί αν είναι σημαντικός ο αντίκτυπος αυτής της υποεκτίμησης.

5.35. Ως εκ τούτου, για το 2019 θα εφαρμόσουμε έναν επιπλέον κύκλο επισκοπήσεων των πλέον πρόσφατων ελέγχων, οι οποίοι έκλεισαν μετά την αρχική επιλογή μας, προκειμένου να μπορέσουμε να βασίσουμε την εκτίμησή μας σε μεγαλύτερο αριθμό αποδεικτικών στοιχείων. Αυτό θα μας επιτρέψει επίσης να λάβουμε υπόψη τυχόν βελτιώσεις σε σύγκριση με τους ελέγχους που εξετάστηκαν για το 2018, οι οποίοι είχαν διενεργηθεί κατά την έναρξη του προγράμματος «Ορίζων 2020».

5.36. Εξετάσαμε επίσης τις πληροφορίες που παρέχονται στην ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του 2018 σχετικά με το εκτιμώμενο επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή, για τους τομείς πολιτικής που περιλαμβάνονται στον υποτομέα 1α του ΠΔΠ. Η Επιτροπή δεν υπολογίζει ένα ενιαίο ποσοστό για το σύνολο του υποτομέα, αλλά μάλλον δύο διαφορετικά ποσοστά, ένα για τον τομέα «Έρευνα, βιομηχανία, διάστημα, ενέργεια και μεταφορές» (1,9 %) και ένα άλλο για τις «Λοιπές εσωτερικές πολιτικές» (0,7 %). Βάσει των αριθμητικών στοιχείων της Επιτροπής, υπολογίσαμε ότι το ποσοστό για το σύνολο του υποτομέα 1α του ΠΔΠ ήταν μάλλον 1,6 %. Το ποσοστό αυτό βρίσκεται εντός του φάσματος της δικής μας εκτίμησης για το επίπεδο σφάλματος. Εντούτοις, θεωρούμε ότι το ποσοστό είναι υποεκτιμημένο, λόγω του μεθοδολογικού προβλήματος που αναφέρεται στο σημείο 5.34.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Συμπέρασμα

5.37. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συγκεντρώσαμε και παρουσιάσαμε στο παρόν κεφάλαιο συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος που περιέχουν οι δαπάνες στον υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» αγγίζει το όριο σημαντικότητας. Για αυτόν τον υποτομέα του ΠΔΠ, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που προέκυψε από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις είναι 2,0 % (βλέπε **παράρτημα 5.1**). Εντούτοις, τα αποτελέσματά μας υποδεικνύουν ότι οι δαπάνες για την έρευνα εξακολουθούν να αποτελούν τομέα υψηλότερου κινδύνου και την κυριότερη πηγή σφάλματος.

5.38. Το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή που αναφέρεται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις βρίσκεται εντός του φάσματος της εκτίμησης του Συνεδρίου για το επίπεδο σφάλματος (βλέπε σημείο 5.36).

Συστάσεις

5.39. Στο **παράρτημα 5.2** παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας από την επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στις τέσσερις συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το 2015, και στις τέσσερις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το 2017, για τις οποίες η προθεσμία υλοποίησης ήταν το τέλος του 2018. Η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως τέσσερις συστάσεις και ως επί το πλείστον άλλες τέσσερις.

5.40. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας για το 2018, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

Σύσταση 5.1

Να διενεργεί περισσότερο στοχευμένους ελέγχους των δηλώσεων δαπανών των ΜΜΕ και των νέων δικαιούχων, και να ενισχύσει την ενημερωτική εκστρατεία της σχετικά με τους κανόνες χρηματοδότησης, εστιάζοντας σε αυτούς τους σημαντικούς δικαιούχους.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2020.

Σύσταση 5.2

Όσον αφορά το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα, να απλουστεύσει περαιτέρω τους κανόνες για τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού, να αξιολογήσει την προστιθέμενη αξία του μηχανισμού για τις δαπάνες μεγάλων ερευνητικών υποδομών και να εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να βελτιωθεί η μεθοδολογία του.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλη του 2020.

Σύσταση 5.3

Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», να δώσει συνέχεια στις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της επισκόπησης των κατασταλτικών ελέγχων από το ΕΕΣ σχετικά με την τεκμηρίωση, τη συνέπεια της δειγματοληψίας και την αναφορά στοιχείων, καθώς και με την ποιότητα των ελεγκτικών διαδικασιών.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέσα του 2020.

Σύσταση 5.4

Να αντιμετωπίζει ταχέως τις αδυναμίες που εντοπίζει η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής όσον αφορά:

- τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου του EACEA σχετικά με τη διαδικασία διαχείρισης των επιχορηγήσεων για το Erasmus+,
- την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις συμβατικές υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις παροχής πληροφοριών σε ό,τι αφορά τη διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων έρευνας και καινοτομίας.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέσα του 2020.

Μέρος 2 — Ζητήματα επιδόσεων στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας

5.41. Αναλύσαμε τις αναφορές στοιχείων από την Επιτροπή σχετικά με τις επιδόσεις 50 έργων έρευνας και καινοτομίας του δείγματός μας ⁽¹⁾, εκ των οποίων τα 21 είχαν ήδη ολοκληρωθεί. Δεν αξιολογήσαμε αυτή καθαυτή την ποιότητα της έρευνας που είχε πραγματοποιηθεί, ούτε τον αντίκτυπο των έργων από τη σκοπιά του κατά πόσον είχε επιτευχθεί ο στόχος πολιτικής περί βελτίωσης της έρευνας και της καινοτομίας.

5.42. Για κάθε έργο εξετάσαμε την έκθεση αξιολόγησης, την οποία καταρτίζει ο υπεύθυνος έργου της Επιτροπής, στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργούνται πριν από την απόδοση των δηλούμενων δαπανών. Λάβαμε υπόψη μας τα συμπεράσματα του υπευθύνου έργου σχετικά με τα εξής:

- αν η αναφερθείσα πρόοδος ως προς τις εκροές και τα αποτελέσματα συμβάδιζε με τους στόχους που ορίζονταν στη συμφωνία επιχορήγησης,
- αν οι δαπάνες που καταλογίστηκαν στο πλαίσιο του έργου ήταν εύλογες, λαμβάνοντας υπόψη την αναφερθείσα πρόοδο,
- αν οι εκροές και τα αποτελέσματα του έργου είχαν διαδοθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στη συμφωνία επιχορήγησης.

Τα περισσότερα έργα απέδωσαν τις αναμενόμενες εκροές και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα

5.43. Σύμφωνα με τις εκθέσεις της Επιτροπής, τα περισσότερα έργα απέφεραν τις αναμενόμενες εκροές και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Ωστόσο, από τις εκθέσεις της Επιτροπής προέκυπτε επίσης ότι αρκετά από αυτά αντιμετώπιζαν προβλήματα που υπονόμειαν τις επιδόσεις τους:

- σε δέκα περιπτώσεις, η αναφερθείσα πρόοδος συμβάδιζε μόνον εν μέρει με τους στόχους που είχαν συμφωνηθεί με την Επιτροπή και σε δύο άλλες καθόλου,
- σε τρεις περιπτώσεις, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι δηλωθείσες δαπάνες δεν ήταν εύλογες, λαμβανομένης υπόψη της προόδου που είχε σημειωθεί,
- σε δέκα περιπτώσεις, οι εκροές και τα αποτελέσματα των έργων είχαν διαδοθεί μόνον εν μέρει και, σε δύο περιπτώσεις, δεν υπήρχε καμία δραστηριότητα διάδοσης.

⁽¹⁾ Αξιολογήσαμε τις επιδόσεις συνεργατικών έργων που περιλάμβαναν πολλούς διαφορετικούς συμμετέχοντες, αποκλείοντας πράξεις όπως τα επιδόματα κινητικότητας σε μεμονωμένους ερευνητές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ
«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»

	2018	2017
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων:	130	130
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	2,0 %	4,2 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	3,2 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	0,7 %	

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ					
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2015	Σύσταση 1: Η Επιτροπή, οι εθνικές αρχές και οι ανεξάρτητοι ελεγκτές οφείλουν να χρησιμοποιούν όλα τα διαθέσιμα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία προκειμένου να προλαμβάνουν ή να εντοπίζουν και να διορθώνουν τυχόν σφάλματα πριν από την απόδοση δαπανών.		X				
	Σύσταση 2: Η Επιτροπή πρέπει να παράσχει καθοδήγηση στους δικαιούχους όσον αφορά τις διαφορές του προγράμματος «Ορίζων 2020», σε σύγκριση με το 7ο ΠΠ και άλλα παρεμφερή προγράμματα.	X					
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή οφείλει να εκδώσει κοινές κατευθυντήριες οδηγίες για τους φορείς εκτέλεσης δαπανών στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, ώστε να διασφαλιστεί η συνεπής μεταχείριση των δικαιούχων κατά την εφαρμογή συστάσεων ελέγχου για την ανάκτηση μη επιλέξιμων δαπανών.	X					
	Σύσταση 4: Η Επιτροπή οφείλει να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή των διορθώσεων βάσει παρέκτασης, έχοντας ως βάση τους κατασταλτικούς ελέγχους που διενεργεί επί των αποδοθεισών δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ.		X				

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ					
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2017	Έως τα τέλη του 2018, η Επιτροπή πρέπει: Σύσταση 1: Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», να αποφασιστεί περαιτέρω τους κανόνες επιλεξιμότητας για τις δαπάνες προσωπικού, να αναθεωρήσει τη μεθοδολογία για τις δαπάνες προσωπικού και να συμπληρώσει τον κατάλογο των προβλημάτων που εμφανίζονται σε ορισμένες χώρες.		X				
	Σύσταση 2: Όσον αφορά τον ΜΣΕ, να βελτιώσει το επίπεδο ενημέρωσης των δικαιούχων σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας, ιδίως προβαίνοντας σε σαφή διάκριση μεταξύ της σύμβασης υλοποίησης και της σύμβασης υπεργολαβίας.		X				
	Σύσταση 3: Να αντιμετωπίζει ταχέως τις αδυναμίες που εντοπίζει η ΙΑΣ: — στη διαδικασία διαχείρισης, από τον EACEA, των επιχορηγήσεων για το Erasmus+, — κατά την παρακολούθηση των έργων έρευνας και καινοτομίας.	X					

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή

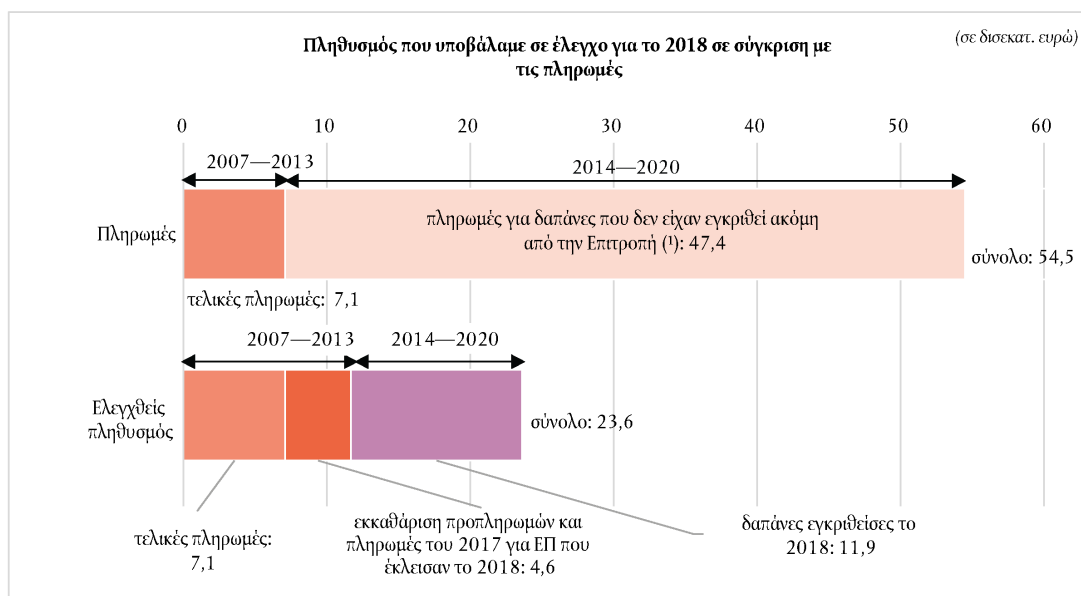
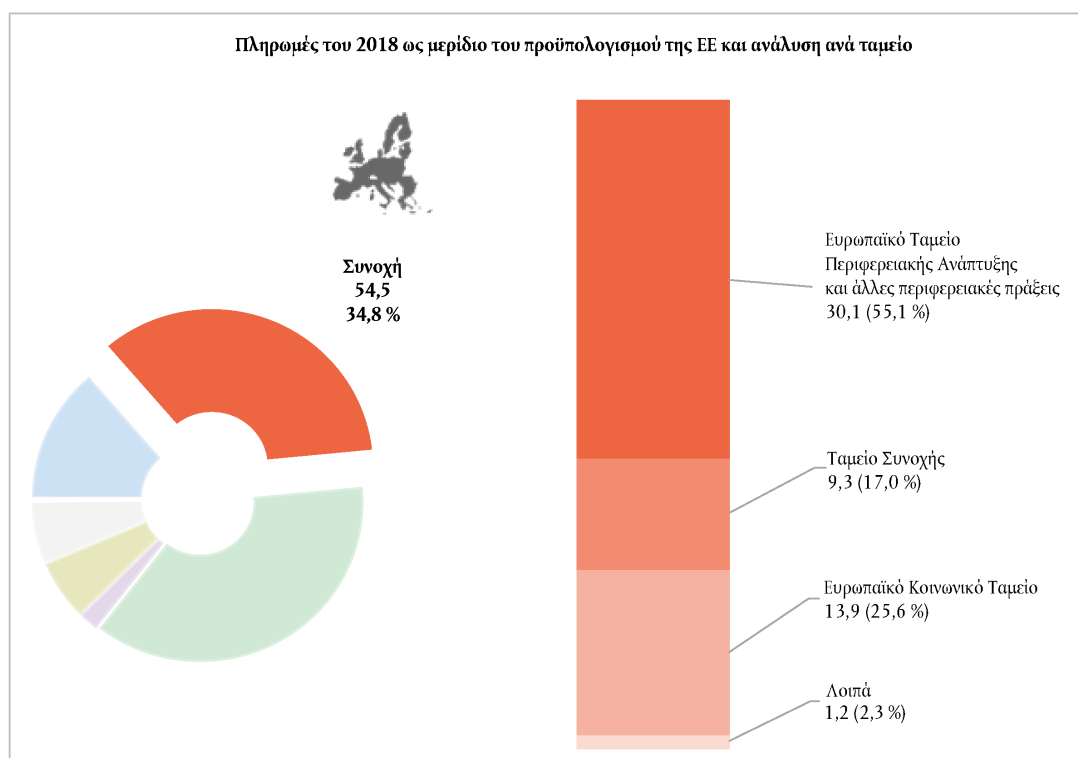
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο
Εισαγωγή	6.1-6.12
Σύντομη περιγραφή του υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»	6.2-6.6
Στόχοι πολιτικής και μέσα εκτέλεσης δαπανών	6.2
Υλοποίηση και πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης	6.3-6.6
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	6.7-6.12
Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων	6.13-6.70
Αποτελέσματα της επισκόπησης των πράξεων και της επαναδιενέργειας ελεγκτικών εργασιών	6.14-6.40
Μη επιλέξιμες δαπάνες και μη επιλέξιμα έργα	6.19-6.24
Παραβιάσεις των κανόνων της εσωτερικής αγοράς	6.25-6.32
Μη συμμόρφωση με τους κανόνες που διέπουν τη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων	6.33-6.38
Η μη δικαιολογημένη παρακράτηση κεφαλαίων της ΕΕ από δικαιούχους είχε ως αποτέλεσμα να πραγματοποιηθούν καθυστερημένες πληρωμές	6.39-6.40
Η αξιολόγησή μας όσον αφορά τις εργασίες των αρχών ελέγχου	6.41-6.50
Οι εργασίες της Επιτροπής στον τομέα της διασφάλισης και η αναφορά στοιχείων για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της	6.51-6.70
Η διασφάλιση για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020	6.51-6.64
Ρυθμίσεις για το κλείσιμο	6.65-6.70
Συμπέρασμα και συστάσεις	6.71-6.77
Συμπέρασμα	6.71-6.75
Συστάσεις	6.76-6.77
Μέρος 2 — Αξιολόγηση των επιδόσεων των έργων	6.78-6.88
Παράρτημα 6.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών	
Παράρτημα 6.2 — Πληροφορίες σχετικά με τη δράση της ΕΕ στα κράτη μέλη	
Παράρτημα 6.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων	

Εισαγωγή

6.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον υποτομέα 1β του ΠΔΠ που φέρει τον τίτλο «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή». Οι πληρωμές που υποβάλαμε σε έλεγχο σχετίζονται, αφενός, με το κλείσιμο της περιόδου 2007-2013 και, αφετέρου, με την υλοποίηση της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020. Στο **πλαίσιο 6.1** παρουσιάζεται επισκόπηση των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προαναφερόμενου υποτομέα το 2018. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον πληθυσμό που υποβάλαμε σε έλεγχο για το 2018 ανατρέξτε στο σημείο 6.7.

Πλαίσιο 6.1
Υποτομέας 1β του ΠΔΠ «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2018

(¹) Το ποσό των 47,4 δισεκατομμυρίων ευρώ περιλαμβάνει ετήσιες προκαταβολές και ενδιάμεσες πληρωμές για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, οι οποίες δεν είχαν περιληφθεί στους λογαριασμούς στους οποίους βασίστηκαν οι φάκελοι διασφάλισης που αποδέχθηκε η Επιτροπή το 2018. Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλ. σημείο 13 του **παράρτηματος 1.1**), οι πληρωμές αυτές θεωρούνται προχρηματοδότηση και, ως εκ τούτου, δεν περιλαμβάνονται στον πληθυσμό που υποβάλαμε σε έλεγχο για τον σκοπό της ετήσιας έκθεσής μας για το 2018.

Σύντομη περιγραφή του υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

Στόχοι πολιτικής και μέσα εκτέλεσης δαπανών

6.2. Οι δαπάνες του συγκεκριμένου υποτομέα εστιάζουν στη μείωση των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διάφορων κρατών μελών και περιφερειών της ΕΕ και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των περιφερειών ⁽¹⁾. Οι στόχοι αυτοί υλοποιούνται μέσω των ακόλουθων ταμείων/μέσων:

- του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), σκοπός του οποίου είναι η άρση των κύριων περιφερειακών ανισορροπιών μέσω της παροχής οικονομικής στήριξης για την ανάπτυξη υποδομών και παραγωγικών επενδύσεων με σκοπό τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ιδίως για τις επιχειρήσεις,
- του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ), το οποίο, χάριν προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης, χρηματοδοτεί έργα στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών σε κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕΕ χαμηλότερο του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ,
- του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), σκοπός του οποίου είναι η προώθηση υψηλού επιπέδου απασχόλησης και η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, περιλαμβανομένων μέτρων μέσω της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) που στοχεύει σε περιφέρειες με υψηλά ποσοστά ανεργίας μεταξύ των νέων,
- άλλων μικρότερων μέσων/ταμείων, όπως ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Γειτονίας, το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA) και μέσω συνεισφοράς στον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Υλοποίηση και πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης

6.3. Κατά κανόνα, τα κράτη μέλη υποβάλλουν πολυετή επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ) στην αρχή κάθε περιόδου προγραμματισμού για τη συνολική διάρκεια ενός ΠΔΠ. Αφού δοθεί η έγκριση της Επιτροπής, συναρμόδιοι για την υλοποίηση ενός ΕΠ είναι η Επιτροπή ⁽²⁾ και το οικείο κράτος μέλος. Οι δικαιούχοι εισπράττουν επιστροφή για τις δαπάνες τους μέσω των αρχών των κρατών μελών, με την ΕΕ να συγχρηματοδοτεί από τον προϋπολογισμό της τα έξοδα των επιλέξιμων πράξεων που έχουν πραγματοποιηθεί και καταβληθεί κατ' εφαρμογή των όρων που ισχύουν για κάθε ΕΠ.

6.4. Το αναθεωρημένο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης που ισχύει για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 έχει ως στόχο να διασφαλίζει ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος ⁽³⁾ για τις εν λόγω επιστροφές στα ΕΠ διατηρείται χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 % που ορίζεται στον κανονισμό ⁽⁴⁾. Τα κύρια χαρακτηριστικά του αναθεωρημένου πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης είναι τα εξής:

- Οι εργασίες που διενεργούν οι αρχές ελέγχου σχετικά με τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στους ετήσιους λογαριασμούς. Οι εν λόγω εργασίες ολοκληρώνονται με την κατάρτιση ετήσιας έκθεσης ελέγχου, η οποία υποβάλλεται στην Επιτροπή στο πλαίσιο των «φακέλων διασφάλισης» των κρατών μελών ⁽⁵⁾. Στη συγκεκριμένη έκθεση παρουσιάζεται το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για το ΕΠ (ή την ομάδα των ΕΠ) και ελεγκτική γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των δηλωθεισών δαπανών, καθώς και την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.
- Η ετήσια αποδοχή των λογαριασμών. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή υποβάλλει κυρίως σε διοικητικούς ελέγχους πληρότητας και ακρίβειας τους λογαριασμούς πριν από την έγκρισή τους και την αποδέσμευση του 10 % του ποσού που έχει παρακρατηθεί ως εγγύηση ⁽⁶⁾.
- Οι έλεγχοι βάσει εγγράφων για κάθε φάκελο διασφάλισης και οι έλεγχοι κανονικότητας στα κράτη μέλη τους οποίους διενεργεί η Επιτροπή σε μεταγενέστερο στάδιο. Η Επιτροπή διενεργεί τους εν λόγω ελέγχους προκειμένου να μπορέσει να επικυρώσει τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου και να διατυπώσει συμπέρασμα επ' αυτών· αυτά δημοσιεύονται στις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων της για το επόμενο έτος.

6.5. Η διαδικασία που πρέπει να εφαρμοστεί πριν από το κλείσιμο των ΕΠ της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 είναι συγκρίσιμη με εκείνη που περιγράφεται στο σημείο 6.4, η οποία προβλέπει την αξιολόγηση των φακέλων διασφάλισης την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

6.6. Το πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης περιγράφεται λεπτομερώς στην ετήσια έκθεσή μας για το 2017 ⁽⁷⁾. Βλέπε επίσης **γράφημα 6.1** κατωτέρω.

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρα 174 έως 178 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 47).

⁽²⁾ ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (ΓΔ REGIO) και ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (ΓΔ EMPL).

⁽³⁾ Στις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων της, η Επιτροπή αναφέρεται σε «υπολειπόμενο ποσοστό κινδύνου» σε σχέση με το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 και σε «υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος» (ΥΣΠΣ) σε σχέση με την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Στο παρόν κεφάλαιο αναφερόμαστε και στα δύο από κοινού ως «υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος».

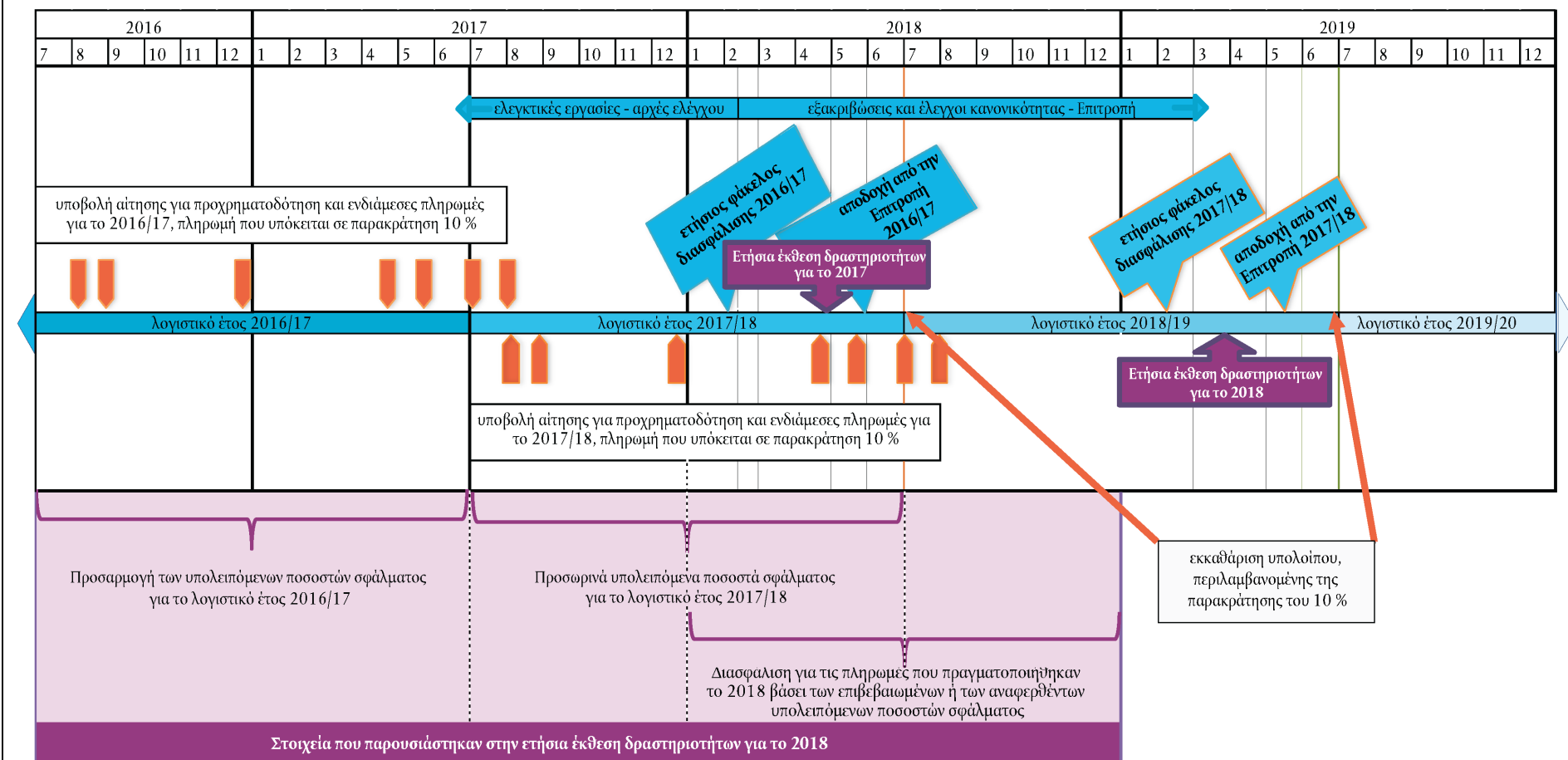
⁽⁴⁾ Άρθρο 28, παράγραφος 11, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (περί καθορισμού κοινών διατάξεων) (ΕΕ L 138 της 13.5.2014, σ. 5).

⁽⁵⁾ Οι φάκελοι διασφάλισης περιλαμβάνουν τη διαχειριστική δήλωση, μια ετήσια σύνοψη, τους πιστοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς, την ετήσια έκθεση ελέγχου και τη σχετική ελεγκτική γνώμη.

⁽⁶⁾ Το άρθρο 130 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 (κανονισμός «περί κοινών διατάξεων») περιορίζει την επιστροφή των ενδιάμεσων πληρωμών στο 90 %. Το υπόλοιπο 10 % αποδεσμεύεται μετά την έγκριση των λογαριασμών.

⁽⁷⁾ Σημεία 6.5 έως 6.15.

Γράφημα 6.1
Πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020

Πηγή: ΕΕΣ.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

6.7. Το 2018, η Επιτροπή ενέκρινε λογαριασμούς με δαπάνες που αφορούσαν 248 από τα 419 εγκριθέντα ΕΠ (περίπου 11,9 δισεκατομμύρια ευρώ). Οι λογαριασμοί αυτοί προήλθαν από 202 φακέλους διασφάλισης τους οποίους υπέβαλαν τα 28 κράτη μέλη για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Επίσης, η Επιτροπή έκλεισε ή έκλεισε εν μέρει ⁽⁸⁾ 217 ΕΠ (περίπου 11,7 δισεκατομμύρια ευρώ) της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013. Ο πληθυσμός που υποβάλαμε σε έλεγχο (περίπου 23,6 δισεκατομμύρια ευρώ) αποτελείτο από τις δαπάνες που περιλαμβάνονταν στους εν λόγω φακέλους διασφάλισης για το λογιστικό έτος 2016/2017 (περίοδος 2014-2020) και τις δαπάνες που πιστοποίησαν οι αρχές πιστοποίησης, στις οποίες βασίστηκαν οι τελικές εκδόσεις ελέγχου των αρχών ελέγχου για την περίοδο 2007-2013.

6.8. Στόχος μας ήταν να συνεισφέρουμε στη συνολική δήλωση αξιοπιστίας, όπως περιγράφεται στο **παράρτημα 1.1**. Λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης για τον συγκεκριμένο τομέα δαπανών, στόχος μας ήταν επίσης να αξιολογήσουμε τον βαθμό αξιοπιστίας των εργασιών των αρχών ελέγχου και της Επιτροπής, καθώς και να εντοπίσουμε τους τομείς στους οποίους απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις, δεδομένου ότι στο μέλλον θα βασιζόμαστε ενδεχομένως σε μεγαλύτερο βαθμό στις εργασίες αυτές.

6.9. Όσον αφορά το **μέρος 1** του παρόντος κεφαλαίου, το οποίο εστιάζει στην κανονικότητα, κατ' εφαρμογήν της προσέγγισης και των μεθόδων ελέγχου που περιγράφονται στο **παράρτημα 1.1**, το 2018 εξετάσαμε τα ακόλουθα όσον αφορά τον υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»:

- α) δείγμα 220 πράξεων (οι οποίες είχαν ήδη υποβληθεί σε ελέγχους από τις αρχές ελέγχου), το οποίο σχεδιάστηκε ώστε να είναι στατιστικά αντιπροσωπευτικό του πλήρους φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο υποτομέας 1β του ΠΔΠ·
- β) τις εργασίες που εκτελέστηκαν από τις αρχές ελέγχου για την επαλήθευση των πληροφοριών που περιλαμβάνονταν στους 24 φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος, χρησιμοποιώντας επίσης το δείγμα των 220 πράξεων·
- γ) τις ελεγκτικές εργασίες της Επιτροπής, μετά την έγκριση των λογαριασμών, για τον έλεγχο πτυχών κανονικότητας των φακέλων διασφάλισης της περιόδου 2014-2020·
- δ) τις εργασίες της Επιτροπής κατά την επισκόπηση και επικύρωση των ποσοστών σφάλματος που αναφέρονται στους φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος για το 2018. Εξετάσαμε επίσης τη συνάφεια και την αξιοπιστία των στοιχείων που αφορούν την κανονικότητα, οι οποίες περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ REGIO και της ΓΔ EMPL, καθώς και την ενσωμάτωσή τους στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις της Επιτροπής.

6.10. Η δειγματοληψία έλαβε χώρα σε δύο στάδια. Αρχικά, επιλέξαμε 24 φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος (15 της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 και εννέα της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013), οι οποίοι κάλυπταν 53 από τα 465 ΕΠ για τα οποία η Επιτροπή εκκαθάρισε κάποια πληρωμή από τον προϋπολογισμό της ΕΕ το 2018. Εν συνεχεία, επιλέξαμε από τα συγκεκριμένα ΕΠ πράξεις τις οποίες είχαν υποβάλει προηγουμένως σε ελέγχους οι αρχές ελέγχου. Στο **παράρτημα 6.2** παρουσιάζεται ανάλυση του ελεγχθέντος δείγματος ανά κράτος μέλος.

6.11. Πραγματοποιήσαμε και για το υπό εξέταση έτος τις ίδιες ελεγκτικές εργασίες που περιγράφονται αναλυτικά στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2017 ⁽⁹⁾.

6.12. Στο **μέρος 2** του παρόντος κεφαλαίου αξιολογήσαμε τα συστήματα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για τη μέτρηση των επιδόσεων και την παρουσίαση των σχετικών στοιχείων. Εξετάσαμε επίσης τις εργασίες των αρχών ελέγχου και της Επιτροπής για τη διασφάλιση της επάρκειας και της αξιοπιστίας των στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες επαναδιενεργήσαμε ελέγχους πράξεων που είχαν περατωθεί φυσικά, αξιολογήσαμε επίσης τον βαθμό στον οποίο οι αρχές ανέφεραν ότι είχαν επιτύχει τις τιμές-στόχο που είχαν τεθεί για τους δείκτες εκροής και αποτελέσματος.

Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων

6.13. Το παρόν μέρος του κεφαλαίου χωρίζεται σε τρεις υποενότητες. Η πρώτη αφορά τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε το δείγμα των 220 πράξεων από το υπό εξέταση έτος, με σκοπό την παροχή διαφωτιστικών στοιχείων σχετικά με τις κύριες πηγές σφαλμάτων και τη συγκέντρωση στοιχείων για τη συνολική δήλωση αξιοπιστίας. Η δεύτερη υποενότητα αφορά την αξιολόγηση στην οποία υποβάλαμε τις εργασίες των αρχών ελέγχου και η τρίτη τις εργασίες της Επιτροπής. Τα αποτελέσματα για όλες τις υποενότητες συνιστούν ένα θεμέλιο επί του οποίου μπορούμε να στηριχθούμε για να εξαγάγουμε συμπέρασμα σχετικά με τα στοιχεία για την κανονικότητα που περιέχονται στις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων των δύο αρμόδιων ΓΔ και στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις της Επιτροπής.

⁽⁸⁾ Εάν εκκρεμούν ζητήματα με ουσιώδη αντίκτυπο, η Επιτροπή προβαίνει στην εκκαθάριση μόνο του μη αμφισβητούμενου ποσού. Το υπόλοιπο εκκαθαρίζεται και το ΕΠ κλείνει αφότου επιλυθούν όλα τα εκκρεμή ζητήματα.

⁽⁹⁾ Σημεία 6.21 έως 6.23.

Αποτελέσματα της επισκόπησης των πράξεων και της επαναδιενέργειας ελεγκτικών εργασιών

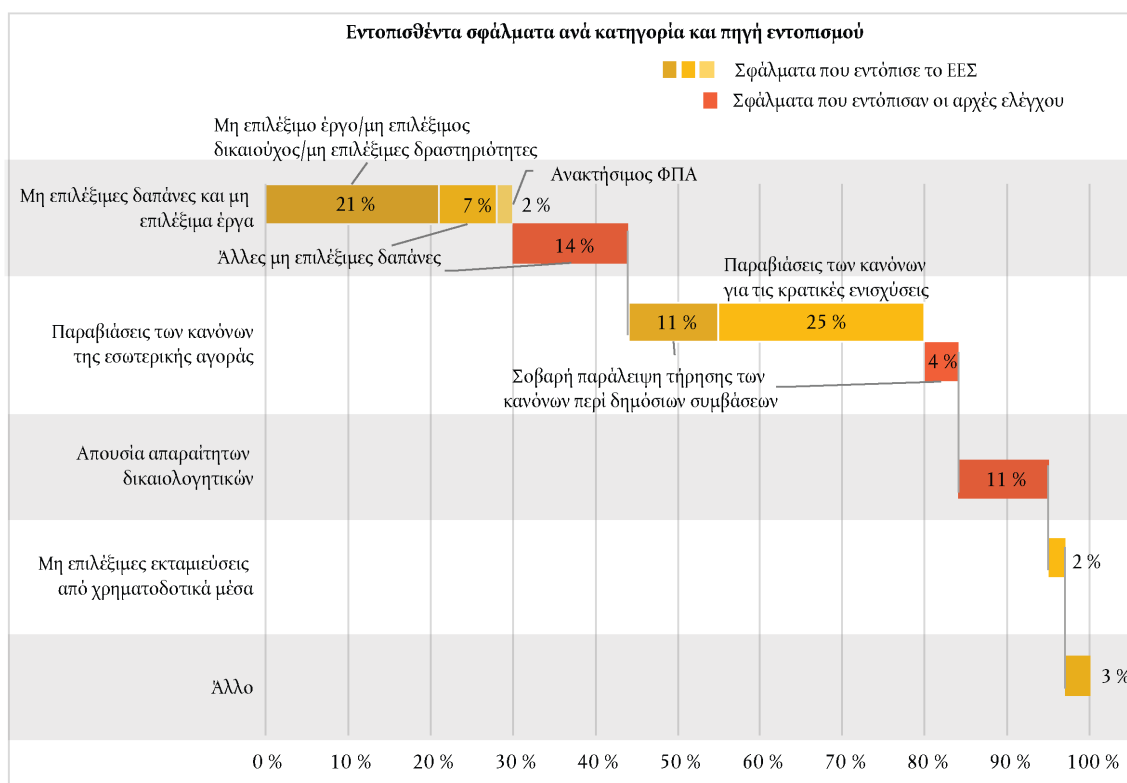
6.14. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις παρουσιάζονται συνοπτικά στο **παράρτημα 6.1**. Στις 220 πράξεις που εξετάσαμε, εντοπίσαμε και ποσοτικοποιήσαμε 36 σφάλματα που δεν είχαν εντοπιστεί από τις αρχές ελέγχου. Λαμβάνοντας υπόψη τα 60 σφάλματα που είχαν εντοπίσει προηγουμένως οι αρχές ελέγχου και τις διορθώσεις συνολικής αξίας 314 εκατομμυρίων ευρώ που επέβαλαν οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές για τις δύο περιόδους προγραμματισμού συνολικά, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος ανέρχεται σε 5,0 % ⁽¹⁰⁾. Το πλήθος και ο αντίκτυπος των σφαλμάτων που εντοπίσαμε στις πράξεις που ανάγονται στην περίοδο 2014-2020 υπερέβαιναν το πλήθος και τον αντίκτυπο των σφαλμάτων στις σχετικές με το κλείσιμο της περιόδου 2007-2013 πράξεις.

6.15. Για τις 220 πράξεις του δείγματός μας, οι αρχές ελέγχου ανέφεραν 60 ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα στους φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος, τα οποία αφορούσαν κυρίως μη επιλέξιμες δαπάνες (37) και δημόσιες συμβάσεις (18), αλλά και την απουσία απαραίτητων δικαιολογητικών (3) ⁽¹¹⁾.

6.16. Τα κράτη μέλη επέβαλαν δημοσιονομικές διορθώσεις, αφού προέβησαν στη σχετική παρέκταση στις περιπτώσεις που το θεώρησαν αναγκαίο, προκειμένου να μειώσουν τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %.

6.17. Στο **πλαίσιο 6.2** αναλύονται τα σφάλματα που εντοπίσαμε ανά κατηγορία. Επίσης, αναλύονται ανά πηγή στο σύνολό τους, συμπεριλαμβανομένων δηλαδή των σφαλμάτων που ανέφεραν οι αρχές ελέγχου για τις πράξεις που εξετάσαμε. Στη διαμόρφωση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος στο οποίο καταλήξαμε συνετέλεσαν περισσότερο οι μη επιλέξιμες δαπάνες, ακολουθούμενες από τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και δημόσιων συμβάσεων. Λεπτομερέστερα στοιχεία σχετικά με τα σφάλματα αυτά παρουσιάζονται στα σημεία 6.19 έως 6.40.

Πλαίσιο 6.2
«Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» — Ανάλυση των σφαλμάτων

Πηγή: ΕΕΣ.

⁽¹⁰⁾ Ο υπολογισμός του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με βαθμό εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 2,5 % και 7,5 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

⁽¹¹⁾ Η ίδια πράξη μπορεί να εμφανίζει σφάλματα περισσότερων ειδών.

6.18. Το πλήθος και ο αντίκτυπος των σφαλμάτων που εντοπίσαμε υποδηλώνουν ότι εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες που σχετίζονται με την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνουν οι διαχειριστικές αρχές. Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνει τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης που διενήργησε η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του 2018, βάσει των οποίων σε πέντε από τις 26 περιπτώσεις υπήρχαν σημαντικές ελλείψεις σε σχέση με τη βασική απαίτηση 4, η οποία αφορά την καταλληλότητα των επαληθεύσεων διαχείρισης.

Μη επιλέξιμες δαπάνες και μη επιλέξιμα έργα

6.19. Κατά τη δήλωση δαπανών στην Επιτροπή, οι αρχές των κρατών μελών πιστοποιούν, αφενός, ότι αυτές πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με σειρά ειδικών διατάξεων που προβλέπονται στην ενωσιακή ή την εθνική νομοθεσία, και, αφετέρου, ότι χορηγήθηκε ενίσχυση σε δικαιούχους ή πράξεις που πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας των ΕΠ.

6.20. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες και τα μη επιλέξιμα έργα συνιστούν την κύρια πηγή σφάλματος όσον αφορά τόσο τα ΕΤΠΑ/ΤΣ όσο και το ΕΚΤ. Σε ποσοστό 7 % των πράξεων που εξετάσαμε, διαπιστώσαμε ότι τα έργα δεν συμμορφώνονταν με τους κανόνες επιλεξιμότητας είτε της ΕΕ είτε του κράτους μέλους. Οι περιπτώσεις αυτές ευθύνονται για το 44 % του συνόλου των ποσοτικών προσδιορισμών σφαλμάτων ή για περίπου 1,9 εκατοστάιες μονάδες του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

6.21. Οι κύριες αιτίες μη επιλεξιμότητας των δαπανών ήταν η μη πλήρωση των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας από δραστηριότητες ή συμμετέχοντες έργων. Αυτό ίσχυε για το ήμισυ των πράξεων για τις οποίες διαπιστώσαμε μη επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες αντιστοιχούσαν στο 21 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

6.22. Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ, οι δαπάνες ΦΠΑ είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση μόνο εφόσον δεν είναι ανακτήσιμες στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας περί ΦΠΑ. Όπως και το προηγούμενο έτος, εντοπίσαμε 11 έργα σε τέσσερα ΕΠ στο πλαίσιο των οποίων οι αρχές των κρατών μελών είχαν δηλώσει ανακτήσιμο ΦΠΑ ως επιλέξιμη δαπάνη. Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη ετήσια έκθεσή μας, οκτώ από τα εν λόγω σφάλματα εντοπίστηκαν στην Πολωνία. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, οι αρχές ελέγχου ερμήνευσαν εσφαλμένα τους κανόνες επιλεξιμότητας και δεν ανέφεραν παρατυπία. Δεν ποσοτικοποιήσαμε τα εν λόγω οκτώ σφάλματα, επειδή η Επιτροπή είχε επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις. Στη συνοπτική περιπτωσιολογική επισκόπησης μας για τον ΦΠΑ ⁽¹²⁾ παρουσιάσαμε περισσότερα στοιχεία επί του θέματος και εξηγήσαμε ότι η επιστροφή του ΦΠΑ συνιστά συχνή πηγή σφαλμάτων, καθώς οι κανόνες συχνά δεν εφαρμόζονται με συνέπεια.

Τα μέτρα απλούστευσης θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην πρόληψη παρατυπιών

6.23. Για τους δικαιούχους, σημαντική πηγή πολυπλοκότητας αποτελεί το γεγονός ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εθνικές απαιτήσεις επιλεξιμότητας υπερβαίνουν τα απαιτούμενα από την ενωσιακή νομοθεσία ⁽¹³⁾. Εντοπίσαμε τρία σφάλματα τα οποία θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί αν οι εθνικές αρχές δεν είχαν θέσει τόσο πολύπλοκες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας (βλέπε παράδειγμα στο **πλαίσιο 6.3**).

Πλαίσιο 6.3

Παράδειγμα πολύπλοκων εθνικών προϋποθέσεων επιλεξιμότητας

Στην περίπτωση ενός ΕΠ στην Πολωνία, οι κανόνες επιλεξιμότητας περιελάμβαναν προϋπόθεση, βάσει της οποίας απαγορευόταν η χρήση ενωσιακής επιχορήγησης στην περίπτωση που άλλη οντότητα ασκούσε το ίδιο είδος επιχειρηματικής δραστηριότητας στις ίδιες εγκαταστάσεις. Η απαίτηση αυτή, η οποία βγαίνει πέραν των οριζόμενων στους κανονισμούς της ΕΕ, συμπεριλήφθηκε και στη συμφωνία επιχορήγησης.

Το έργο κρίθηκε μη επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση, επειδή ένας δικαιούχος (δικηγόρος) είχε την έδρα του στον ίδιο χώρο με άλλη δικηγορική εταιρεία.

Πολύπλοκες εθνικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας εντοπίσαμε και στη Γερμανία.

6.24. Από την άλλη πλευρά, ένα μέτρο απλούστευσης που μπορεί να μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση των δικαιούχων είναι η χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους (ΕΑΚ). Διαπιστώσαμε ότι οι ελεγχθείσες πράξεις για τις οποίες χρησιμοποιούνταν ΕΑΚ ενείχαν μικρότερο κίνδυνο σφάλματος. Εντούτοις, οι ΕΑΚ εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται σε περιορισμένο βαθμό σε περιπτώσεις όπου θα ήταν σκόπιμη η χρήση τους.

⁽¹²⁾ Συνοπτική περιπτωσιολογική επισκόπηση με τίτλο «Επιστροφή του ΦΠΑ στον τομέα της συνοχής — κίνδυνος σφάλματος και μη βέλτιστη χρησιμοποίηση των πόρων της ΕΕ», Νοέμβριος 2018 (https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RCR-VAT/RCR-VAT_EL.pdf).

⁽¹³⁾ «Απλούστευση της εφαρμογής της πολιτικής συνοχής μετά το 2020», Μάιος 2018, σημείο 23 (https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_Cohesion_simplification/Briefing_paper_Cohesion_simplification_EL.pdf).

Παραβιάσεις των κανόνων της εσωτερικής αγοράς

6.25. Για το υπό εξέταση έτος, εντοπίσαμε 16 παραβιάσεις των κανόνων της εσωτερικής αγοράς, και ποσοτικοποιήσαμε οκτώ εξ αυτών. Το 2018 οι κυριότερες παραβιάσεις αφορούσαν δημόσιες συμβάσεις ή κρατικές ενισχύσεις.

Παρά τις πολυάριθμες διορθώσεις, οι δημόσιες συμβάσεις εξακολουθούν να αποτελούν σημαντική πηγή σφαλμάτων

6.26. Οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων αποτελούν βασικό μέσο για τη διασφάλιση της ανάλωσης των δημόσιων πόρων κατά τρόπο οικονομικό και αποτελεσματικό, καθώς και για την καθιέρωση της εσωτερικής αγοράς. Για το υπό εξέταση έτος, εξετάσαμε 129 διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και προμηθειών. Η συντριπτική πλειονότητα των διαδικασιών αυτών αφορούσε έργα συγχρηματοδοτούμενα μέσω ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΤΣ, τα οποία ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο σφάλματος.

6.27. Στο πλαίσιο των εργασιών τους, οι αρχές ελέγχου εντόπισαν στις πράξεις που εξετάσαμε 18 περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, σε πτυχές όπως η απουσία διαδικασιών διαγωνισμού, η εσφαλμένη εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής και οι ελλείψεις στη συγγραφή υποχρεώσεων. Οι αρχές επέβαλλαν συστηματικά κατ' αποκοπή διορθώσεις που κυμαίνονταν από 5 % έως 100 %, όπως προβλέπεται στις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής⁽¹⁴⁾.

6.28. Σε εννέα διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων εντοπίσαμε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους ενωσιακούς ή/και τους εθνικούς κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων, τις οποίες δεν είχαν εντοπίσει οι αρχές ελέγχου (βλέπε **πλαίσιο 6.4**). Τα περισσότερα από τα εντοπισθέντα σφάλματα αφορούσαν συμβάσεις η αξία των οποίων υπερέβαινε τα όρια της ΕΕ⁽¹⁵⁾. Δύο σφάλματα συνιστούσαν σοβαρές παραβάσεις που περιόριζαν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό, και τα αναφέραμε ως ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα. Οι περιπτώσεις αυτές αντιστοιχούσαν στο 6 % του συνόλου των ποσοτικώς προσδιορίσιμων σφαλμάτων που εντοπίσαμε ή σε περίπου 0,7 της εκατοστιαίας μονάδας του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος. Άλλα σφάλματα σχετικά με τις διαδικασίες διαγωνισμού αφορούσαν τη μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δημοσιότητας και διαφάνειας.

Πλαίσιο 6.4 Παράδειγμα παράβασης στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, η δικαιούχος δημόσια αρχή στην Ιταλία ανέθεσε τριετή σύμβαση σε ιδιωτική εταιρεία. Οι υπηρεσίες που αφορούσε η σύμβαση περιλάμβαναν την παρακολούθηση, τη διαχείριση, την παρουσίαση στοιχείων και την επιβολή διορθώσεων. Σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης του διαγωνισμού, η δικαιούχος αρχή παρέτεινε στη συνέχεια τη διάρκεια της σύμβασης για τρία επιπλέον έτη. Στο τέλος της δεύτερης περιόδου, η δικαιούχος αρχή απευθύνθηκε στον ανάδοχο για να του αναθέσει την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών και υπέγραψε μαζί του νέα σύμβαση διάρκειας 15 επιπλέον μηνών. Αυτές οι πρόσθετες υπηρεσίες θα μπορούσαν να έχουν προβλεφθεί και να έχουν παρασχεθεί από άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνταν στην αγορά. Η ανάθεση αυτών των πρόσθετων υπηρεσιών χωρίς τη διενέργεια διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης είχε ως αποτέλεσμα οι σχετικές δαπάνες να μην είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από την ΕΕ.

Η αρχή ελέγχου εσφαλμένα δεν διαπίστωσε παρατυπία στην προσέγγιση που εφάρμοσε η δικαιούχος αρχή.

Παρόμοια περίπτωση παράτυπης διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης εντοπίστηκε στην Ουγγαρία.

Τέσσερα έργα δεν ήταν επιλέξιμα λόγω παραβίασης των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων

6.29. Οι κρατικές ενισχύσεις, εφόσον υπερβαίνουν το όριο που ισχύει για τις ήσσονος σημασίας ενισχύσεις, θεωρούνται, καταρχήν, ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, καθώς ενδέχεται να στρεβλώσουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, ο κανόνας αυτός έχει εξαιρέσεις, ιδίως εάν το έργο καλύπτεται από τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ)⁽¹⁶⁾. Τα κράτη μέλη οφείλουν να γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις άλλες περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων, ούτως ώστε η τελευταία να μπορεί να διαμορφώσει άποψη σχετικά με τη συμβατότητά τους με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς.

6.30. Αναφορικά με το υπό εξέταση έτος, εντοπίσαμε επτά έργα στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ στην Ισπανία, τη Γαλλία και την Πορτογαλία, τα οποία παραβίαζαν τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων. Θεωρούμε πάντα από αυτά τα έργα, τα οποία υλοποιούνταν όλα στην Πορτογαλία, θα έπρεπε να είχαν χρηματοδοτηθεί με μικρότερο ποσό, ή και να μην είχαν χρηματοδοτηθεί καθόλου, από την ΕΕ ή/και το κράτος μέλος. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 1,6 εκατοστιαίες μονάδες περίπου στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

⁽¹⁴⁾ Απόφαση της Επιτροπής C(2013) 9527 τελικό της 19.12.2013 «on the setting out and approval of the guidelines for determining financial corrections to be made by the Commission to expenditure financed by the Union under shared management, for non-compliance with the rules on public procurement».

⁽¹⁵⁾ Όπως ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

6.31. Τρεις από τις εν λόγω πέντε διαπιστώσεις σχετικά με κρατικές ενισχύσεις που ποσοτικοποιήσαμε αφορούν την απουσία χαρακτήρα κινήτρου, είναι δε ενδεικτικές συστημικής αδυναμίας. Οι κανόνες της ΕΕ βασίζονται στην αρχή ότι οι κρατικές ενισχύσεις θα πρέπει να επιτρέπονται μόνον εάν επιδοτούνται δραστηριότητες οι οποίες σε άλλη περίπτωση δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί. Αυτός ο «χαρακτήρας κινήτρου» θεωρείται αυτομάτως ότι υφίσταται στην περίπτωση καθεστώτων που καλύπτονται από τον ΓΚΑΚ, εφόσον οι εργασίες αρχίσουν μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χρηματοδότηση ⁽¹⁷⁾.

6.32. Η Επιτροπή είχε εντοπίσει στο παρελθόν αρκετές πράξεις που περιείχαν το σφάλμα αυτό. Η διαχειριστική αρχή για το συγκεκριμένο ΕΠ απέκλεισε από τους λογαριασμούς ⁽¹⁸⁾ τις πράξεις στις οποίες η Επιτροπή εντόπισε σφάλματα αυτού του είδους. Τόσο η Επιτροπή όσο και οι διαχειριστικές αρχές είχαν επίγνωση του γεγονότος ότι πρόκειται για συστημικό πρόβλημα. Μολονότι το σχετικό κράτος μέλος τροποποίησε τους εθνικούς κανόνες του ώστε να διασφαλίσει τη συνεκτικότητα με τους ενωσιακούς κανόνες, καθώς και για να αποφύγει περαιτέρω παρατυπίες, καμία πλευρά δεν έλαβε επαρκή διορθωτικά μέτρα είτε για την αποφυγή τέτοιων σφαλμάτων στους λογαριασμούς του 2016/2017 είτε για την αντιστάθμιση της ενδεχόμενης επίπτωσης μέσω αντίστοιχης δημοσιονομικής διόρθωσης. Η Επιτροπή αποδέχθηκε τους λογαριασμούς έπειτα από την τροποποίηση των κανόνων.

Μη συμμόρφωση με τους κανόνες που διέπουν τη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων

Συγκριτικά με το 2017, οι παράτυπες εκταμιεύσεις στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων συνέβαλαν λιγότερο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

6.33. Έως το τέλος του λογιστικού έτους 2016/2017, καταβλήθηκαν 2,9 δισεκατομμύρια ευρώ ως προκαταβολές σε χρηματοδοτικά μέσα, εκ των οποίων 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ δηλώθηκαν μεταξύ 1ης Ιουλίου 2016 και 30ής Ιουνίου 2017 (17 % του συνολικού ποσού της συγχρηματοδότησης της ΕΕ). Κατά το λογιστικό έτος 2016/2017, εκταμιεύθηκαν 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ (43 %) στους τελικούς αποδέκτες.

6.34. Ο έλεγχός μας κάλυψε τις εκταμιεύσεις σε πέντε χρηματοδοτικά μέσα (δύο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 και τρία της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013). Σε σχέση με τα πέντε αυτά μέσα, εξετάσαμε 30 εγγυήσεις και 100 δάνεια στο επίπεδο του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Για το υπό εξέταση έτος, εντοπίσαμε 14 περιπτώσεις μη επιλέξιμων εκταμιεύσεων προς τελικούς αποδέκτες, σε σχέση με τρία από τα μέσα που εξετάσαμε. Αυτές αφορούσαν είτε μη επιλέξιμα δάνεια είτε μη επιλέξιμους τελικούς αποδέκτες, καθώς και ακυρωθείσες εκταμιεύσεις που το κράτος μέλος εσφαλμένα καταχώρισε ως καταβληθείσες. Δεδομένου ότι το μερίδιο των χρηματοδοτικών μέσων στον πληθυσμό που υποβάλαμε σε έλεγχο ήταν πολύ χαμηλότερο για το 2018 σε σύγκριση με το αντίστοιχο μερίδιο στο δείγμα για το 2017, τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν σε μικρότερο βαθμό στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2018 ⁽¹⁹⁾.

6.35. Οι πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις ενός χρηματοδοτικού μέσου και την πραγματική χρήση των κεφαλαίων (ήτοι τις επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο) βασίζονται σε στοιχεία που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη. Παρά τις σημαντικές προσπάθειες που κατέβαλε τα τελευταία χρόνια η Επιτροπή για τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων, εξακολουθούμε να διαπιστώνουμε ανακρίβειες στις εκθέσεις υλοποίησης. Αυτό συνέβη το 2018 για δύο από τα πέντε χρηματοδοτικά μέσα που εξετάσαμε (ένα για κάθε περίοδο). Σε μία περίπτωση, ο διαχειριστής του ταμείου ανέφερε δύο ακυρωθέντα δάνεια ως εκταμιεύσεις, με αποτέλεσμα να προκύπτουν μη επιλέξιμες δαπάνες.

Παρά τις ενέργειες που έχουν γίνει, οι αδυναμίες στις ρυθμίσεις ελέγχου των χρηματοδοτικών μέσων που τελούν υπό τη διαχείριση του Ομίλου ΕΤΕπ δεν έχουν αντιμετωπιστεί πλήρως

6.36. Το 2017 επισημάναμε την ανάγκη για σημαντικές βελτιώσεις στις ρυθμίσεις ελέγχου των χρηματοδοτικών μέσων που τελούν υπό τη διαχείριση του Ομίλου ΕΤΕπ και υπογραμμίσαμε ότι δεν προβλέπεται εκ του νόμου το δικαίωμα των αρχών ελέγχου να διενεργούν επιτόπιες επαληθεύσεις, προκειμένου να αποκομίζουν βεβαιότητα σχετικά με την κανονικότητα στο επίπεδο του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη σύστασή μας για το θέμα αυτό και έκρινε ότι θα υλοποιηθεί με τη θέση σε ισχύ του κανονισμού «Omnibus».

6.37. Δεδομένης της σοβαρότητας του ζητήματος και του οριζόντιου αντικτύπου του στο σύνολο των χρηματοδοτικών μέσων που τελούν υπό τη διαχείριση του Ομίλου ΕΤΕπ, εξετάσαμε τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που διατυπώσαμε το περασμένο έτος.

⁽¹⁷⁾ Άρθρο 6 του ΓΚΑΚ.

⁽¹⁸⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 137, παράγραφος 2, του κανονισμού περί κοινών διατάξεων.

⁽¹⁹⁾ Σημείο 6.30 και πλαίσιο 6.4 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

6.38. Βάσει του κανονισμού «Omnibus»⁽²⁰⁾, οι αρχές ελέγχου οφείλουν πλέον να διενεργούν ελέγχους συστημάτων και ελέγχους πράξεων σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μέσων που τελούν υπό τη διαχείριση του Ομίλου ΕΤΕπ. Το κείμενο που εγκρίθηκε τελικώς αποκλείει τα προγράμματα της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ που καταρτίστηκαν πριν από τις 2 Αυγούστου 2018. Δεδομένου ότι και τα έξι προγράμματα της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ που έχουν εγκριθεί μέχρι στιγμής καταρτίστηκαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία, δεν έχουν ακόμη τεθεί σε εφαρμογή για όλα κατάλληλες ρυθμίσεις ελέγχου.

Η μη δικαιολογημένη παρακράτηση κεφαλαίων της ΕΕ από δικαιούχους είχε ως αποτέλεσμα να πραγματοποιηθούν καθυστερημένες πληρωμές

6.39. Βάσει των κανόνων της ΕΕ, οι αρχές των κρατών μελών οφείλουν καταρχήν να καταβάλλουν στους δικαιούχους το πλήρες ποσό της δημόσιας συνεισφοράς (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της ΕΕ) το αργότερο εντός 90 ημερών από την υποβολή του αιτήματος πληρωμής του δικαιούχου, εκτός εάν συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις για τη διακοπή της πληρωμής⁽²¹⁾. Σε δύο κράτη μέλη, οι διαχειριστικές αρχές δεν είχαν τηρήσει τον κανόνα αυτό σε έξι από τις 220 πράξεις που εξετάσαμε.

6.40. Σε τέσσερις περιπτώσεις στη Γερμανία, ο ένας και μοναδικός δικαιούχος εισέπραξε το πλήρες ποσό μόνον αφότου οι λογαριασμοί του 2016/2017 διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή (οκτώ μήνες μετά το τέλος του λογιστικού έτους). Σε δύο περιπτώσεις, εξακολουθούσαν να εκκρεμούν ποσά κατά τον χρόνο του ελέγχου μας. Στη Γαλλία και τη Γερμανία, η πρακτική αυτή έχει σχεδιαστεί ώστε να αντισταθμίζει, ως έναν βαθμό, τις συνέπειες της παρακράτησης του 10 % μέχρι την αποδοχή των λογαριασμών, μέσω της αδικαιολόγητης παρακράτησης του ίδιου ποσοστού από τις επιστροφές στους δικαιούχους.

Η αξιολόγησή μας όσον αφορά τις εργασίες των αρχών ελέγχου

6.41. Οι εργασίες των αρχών ελέγχου αποτελούν σημαντική συνιστώσα του πλαισίου διασφάλισης και δικλίδων για τις δαπάνες στον τομέα της συνοχής. Η από μέρους μας επισκόπηση των εργασιών τους εντάσσεται στο πλαίσιο μιας διαδικασίας που ενδέχεται να οδηγήσει στη μεγαλύτερη χρήση του μοντέλου διασφάλισης της Επιτροπής στο μέλλον. Φέτος εξετάσαμε τις εργασίες 15 επί συνόλου 126 αρχών ελέγχου.

6.42. Σε όλους τους φακέλους διασφάλισης και κλεισίματος που εξετάσαμε, οι αρχές ελέγχου ανέφεραν υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος χαμηλότερο του 2 %. Τα ποσοστά αυτά επηρεάζονται από τα σφάλματα τα οποία οι αρχές ελέγχου δεν κατόρθωσαν να εντοπίσουν ή να διορθώσουν. Βάσει εργασιών που η ίδια διενήργησε, η Επιτροπή ανέφερε υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος άνω του 2 % για τέσσερις φακέλους διασφάλισης του δείγματός μας. Τα επιπλέον σφάλματα που εντοπίσαμε στο εξετασθέν δείγμα με τις πράξεις που έλεγξαν οι αρχές ελέγχου από 24 φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος μάς παρείχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου ώστε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος ήταν μεγαλύτερο του 2 % για τέσσερις ακόμη φακέλους διασφάλισης της περιόδου 2014-2020, καθώς και για έναν από τους εννέα φακέλους κλεισίματος της περιόδου 2007-2013.

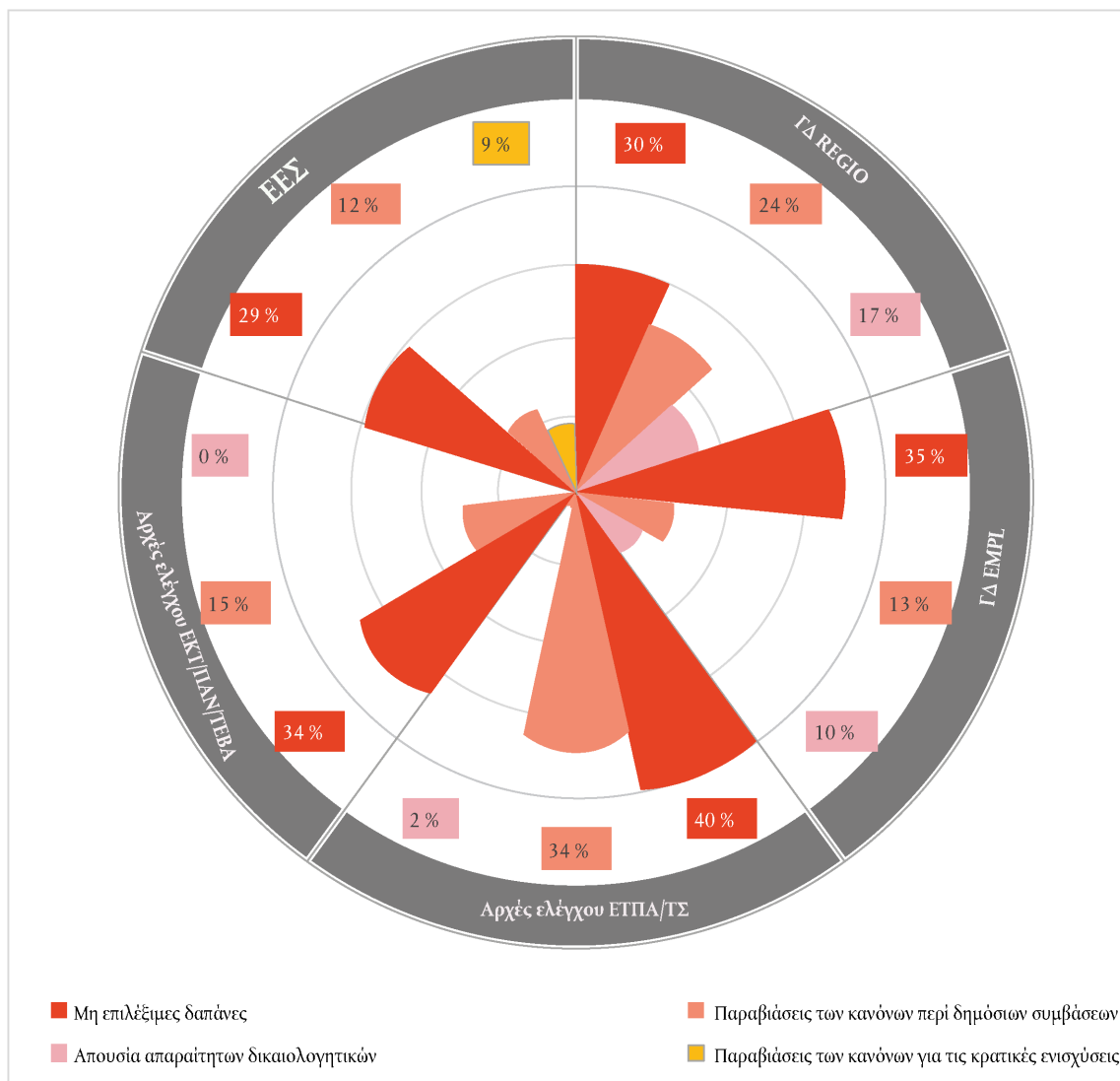
6.43. Το 2018 οι αρχές ελέγχου χρησιμοποίησαν, για πρώτη φορά, μια κοινή τυπολογία που συμφωνήθηκε μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για την αναφορά των σφαλμάτων⁽²²⁾. Στο **πλαίσιο 6.5** καθίσταται δυνατή η σύγκριση των ειδών σφάλματος που αναφέρουν συχνότερα οι αρχές ελέγχου με τα πρόσθετα σφάλματα που εντοπίζονται συχνότερα από την Επιτροπή και το Συνέδριο. Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι τα συνηθέστερα είδη παρατυπιών για κάθε όργανο ελέγχου αφορούν τις μη επιλέξιμες δαπάνες και τις δημόσιες συμβάσεις. Ωστόσο, προκύπτει επίσης ότι, παρά τις πολυάριθμες παρατυπίες που εντοπίζονται από τις αρχές ελέγχου, τα έργα που εξετάσαμε εξακολουθούν να περιέχουν σφάλματα, τα οποία δεν εντοπίστηκαν ή δεν διορθώθηκαν στο πλαίσιο των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου σε προγενέστερο στάδιο (σχετικό παράδειγμα παρουσιάζεται στο σημείο 6.32).

⁽²⁰⁾ Άρθρο 272, παράγραφος 14.

⁽²¹⁾ Άρθρο 134 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων.

⁽²²⁾ Βλέπε σελίδα 68 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ REGIO για το 2018 και σελίδα 56 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL για το 2018.

Πλαίσιο 6.5
Συνηθέστερα είδη σφαλμάτων που εντοπίστηκαν από όργανα ελέγχου

Πηγή: ΕΕΣ.

Οι αδυναμίες στη δειγματοληψία ορισμένων αρχών ελέγχου επηρέασαν την αντιπροσωπευτικότητα

6.44. Λόγω του μεγάλου αριθμού των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο κάθε ΕΠ, οι αρχές ελέγχου πρέπει να προσφεύγουν στη χρήση δείγματος για να σχηματίσουν γνώμη όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών. Για την εξαγωγή αξιόπιστων αποτελεσμάτων, τα δείγματα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικά του πληθυσμού που υποβάλλεται σε έλεγχο και, κατά κανόνα, να λαμβάνονται βάσει στατιστικά έγκυρων μεθόδων ⁽²³⁾. Εξετάσαμε τη μέθοδο δειγματοληψίας που εφαρμόστηκε στην περίπτωση των 24 φακέλων διασφάλισης/κλεισίματος που εξετάσαμε.

⁽²³⁾ Άρθρο 127 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων.

6.45. Εντοπίσαμε αδυναμίες, όπως ανεπαρκές μέγεθος δείγματος, υπερεκπροσώπηση ορισμένων πράξεων και εσφαλμένη χρήση των παραμέτρων δειγματοληψίας, σε έξι από τους 24 φακέλους (τέσσερις εκ των οποίων αφορούσαν την περίοδο 2014-2020). Ως έναν βαθμό, δύο από τις αδυναμίες αυτές είχαν επίπτωση στην αντιπροσωπευτικότητα των δειγμάτων και συνακολούθως στην ακρίβεια των αναφερόμενων υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος. Στο **πλαίσιο 6.6** παρουσιάζεται σχετικό παράδειγμα.

Πλαίσιο 6.6

Αδυναμία στη δειγματοληψία

Η ΓΔ EMPL εντόπισε αδυναμίες στη μέθοδο δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε στην περίπτωση γερμανικού ΕΠ: παρατήρησε ότι ένα μέτρο εκπροσωπούσαν υπέρ το δέον στο δείγμα, λαμβανομένου υπόψη του βάρους του επί του συνολικού πληθυσμού. Συμφωνούμε με την άποψη αυτή, και θεωρούμε ότι η προσέγγιση που ακολουθήθηκε επηρέασε την αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος των δηλωθεισών δαπανών.

Παρά τις βελτιώσεις, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στον τρόπο με τον οποίο τεκμηριώνουν τις εργασίες τους οι αρχές ελέγχου

6.46. Σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα, οι ελεγκτές πρέπει να καταγράφουν τους ελέγχους εξακρίβωσης που διενεργούν, περιλαμβάνοντας σαφείς παραπομπές σε κάθε έγγραφο που θεωρείται συναφές με τις ελεγχθείσες δαπάνες. Καθίστανται με τον τρόπο αυτό υπόλογοι για το έργο τους, ενώ παρέχεται στους εσωτερικούς ή εξωτερικούς αξιολογητές η δυνατότητα να εξαγάγουν συμπέρασμα σχετικά με την έκταση και την επάρκεια των ελέγχων εξακρίβωσης. Η παρουσία ανεπαρκών ή ακατάλληλων ερωτήσεων ή απαντήσεων στα φύλλα ελέγχου αυξάνει τον κίνδυνο να μην εντοπιστούν οι μη επιλέξιμες δαπάνες. Ο κίνδυνος αυξάνεται ακόμη περισσότερο στην περίπτωση που η αρχή ελέγχου έχει περιορισμένη πρόσβαση στη σχετική τεκμηρίωση, όπως διαπιστώσαμε σε μια περίπτωση όπου έπρεπε να εφαρμοστούν οι περίπλοκοι κανόνες ενός διεθνούς οργανισμού σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

6.47. Για 156 από τις 220 πράξεις του δείγματος (71 %), κατέστη δυνατό να καταλήξουμε σε συμπέρασμα βάσει της επισκόπησης των εργασιών των αρχών ελέγχου. Εντοπίσαμε αδυναμίες όσον αφορά την εμβέλεια, την ποιότητα ή/και την τεκμηρίωση των εν λόγω εργασιών σε 64 πράξεις (29 %), γεγονός που κατέστησε αναγκαία την από μέρους μας επαναδιενέργεια των αντίστοιχων διαδικασιών ελέγχου. Οι αδυναμίες αφορούσαν 14 από τους 24 φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος που εξετάσαμε. Για 48 πράξεις (22 % του συνόλου), οι αδυναμίες συνεπάγονταν ότι έπρεπε να πραγματοποιήσουμε επίσκεψη στον δικαιούχο. Σε 24 από τις 64 πράξεις (σε 13 φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος) που υποβάλαμε σε επανέλεγχο, εντοπίσαμε ποσοτικούς προσδιορισμούς σφάλματος που η αρχή ελέγχου δεν είχε προηγουμένως εντοπίσει.

6.48. Τα αποτελέσματά μας υποδεικνύουν βελτίωση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, όταν χρειάστηκε να επαναδιενεργηθεί άνω του ημίσεος του συνόλου των διαδικασιών ελέγχου, εκ των οποίων το ένα τρίτο στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου. Εντοπίσαμε επίσης θετικές πρακτικές σε ό,τι αφορά την τεκμηρίωση των εργασιών των αρχών ελέγχου (βλέπε **πλαίσιο 6.7**).

Πλαίσιο 6.7

Ορθή πρακτική που εντοπίστηκε στις εργασίες αρχής ελέγχου

Τα φύλλα ελέγχου που χρησιμοποιεί η λιθουανική αρχή ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 εξηγούν διεξοδικά την εμβέλεια του ελέγχου. Οι ελεγκτές καλούνται να συμπληρώσουν τα φύλλα ελέγχου περιγράφοντας τις εργασίες τους και αναφέροντας λεπτομέρειες σχετικά με τα στοιχεία που ελέγχθηκαν. Η πρακτική αυτή μας έδωσε τη δυνατότητα να καταλήξουμε, ως εξωτερικός ελεγκτής, σε δικά μας συμπεράσματα, βασιζόμενοι σχεδόν αποκλειστικά στο φύλλο ελέγχου.

Η λανθασμένη μεταχείριση των σφαλμάτων από τέσσερις αρχές ελέγχου είχε αντίκτυπο στα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν

6.49. Ο ορθός υπολογισμός και η αξιοπιστία των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος εξαρτώνται, μεταξύ άλλων, από τον τρόπο μεταχείρισης των εντοπιζόμενων σφαλμάτων.

6.50. Στην περίπτωση επτά πράξεων, διαπιστώσαμε πως, μολονότι η αρχή ελέγχου είχε εντοπίσει παρατυπία, χρησιμοποίησε με λανθασμένο τρόπο τις σχετικές πληροφορίες για τον υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος (βλέπε κατηγορία «Άλλα» στο **πλαίσιο 6.2**). Τέτοιου είδους παραδείγματα, συμπεριλαμβανομένου του λανθασμένου υπολογισμού του σφάλματος ή ακόμη και της μη αναφοράς της παρατυπίας, που είχαν ως αποτέλεσμα την υποεκτίμηση από την αρχή ελέγχου του ποσοστού σφάλματος για τις οικείες πράξεις, συνέβαλαν επίσης στην από μέρους μας διαμόρφωση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

Οι εργασίες της Επιτροπής στον τομέα της διασφάλισης και η αναφορά στοιχείων για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της**Η διασφάλιση για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020**

6.51. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων είναι το βασικό εργαλείο της Επιτροπής, διά του οποίου δηλώνει κατά πόσον έχει αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες των κρατών μελών μπορούν να διασφαλίσουν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών.

Η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες για τη βελτίωση των ρυθμίσεων που αφορούν την παρουσίαση στοιχείων σχετικά με την κανονικότητα

6.52. Το περασμένο έτος επισημάναμε ότι οι απαιτήσεις για την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων δεν είχαν προσαρμοστεί επαρκώς στο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης της περιόδου 2014-2020 ⁽²⁴⁾. Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της για το 2018, η Επιτροπή επικαιροποίησε τον βασικό δείκτη επιδόσεων (ΒΔΕ) για την κανονικότητα και υπολόγισε το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για το λογιστικό έτος 2016/2017. Ο ΒΔΕ καλύπτει τις δαπάνες για τις οποίες η Επιτροπή μπόρεσε να αποκομίσει την αναγκαία βεβαιότητα από τις αρχές ελέγχου και από τις δικές της εργασίες σχετικά με την κανονικότητα. Εξουδετερώνει επίσης την επίπτωση των προπληρωμών προς χρηματοδοτικά μέσα.

6.53. Ο ΒΔΕ που αναφέρθηκε ήταν κάτω του 2 % και για τις δύο ΓΔ. Δεδομένου ότι τα αποτελέσματα των ελέγχων σε σχέση με αρκετά ΕΠ δεν είχαν ακόμη οριστικοποιηθεί (βλέπε σημείο 6.64), αμφότερες οι ΓΔ γνωστοποίησαν επίσης υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που αντιστοιχούν στο «πλέον απαισιόδοξο σενάριο», ανώτερα του ορίου σημαντικότητας του 2 % ⁽²⁵⁾.

6.54. Οι γενικοί διευθυντές εξέδωσαν δήλωση αξιοπιστίας για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2018. Για τον σκοπό αυτό, οι ΓΔ υπολόγισαν το επισφαλές ποσό λαμβάνοντας ως βάση το υψηλότερο από τα εξής δύο ποσοστά: είτε το επιβεβαιωμένο υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για το λογιστικό έτος 2016/2017 είτε το ποσοστό που ανέφεραν οι αρχές ελέγχου για το λογιστικό έτος 2017/2018. Στις περιπτώσεις που δεν είχε υποβληθεί φάκελος διασφάλισης για το λογιστικό έτος 2016/2017, χρησιμοποιήθηκε το υψηλότερο από τα εξής δύο ποσοστά: είτε το 2 % είτε το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που αναφέρθηκε για το έτος 2017/2018.

6.55. Όπως απαιτεί ο δημοσιονομικός κανονισμός, τα στοιχεία για το 2018 περιλαμβάνουν δαπάνες που δεν έχουν ακόμη διέλθει από ολόκληρο τον κύκλο ελέγχου ⁽²⁶⁾, τον οποίο θα ολοκληρώσουν από το 2020 και μετά.

6.56. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε τα εκτιμώμενα επισφαλή ποσά των δύο ΓΔ για να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του 2018. Ανέφερε, επομένως, ένα συνολικό επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή, που αντιστοιχούσε στο 1,7 % ⁽²⁷⁾, και το οποίο υπολογίστηκε βάσει των σχετικών δαπανών του 2018 (βλέπε επίσης τα σημεία 6.54 και 6.55). Κατά την άποψή μας, το εν λόγω αριθμητικό στοιχείο συνιστά υποεκτίμηση του επιπέδου παρατυπίας.

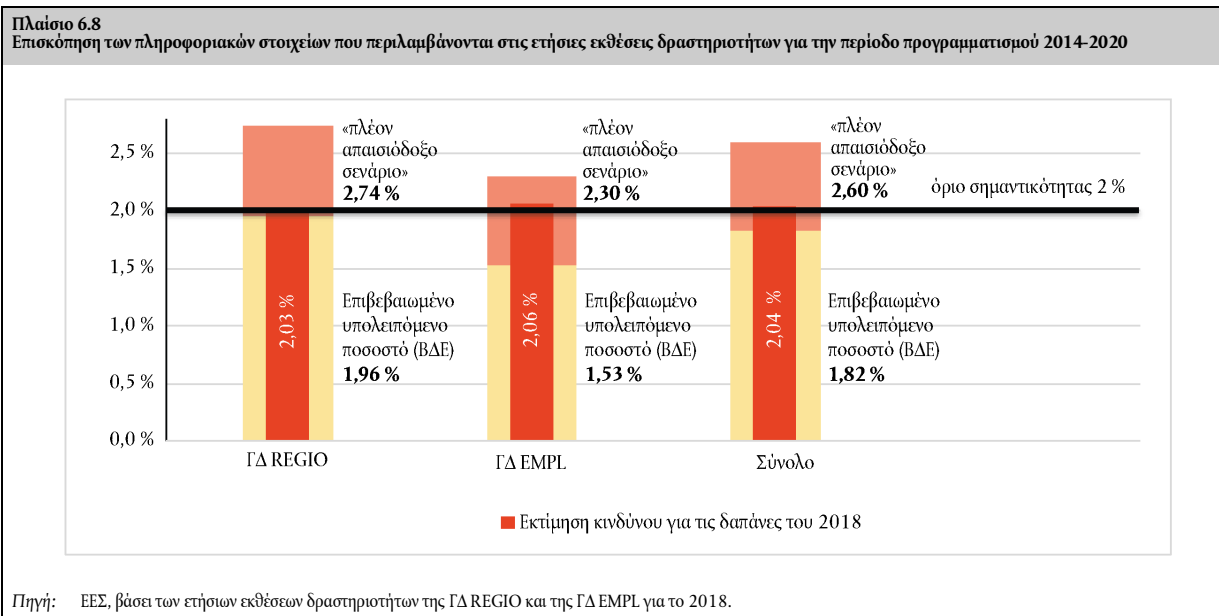
⁽²⁴⁾ Σημεία 6.55 έως 6.57 και σύσταση 4 της ετήσιας έκθεσης για το 2017.

⁽²⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 12 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ REGIO και υποσημείωση 38 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL.

⁽²⁶⁾ Βλέπε σύσταση 4 ι), της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2017.

⁽²⁷⁾ Το συγκεκριμένο αριθμητικό στοιχείο αφορά όλους τους τρόπους διαχείρισης και περιλαμβάνει δαπάνες τόσο από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 όσο και από την περίοδο 2014-2020.

6.57. Στο **πλαίσιο 6.8**, παρουσιάζουμε συνοπτικά τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για το λογιστικό έτος 2016/2017 και τον εκτιμώμενο κίνδυνο για τις σχετικές δαπάνες του 2018 που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2018 για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

Οι έλεγχοι συμμόρφωσης βοηθούν την Επιτροπή να αξιολογεί την κανονικότητα των δαπανών, αλλά το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που αναφέρεται ως ΒΔΕ αντιπροσωπεύει μόνον την ελάχιστη τιμή

6.58. Η Επιτροπή διενεργεί ελέγχους συμμόρφωσης, στο πλαίσιο των οποίων εξετάζει και αξιολογεί την αξιοπιστία των εργασιών των αρχών ελέγχου. Ο στόχος είναι να αποκομίσει την εύλογη βεβαιότητα ότι, μετά την υποβολή των λογαριασμών στην Επιτροπή, δεν απομένουν στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου σοβαρές αδυναμίες που δεν εντοπίστηκαν, δεν αναφέρθηκαν και, ως εκ τούτου, δεν διορθώθηκαν.

6.59. Η Επιτροπή επιλέγει τα ΕΠ που υποβάλλει σε ελέγχους συμμόρφωσης βάσει ετήσιας εκτίμησης κινδύνου. Προτεραιότητα δίδεται στα προγράμματα που έχουν υψηλή βαθμολογία κινδύνου και, ως εκ τούτου, μεγάλη πιθανότητα να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

6.60. Το 2018 η Επιτροπή διενήργησε 26 ελέγχους συμμόρφωσης σχετικά με τους 202 φακέλους διασφάλισης για το λογιστικό έτος 2016/2017. Οι εν λόγω έλεγχοι κάλυψαν 193 πράξεις (στο πλαίσιο των οποίων πραγματοποιήθηκαν τέσσερις επισκέψεις σε δικαιούχους) και 25 φακέλους διασφάλισης σε 13 κράτη μέλη. Εξετάσαμε οκτώ ελέγχους της Επιτροπής σε οκτώ κράτη μέλη.

6.61. Στα σχέδια εκθέσεων σχετικά με 21 (81 %) από τους 26 ελέγχους συμμόρφωσης, η Επιτροπή εκτίμησε ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρθηκε στην ετήσια έκθεση ελέγχου της αρχής ελέγχου ήταν υποεκτιμημένο. Σε 14 (54 %) από τους εν λόγω ελέγχους προέκυψε ποσοστό σφάλματος άνω του 2 %.

6.62. Η προσέγγιση βάσει κινδύνου που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για την επιλογή των ΕΠ δεν σχεδιάστηκε για τον υπολογισμό υπολειπόμενου συνολικού ποσοστού σφάλματος, το οποίο να μπορεί να χρησιμεύσει ως ΒΔΕ. Η Επιτροπή δεν μπορεί να προβεί σε αναγωγή των αποτελεσμάτων των ελέγχων συμμόρφωσης στα ΕΠ όπου έχει διενεργήσει μόνο έλεγχο βάσει εγγράφων. Τα ΕΠ που δεν επελέγησαν για έλεγχο συμμόρφωσης παρουσιάζουν, εκ φύσεως, κίνδυνο μη εντοπισμού σφαλμάτων. Επομένως, το υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος της Επιτροπής που αναφέρεται ως ΒΔΕ πρέπει να θεωρείται ως η ελάχιστη τιμή.

6.63. Όταν η Επιτροπή επιλέγει ένα ΕΠ προκειμένου να το υποβάλει σε έλεγχο συμμόρφωσης, βάσει των διαδικασιών της, η επιλογή των ελέγχων πράξεων για επαναδιενέργεια μπορεί να γίνει με τη χρήση τυχαίας δειγματοληψίας, προσέγγισης βάσει κινδύνου ή συνδυασμού των δύο. Εντούτοις, σε καμία περίπτωση δεν προβλέπεται παρέκταση των αποτελεσμάτων των ελέγχων της. Συνεπώς, το επανυπολογισθέν ποσοστό σφάλματος για το ΕΠ, που έχει επίπτωση στον ΒΔΕ, αντιπροσωπεύει μόνο μια ελάχιστη τιμή.

6.64. Στην απάντησή της στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2017 ⁽²⁸⁾, η Επιτροπή εξέφρασε την πρόθεσή της να ολοκληρώνει τις εργασίες της σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών εντός εννέα μηνών. Από τους οκτώ ελέγχους συμμόρφωσης που εξετάσαμε, ένας μόνον είχε ολοκληρωθεί τον Μάιο του 2019. Όσον αφορά τα σφάλματα που εντόπισε η Επιτροπή, καθώς και τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που γνωστοποίησε υπήρχαν ακόμη περιθώρια να τροποποιηθούν κατόπιν διεξαγωγής διαδικασίας αντιπαράθεσης με τα κράτη μέλη, η οποία θα αφορούσε ζητήματα όπως τα αποτελέσματα πρόσθετων επαληθεύσεων που ζητήθηκαν από τις αρχές ελέγχου. Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2018, οι ΓΔ διευκρινίζουν ότι ενδεχομένως να πραγματοποιηθούν πρόσθετες εργασίες τα επόμενα χρόνια, προκειμένου να αξιολογηθεί η αξιοπιστία των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος. Αυτό σημαίνει ότι το συμπέρασμα της Επιτροπής για το λογιστικό έτος 2016/2017 δεν είναι ακόμη οριστικό.

Ρυθμίσεις για το κλείσιμο

Περίοδος 2007-2013

6.65. Για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, τα κράτη μέλη όφειλαν να υποβάλουν τους φακέλους κλεισίματος στην Επιτροπή έως τις 31 Μαρτίου 2017 ⁽²⁹⁾. Στο τέλος του 2018, η Επιτροπή είχε εκκαθαρίσει τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων της ΕΕ για 358 από τα 440 ΕΠ.

6.66. Το 2018 η Επιτροπή έκλεισε μόνον ΕΠ (ή τμήματα των ΕΠ) για τα οποία είχε αποκομίσει τη βεβαιότητα ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος ήταν κατώτερο του ορίου σημαντικότητας. Ωστόσο, στην περίπτωση ενός από τους εννέα φακέλους κλεισίματος που εξετάσαμε, εντοπίσαμε πρόσθετα σφάλματα που επηρέασαν ουσιαδώς το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για τις μη αμφισβητούμενες δαπάνες (το ποσοστό υπερέβαινε, μετά τον επανυπολογισμό μας, το 2 %).

6.67. Σε έναν φάκελο κλεισίματος στην Ουγγαρία, η Επιτροπή εντόπισε διάφορα προβλήματα που δεν κατέστη δυνατό να επιλυθούν. Διαπιστώσαμε ότι ο αντίκτυπος των ενδεχόμενων παρατυπιών δεν αντιμετωπίστηκε με συνεκτικό τρόπο. Είναι υπαρκτός ο κίνδυνος το τελικό υπόλοιπο να περιλαμβάνει παράτυπα ποσά.

Περίοδος 2014-2020

6.68. Το πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης που εφαρμόζεται κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 σκοπό έχει να απλουστεύσει το κλείσιμο των ΕΠ, με την υιοθέτηση μιας διαδικασίας για την ετήσια εξέταση και αποδοχή των λογαριασμών που θα περιλαμβάνει πτυχές σχετικές με την κανονικότητα. Ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων αναθέτει συγκεκριμένους ρόλους στις αρμόδιες για κάθε πρόγραμμα αρχές στα κράτη μέλη, όπως και στην Επιτροπή, όσον αφορά τη διαδικασία κατάρτισης των ετήσιων λογαριασμών και την επαλήθευση και επικύρωση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παρουσιάζονται στους φακέλους διασφάλισης, περιλαμβανομένης της αξιολόγησης της αξιοπιστίας των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος. Εν τω μεταξύ, το άρθρο 148 του κανονισμού προβλέπει συντομότερη περίοδο διατήρησης των δικαιολογητικών, ιδίως για μικρές πράξεις, από ό,τι απαιτείτο κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

6.69. Όσον αφορά το κλείσιμο των ΕΠ της περιόδου 2014-2020, ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων προβλέπει ότι κάθε κράτος μέλος υποβάλλει τελική έκθεση σχετικά με την υλοποίηση κάθε ΕΠ, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζει επαρκώς το περιεχόμενο ούτε την ημερομηνία υποβολής της. Πέραν αυτού, η πλειονότητα των διατάξεων που αφορούν το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020 μεταθέτουν την τελική αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των δηλωθεισών δαπανών για ορισμένες πράξεις σε μεταγενέστερο στάδιο, ήτοι συνήθως κατά το κλείσιμο. Αυτό ισχύει για επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μέσων, για την εκκαθάριση προκαταβολών κρατικών ενισχύσεων, για την τελική αξιολόγηση έργων που παράγουν έσοδα, για τη μεταχείριση μη λειτουργικών έργων κ.λπ.

6.70. Σε αντίθεση με ό,τι αφορά την αξιολόγηση των ετήσιων λογαριασμών, ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων δεν προσδιορίζει τον ρόλο κάθε φορέα που συμμετέχει στη διαδικασία ούτε τις εργασίες που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την επαναξιολόγηση και, κατά περίπτωση, για την προσαρμογή της επίπτωσης των πιθανών μη επιλέξιμων δαπανών στα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για τα εν λόγω έτη. Οι πτυχές αυτές πρέπει να αποσαφηνιστούν εγκαίρως, ούτως ώστε να κράτη μέλη να έχουν εμπεδώσει τι αναμένει από αυτά η Επιτροπή ενόψει του κλεισίματος των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020. Τυχόν αβεβαιότητα σχετικά με αυτές τις πτυχές πιθανόν να επηρεάσει δυσμενώς και την ικανότητα των κρατών μελών να προβούν στις απαραίτητες εξακριβώσεις, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι τελικές επιλέξιμες δαπάνες έχουν, κατά το κλείσιμο κάθε ΕΠ, υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος μικρότερο του 2 %, λαμβανομένου υπόψη του ενδεχομένου να έχει εκπνεύσει η περίοδος διατήρησης των δικαιολογητικών σε περίπτωση που η εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων μετατεθεί για το τέλος του προγράμματος (τέλη του 2025).

⁽²⁸⁾ Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.67 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

⁽²⁹⁾ Με την εξαίρεση της Κροατίας.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Συμπέρασμα

6.71. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συγκεντρώσαμε και παρουσιάζουμε στο παρόν κεφάλαιο συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος που περιέχουν οι δαπάνες στον υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» είναι σημαντικό (βλέπε σημεία 6.14 έως 6.40). Για αυτόν τον υποτομέα του ΠΔΠ, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που προέκυψε από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις είναι 5,0 % (βλέπε **παράρτημα 6.1**).

6.72. Εξαιτίας των αδυναμιών που διαπιστώθηκαν στις εργασίες αρκετών αρχών ελέγχου που κάλυψε το δείγμα μας (βλέπε σημεία 6.41 έως 6.50), ο βαθμός αξιοπιστίας τους είναι προς το παρόν περιορισμένος.

6.73. Για τον λόγο αυτό, καθώς και εξαιτίας προβλημάτων που εντοπίσαμε στις εργασίες της ίδιας της Επιτροπής (βλέπε σημεία 6.51 έως 6.70), τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που παρουσιάστηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις της Επιτροπής για το λογιστικό έτος 2016/2017 έχουν υποεκτιμηθεί και, επί του παρόντος, δεν θεωρούνται αξιόπιστα. Λόγω των πρόσθετων σφαλμάτων που εντοπίστηκαν, το ποσοστό που επανυπολογίστηκε υπερβαίνει το όριο σημαντικότητας του 2 % για οκτώ από τους 15 φακέλους διασφάλισης της περιόδου 2014-2020 και για έναν από τους εννέα φακέλους κλεισίματος της περιόδου 2007-2013.

6.74. Στην ετήσια έκθεσή της για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, η Επιτροπή παρουσιάζει το εκτιμώμενο επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή για την «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή». Ωστόσο, το ποσοστό αυτό αφορά δαπάνες που δεν έχουν ακόμη διέλθει από ολόκληρο τον κύκλο ελέγχου (ήτοι η Επιτροπή δεν έχει ακόμη λάβει διασφάλιση από τις αρχές ελέγχου ούτε έχει αποκομίσει βεβαιότητα από τις δικές της ελεγκτικές εργασίες) και οι οποίες είναι άλλες από τις δαπάνες που ελέγξαμε. Επομένως, δεν μπορούμε να βασιστούμε στο εν λόγω ποσοστό.

6.75. Το νέο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης έχει σχεδιαστεί με τρόπο που διασφαλίζει ότι τα ετήσια υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος δεν θα υπερβαίνουν το 2 %. Ωστόσο, από τον έλεγχό μας προκύπτει ότι είναι αναγκαίες περαιτέρω βελτιώσεις, κυρίως όσον αφορά την υλοποίηση του πλαισίου από τις διαχειριστικές αρχές, τις αρχές ελέγχου και την Επιτροπή.

Συστάσεις

6.76. Στο **παράρτημα 6.3** παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας από την επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στις πέντε συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το 2015, και στις τέσσερις συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το 2017, για τις οποίες απαιτείτο η άμεση λήψη μέτρων. Η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως δύο εξ αυτών, τέσσερις υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον, μία μερικώς, ενώ για δύο από αυτές δεν έχει αναληφθεί καμία δράση. Θεωρούμε ότι οι συστάσεις 1, 2, 4 ii) και 6 που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεση του περασμένου έτους και οι οποίες αφορούν ζητήματα τα οποία διαπιστώσαμε εκ νέου φέτος, εξακολουθούν να ισχύουν.

6.77. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας για το 2018, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

Σύσταση 6.1 — Ρυθμίσεις ελέγχου των προγραμμάτων της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ

Να εξασφαλίσει:

- α) τη διενέργεια, βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος εκταμιεύσεων προς τελικούς δικαιούχους, τακτικών ελέγχων εξακρίβωσης στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, είτε από την αρχή ελέγχου είτε από ελεγκτή που επιλέγει ο Όμιλος ΕΤΕΠ·
- β) στις περιπτώσεις που οι εν λόγω έλεγχοι ήταν ανεπαρκείς, την ανάπτυξη και την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων ελέγχου, με στόχο την αποτροπή του ενδεχόμενου σημαντικών επιπέδων παράτυπων δαπανών κατά το κλείσιμο.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: αμέσως.

Σύσταση 6.2 — Παράτυπη παρακράτηση πληρωμών

Να λάβει τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι τα φύλλα ελέγχου που χρησιμοποιούν οι διαχειριστικές αρχές και οι αρχές ελέγχου περιλαμβάνουν επαλήθευση της συμμόρφωσης με το άρθρο 132 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων, το οποίο ορίζει ότι οι δικαιούχοι πρέπει να λαμβάνουν πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης επιλέξιμης δαπάνης, το αργότερο 90 ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης πληρωμής. Κατά περίπτωση, να διατυπωθούν στις αρμόδιες για το εκάστοτε πρόγραμμα αρχές οι κατάλληλες συστάσεις και να ενθαρρυνθούν ώστε να υιοθετούν ορθές πρακτικές στο μέλλον.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: αμέσως.

Σύσταση 6.3 — Ρυθμίσεις κλεισίματος της περιόδου 2014–2020

Να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες και να διασφαλίσει ότι κανένα πρόγραμμα δεν μπορεί να κλείσει εάν εμφανίζει σημαντικό επίπεδο παράτυπων δαπανών. Η Επιτροπή πρέπει:

- α) να προσδιορίσει τους κυριότερους κινδύνους που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στο κανονικό κλείσιμο των προγραμμάτων·
- β) κατά περίπτωση, να καταρτίσει στοχευμένες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις ρυθμίσεις για το κλείσιμο, στις οποίες θα περιλαμβάνεται η έγκαιρη λήψη κατάλληλων διορθωτικών μέτρων.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: α) Μάιος 2020 και β) Δεκέμβριος 2022.

Μέρος 2 — Αξιολόγηση των επιδόσεων των έργων

6.78. Σε σχέση με 208 πράξεις που εξετάσαμε για το εν προκειμένω έτος (εξαιρουμένων των χρηματοδοτικών μέσων και των πράξεων του ΕΠ στο πλαίσιο του ΤΕΒΑ), αξιολογήσαμε στοιχεία του συστήματος επιδόσεων (συγκεκριμένα κατά πόσον τα ΕΠ διέθεταν δείκτες εκροής και αποτελέσματος προσφύει στους στόχους τους, καθώς και κατά πόσον οι στόχοι εκροών και αποτελεσμάτων που καθορίζονταν στα έγγραφα του έργου ⁽³⁰⁾ αντιστοιχούσαν στους στόχους του ΕΠ για κάθε άξονα προτεραιότητας). Διερευνήσαμε επίσης κατά πόσον τα κράτη μέλη είχαν δημιουργήσει βάση δεδομένων με πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις σε επίπεδο έργου, και σε ποιον βαθμό οι αρχές ελέγχου εξέταζαν την αξιοπιστία αυτών των πληροφοριών.

6.79. Επαναδιενεργήσαμε ελέγχους 26 πράξεων που είχαν περατωθεί φυσικά κατά τον χρόνο του ελέγχου μας και αξιολογήσαμε τις επιδόσεις των εν λόγω πράξεων, ήτοι αν οι αρχές ανέφεραν ότι είχαν επιτύχει τις τιμές-στόχο που είχαν τεθεί για κάθε δείκτη, και τους στόχους τους.

Οι δείκτες αποτελέσματος δεν αποτελούν πάντοτε αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού των συστημάτων επιδόσεων σε επίπεδο έργου

6.80. Οι κανονισμοί της ΕΕ που αφορούν τον συγκεκριμένο τομέα δαπανών υποχρεώνουν τους δικαιούχους να προσδιορίζουν εκροές και να υποβάλλουν σχετικά στοιχεία. Τα κράτη μέλη διαθέτουν επίσης την επιλογή να ορίσουν δείκτες αποτελέσματος, οι οποίοι συνδέουν τα αποτελέσματα του έργου με τους αντίστοιχους δείκτες σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας του ΕΠ. Ο καθορισμός δεικτών αποτελέσματος, όπου αυτό είναι δυνατό και πρόσφορο, συνιστά ορθή πρακτική, καθώς παρέχει στις αρχές τη δυνατότητα να μετρούν τη συγκεκριμένη συμβολή ενός έργου στην επίτευξη των στόχων του αντίστοιχου άξονα προτεραιότητας.

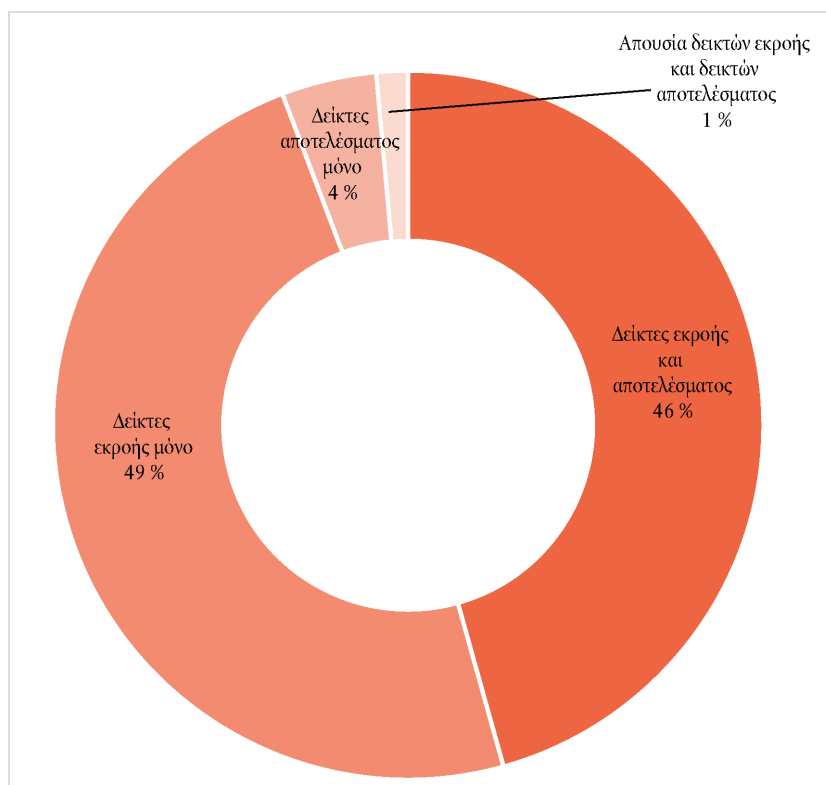
6.81. Οι διαπιστώσεις μας όσον αφορά το θέμα αυτό είναι ανάλογες με τις αντίστοιχες των προηγούμενων ετών. Εντοπίσαμε σειρά αδυναμιών στον τρόπο με τον οποίο οι αρχές των κρατών μελών είχαν ορίσει τους δείκτες επιδόσεων τόσο σε επίπεδο ΕΠ όσο και σε επίπεδο έργου.

⁽³⁰⁾ Αιτήσεις έργου, συμφωνίες επιχορηγήσεων, συμβάσεις ή/και αποφάσεις συγχρηματοδότησης.

6.82. Σε 110 περιπτώσεις, οι αρχές δεν είχαν ορίσει δείκτες αποτελέσματος ή εκροής σε επίπεδο έργου και σε τρεις άλλες δεν είχαν ορίσει καν δείκτες ή τιμές-στόχο για τη μέτρηση των επιδόσεων των έργων. Υπό αυτές τις συνθήκες, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί κατά πόσον τα έργα αυτά συνέβαλαν στην επίτευξη των συνολικών στόχων των προγραμμάτων. Από τις περιπτώσεις αυτές, 41 αφορούν την περίοδο 2007-2013. Οι διαπιστώσεις μας παρουσιάζονται συνοπτικά στο **πλαίσιο 6.9**.

Πλαίσιο 6.9

Αξιολόγηση στοιχείων των συστημάτων επιδόσεων

Πηγή: ΕΕΣ.

6.83. Στα 5 από τα 205 έργα για τα οποία τα κράτη μέλη είχαν ορίσει είτε δείκτη εκροής είτε δείκτη αποτελέσματος είτε δείκτες και των δύο ειδών, δεν υπήρχε σύνδεση μεταξύ αυτών και των στόχων του ΕΠ.

Τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συστήματα παρακολούθησης για την καταγραφή των πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις

6.84. Συστήματα παρακολούθησης είχαν θεσπιστεί και στα 14 κράτη μέλη που εξετάσαμε για το 2018. Τα συστήματα αυτά βρίσκονταν σε λειτουργία σε όλα τα κράτη μέλη πλην ενός (Σλοβενία), όπου το σύστημα κατέστη πλήρως λειτουργικό το 2019.

6.85. Την περίοδο 2014-2020, οι αρχές ελέγχου υποχρεούνται να εξετάζουν την αξιοπιστία των στοιχείων που αφορούν τις επιδόσεις. Διαπιστώσαμε ότι, κατά κανόνα, υποβάλλουν σε ελέγχους εξακρίβωσης τις επιδόσεις των έργων κατά τη διάρκεια των ελέγχων που διενεργούν επί των πράξεων. Εντούτοις, στην Πολωνία και την Πορτογαλία, διαπιστώσαμε ότι η αρχή ελέγχου είχε περιορίσει τις επαληθεύσεις της στους στόχους που αφορούσαν εκροές.

6.86. Το 2018 η Επιτροπή διενήργησε ελέγχους προκειμένου να αποκομίσει βεβαιότητα ότι τα στοιχεία σχετικά με τους δείκτες που αναφέρουν τα κράτη μέλη είναι αξιόπιστα. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, παρά την ύπαρξη συστημάτων ΤΠ για την παρακολούθηση των στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες, οι οποίες υπονομεύουν την αξιοπιστία των δεδομένων.

Τα ολοκληρωθέντα έργα δεν πέτυχαν σε όλες τις περιπτώσεις πλήρως τους στόχους επιδόσεων

6.87. Από τα 26 ολοκληρωθέντα έργα για τα οποία εξετάσαμε την επίτευξη των στόχων, διαπιστώσαμε ότι 17 διέθεταν τόσο δείκτες αποτελέσματος όσο και δείκτες εκροής. Οι δείκτες αυτοί αναφέρθηκαν ως πλήρως επιτευχθέντες σε έξι έργα (23 %) και ως εν μέρει επιτευχθέντες σε 11 (42 %).

6.88. Διαπιστώσαμε ότι από τα υπόλοιπα εννέα έργα στα οποία είχε οριστεί είτε δείκτης εκροής είτε δείκτης αποτελέσματος, οι εν λόγω δείκτες είχαν δηλωθεί ως πλήρως επιτευχθέντες σε τέσσερα έργα (16 %). Ελλείπει επαρκών σχετικών πληροφοριών, δεν κατέστη δυνατό να αξιολογήσουμε την επίτευξη των στόχων επιδόσεων στα υπόλοιπα πέντε έργα (19 %).

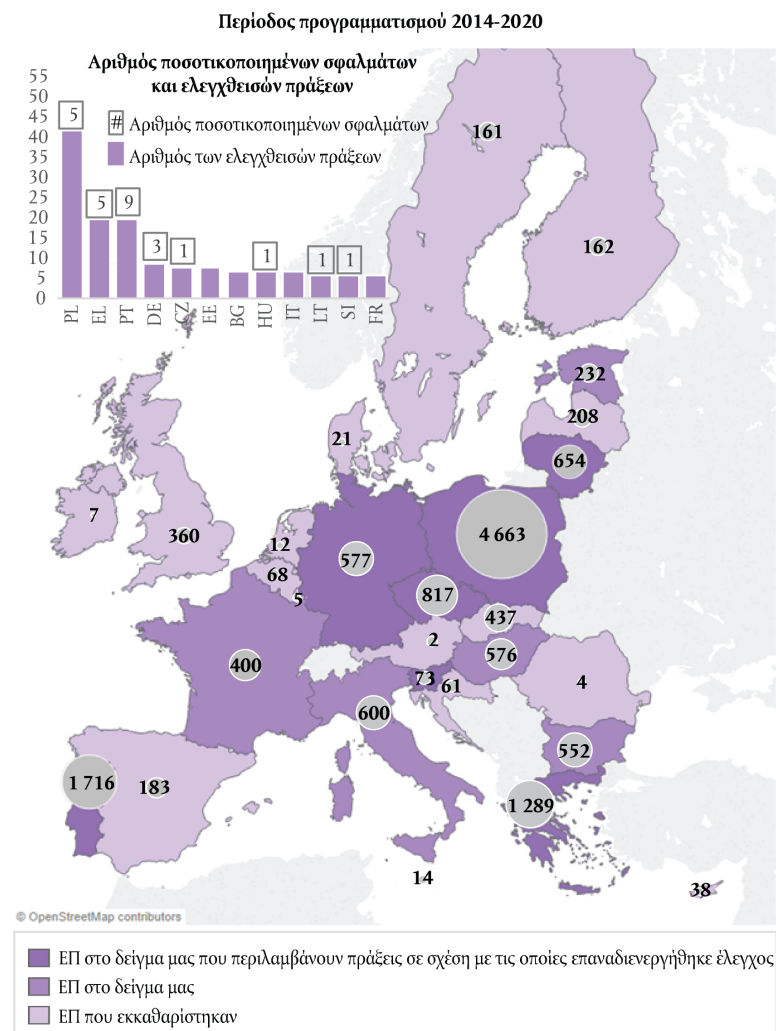
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ

	2018	2017
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων	220	217
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	5,0 %	3,0 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	7,5 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	2,5 %	

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Ανάλυση των ΕΠ του δείματός μας, τα οποία επελέγησαν μεταξύ εκείνων για τα οποία η Επιτροπή εκκαθάρισε κάποια πληρωμή το 2018, και του αριθμού των ποσοτικών προσδιορισμών σφαλμάτων που εντοπίσαμε ανά κράτος μέλος. (Τα ποσά σε κύκλο αντιστοιχούν στις δηλωθείσες δαπάνες, σε εκατομμύρια ευρώ)

A = ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης, Π = ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, X = Κοινή αξιολόγηση των δύο ΓΔ

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ					
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου δυνάμει του ισχύοντος πλαισίου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2015	Σύσταση 1: στο πλαίσιο κατάρτισης της νομοθετικής πρότασής της για τα ΕΔΕΤ της επόμενης περιόδου προγραμματισμού, η Επιτροπή πρέπει να προβεί στην εκ βάθρων αναμόρφωση του μηχανισμού σχεδιασμού και υλοποίησης τους, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις προτάσεις της ομάδας υψηλού επιπέδου για την απλούστευση. (ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τελικά αποτελέσματα προτού παρουσιάσει η Επιτροπή την πρότασή της για την περίοδο μετά το 2020).		X ⁽¹⁾				
	Σύσταση 2: η Επιτροπή πρέπει να αξιοποιήσει την πείρα που αποκτήθηκε κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και να παρουσιάσει σε έκθεση συγκεκριμένη ανάλυση των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Βάσει των ανωτέρω, οφείλει να καθοδηγήσει τα κράτη μέλη με ποιον τρόπο θα απλουστεύσουν και θα αποφεύγουν τους άνευ λόγου περίπλοκους ή/και επαχθείς κανόνες, οι οποίοι δεν προσθέτουν αξία στα αποτελέσματα που επιδιώκει η σχετική πολιτική [κανονιστικός υπερθεματισμός (gold-plating)], ιδίως δε όταν καταλήγουν σε σημαντικά ή/και επαναλαμβανόμενα σφάλματα. (ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2018).		X ⁽²⁾				
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει νομοθετική πρόταση στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο για την τροποποίηση, μέσω νομοθετικής πράξης ίσης νομικής αξίας, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 σχετικά με την επέκταση της περιόδου επιλεξιμότητας για τα χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση. Απαιτείται τροποποίηση του κανονισμού ούτως ώστε να παρέχεται ασφάλεια δικαίου στα κράτη μέλη. (ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: αμέσως).				X ⁽³⁾		
	Σύσταση 4: Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η Επιτροπή πρέπει να διευκρινίσει στα κράτη μέλη την έννοια του ανακτήσιμου ΦΠΑ, ιδίως όσον αφορά τους δικαιούχους του δημόσιου τομέα, ούτως ώστε να αποφεύγονται τυχόν αποκλίνοσες ερμηνείες του όρου «μη ανακτήσιμος» ΦΠΑ, όπως και η μη βέλτιστη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της ΕΕ. (ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέσα του 2017).	X					
	Σύσταση 5: Η Επιτροπή πρέπει να μεριμνήσει ώστε όλες οι δαπάνες που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά μέσα του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 να περιληφθούν αρκετά εγκαίρως στις δηλώσεις για το κλείσιμο της περιόδου, ούτως ώστε οι αρχές ελέγχου να μπορέσουν να διενεργήσουν τους ελέγχους τους. Επιπλέον, η Επιτροπή πρέπει να προτρέψει όλα τα κράτη μέλη που εφάρμοσαν χρηματοοικονομικά μέσα να διενεργήσουν ειδικούς ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των μέσων αυτών ενόψει του κλεισίματος. (ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: αμέσως).	X					

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ					
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου δυνάμει του ισχύοντος πλαισίου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς			
2017	Σύσταση 1: Η Επιτροπή πρέπει να μεριμνήσει ώστε να εφαρμόζονται επαρκείς ρυθμίσεις ελέγχου στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά μέσα που διαχειρίζεται το ΕΤαΕ. Στις περιπτώσεις που η ΕΤΕπ/το ΕΤαΕ συνομολογεί με τους εξωτερικούς ελεγκτές προσυμφωνημένες διαδικασίες, η Επιτροπή πρέπει να προσδιορίζει τους ελάχιστους όρους των συμβάσεων αυτών, ούτως ώστε να καλύπτεται η ανάγκη παροχής διασφάλισης, ιδίως η υποχρέωση διενέργειας επαρκών ελεγκτικών εργασιών στο επίπεδο του κράτους μέλους. (ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: αμέσως).		X ⁽⁴⁾				
	Σύσταση 2: Η Επιτροπή πρέπει να προτείνει νομοθετικές αλλαγές για το δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου μετά το 2020, οι οποίες θα αποκλείουν την απόδοση του ΦΠΑ από πόρους της ΕΕ σε κρατικούς φορείς. (Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: πριν από την έγκριση του νομοθετικού πλαισίου για την περίοδο μετά το 2020).				X ⁽⁵⁾		
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή πρέπει να τακτοποιήσει τις αδυναμίες που εντοπίσαμε ως προς την επικύρωση των εργασιών των αρχών ελέγχου η οποία λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο των ελέγχων κανονικότητας της Επιτροπής. (Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: αμέσως).		X ⁽⁶⁾				
	Σύσταση 6: Η Επιτροπή πρέπει να διενεργεί επαρκείς ελέγχους κανονικότητας ώστε να είναι σε θέση να εξάγει συμπέρασμα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εργασιών των αρχών ελέγχου, καθώς και να αποκομίζει εύλογη βεβαιότητα σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών το αργότερο στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που δημοσιεύονται το έτος που έπεται της έγκρισης των λογαριασμών. (Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: αμέσως).			X ⁽⁷⁾			

⁽¹⁾ Παρά τις προσπάθειες απλούστευσης της Επιτροπής, το σχέδιο κανονισμού περί κοινών διατάξεων για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού περιλαμβάνει στοιχεία που θέτουν σε κίνδυνο τη συμμόρφωση με τους κανόνες και τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, όπως επισημαίνεται στη γνώμη μας αριθ. 6/2018 σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής, της 29ης Μαΐου 2018, για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων, COM(2018) 375 final και στο ενημερωτικό έγγραφο του Ιουνίου 2019 με τίτλο «Επίτευξη επιδόσεων στον τομέα της συνοχής».

⁽²⁾ Η Επιτροπή δεν έχει παρουσιάσει σε έκθεση συγκεκριμένη ανάλυση των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας. Ωστόσο, παρείχε καθοδήγηση στα κράτη μέλη και κατάρτισε εκθέσεις σχετικά με τις πρακτικές του κανονιστικού υπερθεματισμού που διαπίστωσε κατά τη διάρκεια των ελέγχων της.

⁽³⁾ Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

⁽⁴⁾ Βλέπε σημεία 6.36 έως 6.38.

⁽⁵⁾ Η Επιτροπή υπέβαλε εναλλακτική πρόταση που προβλέπει ότι οι δαπάνες ΦΠΑ είναι επιλέξιμες για έργα συνολικού κόστους κάτω των 5 εκατομμυρίων ευρώ. Ωστόσο, αυτό δεν λύνει το πρόβλημα, για τους λόγους που αναλύουμε στη συνοπτική περιπτωσιολογική επισκόπησή μας για τον ΦΠΑ.

⁽⁶⁾ Βλέπε σημεία 6.58 έως 6.64.

⁽⁷⁾ Η Επιτροπή κατάφερε να ολοκληρώσει μόνον έναν από τους οκτώ ελέγχους εντός εννέα μηνών. Βλέπε σημείο 6.64.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Φυσικοί πόροι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

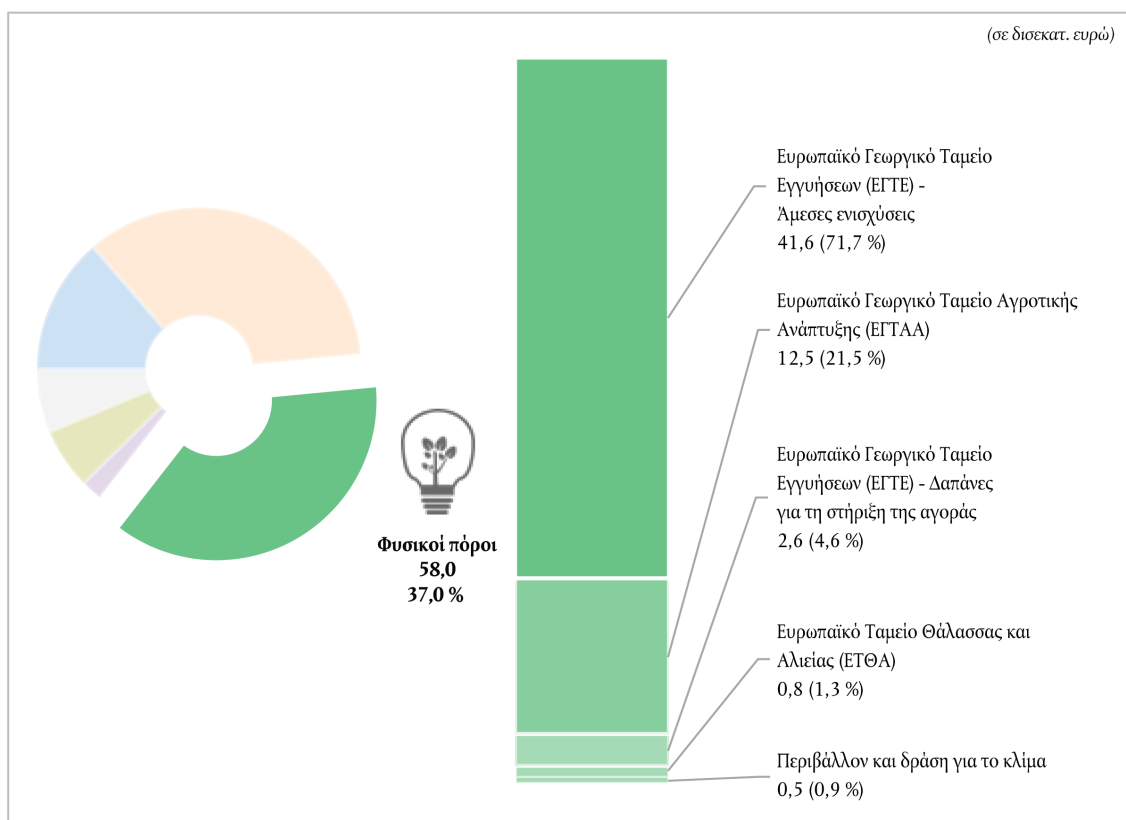
	Σημείο
Εισαγωγή	7.1-7.7
Σύντομη περιγραφή του τομέα «Φυσικοί πόροι»	7.3-7.5
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	7.6-7.7
Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων	7.8-7.36
Συνολικά, οι άμεσες ενισχύσεις δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα	7.11-7.18
Η πλειονότητα των άμεσων ενισχύσεων που υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες δεν περιείχαν σφάλματα	7.13-7.15
Το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου περιορίζει το επίπεδο σφάλματος στις άμεσες ενισχύσεις	7.16-7.18
Άλλοι τομείς δαπανών: η πολυπλοκότητα των όρων επιλεξιμότητας αυξάνει τον κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος	7.19-7.26
Αγροτική ανάπτυξη	7.20-7.24
Μέτρα στήριξης της αγοράς	7.25
Αλιεία, περιβάλλον και δράση για το κλίμα	7.26
Ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	7.27-7.36
Αναφορά στοιχείων σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών της ΚΓΠ από τη ΓΔ AGRI	7.27-7.35
Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ CLIMA	7.36
Συμπέρασμα και συστάσεις	7.37-7.40
Συμπέρασμα	7.37-7.38
Συστάσεις	7.39-7.40
Μέρος 2 — Επιδόσεις	7.41-7.64
Αξιολόγηση των επιδόσεων των δράσεων αγροτικής ανάπτυξης	7.43-7.48
Οι περισσότερες δράσεις είχαν παραγάγει τις αναμενόμενες εκροές	7.45
Κατά κανόνα, τα κράτη μέλη είχαν ελέγξει τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών, ωστόσο έκαναν περιορισμένη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους	7.46-7.48
Το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ	7.49-7.64
Αδυναμίες στους δείκτες αποτελέσματος που αφορούν τις δαπάνες για την αγροτική ανάπτυξη	7.52-7.60
Παρόμοιες αδυναμίες στους δείκτες αποτελέσματος των άμεσων ενισχύσεων	7.61-7.64
Συμπέρασμα και συστάσεις	7.65-7.66
Συμπέρασμα	7.65-7.66
Συστάσεις	
Παράρτημα 7.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Φυσικοί πόροι»	
Παράρτημα 7.2 — Πληροφορίες σχετικά με τη δράση της ΕΕ στα κράτη μέλη ή στις περιφέρειες	
Παράρτημα 7.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων	

Εισαγωγή

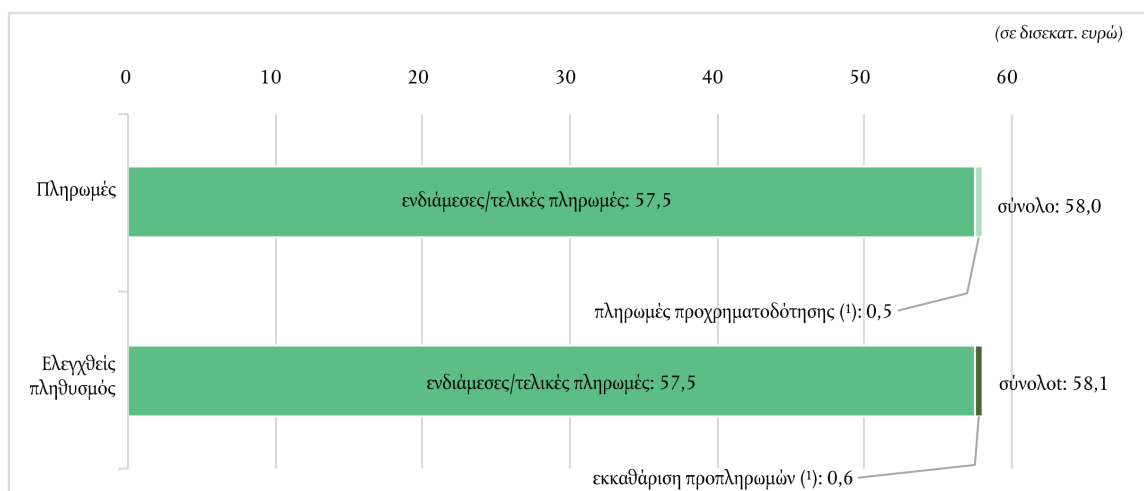
7.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον τομέα του ΠΔΠ που φέρει τον τίτλο «Φυσικοί πόροι». Στο **πλαίσιο 7.1** παρουσιάζεται επισκόπηση των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του τομέα αυτού το 2018.

Πλαίσιο 7.1
Τομέας 2 του ΠΔΠ «Φυσικοί πόροι» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2018

Αναλυτικά στοιχεία για τις πληρωμές:

Πληρωμές και ελεγχθείς πληθυσμός:

(!) Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 1.3 του **παράρτηματος 1.1**).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2018.

7.2. Στο **μέρος 1** του παρόντος κεφαλαίου παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας σχετικά με την κανονικότητα. Στο **μέρος 2** του κεφαλαίου, το οποίο επικεντρώνεται στις επιδόσεις, εξετάσαμε i) τις επιδόσεις δείγματος πράξεων από τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και ii) με ποιον τρόπο η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μετρούν τις επιδόσεις των δαπανών στον τομέα της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης και αναφέρουν τα σχετικά στοιχεία, μέσω του κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης ⁽¹⁾.

Σύντομη περιγραφή του τομέα «Φυσικοί πόροι»

7.3. Η κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) απορροφά το 98 % των δαπανών του τομέα «Φυσικοί πόροι». Τρεις είναι οι γενικοί στόχοι της ΚΓΠ, όπως ορίζονται στη νομοθεσία της ΕΕ ⁽²⁾:

- α) η βιώσιμη παραγωγή τροφίμων, με έμφαση στο γεωργικό εισόδημα, στη γεωργική παραγωγικότητα και στη σταθερότητα των τιμών·
- β) η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και η δράση για το κλίμα, με έμφαση στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, στη βιοποικιλότητα, στο έδαφος και στα ύδατα·
- γ) η ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη.

7.4. Η Επιτροπή, και συγκεκριμένα η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (ΓΔ ΑΓΡ), επιμερίζεται τη διαχείριση της ΚΓΠ με τους οργανισμούς πληρωμών στα κράτη μέλη. Από το 2015, το δίκαιο της ΕΕ επιβάλλει την υποχρέωση υποβολής ετήσιας γνώμης από ανεξάρτητους οργανισμούς πιστοποίησης στα κράτη μέλη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών των οργανισμών πληρωμών. Οι δαπάνες της ΚΓΠ εμπίπτουν σε τρεις γενικές κατηγορίες:

- άμεσες ενισχύσεις προς γεωργούς, οι οποίες χρηματοδοτούνται εξολοκλήρου από τον προϋπολογισμό της ΕΕ·
- γεωργικά μέτρα στήριξης της αγοράς, τα οποία χρηματοδοτούνται επίσης εξολοκλήρου από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, εξαιρουμένων ορισμένων μέτρων που συγχρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη, όπως οι ενέργειες προώθησης και το πρόγραμμα κατανάλωσης φρούτων, λαχανικών και γάλακτος στα σχολεία·
- τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

7.5. Ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ καλύπτει επίσης τις δαπάνες της ΕΕ για την κοινή αλιευτική πολιτική, καθώς και τμήμα των δαπανών της ΕΕ για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

7.6. Στο **μέρος 1** του παρόντος κεφαλαίου που επικεντρώνεται στην κανονικότητα των πράξεων, κατ'εφαρμογήν της προσέγγισης και των μεθόδων ελέγχου που περιγράφονται στο **παράρτημα 1.1**, εξετάσαμε δείγμα 251 πράξεων ⁽³⁾, σύμφωνα με το σημείο 11 του **παράρτηματος 1.1**. Το δείγμα σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό του πλήρους φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ και περιλάμβανε πράξεις από 22 κράτη μέλη ⁽⁴⁾. Στόχος μας ήταν να συμβάλουμε στη συνολική δήλωση αξιοπιστίας, όπως περιγράφεται στο **παράρτημα 1.1**. Επίσης, εξετάσαμε τα ακόλουθα για τον τομέα «Φυσικοί πόροι» για το οικονομικό έτος 2018:

- α) τις πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ ΑΓΡ και της ΓΔ Δράσης για το Κλίμα (ΓΔ CLIMA), τη συνέπεια της μεθοδολογίας για την εκτίμηση των επισφαλών ποσών και την ενσωμάτωσή τους στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις της Επιτροπής·

⁽¹⁾ Άρθρο 110, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549).

⁽²⁾ Άρθρο 110, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

⁽³⁾ Το δείγμα συνίστατο σε 95 άμεσες ενισχύσεις, 14 μέτρα στήριξης της αγοράς, 136 πληρωμές για προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και έξι πληρωμές στους τομείς της αλιείας, του περιβάλλοντος και της δράσης για το κλίμα.

⁽⁴⁾ Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο. Το δείγμα περιλάμβανε επίσης τρεις πράξεις υπό άμεση διαχείριση.

- β) επιλεγμένα συστήματα, τα οποία αφορούσαν βασικά στοιχεία του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής για την ΚΓΠ: τα δεδομένα και τις στατιστικές ελέγχου των οργανισμών πληρωμών· το έργο των οργανισμών πιστοποίησης· τους ελέγχους της ΓΔ AGRI σχετικά με τις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης· τους ελέγχους της ΓΔ AGRI στα κράτη μέλη, καθώς και τους υπολογισμούς της για τα ποσοστά σφάλματος που δημοσιεύονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της.

7.7. Στο **μέρος 2** του παρόντος κεφαλαίου, το οποίο επικεντρώνεται στις επιδόσεις, εξετάσαμε τα εξής:

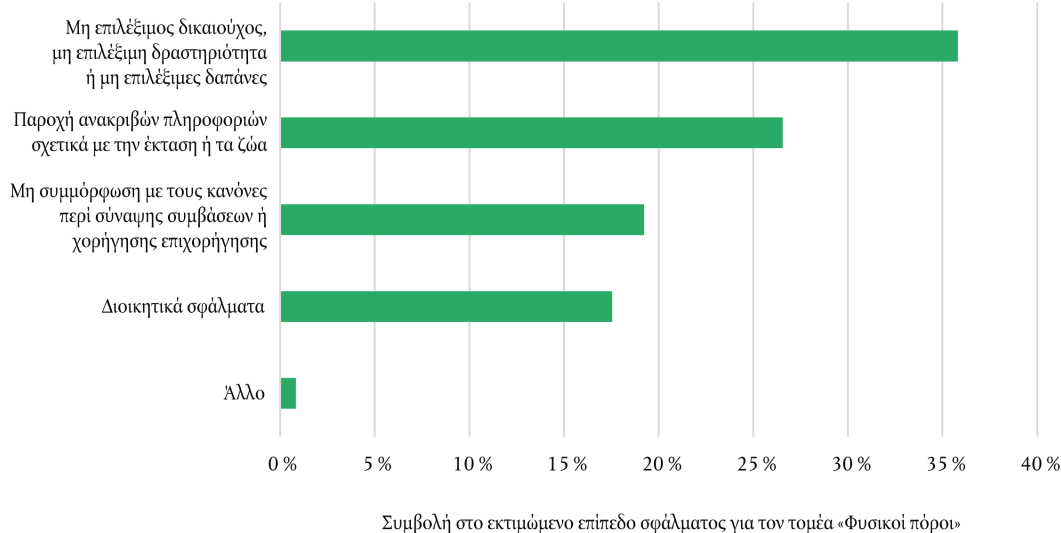
- α) την υλοποίηση και το κόστος των δράσεων αγροτικής ανάπτυξης του δείγματος·
- β) τη μέτρηση των επιδόσεων και την αναφορά στοιχείων από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ.

Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων

7.8. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις παρουσιάζονται συνοπτικά στο **παράρτημα 7.1**. Από τις 251 πράξεις που εξετάσαμε, οι 193 (77 %) δεν περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 46 σφαλμάτων ⁽⁵⁾ που ποσοτικοποιήσαμε, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος για τον τομέα «Φυσικοί πόροι» είναι 2,4 % ⁽⁶⁾.

7.9. Στο **πλαίσιο 7.2** παρουσιάζεται ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2018. Τα σφάλματα που αφορούν μη επιλέξιμους δικαιούχους, μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή μη επιλέξιμες δαπάνες αντιστοιχούν σε πλέον του ενός τρίτου του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος του 2,4 %.

Πλαίσιο 7.2
Οι μη επιλέξιμοι δικαιούχοι, οι μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή οι μη επιλέξιμες δηλωθείσες δαπάνες αποτελούσαν τη μεγαλύτερη κατηγορία σφαλμάτων

Πηγή: ΕΕΣ.

7.10. Η Επιτροπή και οι αρχές των κρατών μελών είχαν εφαρμόσει διορθωτικά μέτρα που είχαν άμεσο αντίκτυπο σε 53 από τις πράξεις του δείγματός μας. Τα μέτρα αυτά επηρέασαν τους υπολογισμούς μας, στον βαθμό που μείωσαν το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες. Σε 12 περιπτώσεις ποσοτικοποιημένων σφαλμάτων, οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους επαρκή πληροφοριακά στοιχεία ώστε να προλάβουν, ή να εντοπίσουν και να διορθώσουν, το σφάλμα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Εάν οι εθνικές αρχές είχαν αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχαν στη διάθεσή τους, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο θα ήταν χαμηλότερο κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες.

⁽⁵⁾ Εντοπίσαμε επίσης δώδεκα περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες, οι οποίες δεν είχαν δημοσιονομική επίπτωση.

⁽⁶⁾ Ο υπολογισμός του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με βαθμό εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 1,2 % και 3,6 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

Συνολικά, οι άμεσες ενισχύσεις δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα

7.11. Το συμπέρασμα που προκύπτει από τις εργασίες μας είναι ότι οι άμεσες ενισχύσεις δεν περιείχαν, συνολικά, ουσιώδη σφάλματα. Οι εν λόγω ενισχύσεις αντιστοιχούν στο 72 % των δαπανών στο πλαίσιο του τομέα «Φυσικοί πόροι» του ΠΔΠ.

7.12. Τέσσερα είναι τα βασικά καθεστώτα στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ στα οποία αντιστοιχεί το 92 % του συνόλου των άμεσων ενισχύσεων:

- α) δύο καθεστώτα που παρέχουν αποσυνδεδεμένη στήριξη του εισοδήματος ⁽⁷⁾ βάσει των εκτάσεων γεωργικής γης που δηλώνουν οι γεωργοί, και ειδικότερα το «καθεστώς βασικής ενίσχυσης» (16,3 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018) και το «καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης» (4,2 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018).
- β) η ενίσχυση για τη στήριξη γεωργικών πρακτικών που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, κοινώς γνωστή ως ενίσχυση «οικολογικού προσανατολισμού» (11,7 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018).
- γ) η συνδεδεμένη στήριξη, η οποία αφορά συγκεκριμένα είδη γεωργικών προϊόντων (π.χ. βόειο και μοσχάρι κρέας, γάλα ή πρωτεΐνουχες καλλιέργειες) (5,9 δισεκατομμύρια ευρώ το 2018).

Η πλειονότητα των άμεσων ενισχύσεων που υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες δεν περιείχαν σφάλμα

7.13. Υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες 95 άμεσες ενισχύσεις, καλύπτοντας έτσι όλα τα βασικά καθεστώτα. Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις σε 50 εκμεταλλεύσεις, προκειμένου να εξακριβώσουμε αν οι δικαιούχοι είχαν συμμορφωθεί με τους κανόνες, ωστόσο δεν επισκεφθήκαμε τις υπόλοιπες 45 εκμεταλλεύσεις για τις οποίες είχαμε συγκεντρώσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία περί της συμμόρφωσής τους από τις δορυφορικές εικόνες, μαζί με ορθοφωτογραφίες και έγγραφα τεκμηρίωσης που παρείχαν οι οργανισμοί πληρωμών.

7.14. Διαπιστώσαμε ότι 77 πράξεις δεν περιείχαν σφάλμα. Οι άμεσες ενισχύσεις καταβάλλονται στους γεωργούς βάσει δικαιωμάτων, δηλαδή οι δικαιούχοι εισπράττουν ενίσχυση, εφόσον πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Οι ενισχύσεις αυτές εμπεριέχουν χαμηλότερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος, εάν οι καθοριζόμενες προϋποθέσεις δεν είναι υπερβολικά πολύπλοκες (βλέπε σημεία 1.16 και 1.18).

7.15. Χωρίς να επηρεάζουν το θετικό συμπέρασμά μας επί των άμεσων ενισχύσεων, εντοπίσαμε ήσσονος σημασίας καθ' υπέρβαση πληρωμές (κάτω του 5 %) σε έντεκα περιπτώσεις, κυρίως λόγω του γεγονότος ότι οι γεωργοί είχαν διογκώσει στις αιτήσεις τους για ενίσχυση τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων ή ζώων. Στις περιπτώσεις δύο άμεσων ενισχύσεων, εντοπίσαμε σφάλματα που υπερέβαιναν το 5 % του εξετασθέντος ποσού. Σε μία εξ αυτών, το σφάλμα υπερέβαινε το 20 %. Σε πέντε περιπτώσεις ενισχύσεων εντοπίσαμε προβλήματα μη συμμόρφωσης χωρίς δημοσιονομική επίπτωση.

Το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου περιορίζει το επίπεδο σφάλματος στις άμεσες ενισχύσεις

7.16. Το κύριο εργαλείο διαχείρισης των άμεσων ενισχύσεων είναι το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) ⁽⁸⁾, το οποίο εμπεριέχει το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS). Το ΟΣΔΕ συνδέει μεταξύ τους τις βάσεις δεδομένων για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, τις αιτήσεις και τις γεωργικές εκτάσεις, τις οποίες χρησιμοποιούν οι οργανισμοί πληρωμών για τη διενέργεια διοικητικών διασταυρωτικών ελέγχων σε όλες τις αιτήσεις ενίσχυσης. Το LPIS είναι ένα σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών που περιέχει σύνολα χωρικών δεδομένων από ποικίλες πηγές, τα οποία συναποτελούν ένα μητρώο των γεωργικών εκτάσεων κάθε κράτους μέλους.

7.17. Οι διαπιστώσεις μας επιβεβαιώνουν ότι η συμβολή του LPIS στην πρόληψη και τη μείωση των επιπέδων σφάλματος είναι ιδιαίτερως σημαντική ⁽⁹⁾. Όπως έχουμε ήδη παρατηρήσει και στο παρελθόν, τα σχέδια δράσης των κρατών μελών, υπό την εποπτεία της Επιτροπής, βελτίωσαν την αξιοπιστία των στοιχείων σχετικά με την επιλεξιμότητα των εκτάσεων που περιέχονται στο LPIS ⁽¹⁰⁾.

7.18. Η εισαγωγή στο ΟΣΔΕ της αίτησης ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία ⁽¹¹⁾, η οποία δίνει τη δυνατότητα στους γεωργούς να υποβάλουν ηλεκτρονικές αιτήσεις πληρωμής, και το γεγονός ότι οι οργανισμοί πληρωμών διενεργούν πλέον προκαταρκτικούς διασταυρωτικούς ελέγχους σχετικά με τις αιτήσεις ενίσχυσης των γεωργών, συνέβαλαν επίσης στη μείωση του επιπέδου σφάλματος στις άμεσες ενισχύσεις ⁽¹²⁾.

⁽⁷⁾ Οι αποσυνδεδεμένες ενισχύσεις χορηγούνται για όλες τις επιλέξιμες γεωργικές εκτάσεις, ανεξαρτήτως του εάν χρησιμοποιούνται για παραγωγή ή όχι.

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/agriculture/direct-support/iacs_en.

⁽⁹⁾ Βλέπε σημείο 7.17 της ετήσιας έκθεσής μας για το οικονομικό έτος 2015, σημείο 7.13 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016 και σημείο 7.16 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε σημείο 7.17 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015.

⁽¹¹⁾ Βλέπε σημεία 7.46 έως 7.55 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

⁽¹²⁾ Βλέπε σημείο 7.15 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016 και σημείο 7.16 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

Άλλοι τομείς δαπανών: η πολυπλοκότητα των όρων επιλεξιμότητας αυξάνει τον κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος

7.19. Υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες 136 πράξεις αγροτικής ανάπτυξης, 14 μέτρα στήριξης της αγοράς και έξι πράξεις στο πλαίσιο των δαπανών στους τομείς της αλιείας, του περιβάλλοντος και της δράσης για το κλίμα. Οι περισσότερες δαπάνες σε αυτόν τον τομέα βασίζονται σε επιστροφή εξόδων και υπόκεινται σε πολύπλοκους όρους επιλεξιμότητας, γεγονός που επιτείνει τον κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος (βλέπε σημεία 1.16, 1.19 και 1.20). Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις παρουσιάζονται αναλυτικά στο **παράρτημα 7.2**.

Αγροτική ανάπτυξη

7.20. Για την περίοδο 2014-2020, η Επιτροπή ενέκρινε 118 εθνικά και περιφερειακά προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης στα κράτη μέλη ⁽¹³⁾. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν 20 μέτρα και 67 υπομέτρα, τα οποία εμπίπτουν σε δύο ευρύτερες κατηγορίες δαπανών:

- α) ενισχύσεις για επενδυτικά έργα με σκοπό την υποστήριξη της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές·
- β) ενισχύσεις βάσει της γεωργικής έκτασης ή του αριθμού των ζώων.

7.21. Τα μέτρα και τα υπομέτρα διέπονται από ειδικούς κανόνες εφαρμογής και υπόκεινται γενικώς σε πολύπλοκους όρους επιλεξιμότητας. Οι ελεγκτικές δοκιμασίες που διενεργήσαμε σε πράξεις κάλυψαν 16 μέτρα, στο πλαίσιο 30 προγραμμάτων, σε 18 κράτη μέλη.

7.22. Από τις 136 πράξεις αγροτικής ανάπτυξης που υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες, οι 104 δεν περιείχαν σφάλματα και οι 20 περιείχαν σφάλματα κάτω του 20 % του εξετασθέντος ποσού. Σε έξι περιπτώσεις εντοπίσαμε σφάλματα με επίπτωση ίση ή μεγαλύτερη του 20 %. Όσον αφορά έξι πληρωμές, εντοπίσαμε προβλήματα ως προς τη συμμόρφωση, χωρίς δημοσιονομική επίπτωση.

7.23. Εξετάσαμε 66 πληρωμές για επενδυτικά έργα, όπως ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τα έργα ανάπτυξης επιχειρήσεων και η παροχή στήριξης για βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές. Ποσοτικοποιήσαμε 11 σφάλματα, συμπεριλαμβανομένων τριών περιπτώσεων στις οποίες οι δικαιούχοι δεν πληρούσαν τους όρους επιλεξιμότητας (βλέπε **πλαίσιο 7.3**) και επτά έργων που περιλάμβαναν μη επιλέξιμες δηλωθείσες δαπάνες. Στην εναπομείνουσα πράξη εντοπίσαμε σφάλμα λόγω της μη συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις επιχειρηγήσεις.

Πλαίσιο 7.3

Ορισμένοι δικαιούχοι δεν συμμορφώθηκαν με τους κανόνες επιλεξιμότητας για τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, καθώς και για τα έργα ανάπτυξης επιχειρήσεων

Στην Πολωνία, ένας δικαιούχος, από κοινού με άλλα μέλη της οικογένειάς του, υπέβαλε κοινή αίτηση για τη στήριξη της κατασκευής χοιροστασίου, με χωρητικότητα έως και 600 χοιρομητέρες. Καθότι από τους κοινούς δικαιούχους υπέβαλε αίτηση για το ανώτατο επίπεδο στήριξης, το οποίο ήταν περίπου 215 000 ευρώ. Δεδομένου ότι σκοπός του μέτρου ήταν η στήριξη της ανάπτυξης μικρών και μεσαίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, οι όροι επιλεξιμότητας προέβλεπαν ότι οι εκμεταλλεύσεις των αιτούντων δεν έπρεπε να υπερβαίνουν ούτε το οικονομικό μέγεθος των 250 000 ευρώ ούτε την έκταση των 300 εκταρίων. Οι δικαιούχοι δήλωσαν ότι δραστηριοποιούνται σε ανεξάρτητες επιχειρήσεις. Διαπιστώσαμε ότι είχαν στην κατοχή τους μετοχές σε οικογενειακή επιχείρηση που λειτουργούσε στον ίδιο χώρο. Λαμβανομένου υπόψη του μεριδίου του δικαιούχου στην οικογενειακή επιχείρηση, η εκμετάλλευσή του υπερέβαινε το ανώτατο όριο όσον αφορά το οικονομικό μέγεθος. Παλαιότερα, είχαμε εντοπίσει μεγάλα σφάλματα επιλεξιμότητας σε αρκετά κράτη μέλη, τα οποία συνδέονταν με τη μη τήρηση των όρων στήριξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων από τους δικαιούχους ⁽¹⁴⁾.

Στην Εσθονία, ένας δικαιούχος έλαβε, ως νέος γεωργός, ενίσχυση εκκίνησης της δραστηριότητάς του σε γεωργική εκμετάλλευση. Οι κανόνες επιλεξιμότητας ορίζουν ότι όλα τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να είναι νέοι γεωργοί, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι νέοι αυτοί γεωργοί θα έχουν τον έλεγχο της εκμετάλλευσης καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου εκκίνησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Μετά την καταβολή της αρχικής δόσης της ενίσχυσης, αλλά εντός της περιόδου εκκίνησης, προστέθηκε ένα δεύτερο μέλος στο διοικητικό συμβούλιο, που δεν είχε την ιδιότητα του νέου γεωργού. Ως εκ τούτου, ο δικαιούχος κατέστη μη επιλέξιμος. Οι εσθονικές αρχές κατέβαλαν τη δεύτερη δόση χωρίς να έχουν εντοπίσει την παραβίαση των όρων επιλεξιμότητας.

Στην Ιταλία εντοπίσαμε έναν ακόμη μη επιλέξιμο δικαιούχο, ο οποίος είχε λάβει, ως νέος γεωργός, ενίσχυση εκκίνησης. Ο λόγος για το σφάλμα αυτό ήταν παρόμοιος με αυτόν που περιγράφεται ανωτέρω στην περίπτωση της Εσθονίας. Οι ιταλικές αρχές αποφάσισαν να ανακτήσουν την πληρωμή μετά την επίσκεψή μας.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487).

⁽¹⁴⁾ Βλέπε σημείο 7.26 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

7.24. Εξετάσαμε 70 πράξεις βάσει της έκτασης ή του αριθμού των ζώων που είχαν δηλωθεί από τους γεωργούς, όπως ενισχύσεις για την τήρηση γεωργοπεριβαλλοντικών και κλιματικών δεσμεύσεων, αντισταθμιστικές πληρωμές σε γεωργούς που βρίσκονται σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς ή ενισχύσεις για τη βιολογική γεωργία. Μεταξύ αυτών, εντοπίσαμε 14 περιπτώσεις κατά τις οποίες οι επιλέξιμες εκτάσεις ή οι αριθμοί των ζώων που δηλώθηκαν υπερέβαιναν την πραγματικότητα, μολονότι στις 10 περιπτώσεις η υπέρβαση αυτή ήταν χαμηλότερη του 5 %. Εντοπίσαμε επίσης μία περίπτωση κατά την οποία ο οργανισμός πληρωμών είχε υπολογίσει εσφαλμένα την ενίσχυση.

Μέτρα στήριξης της αγοράς

7.25. Ως μέτρα στήριξης της αγοράς γεωργικών προϊόντων νοούνται πολλά και διάφορα καθεστώτα μαζί, για τα οποία ισχύουν διάφοροι όροι επιλεξιμότητας. Μεταξύ των 14 πράξεων του δείγματος, εντοπίσαμε τρεις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι οργανισμοί πληρωμών είχαν επιτρέψει μη επιλέξιμες δαπάνες και μία περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις.

Αλιεία, περιβάλλον και δράση για το κλίμα

7.26. Τα κριτήρια επιλογής και οι απαιτήσεις επιλεξιμότητας για έργα στους τομείς πολιτικής της αλιείας, του περιβάλλοντος και της δράσης για το κλίμα ποικίλλουν επίσης. Μεταξύ των έξι πράξεων που εξετάσαμε, εντοπίσαμε τρία έργα που δεν συμμορφώνονταν με όλους τους όρους επιλεξιμότητας και, ως εκ τούτου, έχουν επιπτώσεις στον από μέρους μας υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος.

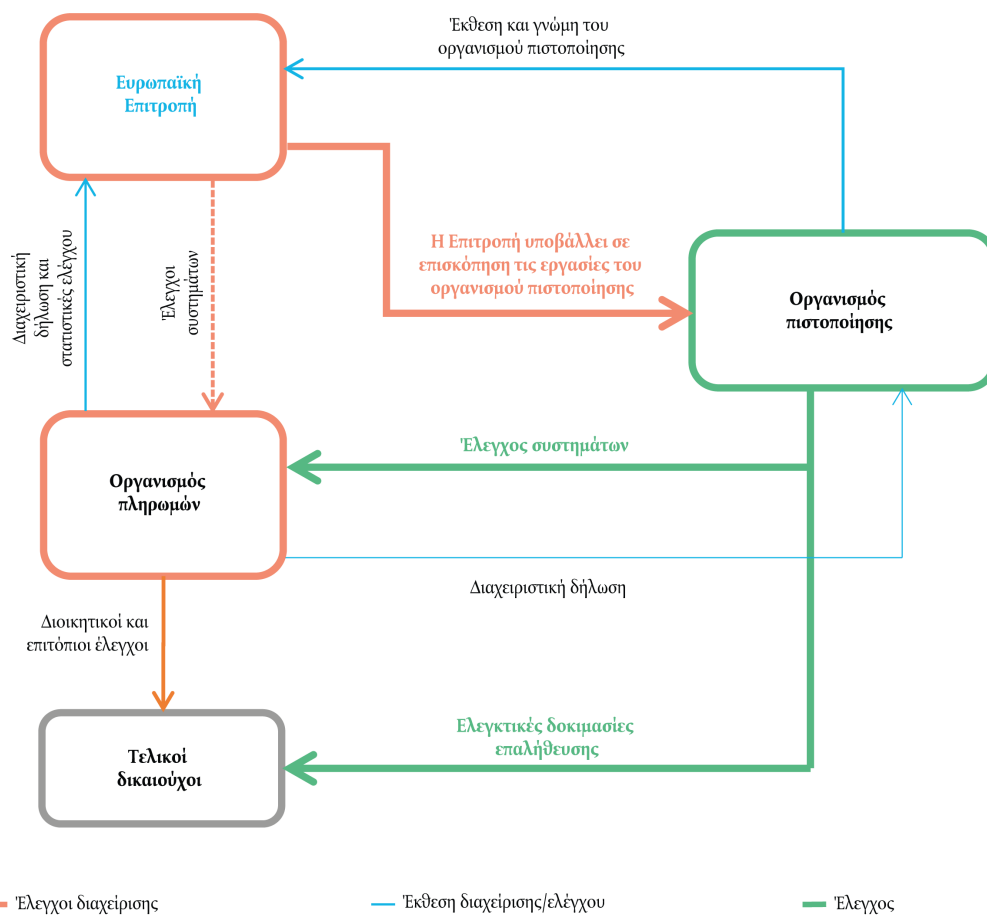
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

Αναφορά στοιχείων σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών της ΚΓΠ από τη ΓΔ AGRI

7.27. Οι πληρωμές της ΚΓΠ ελέγχονται μέσω του ΟΣΔΕ (βλέπε σημεία 7.16 έως 7.18 για τις άμεσες ενισχύσεις), καθώς και μέσω άλλων συστημάτων ελέγχου (βλέπε **πλαίσιο 7.4**). Ο διευθυντής καθενός από τους 76 οργανισμούς πληρωμών υποβάλλει στη ΓΔ AGRI ετήσια διαχειριστική δήλωση σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων συστημάτων ελέγχου, συνοδευόμενη από έκθεση σχετικά με τους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους του οργανισμού πληρωμών («στατιστικές ελέγχου»). Προκειμένου να παρέχεται πρόσθετη διασφάλιση, οι οργανισμοί πιστοποίησης υποχρεούνται, από το 2015, να προβαίνουν, για κάθε οργανισμό πληρωμών, σε ετήσια γνωμοδότηση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών των οποίων τα κράτη μέλη έχουν αιτηθεί την απόδοση ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε επίσης την ειδική έκθεσή μας αριθ. 7/2017, με τίτλο «Ο νέος ρόλος των οργανισμών πιστοποίησης όσον αφορά τις δαπάνες της ΚΓΠ: θετικό βήμα προς ένα πρότυπο ενιαίου ελέγχου, αλλά σημαντικές οι αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν».

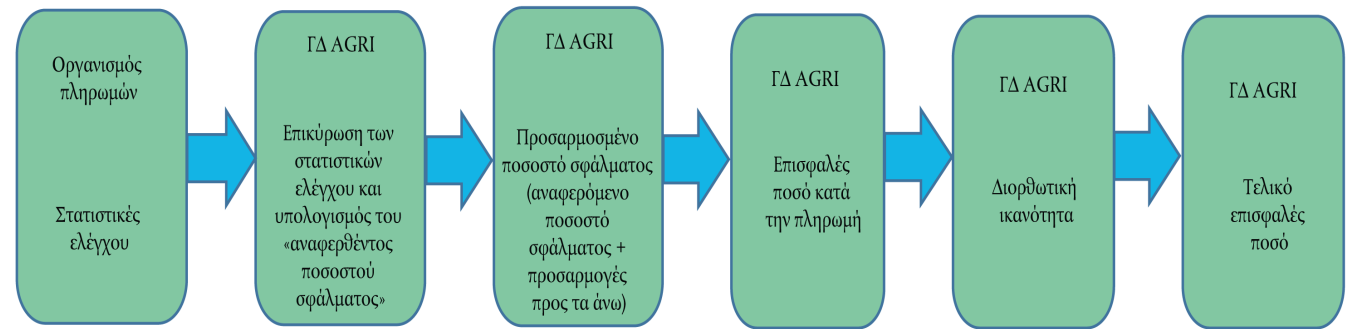
Πλαίσιο 7.4
Μοντέλο διασφάλισης της ΚΓΠ την περίοδο 2014-2020

Πηγή: ΕΕΣ.

7.28. Η ΓΔ AGRI χρησιμοποιεί τις εθνικές στατιστικές ελέγχου που λαμβάνει από τους οργανισμούς πληρωμών. Πραγματοποιεί επίσης προσαρμογές, βάσει των αποτελεσμάτων των ελέγχων των οργανισμών πιστοποίησης, καθώς και των δικών της ελέγχων και της επαγγελματικής της κρίσης, ώστε να καταλήξει στα «προσαρμοσμένα ποσοστά σφάλματος» για τις άμεσες ενισχύσεις, την αγροτική ανάπτυξη και τα μέτραστήριξης της αγοράς. Στη συνέχεια, από τον αριθμό αυτό αφαιρεί τις εκτιμώμενες ⁽¹⁶⁾ μελλοντικές δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις, προκειμένου να υπολογίσει το τελικό επισφαλές ποσό (βλέπε **πλαίσιο 7.5**).

Πλαίσιο 7.5
Πληροφορίες της ΓΔ AGRI σχετικά με την κανονικότητα

Πηγή: ΕΕΣ.

7.29. Εξετάσαμε τις εκθέσεις της ΓΔ AGRI σχετικά με τις 18 επισκέψεις επισκόπησης που πραγματοποίησε σε οργανισμούς πιστοποίησης εντός του 2018 και, όσον αφορά πέντε οργανισμούς πληρωμών ⁽¹⁷⁾, εξετάσαμε:

- τους ελέγχους που διενεργούν επί των στατιστικών ελέγχου η ΓΔ AGRI και οι οργανισμοί πιστοποίησης·
- τον υπολογισμό του προσαρμοσμένου ποσοστού σφάλματος από τη ΓΔ AGRI.

7.30. Επίσης, εξετάσαμε τον συνολικό υπολογισμό από τη ΓΔ AGRI του προσαρμοσμένου ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες της ΚΓΠ, την εκτίμηση των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων, καθώς και τον υπολογισμό του τελικού επισφαλούς ποσού, το οποίο παρουσιάζεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της εν λόγω ΓΔ.

Η ΓΔ AGRI εφάρμοσε τη μεθοδολογία της με συνέπεια

7.31. Η ΓΔ AGRI εφάρμοσε με συνέπεια τη μεθοδολογία της κατά την επισκόπηση των στατιστικών ελέγχου των οργανισμών πληρωμών, τις επισκέψεις της στους οργανισμούς πιστοποίησης και την παρουσίαση των στοιχείων σχετικά με την κανονικότητα στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της. Οι αλλαγές που εισήχθησαν πρόσφατα στο εγχειρίδιο ελέγχου της ΓΔ AGRI είναι σύμφωνες τόσο με τις ⁽¹⁸⁾ δικές μας συστάσεις όσο και με τις συστάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής ⁽¹⁹⁾.

Κατά τις επισκέψεις επισκόπησης της ΓΔ AGRI εντοπίστηκαν αδυναμίες στις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης

7.32. Το 2018, η ΓΔ AGRI πραγματοποίησε 18 επισκέψεις επισκόπησης σε 17 οργανισμούς πιστοποίησης και εντόπισε διάφορα προβλήματα, μεταξύ των οποίων τα εξής:

- η μεθοδολογία δειγματοληψίας εννέα οργανισμών πιστοποίησης δεν ήταν απολύτως σύμφωνη με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής, ενώ για τρεις από αυτούς η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η ελλιπής αυτή συμμόρφωση υπονόμει την αντιπροσωπευτικότητα των δειγμάτων των οργανισμών πιστοποίησης·
- εννέα οργανισμοί πιστοποίησης, περιλαμβανομένων οκτώ από την πρώτη ως άνω περίπτωση, δεν είχαν ελέγξει επαρκώς τους όρους επιλεξιμότητας ή τις γεωργικές δεσμεύσεις.

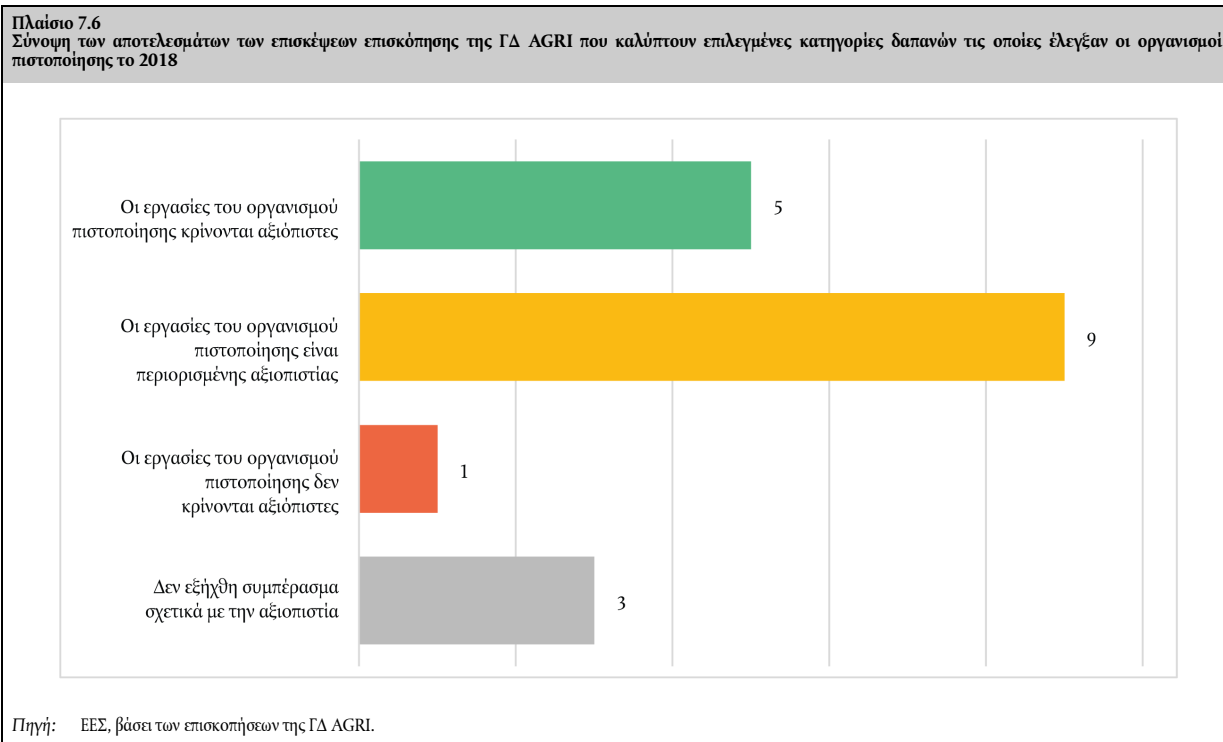
⁽¹⁶⁾ Η ΓΔ AGRI χρησιμοποιεί αναπροσαρμοσμένο κυλιόμενο μέσο όρο των δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων, προκειμένου να εκτιμήσει τη διορθωτική ικανότητά της.

⁽¹⁷⁾ Ισπανία (Ανδαλουσία και Αραγονία), Ιταλία (AGREA), Πολωνία, Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία).

⁽¹⁸⁾ Στο σημείο 7.67 (σύσταση 5) της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015 συστήσαμε στην Επιτροπή «να επικαιροποιήσει το εγχειρίδιο ελέγχου της ΓΔ AGRI, συμπληρώνοντάς το με λεπτομερείς διαδικασίες ελέγχου και απαιτήσεις τεκμηρίωσης για την εξακρίβωση των στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων».

⁽¹⁹⁾ Μετά τον έλεγχο που διενήργησε το 2017 σχετικά με τη στρατηγική ελέγχου της ΓΔ AGRI για την ΚΓΠ 2014-2020, η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου συνέστησε στη ΓΔ AGRI να ενισχύσει τη διαδικασία για τον υπολογισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων και, κατά περίπτωση, να επικαιροποιήσει το εγχειρίδιο ελέγχου.

7.33. Κατά την τελευταία τετραετία (2015-2018), η ΓΔ AGRI διενήργησε επισκέψεις επισκόπησης που κάλυπταν επιλεγμένες κατηγορίες δαπανών στο 80 % περίπου των οργανισμών πιστοποίησης και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι θα μπορούσε να βασιστεί πλήρως στις εργασίες περίπου του ενός τετάρτου των οργανισμών αυτών. Στο **πλαίσιο 7.6** παρουσιάζουμε συνοπτικά τα αποτελέσματα των 18 επισκέψεων επισκόπησης που διενεργήθηκαν το 2018. Όπως επισημάναμε πέρυσι, απαιτούνται διαρκείς βελτιώσεις στις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης, προκειμένου η Επιτροπή να μπορεί να χρησιμοποιεί τις εργασίες τους ως πρωταρχική πηγή διασφάλισης για την κανονικότητα των δαπανών της ΚΓΠ ⁽²⁰⁾.

Οι κατ' αποκοπή προσαρμογές των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν τα κράτη μέλη καλύπτουν σημαντικό μέρος των δημοσιευμένων ποσοστών σφάλματος της ΓΔ AGRI

7.34. Βάσει των στατιστικών ελέγχου των οργανισμών πληρωμών τους, τα κράτη μέλη ανέφεραν συνολικό επίπεδο σφάλματος που προσεγγίζει το 1 % ⁽²¹⁾ για τις δαπάνες στο πλαίσιο της ΚΓΠ συνολικά. Εξετάσαμε τις προσαρμογές που πραγματοποίησε η ΓΔ AGRI στα ποσοστά σφάλματος των κρατών μελών (βλέπε σημείο 7.28). Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η ΓΔ AGRI έλαβε ως βάση για τις προσαρμογές που πραγματοποίησε τους δικούς της ελέγχους επί των συστημάτων και δαπανών των οργανισμών πληρωμών, υπολογίζοντας την πλειονότητα αυτών των προσαρμογών υπό τη μορφή ενιαίων συντελεστών, με σκοπό την ανάδειξη της σπουδαιότητας και του μεγέθους των αδυναμιών που εντόπισε στα συστήματα ελέγχου.

7.35. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI, το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή εκτιμάται περίπου στο 2,1 % για τις δαπάνες στον τομέα της ΚΓΠ συνολικά και περίπου στο 1,8 % για τις άμεσες ενισχύσεις. Επίσης, η Επιτροπή παρουσιάζει τα αποτελέσματα αυτά στην ετήσια έκθεσή της για τη διαχείριση και τις επιδόσεις.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ CLIMA

7.36. Εξετάσαμε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ CLIMA. Η έκθεση καταρτίστηκε σύμφωνα με τις εσωτερικές οδηγίες της Επιτροπής. Καθώς δεν συμπεριλάβαμε δείγμα συναλλαγών στον τομέα της δράσης για το κλίμα το 2018, δεν έχουμε αποτελέσματα ελέγχου με τα οποία να μπορούμε να συγκρίνουμε τις πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών που ανέφερε η ΓΔ CLIMA.

⁽²⁰⁾ Βλέπε σημείο 7.37 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

⁽²¹⁾ Τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν δύο σύνολα στατιστικών στοιχείων στη ΓΔ AGRI έως τις 15 Ιουλίου κάθε έτους: δεδομένα ελέγχου (μια περιεκτική βάση δεδομένων με όλους τους δικαιούχους που υπέβαλαν αιτήσεις, στην οποία αναφέρεται αν υποβλήθηκαν σε διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους και ποια ήταν τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών) και στατιστικές ελέγχου (συνοπτικά αποτελέσματα των ελέγχων στο πλαίσιο των κύριων γραμμών του προϋπολογισμού).

Συμπέρασμα και συστάσεις

Συμπέρασμα

7.37. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συγκεντρώσαμε και παρουσιάσαμε στο παρόν κεφάλαιο συνάγεται ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που περιέχουν οι δαπάνες του τομέα «Φυσικοί πόροι» ήταν στο σύνολό του σημαντικό. Για τον τομέα «Φυσικοί πόροι» στο σύνολό του, από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις προκύπτει συνολικό επίπεδο σφάλματος της τάξης του 2,4 % (βλέπε **παράρτημα 7.1**). Ωστόσο, τα αποτελέσματά μας υποδεικνύουν ότι το επίπεδο σφάλματος δεν ήταν σημαντικό για τις άμεσες ενισχύσεις του ΕΓΤΕ, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 72 % των δαπανών στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ.

7.38. Η από μέρους της Επιτροπής εκτίμηση του επισφαλούς ποσού κατά την πληρωμή τόσο για τις δαπάνες της ΚΓΠ όσο και για τις άμεσες ενισχύσεις είναι, όπως δημοσιεύθηκε στην ετήσια έκθεσή της για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (βλέπε σημείο 7.35), συνολικά συνεπής με το συμπέρασμά μας.

Συστάσεις

7.39. Στο **παράρτημα 7.3** παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας από την επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στις έξι συστάσεις τις οποίες διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2015. Η Επιτροπή υλοποίησε τις συστάσεις αυτές πλήρως.

7.40. Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2017, διατυπώσαμε συστάσεις προς την Επιτροπή με ημερομηνία-στόχο για την υλοποίησή τους τα τέλη του 2019. Οι συστάσεις αυτές αφορούσαν δράσεις των κρατών μελών με σκοπό την αντιμετώπιση των αιτιών των σφαλμάτων και την εξασφάλιση της ποιότητας των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης. Οι συστάσεις αυτές εμφανίζουν επίσης συνάφεια με τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα της φετινής ετήσιας έκθεσης και σκοπεύουμε να παρακολουθήσουμε τη συνέχεια που θα τους δοθεί εν ευθέτω χρόνω.

Μέρος 2 — Επιδόσεις

7.41. Το 2018 δημοσιεύσαμε οκτώ ειδικές εκθέσεις σχετικά με τις δαπάνες για τη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων. Στις ειδικές εκθέσεις για την ΚΓΠ εξετάστηκαν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στις αγροτικές περιοχές, το καθεστώς βασικής ενίσχυσης, οι επιλογές για τη χρηματοδότηση έργων αγροτικής ανάπτυξης και η καλή διαβίωση των ζώων. Δημοσιεύσαμε επίσης εκθέσεις σχετικά με τη ρύπανση του αέρα, τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, την πρόληψη των πλημμυρών και την ερημοποίηση. Επιπλέον, δημοσιεύσαμε ενημερωτικό έγγραφο σχετικά με το μέλλον της ΚΓΠ και γνωμοδότηση σχετικά με τις νομοθετικές προτάσεις για την ΚΓΠ μετά το 2020 (βλέπε σημεία 3.50 έως 3.52).

7.42. Κατά τις ελεγκτικές δοκιμασίες της κανονικότητας των πράξεων για το 2018, εξετάσαμε τα εξής:

- α) την υλοποίηση και το κόστος των δράσεων αγροτικής ανάπτυξης του δείγματος, με επίκεντρο τις εκροές·
- β) τη μέτρηση των επιδόσεων και την υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ, με επίκεντρο τα αποτελέσματα των δράσεων.

Αξιολόγηση των επιδόσεων των δράσεων αγροτικής ανάπτυξης

7.43. Εξετάσαμε δείγμα 113 δράσεων αγροτικής ανάπτυξης ⁽²²⁾ σε 18 κράτη μέλη στο πλαίσιο 13 μέτρων, οι οποίες περιλάμβαναν:

- αντισταθμιστικές πληρωμές στους γεωργούς που αναλαμβάνουν δεσμεύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον ή το κλίμα σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά μειονεκτήματα·
- στήριξη του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, όπως ανέγερση κτιρίων ή αγορά νέου εξοπλισμού·
- παροχή ενίσχυσης για την εκκίνηση επιχείρησης σε γεωργούς νεαρής ηλικίας·
- ενισχύσεις για βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές.

⁽²²⁾ Οι 136 πράξεις αγροτικής ανάπτυξης του δείγματός μας καλύπτουν 113 δράσεις που είχαν εγκριθεί στο πλαίσιο της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού (2014-2020).

7.44. Αξιολογήσαμε κατά πόσον:

- οι δράσεις είχαν παραγάγει τις αναμενόμενες εκροές·
- τα κράτη μέλη είχαν ελέγξει τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών που δηλώθηκαν σε σχέση με επενδυτικά έργα·
- είχαν χρησιμοποιηθεί ορθά οι επιλογές απλουστευμένου κόστους.

Οι περισσότερες δράσεις είχαν παραγάγει τις αναμενόμενες εκροές

7.45. Κατά τον χρόνο του ελέγχου μας, είχαν ολοκληρωθεί 103 από τις 113 δράσεις που εξετάσαμε. Στις 10 περιπτώσεις στις οποίες οι δράσεις δεν απέφεραν τις προβλεπόμενες εκροές, είτε οι επενδύσεις δεν είχαν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και προδιαγραφές, είτε οι δικαιούχοι είχαν υπερεκτιμήσει την επιλέξιμη γεωργική έκταση.

Κατά κανόνα, τα κράτη μέλη είχαν ελέγξει τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών, ωστόσο έκαναν περιορισμένη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους

7.46. Σε 47 από τα 49 έργα επενδύσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, καθώς και έργων ανάπτυξης επιχειρήσεων που εξετάσαμε, τα κράτη μέλη είχαν θέσει σε εφαρμογή διαδικασίες με στόχο να επαληθεύσουν τον εύλογο χαρακτήρα των δηλωθεισών δαπανών, όπως η διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, η χρήση του κόστους αναφοράς ή η σύγκριση των προσφορών. Ωστόσο, σε μία από αυτές τις περιπτώσεις, δεν τηρήθηκαν επακριβώς οι καθιερωμένες διαδικασίες.

7.47. Έχουμε επισημάνει στο παρελθόν ότι, για ορισμένα έργα, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους έχουν τη δυνατότητα να απλουστεύσουν τις διοικητικές διαδικασίες και να συμβάλουν στη συγκράτηση των δαπανών⁽²³⁾. Αυτό ισχύει ιδίως για τα μέτρα που περιλαμβάνουν δράσεις με παρόμοια είδη δραστηριοτήτων και δαπανών⁽²⁴⁾.

7.48. Τα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν επιλογές απλουστευμένου κόστους, όπως κατ' αποκοπή ποσά ή συντελεστές, σε τρία από τα 49 έργα (βλέπε παράδειγμα στο **πλαίσιο 7.7**). Οι εθνικές αρχές θα μπορούσαν να έχουν χρησιμοποιήσει επιλογές απλουστευμένου κόστους, τουλάχιστον για ορισμένες δαπάνες, σε 16 επιπλέον έργα. Στην ειδική έκθεσή μας αριθ. 11/2018, διατυπώσαμε ήδη συστάσεις προς την Επιτροπή με στόχο την ενθάρρυνση της κατάλληλης χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους.

Πλαίσιο 7.7

Παράδειγμα χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους

Στη Φινλανδία, οι έμμεσες δαπάνες ενός έργου τοπικής ανάπτυξης χρηματοδοτήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, μέσω κατ' αποκοπή συντελεστών. Οι εθνικές αρχές προσδιόρισαν εκ των προτέρων τις κατηγορίες έμμεσων δαπανών και υπολόγισαν τη χρηματοδότηση ως κατ' αποκοπή ποσοστό των σχετικών έμμεσων δαπανών του έργου.

Το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ

7.49. Το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ (ΚΠΠΑ) είναι ένα σύνολο κανόνων, διαδικασιών και δεικτών που σκοπό έχουν να παρέχουν ολοκληρωμένη και τακτική αξιολόγηση της προόδου, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας κάθε μέτρου σε σχέση με τους στόχους της ΚΓΠ⁽²⁵⁾. Σκοπός των δεικτών είναι: α) να περιγράφουν το προϊόν που παράγει η δράση της ΚΓΠ (δείκτες εκροής)· β) να μετρούν τις άμεσες αλλαγές που επέρχονται (δείκτες αποτελέσματος)· γ) να καταδεικνύουν τις μακροπρόθεσμες συνέπειες μιας δράσης όσον αφορά τη συμβολή της στην επίτευξη των γενικών στόχων της ΚΓΠ (δείκτες αντικτύπου)⁽²⁶⁾. Στο πλαίσιο του ΚΠΠΑ, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να διενεργούν αξιολογήσεις βάσει πολυετούς σχεδίου⁽²⁷⁾.

7.50. Εξετάσαμε τους δείκτες για 113 ενισχύσεις αγροτικής ανάπτυξης και 95 άμεσες ενισχύσεις, λαμβάνοντας υπόψη τους ορισμούς που παρατίθενται στο **πλαίσιο 7.8**. Επικεντρωθήκαμε στους δείκτες αποτελέσματος που θεωρείται ότι συνδέονται άμεσα με τις δράσεις. Η εξέταση αυτή ήταν συμπληρωματική των εργασιών μας για τη χρήση των δεικτών επιδόσεων σε επίπεδο προγράμματος, σχετικά με τις οποίες αναφερόμαστε στο **κεφάλαιο 3**.

⁽²³⁾ Βλέπε σημείο 7.63 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

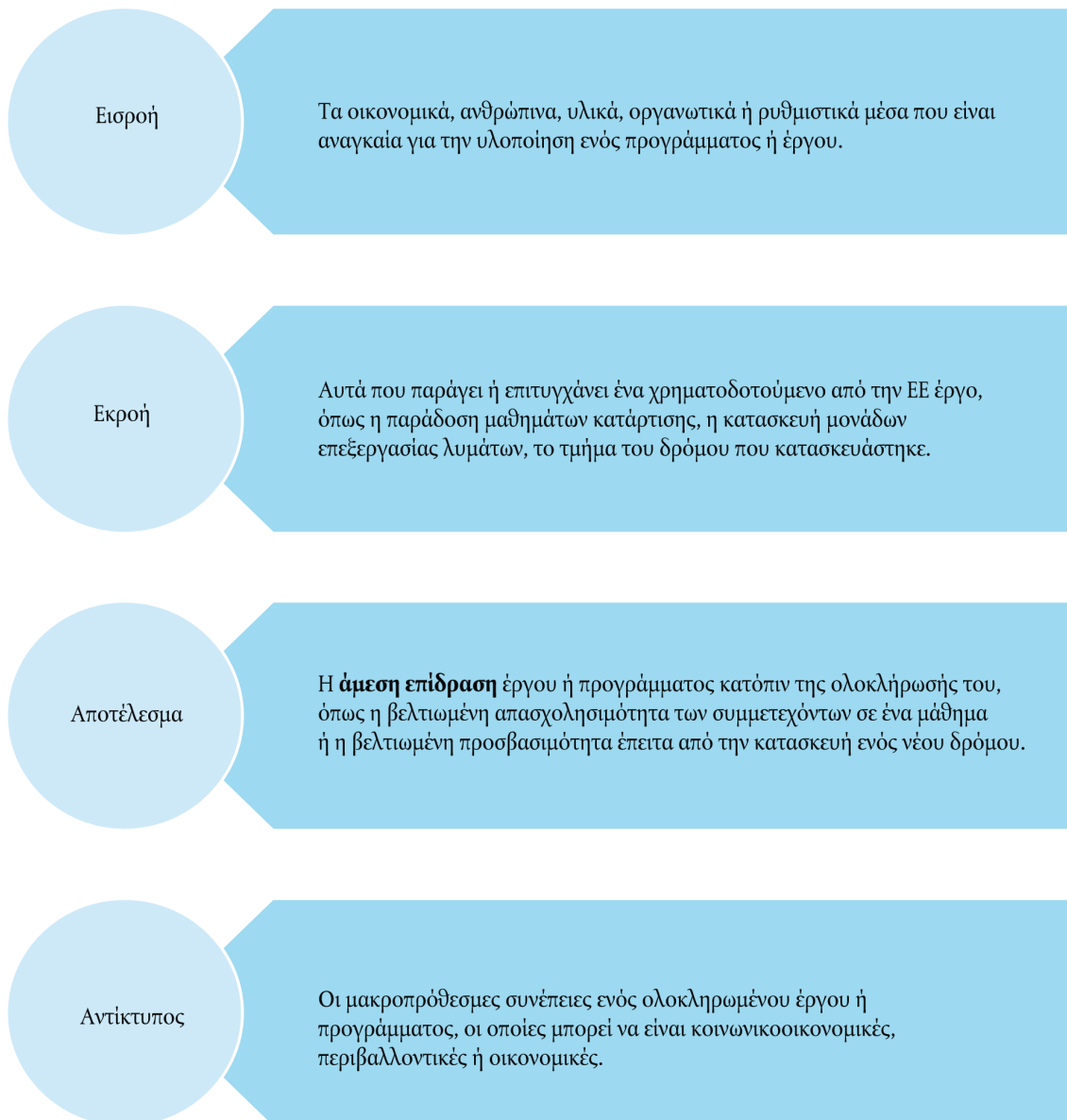
⁽²⁴⁾ Βλέπε σημείο 56 της ειδικής έκθεσής μας αριθ. 11/2018, με τίτλο «Νέες επιλογές για τη χρηματοδότηση έργων αγροτικής ανάπτυξης: Αν και απλούστερες, δεν εστιάζουν στα αποτελέσματα».

⁽²⁵⁾ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-glance/cmef_en.

⁽²⁶⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 1/2016, με τίτλο «Έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα το σύστημα της Επιτροπής για τη μέτρηση των επιδόσεων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών;»

⁽²⁷⁾ Τα κράτη μέλη όφειλαν να έχουν στείλει τις πρώτες αξιολογήσεις τους για την περίοδο 2014-2020 μέχρι τα τέλη Ιουνίου του 2019.

Πλαίσιο 7.8
Ορισμός της εισροής, της εκροής, του αποτελέσματος και του αντίκτυπου

Πηγή: ΕΕΣ.

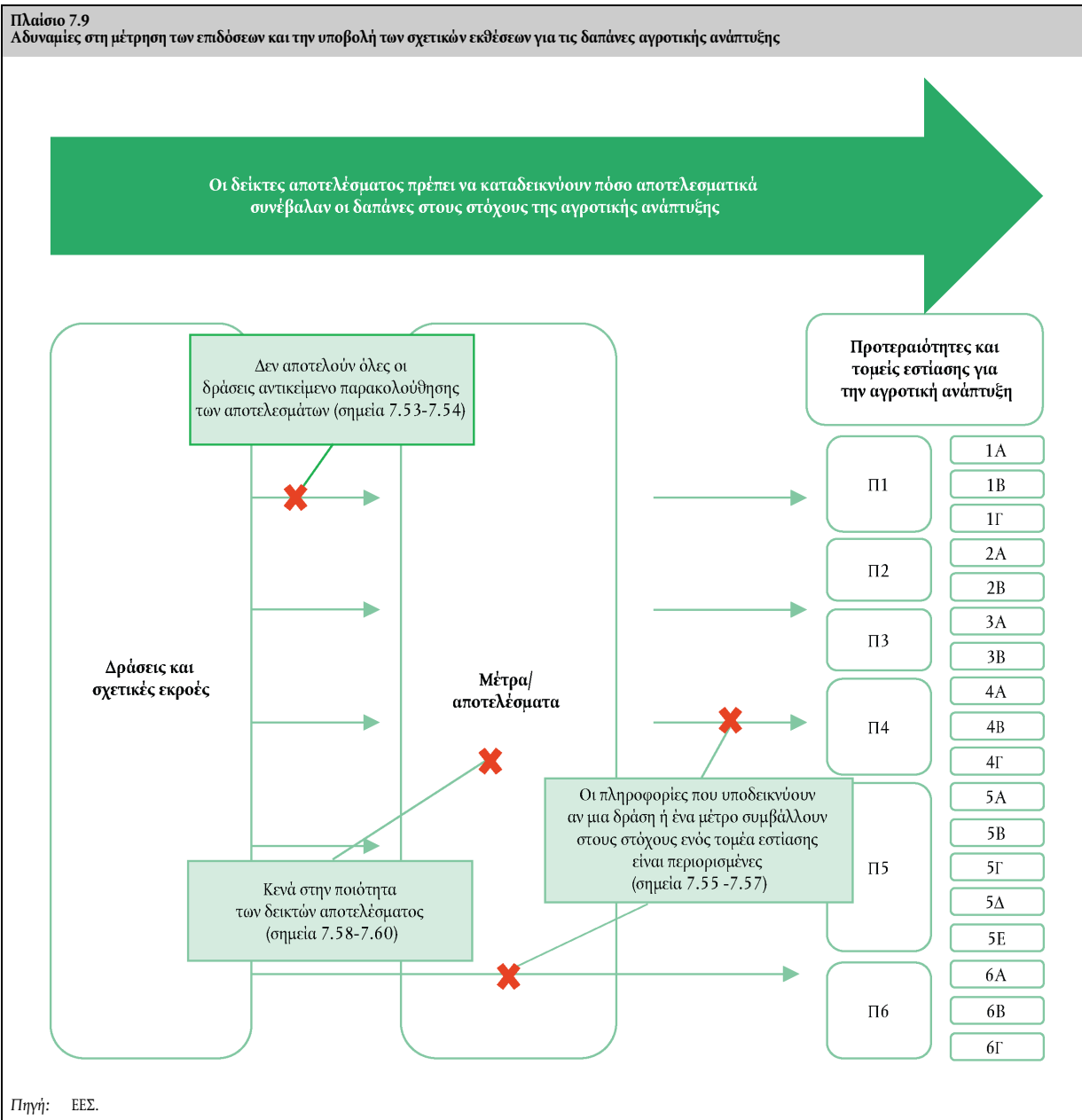
7.51. Λάβαμε υπόψη τα συμπεράσματα που έχουμε διατυπώσει στο παρελθόν σχετικά με το ΚΠΠΑ ⁽²⁸⁾. Έχουμε ήδη διαπιστώσει ότι το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τους τομείς στους οποίους οι δαπάνες είναι, ή δεν είναι, αποτελεσματικές και αποδοτικές. Ειδικότερα, οι δείκτες αποτελέσματος θα πρέπει να παρουσιάζουν τις ευθείες και άμεσες συνέπειες της δράσης, δηλαδή τι ακριβώς επιτεύχθηκε με τη δαπάνη ⁽²⁹⁾.

⁽²⁸⁾ Συγκεκριμένα στην ειδική έκθεση αριθ. 12/2013, με τίτλο «Μπορούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταδείξουν ότι τα κονδύλια της ΕΕ που διατίθενται για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης δαπανώνται ορθά;» στην ειδική έκθεση αριθ. 12/2015, με τίτλο «Η προτεραιότητα της ΕΕ για την προώθηση μιας αγροτικής οικονομίας που θα βασίζεται στη γνώση επηρεάστηκε από την κακή διαχείριση των μέτρων μεταφοράς γνώσεων και παροχής συμβουλών» στην ειδική έκθεση 1/2016, με τίτλο «Έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα το σύστημα της Επιτροπής για τη μέτρηση των επιδόσεων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών;» στην ειδική έκθεση αριθ. 10/2017, με τίτλο «Πρέπει να βελτιωθεί η στόχευση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε νέους γεωργούς ώστε να προωθηθεί αποτελεσματικά η ανανέωση των γενεών» στην ειδική έκθεση αριθ. 16/2017, με τίτλο «Προγραμματισμός στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης: λιγότερη πολυπλοκότητα και μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα».

⁽²⁹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 12/2013, με τίτλο «Μπορούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταδείξουν ότι τα κονδύλια της ΕΕ που διατίθενται για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης δαπανώνται ορθά;».

Αδυναμίες στους δείκτες αποτελέσματος που αφορούν τις δαπάνες για την αγροτική ανάπτυξη

7.52. Έχουμε αναφέρει στο παρελθόν ότι οι δράσεις αγροτικής ανάπτυξης ενδέχεται να μην επιτύχουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, μολονότι παράγουν τις συμφωνηθείσες φυσικές εκροές ⁽³⁰⁾. Φέτος, ενώ διαπιστώσαμε ότι οι περισσότερες δράσεις είχαν παραγάγει τις αναμενόμενες εκροές (βλέπε σημείο 7.45), συνεχίσαμε να εντοπίζουμε διάφορες αδυναμίες στη χρήση των δεικτών αποτελέσματος για τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης. Τα αποτελέσματα της επισκόπησής μας συνοψίζονται στο **πλαίσιο 7.9** και περιγράφονται στα σημεία που ακολουθούν.

⁽³⁰⁾ Βλέπε σημείο 79 της ειδικής έκθεσής μας αριθ. 25/2015, με τίτλο «Στήριξη αγροτικών υποδομών από την ΕΕ: περιθώριο σημαντικής αύξησης της αποδοτικότητας των δαπανών».

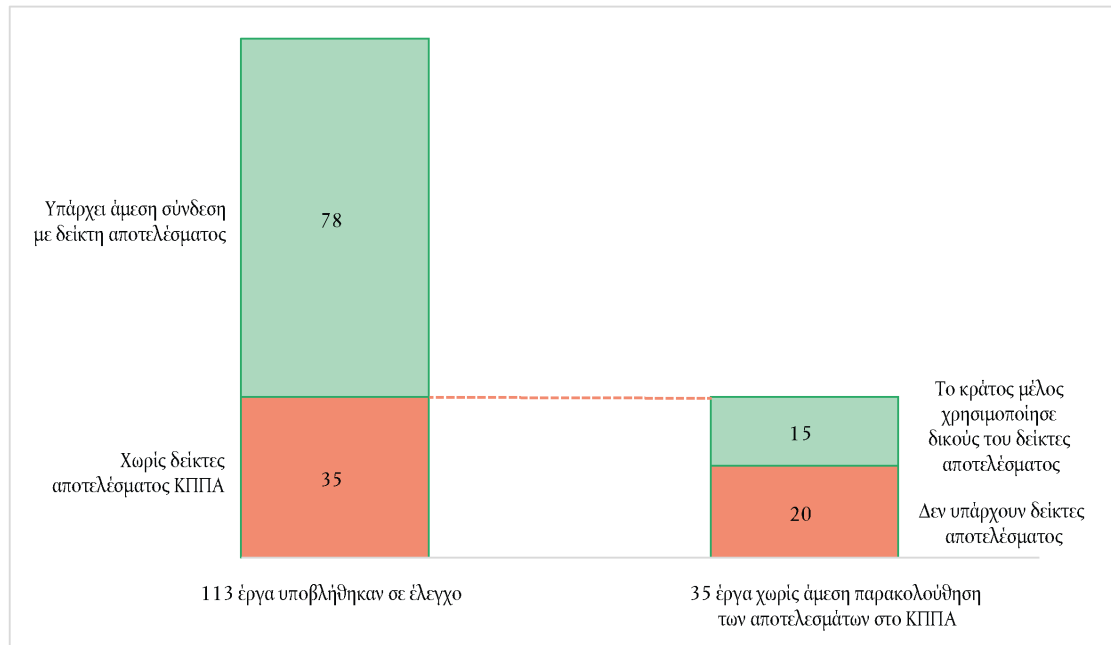
Οι δείκτες αποτελέσματος ΚΠΠΑ δεν καλύπτουν όλες τις δαπάνες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης

7.53. Από τις 113 δράσεις αγροτικής ανάπτυξης που εξετάσαμε, διαπιστώσαμε ότι 35 δεν προέβλεπαν σχετικό δείκτη αποτελέσματος που να μετρά τις ευθείες και άμεσες συνέπειες της δράσης (βλέπε **πλαίσιο 7.10**). Αυτό ίσχυε στην περίπτωση του μέτρου 13 («Ενισχύσεις σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα») και για πέντε ακόμη υπομέτρα ⁽³¹⁾.

7.54. Διαπιστώσαμε ότι σε 15 από τα 35 έργα χωρίς δείκτη αποτελέσματος (ΚΠΠΑ), τα κράτη μέλη κάλυψαν αυτό το κενό αναφοράς καθορίζοντας δικούς τους εθνικούς δείκτες (βλέπε **πλαίσιο 7.10**).

Πλαίσιο 7.10

20 από τα 113 (18 %) έργα αγροτικής ανάπτυξης δεν αποτέλεσαν αντικείμενο παρακολούθησης ως προς τα αποτελέσματα

Πηγή: ΕΕΣ.

Περιορισμένες πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον οι δαπάνες συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων των τομέων εστίασης

7.55. Σε πέντε από τους 14 τομείς εστίασης που εξετάστηκαν, οι στόχοι τους δεν συνδέονταν με σαφήνεια με τους αντίστοιχους δείκτες αποτελέσματος. Κατά συνέπεια, οι πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον οι υποστηριζόμενες δράσεις συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων είναι περιορισμένες.

7.56. Παραδείγματος χάριν, ο τομέας εστίασης 2B σχεδιάστηκε με στόχο τη «διευκόλυνση της εισόδου εξειδικευμένων γεωργών στον γεωργικό τομέα και την ανανέωση των γενεών». Οι περισσότερες δαπάνες στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα εστίασης συνίστανται σε ενισχύσεις εκκίνησης των δραστηριοτήτων νέων γεωργών. Ο μόνος δείκτης αποτελέσματος είναι το «ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων με υποστηριζόμενο επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης/επενδύσεις για νέους γεωργούς». Ο δείκτης αυτός παρέχει περιορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δεξιότητες των γεωργών που εισέρχονται στον γεωργικό τομέα, καθώς και σχετικά με το πραγματικό ποσοστό ανανέωσης των γενεών.

⁽³¹⁾ 1.2 («Δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης»), 4.2 («Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία ή/και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»), 4.3 («Επενδύσεις σε υποδομές σχετικές με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό ή την προσαρμογή της γεωργίας και της δασοκομίας»), 8.3 («Πρόληψη ζημιών στα δάση από δασικές πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα») και 19.4 («Υποστήριξη για δαπάνες λειτουργίας και εμψύχωση»).

7.57. Εντοπίσαμε τρεις περιπτώσεις στις οποίες τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την επιλογή των δράσεων δεν είχαν σχέση με τους σχετικούς δείκτες επιδόσεων (βλέπε παραδείγματα στο **πλαίσιο 7.11**). Ως εκ τούτου, οι εν λόγω δράσεις δεν συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων του αντίστοιχου τομέα εστίασης.

Πλαίσιο 7.11

Έργα που δεν συνδέονται με τους στόχους του αντίστοιχου τομέα εστίασης

Στη Γερμανία, ένα έργο που αφορούσε την κατασκευή αναχώματος για την πρόληψη πλημμυρών, με σκοπό την προστασία του μεσαιωνικού τμήματος μιας πόλης, υλοποιήθηκε και τα σχετικά στοιχεία αναφέρθηκαν στο πλαίσιο του τομέα εστίασης 3B, «Στήριξη της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων στη γεωργική εκμετάλλευση». Ο σχετικός δείκτης αποτελέσματος ήταν το «ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνων».

Οι σουηδικές αρχές ανέφεραν ότι η στήριξη για εκδηλώσεις προώθησης και εμπορίας γεωργικών δραστηριοτήτων συνέβαλε στην ενίσχυση του τομέα εστίασης 4B, με τίτλο «Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων». Ο δείκτης αποτελέσματος για τον εν λόγω τομέα εστίασης ήταν το «ποσοστό γεωργικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων».

Οι περισσότεροι δείκτες αποτελέσματος παρουσιάζουν περιορισμούς και κενά

7.58. Λίγοι είναι οι δείκτες αποτελέσματος που μετρούν τις άμεσες συνέπειες της στήριξης. Πράγματι, οι 17 από τους 25 δείκτες αποτελέσματος για την αγροτική ανάπτυξη υπολόγιζαν το επίπεδο της παρασχεθείσας στήριξης και όχι κατά πόσον η στήριξη αυτή είχε συμβάλει αποτελεσματικά στον τομέα εστίασης ⁽³²⁾.

7.59. Ορισμένοι δείκτες αποτελέσματος δεν είναι ακριβείς. Ένας από τους δείκτες μέτρησης των συνεπειών του μέτρου 7 («Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές») είναι το «ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές». Ως «πληθυσμός» ορίζεται το «μέγεθος του πληθυσμού στην περιοχή (π.χ. δήμος, ομάδα δήμων...) που επωφελείται από την υπηρεσία/υποδομή». Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη μπορούν να αναφέρουν το σύνολο του πληθυσμού του δήμου όπου έχει εκτελεστεί κάποια δράση, ανεξάρτητα από τον πραγματικό αριθμό των χρηστών που επωφελούνται από τη δράση. Είχαμε ήδη εντοπίσει το πρόβλημα αυτό και την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού (2007-2013) ⁽³³⁾.

7.60. Έξι από τους δείκτες αποτελέσματος λαμβάνουν ως βάση τους έρευνες βάσει δείγματος πράξεων που έχουν ολοκληρωθεί στον συγκεκριμένο τομέα εστίασης. Η μεθοδολογία για τον υπολογισμό τους θεμελιώνεται στις γενικές κατευθυντήριες οδηγίες, οι οποίες εκδόθηκαν από την Επιτροπή μετά την έναρξη της υλοποίησης των έργων.

Παρόμοιες αδυναμίες στους δείκτες αποτελέσματος των άμεσων ενισχύσεων

7.61. Στο πλαίσιο της εξέτασης στην οποία υποβάλαμε τις άμεσες ενισχύσεις του δείγματος επιβεβαιώθηκαν οι κύριες αδυναμίες ως προς την παρακολούθηση των επιδόσεών τους, τις οποίες είχαμε αναφέρει σε δύο ειδικές εκθέσεις: στην ειδική έκθεση αριθ. 1/2016, με τίτλο «Έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα το σύστημα της Επιτροπής για τη μέτρηση των επιδόσεων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών» και στην ειδική έκθεση αριθ. 10/2017, με τίτλο «Πρέπει να βελτιωθεί η στόχευση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε νέους γεωργούς ώστε να προωθηθεί αποτελεσματικά η ανανέωση των γενεών».

7.62. Ένας από τους στόχους των άμεσων ενισχύσεων σε νέους γεωργούς είναι η «βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας». Ωστόσο, οι σχετικοί δείκτες αποτελέσματος δεν συνδέονται σαφώς με την ουσία των ενισχύσεων, δεδομένου ότι μετρούν την «προστιθέμενη αξία για τους πρωτογενείς παραγωγούς στην τροφική αλυσίδα», το «εμπόριο γεωργικών προϊόντων της ΕΕ» και τις «τιμές βασικών προϊόντων της ΕΕ σε σύγκριση με τις παγκόσμιες τιμές» ⁽³⁴⁾.

7.63. Έχουμε ήδη αναφέρει στο παρελθόν στοιχεία για τις επιδόσεις της ενίσχυσης οικολογικού προσανατολισμού ⁽³⁵⁾. Διαπιστώσαμε ότι ο δείκτης αποτελέσματος της Επιτροπής («Μερίδιο της έκτασης που υπόκειται σε πρακτικές οικολογικού προσανατολισμού») χρησιμοποιείται σε περιορισμένο βαθμό για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται με τον οικολογικό προσανατολισμό.

⁽³²⁾ Παραδείγματος χάριν, το «ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για επενδύσεις που αποσκοπούν στην αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό» προκύπτει διαιρώντας τον συνολικό αριθμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη για επενδύσεις που αποσκοπούν στην αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό στο πλαίσιο του μέτρου 4, με τον συνολικό αριθμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων του έτους βάσης.

⁽³³⁾ Βλέπε σημείο 81 της ειδικής έκθεσής μας αριθ. 25/2015, με τίτλο «Στήριξη αγροτικών υποδομών από την ΕΕ: περιθώριο σημαντικής αύξησης της αποδοτικότητας των δαπανών».

⁽³⁴⁾ Βλέπε επίσης σημεία 71 και 90 της ειδικής έκθεσής μας αριθ. 10/2017, με τίτλο «Πρέπει να βελτιωθεί η στόχευση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε νέους γεωργούς ώστε να προωθηθεί αποτελεσματικά η ανανέωση των γενεών».

⁽³⁵⁾ Βλέπε σημεία 7.43 έως 7.54 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016 και σημεία 26 έως 33 της ειδικής έκθεσής μας αριθ. 21/2017, με τίτλο «Οικολογικός προσανατολισμός: ένα πολύπλοκο καθεστώς εισοδηματικής στήριξης, χωρίς αποτελέσματα για το περιβάλλον μέχρι τώρα».

7.64. Μετά τις ξηρασίες του 2017 και του 2018, ορισμένα κράτη μέλη επέτρεψαν στους γεωργούς να χρησιμοποιήσουν για παραγωγή εκτάσεις που έχουν δηλωθεί ως «περιοχές οικολογικής εστίασης» ⁽³⁶⁾ (κυρίως γη υπό αγρανάπαυση). Τα κράτη μέλη ανέφεραν εκροές και αποτελέσματα βάσει των περιοχών οικολογικής εστίασης που είχαν αρχικά δηλώσει οι γεωργοί και όχι βάσει της πραγματικής χρήσης της γης, γεγονός που επηρέασε αρνητικά την αξιοπιστία των δεικτών εκροής και αποτελέσματος για τις ενισχύσεις οικολογικού προσανατολισμού.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Συμπέρασμα

7.65. Οι περισσότερες από τις ολοκληρωθείσες δράσεις αγροτικής ανάπτυξης που υποβάλαμε σε εξέταση είχαν παραγάγει τις αναμενόμενες εκροές. Ενώ τα κράτη μέλη ακολούθησαν γενικώς διαδικασίες με στόχο την επαλήθευση του εύλογου κόστους των έργων, χρησιμοποίησαν ελάχιστα τις επιλογές απλουστευμένου κόστους.

7.66. Εντοπίσαμε αρκετές αδυναμίες στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή και τα κράτη μέλη εφάρμοσαν τους δείκτες αποτελέσματος του ΚΠΠΑ για τη μέτρηση και την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις των πόρων που διατέθηκαν για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Στην πρότασή της για την καθιέρωση ενός μοντέλου λειτουργίας της ΚΓΠ βάσει επιδόσεων, η Επιτροπή καθορίζει κοινούς δείκτες εκροής, αποτελέσματος και αντικτύπου ⁽³⁷⁾. Στη γνώμη μας αριθ. 7/2018 σχετικά με την πρόταση, εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για τη μετάβαση σε ένα μοντέλο που θα βασίζεται στις επιδόσεις, διαπιστώνοντας, ωστόσο, ότι οι δείκτες αυτοί δεν είχαν αναπτυχθεί πλήρως ⁽³⁸⁾, ενώ διατυπώσαμε συγκεκριμένες παρατηρήσεις σχετικά με τους προτεινόμενους δείκτες ⁽³⁹⁾.

Συστάσεις

Σύσταση 7.1 — Αντιμετώπιση των αδυναμιών που σχετίζονται με τη μέτρηση των επιδόσεων της ΚΓΠ και την υποβολή των σχετικών στοιχείων

Για την περίοδο μετά το 2020, η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη τις αδυναμίες που εντοπίσαμε στο ισχύον πλαίσιο, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι δείκτες αποτελέσματος μετρούν δεόντως τις συνέπειες των δράσεων, καθώς και ότι συνδέονται σαφώς με τις συναφείς παρεμβάσεις και τους στόχους πολιτικής (βλέπε σημεία 7.52 έως 7.64).

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2020.

⁽³⁶⁾ Γεωργοί των οποίων η αρόσιμη έκταση υπερβαίνει τα 15 εκτάρια πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 5 % της εν λόγω έκτασης είναι περιοχή οικολογικής εστίασης που προορίζεται για οικολογικά επωφελή στοιχεία, όπως γη υπό αγρανάπαυση, ή θάμνοι και δένδρα.

⁽³⁷⁾ Βλέπε παράρτημα Ι του COM(2018) 392: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

⁽³⁸⁾ Γνώμη αριθ. 7/2018, σημείο 70.

⁽³⁹⁾ Γνώμη αριθ. 7/2018, παράρτημα Ι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.1

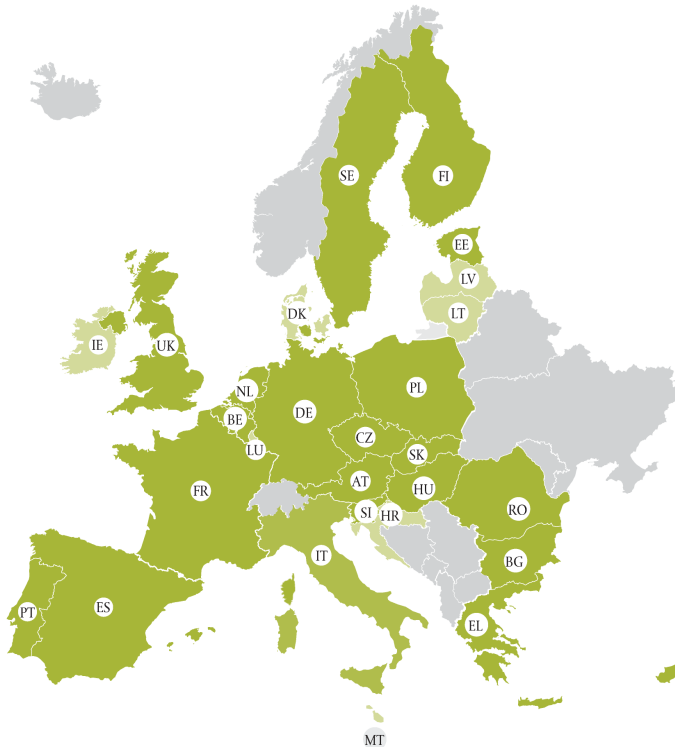
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
«ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ»

	2018	2017
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Άμεσες ενισχύσεις	95	121
Μέτρα στήριξης της αγοράς, αγροτική ανάπτυξη, αλιεία, περιβάλλον και δράση για το κλίμα	156	109
Σύνολο πράξεων του τομέα «Φυσικοί πόροι»	251	230
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος: «Φυσικοί πόροι»	2,4 %	2,4 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	3,6 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	1,2 %	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.2

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ Ή ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΘΕ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ, ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ⁽¹⁾

Κάτω Χώρες Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 3 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: 1 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 4	Ηνωμένο Βασίλειο Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 3 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 1 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 4	Γερμανία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 15 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: 1 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 4 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 20	Σουηδία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 2 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 2 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 4	Φινλανδία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 6 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 2 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 8	Λετονία Δεν εξετάστηκαν πράξεις για το 2018	Λιθουανία Δεν εξετάστηκαν πράξεις για το 2018	
Ιρλανδία Δεν εξετάστηκαν πράξεις για το 2018	Δανία Δεν εξετάστηκαν πράξεις για το 2018					Εσθονία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 3 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: 1 Σύνολο: 4	Πολωνία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 5 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: 1 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: 3 Σύνολο: 9
Βέλγιο Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 1 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 1 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 2						Τσεχία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 4 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 4	
Λουξεμβούργο Δεν εξετάστηκαν πράξεις για το 2018						Σλοβακία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 2 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 2 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 4	
Γαλλία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 18 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 4 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 22						Αυστρία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 4 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 4	
Πορτογαλία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 2 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 3 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 5						Ουγγαρία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 5 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 5	
Ισπανία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 9 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 9						Ρουμανία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 11 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: 1 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 1 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: 1 Σύνολο: 13	
Ιταλία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 12 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: 2 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 2 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: 2 Σύνολο: 18	Σλοβενία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 1 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 1	Κροατία Δεν εξετάστηκαν πράξεις για το 2018	Μάλτα Δεν εξετάστηκαν πράξεις για το 2018	Ελλάδα Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 5 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: 1 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: 1 Σύνολο: 7	Κύπρος Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: - Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: 2 Σύνολο: 2	Βουλγαρία Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα: 3 Μη ποσοτικοποιημένα σφάλματα: 1 Ποσοτικοποιημένα σφάλματα < 20 %: - Ποσοτικοποιημένα σφάλματα ≥ 20 %: - Σύνολο: 4	

Βάσει των ελεγκτικών εργασιών μας καταλήγουμε σε εκτίμηση του πιθανού επιπέδου σφάλματος στον συνολικό πληθυσμό. Οι εργασίες μας βασίζονται σε μέθοδο δειγματολημίας με πιθανότητα ανάλογη του μεγέθους και, ως εκ τούτου, δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων στους πληθυσμούς που υποβάλλουμε σε έλεγχο (κάτι τέτοιο θα απαιτούσε την τυχαία επιλογή πράξεων). Για τους λόγους αυτούς, τα ανωτέρω αριθμητικά στοιχεία δεν πρέπει να θεωρείται ότι δηλώνουν τη συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων, είτε στις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ πράξεις είτε στα επιμέρους κράτη μέλη, ούτε είναι η συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων σε δείγματα που επιλέγονται από διαφορετικά κράτη μέλη ενδεικτική του σχετικού επιπέδου σφάλματος στα συγκεκριμένα κράτη μέλη.

Πηγή: ΕΕΣ.

⁽¹⁾ Με εξαίρεση τις τρεις εξετασθείσες πράξεις που τελούν υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2015	7.67. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2015, συνιστούμε στην Επιτροπή, όσον αφορά το ΕΓΤΕ, τα εξής:						
	Σύσταση 1: να συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει όσον αφορά τη συνέχεια που δίδεται στις περιπτώσεις που η εθνική νομοθεσία δεν συμμορφώνεται με τη νομοθεσία της ΕΕ, προσφεύγοντας σε όλα τα νομικά μέσα που έχει στη διάθεσή της, ιδίως την αναστολή των πληρωμών·	X					
	Σύσταση 2: να παρακολουθεί σε ετήσια βάση τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων της ποιότητας του LPIS, που διενεργούν τα κράτη μέλη και να εξετάζει αν κάθε κράτος μέλος με αρνητική αξιολόγηση λαμβάνει πράγματι τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα·	X					
	Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη:						
	Σύσταση 3: να διασφαλίζει ότι όλα τα σχέδια δράσης των κρατών μελών για την αντιμετώπιση των σφαλμάτων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων·	X					
	Όσον αφορά το ΕΓΤΕ και την αγροτική ανάπτυξη:						
	Σύσταση 4: να παρακολουθεί και να υποστηρίζει εμπράκτως οργανισμούς πιστοποίησης στην προσπάθειά τους να βελτιώσουν τις εργασίες και τη μεθοδολογία που ακολουθούν σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, προκειμένου να είναι σε θέση να διαβιβάζουν αξιόπιστα πληροφοριακά στοιχεία για την από μέρους της Επιτροπής εκτίμηση του προσαρμοσμένου ποσοστού σφαλματος·	X					
	Σύσταση 5: να επικαιροποιήσει το εγχειρίδιο ελέγχου της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, συμπληρώνοντάς το με λεπτομερείς διαδικασίες ελέγχου και απαιτήσεις τεκμηρίωσης για την εξακρίβωση των στοιχείων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων·	X					
	Όσον αφορά την αλιεία:						
	Σύσταση 6: να βελτιώσει τη συμφωνία των ελέγχων συμμόρφωσης της ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου.	X					

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Ασφάλεια και ιθαγένεια

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

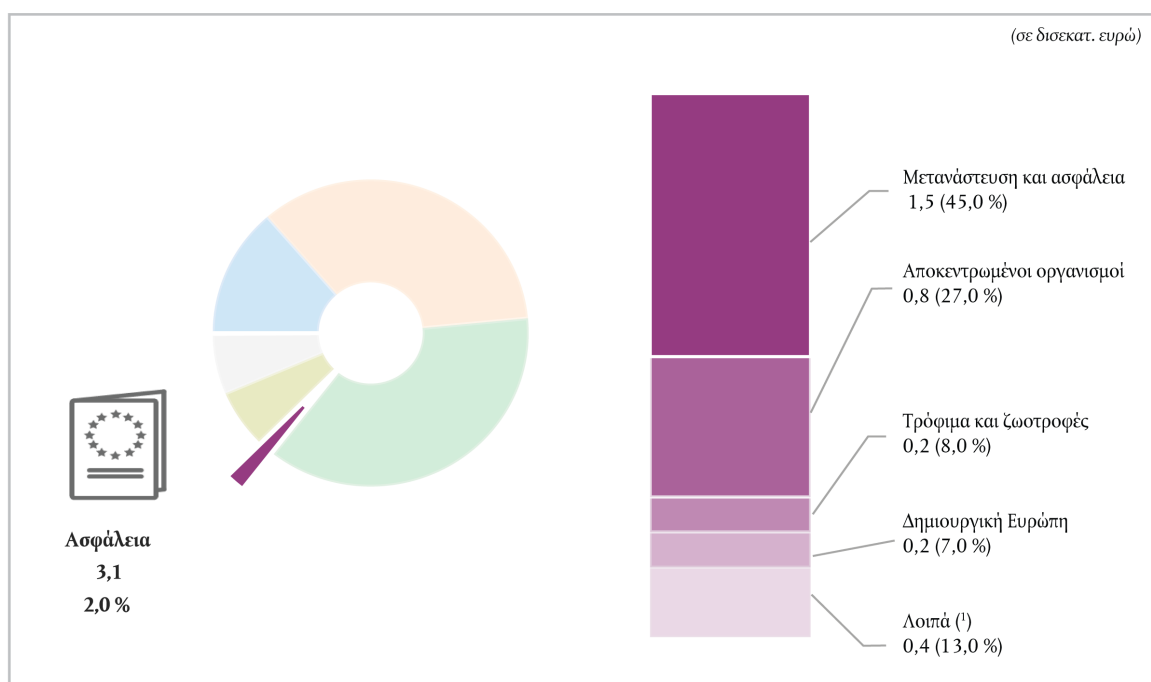
	Σημείο
Εισαγωγή	8.1-8.5
Σύντομη περιγραφή του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ	8.2-8.4
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	8.5
Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων	8.6-8.17
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων	8.8-8.16
Επιμερισμένη διαχείριση του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ	8.8-8.10
Άμεση/έμμεση διαχείριση του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ	8.11-8.13
Πρόγραμμα «Τρόφιμα και ζωοτροφές»	8.14-8.16
Ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	8.17
Συμπέρασμα και συστάσεις	8.18
Μέρος 2 — Επιδόσεις	8.19-8.20

Εισαγωγή

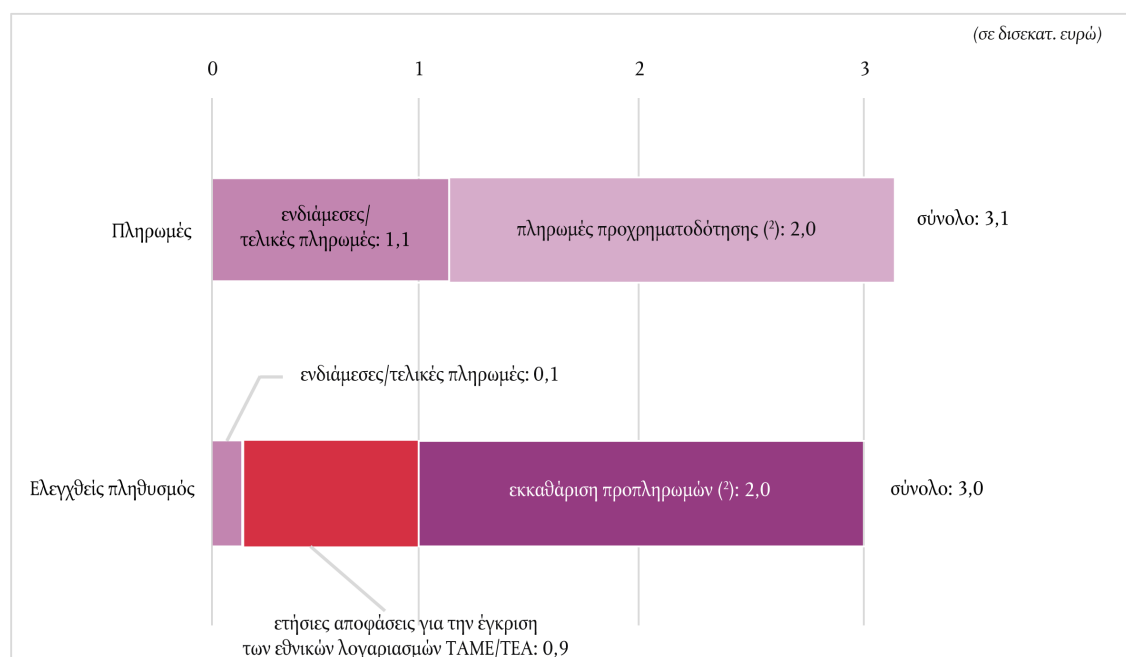
8.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον τομέα του ΠΔΠ που φέρει τον τίτλο «Ασφάλεια και ιθαγένεια». Στο **πλαίσιο 8.1** παρουσιάζεται επισκόπηση των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προαναφερόμενου τομέα το 2018.

Πλαίσιο 8.1
Τομέας του ΠΔΠ «Ασφάλεια και ιθαγένεια» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2018

Αναλυτικά στοιχεία για τις πληρωμές:

Πληρωμές και ελεγχθείς πληθυσμός:

⁽¹⁾ Τα στοιχεία περιλαμβάνουν δαπάνες στους τομείς των καταναλωτών, της δικαιοσύνης, των δικαιωμάτων, της ισότητας και της ιθαγένειας.

⁽²⁾ Οι προπληρωμές και οι εκκαθαρίσεις συμβαδίζουν με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 1.3 του **παράρτηματος 1.1**).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2018.

Σύντομη περιγραφή του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ

8.2. Ο εν λόγω τομέας περιλαμβάνει διάφορες πολιτικές, των οποίων κοινός στόχος είναι η ενίσχυση της ιδέας της ευρωπαϊκής ιδιγένειας με τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας χωρίς εσωτερικά σύνορα.

8.3. Όπως φαίνεται στο **πλαίσιο 8.1**, ο τομέας πολιτικής με τις περισσότερες δαπάνες είναι αυτός της μετανάστευσης και της ασφάλειας. Κατά συνέπεια, οι περισσότερες δαπάνες προέρχονται από δύο μόνον ταμεία: το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) ⁽¹⁾ και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (TEA) ⁽²⁾. Η διαχείριση των περισσότερων κονδυλίων του TAME και του TEA είναι επιμερισμένη μεταξύ των κρατών μελών και της ΓΔ Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Επιτροπής (ΓΔ HOME). Στόχος του TAME είναι να συμβάλλει στην αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, καθώς και στην ανάπτυξη μιας κοινής προσέγγισης της ΕΕ όσον αφορά το άσυλο και τη μετανάστευση. Στόχος του TEA είναι η επίτευξη υψηλού επιπέδου ασφάλειας στην ΕΕ. Το TEA απαρτίζεται από δύο μέσα ⁽³⁾: το TEA-Σύνορα και Θεωρήσεις και το TEA-Αστυνομία. Το πρώτο υποστηρίζει εναρμονισμένα μέτρα διαχείρισης των συνόρων, καθώς και την ανάπτυξη κοινής πολιτικής για τις θεωρήσεις, ενώ το δεύτερο εστιάζει στη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, καθώς και στη βελτίωση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων και κρίσεων που απειλούν την ασφάλεια.

8.4. Ένα άλλο σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού του εν λόγω τομέα διατίθεται για τη χρηματοδότηση 13 αποκεντρωμένων οργανισμών ⁽⁴⁾, οι οποίοι διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην επιδίωξη των βασικών προτεραιοτήτων της ΕΕ στους τομείς της μετανάστευσης και της ασφάλειας, της δικαστικής συνεργασίας και της υγείας. Ακολουθεί το πρόγραμμα «Τρόφιμα και ζωοτροφές», το οποίο αποσκοπεί στη διασφάλιση της υγείας ανθρώπων, ζώων και φυτών σε όλα τα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, και το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», που είναι το πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για τη στήριξη των τομέων του πολιτισμού και των οπτικοακουστικών μέσων. Τέλος, ο προϋπολογισμός καλύπτει σειρά προγραμμάτων που αποσκοπούν στην επίτευξη του κοινού στόχου της ενίσχυσης της ασφάλειας και της ιδιγένειας: τα εν λόγω προγράμματα αφορούν τη δικαιοσύνη, τους καταναλωτές, καθώς και τα δικαιώματα, την ισότητα και την ιδιγένεια.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

8.5. Κατ' εφαρμογή της προσέγγισης και των μεθόδων ελέγχου που περιγράφονται στο **παράρτημα 1.1**, εξετάσαμε δείγμα 18 πράξεων, το οποίο σχεδιάστηκε προκειμένου να μας διευκολύνει στη διαμόρφωση άποψης για τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό συνολικά, αλλά όχι για να είναι αντιπροσωπευτικό του πλήρους φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ (με άλλα λόγια δεν πραγματοποιήσαμε εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα). Η επιλογή αυτή έγινε με γνώμονα το σχετικά χαμηλό επίπεδο των πληρωμών για τον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής το 2018 (περίπου 2 % των δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ συνολικά). Το δείγμα περιελάμβανε επτά πράξεις υπό επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη ⁽⁵⁾, έξι υπό την άμεση διαχείριση και δύο υπό την έμμεση διαχείριση της Επιτροπής, καθώς και τρεις που σχετίζονταν με την εκκαθάριση προπληρωμών προς οργανισμούς. Σχετικά με τον τομέα «Ασφάλεια και ιδιγένεια», εξετάσαμε τα ακόλουθα το 2018:

- α) τα κύρια συστήματα που χρησιμοποιεί η ΓΔ HOME, καθώς και τα κράτη μέλη, προκειμένου να αποκομίζουν βεβαιότητα για την κανονικότητα των πληρωμών από το TAME και το TEA, και τα συστήματα που χρησιμοποιεί η ΓΔ Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων της Επιτροπής (ΓΔ SANTE) προκειμένου να αποκομίζει βεβαιότητα σχετικά με την κανονικότητα των πληρωμών στο πλαίσιο του προγράμματος «Τρόφιμα και ζωοτροφές»·
- β) την αξιοπιστία των πληροφοριών περί κανονικότητας που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας της ΓΔ HOME και της ΓΔ SANTE, τη συνέπεια της μεθοδολογίας για την εκτίμηση των επισφαλών ποσών, των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων·
- γ) για το μέρος 2 του εν λόγω κεφαλαίου, επικεντρωθήκαμε στους δείκτες επιδόσεων για το TAME και το TEA.

⁽¹⁾ Η νομική πράξη για τη σύσταση του TAME είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο Eur-Lex.

⁽²⁾ Τα δύο ταμεία αντικατέστησαν το πρόγραμμα SOLID, που υλοποιήθηκε κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού.

⁽³⁾ Οι νομικές πράξεις για τη σύσταση των μέσων αυτών είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο Eur-Lex: TEA-Σύνορα και Θεωρήσεις, TEA-Αστυνομία.

⁽⁴⁾ Υγεία: ECDC, EFSA, EMA και ECHA-Biocides. Εσωτερικές υποθέσεις: Frontex, EASO, Ευρωπόλ, CEPOL, eu-LISA, EMCDDA. Δικαιοσύνη: Eurojust, FRA, EIGE. Οι ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας, οι οποίες περιέχουν τη γνώμη μας σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων έκαστου οργανισμού, είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο του ΕΕΣ.

⁽⁵⁾ Στο Βέλγιο, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Λιθουανία, τη Ρουμανία και τη Σουηδία.

Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων

8.6. Από τις 18 πράξεις που εξετάσαμε, τρεις (17 %) περιείχαν *σφάλμα*, εκ των οποίων το ένα ήταν ποσοτικώς προσδιορισμένο και υπερέβαινε το όριο σημαντικότητας του 2 %. Η συγκεκριμένη πράξη επιμερισμένης διαχείρισης στο πλαίσιο του TAME στην Ισπανία (σφάλμα σε ποσοστό 9,4 %), παρουσιάζεται στο **πλαίσιο 8.2**. Δεδομένου ότι το δείγμα δεν σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό των δαπανών του συγκεκριμένου τομέα, δεν υπολογίσαμε το συνολικό ποσοστό σφάλματος.

Πλαίσιο 8.2

Τα αποδεικτικά στοιχεία για τις υπηρεσίες διερμηνείας δεν ήταν πάντοτε επαρκή

Στην Ισπανία, το TAME στηρίζει την επεξεργασία των αιτήσεων ασύλου από τις εθνικές αρχές, με τη συγχρηματοδότηση υπηρεσιών διερμηνείας για τα άτομα που ζητούν διεθνή προστασία. Ελέγξαμε τα αρχεία ενός δείγματος δέκα συνεδριών διερμηνείας για να διαπιστώσουμε αν πληρούνταν οι όροι πληρωμής. Διαπιστώσαμε ότι, για μία συνεδρία, οι ώρες στα αρχεία δεν συμφωνούσαν με τις ώρες που είχαν δηλωθεί, δεν διευκρινιζόταν ο αριθμός των ατόμων στα οποία παρασχέθηκαν αυτές οι υποστηρικτικές υπηρεσίες, ενώ τα αρχεία αυτά δεν είχαν εγκριθεί δεόντως από υπάλληλο της ισπανικής υπηρεσίας ασύλου. Επομένως, οι δαπάνες που δηλώθηκαν σχετικά με τη συγκεκριμένη δράση υπερέβαιναν τις πραγματικές.

8.7. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης εφαρμόστηκαν εσφαλμένα σε δύο πράξεις —η μία αφορούσε επιχορήγηση και η άλλη σύμβαση παροχής υπηρεσιών. Η μη τήρηση των κανόνων επιλογής και σύναψης δημόσιων συμβάσεων μπορεί δυνητικά να επηρεάσει την επιλεξιμότητα των δηλούμενων δαπανών και να υπονομεύσει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των δαπανών της ΕΕ. Στο **πλαίσιο 8.3** παραθέτουμε περισσότερες εξηγήσεις.

Πλαίσιο 8.3

Ανεπάρκειες στην εφαρμογή των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων

Δυνάμει της ενωσιακής νομοθεσίας, οι δαπάνες που πραγματοποιούν οι δικαιούχοι κονδυλίων της ΕΕ πρέπει να είναι εύλογες, δικαιολογημένες και να συμμορφώνονται με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ιδίως όσον αφορά την οικονομία και την αποδοτικότητα.

Ο Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού χορήγησε, στο πλαίσιο του προγράμματος «Πολιτισμός», επιχορήγηση σε ένα μουσείο στις Κάτω Χώρες. Στις γενικές διατάξεις της συμφωνίας επιχορήγησης ορίζεται ότι, όσον αφορά τη σύναψη συμβάσεων παροχής αγαθών ή υπηρεσιών, ο δικαιούχος πρέπει να αναθέτει κάθε σύμβαση είτε στον προσφέροντα την προσφορά με τη χαμηλότερη τιμή είτε στον προσφέροντα την πλέον αποδοτική από οικονομική άποψη προσφορά.

Ελέγξαμε διαδικασία σύναψης συμβάσεων που προκηρύχθηκε από τον δικαιούχο για την επιμέλεια και δημοσίευση τριών βιβλίων. Διαπιστώσαμε ότι η πρόσκληση για την υποβολή προσφορών δεν περιείχε σαφή κριτήρια επιλεξιμότητας και ανάθεσης ούτε διευκρινιζόταν αν η απόφαση επιχορήγησης θα βασίζεται στη χαμηλότερη τιμή ή στην πλέον αποδοτική από οικονομική άποψη προσφορά. Επιπλέον, κατά την αξιολόγηση των προσφορών, ο δικαιούχος αναπροσάρμοσε την τιμή ενός εκ των προσφορών χωρίς διαβούλευση με τον προσφέροντα και εφάρμοσε κριτήρια ανάθεσης που δεν αναφέρονται στην πρόσκληση για την υποβολή προσφορών.

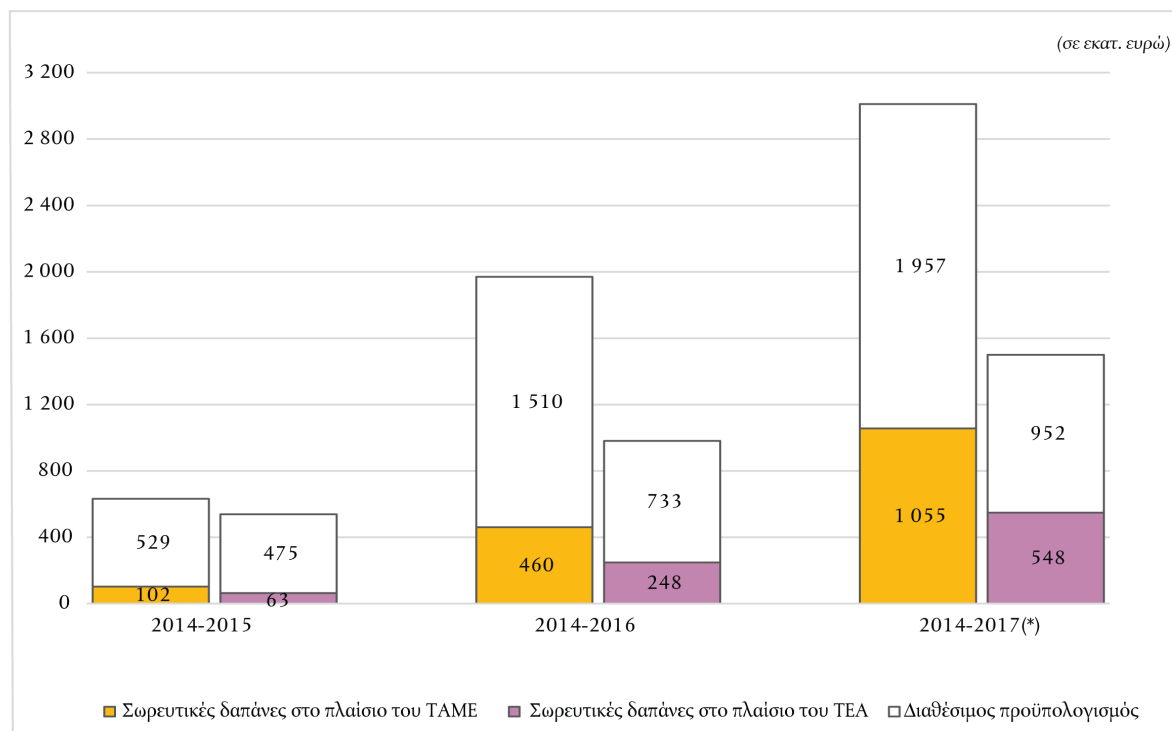
Συνεπώς, ο δικαιούχος δεν παρέχει καμία εγγύηση ότι οι δαπάνες που προέκυψαν από την εν λόγω σύμβαση ήταν εύλογες, δικαιολογημένες ή ότι συμμορφώνονταν με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο Οργανισμός θα μπορεί να αποτρέψει την εμφάνιση παρόμοιων καταστάσεων στο μέλλον, εάν βελτιώσει τις κατευθυντήριες οδηγίες που παρέχει στους δικαιούχους και ενισχύσει τους διοικητικούς ελέγχους που διενεργούνται σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων.

Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων

Επιμερισμένη διαχείριση του TAME και του TEA

8.8. Τέσσερα έτη μετά την έναρξη της επταετούς περιόδου προγραμματισμού, τα κράτη μέλη έχουν αυξήσει σημαντικά το ποσοστό υλοποίησης των εθνικών προγραμμάτων τους. Ωστόσο, η αξία των μη δαπανηθέντων ποσών εξακολουθεί να αυξάνεται, γεγονός που μπορεί να εντείνει την πίεση προς τις εθνικές αρχές, καθώς τα προγράμματα βαίνουν προς το κλείσιμό τους. Στο **πλαίσιο 8.4** παρουσιάζονται οι ετήσιες πληρωμές που τα κράτη μέλη ανέφεραν στους λογαριασμούς τους από την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού, και τις οποίες υπέβαλαν στην Επιτροπή για εκκαθάριση και επιστροφή των σχετικών δαπανών.

Πλαίσιο 8.4**Αυξάνεται ο ρυθμός των πληρωμών στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων ΤΑΜΕ και ΤΕΑ, αλλά αυξάνεται παράλληλα και ο διαθέσιμος προϋπολογισμός**

(*) Οι δαπάνες στο πλαίσιο των ΤΑΜΕ/ΤΕΑ που έχουν πραγματοποιηθεί σε επίπεδο κρατών μελών δηλώνονται και εγκρίνονται από την Επιτροπή κατά το επόμενο έτος. Επομένως, η εκτέλεση από την Επιτροπή του προϋπολογισμού για το 2018 περιλαμβάνει δαπάνες των κρατών μελών από το 2017.

Πηγή: ΕΕΣ.

8.9. Ελέγξαμε τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου επτά αρχών που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση των εθνικών προγραμμάτων ΤΑΜΕ/ΤΕΑ στα κράτη μέλη ⁽⁶⁾. Σκοπός μας ήταν να επιβεβαιωθεί η καταλληλότητα των ελέγχων των αρχών όσον αφορά α) την επιλογή έργων και τη χορήγηση επιχορηγήσεων, β) την επαλήθευση και επικύρωση των δαπανών, γ) τη διαδρομή ελέγχου και δ) την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών ⁽⁷⁾. Όλες οι αρχές είχαν αναπτύξει λεπτομερείς διαδικασίες, οι οποίες μπορούσαν σε γενικές γραμμές να ανταποκριθούν επαρκώς στις απαιτήσεις των κανονισμών ΤΑΜΕ και ΤΕΑ. Επιλέξαμε επίσης 70 φακέλους (δέκα από κάθε εθνική αρχή που επισκεφθήκαμε) και εξετάσαμε κατά πόσον οι εν λόγω διαδικασίες εφαρμόστηκαν σωστά.

⁽⁶⁾ Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Ελλάδα και Σουηδία για το ΤΑΜΕ, Λιθουανία και Ρουμανία για το ΤΕΑ.

⁽⁷⁾ Βασικές απαιτήσεις ελέγχου για τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών — βλέπε εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/646 της Επιτροπής.

8.10. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας αποκαλύφθηκαν οι ακόλουθες αδυναμίες:

Πλαίσιο 8.5 Αδυναμίες των συστημάτων σε σχέση με το TAME και το TEA	
Κράτη μέλη	
Αδυναμία	Δυνητικές επιπτώσεις
α) Επιλογή και χορήγηση επιχορηγήσεων: Στη Σουηδία, κατά την αξιολόγηση των προτάσεων που αφορούσαν δράσεις στο πλαίσιο του TAME, η υπεύθυνη αρχή δεν κατέταξε τα έργα με σειρά ούτε έθετε ένα όριο κάτω από το οποίο τα έργα θα απορριπτόνταν.	Λιγότερο αποδοτικά έργα από το προβλεπόμενο
β) Επαλήθευση και επικύρωση των δαπανών: Η ρουμανική αρχή που είναι υπεύθυνη για το εθνικό πρόγραμμα του TEA δεν προέβαινε σε συστηματικό έλεγχο της πραγματοποίησης των δαπανών στο πλαίσιο επιτόπιων επισκέψεων στους δικαιούχους. Στη Σουηδία, οι έλεγχοι του ενδεχομένου διπλής χρηματοδότησης δεν ήταν εξαντλητικοί. Στην Ισπανία και τη Σουηδία, οι έλεγχοι των αρχών που είναι αρμόδιες για το εθνικό πρόγραμμα TAME δεν επαρκούσαν για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των δικαιούχων με τους εθνικούς ή/και ενωσιακούς κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων.	Αδυναμία εντοπισμού των μη επιλέξιμων δαπανών και παρατυπιών στις δημόσιες συμβάσεις
γ) Διαδρομή ελέγχου: Η γερμανική αρχή που είναι υπεύθυνη για το εθνικό πρόγραμμα TAME δεν τεκμηρίωνε επαρκώς τις εργασίες της επιτροπής αξιολόγησης που είχε αναλάβει τη χορήγηση επιχορηγήσεων στους υποβάλλοντες προτάσεις έργων.	Διαφάνεια της διαδικασίας χορήγησης επιχορηγήσεων
δ) Κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών των TAME/TEA: Η βελγική αρχή που είναι υπεύθυνη για το εθνικό πρόγραμμα TAME δεν είχε προετοιμάσει κατάλληλες ρυθμίσεις ΤΠ για την αποθήκευση των χρηματοοικονομικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών. Στην Ισπανία, οι διαδικασίες για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών του TAME δεν ήταν πάντοτε επαρκείς για να αποτρέπουν τη δήλωση ποσών που υπερβαίνουν το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης της ΕΕ.	Αξιοπιστία των αναφερόμενων στοιχείων

Άμεση/έμμεση διαχείριση του TAME και του TEA

8.11. Εξετάσαμε τις εσωτερικές διαδικασίες που ακολουθεί η ΓΔ HOME για την αξιολόγηση των αιτήσεων επιχορήγησης στο πλαίσιο του TAME και του TEA (συμπεριλαμβανομένων των αιτήσεων για στήριξη έκτακτης ανάγκης), καθώς και τους διοικητικούς ελέγχους που διενεργεί για την επικύρωση των αιτήσεων πληρωμής των δικαιούχων. Διαπιστώσαμε ότι η διαχείριση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και των αιτήσεων επιχορήγησης είναι αποτελεσματική: οι αιτούντες λαμβάνουν τις κατάλληλες οδηγίες και ενημερώνονται πλήρως σχετικά με τις αποφάσεις επιχορήγησης, και οι συστάσεις της επιτροπής αξιολόγησης λαμβάνονται κατά κανόνα υπόψη πριν από την υπογραφή της εκάστοτε συμφωνίας επιχορήγησης.

8.1.2. Όσον αφορά την επαλήθευση και την έγκριση των αιτήσεων πληρωμής, διαπιστώσαμε ότι η ΓΔ HOME διαθέτει ολοκληρωμένη στρατηγική ελέγχου βάσει κινδύνου, η οποία περιλαμβάνει τυποποιημένους προληπτικούς ελέγχους, ενδελεχείς ελέγχους βάσει εγγράφων και κατασταλτικούς ελέγχους.

8.1.3. Ωστόσο, ο έλεγχός μας κατέδειξε επίσης ορισμένες αδυναμίες, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πλαίσιο 8.6 Αδυναμίες των συστημάτων σε σχέση με το ΤΑΜΕ και το ΤΕΑ	
Επιτροπή	
Αδυναμία	Δυναμικές επιπτώσεις
α) Καθυστερήσεις στην έγκριση των ετήσιων προγραμμάτων εργασίας, στην αξιολόγηση των αιτήσεων επιχορήγησης και στην υπογραφή των συμφωνιών επιχορήγησης	Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των χρηματοδοτούμενων έργων, τα οποία ενδεχομένως να είναι λιγότερο αποτελεσματικά από το προβλεπόμενο
β) Ορισμένες επιχορηγήσεις στο πλαίσιο της στήριξης έκτακτης ανάγκης χορηγήθηκαν χωρίς να έχουν ληφθεί όλες οι απαραίτητες πληροφορίες για την ενδελεχή αξιολόγηση της αναγκαιότητας και του εύλογου χαρακτήρα των δράσεων ή των δαπανών	Έργα λιγότερο αποτελεσματικά από το προβλεπόμενο
γ) Η αξιολόγηση ορισμένων προτάσεων δεν ήταν πάντοτε απολύτως συνεπής με τις εσωτερικές κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής	Έργα λιγότερο αποτελεσματικά από το προβλεπόμενο
δ) Κατά τη διενέργεια εκ των προτέρων διοικητικών ελέγχων σχετικά με τις αιτήσεις πληρωμής, η Επιτροπή δεν εξέτασε δεόντως τα σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης δικαιολογητικά έγγραφα τα οποία ζήτησε από τους δικαιούχους να της υποβάλουν	Αδυναμία εντοπισμού μη επιλέξιμων δαπανών και παρατυπιών στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Πρόγραμμα «Τρόφιμα και ζωοτροφές»

8.1.4. Εξετάσαμε τις εσωτερικές διαδικασίες που ακολουθεί η ΓΔ SANTE για την αξιολόγηση και την έγκριση των εθνικών προγραμμάτων και των μέτρων έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο του κανονισμού για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές⁽⁸⁾, καθώς και τους διοικητικούς ελέγχους που διενεργεί πριν από την έγκριση και την επικύρωση των αιτήσεων πληρωμής που υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Διαπιστώσαμε ότι, ως προς τα ανωτέρω, οι έλεγχοι της εν λόγω ΓΔ είναι κατάλληλοι.

8.1.5. Από τις ελεγκτικές εργασίες μας προκύπτει ότι η εκτέλεση των επιχορηγήσεων παρακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και ότι η Επιτροπή δέχεται τις ενδιάμεσες εκδόσεις, τις τελικές εκδόσεις και τις αιτήσεις πληρωμής εντός των κανονιστικών προθεσμιών και βάσει των προβλεπόμενων στις οικείες εσωτερικές διαδικασίες. Για την επικύρωση των αιτήσεων πληρωμών, η ΓΔ SANTE έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ελέγχου βάσει κινδύνου, που περιλαμβάνει τυποποιημένους προληπτικούς ελέγχους, ενδελεχείς ελέγχους βάσει εγγράφων, εκ των προτέρων επιτόπιες επαληθεύσεις και κατασταλτικούς ελέγχους.

8.1.6. Εντούτοις, στο πλαίσιο των εργασιών μας αποκαλύφθηκαν οι ακόλουθες αδυναμίες:

Πλαίσιο 8.7 Αδυναμίες του συστήματος που αποκαλύφθηκαν από τους ελέγχους σχετικά με τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές	
Επιτροπή	
Αδυναμία	Δυναμικές επιπτώσεις
α) Η Επιτροπή δεν έχει αναθεωρήσει το μοναδιαίο κόστος και τα ανώτατα όρια που χρησιμοποιεί για την έγκριση των προϋπολογισμών των εθνικών προγραμμάτων. Σύμφωνα με τη σχετική απόφαση της Επιτροπής, όφειλε να το είχε πράξει το 2016. Επομένως, οι επιχορηγήσεις που χορηγήθηκαν το 2017 και το 2018 βασίζονταν σε παλαιά στοιχεία.	Οι εγκεκριμένοι προϋπολογισμοί δεν αντικατοπτρίζουν το πραγματικό κόστος
β) Κατά τη διενέργεια ενδελεχών εκ των προτέρων διοικητικών ελέγχων σχετικά με τις αιτήσεις πληρωμής, η Επιτροπή δεν εξέτασε δεόντως τα δικαιολογητικά έγγραφα για τις δημόσιες συμβάσεις τα οποία ζήτησε να της υποβάλουν οι δικαιούχοι	Αδυναμία εντοπισμού των μη επιλέξιμων δαπανών και παρατυπιών στις δημόσιες συμβάσεις

⁽⁸⁾ Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014 είναι διαθέσιμος στον ιστότοπο Eur-Lex.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

8.17. Εξετάσαμε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ HOME και της ΓΔ SANTE, χωρίς να εντοπίσουμε πληροφορίες που να έρχονται σε αντίφαση με τις διαπιστώσεις μας. Ωστόσο, το περιορισμένο δείγμα μας για το 2019 (μόλις 18 πράξεις) δεν επαρκεί για να συγκρίνουμε τα αποτελέσματα του ελέγχου μας με τις πληροφορίες που αναφέρουν οι δύο ΓΔ για την κανονικότητα των δαπανών.

Συμπέρασμα και συστάσεις

8.18. Η εμβέλεια του ελέγχου που διενεργήθηκε για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ (βλέπε σημείο 8.5) δεν επιτρέπει τη διατύπωση ποσοτικοποιημένου συμπεράσματος για το επίπεδο σφάλματος. Εντούτοις, από τις εργασίες μας προέκυψε ένα βασικό ζήτημα ως προς το οποίο υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης:

Σύσταση 8.1 — Έλεγχοι σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Βάσει των διαπιστώσεών μας για το 2018, συνιστούμε στην Επιτροπή, όταν διενεργεί διοικητικούς ελέγχους σχετικά με τις αιτήσεις πληρωμών, να διασφαλίζει ότι χρησιμοποιεί συστηματικά όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα που έχει ζητήσει από τους δικαιούχους των επιχορηγήσεων να της υποβάλουν, προκειμένου να εξετάζει δεόντως τη νομιμότητα και κανονικότητα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που διοργάνωσαν οι δικαιούχοι αυτοί.

Η Επιτροπή πρέπει επίσης να ζητήσει από τις αρχές των κρατών μελών που είναι υπεύθυνες για τα εθνικά προγράμματα στο πλαίσιο του TAME και του TEA να ελέγχουν επαρκώς, κατά τους διοικητικούς ελέγχους των αιτήσεων πληρωμής, τη νομιμότητα και την κανονικότητα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που διοργανώνουν οι δικαιούχοι των κονδυλίων.

Χρονοδιάγραμμα: εντός του 2020.

Μέρος 2 — Επιδόσεις

8.19. Φέτος, πέραν του ελέγχου της κανονικότητας, αξιολογήσαμε και ορισμένες πτυχές επιδόσεων για τρεις από τις επτά πράξεις επιμεριζόμενης διαχείρισης στο πλαίσιο των TAME/TEA που είχαμε επιλέξει στο δείγμα μας. Επιλέξαμε τρία έργα που είχαν ολοκληρωθεί ή σχεδόν ολοκληρωθεί, και διενεργήσαμε επιτόπιους ελέγχους στα κράτη μέλη.

8.20. Οι κανονισμοί σχετικά με το TAME και το TEA προβλέπουν κοινούς δείκτες εκροών για τα εθνικά προγράμματα, οι οποίοι είναι συχνά γενικοί, και θα έπρεπε, κατά περίπτωση, να διευκρινίζονται περαιτέρω σε επίπεδο έργου.

- Εντοπίσαμε ένα έργο στο πλαίσιο του TAME (υπηρεσίες διερμηνείας για αιτούντες την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα), όπου αυτό δεν είχε πραγματοποιηθεί. Οι αρχές συγκέντρωσαν πληροφορίες μόνον σχετικά με το πλήθος των περιπτώσεων που γίνεται χρήση διερμηνέα, και δεν διέθεταν στοιχεία σχετικά με τις γλώσσες που χρησιμοποιούνταν περισσότερο ή που χρειαζόνταν ή σχετικά με τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών διερμηνείας ανά τοποθεσία και γλώσσα.
- Σε ένα έργο στο πλαίσιο του «TEA - Σύνορα και Θεωρήσεις», οι κοινοί δείκτες εκροών δεν ήταν σχετικοί, ωστόσο η αρμόδια αρχή δεν τους αντικατέστησε με ειδικούς για το συγκεκριμένο έργο δείκτες. Στόχος του έργου ήταν να εξασφαλιστεί ότι ο εξοπλισμός επικοινωνίας που χρησιμοποιεί η αστυνομία συνόρων ήταν λειτουργικός σε εικοσιτετράωρη βάση. Ο δικαιούχος δεν είχε θέσει σε εφαρμογή κανένα μέσο που να δείχνει πόσο χρόνο το σύστημα ήταν εκτός λειτουργίας ή που να μετρά αν, και με ποιον τρόπο, υπήρξε βελτίωση στις διακοπές της λειτουργίας του εξοπλισμού, μετά την υλοποίηση της χρηματοδοτούμενης από το TEA δράσης.

Και στις δύο περιπτώσεις, ήταν δύσκολο να μετρηθεί με ακρίβεια ο αντίκτυπος του έργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας

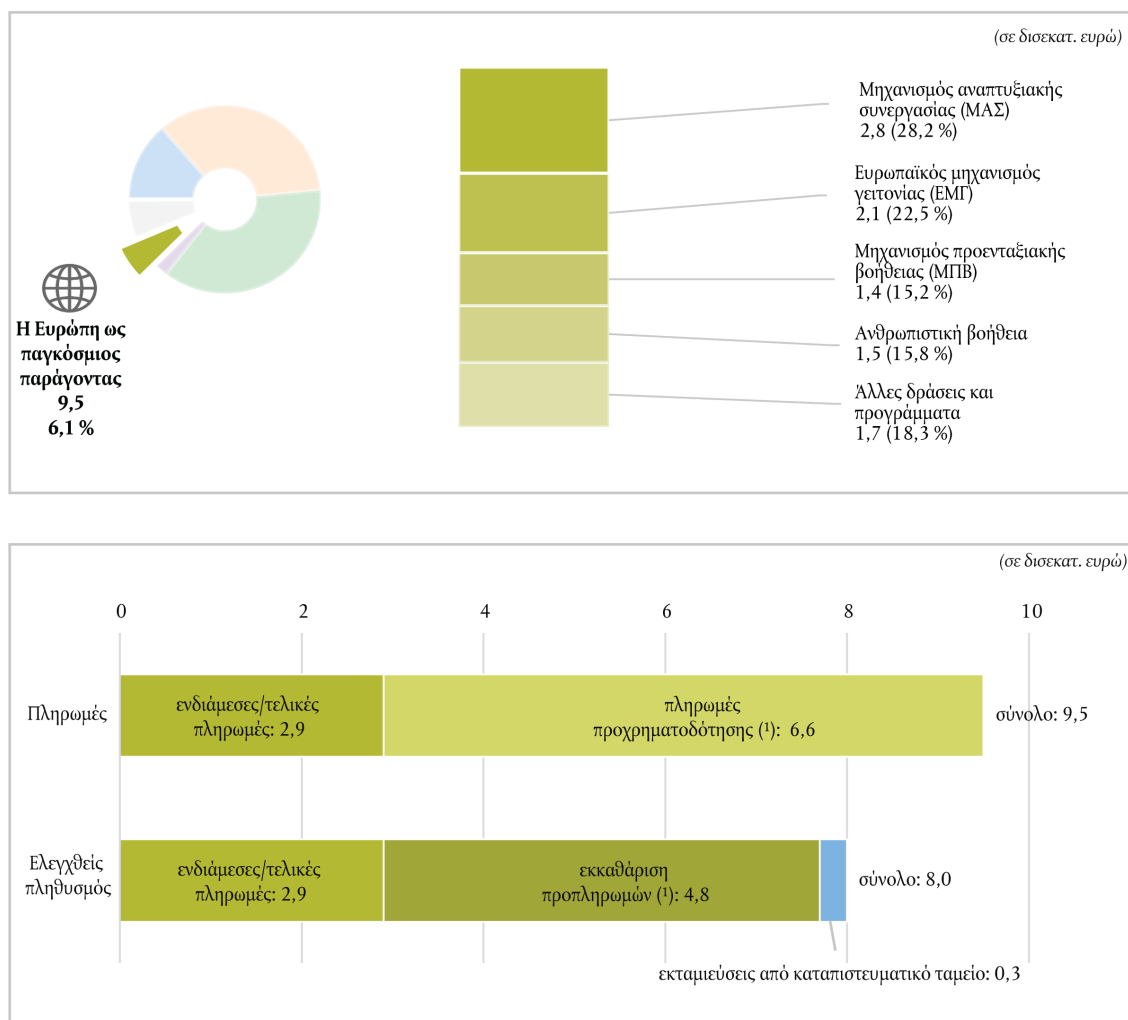
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο
Εισαγωγή	9.1-9.7
Σύντομη περιγραφή του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	9.3-9.5
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	9.6-9.7
Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων	9.8-9.21
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	9.14-9.21
Μελέτη του 2018 για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος της ΓΔ NEAR	9.14-9.17
Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ ECHO	9.18-9.20
Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και μελέτη για το ΥΠΣ της ΓΔ DEVCO	9.21
Συμπεράσματα και συστάσεις	9.22-9.24
Συστάσεις	9.23-9.24
Μέρος 2 — Επιδόσεις	9.25-9.27
Παράρτημα 9.1 — Κατανομή των επιχειρησιακών δαπανών ανά αντιπροσωπεία το 2018	
Παράρτημα 9.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	

Εισαγωγή

9.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον τομέα του ΠΔΠ υπό τον τίτλο «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας». Στο **πλαίσιο 9.1** παρουσιάζεται επισκόπηση των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του τομέα αυτού το 2018.

Πλαίσιο 9.1
Τομέας του ΠΔΠ «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2018

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 1.3 του **παραρτήματος 1.1**).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2018.

9.2. Στο **μέρος 1** του παρόντος κεφαλαίου παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας σχετικά με την κανονικότητα, ενώ το **μέρος 2** επικεντρώνεται στις επιδόσεις.

Σύντομη περιγραφή του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

9.3. Ο τομέας «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» καλύπτει τις δαπάνες του συνόλου της εξωτερικής δράσης (εξωτερικής πολιτικής) που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ. Με τις πολιτικές αυτές επιδιώκεται:

- η προώθηση των αξιών της ΕΕ, όπως η δημοκρατία, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, πέραν των συνόρων της·
- η αντιμετώπιση σημαντικών παγκόσμιων προκλήσεων, όπως η κλιματική αλλαγή και η απώλεια της βιοποικιλότητας·
- η αύξηση του αντικτύπου της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ, με στόχο την υποστήριξη των προσπαθειών για την εξάλειψη της φτώχειας και την προαγωγή της ευημερίας·
- η ενίσχυση της σταθερότητας και της ασφάλειας στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες και τις χώρες της «γειτονίας»·
- η ενίσχυση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης μετά από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές·
- η βελτίωση της πρόληψης κρίσεων και της επίλυσης διαφορών, η διατήρηση της ειρήνης, η ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας και η προώθηση της διεθνούς συνεργασίας·
- η προαγωγή των συμφερόντων της ΕΕ και των αμοιβαίων συμφερόντων της με τρίτες χώρες με την υποστήριξη της εξωτερικής διάστασης των πολιτικών της ΕΕ.

9.4. Οι γενικές διευθύνσεις που είναι κατά βάση επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού στον τομέα της εξωτερικής δράσης είναι η Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΓΔ DEVCO), η Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση (ΓΔ NEAR), η Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ΓΔ ECHO) και η Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής.

9.5. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2018 στο πλαίσιο του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» ανήλθαν σε 9,5 δισεκατομμύρια ευρώ ⁽¹⁾ και εκταμιεύθηκαν διά διαφόρων μέσων (βλέπε **πλαίσιο 9.1**) και μεθόδων παροχής βοήθειας ⁽²⁾, σε περισσότερες από 150 χώρες (βλέπε **παράρτημα 9.1**).

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

9.6. Κατ' εφαρμογήν της προσέγγισης και των μεθόδων ελέγχου που περιγράφονται στο **παράρτημα 1.1**, εξετάσαμε δείγμα 58 πράξεων, στις οποίες προσέθηκαν έξι πράξεις που ελήφθησαν από τις μελέτες για το ΥΠΣ ⁽³⁾ μετά τις αναγκαίες προσαρμογές ⁽⁴⁾. Το δείγμα πράξεων σχεδιάστηκε προκειμένου να μας διευκολύνει στη διαμόρφωση άποψης για τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό συνολικά το 2018, και όχι για να είναι αντιπροσωπευτικό των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ. Ο αριθμός των πράξεων που ελέγχθηκαν δεν ήταν επαρκής για την εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος ⁽⁵⁾. Ως εκ τούτου, δεν προβήκαμε σε υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ.

9.7. Επίσης, για το οικονομικό έτος 2018, εξετάσαμε τα ακόλουθα σε σχέση με τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»:

- α) την αξιοπιστία των πληροφοριών περί κανονικότητας που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ ECHO και της ΓΔ DEVCO ⁽⁶⁾, τη συνέπεια της μεθοδολογίας για την εκτίμηση των επισφαλών ποσών, των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων·
- β) για το **μέρος 2** του παρόντος κεφαλαίου, τις επιδόσεις 15 έργων σε τέσσερις αντιπροσωπείες της ΕΕ ⁽⁷⁾· δώδεκα εξ αυτών είχαν υλοποιηθεί από τη ΓΔ NEAR και τα υπόλοιπα τρία από τη ΓΔ DEVCO.

⁽¹⁾ Τελική εκτέλεση πληρωμών, περιλαμβανομένων των εσόδων με ειδικό προορισμό.

⁽²⁾ Όπως οι συμβάσεις εκτέλεσης εργασιών/προμηθειών/παροχής υπηρεσιών, οι επιχορηγήσεις, τα ειδικά δάνεια, οι εγγυήσεις δανείων και η χρηματοδοτική στήριξη, η δημοσιονομική στήριξη και άλλες στοχευμένες μορφές δημοσιονομικής βοήθειας.

⁽³⁾ Η ΓΔ NEAR και η ΓΔ DEVCO αναθέτουν κάθε χρόνο την εκπόνηση μελετών για το ΥΠΣ, προκειμένου να εκτιμηθεί το επίπεδο των σφαλμάτων που διέλαθαν όλους τους ελέγχους διαχείρισης που διενεργούνται με σκοπό την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων για το σύνολο των τομέων αρμοδιότητάς τους. Η μελέτη για το ΥΠΣ δεν συνιστά εντολή παροχής διασφάλισης ούτε έλεγχο· βασίζεται στη μεθοδολογία και τα αντίστοιχα εγχειρίδια των γενικών διευθύνσεων για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος.

⁽⁴⁾ Στο πλαίσιο της επισκόπησης των μελετών για το ΥΠΣ, διαπιστώσαμε ότι, σε σύγκριση με τις δικές μας ελεγκτικές εργασίες, η μεθοδολογία στην οποία βασίζεται η μελέτη για το ΥΠΣ της ΓΔ DEVCO προβλέπει πολύ μικρότερο αριθμό επιτόπιων ελέγχων (εννέα κατά μέγιστο αριθμό). Επιπλέον, οι μελέτες για το ΥΠΣ τόσο της ΓΔ DEVCO όσο και της ΓΔ NEAR δεν επιτρέπουν την επαρκή ανάλυση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων. Ως εκ τούτου, σταθμίσαμε το αποτέλεσμα των μελετών για το ΥΠΣ, προκειμένου να ληφθεί υπόψη το ποσοστό των σφαλμάτων που συνδέονται με τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων (βάσει των διαπιστώσεών μας στο πλαίσιο των δηλώσεων αξιοπιστίας των ετών 2014-2017 για τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»).

⁽⁵⁾ Το δείγμα μας περιλάμβανε 19 πράξεις της ΓΔ NEAR, 18 πράξεις της ΓΔ DEVCO, 10 πράξεις της ΓΔ ECHO, και 11 άλλες πράξεις. Για το μέρος του πληθυσμού μας που καλυπτόταν από τις μελέτες του 2018 για το ΥΠΣ που πραγματοποιήσαν η ΓΔ NEAR και η ΓΔ DEVCO (9 %), λάβαμε υπόψη στον υπολογισμό μας τα αποτελέσματα αυτών των μελετών.

⁽⁶⁾ Οι εργασίες μας σχετικά με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ DEVCO παρουσιάζονται αναλυτικά στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης.

⁽⁷⁾ Αλγερία, Ουκρανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη και Λάος.

Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων

9.8. Από τις 58 πράξεις που εξετάστηκαν, οι 11 (19 %) περιείχαν σφάλμα. Εντοπίσαμε πέντε ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα τα οποία είχαν δημοσιονομική επίπτωση στα ποσά που καταλογίστηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Επίσης, διαπιστώσαμε έξι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις κείμενες νομικές και δημοσιονομικές διατάξεις και, ειδικότερα, με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων. Κατά την εξέταση της κανονικότητας των πράξεων, εντοπίσαμε περιπτώσεις αποτελεσματικών εξωτερικών ελέγχων, των οποίων παράδειγμα παραθέτουμε στο **πλαίσιο 9.2**. Ακόμη, παρουσιάζουμε μια διαπίστωση σχετικά με μη επιλέξιμες δαπάνες (βλέπε **πλαίσιο 9.3**) και μια άλλη σχετικά με τη μη συμμόρφωση με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων (βλέπε **πλαίσιο 9.4**).

Πλαίσιο 9.2

Η σημασία των αποτελεσματικών ελέγχων της Επιτροπής

ΓΔ NEAR

Ελέγξαμε τις δαπάνες που δήλωσε μια μη κυβερνητική οργάνωση (ΜΚΟ) στο πλαίσιο σύμβασης επιχορήγησης που είχε συνάψει με την Επιτροπή και η οποία τελούσε υπό τη διαχείριση αντιπροσωπείας της ΕΕ. Στο πλαίσιο της σύμβασης, η ΜΚΟ είχε αναλάβει να υποβάλει μια σειρά προτάσεων τροποποίησης του νομικού πλαισίου με σκοπό τη βελτιστοποίηση των κρατικών εσόδων από την παραγωγή υδρογονανθράκων. Η επιχορήγηση της ΕΕ ανερχόταν σε 200 000 ευρώ.

Στο πλαίσιο του δημοσιονομικού ελέγχου που διενεργήθηκε από εξωτερικό ελεγκτή για λογαριασμό της Επιτροπής κατά το πέρας του έργου, εντοπίστηκαν μη επιλέξιμες δαπάνες ύψους 9 650 ευρώ που προέκυψαν από την εφαρμογή εσφαλμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας. Η Επιτροπή εξέδωσε ένταλμα είσπραξης για τη διόρθωση του εν λόγω σφάλματος.

Πλαίσιο 9.3

Δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών

ΓΔ DEVCO

Ελέγξαμε τις δαπάνες που είχε δηλώσει διεθνής οργανισμός στο πλαίσιο συμφωνίας ανάθεσης αρμοδιοτήτων που είχε συνάψει με την Επιτροπή. Ο τίτλος της δράσης ήταν «Παγκόσμια σύμμαχια για την υγεία και ρύπανση» και στόχος της ήταν ο μετριασμός της έκθεσης του πληθυσμού χωρών χαμηλού και μέσου εισοδήματος σε τοξικές ουσίες.

Ο συνολικός εκτιμώμενος προϋπολογισμός της δράσης υπερέβαινε τα 6 εκατομμύρια ευρώ και η μέγιστη συνεισφορά της ΕΕ ορίστηκε σε 5 εκατομμύρια ευρώ.

Από τα δικαιολογητικά έγγραφα προκύπτει ότι στο έργο καταλογίστηκαν 31 αεροπορικά εισιτήρια κόστους 1 330 000 ευρώ για εκδρομή του προσωπικού στη Τζαμάικα, η οποία δεν προβλεπόταν στον προγραμματισμό του έργου. Οι δαπάνες αυτές δεν είναι επιλέξιμες, καθώς δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες επιλεξιμότητας.

Πλαίσιο 9.4

Μη συμμόρφωση με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων

ΓΔ NEAR

Ο δημοσιονομικός κανονισμός της ΕΕ ορίζει ότι οι επιχορηγήσεις τηρούν τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

Εξετάσαμε τη διαδικασία με την οποία η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την αποκατάσταση των γεφυρών κατά μήκος των ποταμών Seversky Donets και Boronaya στην Ουκρανία. Ο προϋπολογισμός του έργου ανήλθε σε 2 εκατομμύρια ευρώ.

Στο πλαίσιο των εργασιών μας αποκαλύφθηκε ότι η Επιτροπή είχε δημοσιεύσει την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος χωρίς σαφή κριτήρια ανάθεσης, με αποτέλεσμα ο πίνακας αξιολόγησης να παρουσιάζει ελλείψεις.

Τέλος, η επιτροπή αξιολόγησης δεν τήρησε τις διαδικασίες για την ενημέρωση των απορριφθέντων αιτούντων, παραλείποντας να γνωστοποιήσει τη βαθμολογία, τον λόγο αποκλεισμού και τα μέσα προσβολής της ανάθεσης.

Ως εκ τούτου, στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή δεν τήρησε τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης.

9.9. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα κονδύλια της ΕΕ δαπανώνται μέσω δημοσιονομικής στήριξης και οι σχετικές δαπάνες εκτελούνται μέσω έργων πολλαπλών χορηγών βοήθειας βάσει του «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης» (βλέπε σημείο 9.1.2), το επίπεδο σφάλματος στις σχετικές πράξεις είναι χαμηλό. Για το 2018, εξετάσαμε 13 πράξεις χρηματοδοτηθείσες από πολλαπλούς χορηγούς βάσει του «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης» και δύο πράξεις δημοσιονομικής στήριξης· σφάλμα εντοπίσαμε σε μία από τις πρώτες.

9.10. Η δημοσιονομική στήριξη αποτελεί οικονομική συνεισφορά στον γενικό προϋπολογισμό ενός κράτους ή σε άλλον προϋπολογισμό του προοριζόμενο για συγκεκριμένη πολιτική ή για συγκεκριμένο στόχο. Το 2018 οι πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης από τον γενικό προϋπολογισμό ανήλθαν σε 885 εκατομμύρια ευρώ. Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή, αφενός, τήρησε τους όρους που διέπουν τις πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης προς χώρες-εταίρους και, αφετέρου, επαλήθευσε ότι είχαν τηρηθεί οι γενικοί όροι επιλεξιμότητας (όπως η επίτευξη ικανοποιητικών βελτιώσεων στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών) πριν από την εκταμίευση.

9.11. Ωστόσο, δεδομένου του ευρέος περιθωρίου στην ερμηνεία των σχετικών νομικών διατάξεων, η Επιτροπή διαθέτει σημαντική ευελιξία όταν κρίνει κατά πόσον μία δικαιούχος χώρα έχει τηρήσει τους εν λόγω γενικούς όρους (*).

(*) Ο έλεγχος των δημόσιων οικονομικών των χωρών-εταίρων δεν εμπίπτει στην εμβέλεια των ελέγχων που διενεργούμε στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας. Σε ορισμένες ειδικές εκδόσεις μας εξετάζουμε την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής στήριξης. Οι τελευταίες εξ αυτών είναι οι ειδικές εκδόσεις αριθ. 35/2016, με τίτλο «Εσοδα στην Αφρική», αριθ. 32/2016, με τίτλο «Συνδρομή της ΕΕ προς την Ουκρανία», και αριθ. 30/2016, με τίτλο «Αποτελεσματικότητα της στήριξης που παρέχει η ΕΕ στους τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα».

9.12. Βάσει του «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης», όταν οι συνεισφορές της Επιτροπής σε έργα πολλαπλών χορηγών προστίθενται σε εκείνες άλλων χορηγών και δεν διατίθενται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων διακριτών στοιχείων δαπανών, η Επιτροπή τεκμαίρεται ότι οι κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ τηρούνται, εφόσον οι επιλέξιμες δαπάνες που περιλαμβάνονται στο συνολικό συγκεντρωθέν ποσό καλύπτουν τη συνεισφορά της ΕΕ. Λάβαμε υπόψη την προσέγγιση αυτή κατά τη διενέργεια των ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης.

Το 2018 οι πληρωμές προς διεθνείς οργανισμούς από τον γενικό προϋπολογισμό ανήλθαν σε 2,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Δεν είμαστε σε θέση να ορίσουμε σε τι ποσοστό του εν λόγω ποσού εφαρμόζεται ο «τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης», δεδομένου ότι δεν πρόκειται για κάτι που παρακολουθεί χωριστά η Επιτροπή.

9.13. Σε τρεις πράξεις που υλοποιήθηκαν από διεθνείς οργανισμούς [Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά (Unicef) και το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Τροφίμων (ΠΠΤ)] παρατηρήσαμε έλλειψη συνεργασίας όσον αφορά τη διαβίβαση αναγκαίων δικαιολογητικών εγγράφων. Το γεγονός αυτό είχε σημαντικό αντίκτυπο στον προγραμματισμό των ελέγχων μας για το 2018. Στη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ ⁽⁹⁾ κατοχυρώνεται το δικαίωμα του ΕΕΣ να του διαβιβάζεται κάθε έγγραφο ή πληροφορία αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Στη γνώμη μας αριθ. 10/2018 ⁽¹⁰⁾ συνιστούμε στην Επιτροπή να ενισχύσει την υποχρέωση που υπέχουν οι διεθνείς οργανισμοί να διαβιβάζουν στο ΕΕΣ τα αναγκαία έγγραφα, ώστε να καθίσταται δυνατή η ολοκλήρωση των ελέγχων μας.

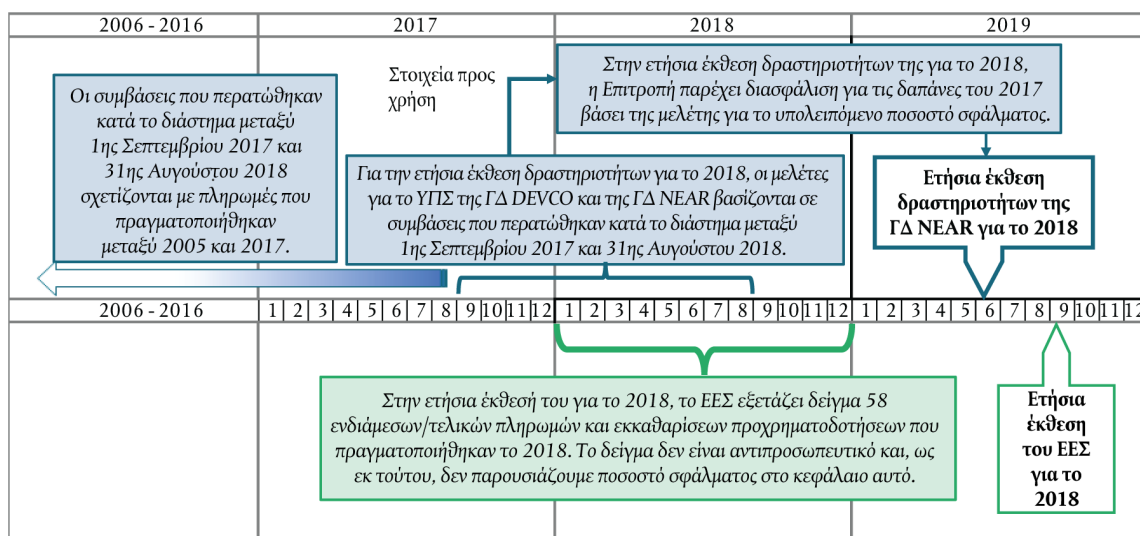
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

Μελέτη του 2018 για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος της ΓΔ NEAR

9.14. Το 2018 η ΓΔ NEAR ανέθεσε σε εξωτερικό σύμβουλο την εκπόνηση για λογαριασμό της της τέταρτης μελέτης για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος (ΥΠΣ). Σκοπός της μελέτης αυτής ήταν να εκτιμηθεί πόσα σφάλματα, στον τομέα αρμοδιότητας της συγκεκριμένης γενικής διεύθυνσης, διέλαθαν, ή είχαν μεν εντοπιστεί αλλά δεν είχαν διορθωθεί, από το σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που εφαρμόζει. Η μελέτη αποτελεί σημαντικό στοιχείο επί του οποίου βασίζει τη δήλωση αξιοπιστίας του ο Γενικός Διευθυντής.

9.15. Στο πλαίσιο της μελέτης εξετάστηκε αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων που είχαν εκτελεστεί στο πλαίσιο συμβάσεων που περατώθηκαν μεταξύ Σεπτεμβρίου 2017 και Αυγούστου 2018 (βλέπε **πλαίσιο 9.5**). Η ΓΔ NEAR έχει αναπροσαρμόσει τη μεθοδολογία της από τότε που την ανέπτυξε για πρώτη φορά, το 2012.

Πλαίσιο 9.5

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽⁹⁾ Το δικαίωμα πρόσβασης του ΕΕΣ σε έγγραφα κατοχυρώνεται στο άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: «Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει πληρωμές από τον προϋπολογισμό διαβιβάζει στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μετά από αίτησή του, κάθε αναγκαίο έγγραφο ή πληροφορία για την εκπλήρωση της αποστολής του.»

⁽¹⁰⁾ Γνώμη αριθ. 10/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας, σημείο 18.

9.16. Η ΓΔ NEAR παρουσίασε τα αποτελέσματα της μελέτης του 2018 για το ΥΠΣ στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της. Το συνολικό ΥΠΣ για τη συγκεκριμένη γενική διεύθυνση εκτιμάτο σε 0,72 %, ήτοι κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 % που έχει θέσει η Επιτροπή.

9.17. Στο πλαίσιο της επισκόπησης της μελέτης για το ΥΠΣ παρατηρήσαμε, όπως αναφέρεται και στην ετήσια έκθεσή μας για το 2016, ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης των περιθωρίων άσκησης υποκειμενικής κρίσης που αναγνωρίζονται στους ελεγκτές κατά την εκτίμηση του σφάλματος που ενέχουν μεμονωμένες πράξεις. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι διπλασιάστηκε ο αριθμός των πράξεων οι οποίες δεν υποβλήθηκαν σε ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης, επειδή οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες ⁽¹¹⁾. Σκοπός της μελέτης για το ΥΠΣ είναι να μετρηθούν τα σφάλματα που διέλαθαν όλων των δικλίδων ελέγχου που αφορούν την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση στο υφιστάμενο πλαίσιο δικλίδων ελέγχου. Καθώς, όμως, τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελεγκτικών εργασιών θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστα για το 23,6 % ⁽¹²⁾ των πράξεων του δείγματος, το ΥΠΣ δεν μετρά τα σφάλματα αυτά. Η απόδοση υπερβολικά μεγάλου βαθμού αξιοπιστίας στις ελεγκτικές εργασίες τρίτων θα μπορούσε να έχει επίπτωση στην επίτευξη του βασικού στόχου της μελέτης για το ΥΠΣ, εξαιτίας του αντικτύπου του στο υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ ECHO

9.18. Για το οικονομικό έτος 2018, εξετάσαμε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2018 της ΓΔ ECHO.

9.19. Κατά την εκτίμηση της συγκεκριμένης γενικής διεύθυνσης, το συνολικό επισφαλές ποσό κατά τον χρόνο των πληρωμών σε σχέση με τις δαπάνες που εγκρίθηκαν το 2018 (1,8 δισεκατομμύρια ευρώ) ανέρχεται σε 12,5 εκατομμύρια ευρώ (0,69 % των δαπανών που εγκρίθηκαν το 2018). Πάντα κατά την εκτίμησή της, από το συνολικό αυτό ποσό, τα 7,2 εκατομμύρια ευρώ (57,8 %) θα αποτελούσαν αντικείμενο διορθώσεων μέσω των ελέγχων της τα επόμενα έτη. Βάσει των στοιχείων αυτών, ο γενικός διευθυντής δήλωσε ότι το χρηματοδοτικό άνοιγμα της γενικής διεύθυνσης του ήταν χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 %. Δεδομένου ότι δεν διαθέτουμε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα προκειμένου να υπολογίσουμε το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» του ΠΔΠ, αδυνατούμε να κρίνουμε αν η δήλωση αυτή αντιφάσκει προς τα αποτελέσματα των ελεγκτικών εργασιών μας. Επιπλέον, ένα μικρό μόνο μέρος των ελέγχων μας (17 %) αφορά πράξεις εμπίπτουσες στην αρμοδιότητα της ΓΔ ECHO.

9.20. Όσον αφορά τη διορθωτική ικανότητα της εν λόγω γενικής διεύθυνσης, διαπιστώσαμε ότι, παρά τις προσπάθειές της να εξαιρεθούν από τον υπολογισμό οι ανακτήσεις προχρηματοδοτήσεων, τα ακυρωθέντα εντάλματα είσπραξης και οι εισπραχθέντες τόκοι, η αξιοπιστία της εκτίμησης για το 2018 υπονομεύεται εξαιτίας των μη εντοπισθέντων σφαλμάτων που είχαν ως αποτέλεσμα την υπερεκτίμηση αυτής της διορθωτικής ικανότητας. Μολονότι η αδυναμία αυτή δεν είναι εύκολο να ποσοτικοποιηθεί, δεν επηρεάζει τη διασφάλιση που παρείχε ο γενικός διευθυντής.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και μελέτη για το ΥΠΣ της ΓΔ DEVCO

9.21. Οι εργασίες μας σε σχέση με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και τη μελέτη σχετικά με το ΥΠΣ για το 2018 της ΓΔ DEVCO παρουσιάζονται αναλυτικά στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (βλέπε σημεία 28 έως 37).

Συμπεράσματα και συστάσεις

9.22. Το δείγμα πράξεων σχεδιάστηκε προκειμένου να μας διευκολύνει στη διαμόρφωση άποψης για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν συνολικά από τον προϋπολογισμό το 2018, και όχι για να είναι αντιπροσωπευτικό των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ. Ο αριθμός των πράξεων που ελέγχθηκαν δεν ήταν επαρκής για την εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος. Ως εκ τούτου, δεν προβήκαμε σε υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ (βλέπε σημείο 9.6). Εντούτοις, από την εξέταση των πράξεων και των συστημάτων προκύπτουν τρεις τομείς στους οποίους υπάρχει περιθώριο βελτίωσης.

Συστάσεις

9.23. Στο **παράρτημα 9.2** παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας από την επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στις τρεις συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το 2015 ⁽¹³⁾. Η Επιτροπή υλοποίησε δύο εξ αυτών πλήρως και μία εν μέρει.

9.24. Βάσει των διαπιστώσεών μας για το 2018, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

Σύσταση 9.1

Έως το 2020, να προβεί σε ενέργειες για να ενισχύσει την υποχρέωση που υπέχουν οι διεθνείς οργανισμοί να διαβιβάζουν στο ΕΕΣ, κατόπιν αιτήματός του, κάθε αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων του έγγραφο ή στοιχείο, όπως προβλέπεται στη ΣΔΕΕ.

⁽¹¹⁾ Το 2018 ο ανάδοχος έκρινε πλήρως αξιόπιστες 118 πράξεις στο πλαίσιο του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) και του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας (ΕΜΓ) (23,6 %) έναντι 57 (12,2 %) το 2017 και 55 (13,0 %) το 2016.

⁽¹²⁾ Θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες σχετικά με 118 πράξεις επί συνόλου 501 (ΕΜΓ + ΜΠΒ + ΙΜΒC).

⁽¹³⁾ Φέτος, για τη διαδικασία παρακολούθησης της συνέχειας που δόθηκε στις συστάσεις μας, επιλέξαμε την έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2015, δεδομένου ότι η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για την υλοποίησή τους.

Σύσταση 9.2

Έως το 2020, να λάβει μέτρα για να προσαρμόσει τη μεθοδολογία για το ΥΠΣ που εφαρμόζει η ΓΔ NEAR κατά τρόπο που να περιορίζονται οι αποφάσεις που θεωρούν πλήρως αξιόπιστες τις προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες, και να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή της.

Σύσταση 9.3

Να αναθεωρήσει τον υπολογισμό της διορθωτικής ικανότητας για το 2019 της ΓΔ ECHO, εξαιρώντας τις ανακτήσεις μη δαπανηθεισών προ-χρηματοδοτήσεων.

Μέρος 2 — Επιδόσεις

9.25. Αξιολογήσαμε πτυχές που αφορούν τις επιδόσεις για 15 πράξεις του δείγματός μας που έχουν ολοκληρωθεί. Διενεργήσαμε επιτόπιους ελέγχους κατά τις επισκέψεις μας σε τέσσερις αντιπροσωπείες της ΕΕ στην Ουκρανία, την Αλγερία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και το Λάος.

9.26. Για κάθε έργο, αξιολογήσαμε αν είχαν οριστεί σαφείς δείκτες εκροής και επακολούθου. Ελέγξαμε επίσης κατά πόσον οι στόχοι των έργων ως προς τις εκροές είχαν επιτευχθεί από άποψη ποσότητας, ποιότητας και προθεσμιών. Υποβάλαμε τις εγκεκριμένες δαπάνες των έργων σε πρόσθετους ελέγχους, προκειμένου να επαληθεύσουμε αν συμφωνούσαν με τις οικονομικές προσφορές που είχαν εγκριθεί.

9.27. Όλα τα εξετασθέντα έργα διέθεταν σαφείς και συναφείς δείκτες επιδόσεων. Τα λογικά τους πλαίσια ήταν σωστά δομημένα και οι εκροές τους ρεαλιστικές και εφικτές. Ωστόσο, σε ένα από τα έργα εντοπίσαμε ένα πρόβλημα με αντίκτυπο στις επιδόσεις (βλέπε **πλαίσιο 9.6**).

Πλαίσιο 9.6

Προβλήματα σχετικά με τις επιδόσεις στα έργα που επισκεφθήκαμε

Ελέγξαμε ένα πρόγραμμα δημιουργίας θεσμών το οποίο αποσκοπούσε στη βελτίωση της ικανότητας μονάδων πολιτικής προστασίας και διάσωσης στη Δημοκρατία της Σερβίας και στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να ανταποκρίνονται σε καταστάσεις κρίσης σε περίπτωση πλημμυρών.

Οι στόχοι εκροής που συνδέονταν με τις επιμορφωτικές δραστηριότητες επιτεύχθηκαν μόνον εν μέρει. Η συμμετοχή υπολειπόταν σημαντικά της προβλεπόμενης (κάτω του 50 %). Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

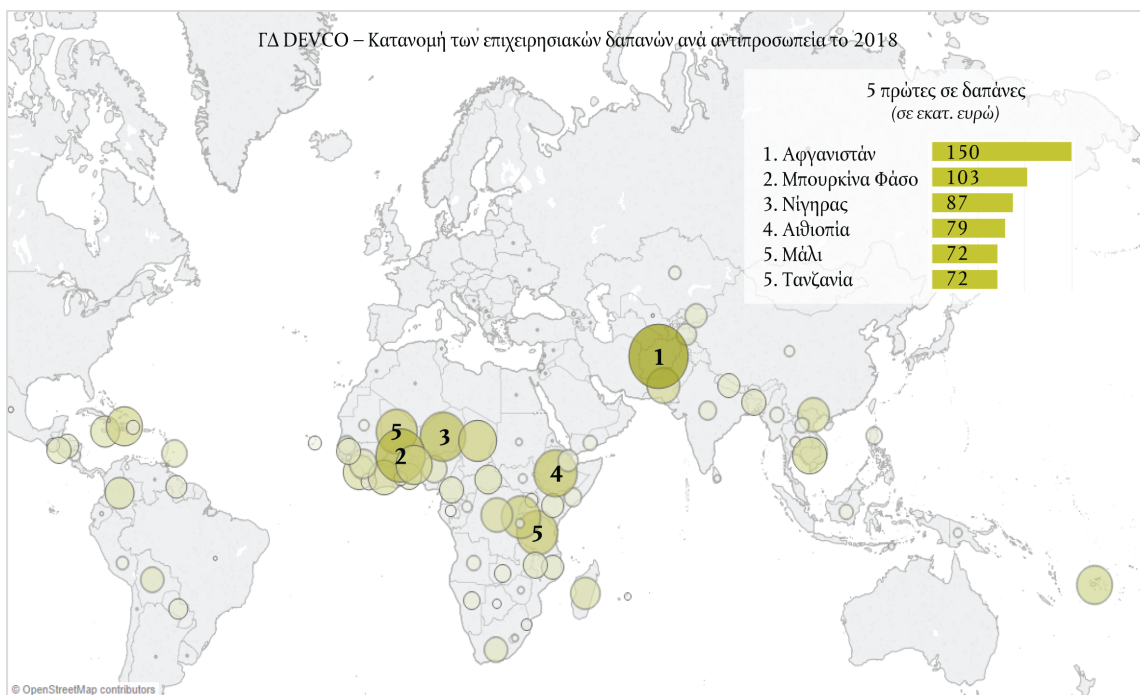
Στα εργαστήρια που διοργανώθηκαν στο Brčko και το Brod συμμετείχαν 20 και 32 άτομα αντίστοιχα, έναντι 60 συμμετοχών που είχαν προβλεφθεί ανά εκδήλωση.

Μια κοινή άσκηση επίδειξης που είχε προγραμματιστεί να πραγματοποιηθεί με τη συμμετοχή 50 ατόμων αντικαταστάθηκε από άσκηση επί πραγματικών δεδομένων με αντικείμενο την επικοινωνία σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης όπου συμμετείχαν έξι άτομα.

Θεωρούμε ότι τα στοιχεία αυτά είναι ενδεικτικά ανεπαρκούς σχεδιασμού: οι δείκτες εκροής που είχαν οριστεί στο λογικό πλαίσιο ήταν υπερβολικά αισιόδοξοι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.1

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΟ 2018

Πηγές: Χάρτης βάσης ©OpenStreetMap contributors, με άδεια του Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA), και Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για το 2018.

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ					
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2015	Σύσταση 1: Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης και η ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση οφείλουν να βελτιώσουν την ποιότητα των επαληθεύσεων δαπανών τις οποίες οι δικαιούχοι αναθέτουν σε εξωτερικούς ελεγκτές, ιδίως καθιερώνοντας νέα μέτρα όπως η χρήση πίνακα αξιολόγησης της ποιότητας, προκειμένου να ελεγχεται η ποιότητα των εργασιών που εκτελούν οι ελεγκτές που ορίζει ο δικαιούχος και να αξιολογούνται οι όροι της σχετικής εντολής.					X	
	Σύσταση 2: Η ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση οφείλει να λάβει μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζει ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται μέσω μηχανισμού αδελφοποίησης συμφωνεί με τον κανόνα της μη παροχής κέρδους και τηρεί την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.	X					
	Σύσταση 3: Η ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση οφείλει να αναθεωρήσει τη μεθοδολογία που εφαρμόζει για τον υπολογισμό του ΕΠΣ, προκειμένου να παρέχει στατιστικώς ακριβή στοιχεία σχετικά με τα επισφαλή ποσά όσον αφορά τις πληρωμές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του υπό έμμεση διαχείριση ΜΠΒ.	X					

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Διοίκηση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

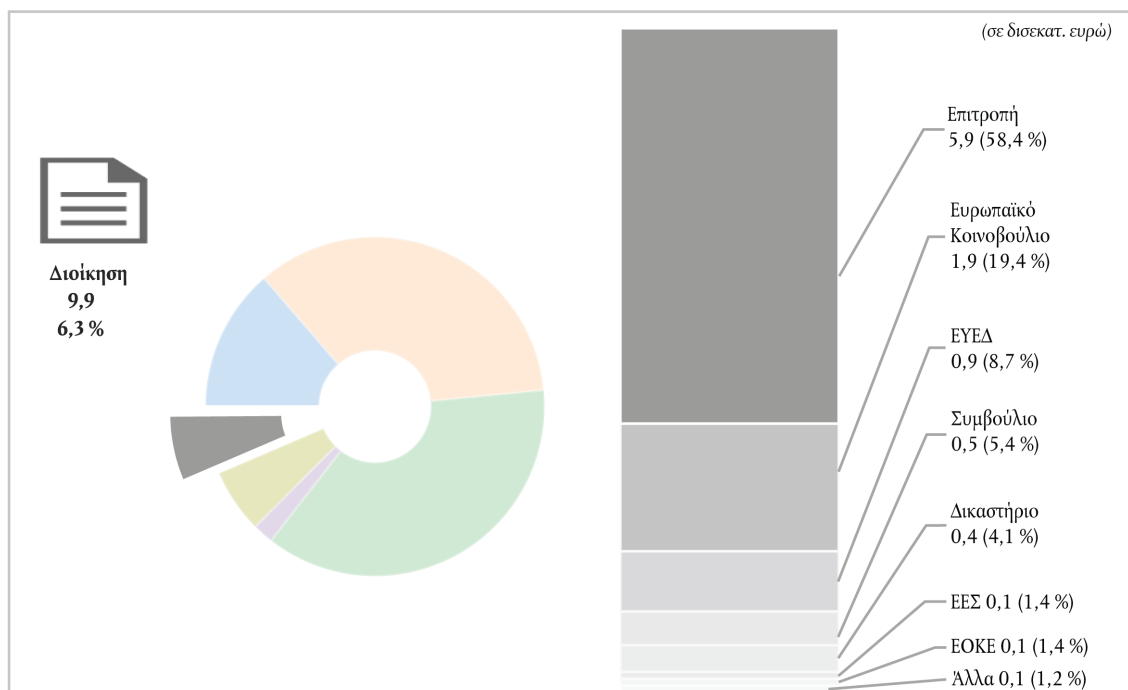
	Σημείο
Εισαγωγή	10.1-10.5
Σύντομη περιγραφή του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ	10.3
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	10.4-10.5
Κανονικότητα των πράξεων	10.6-10.13
Παρατηρήσεις σχετικά με το κύριο δείγμα πράξεων	10.7-10.8
Επιτροπή	10.8
Παρατηρήσεις σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων για την ενίσχυση της ασφάλειας προσώπων και εγκαταστάσεων	10.9-10.13
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	10.14
Συμπέρασμα και συστάσεις	10.15-10.17
Συμπέρασμα	10.15
Συστάσεις	10.16-10.17
Παράρτημα 10.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Διοίκηση»	
Παράρτημα 10.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Διοίκηση»	

Εισαγωγή

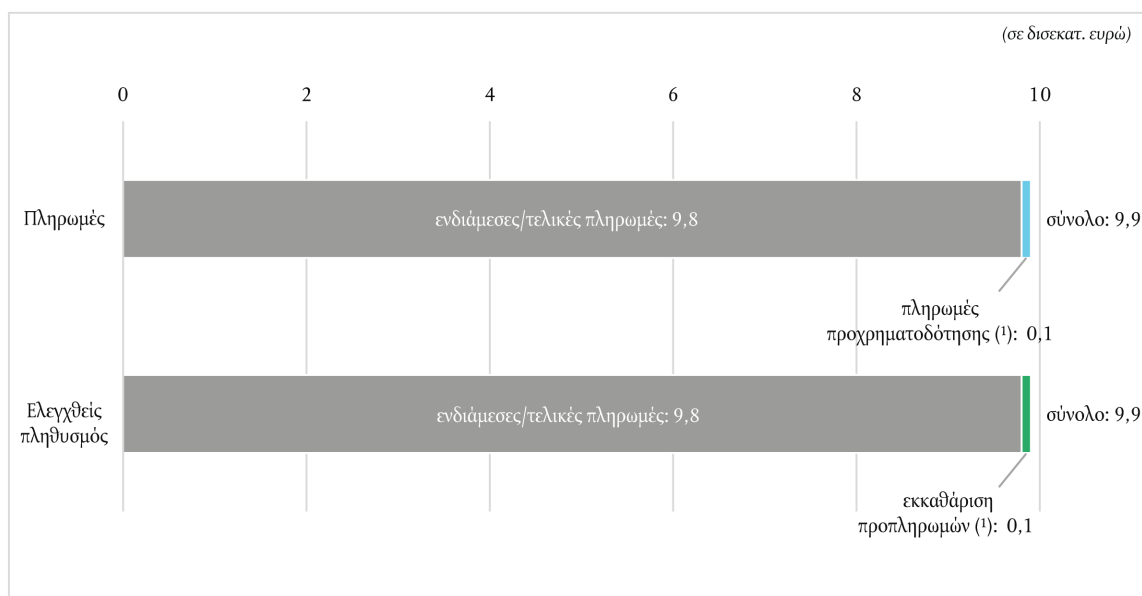
10.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον τομέα «Διοίκηση» του ΠΔΠ ⁽¹⁾. Στο **πλαίσιο 10.1** παρουσιάζεται επισκόπηση των δαπανών ανά θεσμικό ή άλλο όργανο στο πλαίσιο του προαναφερόμενου τομέα το 2018.

Πλαίσιο 10.1
Τομέας 5 του ΠΔΠ «Διοίκηση» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2018

Αναλυτικά στοιχεία για τις πληρωμές:

Πληρωμές και ελεγχθείς πληθυσμός:

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 13 του **παράρτηματος 1.1**).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2018.

⁽¹⁾ Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τις διοικητικές δαπάνες όλων των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, τις συνταξιοδοτικές δαπάνες, καθώς και τις πληρωμές προς τα Ευρωπαϊκά Σχολεία.

10.2. Καταρτίζουμε χωριστές εκθέσεις σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της ΕΕ ⁽²⁾, καθώς και σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Σχολεία ⁽³⁾. Η εντολή μας δεν περιλαμβάνει τον δημοσιονομικό έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Σύντομη περιγραφή του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ

10.3. Οι διοικητικές δαπάνες περιλαμβάνουν, αφενός, τις δαπάνες που αφορούν τους ανθρώπινους πόρους και αντιστοιχούν στο 60 % περίπου του συνόλου και, αφετέρου, τις δαπάνες που συνδέονται με τα κτίρια, τον εξοπλισμό, την ενέργεια, τις επικοινωνίες και την τεχνολογία των πληροφοριών. Από τις επί πολλά έτη εργασίες μας διαπιστώνεται ότι οι δαπάνες αυτές είναι χαμηλής επικινδυνότητας.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

10.4. Κατ' εφαρμογήν της προσέγγισης και των μεθόδων του ελέγχου που περιγράφονται στο **παράρτημα 1.1**, εξετάσαμε τα ακόλουθα όσον αφορά τον τομέα 5 του ΠΔΠ για το 2018:

- α) Δείγμα 45 πράξεων, σύμφωνα με το σημείο 11 του **παραρτήματος 1.1**, το οποίο σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό του φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ (βλέπε **πλαίσιο 10.1** και σημείο 10.3). Στόχος μας ήταν να συνεισφέρουμε στη συνολική δήλωση αξιοπιστίας, όπως περιγράφεται στο **παράρτημα 1.1**.
- β) Διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, τις οποίες διοργάνωσαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση της ασφάλειας προσώπων και εγκαταστάσεων ⁽⁴⁾.
- γ) Την αξιοπιστία των πληροφοριών περί κανονικότητας που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων όλων των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ, μεταξύ των οποίων και σε αυτές των γενικών διευθύνσεων (ΓΔ) και των υπηρεσιών της Επιτροπής που είναι πρωτίστως αρμόδιες για τις διοικητικές δαπάνες ⁽⁵⁾, και κατά πόσον οι πληροφορίες αυτές συμβαδίζουν, σε γενικές γραμμές, με τα δικά μας αποτελέσματα.

10.5. Οι δαπάνες του ίδιου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου υποβάλλονται σε έλεγχο από εξωτερική ελεγκτική εταιρεία ⁽⁶⁾. Τα αποτελέσματα του ελέγχου της τελευταίας επί των οικονομικών καταστάσεων μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 παρουσιάζονται στο σημείο 10.7.

Κανονικότητα των πράξεων

10.6. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις παρουσιάζονται συνοπτικά στο **παράρτημα 10.1**. Από τις 45 πράξεις που εξετάσαμε, οι 13 (28,9 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει του ποσοτικώς προσδιορισθέντος σφάλματος, θεωρούμε ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος βρίσκεται κάτω του ορίου σημαντικότητας.

Παρατηρήσεις σχετικά με το κύριο δείγμα πράξεων

10.7. Πέραν των ζητημάτων που αναλύονται στα σημεία 10.9 έως 10.13, δεν εντοπίσαμε ειδικά προβλήματα που να αφορούν το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ελεγκτικό Συνέδριο ⁽⁷⁾, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών, τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων ή την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

⁽²⁾ Οι ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της ΕΕ δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

⁽³⁾ Καταρτίζουμε ειδική ετήσια έκθεση, η οποία υποβάλλεται στο Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Αντίγραφο της έκθεσης αυτής κοινοποιείται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

⁽⁴⁾ Στο πλαίσιο του ελέγχου μας εξετάστηκαν τέσσερις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που διοργανώθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μία από το Συμβούλιο, πέντε από την Επιτροπή και τρεις από το Δικαστήριο. Οι διαδικασίες αυτές επελέγησαν κατά την κρίση των ελεγκτών.

⁽⁵⁾ ΓΔ Ανθρώπινων Πόρων και Ασφάλειας (HR), Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO), Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στις Βρυξέλλες (OIB) και το Λουξεμβούργο (OIL) και ΓΔ Πληροφορικής (DIGIT).

⁽⁶⁾ PricewaterhouseCoopers, Société à responsabilité limitée, Réviseur d'Entreprises.

⁽⁷⁾ Η αναφερόμενη στο σημείο 10.5 ανωτέρω έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρει ότι «οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου την 31η Δεκεμβρίου 2018 και των αποτελεσμάτων των πράξεών του, των ταμειακών ροών του και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή».

Επιτροπή

10.8. Συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη, εντοπίσαμε μεγαλύτερο αριθμό αδυναμιών στις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου όσον αφορά τη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων των υπαλλήλων⁽⁸⁾. Ειδικότερα, διαπιστώσαμε ότι το Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO) δεν διασφάλιζε επαρκώς την έγκαιρη ενημέρωση των ατομικών φακέλων των υπαλλήλων με ακριβή στοιχεία, ώστε να εξασφαλίζεται ότι ο υπολογισμός μισθών και επιδομάτων γίνεται επί ορθής βάσης. Παραδείγματος χάριν, παρά την ευρέως προβλεπόμενη μεταρρύθμιση του συστήματος οικογενειακών επιδομάτων στη Γαλλία, το PMO δεν επικαιροποίησε το μητρώο του με τα οικογενειακά επιδόματα που καταβάλλουν οι γαλλικές αρχές και τα οποία πρέπει να αφαιρούνται από τα επιδόματα που καταβάλλουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ⁽⁹⁾. Διαπιστώσαμε ακόμη ότι, στις περιπτώσεις που καταβάλλεται επίδομα στέγης, το ετήσιο εισόδημα του/της συζύγου ελέγχεται μόλις ανά τετραετία. Τέλος, το PMO δεν ήλεγχε τακτικά τον τόπο διαμονής των συνταξιούχων υπαλλήλων που επωφελούνται από την εφαρμογή διορθωτικού συντελεστή στις συντάξεις τους.

Παρατηρήσεις σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων για την ενίσχυση της ασφάλειας προσώπων και εγκαταστάσεων

10.9. Λόγω των τρομοκρατικών επιθέσεων που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια, τα θεσμικά όργανα έκριναν αναγκαίο να ενισχυθεί επείγουσως η προστασία προσώπων και εγκαταστάσεων. Ως εκ τούτου, εξετάσαμε δεκατρείς διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που διοργάνωσαν στον συγκεκριμένο τομέα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το διάστημα 2015-2018.

10.10. Στο πλαίσιο αυτό, εστίασαμε στον προσδιορισμό των αναγκών, στον χαρακτήρα της διαδικασίας που χρησιμοποιήθηκε, στην εφαρμογή της διαδικασίας σε όλα τα στάδια και στην επιλογή των αναδόχων. Διαπιστώσαμε αδυναμίες στις διαδικασίες που διοργάνωσαν το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή, οι οποίες οφείλονταν, ως επί το πλείστον, στην επείγουσα ανάγκη σύναψης των σχετικών συμβάσεων.

10.11. Για την ανάθεση συγκεκριμένων κατασκευαστικών έργων αναβάθμισης της ασφάλειας, το Κοινοβούλιο έκανε χρήση συμβάσεων-πλαίσου που ίσχυαν ήδη. Ο σχεδιασμός των εν λόγω συμβάσεων-πλαίσου τού παρείχε τη δυνατότητα να αναθέτει εργασίες που δεν περιλαμβάνονταν στον αρχικό πίνακα τιμών βάσει μίας μόνο προσφοράς υποβαλλόμενης από τον ανάδοχο. Το Κοινοβούλιο εφάρμοσε την προσέγγιση αυτή σε δύο από τις τέσσερις διαδικασίες που εξετάσαμε, με αποτέλεσμα να μην εξασφαλίσει, ενδεχομένως, τη χαμηλότερη δυνατή τιμή⁽¹⁰⁾.

10.12. Διαπιστώσαμε ότι, σε δύο από τις πέντε περιπτώσεις⁽¹¹⁾ που ελέγξαμε σε επίπεδο Επιτροπής, η τελευταία είχε διοργανώσει διαδικασίες με διαπραγμάτευση, παρά το γεγονός ότι δεν πληρούνταν τα κριτήρια του δημοσιονομικού κανονισμού για τη χρήση τέτοιων διαδικασιών. Στην πρώτη περίπτωση, η αξία της σύμβασης κατατιμήθηκε ώστε να καταστεί δυνατή η προμήθεια εξοπλισμού βιντεοεπιτήρησης βάσει διαδικασίας με διαπραγμάτευση για συμβάσεις μέσης αξίας, σύμφωνα με τους τότε ισχύοντες κανόνες⁽¹²⁾. Στη δεύτερη περίπτωση, η Επιτροπή επικατέστη τη ρήτρα «κατεπείγουσας ανάγκης», προκειμένου να συνάψει σύμβαση κατασκευαστικού έργου κατόπιν διαδικασίας με διαπραγμάτευση με έναν μόνο υποψήφιο, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού⁽¹³⁾. Ωστόσο, δεδομένου ότι έως την έναρξη της διαδικασίας είχαν παρέλθει αρκετοί μήνες, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να αποδείξει ούτε την κατεπείγουσα ανάγκη ούτε την αδυναμία συμμόρφωσης με τις προθεσμίες που ισχύουν για τις συνηθισμένες διαδικασίες.

10.13. Επιπλέον, στις περιπτώσεις τριών από τις διαδικασίες που εξετάσαμε σε επίπεδο Επιτροπής διαπιστώσαμε αδυναμίες σχετικές με τη διαδικασία αξιολόγησης. Σε μία περίπτωση, ο προσφέρων δεν πληρούσε μία από τις ελάχιστες απαιτήσεις της συγγραφής υποχρεώσεων, και στις δύο άλλες περιπτώσεις η Επιτροπή δεν είχε ελέγξει ικανοποιητικά τη συμμόρφωση με τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

10.14. Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που εξετάσαμε δεν αναφέρονται σημαντικά επίπεδα σφάλματος και αυτό συμβαδίζει με τα αποτελέσματα των δικών μας ελέγχων.

⁽⁸⁾ Βλέπε σημείο 10.12 της ετήσιας έκθεσης για το 2017 και σημείο 9.12 της ετήσιας έκθεσης για το 2015.

⁽⁹⁾ Βάσει του άρθρου 67, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της ΕΕ.

⁽¹⁰⁾ Αντίστοιχη διαπίστωση διατυπώσαμε στο σημείο 10.9 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

⁽¹¹⁾ Μία σύμβαση χαμηλής αξίας, τρεις συμβάσεις μέσης αξίας και μία σύμβαση της οποίας η αξία υπερέβαινε το όριο που ορίζεται στην οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις.

⁽¹²⁾ Άρθρο 136α του δημοσιονομικού κανονισμού του 2016 (συμβάσεις αξίας μεταξύ 60 001 και 1 35 000 ευρώ).

⁽¹³⁾ Άρθρο 134, παράγραφος 1, στοιχείο γ), του δημοσιονομικού κανονισμού του 2016.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Συμπέρασμα

10.15. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες που αφορούσαν τον τομέα «Διοίκηση» δεν ήταν σημαντικό (βλέπε **παράρτημα 10.1**).

Συστάσεις

10.16. Οι διαπιστώσεις της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις τέσσερις συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2015 παρουσιάζονται στο **παράρτημα 10.2**. Δεν εξετάσαμε τρεις συστάσεις, καθώς οι ελεγκτικές εργασίες μας για το 2018 δεν κάλυπταν πράξεις αυτού του είδους. Το θεσμικό όργανο το οποίο αφορούσε η άλλη σύσταση την έχει πλέον υλοποιήσει μερικώς (βλέπε επίσης σημείο 10.8).

10.17. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και του συμπεράσματός μας για το 2018, διατυπώνουμε την ακόλουθη σύσταση:

Σύσταση 10.1

Η Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει το συντομότερο δυνατό τα συστήματα που διαθέτει για τη διαχείριση των θεσμοθετημένων οικογενειακών επιδομάτων, αυξάνοντας τη συχνότητα των ελέγχων που διενεργεί σχετικά με την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων και ενισχύοντας τους ελέγχους συνέπειας στους οποίους υποβάλλει τις δηλώσεις επιδομάτων που λαμβάνουν οι υπάλληλοι από άλλες πηγές, ιδίως σε περιπτώσεις που πραγματοποιούνται μεταρρυθμίσεις των συστημάτων οικογενειακών επιδομάτων στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ «ΔΙΟΙΚΗΣΗ»

	2018	2017
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων:	45	55
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	Δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα	Δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο				
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Μη διαθέσιμο (*)
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς		
2015	Σύσταση 1: Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οφείλει να επανεξετάσει το ισχύον πλαίσιο ελέγχου για την εκτέλεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού που διατίθενται στις πολιτικές ομάδες. Επιπλέον, οφείλει να παρέχει καλύτερη καθοδήγηση μέσω ενισχυμένης παρακολούθησης της εφαρμογής, από πλευράς των ομάδων, των κανόνων για την έγκριση και την εκκαθάριση των δαπανών, καθώς και για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων (βλέπε σημείο 9.11).					X
	Σύσταση 2: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να βελτιώσει τα συστήματα παρακολούθησης που εφαρμόζει, ώστε να επιτύχει την έγκαιρη επικαιροποίηση των στοιχείων σχετικά με την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων τα οποία έχουν ενδεχομένως αντίκτυπο στον υπολογισμό των οικογενειακών επιδομάτων (βλέπε σημείο 9.12).			X		
	Σύσταση 3: Η ΕΥΕΔ οφείλει να διασφαλίσει την επαρκή τεκμηρίωση όλων των σταδίων των διαδικασιών επιλογής τοπικών υπαλλήλων στις αντιπροσωπείες (βλέπε σημείο 9.13).					X
	Σύσταση 4: Η ΕΥΕΔ οφείλει να βελτιώσει την καθοδήγηση που παρέχει σχετικά με τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εκτέλεση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων στις αντιπροσωπείες για συμβάσεις αξίας μικρότερης των 60 000 ευρώ (βλέπε σημείο 9.14).					X

(*) Στις ελεγκτικές εργασίες μας για το έτος 2018 δεν περιλάβαμε την εξέταση πράξεων αυτού του είδους. Θα παρακολουθήσουμε τις συστάσεις αυτές τα επόμενα έτη.

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΤΗΝ
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΤΟΣ 2018**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 1 — Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της	
Απαντήσεις της Επιτροπής	209
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 2 — Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση	
Απαντήσεις της Επιτροπής	213
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 3 — Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	
Απαντήσεις της Επιτροπής	217
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 4 — Έσοδα	
Απαντήσεις της Επιτροπής	245
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 5 — Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση	
Απαντήσεις της Επιτροπής	247
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 6 — Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	
Απαντήσεις της Επιτροπής	251
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 7 — Φυσικοί πόροι	
Απαντήσεις της Επιτροπής	259
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 8 — Ασφάλεια και ιθαγένεια	
Απαντήσεις της Επιτροπής	263
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 9 — Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας	
Απαντήσεις της Επιτροπής	265
Απαντήσεις στο κεφάλαιο 10 — Διοίκηση	
Απαντήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	267
Απαντήσεις της Επιτροπής	268

Κεφάλαιο 1 — Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της

Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Διαπιστώσεις του ελέγχου για το οικονομικό έτος 2018

Κανονικότητα των πράξεων

1.15 β). Η Επιτροπή επισημαίνει με ικανοποίηση τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που έχουν τεθεί σε εφαρμογή για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και ότι το ΕΕΣ επιβεβαιώνει ότι **τα ουσιώδη σφάλματα περιορίζονται σε ορισμένα είδη δαπανών**. Το συνολικό επίπεδο σφάλματος παραμένει χαμηλό σε σύγκριση με τα έτη πριν από το 2017.

1.16 Πρώτη περίπτωση. Όσον αφορά την **πολυπλοκότητα των κανόνων**, η Επιτροπή συμφωνεί ότι συμβάλλει σε μεγαλύτερο κίνδυνο σφάλματος. Ως εκ τούτου, καταβάλλει συνεχώς προσπάθειες για να **απλουστεύσει τους κανόνες** στο μέτρο του δυνατού (βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 1.18) και να αυξήσει τη χρήση απλούστερων μηχανισμών υλοποίησης, όπως οι απλουστευμένες επιλογές κόστους. Η μείωση της γραφειοκρατίας για τους δικαιούχους ήταν μία από τις κατευθυντήριες αρχές των προτάσεων της Επιτροπής για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, οι οποίες έλαβαν επίσης υπόψη τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Παράλληλα, η Επιτροπή συνέχισε κατά το τρέχον έτος να παρέχει στήριξη σε όλες τις αρχές των προγραμμάτων στα κράτη μέλη μέσω διαφόρων δράσεων, συναντήσεων και καθοδηγητικών σημειωμάτων, με σκοπό την καλύτερη πρόληψη και διόρθωση των σφαλμάτων και, γενικότερα, την ενίσχυση της ικανότητάς τους να τηρούν τις διατάξεις της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού. Ειδικότερα, οι δράσεις αυτές επικεντρώθηκαν στην ανάγκη να ενθαρρυνθεί η χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους και να προωθηθεί η ενίσχυση της διαφάνειας στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, μετά την εφαρμογή του επικαιροποιημένου σχεδίου δράσης για τις δημόσιες συμβάσεις.

1.18. Η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση ότι **στο ήμισυ σχεδόν των δαπανών που ελέγχθηκαν δεν παρουσιάζεται ουσιώδες σφάλμα**. Τα ουσιώδη σφάλματα περιορίζονται σε ορισμένα είδη δαπανών (δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων). Γι' αυτού του είδους τις δαπάνες, το συμπέρασμα του ΕΕΣ συνάδει με την αξιολόγηση της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του 2018.

1.19. Η Επιτροπή επιδιώκει συνεχώς να **προτείνει όσο το δυνατόν πιο απλούς κανόνες** για τα προγράμματα προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος σφάλματος. Ωστόσο, αποσκοπεί επίσης στον καθορισμό φιλόδοξων στόχων για την αύξηση των επιδόσεων των προγραμμάτων και τη στοχοθέτηση των ενισχύσεων, πράγμα που προϋποθέτει ενδεχομένως ορισμένη πολυπλοκότητα των κανόνων. Συνεπώς, η νομιμότητα και η κανονικότητα πρέπει να εξισορροπούνται με την επίτευξη των στόχων πολιτικής, λαμβανομένου παράλληλα υπόψη του κόστους υλοποίησης. Βλέπε επίσης απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 1.16, πρώτη περίπτωση.

1.21. **Στον τομέα της «Γεωργίας»**, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι άμεσες ενισχύσεις του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 71,8 % των δαπανών στον εν λόγω τομέα, δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. **Στον τομέα της «Ανταγωνιστικότητας»**, το επίπεδο σφάλματος βρίσκεται στο όριο σημαντικότητας του 2 %.

1.22. Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 1.21.

1.24. **Στο πλαίσιο του τομέα πολιτικής «Ανταγωνιστικότητα»**, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι μη ερευνητικές δαπάνες θεωρούνται από το ΕΕΣ χαμηλότερου κινδύνου.

Όπως εξηγείται στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο που συνοδεύει τη νομοθετική της πρόταση, η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι, για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», θεωρεί ότι ένας κίνδυνος σφάλματος, σε ετήσια βάση, μεταξύ 2 % και 5 % είναι ρεαλιστικός, λαμβανομένων υπόψη των εγγενών κινδύνων που συνδέονται με τον σχεδιασμό του προγράμματος και το κόστος των ελέγχων. Ωστόσο, η Επιτροπή επιδιώκει να επιτύχει επίπεδο σφάλματος όσο το δυνατόν πλησιέστερο στο 2 % κατά την περάτωση του προγράμματος.

1.25. **Στον τομέα της «Συνότητας»**, η Επιτροπή τονίζει τη σημασία του έργου που επιτελούν οι ελεγκτικές αρχές όσον αφορά τον εντοπισμό σφαλμάτων. Το έργο αυτό είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις προτού υποβληθούν οι λογαριασμοί 2014-2020 στην Επιτροπή ή πριν να μπορέσουν να περατωθούν τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η αποκλίνουσα ερμηνεία των εφαρμοστέων εθνικών ή ενωσιακών κανόνων είχε αντίκτυπο στο ποσοστό σφάλματος που υπολόγισε το ΕΕΣ (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.14).

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να **συνεργάζεται στενά με τις διαχειριστικές και ελεγκτικές αρχές** μέσω διαφόρων καθοδηγητικών σημειωμάτων, τεχνικών συναντήσεων και κοινών ελεγκτικών εργαλείων, προκειμένου να διασφαλιστεί διαχρονικά υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος κάτω από το επίπεδο σημαντικότητας.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι υπάρχουν ορισμένα επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία συνεχίζονται οι διαδικασίες διακοπής και αναστολής με σκοπό την εφαρμογή σχεδίων δράσης, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών διορθώσεων. Οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν και οι δράσεις που αναλήφθηκαν αναφέρονται με διαφανή τρόπο στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των υπηρεσιών της Επιτροπής.

1.26. Στον τομέα της «Γεωργίας», η Επιτροπή είναι ικανοποιημένη με τη διαπίστωση του ΕΕΣ ότι οι άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ, που αντιπροσωπεύουν το 71,8 % των δαπανών στον τομέα «Φυσικοί πόροι» ή 41,6 δισεκατ. ευρώ, δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Το συμπέρασμα αυτό συνάδει με το εκτιμώμενο από την Επιτροπή ποσοστό σφάλματος για τις εν λόγω δαπάνες στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2018.

1.27. Στον τομέα των «διοικητικών δαπανών», τα συστήματα ελέγχου της ίδιας της Επιτροπής επιβεβαίωσαν επίσης ότι οι δαπάνες αυτές δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

1.28. Βλέπε απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 1.19 και 1.26.

1.30. Στον τομέα της «Συνοχής», η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την αξιολόγηση του ΕΕΣ σχετικά με τρία σημαντικά σφάλματα όσον αφορά την περίοδο 2014-2020 και δύο σφάλματα όσον αφορά την περίοδο 2007-2013 για την πολιτική συνοχής. Αυτό οφείλεται στην αποκλίνοια ερμηνεία των εφαρμοστέων εθνικών ή ενωσιακών κανόνων που έχει αντίκτυπο στο υπολογισθέν ποσοστό σφάλματος. Η Επιτροπή παραπέμπει στα πλέον απαισιόδοξα σενάρια που δημοσιοποιήθηκαν στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2018 για την πολιτική συνοχής, τα οποία θεωρεί ότι αντικατοπτρίζουν, λαμβανομένων υπόψη των συμφωνηθέντων σφαλμάτων, εύλογη εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος.

Η Επιτροπή τονίζει ότι, όσον αφορά τα επιβεβαιωμένα σφάλματα, θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες παρακολούθησης και θα λάβει κάθε μέτρο που κρίνει αναγκαίο.

1.31. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στον τομέα της «Συνοχής», οι ελεγκτικές αρχές εντόπισαν την πλειονότητα των παραβάσεων των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων στις πράξεις που εξέτασε το ΕΕΣ. Αυτό καταδεικνύει τη βελτίωση της ικανότητας των ελεγκτικών αρχών να εντοπίζουν τέτοιου είδους σφάλματα. Ωστόσο, η Επιτροπή θα συνεχίσει να αναλαμβάνει δράση για να εξασφαλίσει καλύτερο εντοπισμό των εν λόγω ζητημάτων από τις πρωτοβάθμιες επαληθεύσεις διαχείρισης, ιδίως μέσω της εφαρμογής του επικαιροποιημένου σχεδίου δράσης της για τις δημόσιες συμβάσεις.

Οι πληροφορίες της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα

1.33. Η Επιτροπή αποδίδει ύψιστη προτεραιότητα στη διασφάλιση της ορθής διαχείρισης και της προστασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ από σφάλματα και απάτες.

Για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή ένα σταθερό, διαφανές και αποτελεσματικό μοντέλο διασφάλισης και λογοδοσίας, καθώς και ένα ισχυρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου. Σε αυτό το πλαίσιο —κατά περίπτωση σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τις εντεταλμένες οντότητες— οι υπηρεσίες της Επιτροπής λαμβάνουν μέτρα για την πρόληψη των σφαλμάτων, των παρατυπιών και της απάτης και, όταν αυτά συμβαίνουν, αναλαμβάνουν δράση για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Με βάση τις δηλώσεις αξιοπιστίας των κύριων διατακτών της Επιτροπής (που αναφέρουν, μεταξύ άλλων, ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους παρέχουν την αληθή και ακριβή εικόνα), το Σώμα των Επιτρόπων αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Η Επιτροπή αναφέρει στις εκθέσεις της, με διαφανή τρόπο, τις αδυναμίες που εντόπισαν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζει. Οι αδυναμίες αυτές επισημαίνονται από τις επιφυλάξεις που διατυπώνονται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους και δημοσιοποιούνται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής υποχρεούνται να καταρτίσουν σχέδια δράσης για τον τρόπο αντιμετώπισης των σχετικών αδυναμιών κάθε φορά που διατυπώνεται επιφύλαξη.

1.34. Όσον αφορά τη δήλωση αξιοπιστίας, η Επιτροπή επαναλαμβάνει την υποστήριξή της στην πιλοτική προσέγγιση για την πολιτική συνοχής, την οποία ακολουθεί το ΕΕΣ. Η κοινή και εναρμονισμένη αντίληψη για το συνολικό πλαίσιο διασφάλισης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την προσέγγιση αυτή, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα σταθερό πλαίσιο υποβολής εκθέσεων, καθώς και ένα αξιόπιστο σύστημα διασφάλισης για τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, και να καταστεί δυνατός ο ενιαίος έλεγχος. Η Επιτροπή είναι διατεθειμένη να συνεχίσει τη συζήτηση με το ΕΕΣ για την επίτευξη αυτής της κοινής αντίληψης.

1.37. Μολονότι οι δαπάνες της ΕΕ υπόκεινται σε κοινά χαρακτηριστικά ελέγχου, τα επιμέρους προγράμματα δαπανών μπορεί να είναι πολύ διαφορετικά από τον ένα τομέα πολιτικής στον άλλον. Ως εκ τούτου, **οι στρατηγικές ελέγχου πρέπει να προσαρμόζονται στους διαφορετικούς τρόπους διαχείρισης, τομείς πολιτικής και/ή ειδικές διαδικασίες χρηματοδότησης και στους σχετικούς κινδύνους.** Η προσέγγιση αυτή δίνει τη δυνατότητα στις ΓΔ να εντοπίζουν τις αδυναμίες που επηρεάζουν συγκεκριμένα προγράμματα δαπανών (ή στοιχεία αυτών) και να λαμβάνουν στοχευμένα μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

Πλαίσιο 1.10 — Βάση της εκτίμησης της Επιτροπής για τον κίνδυνο κατά την πληρωμή

Δεύτερη περίπτωση: Για να συμβάλουν στην υποβολή εκθέσεων της Επιτροπής σχετικά με τις δαπάνες του 2018, αμφότερες οι Γενικές Διευθύνσεις REGIO και EMPL εκτίμησαν τον κίνδυνο κατά την πληρωμή και κατά την περάτωση χρησιμοποιώντας την πλέον συντηρητική προσέγγιση με βάση τα επιβεβαιωμένα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για την περίοδο 2016-2017. Τα μη επιβεβαιωμένα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για την περίοδο 2017-2018 χρησιμοποιούνται μόνο σε περίπτωση που είναι υψηλότερα από τα επιβεβαιωμένα ποσοστά της περιόδου 2016-2017. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, κατά την υπογραφή των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, οι δηλωθείσες δαπάνες κατά το ημερολογιακό έτος για το οποίο υποβάλλεται η έκθεση καλύπτονται από την παρακράτηση της τάξης του 10 % σε ενδιάμεσες πληρωμές.

Τέταρτη περίπτωση: Στον τομέα πολιτικής «Η Ευρώπη στον κόσμο», καθεμία από τις μελέτες των ΓΔ DEVCO και NEAR για το υπολειπόμενο επίπεδο σφάλματος βασίζεται σε αντιπροσωπευτικά δείγματα περίπου 500 πράξεων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εξαίρεση των παλαιών συμβάσεων βελτώνει την εκτίμηση του κινδύνου που σχετίζεται με το έτος αναφοράς.

1.39 Δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι ο κίνδυνος κατά την πληρωμή που δημοσιοποιείται στην **ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις** παρέχει ακριβή εικόνα του κινδύνου για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών **δαπανών στο πλαίσιο του τομέα «Συνολική»** για το 2018, που αφορά διαφορετική περίοδο από εκείνη που ελέγχθηκε από το ΕΕΣ.

1.39 Τρίτη περίπτωση. Στον τομέα πολιτικής της «Γεωργίας», η Επιτροπή είναι πολύ ικανοποιημένη από το γεγονός ότι το συμπέρασμα του ελέγχου του ΕΕΣ συνάδει με τον κίνδυνο κατά την πληρωμή που αναφέρεται στην **ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις** και στην **ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων** της ΓΔ AGRI. Τα εν λόγω χαμηλά ποσοστά σφάλματος (βλέπε σημείο 7.35) τεκμηριώνουν εύλογη βεβαιότητα για τη δήλωση αξιοπιστίας του Γενικού Διευθυντή της ΓΔ AGRI (βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 7.35 και 7.37).

1.40. Στόχος της Επιτροπής είναι το επίπεδο σφάλματος να βρίσκεται κάτω από το 2 % στο τέλος του κύκλου ζωής των προγραμμάτων (βλέπε **ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις**, σελίδες 151-152).

Ο πολυετής χαρακτήρας των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ καθιστά δυνατή τη διόρθωση των σφαλμάτων ακόμη και μετά την πραγματοποίηση των πληρωμών, κατά τα έτη μέχρι την περάτωση των προγραμμάτων. Η Επιτροπή εκτίμησε ότι οι συνολικές μελλοντικές διορθώσεις θα ανέλθουν στο 0,9 % των συνολικών σχετικών δαπανών του 2018. Ως εκ τούτου, σε σύγκριση με τον εκτιμώμενο κίνδυνο κατά την πληρωμή, ο κίνδυνος κατά την περάτωση εκτιμάται στο 0,8 % του συνόλου των σχετικών δαπανών του 2018.

1.41. Οι μελλοντικές διορθώσεις εκτιμώνται σύμφωνα με κοινή μεθοδολογία, δηλαδή βάσει ιστορικών μέσων όρων προσαρμοσμένων ανάλογα με τις ανάγκες, ιδίως για την εξάλειψη των στοιχείων που δεν είναι πλέον συναφή. Ως εκ τούτου, οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές διορθώσεις είναι συντηρητικές και αντικατοπτρίζουν την πραγματική διορθωτική ικανότητα των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Συμπεράσματα

1.49. Η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση ότι στο ήμισυ περίπου των δαπανών που ελέγχθηκαν δεν παρουσιάζεται ουσιώδες σφάλμα. Τα ουσιώδη σφάλματα περιορίζονται σε ορισμένα είδη δαπανών (δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων). Το συνολικό επίπεδο σφάλματος παραμένει χαμηλό σε σύγκριση με τα έτη πριν από το 2017.

Κεφάλαιο 2 — Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Δημοσιονομική διαχείριση το 2018

2.8. Το 2018, σημειώθηκε σημαντική επιτάχυνση στην **υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής**. Το ποσοστό επιλογής έργων για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής στο τέλος του 2018 ανήλθε σε 76,6 %, το οποίο είναι κατά 4,2 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο σε σύγκριση με το διάστημα 2007-2013 κατά την ίδια περίοδο αναφοράς. Το ποσοστό επιλογής για το ΕΚΤ και την ΠΑΝ στο τέλος του 2018 ανήλθε σε 70 %, ποσοστό που κατά την άποψη της Επιτροπής βρίσκεται σε συγκρίσιμο επίπεδο με την περίοδο 2007-2013.

Το 2018, ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός εφαρμόστηκε πλήρως, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων με ειδικό προορισμό.

Οι προσπάθειες για την επίτευξη της επιτόπιας εφαρμογής συνεχίζονται. Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά τα προγράμματα που θεωρείται ότι διακυβεύονται, ώστε να συμβάλει στην πρόληψη της υποαπορρόφησης και της πιθανής αποδέσμευσης. Διεξάγεται εντατικός διάλογος με τα οικεία κράτη μέλη για τη βελτίωση της κατάστασης. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν ουσιαστική στήριξη στα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής τεχνικής βοήθειας και συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Η υλοποίηση των **προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης** για την περίοδο 2014-2020, τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ, δεν εμφανίζει καθυστερήσεις και συνεχίζει με κανονικούς ρυθμούς.

2.9 έως 2.11. Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την εκτίμηση του ΕΕΣ όσον αφορά τη βασική αιτία των αχρησιμοποίητων **προχρηματοδοτήσεων**.

Η εφαρμογή των ταμείων της πολιτικής συνοχής κατέδειξε ότι τα ποσοστά προχρηματοδότησης για την περίοδο 2014-2020 ήταν υπερβολικά υψηλά. Ως εκ τούτου, τα ποσά των μη χρησιμοποιηθέντων ετήσιων προχρηματοδοτήσεων επεστράφησαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Επιπλέον, η εισαγωγή του **κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης** v+3 (αντί v+2) από τους συννομοθέτες αποθάρρυνε την ταχύτερη δημοσιονομική εκτέλεση.

Προκειμένου να δοθούν κίνητρα για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την έγκαιρη υλοποίηση για την περίοδο 2021-2027, η πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για τον καθορισμό κοινών διατάξεων [COM(2018) 375] περιλαμβάνει έναν κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης v+2 αντί του ισχύοντος κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης v+3. Για τον ίδιο λόγο, το ύψος της προχρηματοδότησης μειώνεται σε ετήσια πληρωμή της τάξης του 0,5 % με βάση τη συνολική στήριξη από τα Ταμεία.

Τα σημεία 2.9 έως 2.11 δεν αφορούν το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, δεδομένου ότι η προχρηματοδότηση καταβάλλεται μόνο κατά τα 3 πρώτα έτη της περιόδου προγραμματισμού, δηλαδή από το 2014 έως το 2016 [σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013].

2.18. Έπειτα από καθυστερήσεις στην έναρξη, η υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής προχωρεί ικανοποιητικά.

2.19 έως 2.21. Στην πρότασή της σχετικά με τα **ανώτατα όρια πληρωμών για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο**, η Επιτροπή έχει συνυπολογίσει όλες τις εξελίξεις ως προς τις εκτιμήσεις των πληρωμών κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, συμπεριλαμβανομένης της πραγματικής εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ κατά τα προηγούμενα έτη και των αναμενόμενων αναγκών κατά την περίοδο 2021-2027.

Οι εκτιμήσεις αυτές περιλαμβάνουν επίσης την πρόταση της Επιτροπής να μειωθεί το επίπεδο της ετήσιας προχρηματοδότησης για τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020 από 3 % για την περίοδο 2020-2023 σε 1 % για τα έτη 2021-2023 [βλέπε COM(2018) 614]. Η πρόταση αυτή δεν έχει ακόμη συζητηθεί στο Συμβούλιο.

Έπειτα από καθυστερήσεις στην έναρξη, η υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής προχωρεί ικανοποιητικά. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, στο τέλος του Δεκεμβρίου του 2018, το ποσοστό επιλογής έργων στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2014-2020, όπως αναφέρεται στην απάντησή της στο σημείο 2.8, είναι υψηλότερο από το ποσοστό στο αντίστοιχο χρονικό σημείο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η εφαρμογή των ΕΔΕΤ δεν έχει καθυστερήσει περισσότερο απ' ό,τι στο προηγούμενο ΠΔΠ.

Ζητήματα χρηματοοικονομικής διαχείρισης που αφορούν τον προϋπολογισμό του 2018 και το μέλλον

2.22 και 2.23. Η καθυστερημένη έγκριση του ΠΔΠ για την περίοδο 2014-2020 και η επακόλουθη καθυστέρηση στην έγκριση του κανονισμού για τον καθορισμό κοινών διατάξεων (6 μήνες αργότερα απ' ό,τι για την περίοδο 2007-2013) είχαν ως αποτέλεσμα την καθυστερημένη έναρξη της **εφαρμογής των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2014-2020**. Ωστόσο, από το 2018, η εφαρμογή προχωρεί με κανονικούς ρυθμούς.

Η αλληλεπικάλυψη των περιόδων προγραμματισμού αποτελεί φυσική συνέπεια της ύπαρξης πολυετών προγραμμάτων με κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης $n+2/n+3$.

Όσον αφορά τον κίνδυνο ανεπάρκειας των πιστώσεων πληρωμών στην αρχή του επόμενου ΠΔΠ, βλέπε τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 2.8 και 2.19 έως 2.21.

2.26. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το πραγματικό **άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ σε εγγυήσεις** δεν θα πρέπει κατ' ανάγκη να επιβαρύνει έναν μόνο ετήσιο προϋπολογισμό. Το άνοιγμα που επιβαρύνει τον ετήσιο προϋπολογισμό αποτελεί τμήμα μόνο του πραγματικού ανοίγματος και μέρος αυτού προστατεύεται από αποθεματικό ρευστότητας (βλέπε επίσης σημείο 2.27).

2.28. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι στη διαχείριση του κινδύνου του **ETBA**, το οποίο δραστηριοποιείται σε αναδυόμενες αγορές και σε ευάλωτες χώρες με υψηλότερο κίνδυνο σε σχέση με τις πράξεις που καλύπτονται από εγγύηση στα κράτη μέλη, επικουρείται από την ομάδα τεχνικής αξιολόγησης εγγυήσεων (Guarantee Technical Assessment Group – GTAG), της οποίας τα μέλη είναι εμπειρογνώμονες σε θέματα κινδύνων, οι οποίοι αποσπώνται σε προσωπική βάση από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που ενεργούν ως εταίροι υλοποίησης.

Συμπεράσματα και συστάσεις

2.44. Η καθυστερημένη έγκριση του ΠΔΠ για την περίοδο 2014-2020 και η επακόλουθη καθυστέρηση στην έγκριση του κανονισμού για τον καθορισμό κοινών διατάξεων είχαν ως αποτέλεσμα την καθυστερημένη έναρξη της **εφαρμογής των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2014-2020**. Ωστόσο, από το 2018, η εφαρμογή σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν ουσιαστική στήριξη στα κράτη μέλη για την επιτάχυνση της επιτόπιας υλοποίησης.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει επίσης ότι η υλοποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2020, τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ, δεν εμφανίζει καθυστερήσεις και συνεχίζει με κανονικούς ρυθμούς.

2.44 *Πρώτη περίπτωση.* Η εφαρμογή των ταμείων της πολιτικής συνοχής κατέδειξε ότι τα ποσοστά **προχρηματοδότησης** για την περίοδο 2014-2020 ήταν υπερβολικά υψηλά. Ως εκ τούτου, τα ποσά των μη χρησιμοποιηθεισών ετήσιων προχρηματοδοτήσεων επεστράφησαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Επιπλέον, η εισαγωγή του **κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης $n+3$** (αντί $n+2$) από τους συννομοθέτες αποθάρρυνε την ταχύτερη δημοσιονομική εκτέλεση.

Προκειμένου να δοθούν κίνητρα για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την έγκαιρη υλοποίηση για την περίοδο 2021-2027, η πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για τον καθορισμό κοινών διατάξεων [COM(2018) 375] περιλαμβάνει έναν κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης $n+2$ αντί του ισχύοντος κανόνα αυτόματης αποδέσμευσης $n+3$. Για τον ίδιο λόγο, το ύψος της προχρηματοδότησης μειώνεται σε ετήσια πληρωμή της τάξης του 0,5 % με βάση τη συνολική στήριξη από τα Ταμεία.

2.44 *Δεύτερη περίπτωση.* Η πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο ΠΔΠ λαμβάνει υπόψη ότι το **συνολικό περιθώριο πληρωμών (ΣΠΠ)** δεν μπορεί να μεταφερθεί στο επόμενο ΠΔΠ.

2.44 *Τρίτη περίπτωση.* Μετά από καθυστερήσεις στην έναρξη, η υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής προχωρεί ικανοποιητικά. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, στο τέλος του Δεκεμβρίου του 2018, το **ποσοστό επιλογής έργων** στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2014-2020, όπως αναφέρεται στην απάντησή της στο σημείο 2.8, είναι υψηλότερο από το ποσοστό στο αντίστοιχο χρονικό σημείο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013.

2.44 *Τέταρτη περίπτωση.* Στην πρότασή της σχετικά με τα **ανώτατα όρια πληρωμών** κατά την έναρξη του επόμενου ΠΔΠ η Επιτροπή συνυπολογίζει τις εκτιμώμενες ανάγκες, καθώς και τους πιθανούς περιορισμούς από το ανώτατο όριο ιδίων πόρων για τα έτη αυτά.

2.45. Η **υλοποίηση των ΕΔΕΤ** συνέχισε να βελτιώνεται το 2018 σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Το 2018 επιτεύχθηκε πλήρης εκτέλεση του ψηφισθέντος προϋπολογισμού. Βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 2.8 και 2.22.

Σύσταση 2.1 (επίπεδο πιστώσεων πληρωμών)

α) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση στο μέτρο του δυνατού, λαμβανομένης υπόψη της αβεβαιότητας και της ακρίβειας των προβλέψεων των κρατών μελών για την εφαρμογή των ΕΔΕΤ — προβλέψεις στις οποίες βασίζονται κυρίως οι συνολικές εκτιμήσεις των πληρωμών.

β) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο θέτει φιλόδοξα και ρεαλιστικά επίπεδα ανάληψης υποχρεώσεων για τα μελλοντικά προγράμματα δαπανών. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή πρότεινε επίσης αλλαγές στους κανόνες αποδέσμευσης.

Με βάση τις τελευταίες προβλέψεις για τις ανάγκες πληρωμών μετά το 2020, η Επιτροπή πρότεινε επίσης ετήσια ανώτατα όρια πληρωμών που αντιστοιχούν στις αναμενόμενες ανάγκες και στην εφαρμογή της νέας γενιάς προγραμμάτων, καθώς και στις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων από τα προηγούμενα δημοσιονομικά πλαίσια.

γ) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή έχει παρουσιάσει τις νομοθετικές της προτάσεις σχετικά με την πολιτική συνοχής αρκετά πριν από την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού 2021-2027. Ταυτοχρόνως, τονίζει ότι την ευθύνη για την έγκριση του νομικού πλαισίου φέρει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Σύσταση 2.2 (κοινό ταμείο προβλέψεων)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εισηγείται και να παρακολουθεί το τρέχον ανεξόφλητο υπόλοιπο που καλύπτεται από τα τρία ταμεία εγγυήσεων (ΕΕΔ, ΕΤΣΕ, ΕΤΒΑ) και θα συνεχίσει να αποστέλλει τακτικές εκθέσεις στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού. Η μεθοδολογία του πραγματικού συντελεστή προβλέψεων θα αποτελέσει αντικείμενο κατ' εξουσιοδότηση πράξης. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ο συντελεστής θα εφαρμοστεί σταδιακά, με τρόπο συνετό (άρθρο 213 παράγραφος 2), λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την αρχική φάση κατάρτισης των συνολικών προβλέψεων.

Σύσταση 2.3 (χρηματοδοτικά μέσα που τελούν υπό τη διαχείριση του Ομίλου ΕΤΕπ)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να υποβάλλει στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ετήσια λεπτομερή έκθεση για όλα τα χρηματοδοτικά μέσα. Η έκθεση αυτή θα περιλαμβάνει επίσης το συνολικό ποσό και την κατανομή των κεφαλαίων που μεταφέρονται στα χρηματοδοτικά μέσα που τελούν υπό τη διαχείριση του Ομίλου ΕΤΕπ.

Κεφάλαιο 3 — Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Εισαγωγή

3.1. Η Επιτροπή δεσμεύεται να βελτιώσει το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η βελτίωση αυτή θα πραγματοποιείται συνεχώς, αλλά σταδιακά και ιδίως στο πλαίσιο του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου. Προς τον σκοπό αυτό, απαιτείται πλήρης δέσμευση και από όλες τις άλλες οντότητες που συμμετέχουν στην εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, ιδίως από τα κράτη μέλη.

Το πλαίσιο επιδόσεων σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ περιλαμβάνει τρία στοιχεία: α) τη νομικώς υποχρεωτική υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους δείκτες που αποτελούν μέρος των νομικών βάσεων των προγραμμάτων, β) την παρακολούθηση της υλοποίησης των προγραμμάτων, με τη χρήση ενός πολύ ευρύτερου φάσματος τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών πληροφοριών και γ) τις τακτικές αξιολογήσεις που εκτιμούν τις επιδόσεις των προγραμμάτων. Μολονότι οι δείκτες μπορούν να παρέχουν ενδείξεις σχετικά με το πού θα πρέπει να δίνεται προσοχή όταν εξετάζεται ποια προγράμματα θα μπορούσαν ενδεχομένως να προκαλέσουν ανησυχίες σχετικά με τις επιδόσεις, απαιτούνται πρόσθετες ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες για να γίνει αντιληπτό αν υπάρχουν πραγματικά προβλήματα, ποια είναι ακριβώς αυτά και πώς μπορούν να μετριαστούν.

Μέρος 1 — Τι μαρτυρούν οι δείκτες επιδόσεων της ΕΕ;

3.3. Το «μεθοδολογικό σημείωμα» που συνοδεύει την επισκόπηση των επιδόσεων των προγραμμάτων (PPO) εξετάζει την επιλογή των δεικτών: «Η επιλογή των δεικτών βασίστηκε σε ορισμένα κριτήρια, όπως η συνάφεια, η διαθεσιμότητα των στοιχείων κ.λπ.»

3.4. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι δηλώσεις προγράμματος (PS) πρέπει να είναι περισσότερο ευανάγνωστες, και εργάζεται πράγματι για τη βελτίωσή τους, αλλά υπογραμμίζει ότι ο μεγάλος όγκος των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτές —δηλαδή η πρόοδος σχετικά με την επίτευξη των στόχων του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 3 στοιχείο η) του Δημοσιονομικού Κανονισμού— αποτελεί από τη φύση της ανάγνωση αναφοράς απευθυνόμενη στους ειδικούς. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο η Επιτροπή έχει αρχίσει να δημοσιεύει την PPO για να έχει μια περισσότερο ευανάγνωστη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων.

3.6. Η Επιτροπή δεσμεύεται πλήρως για τη συλλογή, την ανάλυση, τη δημοσίευση και τη λήψη μέτρων για υψηλής ποιότητας πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις. Για την καλύτερη κατανόηση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων επιδόσεων βάσει δεικτών, η Επιτροπή προέβη σε εσωτερική ανάλυση των δεδομένων επιδόσεων όλων των προγραμμάτων δαπανών που είναι διαθέσιμα από τον Μάρτιο του 2019. Η ανάλυση αυτή δημοσιεύτηκε στις δηλώσεις προγράμματος που συνοδεύουν το σχέδιο προϋπολογισμού του 2020.

Επιπλέον, το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ βασίζεται σε πολλά στοιχεία. Η παρακολούθηση της προόδου βάσει δεικτών απόδοσης αποτελεί ένα σημαντικό μέρος. Ωστόσο, η πρόοδος όσον αφορά τους επιλεγμένους δείκτες καλύπτει μόνο ένα μέρος του ζητήματος και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξαγωγή σαφών συμπερασμάτων σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων. Όπως επισημαίνει το ίδιο το ΕΕΣ στο σημείο 3.8, οι ποιοτικές πληροφορίες, όπως τα παραδείγματα επιτευγμάτων, συμπληρώνουν τις πληροφορίες για τους δείκτες και παρέχουν πληρέστερη εικόνα όσον αφορά τις επιδόσεις, μεταξύ άλλων και ειδικά σε περιπτώσεις που λείπουν στοιχεία για τους δείκτες ή όταν επικαιροποιείται η τιμή βάσης.

Ενότητα Α — Οι δείκτες μαρτυρούν σημαντικές αποκλίσεις όσον αφορά τα επιτεύγματα και, γενικώς, μέτρια πρόοδο

3.7. Το τρέχον πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ έχει διακριθεί από τον ΟΟΣΑ ⁽¹⁾ ως το καλύτερο μεταξύ παρόμοιων πλαισίων παγκοσμίως. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι όλα τα πλαίσια επιδόσεων απαιτούν συνεχή βελτίωση και, επί του παρόντος, πραγματοποιούνται περαιτέρω εργασίες για τη βελτίωση του συστήματος, μεταξύ άλλων μέσω των προτάσεων της Επιτροπής για την επόμενη γενιά χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Υπάρχουν πολλές προκλήσεις που συνδέονται με τη συλλογή και τη διαβίβαση δεδομένων, ιδίως για τις περιπτώσεις των προγραμμάτων υπό επιμερισμένη διαχείριση. Λόγω αυτών και άλλων παραγόντων, μεταξύ των οποίων και ο πολυετής χαρακτήρας των προγραμμάτων, η αναφορά των επιδόσεων του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού αποτελεί ένα ιδιαίτερα δύσκολο έργο.

3.8. Η Επιτροπή δεσμεύεται να καταρτίζει υψηλής ποιότητας και αξιόπιστες εκθέσεις σχετικά με τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή βασίζεται στα στοιχεία που παρέχουν τα κράτη μέλη και σε άλλες πηγές. Μέσω των οδηγιών που παρέχονται από τις κεντρικές υπηρεσίες, οι υπηρεσίες της Επιτροπής καλούνται να παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις κάθε προγράμματος και να διασφαλίζουν την ποιότητα και την αξιοπιστία των υποβαλλόμενων πληροφοριών.

Οι πηγές των δεικτών επιδόσεων δημοσιοποιούνται συστηματικά στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (ΕΕΔ). Επιπλέον, σύμφωνα με τις οδηγίες των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων για το 2018, οι διευθυντές που ήταν υπεύθυνοι για τη διαχείριση κινδύνου και τον εσωτερικό έλεγχο κλήθηκαν να δηλώσουν ότι οι πληροφορίες που υποβλήθηκαν και στα δύο μέρη, 1 και 2 των ΕΕΔ ήταν αξιόπιστες, πλήρεις και ακριβείς.

(1) <https://www.oecd.org/gov/budgeting/budgeting-and-performance-in-the-eu-oecd-review.pdf>

3.9 Δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή σημειώνει την εκτίμηση του ΕΕΣ ότι, γενικά, ο υπολογισμός της προόδου των επιδόσεων είναι περισσότερο ενδεικτικός όταν λαμβάνεται μια τιμή βάσης ως σημείο εκκίνησης. Ωστόσο, δεν διαθέτουν όλα τα προγράμματα αριθμητικές τιμές βάσης στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020, και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ελήφθη η απόφαση, για λόγους συγκρισιμότητας, να υπολογιστεί η συνολική πρόοδος.

Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η χρήση προβλέψεων —που βασίζονται σε καθορισθέντα έργα— πέραν των πραγματικών στοιχείων υλοποίησης, στην περίπτωση επενδυτικών προγραμμάτων όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) είναι θεμιτή. Είναι διαφωτιστική και επιτρέπει τόσο στους εμπειρογνώμονες όσο και στους υπεύθυνους για τη λήψη αποφάσεων να εξαγάγουν συμπεράσματα σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης και, ως εκ τούτου, στο σύστημα στο σύνολό του να εκπληρώσει τον επιδιωκόμενο στόχο του.

3.10. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η διαδικασία συγκέντρωσης των επιδόσεων όσον αφορά τους δείκτες σε προγράμματα και τομείς έχει τους περιορισμούς της. Η Επιτροπή δεν υπολόγισε επί τούτου ανά πρόγραμμα έναν μέσο όρο απόκλισης από την τιμή-στόχου. Η πολυπλοκότητα που χαρακτηρίζει τις δαπάνες δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ δεν μπορεί να αποτυπωθεί πλήρως από ένα μόνο αριθμητικό στοιχείο.

3.11. Η Επιτροπή δεσμεύεται να βελτιώσει τη συλλογή και διαθεσιμότητα δεδομένων, ιδίως όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση, όπου οι καθυστερήσεις είναι επί του παρόντος μεγαλύτερες. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή πρότεινε, τον Μάιο του 2018, έναν διμηνιαίο κύκλο υποβολής εκθέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού περί κοινών διατάξεων, COM(2018) 375.

3.12. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι επιδόσεις δεν επιτυγχάνονται αδιαλείπτως, αλλά ξεκινούν με αργό μόνο ρυθμό στο στάδιο της υλοποίησης. Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, η πρόοδος σε σχέση με την τιμή βάσης θα είναι χαμηλότερη από τα γραμμικά ποσοστά που αναφέρει το ΕΕΣ. Η πρόοδος θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις καθυστερήσεις που σημειώνονται κατά την υλοποίηση. **Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρόοδος σε σχέση με την τιμή βάσης βρίσκεται στον σωστό δρόμο συνολικά.** Ωστόσο, η Επιτροπή συμφωνεί ότι είναι αναγκαίο να παρακολουθείται με ιδιαίτερη προσοχή η πρόοδος υλοποίησης και να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση αδυναμιών.

Τομέας 1Α: Οι δείκτες μαρτυρούν ικανοποιητική πρόοδο για το πρόγραμμα Erasmus+ και το ΕΤΣΕ και μέτρια πρόοδο για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη»

3.13 Πρώτη περίπτωση. Η Επιτροπή τονίζει ότι η επιλογή του δείκτη για την επισκόπηση των επιδόσεων των προγραμμάτων βασίστηκε ειδικότερα στη συνάφεια και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων και όχι στην προκύπτουσα τιμή του δείκτη. Μάλιστα, στην έκθεση για κάθε τομέα υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες ο υπολογισμός της προόδου βάσει των δηλώσεων προγράμματος αποφέρει καλύτερα αποτελέσματα απ' ό, τι βάσει της επισκόπησης των επιδόσεων των προγραμμάτων. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι, στο μέλλον, η ανάλυση πρέπει να είναι πιο λεπτομερής και ότι οι υποκείμενες παραδοχές πρέπει να εξειδικευθούν καλύτερα.

3.13 Δεύτερη περίπτωση. Στο πλαίσιο της επισκόπησης των επιδόσεων των προγραμμάτων για το 2019, καταβλήθηκαν **σημαντικές προσπάθειες για τη βελτίωση της υποβολής στοιχείων σχετικών με τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη».** Ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» χρηματοδοτεί μεγάλα, μακροπρόθεσμα έργα υποδομών ή έργα που πρέπει να συντονίζονται σε δίκτυο. Τα έργα αυτά συχνά πρέπει να αναπτυχθούν στο πλαίσιο διαδοχικών χρηματοδοτικών πλαισίων και μπορεί να υπάρξει σημαντική καθυστέρηση μεταξύ της έναρξης του έργου και της διαθεσιμότητας των αναγκαίων δεδομένων για τη μέτρηση των επιδόσεων. Η πρόταση της Επιτροπής για τη συνέχιση του μηχανισμού έδωσε μεγαλύτερη έμφαση στο πλαίσιο επιδόσεων, προβλέποντας τη θέση σε εφαρμογή «με διαφάνεια και λογοδοσία, κατάλληλων μέτρων παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων για την αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος [...], καθώς και για την προώθηση των επιτευγμάτων του προγράμματος».

3.13 Τρίτη περίπτωση. Στην ΡΡΟ της, η Επιτροπή κατέστησε σαφές ότι οι επιδόσεις του προγράμματος **Erasmus+** συγκρίνονται με εκείνες του 2017. Το πρόγραμμα **βρίσκεται σε καλό δρόμο** για την επίτευξη των στόχων του έως το 2020.

3.13 Τέταρτη περίπτωση. Η Επιτροπή σημειώνει ότι ο αρχικός στόχος του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)** ήταν η κινητοποίηση 315 δισεκατ. ευρώ σε επενδύσεις έως τον Ιούλιο του 2018. Στις 30 Δεκεμβρίου 2017 τέθηκε σε ισχύ ο κανονισμός για την παράταση λειτουργίας και την ενίσχυση του ΕΤΣΕ (κανονισμός ΕΤΣΕ 2.0). Ο κανονισμός παρέτεινε τη διάρκεια του ΕΤΣΕ έως το τέλος του 2020 και αύξησε τον επενδυτικό του στόχο σε 500 δισεκατ. ευρώ. Ο συγκεκριμένος κανονισμός προέβλεπε ότι η εγγύηση της ΕΕ που είναι αναγκαία για τη στήριξη των επενδύσεων από το ΕΤΣΕ θα αυξανόταν από 16 δισεκατ. ευρώ σε 26 δισεκατ. ευρώ μόνο από τον Ιούλιο του 2018 (δηλαδή μετά την αρχική περίοδο). Ως εκ τούτου, στο τέλος του 2017, τα αποτελέσματα του ΕΤΣΕ συγκρίθηκαν με τον αρχικό επενδυτικό στόχο των 315 δισεκατ. ευρώ.

Τομέας 1Β: Οι δείκτες μαρτυρούν σχετικά περιορισμένη πρόοδο στον τομέα της συνοχής, λόγω των καθυστερήσεων στην έναρξη των προγραμμάτων

3.14. Οι προβλέψεις —βάσει καθορισθέντων εν εξελίξει έργων— είναι ζωτικής σημασίας πληροφορίες στο πλαίσιο της παρακολούθησης της υλοποίησης. Πέραν των στοιχείων των σχετικών με την πραγματική εφαρμογή, οι προβλέψεις παρέχουν μια εικόνα σχετικά με το σύνολο των έργων, η οποία, στην περίπτωση πολιτικών υψηλών επενδύσεων με μεγάλα χρονικά διαστήματα εκτέλεσης, όπως στον τομέα της πολιτικής συνοχής, αποτελεί ίσως την πιο πολύτιμη πληροφορία κατά τη διάρκεια της υλοποίησης.

Τομέας 2: Βάσει των δεικτών δεν κατέστη δυνατό να προσδιοριστεί η πρόοδος για το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του τομέα «Φυσικοί πόροι»

3.15. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η ετήσια φύση του **Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων** ευνοεί λιγότερο τον καθορισμό πολυετούς στόχου. Ωστόσο, βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες για την ανάπτυξη των εργαλείων και των συστημάτων μέτρησης, ώστε να διασφαλιστεί ότι μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί ενδιάμεση υποβολή εκθέσεων επιδόσεων για τα δεδομένα του εν λόγω ταμείου.

3.15 Πρώτη περίπτωση. Η Επιτροπή σημειώνει ότι με τη χρήση της μεθόδου που εφαρμόζεται από το ΕΕΣ (όπως εξηγείται στο σημείο 3.9 και στο πλαίσιο 3.1), δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί η πρόοδος από την τιμή βάσης για περισσότερους του ενός από τους 27 δείκτες.

Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρόοδος σε σχέση με την τιμή βάσης μπορεί να αξιολογηθεί και για τους 27 δείκτες. Ως εκ τούτου, οι επιλεγέντες δείκτες πράγματι επιτρέπουν την παρακολούθηση της προόδου.

Για τη συνολική ανάλυση των 27 δεικτών που περιλαμβάνονται στη δήλωση προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η συγκεκριμένη κατάσταση του τομέα της γεωργίας και οι δαπάνες του ΕΓΤΕ.

Τομέας 3: Οι δείκτες για τον τομέα «Ασφάλεια και ιθαγένεια» δείχνουν ικανοποιητική πρόοδο για δύο προγράμματα, μέτρια πρόοδο για ένα άλλο και υστέρηση για ένα τέταρτο

3.17. Η Επιτροπή σημειώνει ότι, κατά την αξιολόγηση των επιδόσεων του προγράμματος «Τρόφιμα και ζωοτροφές», πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο απρόβλεπτος χαρακτήρας της επιδημικής έξαρσης ζωικών και φυτικών ασθενειών. Όλα τα προγράμματα εργασίας εγκρίθηκαν και υλοποιήθηκαν όπως προβλεπόταν.

Τομέας 4: Οι δείκτες μαρτυρούν συνολικά ικανοποιητική πρόοδο για τα προγράμματα του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

3.19. Η μεθοδολογία για τον καθορισμό δεικτών και στόχων για τον **Μηχανισμό αναπτυξιακής συνεργασίας** εξηγείται στο Αναθεωρημένο πλαίσιο αποτελεσμάτων διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης της ΕΕ [SWD(2018) 444].

Ειδικοί μηχανισμοί: Οι διαθέσιμες πληροφορίες δεν επαρκούν για να επιβεβαιωθεί η επίτευξη της προόδου

3.20 Πρώτη περίπτωση. Η Επιτροπή σημειώνει ότι ο δείκτης λαμβάνει υπόψη μόνο τις καταστροφές που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Οι 6 περιπτώσεις του 2017 ήταν ακόμη υπό έρευνα και, ως εκ τούτου, δεν ελήφθησαν υπόψη στον υπολογισμό, καθώς δεν ήταν ακόμη σαφές κατά πόσον πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Τέλος, το 2017, δύο από τις 10 αιτήσεις δεν έγιναν δεκτές (πλημμύρες στη Murcia και πυρκαγιές στη Donana).

Ενότητα Β — Οι δείκτες δεν απέδιδαν πάντοτε αξιόπιστη εικόνα της προόδου που είχε όντως συντελεστεί

3.21. Όσον αφορά τον υπότιτλο «Πολλοί από τους επιλεγέντες δείκτες ήταν ακατάλληλοι», η Επιτροπή σημειώνει ότι **οι δείκτες επιδόσεων για τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ ορίζονται στις νομικές πράξεις στις οποίες βασίζονται τα εν λόγω προγράμματα**. Η επιλογή των δεικτών είναι το αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου βάσει πρότασης της Επιτροπής. Η Επιτροπή υποχρεούται να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις για όλους τους δείκτες που ορίζονται στη νομοθεσία.

3.22. Ένα υψηλό ποσοστό δεικτών εισροών/εκροών δεν σημαίνει ότι οι επιλεγέντες δείκτες ήταν ακατάλληλοι. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι οι δείκτες αποτελεσμάτων και επιπτώσεων ενδείκνυνται περισσότερο για τη μέτρηση των ιδίων των επιδόσεων. Ωστόσο, ειδικά για έργα υψηλών επενδύσεων με μεγάλα χρονικά διαστήματα εκτέλεσης, απαιτούνται δείκτες αποτελεσμάτων για την υποβολή εκθέσεων προόδου. Ως εκ τούτου, η άποψή μας είναι ότι πρέπει να υπάρχει ισορροπία μεταξύ των διαφόρων τύπων δεικτών και ότι η εν λόγω ισορροπία θα πρέπει να συνδέεται με τους ειδικούς στόχους των προγραμμάτων.

3.23. Η Επιτροπή θεωρεί ότι **ένα ποσοστό 60 % των δεικτών εισροών και εκροών δεν περιορίζει κατ' ανάγκη τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών**. Μολονότι η Επιτροπή συμφωνεί ότι **θα πρέπει να υπάρχει ισορροπία μεταξύ των διαφόρων τύπων δεικτών, η κατάλληλη ισορροπία μπορεί να ποικίλλει μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων**. Το πλαίσιο επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνει επίσης ένα διαρθρωμένο σύστημα αξιολογήσεων (ενδιάμεσων και εκ των υστέρων), όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της νομοθεσίας, με σκοπό ακριβώς να γίνεται διάκριση μεταξύ των διαφόρων αποτελεσμάτων ενός προγράμματος.

3.24. Η Επιτροπή σημειώνει ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να επιλεγούν δείκτες επιπτώσεων που να επηρεάζονται μόνο από τις άμεσες επιπτώσεις του ίδιου του προγράμματος. Οποιοσδήποτε ευρύτερος δείκτης αποτελεσμάτων θα επηρεάζεται αναπόφευκτα από διάφορους παράγοντες, εκ των οποίων τα εν λόγω προγράμματα θα αντιπροσωπεύουν έναν μόνο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έχει ως στόχο να χρησιμοποιήσει ένα σύνολο δεικτών που να εξηγούν και να παρουσιάζουν τις επιδόσεις των προγραμμάτων με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, αλλά, λόγω και της φύσης των ιδίων των προγραμμάτων, αυτό είναι ενίοτε πολύ δύσκολο.

Ωστόσο, καταβάλλονται προσπάθειες, ιδίως για την επόμενη δέσμη δεικτών στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2020, για την επιλογή δεικτών αποτελεσμάτων και επιπτώσεων που να εξηγούν με τον καλύτερο τρόπο τα προγράμματα. Επιπλέον, η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι οι επιπτώσεις των προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ θα μπορέσουν να γίνουν σαφώς αντιληπτές μόνο σε μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση με τις κατάλληλες μεταβλητές ελέγχου.

3.25. Όσον αφορά τον πίνακα 3.2, η Επιτροπή συμφωνεί ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι δείκτες που καλύπτουν τον **τομέα της ανθρωπίνης βοήθειας** συνδέονται έμμεσα μόνο με την ανθρωπιστική δράση που χρηματοδοτείται από την ΕΕ και, επίσης, ότι ορισμένοι εξωτερικοί παράγοντες επηρεάζουν την τιμή του δείκτη. Ως εκ τούτου, θα καταβληθούν προσπάθειες στο πλαίσιο του επόμενου ΠΔΠ για να αυξηθεί η συνάφεια του συνόλου των δεικτών για την ανθρωπιστική δράση της ΕΕ, δηλαδή να εξασφαλιστούν σαφέστεροι δεσμοί όλων των δεικτών με τις δαπάνες και τους στόχους.

Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, τα συστήματα αποτελεσματικής διαχείρισης και ελέγχου είναι επίσης ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της υλοποίησης των προγραμμάτων κατά τρόπο που να οδηγεί στην επίτευξη των στόχων. Εξ ου και η ανάγκη για τον δείκτη στη δήλωση προγράμματος, ο οποίος μετρά σε ποιο βαθμό ελέγχονται οι δαπάνες.

3.26. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι δηλώσεις προγράμματος δεν διαρθρώνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να συνδέουν σαφώς τους ειδικούς στόχους με τον γενικό στόχο. Ωστόσο, για τα προγράμματα δαπανών μετά το 2020, έχει καθοριστεί σαφής ιεραρχική δομή που συνδέει τους ειδικούς στόχους με τους γενικούς στόχους και τους δείκτες με τους ειδικούς στόχους. Επιπλέον, η ονοματολογία του προϋπολογισμού αναθεωρείται και θα διαρθρωθεί με βάση ειδικούς στόχους. Τα μέτρα αυτά θα βελτιώσουν σημαντικά τόσο τη δομή όσο και τον ευανάγνωστο χαρακτήρα των εγγράφων επιδόσεων του προϋπολογισμού της Επιτροπής.

3.27. Πρέπει να βρίσκεται πάντοτε συμβιβαστική λύση μεταξύ, αφενός, ενός εξαντλητικού καταλόγου δεικτών που καλύπτουν κάθε πτυχή των στόχων και, αφετέρου, των απαιτούμενων πόρων.

3.27 Δεύτερη περίπτωση. Οι στόχοι του **Μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας** είναι εκ φύσεως πολύ ευρείς και δεν μπορούν να καλυφθούν από έναν περιορισμένο αριθμό δεικτών. Ωστόσο, οι δράσεις που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον παρακολουθούνται σε ετήσια βάση με τη χρήση της μεθοδολογίας των δεικτών του Ρίο, όπως αναπτύχθηκε από την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας (ΕΑΒ) του ΟΟΣΑ.

3.28. Όπως αναφέρεται ανωτέρω, η Επιτροπή —βασίζόμενη επίσης στα κράτη μέλη και σε άλλες αναφέρουσες οντότητες— βελτιώνει συνεχώς την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις. Στην ανάλυσή της για το διαθέσιμο σύνολο δεδομένων τον Μάρτιο του 2019, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το 63 % των δεικτών περιλάμβαναν «πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις», δηλαδή σημεία δεδομένων, τιμή βάσης και τιμή-στόχο —ποσοστό το οποίο η Επιτροπή θεωρεί εύλογο. Όσον αφορά το πλαίσιο επιδόσεων των προγραμμάτων δαπανών μετά το 2020, η Επιτροπή έχει ήδη δρομολογήσει ένα ευρύ σχέδιο με στόχο να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω υποκείμενες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις καθορίζονται για τα προγράμματα με συνεπή τρόπο και σύμφωνα με συμφωνημένο χρονοδιάγραμμα.

3.28 Τέταρτη περίπτωση. Η Επιτροπή σημειώνει ότι σε ειδικές περιπτώσεις η τιμή βάσης αλλάζει και όταν επικαιροποιούνται τα επίσημα στατιστικά στοιχεία.

3.29. Σχετικά με το **ΕΓΤΕ**, θεωρείται ότι οι δείκτες που επιλέγονται επιτρέπουν την αξιολόγηση της προόδου (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.15, 1η περίπτωση).

Επιπλέον, η Επιτροπή δεσμεύεται να διασφαλίσει ότι η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις για το ΕΓΤΕ, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) βελτιώνεται συνεχώς, ιδίως για την επόμενη περίοδο του ΠΔΠ, για την οποία προτείνονται ενισχυμένες διατάξεις παρακολούθησης και εξορθολογισμένοι δείκτες με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις αξιολογήσεις.

3.30. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται από το ΕΕΣ, η Επιτροπή αποδέχεται τη χρησιμότητα του ορισμού ετήσιων ορόσημων για την παρακολούθηση των επιδόσεων. Η Επιτροπή σημειώνει, ωστόσο, ότι ορισμένα προγράμματα του κύκλου 2014-2020 δεν διαθέτουν τα ορόσημα αυτά ή —στην περίπτωση της επιμερισμένης διαχείρισης— δεν υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες από τις αρχές των κρατών μελών σχετικά με τις αναφερόμενες τιμές. Στην περίπτωση αυτή επίσης, η Επιτροπή έχει αναλάβει τη δέσμευση, κατά περίπτωση, να βελτιώσει την κατάσταση όσον αφορά τα χρηματοδοτικά προγράμματα για την περίοδο μετά το 2020, για τα οποία η στήριξη του Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και των κρατών μελών θα είναι ζωτικής σημασίας.

3.31. Όσον αφορά τον υπότιτλο «Στις περιπτώσεις ορισμένων προγραμμάτων, η ποιότητα των διαθέσιμων στοιχείων ήταν ανεπαρκής», η Επιτροπή σημειώνει ότι η διαθεσιμότητα και η ποιότητα των δεδομένων εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που προκύπτουν από τη νομοθετική διαδικασία. Όταν τα στοιχεία υποβάλλονται από τα κράτη μέλη και τις δημόσιες αρχές, οι δυνατότητες της Επιτροπής να επηρεάσει την ποιότητά τους είναι περιορισμένες. Η Επιτροπή σημειώνει ότι τα τρία τέταρτα των δεικτών βασίζονταν στα πλέον πρόσφατα στοιχεία. Για ορισμένα προγράμματα, τα στοιχεία θα είναι διαθέσιμα μόνο αργότερα κατά την περίοδο εφαρμογής.

3.32. Η Επιτροπή λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και παρουσιάζει πάντοτε τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία στις εκθέσεις επιδόσεών της. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, σε ένα σύστημα επιδόσεων τόσο σύνθετο όσο εκείνο του προϋπολογισμού της ΕΕ, και με το ισχύον νομικό πλαίσιο, είναι δύσκολο να υπάρχουν πλήρως επικαιροποιημένα δεδομένα. Η Επιτροπή επιδιώκει να βελτιώσει την παρουσίαση όσο το δυνατόν πιο επικαιροποιημένων πληροφοριών στην έκθεσή της, επισημαίνοντας εκ νέου ότι αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την έγκαιρη και αξιόπιστη παροχή στοιχείων από τα κράτη μέλη και άλλα τρίτα μέρη. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι κάθε αναφορά θα αποτελεί πάντοτε συνοπτική εικόνα μιας κατάστασης σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή, καθώς τα υποκείμενα στοιχεία της σπανίως είναι στατικά.

3.33. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι υπάρχουν συγκεκριμένα, περιορισμένα ζητήματα ποιότητας των δεδομένων σχετικά με τους δείκτες, αλλά υποστηρίζει ότι, συνολικά, το πλαίσιο επιδόσεων είναι σταθερό. Η Επιτροπή τονίζει επίσης τη δέσμευσή της να βελτιώσει το σύστημα επιδόσεων και υποβολής εκθέσεων για τον επόμενο δημοσιονομικό κύκλο.

3.33 Δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή δεσμεύεται να διασφαλίσει τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων στα οποία στηρίζονται οι βασικοί δείκτες επιδόσεων, καθώς και οι αναφερόμενες πληροφορίες για τις αιτήσεις χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και τη δημοσίευσή τους. Αυτό αντικατοπτρίζεται στο τμήμα του πίνακα ελέγχου του προγράμματος «Ορίζων» (Horizon Dashboard) σχετικά με τα αποτελέσματα των έργων που επικαιροποιούνται τακτικά. Ο πίνακας ελέγχου δημοσιεύεται στη διαδικτυακή πύλη «Funding & Opportunities».

3.34. Η Επιτροπή δέχεται ότι ορισμένοι στόχοι δεικτών ενδέχεται να μην είναι επαρκώς φιλόδοξοι, αλλά υποστηρίζει ότι, συνολικά, το πλαίσιο επιδόσεων είναι σταθερό. Η Επιτροπή τονίζει επίσης τη δέσμευσή της για βελτίωση του συστήματος στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

3.34 Δεύτερο σημείο. Η προτεραιότητα πολιτικής, ιδίως για το Ταμείο Συνοχής (δεδομένης της επιλεξιμότητας του σιδηροδρομικού τομέα των κρατών μελών για τις επενδύσεις αυτές), ήταν η ανακατασκευή και η αναβάθμιση των σιδηροδρόμων, με στόχο τα 2 829 km. Οι στόχοι για νέες σιδηροδρομικές γραμμές που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ ήταν κάπως υψηλότεροι στα 580 km, αλλά εξακολουθούσαν να ανέρχονται μόνο στο 14 % του στόχου για το μήκος των γραμμών που είχε ανακατασκευαστεί και εκσυγχρονιστεί.

3.35. Η Επιτροπή δέχεται ότι οι τιμές-στόχοι για ορισμένους δείκτες σε ορισμένα προγράμματα ενδέχεται να μην είναι αρκούντως φιλόδοξες. Προκειμένου να προσδιοριστούν οι εν λόγω δείκτες και τιμές-στόχοι, είναι αναγκαίο να αξιολογηθεί λεπτομερώς η έννοια και το πλαίσιο των δεικτών.

Μέρος 2 — Αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων του Συνεδρίου: κύρια συμπεράσματα και συστάσεις

Τομείς 1α «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» και 1β «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

α) Ειδική έκθεση αριθ. 8/2018 — Βιωσιμότητα της στήριξης των παραγωγικών επενδύσεων σε επιχειρήσεις από την ΕΕ

3.38. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι τα έργα που ελέγχθηκαν από το ΕΕΣ είχαν αποφέρει γενικά τις προβλεπόμενες εκροές και ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, οι εκροές αυτές εξακολουθούσαν να υπάρχουν και να χρησιμοποιούνται.

Σε σύγκριση με την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, η προσέγγιση διαχείρισης που ακολούθησε η ΕΕ στο ζήτημα της βιωσιμότητας των επενδύσεων εξελίχθηκε σημαντικά την περίοδο 2007-2013. Αυτό αντικατοπτρίζεται όχι μόνο στις ειδικές και ενισχυμένες κανονιστικές διατάξεις, αλλά και στην έμφαση που δίδεται στον στρατηγικό σχεδιασμό για τα μεγάλα έργα, καθώς και στις εκ των υστέρων αξιολογήσεις της Επιτροπής σε επίπεδο προγράμματος για την πολιτική συνοχής.

Όσον αφορά τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, κατά τον χρόνο του ελέγχου, η Επιτροπή υπογράμμισε την έλλειψη στοιχείων για πολλά από τα ελεγχθέντα έργα, παρά την επικράτηση ανεπαρκών ή μη βιώσιμων αποτελεσμάτων.

3.39 Πρώτη περίπτωση. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η σύσταση αυτή αφορά τη διαδικασία έγκρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων κατά την περίοδο μετά το 2020.

β) Ειδική έκθεση αριθ. 9/2018 — Συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) στην ΕΕ

3.40 και 3.41. Οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) αποτελούν ένα από τα εργαλεία που τίθενται στη διάθεση των κρατών μελών και των φορέων υλοποίησης των έργων ως δυνητικό μέσο εφαρμογής της πολιτικής. Η Επιτροπή συμβάλλει στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, προσφέρει στοχοθετημένη τεχνική βοήθεια, αναλύει τακτικά τα εθνικά πλαίσια ΣΔΙΤ και διατυπώνει συστάσεις πολιτικής για τη βελτίωσή τους («Ευρωπαϊκό Εξάμηνο»), κατά περίπτωση. Ωστόσο, όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», δεν υπάρχει ιδιαίτερη ενθάρρυνση για μια πιο εντατική χρήση των ΣΔΙΤ. Όσον αφορά τα τομεακά μέσα, η Επιτροπή δεν διαθέτει νομική βάση για να ζητήσει από τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν περισσότερες ή λιγότερες ΣΔΙΤ σε σύγκριση με άλλες μεθόδους προμηθειών. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, η διακριτική ευχέρεια για τη χρήση των ΣΔΙΤ επαφίεται αποκλειστικά στα κράτη μέλη.

γ) Ειδική έκθεση αριθ. 12/2018 — Ευρυζωνικά δίκτυα στα κράτη μέλη της ΕΕ

3.42 και 3.43. Η Επιτροπή παρακολουθεί τους ευρυζωνικούς στόχους του ψηφιακού θεματολογίου και δημοσιεύει τα σχετικά στοιχεία στον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας.

Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να επανεξετάσουν την πρόοδο των εθνικών σχεδίων τους για την ευρυζωνικότητα και να τα επικαιροποιήσουν με χρονικό ορίζοντα το 2025.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι την τελική ευθύνη για την επιβολή του νομικού και ρυθμιστικού περιβάλλοντος φέρουν οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές (ΕΡΑ). Στην πρότασή της για την αναθεώρηση των κανόνων της ΕΕ για τις τηλεπικοινωνίες (Ευρωπαϊκός κώδικας ηλεκτρονικών επικοινωνιών), η Επιτροπή πρότεινε ενισχυμένες διατάξεις για την ανεξαρτησία και την κανονιστική ικανότητα των ΕΡΑ, καθώς και για τους διαθέσιμους πόρους, την αρμοδιότητα για άμεση επιβολή κυρώσεων και την εναρμόνιση ενός ελάχιστου καταλόγου καθηκόντων.

Σε οικονομικά λιγότερο βιώσιμες περιοχές, η Επιτροπή πρότεινε επίσης αναθεωρημένους κανόνες για τις τηλεπικοινωνίες ώστε να δοθούν κίνητρα για την ανάπτυξη.

Επιπλέον, η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη για την εφαρμογή των κρατικών ενισχύσεων για τα ευρυζωνικά δίκτυα και θα εξακολουθήσει να το πράττει.

Η Επιτροπή έχει καταρτίσει σχέδιο δράσης για την ευρυζωνικότητα σε αγροτικές περιοχές, το οποίο επικεντρώνεται στην πρόκληση της ευρυζωνικότητας στις αγροτικές περιοχές, ιδίως με την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μέσω του δικτύου αρμόδιων γραφείων ευρυζωνικότητας, τις στοχευμένες αποστολές στα κράτη μέλη, τη στενότερη παρακολούθηση των ευρυζωνικών δαπανών των ΕΔΕΤ και τις επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές για τις ευρυζωνικές επενδύσεις.

δ) Ειδική έκθεση αριθ. 17/2018 — Απορρόφηση

3.44. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η ημερομηνία έκδοσης του νομοθετικού πλαισίου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους συννομοθέτες. Η Επιτροπή υπογραμμίζει επίσης ότι, ενώ η έγκαιρη έγκριση του νομοθετικού πλαισίου είναι σημαντική όσον αφορά την έναρξη της εφαρμογής του προγράμματος, υπάρχουν και άλλοι παράγοντες, όπως ο κανόνας αποδέσμευσης, το επίπεδο προχρηματοδότησης ή οι απαιτήσεις καθορισμού για την περίοδο 2014-2020, που είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην εφαρμογή.

Η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση ότι τα μέτρα που έλαβε σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές του προγράμματος, και συγκεκριμένα μέσω της ειδικής ομάδας που σύστησε για καλύτερη εφαρμογή, οδήγησαν σε σημαντική αύξηση της απορρόφησης κατά την περίοδο 2007-2013. Υπογραμμίζει επίσης ότι με βάση τα αποτελέσματα της εκ των υστέρων αξιολόγησης της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 και της 7ης έκθεσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, η πολιτική συνοχής παρουσιάζει συνολικά καλά αποτελέσματα.

3.45 *Πρώτη περίπτωση.* Για την περίοδο 2021-2027, η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της για τον κανονισμό περί κοινών διατάξεων από τις 29 Μαΐου 2018 [COM(2018) 375], δηλαδή 30 μήνες πριν από την προγραμματισμένη έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας. Έχει επίσης αρχίσει άτυπες διαπραγματεύσεις σχετικά με τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης με τα κράτη μέλη πριν από την έγκριση του νομικού πλαισίου από τον συννομοθέτη.

3.45 *Δεύτερη περίπτωση.* Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνέχισαν να παρέχουν ουσιαστική στήριξη στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τεχνικής βοήθειας και των συμβουλευτικών υπηρεσιών, προκειμένου να βελτιώσουν την ικανότητά τους να υλοποιούν τα κονδύλια, εστιάζοντας παράλληλα στην επίτευξη αποτελεσμάτων.

Η στενή παρακολούθηση επιτρέπει την κατάρτιση σχεδίων δράσης προσαρμοσμένων στις ανάγκες κάθε προγράμματος και την παρακολούθηση των ειδικών θεμάτων που έχουν προσδιοριστεί για την εξασφάλιση της βιώσιμης εφαρμογής, χωρίς να θίγεται η επίτευξη αποτελεσμάτων.

ε) Ειδική έκθεση αριθ. 30/2018 — Δικαιώματα των επιβατών

3.47 *Πρώτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τις συστάσεις.

3.47 *Δεύτερη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση θεωρώντας ότι είχε σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης των επιβατών. Δέχθηκε επίσης την περαιτέρω ενίσχυση των υφιστάμενων κατευθυντήριων γραμμών.

3.47 *Τρίτη περίπτωση.* Η Επιτροπή έκανε δεκτή τη σύσταση και θα χρησιμοποιήσει το δικαίωμα πρωτοβουλίας που διαθέτει για να εξετάσει και να προτείνει λύσεις στις εναπομένουσες προκλήσεις για την επιβολή της νομοθεσίας.

στ) Ειδική έκθεση αριθ. 28/2018 — «Ορίζων 2020»

3.48. Η Επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για την αξιολόγηση του ΕΕΣ όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020». Η Επιτροπή αποδέχθηκε όλες τις συστάσεις της έκθεσης. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προβαίνει στην υλοποίηση των συστάσεων.

Τομέας 2 «Φυσικοί πόροι»

3.51 *Πρώτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι τα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορούν να συμβάλουν στη βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη.

Θεωρεί ότι μέχρι τώρα έχει εξετάσει τον σχεδιασμό και τη βιωσιμότητα της μελλοντικής πολιτικής για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέσω της πρόσφατα θεσπισθείσας νομοθεσίας: τον νέο κανονισμό για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης [κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999], τον κανονισμό LULUCF [κανονισμός (ΕΕ) 2018/841] και την αναδιאύπωση της οδήγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας [οδηγία (ΕΕ) 2018/2001].

Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη, κατά την κατάρτιση και την οριστικοποίηση των ενοποιημένων εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα, θα μπορούσαν να λαμβάνουν υπόψη τις συνθήκες και τις ανάγκες των αγροτικών περιοχών τους.

Το κατά πόσον αξιοποιείται το δυναμικό της χρηματοδότησης του ΕΓΤΑΑ για τον σκοπό αυτό παραμένει επιλογή των κρατών μελών/περιφερειών, κατά τον σχεδιασμό των προγραμμάτων τους για την ανάπτυξη της υπαίθρου και την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων στόχων των στρατηγικών τους για την ανάπτυξη της υπαίθρου.

3.51 Δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή δεσμεύτηκε να λάβει υπόψη της όλα τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις μέχρι τώρα επιδόσεις της πολιτικής και να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες αυτές κατά την ανάλυση συγκεκριμένων λύσεων στη μελλοντική εκτίμηση επιπτώσεων στην οποία βασίζεται η πρόταση της Επιτροπής για την ΚΓΠ μετά το 2020. Η Επιτροπή δεσμεύτηκε επίσης να εξετάσει τον τρόπο αξιολόγησης της απόδοσης των τύπων παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης, όπου ενδείκνυται, της στήριξης του εισοδήματος.

3.51 Τρίτη περίπτωση. Η χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους αποσκοπεί στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τις αρχές και τους δικαιούχους. Το σύστημα απόδοσης δαπανών βάσει απλουστευμένης επιλογής κόστους αναμένεται να οδηγήσει στα ίδια αποτελέσματα με τα συμβατικά συστήματα απόδοσης δαπανών, ωστόσο με απλούστερο και ταχύτερο τρόπο. Η Επιτροπή συμφώνησε να μελετήσει τρόπους για τη μετάβαση σε συστήματα που βασίζουν την απόδοση δαπανών των κρατών μελών στην υλοποίηση της πολιτικής.

3.52 Δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή έχει ενισχύσει τις σχέσεις μεταξύ του συστήματος πολλαπλής συμμόρφωσης και της καλής διαβίωσης των ζώων, ανταλλάσσοντας ιδίως με τα κράτη μέλη τις βέλτιστες πρακτικές και τα αποτελέσματα των ελέγχων της πολλαπλής συμμόρφωσης, όπως συνιστά το ΕΕΣ. Αυτό έγινε στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της ομάδας εμπειρογνομόνων για την πολλαπλή συμμόρφωση που διοργανώθηκε το 2018.

3.52 Πέμπτη περίπτωση. Σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 25/2018, η επιλογή των έργων (συμπεριλαμβανομένης της ιεράρχησης των έργων) ανατίθεται στα κράτη μέλη. Όσον αφορά τα ΕΔΕΤ, οι νομικές διατάξεις που τα διέπουν δεν αναθέτουν τέτοιου είδους ρόλο στην Επιτροπή βάσει της επιμερισμένης διαχείρισης σε σχέση με τη θέσπιση κριτηρίων για την επιλογή πράξεων, την προκήρυξη προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, την αξιολόγηση και την επιλογή των προς χρηματοδότηση έργων. Η οργάνωση της διαδικασίας αυτής είναι καθήκον των κρατών μελών. Αυτό δεν άλλαξε στην πρόταση της Επιτροπής για την περίοδο 2021–2027. Ωστόσο, ως προϋποθέσεις χρηματοδότησης (που ονομάζονται «αναγκαίοι πρόσφοροι όροι») για τη στήριξη από το ΕΓΠΑ/Ταμείο Συνοχής, η Επιτροπή έχει προτείνει ότι για την περίοδο 2021–2027 οι επενδύσεις στην πρόληψη και τη διαχείριση των κινδύνων πρέπει να συνάδουν με εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών. Η προσέγγιση αυτή είναι παρόμοια με αυτήν της περιόδου 2014–2020, αλλά έχει ενισχυθεί και προσφέρεται για την εξέταση όλων των κινδύνων με ολοκληρωμένο τρόπο.

Τομέας 3 «Ασφάλεια και ιθαγένεια» και τομέας 4 «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

α) ειδική έκθεση αριθ. 7/2018 — Τουρκία

3.55 Πρώτη περίπτωση. Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή σημειώνει την ημερομηνία-στόχο για την υλοποίηση της σύστασης και θα εξετάσει τον επαναπροσδιορισμό στο πλαίσιο του προγραμματισμού του 2018, εντός του πλαισίου των κατευθυντήριων γραμμών πολιτικής.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η πρόοδος σε αυτούς τους ευαίσθητους τομείς δεν εξαρτάται μόνο από τα κονδύλια που χορηγεί ο ΜΠΒ αλλά, ακόμα σημαντικότερο, και από την πολιτική βούληση των τουρκικών αρχών.

3.55 Δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

3.55 Τρίτη περίπτωση. Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

3.55 Τέταρτη περίπτωση. Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

3.55 Πέμπτη περίπτωση. Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

β) Ειδική έκθεση αριθ. 20/2018 — Η Αφρικανική Αρχιτεκτονική Ειρήνης και Ασφάλειας (APSA)

3.56. Η στήριξη της ΕΕ προς την Αφρικανική Αρχιτεκτονική Ειρήνης και Ασφάλειας (APSA), τόσο σε επίπεδο ικανοτήτων όσο και σε επίπεδο οικονομικής συμμετοχής, συνετέλεσε καθοριστικά στην ανάπτυξη αυτής της αρχιτεκτονικής —μολονότι δεν επιτεύχθηκαν συστηματικά τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Η συμβολή σε μισθούς ή άλλες δαπάνες λειτουργίας δεν αποτελεί αυτή καθαυτή ζήτηση, εφόσον συνδέεται με την επίτευξη αποτελεσμάτων και συνιστά μέρος ευρύτερης στρατηγικής στήριξης με σαφή στρατηγική εξόδου.

3.57 *Πρώτη περίπτωση.* Η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης) αποδέχθηκαν τη σύσταση. Ωστόσο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η *ad hoc* στήριξη στις δαπάνες λειτουργίας μπορεί να εξακολουθεί να ενδείκνυται.

3.57 *Δεύτερη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

γ) *Ειδική έκδοση αριθ. 27/2018 — Η Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία*

3.59 *Πρώτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η στήριξη παρόμοιου τύπου δραστηριοτήτων με παράλληλα μέσα κατέστησε δυνατή τη συμπληρωματικότητα και δεν δημιούργησε άσκοπες επαναλήψεις ή αλληλεπικαλύψεις, ενώ έδωσε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επισπεύσει τις δράσεις ανταπόκρισης, καθώς κινητοποιήθηκαν διαφορετικά μέσα σε διαφορετικούς χρόνους.

3.59 *Δεύτερη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε αυτή τη σύσταση.

3.59 *Τρίτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

3.59 *Τέταρτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η υλοποίηση της σύστασης αυτής δεν εξαρτάται αποκλειστικά από την Επιτροπή, αλλά και από την προθυμία των εταίρων να αποδεχθούν τους όρους αυτούς.

3.59 *Πέμπτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Παρά την αδυναμία πρόσβασης στα ονόματα των δικαιούχων, οι εταίροι έδωσαν σε εφαρμογή σταθερούς μηχανισμούς ελέγχου. Οι εταίροι, καθώς και η Επιτροπή, θα συνεχίσουν να καταβάλλουν προσπάθειες για την εξασφάλιση καλύτερης πρόσβασης σε πρωτογενή δεδομένα από την τουρκική κυβέρνηση, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του νομικού πλαισίου.

3.59 *Έκτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις συνομιλίες με τις τουρκικές αρχές σχετικά με το ζήτημα αυτό με σκοπό να διασφαλίσει πλήρη πρόσβαση σε δεδομένα για τους εταίρους υλοποίησης, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στόχος της Διευκόλυνσης δεν είναι ο συντονισμός του συνόλου της βοήθειας που παρέχεται από την ΕΕ στους πρόσφυγες στην Τουρκία η εντολή της όσον αφορά την παρακολούθηση και την υποβολή στοιχείων αφορά αποκλειστικά τη βοήθεια που παρέχεται μέσω της Διευκόλυνσης. Η Επιτροπή καταρτίζει ήδη, σε χωριστό πλαίσιο, συνολική έκθεση για την υλοποίηση της χρηματοδότησης που συνδέεται με τη μεταναστευτική κρίση, η οποία θα συμπληρώσει τις εκδόσεις που υποβάλλονται ειδικά για τη Διευκόλυνση.

δ) *Ειδική έκδοση αριθ. 32/2018 — Καταπιστευματικό ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αφρική*

3.60. Το καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ σχεδιάστηκε ως εργαλείο υλοποίησης με ευέλικτους στόχους ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις αναδυόμενες προκλήσεις που ανακύπτουν από τις, διαφορετικής κάθε φορά φύσης, πολύπλοκες κρίσεις που επηρεάζουν τις τρεις περιοχές.

3.61 *Πρώτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

3.61 *Δεύτερη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε εν μέρει τη συγκεκριμένη σύσταση.

3.61 *Τρίτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

3.61 *Τέταρτη περίπτωση.* Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Τομέας 5 «Διοίκηση»

α) *Ειδική έκδοση αριθ. 34/2018 — Γραφειακοί χώροι των θεσμικών οργάνων της ΕΕ*

3.64 *Πρώτη περίπτωση.* Όσον αφορά την κτιριακή στρατηγική, οι βασικές αρχές της πολιτικής της Επιτροπής στον τομέα των ακινήτων, όπως περιγράφονται στην ανακοίνωση COM(2007) 501, συνεχίζουν να είναι σε μεγάλο βαθμό επίκαιρες ⁽²⁾.

⁽²⁾ Η πολιτική αυτή ενδέχεται να αναθεωρηθεί με βάση τις εξελίξεις που αφορούν τους υπό υλοποίηση νέους τρόπους εργασίας, καθώς και την έκβαση των διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ 2021-2027.

Η Επιτροπή αποδέχθηκε εν μέρει μόνο τη σύσταση, δεδομένου ότι τα έγγραφα σχεδιασμού (MAPF και έγγραφο εργασίας για τα κτίρια που συνοδεύουν το σχέδιο προϋπολογισμού) ήδη επικαιροποιούνται σε ετήσια βάση.

3.64 Δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή δεν έκανε δεκτή τη σύσταση, αλλά θα αξιολογήσει το περιθώριο βελτίωσης.

Η Επιτροπή θα μπορούσε να παρέχει κάθε έτος στοιχεία σχετικά με τις καταβαλλόμενες για τα διάφορα έργα προκαταβολές στο έγγραφο εργασίας για τα κτίρια που συνοδεύει το σχέδιο προϋπολογισμού.

3.64 Τρίτη περίπτωση. Η Επιτροπή αποδέχθηκε εν μέρει τη σύσταση, καθώς θεωρεί ότι έχει τεθεί σε εφαρμογή η απαιτούμενη διαδικασία για τη διαχείριση των κτιρίων. Αυτό θα μπορούσε να αξιολογηθεί εκ νέου στο μέσον της περιόδου.

3.64 Τέταρτη περίπτωση. Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη σύσταση και επιθυμεί να τονίσει ότι, σε θέματα ακινήτων, το διαφορετικό μέγεθος, οι ανάγκες και η θέση κάθε θεσμικού οργάνου οδηγούν στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τα αποτελέσματα της σύγκρισης.

Εκθέσεις σχετικά με τη «Λειτουργική ενιαία αγορά και τη βιώσιμη νομισματική ένωση»

β) *Ειδική έκθεση αριθ. 3/2018 — Διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ)*

3.68. Συνολικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή της ΔΜΑ είναι θετική. Το Ελεγκτικό Συνέδριο συμβουλευτήκε σχετικά τα μέλη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής (ΕΟΠ) και μόνο περίπου το 10 % εξ αυτών θεωρεί την ΔΜΑ αναποτελεσματική. Για τη βελτίωση της διαφάνειας, η Επιτροπή δημοσιοποίησε στη σύνοψη ΔΜΑ τις αρχές που ακολουθούνται για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των ανισορροπιών, και επίσης εισήγαγε πίνακες αξιολόγησης της ΔΜΑ στις εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις. Όσον αφορά το προφίλ της ανάλυσης της Επιτροπής, τα συμπεράσματα των εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων αναφέρονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής που συνοδεύει τις εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις, όχι στο πλαίσιο των ιδίων των εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων διότι, σύμφωνα με τον κανονισμό, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το γενικό πλαίσιο. Τέλος, ο αρχικός προσδιορισμός των ανισορροπιών δεν νοείται ως σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και, ως εκ τούτου, βασίζεται σε μεταβλητές δεδομένων υψηλής ποιότητας. Ωστόσο, η εις βάθος ανάλυση της Επιτροπής βασίζεται στις πιο πρόσφατες μακροοικονομικές προβλέψεις, οι οποίες εξ ορισμού λαμβάνουν υπόψη γενικές συνθήκες της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων συνθηκών σε επίπεδο κράτους που οφείλονται στην επίδραση εξωγενών παραγόντων.

3.69. Η Επιτροπή αποδέχεται τις περισσότερες από τις συστάσεις του ΕΕΣ και δεσμεύεται να τις υλοποιήσει. Πράγματι, πολλές συστάσεις που περιέχονται στην έκθεση επικεντρώνονται στην ενίσχυση και τη βελτίωση των πτυχών της ΔΜΑ που ήδη εξετάζει η Επιτροπή.

γ) *Ειδική έκθεση αριθ. 18/2018 — Εκπληρώνεται ο κύριος στόχος του προληπτικού σκέλους του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης;*

3.70. Η Επιτροπή βρίσκεται επί του παρόντος στη διαδικασία υλοποίησης των συστάσεων που αποδέχθηκε. Το Συμβούλιο εξέδωσε τα συμπεράσματά του σχετικά με την έκθεση του Δεκεμβρίου του 2018 και κάλεσε την Επιτροπή να μελετήσει τα πορίσματα και τις συστάσεις του ΕΕΣ και να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο εντός δύο ετών. Η Επιτροπή έχει αποδεχθεί την προθεσμία αυτή.

3.71 Πρώτη περίπτωση. Η Επιτροπή εξέτασε τις παραμέτρους του «πίνακα απαιτούμενων προσαρμογών» στο πλαίσιο ευρύτερης επανεξέτασης της ευελιξίας στο πλαίσιο του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ), που δημοσιεύθηκε τον Μάιο του 2018. Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη σύσταση για την αντιμετώπιση των σωρευτικών επιπτώσεων των επιτρεπόμενων αποκλίσεων, καθώς ο κανονισμός αριθ. 1466/97 προβλέπει ρητά επιτρεπόμενο περιθώριο απόκλισης ύψους 0,25 % του ΑΕΠ και η Επιτροπή δεν μπορεί να επιβάλει περιορισμούς ως προς αυτό.

3.71 Δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τις συστάσεις που αναφέρονται στην παρούσα πρόταση, δηλαδή τη σύσταση 2 στοιχεία α) και β). Η προσωρινή απόκλιση βάσει της ρήτρας διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων δεν συνδέεται άμεσα με το πραγματικό δημοσιονομικό κόστος της μεταρρύθμισης, διότι ορισμένες ιδιαίτερα επωφελείς διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις δεν δημιουργούν πάντοτε σημαντικό άμεσο δημοσιονομικό κόστος, παρότι οι μεταρρυθμίσεις αυτές συνεπάγονται ουσιαστικό οικονομικό ή πολιτικό κόστος. Στις περιπτώσεις αυτές, η άμεση σύνδεση της προσωρινής απόκλισης με το δημοσιονομικό κόστος θα ακύρωνε ουσιαστικά τον στόχο της ρήτρας για παροχή κινήτρων. Επίσης, η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη σύσταση να διακοπεί η ρήτρα επενδύσεων στην τρέχουσα μορφή της, καθώς θεωρεί ότι αποτελεί σημαντικό στοιχείο της δέσμης ευελιξίας που θεσπίστηκε το 2015.

3.71 Τρίτη περίπτωση. Η Επιτροπή θα εξετάσει τα ζητήματα αυτά στο πλαίσιο της επικείμενης επανεξέτασης του νομοθετικού «δίπτυχου» και «εξάπτυχου». Οι παράμετροι του πίνακα απαιτούμενων προσαρμογών θέτουν ήδη υψηλότερες απαιτήσεις σε κράτη μέλη με υψηλότερο επίπεδο χρέους.

3.71 Τέταρτη περίπτωση. Η Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή τις συστάσεις αυτές εγκαίρως για την πρόσφατη δημοσίευση της εαρινής δέσμης μέτρων της για το 2019.

Μέρος 3 — Παρακολούθηση της συνέχειας που δόθηκε σε συστάσεις

3.75. Οι 11 συστάσεις που δεν υλοποιήθηκαν καθόλου δεν έγιναν δεκτές από την Επιτροπή.

Συμπεράσματα και συστάσεις

Συμπεράσματα

3.79. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι επιδόσεις δεν επιτυγχάνονται αδιαλείπτως, αλλά ξεκινούν με αργό μόνο ρυθμό στο στάδιο της υλοποίησης. **Με βάση το γεγονός αυτό και λαμβανομένης υπόψη της καθυστερημένης εκκίνησης ορισμένων προγραμμάτων, η Επιτροπή θεωρεί ότι, συνολικά, σημειώνεται ικανοποιητική πρόοδος.** Η Επιτροπή συμφωνεί ότι είναι αναγκαίο να παρακολουθείται με ιδιαίτερη προσοχή η πρόοδος υλοποίησης και να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση αδυναμιών. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η διαδικασία συγκέντρωσης των επιδόσεων βάσει δεικτών, σε προγράμματα και τομείς, έχει τους περιορισμούς της. Η Επιτροπή δεν υπολόγισε επί τούτου ανά πρόγραμμα έναν μέσο όρο απόκλισης από την τιμή-στόχου. **Η πολυπλοκότητα που χαρακτηρίζει τις δαπάνες δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ δεν μπορεί να αποτυπωθεί πλήρως σ' ένα μόνο αριθμητικό στοιχείο.**

3.80. **Το τρέχον πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ έχει διακριθεί από τον ΟΟΣΑ ⁽³⁾ ως το καλύτερο μεταξύ παρόμοιων πλαισίων παγκοσμίως. Η Επιτροπή έχει υποβάλει προτάσεις με σκοπό την περαιτέρω βελτίωσή του για το μελλοντικό δημοσιονομικό πλαίσιο.** Ωστόσο, υπάρχουν πολλές προκλήσεις που συνδέονται με τη συλλογή και τη διαβίβαση δεδομένων, ιδίως για τις περιπτώσεις των προγραμμάτων υπό επιμερισμένη διαχείριση. Λόγω αυτών και άλλων παραγόντων, μεταξύ των οποίων και ο πολυετής χαρακτήρας των προγραμμάτων, η αναφορά των επιδόσεων του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού αποτελεί ένα ιδιαίτερα δύσκολο έργο.

α) *Πρώτη περίπτωση:* Οι δείκτες επιδόσεων για τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ ορίζονται στις νομικές πράξεις στις οποίες στηρίζονται τα εν λόγω προγράμματα. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι οι δείκτες αποτελεσμάτων και επιπτώσεων είναι σημαντικοί για τη μέτρηση των επιδόσεων. Είναι αναγκαίο να εξευρίσκεται η σωστή ισορροπία μεταξύ των διαφόρων τύπων δεικτών.

Δεύτερη περίπτωση: Η Επιτροπή συμφωνεί ότι όλοι οι δείκτες θα πρέπει να συμβάλλουν στη μέτρηση των επιτευγμάτων του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Τρίτη περίπτωση: Πρέπει να βρίσκεται πάντοτε συμβιβαστική λύση μεταξύ, αφενός, ενός εξαντλητικού καταλόγου δεικτών που καλύπτουν κάθε πτυχή των στόχων και, αφετέρου, των απαιτούμενων πόρων.

β) *Πρώτη περίπτωση:* Η Επιτροπή —βασίζόμενη επίσης στα κράτη μέλη και σε άλλες αναφερόμενες οντότητες— βελτιώνει συνεχώς την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις. Στην ανάλυσή της για το διαθέσιμο σύνολο δεδομένων τον Μάρτιο του 2019, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το 63 % των δεικτών περιλάμβαναν «πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις», δηλαδή σημεία δεδομένων, τιμή βάσης και τιμή-στόχο —ποσοστό το οποίο η Επιτροπή θεωρεί εύλογο. Όσον αφορά το πλαίσιο επιδόσεων των προγραμμάτων δαπανών μετά το 2020, η Επιτροπή έχει ήδη δρομολογήσει ένα ευρύ σχέδιο με στόχο να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω υποκείμενες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις καθορίζονται για τα προγράμματα με συνεπή τρόπο και σύμφωνα με συμφωνημένο χρονοδιάγραμμα.

γ) *Πρώτη περίπτωση:* Η διαθεσιμότητα και η ποιότητα των δεδομένων εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων που απορρέουν από τη νομοθετική διαδικασία. Όταν τα στοιχεία υποβάλλονται από τα κράτη μέλη και τις δημόσιες αρχές, οι δυνατότητες της Επιτροπής να επηρεάσει την ποιότητά τους είναι περιορισμένες. Η Επιτροπή σημειώνει ότι τα τρία τέταρτα των δεικτών βασίζονταν στα πλέον πρόσφατα στοιχεία. Για ορισμένα προγράμματα, τα στοιχεία θα είναι διαθέσιμα μόνο αργότερα κατά την περίοδο υλοποίησης.

δ) *Πρώτη περίπτωση:* Η Επιτροπή δέχεται ότι ορισμένοι δείκτες-στόχοι ενδέχεται να μην είναι αρκούντως φιλόδοξοι, αλλά υποστηρίζει ότι, συνολικά, το πλαίσιο επιδόσεων είναι σταθερό. Η Επιτροπή τονίζει επίσης τη δέσμευσή της για βελτίωση του συστήματος στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

3.81. Η Επιτροπή συμφωνεί με το ΕΕΣ ότι η διαθεσιμότητα των δεδομένων θα μπορούσε να βελτιωθεί. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να επιτυγχάνεται ισορροπία μεταξύ των διαφόρων τύπων δεικτών, αλλά και ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένο ποσοστό δεικτών εισροών και εκροών που να παρουσιάζει αυτομάτως αδυναμία (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.23). Το γεγονός ότι δεν μπορεί να υπολογιστεί η πρόοδος συνδέεται τόσο με τη διαθεσιμότητα των δεδομένων όσο και με τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα διαθέσιμα δεδομένα για τον υπολογισμό της προόδου (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.28). Αν και ενδέχεται να υπάρχουν μη φιλόδοξες τιμές-στόχοι για ορισμένους δείκτες σε ορισμένα προγράμματα, στις περισσότερες περιπτώσεις δεν υπάρχει άμεση μέθοδος για τον εντοπισμό τους (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.35).

⁽³⁾ <https://www.oecd.org/gov/budgeting/budgeting-and-performance-in-the-eu-oecd-review.pdf>

Συστάσεις**Σύσταση 3.1 (Δείκτες στις δηλώσεις προγράμματος)**

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλλει έκθεση στις δηλώσεις προγράμματος για όλους τους δείκτες που ορίζονται στις νομικές βάσεις των προγραμμάτων δαπανών, όπως συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με βάση τις προτάσεις της Επιτροπής.

α) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των τύπων δεικτών είναι αναγκαία για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των επιδόσεων και ότι η ισορροπία αυτή θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις ιδιαιτερότητες των επιμέρους προγραμμάτων.

Σύσταση 3.2 (Πλαίσια επιδόσεων για τα προγράμματα)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Η Επιτροπή σημειώνει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιείται περιορισμένος αριθμός δεικτών για τους οποίους δεν είναι σκόπιμο να καθορίζονται ποσοτικές τιμές βάσης, ποσοτικά ορόσημα ή ποσοτικές τιμές-στόχοι.

δ) Η Επιτροπή σημειώνει ότι πρέπει να λαμβάνει υπόψη ζητήματα σκοπιμότητας και κόστους, καθώς και το γεγονός ότι απαιτείται αντίστοιχη δέσμευση, ιδίως των κρατών μελών και των δικαιούχων, να υποβάλλουν εγκαίρως υψηλής ποιότητας στοιχεία.

Σύσταση 3.3 (Λήψη έγκαιρων πληροφοριών για τους δείκτες επιδόσεων)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή σημειώνει ότι πρέπει να λαμβάνει υπόψη εκτιμήσεις εφικτότητας και κόστους, καθώς και το γεγονός ότι απαιτείται αντίστοιχη δέσμευση, ιδίως των κρατών μελών και των δικαιούχων, να υποβάλλουν εγκαίρως υψηλής ποιότητας στοιχεία.

Σύσταση 3.4 (Τεκμηρίωση των τιμών-στόχων)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Σύσταση 3.5 (Βελτίωση της επισκόπησης των επιδόσεων των προγραμμάτων)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

α) Η Επιτροπή θεωρεί ότι θα είναι σε θέση να εφαρμόσει αυτό το μέρος της σύστασης μόνο κατά την έναρξη του ΠΔΠ 2021-2027.

Παράρτημα 3.3 — Αναλυτική κατάσταση των συστάσεων του 2015 ανά έκθεση

Ειδική έκθεση αριθ. 01/2015: Εσωτερικές πλωτές μεταφορές στην Ευρώπη: καμία σημαντική βελτίωση του μεριδίου αυτού του τρόπου μεταφοράς ούτε των συνθηκών πλοϊμότητας από το 2001

Απάντηση στο σημείο 52, σύσταση 1 στοιχείο α): Η Επιτροπή σημειώνει ότι η συγκεκριμένη σύσταση απευθυνόταν στα κράτη μέλη.

Απάντηση στο σημείο 54, σύσταση 2 στοιχείο α): Η Επιτροπή ανέλαβε τις δράσεις που ήταν δυνατές εντός του χρονικού πλαισίου που ορίστηκε για την υλοποίηση της σύστασης και θεωρεί ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί. Εξέτασε την κατάσταση του τομέα της εσωτερικής ναυσιπλοΐας μέσω ειδικής ανάλυσης της παρατήρησης της αγοράς. Η αναθεώρηση της ίδιας της στρατηγικής θα πραγματοποιηθεί στο γενικότερο πλαίσιο της αναθεώρησης του πλαισίου ΔΕΔ-Μ (βλέπε σύσταση 2 στοιχείο γ κατωτέρω).

Απάντηση στο σημείο 54, σύσταση 2 στοιχείο γ): Η δράση αυτή θα ολοκληρωθεί με την αναθεώρηση του κανονισμού για το ΔΕΔ-Μ που προβλέπεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Ειδική έκθεση αριθ. 02/2015: Χρηματοδότηση σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων από την ΕΕ στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες στήριξης των κρατών μελών για την εξασφάλιση των στόχων της πολιτικής της ΕΕ για τα λύματα

Απάντηση στο σημείο 108, σύσταση 1 στοιχείο α): Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Απάντηση στο σημείο 110, σύσταση 2 στοιχείο α): Η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως το μέρος της σύστασης 2 στοιχείο α) που αποδέχθηκε. Για το μεγαλύτερο μέρος του φορτίου λυμάτων (όλοι οι οικισμοί άνω των 2 000 ι.π.) διαβιβάζονται χρηματοοικονομικές πληροφορίες. Μόνο οι οικισμοί κάτω των 2 000 ι.π. δεν διαβιβάζουν πληροφορίες. Οι λόγοι για αυτό είναι οι εξής: α) αδικαιολόγητη πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση, β) αύξηση των καθυστερήσεων στην υποβολή εκθέσεων (το ΕΕΣ συνιστά σε άλλο σημείο να μειωθεί η καθυστέρηση στην υποβολή εκθέσεων), γ) η οδηγία δεν προβλέπει ρητή υποχρέωση υποβολής εκθέσεων.

Απάντηση στο σημείο 115, σύσταση 3 στοιχείο α): Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Απάντηση στο σημείο 115, σύσταση 3 στοιχείο β): Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Απάντηση στο σημείο 115, σύσταση 3 στοιχείο γ): Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Απάντηση στο σημείο 115, σύσταση 3 στοιχείο δ): Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως. Η Επιτροπή έλαβε τη συνιστώμενη δράση.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 οι απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα προβλέπονται στο άρθρο 46 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] και στο παράρτημα Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 821/2014 της Επιτροπής. Το εν λόγω παράρτημα περιλαμβάνει υπόδειγμα για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα. Στο τμήμα VIII του μοντέλου υποβολής εκθέσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το ποσό των λοιπών συνεισφορών, εκτός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, οι οποίες συγκεντρώνονται από τα χρηματοδοτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων δημόσιων και/ή ιδιωτικών συνεισφορών, που έχουν δεσμευθεί στις συμφωνίες χρηματοδότησης και καταβάλλονται στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών.

Απάντηση στο σημείο 117, σύσταση 4 στοιχείο α): Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Απάντηση στο σημείο 117, σύσταση 4 στοιχείο β): Η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί εν μέρει.

Απάντηση στο σημείο 119, σύσταση 5 στοιχείο β): Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Ειδική έκθεση αριθ. 03/2015: Πρόγραμμα της ΕΕ «Εγγυήσεις για τη νεολαία»: τα πρώτα βήματα έγιναν, ωστόσο διαφαίνονται κίνδυνοι στο επίπεδο της υλοποίησης

Απάντηση στο σημείο 89, σύσταση 1: Η συγκεκριμένη σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Ειδική έκθεση αριθ. 04/2015: Τεχνική βοήθεια: ποια η συνεισφορά της στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη;

Απάντηση στο σημείο 90, σύσταση 1: Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως. Σύμφωνα με την αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη περιγράφουν στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που υλοποιούν τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί η τεχνική βοήθεια και είναι σε θέση να παρέχουν συνολική αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο υλοποιείται η βοήθεια αυτή.

Επιπλέον, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι δείκτες παρακολούθησης παρέχουν μόνο ένα μέρος των πληροφοριών που απαιτούνται για την αξιολόγηση και ότι η αξιολόγηση υπερβαίνει κατά πολύ την ανάλυση των δεδομένων των πινάκων παρακολούθησης. Μεταξύ των κοινών ερωτημάτων αξιολόγησης για την αγροτική ανάπτυξη, όπως ορίζονται στο παράρτημα V του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής, περιλαμβάνεται το ερώτημα 20: «Σε ποιο βαθμό η τεχνική βοήθεια έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και στο άρθρο 51 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013;»

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης αναμένεται να καταρτιστεί και να υποβληθεί στην Επιτροπή έως τον Δεκέμβριο του 2024.

Απάντηση στο σημείο 90, σύσταση 2: Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Απάντηση στο σημείο 93, σύσταση 4: Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως. Ο πίνακας παρακολούθησης B2.3 κάνει διάκριση —όσον αφορά την τεχνική βοήθεια πέραν της βοήθειας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου— μεταξύ του συνόλου των δημόσιων δαπανών για τις διοικητικές δαπάνες και των λοιπών δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των σπουδών και της κατάρτισης. Ως γενική αρχή, ο ορισμός των πρόσθετων δεικτών που πρέπει να συλλέγονται από τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες πρέπει να εξασφαλίζει τη χρυσή τομή μεταξύ της προστιθέμενης αξίας αφενός και του διοικητικού φόρτου αφετέρου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι λεπτομερείς πληροφορίες που συλλέγονται σε αυτό το επίπεδο παραμένουν σκοπίμως περιορισμένες.

Η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να παράσχει εκ των προτέρων στοιχεία σχετικά με την ενδεχόμενη έκβαση των ερωτημάτων αξιολόγησης. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η αξιολόγηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης πραγματοποιείται σε επίπεδο κρατών μελών ή περιφερειών σύμφωνα με την κοινή προσέγγιση αξιολόγησης όπως προβλέπεται στο άρθρο 14 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής.

Ειδική έκθεση αριθ. 05/2015: Αποτελούν τα χρηματοοικονομικά μέσα επιτυχές και ελπιδοφόρο εργαλείο για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης;

Απάντηση στο σημείο 100, σύσταση 3: Οι συννομοθέτες δεν έχουν προβλέψει νομικές απαιτήσεις για τον καθορισμό τιμών-στόχων για τα ανακυκλούμενα αποτελέσματα. Ο λόγος είναι ότι ο ανακυκλούμενος χαρακτήρας που συνδέεται με κάθε χρηματοοικονομικό μέσο είναι ειδικός για κάθε μέσο και για τον σχεδιασμό του. Εξαρτάται επίσης από εξωτερικούς παράγοντες, όπως η ζήτηση της αγοράς και η οικονομική ανάπτυξη. Ομοίως, στους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 964/2014 και (ΕΕ) 2016/1157, η Επιτροπή παρείχε μόνο συμπληρωματικούς κανόνες εφαρμογής σχετικά με τα ανακυκλούμενα μέσα, κανόνες που ενσωματώνονται στα τμήματα τα σχετικά με τη δανειοδοτική πολιτική. Το νομικό πλαίσιο και οι κανόνες υλοποίησης μπορούν να παρέχουν μόνο αρχές για τον καθορισμό των τιμών-στόχων και για τη διαχείριση των αποπληρωθέντων πόρων.

Ειδικότερα, το στοχευόμενο ύψος της δανειοδότησης και το εύρος τιμών του επιτοκίου δεν μπορούν να καθοριστούν εκ των προτέρων σε επίπεδο ΕΕ με προκαθορισμένες τιμές-στόχους. Μπορούν να αξιολογηθούν μόνο κατά περίπτωση στο πλαίσιο της εκ των προτέρων αξιολόγησης κάθε χρηματοοικονομικού μέσου [σύμφωνα με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της φύσης του μέσου (ανακυκλούμενο ή μη ανακυκλούμενο μέσο). Η πτυχή της μόχλευσης πρέπει επίσης να εξεταστεί κατά τη διαδικασία της εκ των προτέρων αξιολόγησης. Οι πόροι που αποπληρώνονται σε χρηματοδοτικό μέσο είτε επαναχρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του ίδιου χρηματοδοτικού μέσου (ανακυκλούμενοι στο πλαίσιο του ίδιου χρηματοδοτικού μέσου) είτε, αφού αποπληρωθούν στη διαχειριστική αρχή ή στο ταμείο χαρτοφυλακίου, χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 44 (για τον ίδιο στόχο που καθορίζεται στο πλαίσιο προτεραιότητας πριν από το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας) και το άρθρο 45 (σύμφωνα με τον στόχο του προγράμματος μετά τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Με τις διατάξεις αυτές όπως τροποποιήθηκαν στον κανονισμό «Omnibus» [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046], η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί, με εξαίρεση τις τιμές-στόχους που μπορούν να οριστούν μόνο στην εκ των προτέρων αξιολόγηση κάθε χρηματοδοτικού μέσου και δεν μπορούν να καθοριστούν οριζόντια από την Επιτροπή.

Ειδική έκθεση αριθ. 08/2015: Ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες των μικροεπιχειρηματιών η παρεχόμενη από την ΕΕ χρηματοδοτική στήριξη;

Απάντηση στο σημείο 68, σύσταση 1: Όσον αφορά τις εναπομένουσες αδυναμίες που αναφέρει το ΕΕΣ στο παράρτημα 3.4, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η συμπερίληψη ειδικών δεικτών σε ένα ΕΠ είναι προαιρετική για τις διαχειριστικές αρχές. Ωστόσο, ο κανονισμός προβλέπει υποχρεωτικό κοινό δείκτη εκρών για τις οντότητες [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, παράρτημα I (2)].

Απάντηση στο σημείο 72, σύσταση 4: Η Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Ειδική έκθεση αριθ. 09/2015: Η στήριξη της ΕΕ για την καταπολέμηση των βασιανιστηρίων και την κατάργηση της θανατικής ποινής

Απάντηση στο σημείο 55, σύσταση 4: Μολονότι συμφωνεί με το συμπέρασμα του ΕΕΣ ότι η σύσταση αυτή δεν έχει εφαρμοστεί, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι δεν αποδέχεται τη σύσταση.

Απάντηση στο σημείο 56, σύσταση 6: Μολονότι συμφωνεί με το συμπέρασμα του ΕΕΣ ότι η σύσταση αυτή δεν έχει εφαρμοστεί, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι δεν αποδέχεται τη σύσταση.

Ειδική έκθεση αριθ. 12/2015: Η προτεραιότητα της ΕΕ για την προώθηση μιας αγροτικής οικονομίας βασισμένης στη γνώση επηρεάστηκε από την κακή διαχείριση των μέτρων μεταφοράς γνώσεων και παροχής συμβουλών

Απάντηση στο σημείο 94, σύσταση 1 στοιχείο β): Η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει εφαρμοστεί πλήρως. Υπάρχουν διαφορετικές μεθοδολογίες για τη διενέργεια επαναλαμβανόμενης ανάλυσης των αναγκών κατάρτισης και η πιο ενδεδειγμένη προσέγγιση εξαρτάται από τον σχεδιασμό του αντίστοιχου συστήματος γεωργικής γνώσης και καινοτομίας (AKIS), το οποίο διαφέρει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Ως εκ τούτου, το δελτίο μέτρου μπορεί μόνο να περιγράφει σε γενικές γραμμές τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο διενέργειας της εκτίμησης των αναγκών.

Η επικαιροποίηση του δελτίου μέτρου όπως εφαρμόζεται από την Επιτροπή θεωρείται ότι παρέχει τον κατάλληλο βαθμό λεπτομέρειας και ότι επαρκεί για την καθοδήγηση των κρατών μελών σχετικά με τη διενέργεια περιοδικής αξιολόγησης των αναγκών.

Απάντηση στο σημείο 94, σύσταση 1 στοιχείο δ): Η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως. Όλα τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης εγκρίνονται μόνο για να προστεθούν στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, εάν ένα κράτος μέλος καταδείξει μια υποκείμενη στρατηγική ανάγκη. Η ανάγκη αυτή θα ήταν εμφανής από τη στρατηγική του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης, η οποία με τη σειρά της βασίζεται στην ανάλυση SWOT και στην επακόλουθη αξιολόγηση των αναγκών την οποία έπρεπε να διεξαγάγει κάθε κράτος μέλος στην αρχή του σταδίου προγραμματισμού της αγροτικής ανάπτυξης.

Στις ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης και στις επιτροπές παρακολούθησης αξιολογούνται οι «ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης», στις οποίες αναφέρεται η πρόοδος εκτέλεσης όλων των προγραμματισμένων μέτρων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Σε περίπτωση δυσκολιών υλοποίησης ή καθυστερήσεων, η κατάσταση αναλύεται και επιδιώκεται η λήψη διορθωτικών μέτρων.

Απάντηση στο σημείο 96, σύσταση 2 στοιχείο β): Η σύσταση που διατυπώνει το ΕΕΣ σχετικά με τα έγγραφα καθοδήγησης και τις δημόσιες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για την εσωτερική παράδοση, θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Όσον αφορά την παρακολούθηση των διαδικασιών των κρατών μελών μέσω ελέγχων συμμόρφωσης, βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 5 σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 12/2015.

Απάντηση στο σημείο 98, σύσταση 3 στοιχείο α): Η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως. Η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση, η οποία χρησιμεύει ως έγγραφο για την αποσαφήνιση ορισμένων νομικών ερμηνειών και για τη διάδοση παραδειγμάτων ορθής πρακτικής εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ στα κράτη μέλη.

Το ζήτημα του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών συζητείται τακτικά με τα κράτη μέλη σε διάφορα πλαίσια: το τελευταίο γεγονός ήταν το σεμινάριο σχετικά με τα ποσοστά σφάλματος που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του Ιουνίου του 2018, κατά τη διάρκεια του οποίου συζητήθηκαν οι πτυχές του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών και της χρήσης απλουστευμένων επιλογών κόστους.

Με βάση τα αιτήματα των κρατών μελών, μπορούν να διοργανωθούν προγράμματα κατάρτισης, ενώ έχουν ήδη διοργανωθεί διάφορα προγράμματα κατάρτισης σχετικά με το θέμα αυτό. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους αυξάνεται σημαντικά καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, γεγονός που σημαίνει ότι η αξιολόγηση του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών χρησιμοποιείται λιγότερο συχνά από τα κράτη μέλη.

Απάντηση στο σημείο 98, σύσταση 3 στοιχείο β): Η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως. Το άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ορίζει ότι, το 2017 και το 2019, οι ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους πρέπει να καλύπτουν όλα τα προγράμματα. Στις εν λόγω συνεδριάσεις επανεξέτασης λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις προόδου σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας εταιρικής σχέσης. Μεταξύ άλλων, η εν λόγω έκθεση περιέχει πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή μηχανισμών για τη διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων και άλλων ενωσιακών και εθνικών χρηματοδοτικών μέσων και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Οι εν λόγω συνεδριάσεις επανεξέτασης αποτελούν πρόσθετα μέσα για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών μεταξύ των προγραμμάτων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων σε ένα δεδομένο κράτος μέλος, και παρέχει τη βάση για την εισαγωγή βελτιώσεων όταν είναι αναγκαίο.

Απάντηση στο σημείο 100, σύσταση 4 στοιχείο β): Η Επιτροπή εξακολουθεί να είναι της άποψης ότι δεν είναι υπεύνη για την παρακολούθηση της εφαρμογής συστημάτων ανατροφοδότησης για τη βελτίωση των επικείμενων προγραμμάτων κατάρτισης.

Ός προς τις αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών μεταφοράς γνώσεων και παροχής συμβουλών, το παράρτημα V του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 808/2014 προσδιορίζει τα κοινά ερωτήματα αξιολόγησης (ΕΑ) για την αγροτική ανάπτυξη: Στο ΕΑ 1, που αφορά τον τομέα επικέντρωσης 1Α, αναφέρεται: «Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την καινοτομία, τη συνεργασία και την ανάπτυξη της βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές;». Το συγκεκριμένο ΕΑ θα απαντηθεί στην ενισχυμένη ετήσια έκθεση υλοποίησης που θα υποβληθεί το 2019 και στην εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Επομένως, η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Απάντηση στο σημείο 102, σύσταση 5: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως. Όσον αφορά τους ελέγχους στον τομέα της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας, οι οποίοι δεν διενεργήθηκαν στην πράξη, αυτοί είχαν προγραμματιστεί στο πολυετές πρόγραμμα εργασίας 2016-2019 για το έτος ν+2, δηλαδή για την περίοδο 2018-2019. Έπειτα από μια νέα κεντρική αξιολόγηση κινδύνου που διενεργήθηκε το 2017, η βαθμολόγηση κινδύνου των ελέγχων αυτών ήταν χαμηλότερη λόγω των χαμηλότερων δαπανών και, δεδομένων των διαθέσιμων πόρων, αποφασίστηκε να ληφθούν υπόψη άλλοι έλεγχοι (υψηλότερου κινδύνου και περισσότερο δαπανηροί).

Μετά την ειδική έκθεση, το προφίλ κινδύνου του τομέα ελέγχου αυξήθηκε. Κατά συνέπεια, η ΓΔ AGRI επέλεξε και διενήργησε 5 ελέγχους (σε ΑΤ, ΔΚ, FR, ΙΤ, SE). Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι, λόγω του ιδιαίτερα χαμηλού επιπέδου δαπανών, ακόμη και αν αυξηθεί ο παράγοντας κινδύνου του τομέα ελέγχου στην ανάλυση κινδύνου, ο αριθμός των επιλεγμένων συναλλαγών εξακολουθεί να είναι περιορισμένος.

Επιπλέον, στη νέα προσέγγιση ελέγχου που πραγματοποιεί η ΓΔ AGRI από τον Ιούλιο του 2018, δίνεται έμφαση στο έργο του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) για όλα τα μέτρα εκτός ΟΣΔΕ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που σχετίζονται με τη μεταφορά γνώσεων και με την καινοτομία. Όποτε περιλαμβάνεται ένα τέτοιο μέτρο στο δείγμα 1 του ΦΠ, αυτό θα επιλέγεται επίσης από τη ΓΔ AGRI και θα περιλαμβάνεται στον έλεγχο της.

Ειδική έκθεση αριθ. 13/2015: Στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT

Απάντηση στο σημείο 58, σύσταση 1: Η σύσταση αυτή έγινε εν μέρει δεκτή το 2015 από την Επιτροπή, καθώς η διάθεση προϋπολογισμού για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης FLEGT είναι εφικτή μόνο για θεματικά προγράμματα/κονδύλια του προϋπολογισμού. Για την περίοδο 2014-2020, η Επιτροπή διέθεσε 145 εκατομμύρια ευρώ για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης FLEGT στο πλαίσιο του κονδυλίου του προϋπολογισμού για το θεματικό πρόγραμμα και ανέπτυξε ετήσια σχέδια δράσης σχετικά με τους τομείς δράσης που πρέπει να χρηματοδοτηθούν από το σχέδιο δράσης FLEGT.

Ειδική έκθεση αριθ. 16/2015: Βελτίωση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού μέσω ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας: απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες

Απάντηση στο σημείο 117, σύσταση 3: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως μέσω της επέκτασης του κανονιστικού πλαισίου και της δημιουργίας πλατφόρμας.

Απάντηση στο σημείο 123, σύσταση 7 στοιχείο β): Η Επιτροπή είχε αποδεχθεί εν μέρει τη σύσταση και έλαβε την απαιτούμενη δράση για τα αποδεκτά στοιχεία.

Απάντηση στο σημείο 126, σύσταση 9: Η Επιτροπή δεν είχε αποδεχθεί τη σύσταση. Ωστόσο, έλαβε τα μέτρα που κρίθηκαν αναγκαία για την αντιμετώπιση των υποκείμενων ζητημάτων.

Ειδική έκθεση αριθ. 17/2015: Στήριξη των Ομάδων Δράσης για τους Νέους από την Επιτροπή: επιτυχής ο αναπροσανατολισμός της χρηματοδότησης του ΕΚΤ, αλλά ανεπαρκής η έμφαση στα αποτελέσματα

Απάντηση στο σημείο 84, σύσταση 2 στοιχείο α): Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Η Επιτροπή εμμένει στο γεγονός ότι η εξέταση των δυνατοτήτων βελτίωσης των αποτελεσμάτων αποτελεί μια διαρκή και συνήδη πρακτική. Η Επιτροπή εξετάζει κάθε αίτημα αναπρογραμματισμού, είτε αυτό προκύπτει από την ανάγκη ενσωμάτωσης νέων πρόσθετων πόρων είτε όχι, με σκοπό κυρίως την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων, και συζητεί εκτενώς με το εκάστοτε κράτος μέλος. Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή δεν είχε αναλάβει την πρωτοβουλία να προτείνει νέες τροποποιήσεις, διότι αυτό θα ήταν περιττό και ιδιαίτερα αναποτελεσματικό.

Απάντηση στο σημείο 84, σύσταση 2 στοιχείο β): Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Η Επιτροπή επιμένει ότι τέτοιου είδους αξιολόγηση πραγματοποιείται με επιμέλεια και αποτελούσε ανέκαθεν πάγια πρακτική. Θεωρείται περιττό και αναποτελεσματικό να υποβάλλονται εκθέσεις για κάθε λεπτομέρεια της διαδικασίας αξιολόγησης, σχετικά με τα στοιχεία που απαιτούνται από τους κανονισμούς και τα οποία αποτελούσαν ανέκαθεν πάγια πρακτική, εξ ου και η απουσία λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τα φύλλα ελέγχου.

Απάντηση στο σημείο 84, σύσταση 2 στοιχείο γ): Η Επιτροπή επιμένει ότι η σύσταση αυτή έχει υλοποιηθεί πλήρως στον βαθμό που εξακολουθεί να είναι συναφής. Η συγκεκριμένη σύσταση έχει απολέσει τη σημασία της κατά την περίοδο 2014-2020, καθώς οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης δεν θεωρούνται πλέον ως μέσα κοινοποίησης λεπτομερών πληροφοριών αλλά μόνο συνοπτικών. Η Επιτροπή επιμένει ότι διαβιβάζονται επαρκείς και συναφείς πληροφορίες μέσω των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης και ότι παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες με άλλα μέσα υποβολής εκθέσεων (π.χ. εκθέσεις αξιολόγησης τεχνικές συνεδριάσεις και επιτροπές παρακολούθησης —οι συζητήσεις των οποίων καταγράφονται σε πρακτικά και σε υπομνήματα).

Απάντηση στο σημείο 86, σύσταση 3: Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Η Επιτροπή εμμένει στο γεγονός ότι οι συστηματικοί έλεγχοι ευλογοφάνειας και αξιοπιστίας διενεργούνται ως πάγια πρακτική. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πρόκειται για πάγια πρακτική (έγγραφα καθοδήγησης από τη μονάδα αξιολόγησης και από τη μονάδα συντονισμού του ΕΚΤ, φύλλα ελέγχου για την αποδοχή εκθέσεων). Η τεκμηρίωση κάθε διενεργούμενου ελέγχου θα ήταν περιττή και αναποτελεσματική.

Ειδική έκθεση αριθ. 20/2015: Η οικονομική αποδοτικότητα της στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ σε μη παραγωγικές επενδύσεις στον τομέα της γεωργίας

Απάντηση στο σημείο 74, σύσταση 1 στοιχείο α): Σύμφωνα με το άρθρο 75 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, η ενισχυμένη ετήσια έκθεση υλοποίησης για το 2018 θα υποβληθεί από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή στα τέλη του Ιουνίου του 2019. Μόνο τη στιγμή εκείνη θα είναι σε θέση η Επιτροπή να ολοκληρώσει την αντίστοιχη παρακολούθηση.

Απάντηση στο σημείο 77, σύσταση 3 στοιχείο α): Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση αυτή έχει υλοποιηθεί, καθώς ολοκληρώθηκε η απαιτούμενη δράση με σκοπό την παροχή συμβουλών προς τα κράτη μέλη για τη θέσπιση πρόσθετων δεικτών. Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης μέσω του συνόλου δεικτών κοινού πλαισίου, αποτελεσμάτων και εκροών στο πλαίσιο του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης για την περίοδο 2014-2020.

Οι αξιολογήσεις διενεργούνται από τα κράτη μέλη ή για λογαριασμό των κρατών μελών, ενώ η συγκεφαλαιωτική έκθεση των εν λόγω αξιολογήσεων σε επίπεδο ΕΕ πραγματοποιείται υπό την ευθύνη των υπηρεσιών της Επιτροπής. Τα υποχρεωτικά στοιχεία του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης 2014-2020 που περιέχονται στην εκτελεστική πράξη περιλαμβάνουν κατάλογο των δεικτών που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των επιδόσεων της πολιτικής. Πέρα από αυτούς τους δείκτες, η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει περισσότερα αλλά μόνο να συμβουλεύει/να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τους πρόσθετους δείκτες.

Η σύσταση προς την Επιτροπή «να συμβουλεύσει τα κράτη μέλη στα οποία η στήριξη των μη παραγωγικών επενδύσεων είναι σημαντική, να καθορίσουν συγκεκριμένους δείκτες αποτελεσμάτων για τα συχνότερα χρηματοδοτούμενα είδη μη παραγωγικών επενδύσεων» εκπληρώθηκε μέσω των κατευθυντήριων γραμμών για την «Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης: τρόπος προετοιμασίας για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την αξιολόγηση το 2017».

Η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεώσει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τέτοιους πρόσθετους δείκτες, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο υπερβαίνει τα υποχρεωτικά στοιχεία του πλαισίου του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΣΠΑ) για την περίοδο 2014-2020.

Απάντηση στο σημείο 81, σύσταση 5 στοιχείο β): Η Διεύθυνση Διασφάλισης και Ελέγχου της ΓΔ AGRI θα συνεχίσει να συμπεριλαμβάνει τις διαπιστώσεις του ΕΕΣ στις προπαρασκευαστικές εργασίες της για το πολυετές πρόγραμμα εργασίας (ΠΠΕ). Τα πορίσματα του ΕΕΣ συγκαταλέγονται στα τυποποιημένα κριτήρια που χρησιμοποιούνται κατά την κατάρτιση του ΠΠΕ.

Ειδική έκθεση αριθ. 23/2015: Ποιότητα των υδάτων στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: έχει επιτευχθεί πρόοδος στην εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα, αλλά πρέπει να γίνουν περισσότερα

Απάντηση στο σημείο 172, σύσταση 1 στοιχείο δ): Η συγκεκριμένη σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Απάντηση στο σημείο 172, σύσταση 1 στοιχείο ε): Η συγκεκριμένη σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Απάντηση στο σημείο 172, σύσταση 1 στοιχείο στ): Η συγκεκριμένη σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Απάντηση στο σημείο 182, σύσταση 2 στοιχείο β): Η συγκεκριμένη σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Απάντηση στο σημείο 182, σύσταση 2 στοιχείο γ): Η συγκεκριμένη σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Απάντηση στο σημείο 182, σύσταση 2 στοιχείο δ): Η συγκεκριμένη σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Απάντηση στο σημείο 191, σύσταση 3 στοιχείο β): Η Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

Απάντηση στο σημείο 191, σύσταση 3 στοιχείο ε): Προβλέπονται περαιτέρω εργασίες και η συγκεκριμένη σύσταση αναμένεται να υλοποιηθεί πλήρως έως το τέλος του 2020.

Απάντηση στο σημείο 191, σύσταση 3 στοιχείο στ): Η συγκεκριμένη σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Απάντηση στο σημείο 191, σύσταση 3 στοιχείο ζ): Η συγκεκριμένη σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Ειδική έκθεση αριθ. 24/2015: Αντιμετώπιση της ενδοκοινοτικής απάτης στον τομέα του ΦΠΑ: ανάγκη για περαιτέρω δράση

Απάντηση στο σημείο 116, σύσταση 6: Η Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τη συγκεκριμένη σύσταση. Η σύσταση έχει αναληφθεί από την πρόταση της Επιτροπής, η οποία επί του παρόντος εξετάζεται από το Συμβούλιο, για ένα «οριστικό σύστημα ΦΠΑ», που αποβλέπει στην επανεξέταση του ισχύοντος συστήματος ΦΠΑ για το ενδοενοσιακό εμπόριο και το οποίο θα περιλαμβάνει νέους κανόνες σχετικά με τις υποχρεώσεις αναφοράς στοιχείων...

Απάντηση στο σημείο 117, σύσταση 7: Η Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τη συγκεκριμένη σύσταση. Ο τομεακός μηχανισμός αντιστροφής της επιβάρυνσης ως μέτρο καταπολέμησης της απάτης είναι προαιρετικός και προσανατολισμένος κυρίως σε συγκεκριμένα προβλήματα εθνικής απάτης. Η πρόταση της Επιτροπής για το «οριστικό σύστημα ΦΠΑ», η οποία επί του παρόντος εξετάζεται από το Συμβούλιο, προβλέπει την κατάργηση της τομεακής αντιστροφής της επιβάρυνσης (σε σχέση με τα αγαθά σε πρώτη φάση), δεδομένου ότι εξετάζει με διαρθρωτικό τρόπο το πρόβλημα της απάτης εντός της ΕΕ.

Ειδική έκθεση αριθ. 25/2015: Στήριξη αγροτικών υποδομών από την ΕΕ: περιθώριο σημαντικής αύξησης της αποδοτικότητας των δαπανών

Απάντηση στο σημείο 101, σύσταση 1 στοιχείο β): Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Η πλατφόρμα για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών —δηλαδή το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης— έχει δημιουργηθεί και χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη παράλληλα με την εμφάνιση των έργων και των βέλτιστων πρακτικών που υλοποιούνται κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Περαιτέρω εκτιμήσεις όσον αφορά τη δυνητική εμφάνιση του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης μπορούν να διενεργηθούν μόνο κατά περίπτωση και κατά την αξιολόγηση του προγράμματος, για την οποία η Επιτροπή έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές.

Επιπλέον, η Επιτροπή, με την έγκριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης για την τρέχουσα περίοδο 2014-2020, μετρίασε τον κίνδυνο μη επίτευξης προστιθέμενης αξίας για τα κονδύλια της ΕΕ.

Απάντηση στο σημείο 101, σύσταση 1 στοιχείο δ): Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση αυτή έχει υλοποιηθεί εν μέρει, καθώς η υλοποίησή της βρίσκεται σε εξέλιξη. Πραγματοποιούνται τακτικές επαφές μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής. Όταν τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης εγκρίνονται ή τροποποιούνται, στη διαδικασία περιλαμβάνονται άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής μέσω των επίσημων διυπηρεσιακών διαβουλεύσεων και οι ενισχυόμενες ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης για το 2018, που θα υποβληθούν το 2019, αναμένεται να παράσχουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ταμείων της ΕΕ. Μια αναθεωρημένη καθοδήγηση για τις εν λόγω ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2018.

Απάντηση στο σημείο 106, σύσταση 2 στοιχείο β): Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως. Η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει αρκετές παρουσιάσεις σχετικά με τις νέες επιλογές που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό «Omnibus» [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046] σχετικά με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους. Πραγματοποιήθηκε παρουσίαση στην επιτροπή αγροτικής ανάπτυξης και παρουσίαση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για το σεμινάριο «Γεωργική Παραγωγικότητα και Βιωσιμότητα» (ΕΣΚ-AGRI) τον Οκτώβριο του 2018, καθώς και παρουσίαση της διάσκεψης των ισπανικών οργανισμών πληρωμών τον Νοέμβριο του 2018. Κατά τη διάρκεια αυτών των παρουσιάσεων, πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους μπορεί να αντικαταστήσει την ανάγκη να αξιολογηθεί ο εύλογος χαρακτήρας του κόστους, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να υπερβούν τυχόν δυσκολίες όσον αφορά την πτυχή αυτή. Το εργαστήριο του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης έχει προγραμματιστεί για τις 20 Ιουνίου 2019, με τίτλο εργαστήριο ΕΔΑΑ «Απλουστευμένες επιλογές κόστους: η εμπειρία που αποκτήθηκε και νέες ευκαιρίες».

Απάντηση στο σημείο 109, σύσταση 3 στοιχείο α): Η Επιτροπή προτίθεται να αξιολογήσει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των κονδυλίων στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης 2014-2020, σύμφωνα με το κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης (άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013). Η αξιολόγηση θα βασίζεται στις ενδιάμεσες αξιολογήσεις των κρατών μελών που κοινοποιήθηκαν το 2019 και στις εκ των υστέρων αξιολογήσεις που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή έως το τέλος του 2024 (άρθρο 78 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013).

Παράρτημα 3.4 — Βελτιώσεις που επιτεύχθηκαν και εναπομένουσες αδυναμίες των μερικώς υλοποιηθεισών συστάσεων ανά έκθεση

Ειδική έκθεση αριθ. 01/2015: Εσωτερικές πλωτές μεταφορές στην Ευρώπη: καμία σημαντική βελτίωση του μεριδίου αυτού του τρόπου μεταφοράς ούτε των συνθηκών πλοϊμότητας από το 2001

Σημείο 54, σύσταση 2 στοιχείο α): Δεν υπάρχουν στοιχεία για αποτελεσματικές προσπάθειες συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών.

Απάντηση: Η σύσταση συνίστατο στη διενέργεια διεξοδικών αναλύσεων ενόψει της περαιτέρω ανάπτυξης της στρατηγικής. Η Επιτροπή ανέλαβε τις δράσεις που ήταν δυνατές εντός του χρονικού πλαισίου που ορίστηκε για την υλοποίηση της σύστασης και θεωρεί ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί. Εξέτασε την κατάσταση του τομέα της εσωτερικής ναυσιπλοΐας μέσω ειδικής ανάλυσης της παρατήρησης της αγοράς. Παράλληλα, η Επιτροπή διεξάγει επίσης μελέτες σχετικά με τις δυνατότητες των πλωτών μεταφορών (λιμένων και εσωτερικών πλωτών οδών) σύμφωνα με τα διάφορα σενάρια εξέλιξης της οικονομίας της ΕΕ και των υποδομών. Η αναθεώρηση της ίδιας της στρατηγικής θα πραγματοποιηθεί στο γενικότερο πλαίσιο της αναθεώρησης του πλαισίου ΔΕΔ-Μ. Η μελέτη που διεξήγαγε Επιτροπή σχετικά με τις δυνατότητες των πλωτών μεταφορών (λιμένων και εσωτερικών πλωτών οδών), σύμφωνα με διάφορα σενάρια εξέλιξης της οικονομίας της ΕΕ, των βιομηχανικών τάσεων και των εξελίξεων του ΔΕΔ-Μ, επρόκειτο να ολοκληρωθεί τον Φεβρουάριο του 2019. Ωστόσο, λόγω των καθυστερήσεων που αντιμετώπισε ο υπεύθυνος για τη μελέτη σύμβουλος, καθώς και λόγω της ανάγκης να επέλθουν σημαντικές βελτιώσεις στη μελέτη, η τελική έκθεση τελεί επί του παρόντος υπό έγκριση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Έπειτα από συζητήσεις με το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή άρχισε τις εργασίες με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για την προετοιμασία του μελλοντικού προγράμματος Naiades III, το οποίο θα δημιουργηθεί μετά το 2020, για την περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας του τομέα της εσωτερικής ναυσιπλοΐας.

Ειδική έκθεση αριθ. 02/2015: Χρηματοδότηση σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων από την ΕΕ στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες στήριξης των κρατών μελών για την εξασφάλιση των στόχων της πολιτικής της ΕΕ για τα λύματα

Σημείο 110, σύσταση 2 στοιχείο α): Δεν έχουν συλλεχθεί πληροφορίες για τους οικισμούς κάτω των 2 000 μονάδων ι.π.

Απάντηση: Η Επιτροπή εξέτασε δεόντως τη σύσταση 2 στοιχείο α) και δεν δέχθηκε το μέρος της εν λόγω σύστασης για τους οικισμούς κάτω των 2 000 μονάδων ι.π. Η Επιτροπή δεν δέχθηκε να ζητήσει από τα κράτη μέλη να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τα οικονομικά ποσά για τους οικισμούς κάτω των 2 000 μονάδων ι.π. για τους ακόλουθους λόγους: α) αδικαιολόγητη πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση, β) αύξηση των καθυστερήσεων στην υποβολή εκθέσεων (το ΕΕΣ συνιστά σε άλλο σημείο να μειωθεί η καθυστέρηση στην υποβολή εκθέσεων), γ) η οδηγία δεν προβλέπει ρητή υποχρέωση υποβολής εκθέσεων.

Σημείο 115, σύσταση 3 στοιχείο γ): Η ΓΔ ENV δεν έχει κοινοποιήσει ακόμη το οριστικό συμπέρασμά της σχετικά με τη σύστασή μας, δηλαδή την ανάγκη υποχρεωτικής μέτρησης των υπερχειλίσεων.

Απάντηση: Σύμφωνα με τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Επιτροπή πραγματοποίησε ειδική μελέτη για το ζήτημα των υπερχειλίσεων ομβρίων υδάτων και συμπεριέλαβε το θέμα αυτό στην αξιολόγηση της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (UWWTD). Η αξιολόγηση πλησιάζει στην ολοκλήρωσή της και θα δημοσιευθεί έως το τέταρτο τρίμηνο του 2019. Η αξιολόγηση είναι αναδρομική, αλλά εξετάζει τον υπολειπόμενο αντίκτυπο συνδυασμένων υπερχειλίσεων αποχετευτικών αγωγών στο πλαίσιο σεναρίου πλήρους συμμόρφωσης. Αυτό έχει μοντελοποιηθεί και τα συμπεράσματα θα ενσωματωθούν στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της αξιολόγησης (αναμένεται έως το τέταρτο τρίμηνο του 2019). Με βάση τα συμπεράσματα της αξιολόγησης, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να δώσει συνέχεια στην εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με το κατά πόσον θα πρέπει να τροποποιηθεί η οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον καθορισμό των απαιτήσεων σχετικά με τις μετρήσεις και τους κανόνες για τις υπερχειλίσεις. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση έχει πλέον υλοποιηθεί πλήρως.

Σημείο 115, σύσταση 3 στοιχείο δ): Εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος υπερμεγεθών μονάδων επεξεργασίας λυμάτων.

Απάντηση: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως. Η Επιτροπή ανέλαβε τη συνιστώμενη δράση.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 οι απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα προβλέπονται στο άρθρο 46 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] και στο παράρτημα Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 821/2014 της Επιτροπής. Το εν λόγω παράρτημα περιλαμβάνει υπόδειγμα για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα. Στο τμήμα VIII του μοντέλου υποβολής εκθέσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το ποσό των λοιπών συνεισφορών, εκτός των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, οι οποίες συγκεντρώνονται από τα χρηματοδοτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων δημόσιων και/ή ιδιωτικών συνεισφορών, που έχουν δεσμευθεί στις συμφωνίες χρηματοδότησης και καταβάλλονται στο επίπεδο των τελικών αποδεκτών.

Σημείο 117, σύσταση 4 στοιχείο β): Η έγκριση του αναθεωρημένου κανονισμού για τα προϊόντα λίπανσης εξακολουθεί να εκκρεμεί. Η συμπερίληψη της ιλύος καθαρισμού λυμάτων στον κατάλογο των λιπασμάτων θα εξαρτηθεί από τα πορίσματα τεχνικής μελέτης, η οποία βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη.

Απάντηση: Ο κανονισμός για τα προϊόντα λίπανσης εγκρίθηκε τον Μάιο και θα δημοσιευθεί στις 25 Ιουνίου. Μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη βάσει της μελέτης STRUBIAS μπορεί να εισαγάγει νέες κατηγορίες συστατικών υλικών στο παράρτημα 2 του κανονισμού για τον καθορισμό κανόνων ανάκτησης για ορισμένα υλικά, όπως τέφρες και άλατα καθίζησης που ανακτώνται από ιλύ καθαρισμού λυμάτων και πωλούνται στην αγορά ως προϊόντα λίπανσης με τη σήμανση CE (ευρωπαϊκό σήμα συμμόρφωσης).

Ειδική έκθεση αριθ. 04/2015: Τεχνική βοήθεια: ποια η συνεισφορά της στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη;

Σημείο 90, σύσταση 1: Η προστιθέμενη αξία των μέτρων που ελήφθησαν σε συνέχεια της σύστασης είναι αμφισβητήσιμη. Μολονότι η Επιτροπή υλοποίησε τη σύσταση 1 (αποσαφήνιση και παρακολούθηση), τα μέτρα που έλαβε δεν ανταποκρίθηκαν στη βασική διαπίστωση που εκθέσαμε στην έκθεση, δηλαδή ότι μεγάλο μέρος των δαπανών που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη για τεχνική βοήθεια «ισοδυναμεί κατ' ουσίαν με δημοσιονομική στήριξη». Η χρήση της τεχνικής βοήθειας για γενικές διοικητικές δαπάνες δεν αντιβαίνει στους κανονισμούς της ΕΕ και, ως εκ τούτου, επιτρέπεται από την Επιτροπή. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης, η ορθή αξιολόγηση των εν λόγω δαπανών και η σύγκριση μεταξύ των κρατών μελών θα μπορούσε να συμβάλει στον εντοπισμό των βέλτιστων/χείριστων πρακτικών που πρέπει να περιληφθούν στο δελτίο καθοδήγησης και στις συστάσεις προς τα κράτη μέλη.

Απάντηση: Σύμφωνα με την αρχή της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη περιγράφουν στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που υλοποιούν τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί η τεχνική βοήθεια και είναι σε θέση να παρέχουν συνολική αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο υλοποιείται η βοήθεια αυτή.

Επιπλέον, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι δείκτες παρακολούθησης παρέχουν μόνο ένα μέρος των πληροφοριών που απαιτούνται για την αξιολόγηση και ότι η αξιολόγηση υπερβαίνει κατά πολύ την ανάλυση των δεδομένων των πινάκων παρακολούθησης. Μεταξύ των κοινών ερωτημάτων αξιολόγησης για την αγροτική ανάπτυξη, όπως ορίζονται στο παράρτημα V του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής, περιλαμβάνεται το ερώτημα 20: «Σε ποιο βαθμό η τεχνική βοήθεια έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και στο άρθρο 51 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013;»

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης αναμένεται να καταρτιστεί και να υποβληθεί στην Επιτροπή έως τον Δεκέμβριο του 2024.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Σημείο 93, σύσταση 4: Η Επιτροπή δεν έλαβε αρκετά μέτρα για τον καθορισμό του πλαισίου επιδόσεων σε επίπεδο Επιτροπής, σύμφωνα με τα στοιχεία που είχαν στη διάθεσή τους οι ελεγκτές. Η Επιτροπή ενθάρρυνε τα κράτη μέλη, μέσω σύστασης που συμπεριέλαβε στις επιστολές παρατηρήσεων της για την έγκριση του ΠΑΑ 2014–2020, να ορίσουν κατάλληλους δείκτες για την τεχνική βοήθεια, χωρίς αυτό να είναι υποχρεωτικό. Δεν υπήρχαν πληροφορίες από την Επιτροπή σχετικά με την κατάσταση της εφαρμογής του πλαισίου επιδόσεων σε επίπεδο κρατών μελών. Υπήρχαν ελάχιστα από τα απαιτούμενα στοιχεία παρακολούθησης, τα οποία δεν χρησιμοποιούνταν μάλιστα στην πράξη. Οι δείκτες για το ΕΑΔ και για τις άλλες δαπάνες (που καλύπτουν επίσης τη στήριξη της τεχνικής βοήθειας για την ανάπτυξη ικανοτήτων) δεν σταθμίζονται λαμβανομένου υπόψη του σχετικού μεγέθους των δαπανών που σχετίζονται με τα εν λόγω στοιχεία.

Απάντηση: Ο πίνακας παρακολούθησης B2.3 κάνει διάκριση —όσον αφορά την τεχνική βοήθεια πέραν της βοήθειας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου— μεταξύ του συνόλου των δημόσιων δαπανών για τις διοικητικές δαπάνες και των λοιπών δαπανών, συμπεριλαμβανομένων των σπουδών και της κατάρτισης. Ως γενική αρχή, ο ορισμός των πρόσθετων δεικτών που πρέπει να συλλέγονται από τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες πρέπει να εξασφαλίζει τη χρυσή τομή μεταξύ της προστιθέμενης αξίας αφενός και του διοικητικού φόρτου αφετέρου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι λεπτομερείς πληροφορίες που συλλέγονται σε αυτό το επίπεδο παραμένουν σκοπίμως περιορισμένες.

Η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να παράσχει εκ των προτέρων στοιχεία σχετικά με την ενδεχόμενη έκβαση των ερωτημάτων αξιολόγησης. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η αξιολόγηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης πραγματοποιείται σε επίπεδο κρατών μελών ή περιφερειών σύμφωνα με την κοινή προσέγγιση αξιολόγησης όπως προβλέπεται στο άρθρο 14 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Ειδική έκθεση αριθ. 05/2015: Αποτελούν τα χρηματοοικονομικά μέσα επιτυχές και ελπιδοφόρο εργαλείο για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης;

Σημείο 100, σύσταση 3: Η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει ακριβείς στόχους για τα ανακυκλούμενα αποτελέσματα. Ο πραγματικός αντίκτυπος της αυστηρότερης διαχείρισης των πόρων για τα ανακυκλούμενα αποτελέσματα παραμένει υπό εξέταση.

Οι συννομοδότες δεν έχουν προβλέψει νομικές απαιτήσεις για τον καθορισμό τιμών-στόχων για τα ανακυκλούμενα αποτελέσματα. Ο λόγος είναι ότι ο ανακυκλούμενος χαρακτήρας που συνδέεται με κάθε χρηματοοικονομικό μέσο είναι ειδικός για κάθε μέσο και για τον σχεδιασμό του. Εξαρτάται επίσης από εξωτερικούς παράγοντες, όπως η ζήτηση της αγοράς και η οικονομική ανάπτυξη. Ομοίως, στους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 964/2014 και (ΕΕ) 2016/1157, η Επιτροπή παρέιχε μόνο συμπληρωματικούς κανόνες εφαρμογής σχετικά με τα ανακυκλούμενα μέσα, κανόνες που ενσωματώνονται στα τμήματα τα σχετικά με τη δανειοδοτική πολιτική. Το νομικό πλαίσιο και οι κανόνες εφαρμογής μπορούν να παρέχουν μόνο αρχές για τον καθορισμό των στόχων και για τη διαχείριση των αποπληρωθέντων πόρων.

Ειδικότερα, το στοχευόμενο ύψος της δανειοδότησης και το εύρος τιμών του επιτοκίου δεν μπορούν να καθοριστούν εκ των προτέρων σε επίπεδο ΕΕ με προκαθορισμένες τιμές-στόχους. Μπορούν να αξιολογηθούν μόνο κατά περίπτωση στο πλαίσιο της εκ των προτέρων αξιολόγησης κάθε χρηματοοικονομικού μέσου [σύμφωνα με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της φύσης του μέσου (ανακυκλούμενο ή μη ανακυκλούμενο μέσο). Η πτυχή της μόχλευσης πρέπει επίσης να εξεταστεί κατά τη διαδικασία της εκ των προτέρων αξιολόγησης. Οι πόροι που αποπληρώνονται σε χρηματοδοτικό μέσο είτε επαναχρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του ίδιου χρηματοδοτικού μέσου (ανακυκλούμενοι στο πλαίσιο του ίδιου χρηματοδοτικού μέσου) είτε, αφού αποπληρωθούν στη διαχειριστική αρχή ή στο ταμείο χαρτοφυλακίου, χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 44 (για τον ίδιο στόχο που καθορίζεται στο πλαίσιο προτεραιότητας πριν από το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας) και το άρθρο 45 (σύμφωνα με τον στόχο του προγράμματος μετά τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

Με τις διατάξεις αυτές όπως τροποποιήθηκαν στον κανονισμό «Omnibus» [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046], η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση εφαρμόζεται, με εξαίρεση τις τιμές-στόχους που μπορούν να καθοριστούν μόνο στην εκ των προτέρων αξιολόγηση κάθε χρηματοδοτικού μέσου και δεν μπορούν να καθοριστούν ορίζοντα από την Επιτροπή.

Ειδική έκθεση αριθ. 07/2015: Αστυνομική αποστολή της ΕΕ στο Αφγανιστάν: μεικτά αποτελέσματα (ΕΥΕΔ)

Σημείο 85, σύσταση 2 στοιχείο α): Δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για τα μαθήματα επιμόρφωσης που πράγματι παραδίδονται. Δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία ανά χώρα. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν την επιμόρφωση του τοπικού προσωπικού πριν από την αποστολή.

Απάντηση: Η ΕΥΕΔ συμφωνεί με την αξιολόγηση του ΕΕΣ.

Σημείο 86, σύσταση 3 στοιχείο β): Από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν προκύπτει η υλοποίηση της σύστασης σε σχέση με τους τοπικούς εκπαιδευτές/εκπαιδευόμενους.

Απάντηση: Η ΕΥΕΔ συμφωνεί με την αξιολόγηση του ΕΕΣ.

Σημείο 86, σύσταση 3 στοιχείο δ): Δεν έχουν εντοπιστεί στοιχεία σχετικά με αρχεία καθοδήγησης, ορόσημα καθοδήγησης και βιβλία καθοδήγησης.

Απάντηση: Η ΕΥΕΔ συμφωνεί με την αξιολόγηση του ΕΕΣ.

Σημείο 86, σύσταση 3 στοιχείο ε): Στα δικαιολογητικά έγγραφα δεν εντοπίστηκαν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στην περίπτωση καθοδηγητών.

Απάντηση: Η ΕΥΕΔ συμφωνεί με την αξιολόγηση του ΕΕΣ.

Σημείο 86, σύσταση 3 στοιχείο στ): Δεν βρέθηκαν από τους ελεγκτές συγκεκριμένες οδηγίες/στοιχεία για συνέργειες με δραστηριότητες καθοδήγησης ούτε για σαφή σύνδεση των στόχων του έργου με τα ορόσημα της ΔΜΑ.

Απάντηση: Η ΕΥΕΔ συμφωνεί με την αξιολόγηση του ΕΕΣ.

Σημείο 88, σύσταση 5 στοιχείο α): Δεν έχει ακόμη καταρτιστεί ολοκληρωμένη και κοινή στρατηγική ΕΥΕΔ/Επιτροπής σχετικά με την αναδίπλωση και την περάτωση των αποστολών της ΚΠΑΑ. Η αδυναμία που προκύπτει από το γεγονός ότι τα σχέδια περάτωσης των αποστολών πρέπει να υποβάλλονται τρεις μόνο μήνες πριν από το τέλος της επιχειρησιακής φάσης της αποστολής δεν έχει ακόμη αποκατασταθεί. Οι διαθέσιμες κατευθυντήριες γραμμές δεν αντιμετωπίζουν διεξοδικά τους διαφορετικούς κινδύνους που ενέχει η διαδικασία της αναδίπλωσης και περάτωσης.

Απάντηση: Η ΕΥΕΔ συμφωνεί με την αξιολόγηση του ΕΕΣ.

Σημείο 88, σύσταση 5 στοιχείο β): Οι ελεγκτές δεν εντόπισαν συγκεκριμένες οδηγίες/στοιχεία σχετικά με τρόπους αποφυγής της συσσώρευσης περιουσιακών στοιχείων και της έκθεσης σε οικονομικούς κινδύνους με τη συσσώρευση υλικών μέσων ούτε παραδείγματα έγκαιρων οδηγιών σε κεντρικό επίπεδο/αποδεικτικών στοιχείων από την ΕΥΕΔ και την Επιτροπή προς τις αποστολές ΚΠΑΑ για την αποφυγή της συσσώρευσης υλικών μέσων.

Απάντηση: Η ΕΥΕΔ συμφωνεί με την αξιολόγηση του ΕΕΣ.

Ειδική έκθεση αριθ. 08/2015 Ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες των μικροεπιχειρηματιών η παρεχόμενη από την ΕΕ χρηματοδοτική στήριξη;

Σημείο 68, σύσταση 1: Δεδομένου ότι δεν υπάρχει ειδικός δείκτης για τους μικροεπιχειρηματίες, δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμες πληροφορίες για την περίοδο 2014-2020 σχετικά με το ύψος των επιχορηγήσεων που χορηγούνται σε μικροεπιχειρηματίες.

Απάντηση: Όσον αφορά τις εναπομένουσες αδυναμίες που αναφέρει το ΕΕΣ στο παράρτημα 3.4, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η συμπερίληψη ειδικών δεικτών σε ένα ΕΠ είναι προαιρετική για τις διαχειριστικές αρχές. Ωστόσο, ο κανονισμός προβλέπει υποχρεωτικό κοινό δείκτη εκρών για τις οντότητες [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, παράρτημα Ι (2)].

Ειδική έκθεση αριθ. 10/2015: Προβλήματα στις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των δαπανών συνοχής της ΕΕ: πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την επίλυσή τους

Σημείο 99, σύσταση 1 στοιχείο α): Επί του παρόντος μόνο περίπου το ένα τέταρτο των περιπτώσεων στο IMS περιέχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την υποκατηγορία, η οποία θα βελτιωθεί με την καταγραφή νέων υποθέσεων και την περάτωση των παλαιών υποθέσεων. Το εργαλείο ανάλυσης και οι διαπαφές μεταξύ του IMS και των βάσεων δεδομένων των κρατών μελών βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο, αλλά δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί.

Απάντηση: Το σύστημα διαχείρισης παρατυπιών (ΣΔΠ) έχει επικαιροποιηθεί ώστε να περιλαμβάνει ειδική κατηγορία παρατυπιών που σχετίζονται με τις παραβάσεις των δημόσιων συμβάσεων. Στη συνέχεια, η κατηγορία αυτή διαρθρώνεται σε 26 ειδικές τυπολογίες που μπορούν να περιγράψουν λεπτομερώς τους κύριους λόγους για τις εν λόγω παραβάσεις. Η κατηγοριοποίηση αυτή είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με εκείνη που χρησιμοποιούν η ΓΔ REGIO και οι εθνικές ελεγκτικές αρχές.

Πριν από την αξιοποίηση των δυνατοτήτων ανάλυσης που προσφέρει αυτή η νέα κατηγοριοποίηση, πρέπει να επιτευχθεί κρίσιμη μάζα δεδομένων. Μέχρι σήμερα, από τις 19 891 παρατυπίες που αφορούν παράβαση των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις, οι 7 593 (38 %) περιέχουν πληροφορίες βάσει αυτής της νέας κατηγοριοποίησης. Κατά συνέπεια, θα επιτευχθεί σταδιακά ουσιαστική ανάλυση των εν λόγω δεδομένων, ενόσω τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τις παλαιότερες παρατυπίες και προσθέτουν νέες.

Συνεπώς, η κατάσταση βελτιώνεται σταδιακά και η Επιτροπή υπενθυμίζει στις εθνικές αρχές να επικαιροποιούν τις πληροφορίες και να μεριμνούν για την ποιότητα των δεδομένων, όποτε αυτό είναι δυνατόν (ειδική υποομάδα της επιτροπής COCOLAF ή ετήσιες συνεδριάσεις συντονισμού με τις ελεγκτικές αρχές).

Σημείο 105, σύσταση 6 στοιχείο α): Τα περαιτέρω στάδια των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί όπως προβλέπεται από την οδηγία (ηλεκτρονική τιμολόγηση το αργότερο τον Απρίλιο του 2019).

Η Επιτροπή θα πρέπει να παροτρύνει όλα τα κράτη μέλη να συμμετέχουν ενεργά και να χρησιμοποιούν τη βάση δεδομένων ARACHNE.

Απάντηση: Η τελευταία νομικά δεσμευτική φάση των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων (ηλεκτρονική υποβολή προσφορών) ισχύει από τον Οκτώβριο του 2018. Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ενιαία αγορά, η Επιτροπή στηρίζει τη δημιουργία μητρώων συμβάσεων στα κράτη μέλη. Τα μητρώα συμβάσεων συμβάλλουν σημαντικά στην αύξηση της διαφάνειας των δεδομένων στις δημόσιες συμβάσεις. Έχει συσταθεί ομάδα εργασίας του πολυμερούς φόρουμ (EXEP) για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών σε αυτόν τον τομέα και έχει επίσης εκπονήσει κατευθυντήρια γραμμή σχετικά με τα μητρώα συμβάσεων.

Όσον αφορά τα εργαλεία άντλησης δεδομένων, η Επιτροπή αναλαμβάνει τη συνιστώμενη δράση. Ενθαρρύνει ενεργά τις αρμόδιες εθνικές αρχές να χρησιμοποιούν το Arachne, ένα εργαλείο που έχει αναπτύξει για την προληπτική βαθμολόγηση του κινδύνου. Το εργαλείο αυτό μπορεί να επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στις επαληθεύσεις διαχείρισης, αλλά και στην πρόληψη και τον εντοπισμό των διαφόρων κινδύνων που σχετίζονται, για παράδειγμα, με τις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων, τις συγκρούσεις συμφερόντων και τη συγκέντρωση των επιχορηγήσεων υπό συγκεκριμένους φορείς. Μπορεί επίσης να βοηθήσει στον εντοπισμό προειδοποιητικών σημάτων για υπόνοιες απάτης. Η Επιτροπή γνωρίζει και υποστηρίζει τη χρήση άλλων παρόμοιων εργαλείων άντλησης δεδομένων.

Έχουν αναληφθεί οι εξής δράσεις:

- 1) Παροχή τεχνικής υποστήριξης και στήριξης για την ανάπτυξη ικανοτήτων στα κράτη μέλη, ιδίως στις «χώρες προτεραιότητας», για την εφαρμογή των απαιτήσεων για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις έως το τέλος του 2018.
- 2) Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για τη στήριξη της μετάβασης στις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις μέσω του Πολυμερούς φόρουμ για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (EXEP, του οποίου η τελευταία συνεδρίαση ήταν στις 22 Μαΐου 2019). Στις 18 Οκτωβρίου 2018 πραγματοποιήθηκε διάσκεψη για τον ψηφιακό μετασχηματισμό στις δημόσιες συμβάσεις.
- 3) Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και υποστήριξη της υλοποίησης (κυρίως μέσω των δραστηριοτήτων του ευρωπαϊκού πολυμερούς φόρουμ για την ηλεκτρονική τιμολόγηση) του προτύπου της ΕΕ για την ηλεκτρονική τιμολόγηση, το οποίο δημοσιεύθηκε το 2017, με προθεσμία τον Απρίλιο του 2019.
- 4) Διαχείριση νομικών θεμάτων σε σχέση με τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (κρατικές ενισχύσεις, ερμηνεία της οδηγίας κ.λπ.).

Ειδική έκθεση αριθ. 11/2015: Διαχειρίζεται ορθά η Επιτροπή τις συμφωνίες αλιευτικής σύμπραξης;

Σημείο 90, σύσταση 1 στοιχείο β): Δεδομένου, ωστόσο, ότι δεν υπάρχουν τεκμηριωμένες περιφερειακές στρατηγικές, πρέπει να σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά τον ορισμό και την τεκμηρίωση από μέρους της Επιτροπής των περιφερειακών στρατηγικών.

Απάντηση: Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την τελική εκτίμηση του ΕΕΣ. Θεωρεί ότι κάθε επιμέρους αξιολόγηση στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για τη συμφωνία σύμπραξης βιώσιμης αλιείας (ΣΣΒΑ) ενσωματώνει ήδη το περιφερειακό πλαίσιο και αποβλέπει στη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ των διατάξεων των διαφόρων ΣΣΒΑ μιας ίδιας περιοχής.

Ωστόσο, θα καθορίσει περαιτέρω περιφερειακές στρατηγικές στον τομέα των ΣΣΒΑ για τη συνολική αξιολόγηση των ΣΣΒΑ που έχουν προγραμματιστεί για το 2020/2021.

Σημείο 93, σύσταση 2 στοιχείο α): Ωστόσο, οι υφιστάμενες διαδικασίες για την παρακολούθηση της διαδικασίας αδειοδότησης εξακολουθούν να επηρεάζονται από αδυναμίες. Πρέπει να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την παρακολούθηση εκ μέρους της Επιτροπής και τη συνέχεια που δίδεται στη διαδικασία αδειοδότησης.

Απάντηση: Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την τελική εκτίμηση του ΕΕΣ. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής που διαχειρίζονται τη διαδικασία αδειοδότησης είναι ήδη σε θέση να ελέγχουν την ακρίβεια και την πληρότητα των δεδομένων με βάση τις υφιστάμενες εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και να καταγράφουν όλες τις αιτήσεις που λαμβάνονται σε βάση δεδομένων.

Για την περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας, έχει αναπτυχθεί ένα έργο ΤΠ το οποίο βρίσκεται επί του παρόντος σε εξέλιξη. Συνεπώς, η διαδικασία αδειοδότησης θα πρέπει να είναι πλήρως αυτοματοποιημένη έως το τέλος του 2021.

Ειδική έκθεση αριθ. 12/2015: Η προτεραιότητα της ΕΕ για την προώθηση μιας αγροτικής οικονομίας βασισμένης στη γνώση επηρεάστηκε από την κακή διαχείριση των μέτρων μεταφοράς γνώσεων και παροχής συμβουλών

Σημείο 94, σύσταση 1 στοιχείο β): Οι πληροφορίες στο έγγραφο καθοδήγησης δεν είναι αρκετά λεπτομερείς όσον αφορά τον τρόπο διεξαγωγής επαναλαμβανόμενης ανάλυσης των αναγκών κατάρτισης.

Απάντηση: Υπάρχουν διαφορετικές μεθοδολογίες για τη διενέργεια επαναλαμβανόμενης ανάλυσης των αναγκών κατάρτισης και η πιο ενδεδειγμένη προσέγγιση εξαρτάται από τον σχεδιασμό του αντίστοιχου συστήματος γεωργικής γνώσης και καινοτομίας (AKIS), το οποίο διαφέρει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Ως εκ τούτου, το δελτίο μέτρου μπορεί μόνο να περιγράψει σε γενικές γραμμές τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο διενέργειας της εκτίμησης των αναγκών.

Η επικαιροποίηση του δελτίου μέτρου όπως εφαρμόζεται από την Επιτροπή θεωρείται ότι παρέχει τον κατάλληλο βαθμό λεπτομέρειας και ότι επαρκεί για την καθοδήγηση των κρατών μελών σχετικά με τη διενέργεια περιοδικής αξιολόγησης των αναγκών.

Συνεπώς, η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Σημείο 94, σύσταση 1 στοιχείο δ): Η Επιτροπή δεν παρακολουθεί τη συμμόρφωση των κρατών μελών σχετικά με τη δημιουργία συμβουλευτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο των επιτροπών παρακολούθησης και των ετήσιων συνεδριάσεων επανεξέτασης.

Απάντηση: Όλα τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης εγκρίνονται μόνο για να προστεθούν στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, εάν ένα κράτος μέλος καταδεικνύει μια υποκείμενη στρατηγική ανάγκη. Η ανάγκη αυτή θα ήταν εμφανής από τη στρατηγική του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης, η οποία με τη σειρά της βασίζεται στην ανάλυση SWOT και στην επακόλουθη αξιολόγηση των αναγκών την οποία έπρεπε να διεξαγάγει κάθε κράτος μέλος στην αρχή του σταδίου προγραμματισμού της αγροτικής ανάπτυξης.

Στις ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης και στις επιτροπές παρακολούθησης αξιολογούνται οι «ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης», στις οποίες αναφέρεται η πρόοδος εκτέλεσης όλων των προγραμματισμένων μέτρων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Σε περίπτωση δυσκολιών εφαρμογής ή καθυστερήσεων, η κατάσταση αναλύεται και επιδιώκεται η λήψη διορθωτικών μέτρων.

Συνεπώς, η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Σημείο 96, σύσταση 2 στοιχείο β): Η παρακολούθηση από την Επιτροπή των διαδικασιών των κρατών μελών, όπως απαιτείται από τη σύστασή μας, δεν είναι επαρκής.

Απάντηση: Η σύσταση που διατυπώνει το ΕΕΣ σχετικά με τα έγγραφα καθοδήγησης και τις δημόσιες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για την εσωτερική παράδοση, θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Όσον αφορά την παρακολούθηση των διαδικασιών των κρατών μελών με ελέγχους συμμόρφωσης, βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 5 σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 12/2015.

Σημείο 98, σύσταση 3 στοιχείο α): Η Επιτροπή δεν παρέχει επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν την παροχή πρόσθετης κατάρτισης στις διαχειριστικές αρχές, στο πλαίσιο της οποίας να εξετάζεται το ζήτημα του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών στις περιπτώσεις που δεν εφαρμόζονται επιλογές απλουστευμένου κόστους. Παρά την ύπαρξη ορισμένων κοινών στόχων, το ζήτημα των ελέγχων σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών και της χρήσης των ΕΑΚ δεν ταυτίζονται. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους καλύπτουν μικρό μόνο μέρος των συνολικών δαπανών για την αγροτική ανάπτυξη (βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 11/2018) και, ως εκ τούτου, η ανάγκη των διαχειριστικών αρχών να αξιολογούν τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών παραμένει. (Η Επιτροπή δεν προσδιόρισε καμία περαιτέρω βέλτιστη πρακτική στις διοικητικές διαδικασίες για την αξιολόγηση του εύλογου των δαπανών στην πλατφόρμα του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης).

Απάντηση: Η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση, η οποία χρησιμεύει ως έγγραφο για την αποσαφήνιση ορισμένων νομικών ερμηνειών και για τη διάδοση παραδειγμάτων ορθής πρακτικής εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ στα κράτη μέλη.

Το ζήτημα του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών συζητείται τακτικά με τα κράτη μέλη σε διάφορα πλαίσια: το τελευταίο γεγονός ήταν το σεμινάριο σχετικά με τα ποσοστά σφάλματος που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του Ιουνίου του 2018, κατά τη διάρκεια του οποίου συζητήθηκαν οι πτυχές του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών και της χρήσης απλουστευμένων επιλογών κόστους.

Με βάση τα αιτήματα των κρατών μελών, μπορούν να διοργανωθούν προγράμματα κατάρτισης, ενώ έχουν ήδη διοργανωθεί διάφορα προγράμματα κατάρτισης σχετικά με το θέμα αυτό. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους αυξάνεται σημαντικά καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, γεγονός που σημαίνει ότι η αξιολόγηση του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών χρησιμοποιείται λιγότερο συχνά από τα κράτη μέλη.

Από την άποψη αυτή, η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Σημείο 98, σύσταση 3 στοιχείο β): Τα θέματα συζήτησης των διυπηρεσιακών ομάδων είναι γενικά και δεν καλύπτουν επιμέρους μέτρα του προγράμματος. Επιπλέον, στην έκθεσή μας (ειδική έκθεση 16/2017) διαπιστώθηκαν ανεπάρκειες στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης όσον αφορά τη διατομεακή συμπληρωματικότητα και τις συνέργειες.

Απάντηση: Το άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ορίζει ότι, το 2017 και το 2019, οι ετήσιες συνεδριάσεις επανεξέτασης μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους πρέπει να καλύπτουν όλα τα προγράμματα. Στις εν λόγω συνεδριάσεις επανεξέτασης λαμβάνονται υπόψη οι εκδόσεις προόδου σχετικά με την εφαρμογή της συμφωνίας εταιρικής σχέσης. Μεταξύ άλλων, η εν λόγω έκθεση περιέχει πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή μηχανισμών για τη διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων και άλλων ενωσιακών και εθνικών χρηματοδοτικών μέσων και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Οι εν λόγω συνεδριάσεις επανεξέτασης αποτελούν πρόσθετα μέσα για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών μεταξύ των προγραμμάτων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων σε ένα δεδομένο κράτος μέλος, και παρέχει τη βάση για την εισαγωγή βελτιώσεων όταν είναι αναγκαίο.

Συνεπώς, η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Σημείο 100, σύσταση 4 στοιχείο β): Το επικαιροποιημένο έγγραφο καθοδήγησης για το μέτρο 1 δεν παρέχει σαφή καθοδήγηση για την εφαρμογή διαδικασιών ανατροφοδότησης από τα κράτη μέλη. Μολονότι το παράδειγμα της τυποποιημένης μεθοδολογίας όπως παρατίθεται στην έκθεσή μας περιλαμβάνει επιπλέον την αξιολόγηση των προγραμμάτων κατάρτισης, δεν αναφέρεται στο κείμενο καθοδήγησης και ενδεχομένως επικρατεί η άποψη ότι η μεθοδολογία αφορά μόνο την ανάλυση των αναγκών.

Απάντηση: Η Επιτροπή εξακολουθεί να είναι της άποψης ότι δεν είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της εφαρμογής συστημάτων ανατροφοδότησης για τη βελτίωση των επικείμενων προγραμμάτων κατάρτισης.

Ως προς τις αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών μεταφοράς γνώσεων και παροχής συμβουλών, το παράρτημα V του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 808/2014 προσδιορίζει τα κοινά ερωτήματα αξιολόγησης (EQ) για την αγροτική ανάπτυξη: Στο ΕΑ 1, που αφορά τον τομέα επικέντρωσης 1Α, αναφέρεται: «Σε ποιο βαθμό οι παρεμβάσεις του ΠΑΑ έχουν στηρίξει την καινοτομία, τη συνεργασία και την ανάπτυξη της βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές;» Το συγκεκριμένο ΕΑ θα απαντηθεί στην ενισχυμένη ετήσια έκθεση υλοποίησης που θα υποβληθεί το 2019 και στην εκ των υστέρων αξιολόγηση.

Επομένως, η σύσταση του ΕΕΣ θεωρείται ότι έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Σημείο 102, σύσταση 5: Πολλοί από τους προγραμματισμένους ελέγχους δεν διενεργήθηκαν στην πράξη και ένας πιθανός λόγος για αυτό είναι η χαμηλή βαθμολογία στην ανάλυση κινδύνου.

Οι ελεγκτές μας αναγνωρίζουν ότι η ΓΔ AGRI άρχισε να διενεργεί ελέγχους συμμόρφωσης στον τομέα της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας μετά τη δημοσίευση της ειδικής έκθεσής μας στον εν λόγω τομέα. Ωστόσο, σύμφωνα με το πολυετές πρόγραμμα εργασίας της ΓΔ AGRI για την περίοδο 2016-2018 (σ. 49), η εξήγηση για την απουσία ελέγχων πριν από την ειδική έκθεση αριθ. 12/2015 είναι οι χαμηλές δαπάνες κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

Δεν αποκομίσαμε τη βεβαιότητα ότι το προφίλ κινδύνου των μέτρων σχετικά με τη μεταφορά γνώσεων και των συμβουλευτικών μέτρων αυξήθηκε στον βαθμό που αναφέρεται στην απάντηση της Επιτροπής.

Απάντηση: Όσον αφορά τους ελέγχους στον τομέα της μεταφοράς γνώσεων και της καινοτομίας, οι οποίοι δεν διενεργήθηκαν στην πράξη, αυτοί είχαν προγραμματιστεί στο πολυετές πρόγραμμα εργασίας 2016-2019 για το έτος ν+2, δηλαδή για την περίοδο 2018-2019. Έπειτα από μια νέα κεντρική αξιολόγηση κινδύνου που διενεργήθηκε το 2017, η βαθμολόγηση κινδύνου των ελέγχων αυτών ήταν χαμηλότερη λόγω των χαμηλότερων δαπανών και, δεδομένων των διαθέσιμων πόρων, αποφασίστηκε να ληφθούν υπόψη άλλοι έλεγχοι (υψηλότερου κινδύνου και περισσότερο δαπανηροί).

Μετά την ειδική έκθεση, το προφίλ κινδύνου του τομέα ελέγχου αυξήθηκε. Κατά συνέπεια, η ΓΔ AGRI επέλεξε και διενήργησε 5 ελέγχους (σε ΑΤ, ΔΚ, ΦΡ, ΙΤ, ΣΕ). Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι, λόγω του ιδιαίτερα χαμηλού επιπέδου δαπανών, ακόμη και αν αυξηθεί ο παράγοντας κινδύνου του τομέα ελέγχου στην ανάλυση κινδύνου, ο αριθμός των επιλεγμένων συναλλαγών εξακολουθεί να είναι περιορισμένος.

Επιπλέον, στη νέα προσέγγιση ελέγχου που πραγματοποιεί η ΓΔ AGRI από τον Ιούλιο του 2018, δίνεται έμφαση στο έργο του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) για όλα τα μέτρα εκτός ΟΣΔΕ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που σχετίζονται με τη μεταφορά γνώσεων και με την καινοτομία. Όποτε περιλαμβάνεται ένα τέτοιο μέτρο στο δείγμα 1 του ΦΠ, αυτό θα επιλέγεται επίσης από τη ΓΔ AGRI και θα περιλαμβάνεται στον έλεγχο της.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Ειδική έκθεση αριθ. 13/2015: Στήριξη της ΕΕ προς τις χώρες παραγωγής ξυλείας στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης FLEGT

Σημείο 58, σύσταση 1: Το σχέδιο εργασίας καταρτίζεται για την περίοδο 2018-2022 αντί για την περίοδο 2016-2020. Το διαφορετικό χρονοδιάγραμμα επηρεάζει την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με το πρόγραμμα FLEGT (βλέπε σύσταση 5).

Το προσχέδιο εργασίας δεν είναι ακόμη επίσημα δεσμευτικό για την Επιτροπή, καθώς δεν έχει λάβει όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις.

Δεν διαθέτει επίσης ειδικό προϋπολογισμό για την εκτέλεσή του, γεγονός που καθιστά δυσχερέστερη την παρακολούθηση των επιδόσεων και τη λογοδοσία.

Απάντηση: Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η σύσταση αυτή έγινε εν μέρει δεκτή το 2015 καθώς η διάθεση προϋπολογισμού για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης FLEGT είναι εφικτή μόνο για θεματικά προγράμματα/γραμμές του προϋπολογισμού.

Το σχέδιο προγράμματος εργασίας FLEGT επικυρώθηκε από τα κράτη μέλη τον Σεπτέμβριο του 2018. Ως εκ τούτου, το σχέδιο προγράμματος εργασίας εγκρίθηκε από ορισμένα υπεύθυνα μέρη. Επιπλέον, το σχέδιο προγράμματος εργασίας FLEGT αποτελεί συνοδευτικό έγγραφο της επικείμενης ανακοίνωσης της ΕΕ σχετικά με την αποψίλωση και την υποβάθμιση των δασών. Μόλις εγκριθεί η εν λόγω ανακοίνωση της ΕΕ, το πρόγραμμα εργασίας FLEGT θα καταστεί αυτόματα έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής και, κατά συνέπεια, θα δεσμεύει επίσημα την Επιτροπή.

Σημείο 59, σύσταση 5: Μέχρι στιγμής, το σχέδιο εργασίας δεν διαθέτει όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις. Η προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης προόδου του 2018 δεν τηρήθηκε.

Απάντηση: Η Επιτροπή προτίθεται να εκπονήσει την έκθεση προόδου των πρώτων δύο ετών (2018-2019) έως το τέλος του 2019.

Ειδική έκθεση αριθ. 16/2015: Βελτίωση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού μέσω ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς ενέργειας: απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες

Σημείο 117, σύσταση 3: Η εφαρμογή βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη. Δεν έχει ακόμη επιλυθεί το πρόβλημα της ανεπάρκειας της αγοράς.

Απάντηση: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση έχει πλήρως υλοποιηθεί μέσω της επέκτασης του κανονιστικού πλαισίου και της δημιουργίας πλατφόρμας.

Όσον αφορά την παρατήρηση του ΕΕΣ σύμφωνα με την οποία οι «ανεπάρκειες της αγοράς δεν έχουν ακόμη επιλυθεί», η Επιτροπή τονίζει ότι η σύσταση του ΕΕΣ δεν ήταν να άρει όλα τα ζητήματα και τις στρεβλώσεις των τιμών αγοράς, αλλά να εφαρμόσει ειδικά μέτρα (εμπορικούς μηχανισμούς) για τη βελτίωση της κατάστασης.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται σε σχέση με τον αντίκτυπο των εν λόγω μέτρων, καθώς ο αντίκτυπος αυτός δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί άμεσα και θα εξαρτιόταν επίσης από παράγοντες που διαφεύγουν του ελέγχου της Επιτροπής (συμπεριφορά των οικονομικών φορέων, κατάσταση της αγοράς, ρυθμιστικό περιβάλλον κ.λπ.). Επιπλέον, η διόρθωση των ανεπαρειών της αγοράς θα ενέπιπτε ουσιαστικά στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και των οικονομικών φορέων.

Σημείο 123, σύσταση 7 στοιχείο β): Η Επιτροπή αποδέχθηκε και εφάρμοσε εν μέρει τη σύσταση. Η ύπαρξη ικανοτήτων ανάλυσης και προτυποποίησης που έχουν δημιουργηθεί ενδοϋπηρεσιακά θα μπορούσε να έχει σημαντικές συνέπειες για τους πόρους είτε για την Επιτροπή είτε για τον ACER.

Απάντηση: Η Επιτροπή είχε αποδεχθεί εν μέρει τη σύσταση και έλαβε την απαιτούμενη δράση για τα αποδεκτά στοιχεία.

Σημείο 126, σύσταση 9: Η Επιτροπή δεν έχει υποβάλει νομοθετικές προτάσεις.

Απάντηση: Η Επιτροπή δεν είχε αποδεχθεί τη σύσταση. Ωστόσο, έλαβε τα μέτρα που κρίθηκαν αναγκαία για την αντιμετώπιση των υποκείμενων ζητημάτων.

Ειδική έκθεση αριθ. 17/2015: Στήριξη των Ομάδων Δράσης για τους Νέους από την Επιτροπή: επιτυχής ο αναπροσανατολισμός της χρηματοδότησης του ΕΚΤ, αλλά ανεπαρκής η έμφαση στα αποτελέσματα

Σημείο 84, σύσταση 2 στοιχείο α): Αδυναμίες στην εφαρμογή της απαίτησης αιτιολόγησης του αναμενόμενου αντίκτυπου των αλλαγών στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Απάντηση: Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Η Επιτροπή εμμένει στο γεγονός ότι η εξέταση των δυνατοτήτων βελτίωσης των αποτελεσμάτων αποτελεί μια διαρκή και συνήθη πρακτική. Η Επιτροπή εξετάζει κάθε αίτημα αναπρογραμματισμού, είτε αυτό προκύπτει από την ανάγκη ενσωμάτωσης νέων πρόσθετων πόρων είτε όχι, με σκοπό κυρίως την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων, και συζητεί εκτενώς με το εκάστοτε κράτος μέλος. Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή δεν είχε αναλάβει την πρωτοβουλία να προτείνει νέες τροποποιήσεις, διότι αυτό θα ήταν περιττό και ιδιαίτερα αναποτελεσματικό.

Σημείο 84, σύσταση 2 στοιχείο β): Το φύλλο ελέγχου δεν τεκμηρίωσε την ανάλυση του εύλογου χαρακτήρα των πρόσθετων αποτελεσμάτων.

Απάντηση: Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Η Επιτροπή επιμένει ότι η αξιολόγηση τέτοιου είδους πραγματοποιείται με επιμέλεια και αποτελούσε πάντοτε συνήθη πρακτική. Θεωρείται περιττό και αναποτελεσματικό να υποβάλλονται εκθέσεις για κάθε λεπτομέρεια της διαδικασίας αξιολόγησης, σχετικά με τα στοιχεία που απαιτούνται από τους κανονισμούς και τα οποία αποτελούσαν ανέκαθεν πάγια πρακτική, εξ ου και η απουσία λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τα φύλλα ελέγχου.

Σημείο 84, σύσταση 2 στοιχείο γ): Οι ΕΕΥ δεν αναφέρουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με την προγενέστερη και αναμενόμενη αποτελεσματικότητα που προκύπτει από τις τροποποιήσεις του ΕΠ.

Απάντηση: Η Επιτροπή εμμένει στο γεγονός ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως στον βαθμό που εξακολουθεί να είναι συναφής. Η συγκεκριμένη σύσταση έχει απολέσει τη σημασία της κατά την περίοδο 2014-2020, καθώς οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης δεν θεωρούνται πλέον ως μέσα κοινοποίησης λεπτομερών πληροφοριών αλλά μόνο συνοπτικών. Η Επιτροπή επιμένει ότι διαβιβάζονται επαρκείς και συναφείς πληροφορίες μέσω των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης και ότι παρέχονται λεπτομερέστερες πληροφορίες με άλλα μέσα υποβολής εκθέσεων (π.χ. εκθέσεις αξιολόγησης τεχνικές συνεδριάσεις και επιτροπές παρακολούθησης —οι συζητήσεις των οποίων καταγράφονται σε πρακτικά και σε υπομνήματα).

Σημείο 86, σύσταση 3: Δεν υπάρχουν στοιχεία που να τεκμηριώνουν τη διενέργεια συστηματικών ελέγχων αξιοπιστίας σχετικά με δεδομένα των ετησίων εκθέσεων υλοποίησης ή ελέγχων των πληροφοριών που λαμβάνονται κατόπιν ειδικών αιτημάτων.

Απάντηση: Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως. Η Επιτροπή εμμένει στο γεγονός ότι οι συστηματικοί έλεγχοι ευλογοφάνειας και αξιοπιστίας διενεργούνται ως πάγια πρακτική. Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι πρόκειται για πάγια πρακτική (έγγραφα καθοδήγησης από τη μονάδα αξιολόγησης και από τη μονάδα συντονισμού του ΕΚΤ, φύλλα ελέγχου για την αποδοχή εκθέσεων). Η τεκμηρίωση κάθε διενεργούμενου ελέγχου θα ήταν περιττή και αναποτελεσματική.

Ειδική έκθεση αριθ. 20/2015: Η οικονομική αποδοτικότητα της στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ σε μη παραγωγικές επενδύσεις στον τομέα της γεωργίας

Σημείο 74, σύσταση 1 στοιχείο α): Η σύσταση να διεξαγάγει η Επιτροπή την παρακολούθηση μέσω των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης των κρατών μελών βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη και η υλοποίηση της θα μπορεί να επαληθευτεί μόνο μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση του 2019.

Απάντηση: Σύμφωνα με το άρθρο 75 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, η ενισχυμένη ετήσια έκθεση υλοποίησης για το 2018 θα υποβληθεί από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή στο τέλος του Ιουνίου του 2019. Μόνο τη στιγμή εκείνη θα είναι σε θέση η Επιτροπή να ολοκληρώσει την αντίστοιχη παρακολούθηση.

Σημείο 77, σύσταση 3 στοιχείο α): Δεδομένου ότι το έγγραφο καθοδήγησης δεν είναι δεσμευτικό και υποχρεωτικό για τα κράτη μέλη, η Επιτροπή δεν μπορεί να «διασφαλίσει» τον βαθμό στον οποίο τα κράτη μέλη ακολούθησαν πραγματικά κατευθύνσεις και καθόρισαν τους πρόσθετους συγκεκριμένους δείκτες. Ο βαθμός στον οποίο οι δράσεις της Επιτροπής διασφάλισαν τη συνιστώμενη παρακολούθηση ή αξιολόγηση της συνεισφοράς των μη παραγωγικών επενδύσεων κατά τη διάρκεια των αξιολογήσεων για την περίοδο προγραμματισμού 2014-20, μπορεί να αξιολογηθεί μόνο στο πλαίσιο των αξιολογήσεων της ενισχυμένης ετήσιας έκθεσης υλοποίησης του 2019.

Απάντηση: Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης μέσω του συνόλου κοινών δεικτών πλαισίου, αποτελεσμάτων και εκροών στο πλαίσιο του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης για την περίοδο 2014-2020.

Οι αξιολογήσεις διενεργούνται από τα κράτη μέλη ή για λογαριασμό των κρατών μελών, ενώ η συγκεφαλαιωτική έκθεση των εν λόγω αξιολογήσεων σε επίπεδο ΕΕ πραγματοποιείται υπό την ευθύνη των υπηρεσιών της Επιτροπής. Τα υποχρεωτικά στοιχεία του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης 2014-2020 που περιέχονται στην εκτελεστική πράξη περιλαμβάνουν κατάλογο των δεικτών που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των επιδόσεων της πολιτικής. Πέρα από αυτούς τους δείκτες, η Επιτροπή δεν μπορεί να κάνει περισσότερα αλλά μόνο να συμβουλεύει/να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τους πρόσθετους δείκτες.

Η σύσταση «να συμβουλεύσει τα κράτη μέλη στα οποία η στήριξη των μη παραγωγικών επενδύσεων είναι σημαντική, να καθορίσουν συγκεκριμένους δείκτες αποτελεσμάτων για τα συχνότερα χρηματοδοτούμενα είδη μη παραγωγικών επενδύσεων» εκπληρώθηκε μέσω των κατευθυντήριων γραμμών για την «Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης: τρόπος προετοιμασίας για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την αξιολόγηση το 2017».

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση αυτή έχει υλοποιηθεί, καθώς ολοκληρώθηκε η απαιτούμενη δράση με σκοπό την παροχή συμβουλών προς τα κράτη μέλη για τη θέσπιση πρόσθετων δεικτών.

Η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεώσει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τέτοιους πρόσθετους δείκτες, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο υπερβαίνει τα υποχρεωτικά στοιχεία του πλαισίου του κοινού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΣΠΑ) για την περίοδο 2014-2020.

Ειδική έκθεση αριθ. 21/2015: Επισκόπηση των κινδύνων που συνεπάγεται η εφαρμογή μιας προσανατολισμένης στα αποτελέσματα προσέγγισης της δράσης της ΕΕ στους τομείς της ανάπτυξης και της συνεργασίας

Σημείο 83, σύσταση 1: Κατά τον χρόνο της τελικής αξιολόγησης, δεν ήταν ακόμη διαθέσιμος ο πρακτικός οδηγός για τη διαχείριση των παρεμβάσεων της ΕΕ για τη διεθνή συνεργασία, συμπεριλαμβανομένων των δελτίων με στόχο την αποσαφήνιση βασικών εννοιών και της ορολογίας που σχετίζεται με τα αποτελέσματα. Επιπλέον, εξακολουθούν να υπάρχουν ασυνέπειες στη χρήση ορολογίας σε βασικά μεθοδολογικά έγγραφα. Παραδείγματος χάριν, σε διάγραμμα που παρουσίασε η Επιτροπή στην εργαλειοθήκη της για τους αξιολογητές των αναπτυξιακών δράσεων της ΕΕ παραμένουν ορισμοί που δεν συνάδουν με την ορολογία που εγκρίθηκε στο πλαίσιο των αποτελεσμάτων. Επιπλέον, εξακολουθούν να λείπουν οι τιμές-στόχος και οι τιμές βάσης σε ορισμένα έγγραφα δράσης.

Απάντηση: Μολονότι η αναθεώρηση του πρακτικού οδηγού βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη, η ορολογία σχετικά με τα αποτελέσματα εξορθολογίστηκε περαιτέρω σε άλλα αναθεωρημένα και πρόσφατα σχεδιασμένα έγγραφα τεκμηρίωσης. Το υπόδειγμα για τις αναπτυξιακές δράσεις, το οποίο επισυνάπτεται στο κεφάλαιο 6 του εγχειριδίου της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, αναθεωρήθηκε πρόσφατα για να βελτιωθεί η συνολική συνοχή στην ορολογία. Η διαδικασία αυτή παρατάθηκε επίσης στα παραρτήματα του PRAG του 2018 σχετικά με την ορολογία και τις κατευθυντήριες γραμμές για τους τομεακούς δείκτες (2018) που δημοσιεύθηκαν πρόσφατα. Οι μεθοδολογικές κατευθυντήριες γραμμές για τους τομεακούς δείκτες παρέχουν λεπτομερείς ενδείξεις σχετικά με την αλυσίδα αποτελεσμάτων σε τομεακό επίπεδο. Οι εργασίες αυτές διασαφηνίζουν την τρέχουσα αναθεώρηση του πρακτικού οδηγού.

Ειδική έκθεση αριθ. 23/2015: Ποιότητα των υδάτων στη λεκάνη απορροής του Δούναβη: έχει επιτευχθεί πρόοδος στην εφαρμογή της οδηγίας-πλαίσου για τα ύδατα, αλλά πρέπει να γίνουν περισσότερα

Σημείο 191, σύσταση 3 (στοιχείο δ): Η Επιτροπή έχει ήδη λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την υλοποίηση της εν λόγω σύστασης και θα πρέπει να συνεχίσει να τα προωθεί στην επόμενη διαδικασία υποβολής εκθέσεων βάσει της οδηγίας για τη νιτρορύπανση (2020) και της οδηγίας-πλαίσου για τα ύδατα (2022).

Απάντηση: Η Επιτροπή αποδέχθηκε τη σύσταση αυτή και σημειώνει ότι έχει αρχίσει να εργάζεται για τον εξορθολογισμό της παρακολούθησης και την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο της οδηγίας για τη νιτρορύπανση και της οδηγίας-πλαίσου για τα ύδατα.

Ειδική έκθεση αριθ. 25/2015: Στήριξη αγροτικών υποδομών από την ΕΕ: περιθώριο σημαντικής αύξησης της αποδοτικότητας των δαπανών

Σημείο 101, σύσταση 1 (στοιχείο β): Η Επιτροπή δεν εξέδωσε συγκεκριμένο έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τον τρόπο περιορισμού του κινδύνου εμφάνισης του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης ή σχετικά με τρόπους αποφυγής της απλής υποκατάστασης άλλων κονδυλίων με πόρους των ΠΑΑ. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης περιορίστηκε ουσιαστικά για τα προγράμματα της περιόδου 2017-2020. Η ΓΔ AGRI προτίθεται να προβεί σε αρχική αξιολόγηση αυτού του θέματος, με βάση την ενδιάμεση αξιολόγηση του 2019. Η Επιτροπή δεν διαθέτει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο κίνδυνος υποκατάστασης εθνικών κονδυλίων με τα κονδύλια του ΕΓΤΑΑ έχει μετριαστεί.

Απάντηση: Η Επιτροπή εκτιμά ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Η πλατφόρμα για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών—δηλαδή το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης—έχει δημιουργηθεί και χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη παράλληλα με την εμφάνιση των έργων και των βέλτιστων πρακτικών που υλοποιούνται κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Περαιτέρω εκτιμήσεις όσον αφορά τη δυνητική εμφάνιση του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης μπορούν να διενεργηθούν μόνο κατά περίπτωση και κατά την αξιολόγηση του προγράμματος, για την οποία η Επιτροπή έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές.

Επιπλέον, η Επιτροπή, με την έγκριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης για την τρέχουσα περίοδο 2014-2020, μετρίασε τον κίνδυνο μη επίτευξης προστιθέμενης αξίας για τα κονδύλια της ΕΕ.

Σημείο 101, σύσταση 1 (στοιχείο δ): Η αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των διαφόρων ταμείων της ΕΕ για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού παραμένει άγνωστη. Οι ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης θα είναι διαθέσιμες αργότερα εντός του 2019. Στην ειδική έκθεσή μας αριθ. 16/2017 διαπιστώσαμε αδυναμίες που επηρεάζουν τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης όσον αφορά τη διατομεακή συμπληρωματικότητα και τις συνεργίες.

Απάντηση: Πραγματοποιούνται τακτικές επαφές μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής. Όταν τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης εγκρίνονται ή τροποποιούνται, οι άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής περιλαμβάνονται στη διαδικασία μέσω των επίσημων διπληρεσιακών διαβουλεύσεων και οι συνεισφορές λαμβάνονται υπόψη. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις των συμφωνιών εταιρικής σχέσης πραγματοποιούνται επίσης από κοινού. Οι ενισχυμένες ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης για το 2018, που θα υποβληθούν το 2019, αναμένεται να παράσχουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των ταμείων της ΕΕ. Μια αναθεωρημένη καθοδήγηση για τις εν λόγω ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2018.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση αυτή έχει υλοποιηθεί εν μέρει, καθώς η υλοποίησή της βρίσκεται σε εξέλιξη.

Σημείο 106, σύσταση 2 (στοιχείο β): Η Επιτροπή δεν έχει παράσχει περαιτέρω στοιχεία για πρόσθετη κατάρτιση των διαχειριστικών αρχών σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών από τον τελευταίο έλεγχο παρακολούθησης της συνέχειας που διενεργήσαμε το 2017. Η Επιτροπή δεν έχει εντοπίσει περαιτέρω βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τις διοικητικές διαδικασίες για την αξιολόγηση του εύλογου των δαπανών στην πλατφόρμα του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης.

Απάντηση: Η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει αρκετές παρουσιάσεις σχετικά με τις νέες επιλογές που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό «Omnibus» [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046] σχετικά με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους. Πραγματοποιήθηκε παρουσίαση στην επιτροπή αγροτικής ανάπτυξης και παρουσίαση στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για το σεμινάριο «Γεωργική Παραγωγικότητα και Βιωσιμότητα» (ΕΣΚ-AGRI) τον Οκτώβριο του 2018, καθώς και παρουσίαση της διάσκεψης των ισπανικών οργανισμών πληρωμών τον Νοέμβριο του 2018. Κατά τη διάρκεια αυτών των παρουσιάσεων, πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους μπορεί να αντικαταστήσει την ανάγκη να αξιολογηθεί ο εύλογος χαρακτήρας του κόστους, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να υπερβούν τυχόν δυσκολίες όσον αφορά την πτυχή αυτή. Το εργαστήριο του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης έχει προγραμματιστεί για τις 20 Ιουνίου 2019, με τίτλο εργαστήριο ΕΔΑΑ «Απλουστευμένες επιλογές κόστους: η εμπειρία που αποκτήθηκε και νέες ευκαιρίες».

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως.

Σημείο 109, σύσταση 3 (στοιχείο α): Η συλλογή δεδομένων που είναι αναγκαία για την αξιολόγηση των δεικτών επιδόσεων και αποτελεσμάτων του προγράμματος παραμένει ανεπαρκής. Σύμφωνα με την απάντηση της Επιτροπής στο πλαίσιο του ελέγχου παρακολούθησης της συνέχειας, αυτή σκοπεύει να αξιολογήσει πληροφορίες που παρέχουν τη δυνατότητα εξαγωγής συμπερασμάτων σχετικά με την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των πόρων που δαπανώνται στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που προβλέπονται στο ΚΠΠΑ, το 2019.

Απάντηση: Η Επιτροπή προτίθεται να αξιολογήσει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των κονδυλίων στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης 2014-2020, σύμφωνα με το κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης (άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013). Θα βασίζεται στις ενδιάμεσες αξιολογήσεις των κρατών μελών που κοινοποιήθηκαν το 2019 και στις εκ των υστέρων αξιολογήσεις που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή έως το τέλος του 2024 (άρθρο 78 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013).

Παράρτημα 3.5 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων σχετικά με το πλαίσιο επιδόσεων

Σύσταση 1: Η Επιτροπή πρέπει να μεταφράσει τους υψηλού επιπέδου στόχους που προβλέπει η νομοθεσία για το «Ορίζων 2020» σε επιχειρησιακούς στόχους σε επίπεδο προγράμματος εργασίας, ούτως ώστε, αξιολογώντας τις επιδόσεις των προγραμμάτων εργασίας και των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, οι εν λόγω στόχοι να μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά ως κινητήρια δύναμη των επιδόσεων.

Απάντηση: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως. Η Επιτροπή έχει εκπονήσει εσωτερική καθοδήγηση για την προετοιμασία των προγραμμάτων εργασίας. Επισημαίνει ότι το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» υλοποιείται μέσω προγραμμάτων εργασίας τα οποία καθορίζουν τους στόχους, τους προϋπολογισμούς και τις προθεσμίες των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων (που αποτελεί ένα ακόμη βήμα στη διαδικασία). Επιπλέον, απαιτείται η χρήση δεικτών, όπου αυτό είναι δυνατό (ανάλογα με το είδος των δράσεων).

Η ανωτέρω καθοδήγηση ήταν ήδη σημαντική για τα προγράμματα εργασίας 2016-2017 και 2018-2020, όπου καταβλήθηκαν περαιτέρω προσπάθειες για να εξασφαλιστεί η μετάφραση των στόχων υψηλού επιπέδου σε πιο επιχειρησιακό επίπεδο με τη βελτίωση των εκθέσεων αναμενόμενων επιπτώσεων για κάθε πρόσκληση. Οι εργασίες αυτές θα συνεχιστούν και θα ενισχυθούν για το μελλοντικό πρόγραμμα, ώστε να ενισχυθεί η σύνδεση μεταξύ των στόχων του προγράμματος και των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται με τη βελτίωση της λογικής παρέμβασης και του σχεδιασμού των δεικτών (κύριες κατευθύνσεις επιπτώσεων).

Επιπλέον, με την εν λόγω καθοδήγηση συγκροτείται στρατηγική ομάδα για την έρευνα και την καινοτομία (SRIG), στόχος της οποίας ήταν να διασφαλίσει τη συνοχή της πολιτικής του προγράμματος «Ορίζων 2020», εστιάζοντας στις στρατηγικές προτεραιότητες και τους δεσμούς με τις πολιτικές της ΕΕ. Η καθοδήγηση αυτή παρέχει κατευθύνσεις για τον στρατηγικό προγραμματισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020» και συμβουλές για θέματα που επικαλύπτουν διάφορα μέρη, ιδίως όσον αφορά βασικά χαρακτηριστικά όπως η δράση για το κλίμα, η διεθνής συνεργασία, η ισότητα των φύλων, οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες κ.λπ.

Σύσταση 2: Η Επιτροπή πρέπει να αποσαφηνίσει περαιτέρω τις συνδέσεις μεταξύ της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (2010-2020), του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (2014-2020) και των προτεραιοτήτων της Επιτροπής (2015-2019), παραδείγματος χάριν, στο πλαίσιο της διαδικασίας στρατηγικού σχεδιασμού και υποβολής εκθέσεων (2016-2020). Με τον τρόπο αυτό, θα ενισχύονταν οι μηχανισμοί παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων και η Επιτροπή θα μπορούσε αποτελεσματικά να υποβάλλει πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των στόχων της «Ευρώπης 2020».

Απάντηση: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η συγκεκριμένη σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως. Οι πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής καθορίζονται ξεκάθαρα στις πολιτικές κατευθύνσεις του προέδρου Juncker. Οι προτεραιότητες αυτές αποτελούν χάρτη πορείας για τη δράση της Επιτροπής, ο οποίος είναι απολύτως συνεπής και συμβατός με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», που αποτελεί τη μακροπρόθεσμη στρατηγική ανάπτυξης της Ευρώπης. Οι διαφορές ως προς το πεδίο εφαρμογής μεταξύ των προτεραιοτήτων και της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αντικατοπτρίζουν το καθήκον της Επιτροπής να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που ανέκυψαν ή απέκτησαν πιο επιτακτικό χαρακτήρα μετά την εκπόνηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», όπως το μεταναστευτικό.

Από το 2016 και μετά και με βάση τα στρατηγικά σχέδια που εκπόνησε κάθε τμήμα της Επιτροπής, οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων κάθε τμήματος της Επιτροπής, καθώς και η ετήσια έκθεση διαχείρισης και επιδόσεων (που εγκρίθηκε στις 13 Ιουνίου 2017) της Επιτροπής εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο οι ειδικοί στόχοι συμβάλλουν στις πολιτικές προτεραιότητες και αποσαφηνίζουν περαιτέρω τους δεσμούς με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Σύσταση 3: Η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιεί σε όλες τις δραστηριότητές της τους όρους εισροές, εκροές, αποτελέσματα και αντίκτυπος με συνέπεια και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Απάντηση: Η Επιτροπή διαθέτει συνεκτικό σύνολο ορισμών χάρη στην επικαιροποιημένη καθοδήγηση για τη βελτίωση της νομοθεσίας, στον αναθεωρημένο δημοσιονομικό κανονισμό και στις προτάσεις της Επιτροπής για τα χρηματοδοτικά προγράμματα μετά το 2020.

Κεφάλαιο 4 — Έσοδα

Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Εξέταση στοιχείων των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων

4.9. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στο πρόβλημα που εντόπισε το ΕΕΣ στην Ισπανία και το κράτος μέλος θα κληθεί να λάβει κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση και την επίλυση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν στα **συστήματα ελέγχου**.

4.10. Η Επιτροπή παρακολουθεί συνεχώς τυχόν ελλείψεις που εντοπίζονται στη **λογιστική Β** και τα κράτη μέλη είναι οικονομικά υπεύθυνα για τυχόν απώλειες παραδοσιακών ιδίων πόρων (ΠΠ) που οφείλονται σε διοικητικά τους σφάλματα.

Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στα προβλήματα που εντοπίστηκαν από τον έλεγχο του ΕΕΣ σε ορισμένα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της συνήθους παρακολούθησης των διαπιστώσεων του ΕΕΣ από την Επιτροπή, και τα κράτη μέλη θα κληθούν να λάβουν κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση και την επίλυση των προβλημάτων αυτών.

4.12. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το **πρόγραμμα επιθεώρησης** κάλυπτε τους τομείς υψηλότερου κινδύνου που εντοπίστηκαν, δηλαδή την απάτη στην αποτίμηση των αγαθών (βλέπε την περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου με εκτιμώμενες απώλειες ΠΠ περίπου 3 δισεκατ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των τόκων) και την αποφυγή καταβολής δασμών αντιντάμπινγκ στους ηλιακούς συλλέκτες.

Λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος των επίμαχων **δυνατικών απωλειών ΠΠ**, τα εν λόγω αντικείμενα επιθεώρησης τέθηκαν σε προτεραιότητα το 2018 και το 2019 και επεκτάθηκαν σε όλα τα κράτη μέλη.

Κατά την κατάρτιση του προγράμματος επιθεώρησης, η Επιτροπή χρησιμοποιεί διάφορους εσωτερικούς και εξωτερικούς δείκτες κινδύνου, οι οποίοι τεκμηριώνονται στο ετήσιο πρόγραμμα επιθεώρησης.

4.13. Πραγματοποιείται συστηματικά επαλήθευση των **ποσών που ανακτώνται** από τη λογιστική Β και καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ μέσω της κατάστασης της λογιστικής Α. Επιπλέον, οι εξουσιοδοτημένοι επιθεωρητές της Επιτροπής επαληθεύουν όλες τις καταστάσεις ΠΠ κατά τη διενέργεια των επιτόπιων επιθεωρήσεών τους για ασυνήθιστες μεταβολές και ιδιαιτερότητες στις εν λόγω καταστάσεις και τυχόν ζητήματα που ανακύπτουν εξετάζονται από κοινού με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Εξάλλου, σε περιπτώσεις ιδιαίτερως πρόδηλων απότομων αυξήσεων στις συγκεντρωτικές πληροφορίες που παρέχονται από τα κράτη μέλη μέσω των καταστάσεων της λογιστικής Α και Β, η Επιτροπή έχει ήδη στο παρελθόν επικοινωνήσει απευθείας με τα κράτη μέλη. Για παράδειγμα, το 2017 επικοινωνήσε αμέσως με το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με μια μεμονωμένη περίπτωση που αφορούσε +1 55 εκατ. λίρες στερλίνες.

4.16. Η Επιτροπή αναγνωρίζει τις καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν από το ΕΕΣ. Καταβάλλονται αυξημένες προσπάθειες για την έγκαιρη και ταχεία παρακολούθηση των ανοικτών σημείων, λαμβανομένων υπόψη των προτεραιοτήτων και των περιορισμών άλλων εργασιών.

Πλαίσιο 4.3 — Η Γαλλία υπέβαλε επικαιροποιημένη κατάσταση ΑΕΕ, διαθέσιμη τον Μάρτιο του 2019.

Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η Γαλλία θα πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω την ποιότητά της σύμφωνα με τον οδηγό καταλόγων ΑΕΕ του ΕΣΛ 2010.

4.19. Τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των **στατιστικών ζητημάτων που συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση στα στοιχεία για το ΑΕΕ** σημειώνουν συνολικά πρόοδο σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Τα μέτρα αυτά θα επιτρέψουν στην Επιτροπή να εντοπίσει τις ελλείψεις στη στατιστική επεξεργασία των φαινομένων που σχετίζονται με την παγκοσμιοποίηση και να διατυπώσει επιφυλάξεις σχετικά με το ΑΕΕ, όπου απαιτείται, έως το τέλος του 2019, διαφυλάσσοντας έτσι τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Σύσταση 4.1 (Εκτίμηση κινδύνου κατά τον προγραμματισμό των επιθεωρήσεων των ΠΠ)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση 4.1.

Η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο αλλαγών στην εκτίμηση κινδύνου που διενεργεί και στον τρόπο με τον οποίο αυτή τεκμηριώνεται σύμφωνα με τις συστάσεις του ΕΕΣ.

Σύσταση 4.2 (Έλεγχος των καταστάσεων λογιστικής Α και Β των ΠΠ)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση 4.2, με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων της φάσης δοκιμασιών, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Η Επιτροπή θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο ενισχυμένοι έλεγχοι βάσει εγγράφων που εστιάζουν στις ασυνήθιστες μεταβολές στις καταστάσεις ΠΠΠ θα μπορούσαν να δημιουργήσουν αποτελεσματική και αποδοτική προστιθέμενη αξία για τον εντοπισμό σφαλμάτων. Υπό την προϋπόθεση ότι τα αποτελέσματα κατά τη φάση των δοκιμασιών είναι θετικά, οι υφιστάμενες εσωτερικές οδηγίες θα προσαρμοστούν σύμφωνα με τη σύσταση. Βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 4.13.

Παράρτημα 4.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τα έσοδα

Σύσταση 1 (Προθεσμία παραγραφής των γνωστοποιήσεων οφειλής)

Η πρόταση οδηγίας της Επιτροπής σχετικά με τον ενωσιακό νομικό πλαίσιο για τις τελωνειακές παραβάσεις και τις σχετικές κυρώσεις [COM(2013) 884 final] θα προβλέπει, εάν εγκριθεί, εναρμόνιση, σε κάποιο βαθμό, της διαφορετικής μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στα διάφορα κράτη μέλη στον τομέα αυτό.

Όσον αφορά τις ειδικές νομικές έρευνες που διεξάγει η Επιτροπή στα διάφορα κράτη μέλη, οι υπηρεσίες της αναλαμβάνουν επί του παρόντος τα αναγκαία προς τούτο μέτρα. Μια οριζόντια έρευνα ξεκίνησε νωρίτερα το 2019.

Σύσταση 2 (Διαχείριση των στοιχείων που καταχωρίζονται στη λογιστική Β)

Η Σύνοψη παρέχει στα κράτη μέλη ολοκληρωμένη και συστηματική καθοδήγηση σε πρακτικό επίπεδο, επικαιροποιήθηκε δε το 2018. Περαιτέρω νομικές διευκρινίσεις σχετικά με τον τρόπο ορθής κατάρτισης των καταστάσεων λογιστικής Α και Β των ΠΠΠ παρέχονται στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/194 της Επιτροπής, όπως ισχύει από 1ης Σεπτεμβρίου 2018. Ήδη, σε κάθε συνεδρίαση της ΣΕΠΠ, διαβιβάζεται στα κράτη μέλη επισκόπηση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο των επιτόπιων επίθεωρήσεών τους (συμπεριλαμβανομένων όσων αφορούν την εσφαλμένη καταχώριση στοιχείων μέσω των καταστάσεων λογιστικής Α και Β) και γνωστοποιείται στα κράτη μέλη η άποιψη των υπηρεσιών της Επιτροπής ως προς τον τρόπο επίλυσης αυτών των ελλείψεων. Σε προσεχή συνεδρίαση της ΣΕΠΠ θα δοθούν πιο πρακτικές οδηγίες σχετικά με την καταχώριση στοιχείων στις διάφορες στήλες των καταστάσεων λογιστικής Α και Β. Έτσι παρέχεται σαφής καθοδήγηση στα κράτη μέλη όσον αφορά την επιμελή διαχείριση των καταστάσεών τους λογιστικής Β.

Σύσταση 3 (Κράτη μέλη: δήλωση και απόδοση των ποσών της λογιστικής Β που εισπράττονται)

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις ανακολουθίες μεταξύ των καταστάσεων της λογιστικής Α και Β, εφότου επιλυθεί το πρόβλημα. Το ΕΕΣ ορθώς επισημαίνει ότι αυτές οι ανακολουθίες έχουν μειωθεί σημαντικά.

Σύσταση 4 (Είσπραξη τελωνειακών οφειλών)

Μολονότι η θέση σε ισχύ του ΕΤΚ την 1η Μαΐου 2016 δεν έχει επιλύσει πλήρως το εν λόγω ζήτημα, ο ΕΤΚ έχει, ωστόσο, παράσχει πρόσθετα μέσα για τη διασφάλιση της είσπραξης των οφειλών. Η χρήση των υποχρεωτικών εγγυήσεων έχει διευρυνθεί σημαντικά.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να εξετάζει με προσοχή το ζήτημα αυτό στο πλαίσιο της αξιολόγησης που είχε υποσχεθεί στο παρελθόν, με σκοπό να την ολοκληρώσει πριν από το τέλος του 2019.

Κεφάλαιο 5 — Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση

Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων

5.15. Η Επιτροπή διαθέτει ένα αποτελεσματικό σύστημα **εκ των προτέρων ελέγχων** που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, λεπτομερείς αυτοματοποιημένους καταλόγους ελέγχων, γραπτές οδηγίες και διαρκή επιμόρφωση. Η βελτίωση του εν λόγω συστήματος χωρίς να επιβάλλεται πρόσθετος διοικητικός φόρτος στους δικαιούχους, προκειμένου να μπορούν να επικεντρώνονται στην επίτευξη των στόχων τους στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, με παράλληλη μέριμνα ώστε οι πληρωμές να καταβάλλονται έγκαιρα στους ερευνητές, είναι μια διαρκής πρόκληση.

Όσον αφορά τους **ανεξάρτητους ελεγκτές** που πιστοποιούν τις δηλωθείσες δαπάνες οι οποίες αντιστοιχούν σε 6 από τις 8 περιπτώσεις που αναφέρει το ΕΕΣ, πρόκειται για γνωστό ζήτημα το οποίο έχει εξεταστεί σε προηγούμενες εκδόσεις. Η Επιτροπή διοργάνωσε σειρά συναντήσεων που απευθύνονταν στους δικαιούχους και τους ανεξάρτητους αρμόδιους για την πιστοποίηση ελεγκτές, με σκοπό την ευαισθητοποίησή τους σχετικά με τα συχνότερα σφάλματα. Επιπλέον, οι αρμόδιοι για την πιστοποίηση ελεγκτές που είχαν υποπέσει σε σφάλματα έλαβαν αναδρομικές παρατηρήσεις, και το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» παρέχει πλέον ένα πιο κατατοπιστικό υπόδειγμα για τα πιστοποιητικά ελέγχου. Όσον αφορά το 7ο ΠΠ, τα πιστοποιητικά ελέγχου αναμένεται να μειώσουν το ποσοστό σφάλματος κατά 50 % σε σύγκριση με τις μη πιστοποιημένες δηλωθείσες δαπάνες. Έτσι, μολονότι αναγνωρίζεται ότι τα πιστοποιητικά ελέγχου δεν επιτρέπουν τον εντοπισμό όλων των σφαλμάτων, τα πιστοποιητικά αυτά αποτελούν σημαντικό εργαλείο για τη μείωση του συνολικού ποσοστού σφάλματος.

5.16. Στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» **εισήχθησαν ορισμένες απλουστεύσεις**, καθώς και κινήσεις για να επιτραπεί στους δικαιούχους να χρησιμοποιούν τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές τους, όπου αυτό είναι εφικτό. Ωστόσο, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να λαμβάνει μέτρα απλούστευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που περιέχονται στην ειδική έκθεση 28/2018 του ΕΕΣ.

5.17. Η καθιέρωση τύπου για τον υπολογισμό μιας ενιαίας ετήσιας ωριαίας αμοιβής αποτελεί σημαντική απλούστευση του προγράμματος «Ορίζων 2020». Για μεγαλύτερη ευελιξία, η Επιτροπή επιτρέπει επίσης τον υπολογισμό βάσει μηνιαίας αμοιβής. Υπήρξαν ορισμένες επικοινωνιακές δράσεις για το θέμα αυτό, κάτι που αναμένεται να μειώσει τον αριθμό των σφαλμάτων στο μέλλον. Ωστόσο, η Επιτροπή θα αξιολογήσει εκ νέου αυτόν τον κανόνα για το επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο.

5.19. Σημαντικός στόχος του προγράμματος «Ορίζων 2020» ήταν να αυξηθεί η συμμετοχή των **νεοεισερχόμενων** και των **μικρομεσαίων επιχειρήσεων** (ΜΜΕ) στο πρόγραμμα-πλαίσιο. Στα τέλη του 2018, το 61,4 % των συμμετεχόντων ήταν νεοεισερχόμενοι στα προγράμματα-πλαίσια για την έρευνα και την καινοτομία, ενώ το 24,2 % του προϋπολογισμού για την «Υπεροχή στις τεχνολογίες γενικής εφαρμογής και στις βιομηχανικές τεχνολογίες» και για τις «Κοινωνιακές προκλήσεις» προορίζεται για τις ΜΜΕ, ποσοστό που υπερβαίνει τον στόχο του 20 %. Επομένως, μολονότι η Επιτροπή έχει επίγνωση του ότι οι νεοεισερχόμενοι και οι ΜΜΕ ενέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο σφάλματος, ο κίνδυνος αυτός πρέπει να περιοριστεί και όχι να αποφευχθεί.

Η Επιτροπή κατέβαλε ιδιαίτερες προσπάθειες για να απευθυνθεί στους νεοεισερχόμενους και στις ΜΜΕ στο πλαίσιο των επικοινωνιακών της εκστρατειών και, για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», εισήγαγε απλουστεύσεις που στοχεύουν άμεσα σε αυτό το είδος δικαιούχων, όπως οι κατ' αποκοπή πληρωμές για το πρώτο στάδιο του καθεστώτος για τις ΜΜΕ.

5.21. Η **συμφωνία επιχορήγησης**, σύμφωνα με τους κανόνες συμμετοχής, ορίζει ότι η διαχείριση της μεταφοράς κεφαλαίων μεταξύ μελών κοινοπραξίας πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο της κοινοπραξίας. Σύμφωνα με το άρθρο 21 των κανόνων συμμετοχής, όλοι οι συμμετέχοντες ενημερώνονται αυτομάτως μόλις γίνει η πληρωμή στον συντονιστή.

Η Επιτροπή υπενθύμισε στους συντονιστές την υποχρέωσή τους να μεταφέρουν τα κονδύλια σε εύθετο χρόνο, ενώ, όταν εντοπίζεται καθυστέρηση στην κατανομή κονδυλίων ή υποβάλλεται σχετική καταγγελία, πάγια πρακτική της Επιτροπής είναι να αναλύονται οι λόγοι της καθυστέρησης με τον συντονιστή του έργου.

5.22. Η Επιτροπή έχει διαθέσει σημαντικούς πόρους για την **εκ των προτέρων επαλήθευση** των μεγάλων ερευνητικών υποδομών και σημειώνει ότι τα ζητήματα που εντοπίστηκαν δεν αφορούν την εκ των προτέρων αξιολόγηση καθ' εαυτήν, αλλά μάλλον την εφαρμογή από τους δικαιούχους των δικών τους μεθόδων για τις μεγάλες ερευνητικές υποδομές.

Πλαίσιο 5.5

Παράδειγμα 1: Το **σύστημα μοναδιαίου κόστους** αποσκοπεί στην απλούστευση των κανόνων χρηματοδότησης με τη χρήση κατ' αποκοπή ποσών για προκαθορισμένες κατηγορίες δαπανών: μετά την έγκριση του συστήματος, τα ποσά αυτά δεν θα πρέπει να αμφισβητούνται σε σχέση με τις πραγματικές δαπάνες.

Ωστόσο, εν προκειμένω, το ποσό που καταβάλλεται στον οργανισμό, το οποίο κυμαίνεται μεταξύ 90 και 144 ευρώ, προορίζεται να συνεισφέρει στην κάλυψη των συνολικών δαπανών που σχετίζονται με τη διαμονή του προσωπικού στο εξωτερικό. Δεδομένου ότι ο οργανισμός καταβάλλει στο προσωπικό ημερήσια αποζημίωση σίτισης ύψους 44 ευρώ, η Επιτροπή θεωρεί ότι το υπόλοιπο της συνεισφοράς, που κυμαίνεται από 46 έως 100 ευρώ, είναι ανάλογο προς όλες τις άλλες δαπάνες που πρέπει να καλυφθούν, όπως η στέγαση και οι τοπικές μετακινήσεις.

Παράδειγμα 2: Ο οδηγός του **Erasmus+** για τους εθνικούς οργανισμούς απαιτεί από όλους τους εν λόγω οργανισμούς να διαθέτουν μηχανογραφημένο λογιστικό σύστημα και κατάλληλες διαδικασίες και ελέγχους, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα λογιστικά στοιχεία [...] είναι ακριβή, πλήρη και επίκαιρα, όπως ορίζεται στη συμφωνία ανάθεσης αρμοδιοτήτων και τα παραρτήματά της.

Εν προκειμένω, η Επιτροπή διασφαλίζει τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναλλαγών τους, αλλά δεν μπορεί να επιβάλει ειδική δομή για τους χρηματοδοτικούς διαύλους του εθνικού οργανισμού ή του εθνικού προγράμματος.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι ο οικονομικός κίνδυνος που συνδέεται με το συγκεκριμένο πόρισμα έχει μικρό αντίκτυπο και περιορίζεται ήδη επαρκώς από το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

5.29. Η μείωση του επιπέδου εκτέλεσης οφείλεται ιδίως σε ορισμένες σημαντικές νέες περιπτώσεις, προς το τέλος του 2018, οι οποίες δεν κατέστη δυνατό να διεκπεραιωθούν πριν από τη λήξη του έτους. Οι εργασίες συνεχίζονται και ορισμένες από τις υποθέσεις επιλύθηκαν ήδη κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019. Ωστόσο, η Επιτροπή δέχεται ότι η παρέκταση των **πορισμάτων του ελέγχου στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ** παραμένει δυσχερής, διότι δεν υπάρχει ρητή νομική βάση για την τεκμηρίωσή της. Στο πρόγραμμα «**Ορίζων 2020**», η επέκταση των πορισμάτων του ελέγχου είναι υποχρεωτική για τον δικαιούχο και η διαδικασία ανάκτησης έχει ενσωματωθεί στις διαδικασίες ΤΠ.

5.30. Η εφαρμογή όλων των πορισμάτων του ελέγχου παρακολουθείται στενά. Η καθυστερημένη **εφαρμογή των πορισμάτων του ελέγχου** συχνά δικαιολογείται από την ανάγκη εγκατάστασης ΤΠ ή από νομοθετικές προθεσμίες ή νέες προτεραιότητες.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η αποτελεσματική διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των έργων είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας. Η Επιτροπή εφαρμόζει τη σύσταση της IAS σύμφωνα με το σχέδιο δράσης.

5.33. Η Επιτροπή αναλύει επί του παρόντος την παρατήρηση του ΕΕΣ σχετικά με τις εργασίες **κατασταλτικού ελέγχου** και θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με το ΕΕΣ στον τομέα αυτό. Εντούτοις, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις που εντόπισε το ΕΕΣ, ο δημοσιονομικός αντίκτυπος δεν ήταν σημαντικός.

5.34. Κύριος σκοπός των κατασταλτικών ελέγχων που διενεργεί η Επιτροπή είναι η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ μέσω της ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξετάζει το σύστημα εσωτερικού ελέγχου των δικαιούχων και, σε περίπτωση που διαπιστωθούν αδυναμίες, διατυπώνει συστάσεις για την πρόληψη των σφαλμάτων και τον εντοπισμό τους σε επίπεδο δικαιούχου. Επιπλέον, η Επιτροπή μεγιστοποιεί το μέγεθος του δείγματος ελέγχου στο πλαίσιο των κατασταλτικών ελέγχων και, σε περίπτωση συστημικών σφαλμάτων, προβαίνει σε παρέκταση εντός κάθε επιμέρους ελέγχου, καθώς και σε επίπεδο προγράμματος.

5.36. Η Επιτροπή σημειώνει ότι το ποσοστό που υπολόγισε το ΕΕΣ (1,6 %) είναι εντός του εύρους του **εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος**. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά την παρατήρηση του ΕΕΣ στο σημείο 5.34.

Συμπέρασμα και συστάσεις

5.37. Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το ΕΕΣ, υπολογιζόμενο σε ετήσια βάση, αποτελεί έναν μόνο δείκτη της αποτελεσματικότητας της εκτέλεσης των δαπανών της ΕΕ.

Ωστόσο, η Επιτροπή διαθέτει **πολυετή στρατηγική ελέγχου** για τις δαπάνες έρευνας. Βάσει αυτής, η Επιτροπή προβαίνει σε εκτίμηση του εναπομένου ποσοστού σφάλματος, κατά την οποία λαμβάνονται υπόψη οι ανακτήσεις, οι διορθώσεις και τα αποτελέσματα όλων των λογιστικών και λοιπών ελέγχων που διεξάγονται επ' αυτών κατά την περίοδο εκτέλεσης του προγράμματος.

5.38. Η Επιτροπή σημειώνει την παρατήρηση του ΕΕΣ ότι ο **κίνδυνος κατά την πληρωμή**, όπως προσδιορίζεται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, είναι εντός του εύρους του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος του ΕΕΣ. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά την παρατήρηση του ΕΕΣ στο σημείο 5.34.

Σύσταση 5.1 (ΜΜΕ και νεοεισερχόμενοι)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση 5.1.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει την επικοινωνιακή της εκστρατεία σχετικά με τους κανόνες χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων για τις ΜΜΕ και τους νεοεισερχόμενους, όπως συνιστά το ΕΕΣ.

Οι υφιστάμενοι εκ των προτέρων έλεγχοι της Επιτροπής είναι ήδη εστιασμένοι σε συναλλαγές υψηλότερου κινδύνου. Η Επιτροπή θα εξετάσει πώς θα μπορούσε να εστιάσει περαιτέρω τους ελέγχους της στις δηλώσεις δαπανών των ΜΜΕ και των νεοεισερχομένων, υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων του ΕΕΣ και των δικών της ελεγκτών. Ωστόσο, για να καθοριστεί το εύρος αυτής της στόχευσης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, στα τέλη του 2018, το πρόγραμμα-πλαίσιο αριθμούσε ήδη 23458 ΜΜΕ και 15876 νέους συμμετέχοντες. Στη συνέχεια, θα πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά η οικονομική αποδοτικότητα των πρόσθετων ελέγχων.

Σύσταση 5.2 (Επόμενο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση 5.2.

Ο μηχανισμός για τις μεγάλες ερευνητικές υποδομές δεν περιλαμβάνεται στην πρόταση της Επιτροπής για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Ωστόσο, η πρόταση αυτή εξετάζεται από τις νομοθετικές αρχές.

Σύσταση 5.3 («Ορίζων 2020»)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση 5.3.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οποιαδήποτε βελτίωση ενσωματωθεί στη διαδικασία ελέγχου μετά τη σύσταση του ΕΕΣ θα χρειαστεί χρόνο για να υλοποιηθεί, δεδομένης της διάρκειας του κύκλου ελέγχου.

Σύσταση 5.4 (Πορίσματα της υπηρεσίας εσωτερικού λογιστικού ελέγχου της Επιτροπής)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση 5.4.

Μέρος 2 — Ζητήματα επιδόσεων στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας

5.43. Τα έργα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας στις περισσότερες περιπτώσεις επιτυγχάνουν τις προσδοκώμενες εκροές και αποτελέσματα. Εντούτοις, είναι εξ ορισμού επισφαλής και αβέβαια.

Για την αξιολόγηση της προόδου των έργων και την ανάλυση της κατάλληλης δράσης, αν απαιτείται, εφαρμόζεται **διαδικασία παρακολούθησης των έργων**. Ωστόσο, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει εκ των προτέρων εγγύηση ότι μπορούν να επιτευχθούν επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι.

Παράρτημα 5.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

Σύσταση 1 (2015 — Χρήση των σχετικών διαθέσιμων πληροφοριών)

Η Επιτροπή εξακολούθησε να επανεξετάζει τους εκ των προτέρων ελέγχους της με βάση τα πορίσματα του ΕΕΣ και της δικής της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου. Το επίπεδο ανιχνεύσιμου σφάλματος είναι πολύ χαμηλότερο το 2018.

Σύσταση 4 (2015 — Εφαρμογή διορθώσεων κατά παρέκταση)

Η Επιτροπή συνέχισε να εφαρμόζει παρέκταση των συστηματικών σφαλμάτων που εντόπισαν οι ελεγκτές της.

Σύσταση 1 (2017 — «Ορίζων 2020»)

Η Επιτροπή συνέχισε να παρέχει πρόσθετες εξηγήσεις, όταν αυτό ήταν αναγκαίο, στις επικαιροποιημένες εκδόσεις της σχολιασμένης συμφωνίας επιχορήγησης. Η Επιτροπή εγκατέστησε επίσης σύστημα ΤΠ (έναν ηλεκτρονικό βοηθό δαπανών προσωπικού — Personnel Costs Wizard), ώστε να μπορούν οι δικαιούχοι να υπολογίζουν ορθά τις επιλέξιμες δαπάνες του προσωπικού τους. Ο κατάλογος των προβλημάτων σε ορισμένες χώρες επικαιροποιήθηκε δύο φορές το 2017 και μία το 2018.

Σύσταση 2 (2017 — Μηχανισμός «Συνδόνοντας την Ευρώπη»)

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση αυτή υλοποιήθηκε πλήρως, καθώς αποσαφήνισε τα υφιστάμενα ζητήματα μέσω οδηγιών που δημοσιεύτηκαν στον δικτυακό τόπο του εκτελεστικού οργανισμού καινοτομίας και δικτύων (INEA), τον Ιανουάριο του 2019.

Κεφάλαιο 6 — Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή

Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Εισαγωγή

Σύντομη περιγραφή του υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

6.4 Τρίτη περίπτωση. Οι **έλεγχοι κανονικότητας** αποτελούν μέρος της αξιολόγησης της Επιτροπής, η οποία συνεπάγεται διεξοδική και εξαντλητική εξέταση βάσει εγγράφων όλων των φακέλων διασφάλισης. Οι συγκεκριμένοι έλεγχοι κανονικότητας μπορεί να οδηγήσουν σε εκ νέου αξιολόγηση των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος και να προκαλέσουν πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις, κατά περίπτωση, ακόμη και μετά το έτος που ακολουθεί τη λήψη των φακέλων διασφάλισης. Μετά την εν λόγω αξιολόγηση, η Επιτροπή διενεργεί ετήσια εκτίμηση κινδύνου προκειμένου να καθορίσει τις αρχές ελέγχου και τα προγράμματα που θα υποβληθούν σε επιτόπιους ελέγχους. Βασικός στόχος των συγκεκριμένων ελέγχων είναι η αποκόμιση εύλογης βεβαιότητας ότι δεν απομένουν σοβαρές ελλείψεις στο σύστημα οι οποίες δεν εντοπίστηκαν ή δεν αναφέρθηκαν από τα κράτη μέλη και ότι οι ελεγκτικές γνώμες και τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που αναφέρθηκαν είναι αξιόπιστα.

6.6. Επιδίωξη του **πλασίου δικλίδων και διασφάλισης 2014-2020** είναι να διασφαλίζει ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που αντιστοιχεί στις δαπάνες που αποδίδονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ διατηρείται χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας (2 %) για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα, με βάση διεξοδική έρευνα των φακέλων διασφάλισης —συμπεριλαμβανομένων των ελεγκτικών γνώμων και των ποσοστών υπολειπόμενου σφάλματος— που διαβιβάζονται από τις αρχές ελέγχου. Εφόσον θεωρείται αναγκαίο, η Επιτροπή εφαρμόζει πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών, σε περίπτωση που έχουν απομείνει σοβαρές ελλείψεις (βλέπε, επίσης, τις απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2017, σημεία 6.5 έως 6.15).

Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων

Αποτελέσματα της επισκόπησης των πράξεων και της εκ νέου διενέργειας των ελεγκτικών εργασιών

6.14 και 6.15. Η Επιτροπή τονίζει τη σημασία του έργου που επιτελούν οι **αρχές ελέγχου** όσον αφορά τον εντοπισμό σφαλμάτων τα οποία οδήγησαν σε σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις προτού υποβληθούν στην Επιτροπή οι λογαριασμοί της περιόδου 2016-2017. Οι διεξοδικές ελεγκτικές εργασίες των αρχών ελέγχου κατά το κλείσιμο και έως αυτό οδήγησαν επίσης σε σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την αξιολόγηση του ΕΕΣ σχετικά με τρία σημαντικά σφάλματα όσον αφορά την περίοδο 2014-2020 και δύο σφάλματα όσον αφορά την περίοδο 2007-2013 (βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στο σημείο 6.71). Αυτό οφείλεται στην αποκλίσιμη ερμηνεία των ισχυόντων εθνικών κανόνων ή των κανόνων της ΕΕ, γεγονός που έχει επιπτώσεις στο υπολογιζόμενο **ποσοστό σφάλματος**.

Η Επιτροπή αναφέρεται στα πλέον απαισιόδοξα σενάρια που γνωστοποιήθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2018, τα οποία πιστεύει ότι αντικατοπτρίζουν, λαμβανομένων υπόψη των συμφωνηθέντων σφαλμάτων, μια εύλογη εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος.

Τα αυξημένα ποσά των πιστοποιημένων δαπανών στα κράτη μέλη καθώς και η προσέγγιση βάσει κινδύνου που εφάρμοσε η Επιτροπή για τους ελέγχους συμμόρφωσης εξηγούν την αύξηση των μέσων υπολειπόμενων συνολικών ποσοστών σφάλματος που αναφέρονται στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων. Η Επιτροπή γνωστοποίησε στις **ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων** για το 2018 τις απαιτούμενες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις που πρόκειται να εφαρμοστούν για κάθε ένα από τα σχετικά προγράμματα.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται στενά με τις διαχειριστικές αρχές και τις αρχές ελέγχου των σχετικών προγραμμάτων, να δίνει συνέχεια στα συμφωνημένα συμπεράσματα και να διασφαλίζει διαχρονικά υπολειπόμενο επίπεδο σφάλματος χαμηλότερο του 2 % για όλα τα προγράμματα.

6.17. Το 2018, οι αρχές ελέγχου ανέφεραν για πρώτη φορά παρατυπίες τις οποίες διαπίστωσαν κατά τον έλεγχο πράξεων αφού συμφωνήθηκε μια **κοινή τυπολογία** με την Επιτροπή και κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη.

Οι περισσότερες από τις παρατυπίες που αναφέρθηκαν αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες, ακολουθούμενες από δημόσιες συμβάσεις και χρηματοοικονομικά μέσα. Αυτός ο τύπος παρατυπιών αντιστοιχεί επίσης στους συνηθέστερους τύπους που έχει εντοπίσει η Επιτροπή μέσω των ελέγχων της και το ΕΕΣ για τα πρόσθετα πορίσματά του, όπως φαίνεται στο πλαίσιο 6.2.

6.18. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τους ελέγχους της Επιτροπής, ορισμένα εκ των οποίων εξακολουθούν να υπόκεινται σε διαδικασίες αντιπαράθεσης, καταδεικνύουν τη συνάφεια της εκτίμησης κινδύνου που διενεργήθηκε.

Η Επιτροπή, όπως αναφέρει στην απάντησή της στο σημείο 6.20 της ετήσιας έκθεσης του 2016 και στο σημείο 6.28 της ετήσιας έκθεσης του 2017, απήρτησε στα κράτη μέλη επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, οι οποίες, σε συνδυασμό με την απαιτούμενη χρήση **επιλογών απλουστευμένου κόστους**, αναμένεται να συμβάλουν στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των **διαχειριστικών επαληθεύσεων** στο μέλλον. Ωστόσο, κάτι τέτοιο εξαρτάται από το διαθέσιμο προσωπικό για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων ποσών των δαπανών που δηλώνονται, καθώς και από την απαιτούμενη σταθερότητα του πεπειραμένου προσωπικού στις εμπλεκόμενες διοικήσεις.

Επιπλέον, η τυπολογία των πορισμάτων που προέκυψαν από τον έλεγχο και κοινοποιήθηκαν στις διαχειριστικές αρχές εκ μέρους των αρχών ελέγχου τούς δίνει τη δυνατότητα να ενσωματώσουν τις συχνότερες πηγές σφαλμάτων στις εκτιμήσεις κινδύνου που διενεργούν και να προσαρμόσουν αναλόγως τις προσεγγίσεις και τα εργαλεία διαχειριστικών επαληθεύσεων.

6.20 και 6.21. Όσον αφορά δύο σφάλματα με σημαντικές επιπτώσεις (βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.14) η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπήρξε παραβίαση και, συνεπώς, υπήρξε συμμόρφωση με τους ισχύοντες εθνικούς ή ενωσιακούς κανόνες. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι το σχετικό έργο ή ο αποδέκτης ή οι δαπάνες ήταν επιλέξιμα.

Τονίζει επίσης ότι, όσον αφορά τις περιπτώσεις που επιβεβαιώθηκαν, θα προβεί στην αναγκαία **παρακολούθηση** και θα λάβει τα μέτρα που θεωρεί αναγκαία.

6.22. Από πέρυσι η Επιτροπή έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές και παρέιχε διευκρινίσεις σχετικά με την **επιλεξιμότητα του ΦΠΑ** στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή, στην πρότασή της για το νομικό πλαίσιο 2021-2027, πρότεινε έναν απλούστερο κανόνα για την επιλεξιμότητα του ΦΠΑ, με βάση τη θέσπιση κατώτατου ορίου για το συνολικό κόστος των έργων και ανεξάρτητα από το ιδιωτικό ή δημόσιο καθεστώς του δικαιούχου. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο εν λόγω κανόνας θα μειώσει σημαντικά τον κίνδυνο της ασυνεπούς ή εσφαλμένης ερμηνείας των κανόνων επιλεξιμότητας.

6.23. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι καταρχήν ο **κανονιστικός υπερθεματισμός** προσθέτει περιττή πολυπλοκότητα και αποτελεί πηγή σφαλμάτων. Η Επιτροπή εξακολουθεί να συνιστά στις αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές να προβαίνουν σε απλούστευση σε εθνικό επίπεδο κάθε φορά που εντοπίζονται τέτοιοι πολύπλοκοι κανόνες. Βλέπε, επίσης, την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.14.

6.24. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι οι **επιλογές απλουστευμένου κόστους** ενέχουν μικρότερο κίνδυνο σφάλματος, όπως αποδεικνύει η εμπειρία.

Ο πρόσφατα εγκριθείς κανονισμός «Omniibus» παρέχει περισσότερες δυνατότητες χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους. Επιπλέον, στην πρόταση της Επιτροπής για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, η Επιτροπή διεύρυνε το πεδίο της υποχρεωτικής και προαιρετικής χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους ώστε να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τους δικαιούχους, να αυξηθεί η εστίαση στα αποτελέσματα και να μειωθεί περαιτέρω ο κίνδυνος σφάλματος.

6.26. Η Επιτροπή συνεχίζει την εφαρμογή του επικαιροποιημένου **σχεδίου δράσης για τις δημόσιες συμβάσεις**, το οποίο αποσκοπεί στη βελτίωση της συμμόρφωσης των διαδικασιών δημόσιων συμβάσεων στην πολιτική συνοχή. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε το 2018 στην περαιτέρω επαγγελματισμό των προμηθευτών του δημοσίου, σύμφωνα με τη δέσμη μέτρων για τις δημόσιες συμβάσεις που εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Οκτώβριο του 2017.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει τις πρόσφατα επικαιροποιημένες **κατευθυντήριες γραμμές για την τυποποιημένη δημοσιονομική διόρθωση των σφαλμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων**. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές αποσκοπούν στην επίτευξη ομοιόμορφης εφαρμογής σύμφωνα με την αρχή της ίσης μεταχείρισης των κρατών μελών.

6.27 και 6.28. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι αρχές ελέγχου εντόπισαν την πλειονότητα των παραβιάσεων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων στις πράξεις που εξετάστηκαν από το ΕΕΣ. Αυτό δείχνει τη **βελτιωμένη ικανότητα των αρχών ελέγχου** να εντοπίζουν αυτό το συγκεκριμένο είδος σφαλμάτων. Ωστόσο, το σημαντικό ποσοστό σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων τα οποία διαπράχθηκαν σε επίπεδο διαχειριστικών αρχών και ενδιαμέσων φορέων δείχνει ότι απαιτείται συνεχής δράση για να βελτιωθεί ο εντοπισμός των εν λόγω σφαλμάτων στο πλαίσιο διαχειριστικών επαληθεύσεων πρώτου επιπέδου. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις εν λόγω περιπτώσεις και θα εφαρμόσει τις αναγκαίες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών, όταν ισχύουν οι κανονιστικοί όροι.

6.30 έως 6.32. Τρία από τα ποσοτικώς προσδιορισμένα σφάλματα που εντόπισε το ΕΕΣ στο δείγμα του αφορούν ένα πρόβλημα με ένα εθνικό πρόγραμμα **κρατικών ενισχύσεων**, οι διατάξεις του οποίου δεν συμβιβάζονταν με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις. Η Επιτροπή είχε προηγουμένως εντοπίσει τη μη συμμόρφωση και είχε ήδη ζητήσει από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος να λάβει τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα και να αλλάξει την πρακτική του χωρίς καθυστέρηση. Το κράτος μέλος τροποποίησε αντιστοίχως τη νομοθεσία του με άμεση ισχύ για μελλοντικές περιπτώσεις, θέτοντας έτσι τέλος στη συγκεκριμένη συστηματική αδυναμία.

Η Επιτροπή δεν έχει υπόψη της παρόμοιες παραβιάσεις σε άλλα κράτη μέλη για τους λογαριασμούς 2016-2017.

Όσον αφορά μία από τις υπόλοιπες επτά περιπτώσεις που εντοπίστηκαν από το ΕΕΣ, η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 6.14.

6.36 έως 6.38. Όσον αφορά τα **χρηματοδοτικά μέσα που τελούν υπό τη διαχείριση του Ομίλου ΕΤΕπ**, στο αναθεωρημένο άρθρο 40 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) ορίζεται ένα νέο μοντέλο διασφάλισης το οποίο περιλαμβάνει, ειδικότερα, εκθέσεις ελέγχου, καθώς και εκθέσεις λογιστικού ελέγχου από εξωτερικούς ελεγκτές της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων/του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕπ/ΕΤαΕ), τα μοντέλα των οποίων εγκρίνονται με εκτελεστική πράξη. Αυτό ανταποκρίνεται στη σύσταση 1 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2017, παρέχοντας τη ζητούμενη διασφάλιση.

Το ΕΤαΕ επιβεβαίωσε ότι είναι διατεθειμένο να επεκτείνει τη χρήση των νέων τύπων εκθέσεων ελέγχου σε όλα τα προγράμματα «πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ».

6.39. Η Επιτροπή υπογραμμίζει το γεγονός ότι η αναφερθείσα υποχρέωση των αρχών των κρατών μελών να καταβάλουν ολόκληρο το οφειλόμενο ποσό της δημόσιας **συνεισφοράς σε 90 ημέρες** έχει τηρηθεί πλήρως σε ποσοστό μεγαλύτερο από το 97 % των εξεταζόμενων συναλλαγών.

Ωστόσο, σε ένα κράτος μέλος (Γαλλία) οι αρχές περιμένουν να διαβιβάσει ο δικαιούχος (φορέας παροχής κατάρτισης) την τελική έκθεση υλοποίησης προκειμένου να καταβάλουν την πρώτη δόση (10 %).

Η αξιολόγησή μας όσον αφορά τις εργασίες των αρχών ελέγχου

6.40. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η πρακτική που προσδιορίζεται στα δύο σχετικά προγράμματα σύμφωνα με την οποία δεν καταβλήθηκε στον δικαιούχο ολόκληρο το ποσό της δημόσιας συνεισφοράς εντός 90 ημερών μπορεί να δικαιολογηθεί λόγω της ανάγκης να αναλυθεί εάν ο δικαιούχος όφειλε πράγματι να λάβει το πλήρες ποσό πριν καταστεί δυνατός ο υπολογισμός και η καταβολή του οριστικού ποσού.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση της Γερμανίας, η μεταφορά της συνιστώσας του ΕΚΤ από τη διαχειριστική αρχή στον τελικό δικαιούχο (το «Bundesagentur für Arbeit») —μετά την καταβολή της επιστροφής από την Επιτροπή— αποτελεί διοικητικό εσωτερικό μέτρο μεταξύ του Ομοσπονδιακού υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και του δικαιούχου. Η εν λόγω μεταφορά εφαρμόζεται μόνο σε ένα μέτρο του σχετικού επιχειρησιακού προγράμματος (ΕΠ).

6.42. Οι αρχές ελέγχου διασφαλίζουν την **αντιπροσωπευτικότητα** των δειγμάτων τους στο επίπεδο κάθε ΕΠ ή ομάδας ΕΠ. Η προσέγγιση αυτή δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να γνωστοποιεί, στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, λεπτομερείς πληροφορίες σε επίπεδο ΕΠ και να λαμβάνει τη διασφάλιση επίσης για κάθε ΕΠ.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να συνεργάζεται εκτενώς με όλες τις αρχές ελέγχου προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το έργο τους ανταποκρίνεται στα προσδοκώμενα πρότυπα. Η συνεργασία αυτή περιλαμβάνει διάφορα καθοδηγητικά σημειώματα σχετικά με τους φακέλους διασφάλισης, την κατάρτιση μιας μεθοδολογίας για τον έλεγχο των χρηματοδοτικών μέσων, τεχνικές συναντήσεις για την εξέταση μεθοδολογικών ζητημάτων, την ανάπτυξη τεχνικών δειγματοληψίας που έχουν επιμεριστεί και συμφωνηθεί από κοινού με σκοπό τη διασφάλιση αντιπροσωπευτικών και αξιόπιστων ποσοστών σφάλματος (ολοκληρωμένη καθοδήγηση), και την έγκριση κοινών εργαλείων και φύλλων ελέγχου.

Οι διεξοδικές επιτόπιες ελεγκτικές εργασίες της Επιτροπής βάσει εγγράφων και βάσει κινδύνου οδήγησαν στην υποβολή έκθεσης στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των ΓΔ REGIO και ΓΔ EMPL σχετικά με 40 προγράμματα του ΕΤΠΑ/του Ταμείου Συνοχής και 47 προγράμματα του ΕΚΤ/της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων για τα οποία έκρινε ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος υπερέβη το 2 %. Το γεγονός αυτό οφειλόταν σε λάθη εκ παραδρομής, μη εντοπισμό προβλημάτων τα οποία είχε θίξει η Επιτροπή στην ανάλυση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου ή στα έγγραφα εργασίας των αρχών ελέγχου ή σε ανεπαρκείς διορθώσεις που έγιναν σε επίπεδο κράτους μέλους.

Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις εμπλεκόμενες αρχές ελέγχου με σκοπό τη βελτίωση του έργου τους στο μέλλον.

6.43. Όσον αφορά την **τυπολογία των σφαλμάτων** που διαπιστώθηκαν από τα κράτη μέλη και τους ελεγκτές της ΕΕ, η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στα σημεία 6.17 και 6.18.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις σε ορισμένα **συστήματα διαχείρισης και ελέγχου** προκειμένου να διασφαλιστεί ο έγκαιρος εντοπισμός και η διόρθωση των σφαλμάτων, όπως αναφέρεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2018.

6.44 και 6.45. Η Επιτροπή έχει αναπτύξει εμπεριστατωμένες και λεπτομερείς **οδηγίες δειγματοληψίας** για την παροχή περαιτέρω διευκρινίσεων σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 127 του ΚΚΔ και του κανονισμού 480/2014 και με στόχο τη διασφάλιση ενός εναρμονισμένου, συμφωνημένου και συντονισμένου πλαισίου εφαρμογής για τις αρχές ελέγχου. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι μέθοδοι δειγματοληψίας απαιτούν τη χρήση επαγγελματικής κρίσης σε διάφορα στάδια της διαδικασίας, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε διαφορετικές αξιολογήσεις από διάφορους παράγοντες.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τον **τεχνικό διάλογο** με το ΕΕΣ προκειμένου να διασφαλίσει τη διαμόρφωση κοινή αντίληψης και να παράσχει την αναγκαία βεβαιότητα στις αρχές ελέγχου.

Πλαίσιο 6.6

Όσον αφορά τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στη μέθοδο δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε για ένα γερμανικό ΕΠ, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ποσοστό σφάλματος που προέκυψε από την εφαρμοζόμενη προσέγγιση δειγματοληψίας ήταν αποδεκτό, λαμβανομένου υπόψη του καθοδηγητικού σημειώματος σχετικά με τη δειγματοληψία. Ωστόσο, προέτρεψε την αρχή ελέγχου να μετατρέψει την οικεία μέθοδο δειγματοληψίας σε δειγματοληψία νομοστατικής μονάδας για τα επόμενα έτη. Η πρόταση αυτή έγινε δεκτή και εφαρμόστηκε.

6.46 και 6.47. Η Επιτροπή επικροτεί τις βελτιώσεις που επισήμανε το ΕΕΣ στο σημείο 6.48 σε σχέση με την **τεκμηρίωση των αρχών ελέγχου**. Σύμφωνα με τη σύσταση του ΕΕΣ το 2017, η Επιτροπή έχει συγκροτήσει μια ομάδα εργασίας με τη συμμετοχή διαφόρων αρχών ελέγχου και του ΕΕΣ ως παρατηρητή. Στόχος είναι η διαμόρφωση κοινής αντίληψης και πρακτικής στον συγκεκριμένο τομέα, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της ανάγκης για κατάλληλη ισορροπία ώστε να εξασφαλίζονται ορθές και αποδοτικές διοικητικές διαδικασίες.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται στενά με τις αρχές ελέγχου προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα που θέτει το ΕΕΣ με την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, καθώς και εργαλείων και μεθόδων ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των φύλλων ελέγχου της ίδιας της Επιτροπής.

6.48. Η Επιτροπή επικροτεί τη βελτίωση που επισημαίνεται από το ΕΕΣ. Επιβεβαιώνει ότι συνεργάζεται συνεχώς με τις αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές και ιδίως με τις αρχές ελέγχου προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητά τους να αποτρέπουν και να διορθώνουν σφάλματα, συμβάλλοντας ως εκ τούτου στη **διαδικασία διασφάλισης**.

6.50. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα επτά σφάλματα που αναφέρει το ΕΕΣ στο παρόν σημείο είχαν περιορισμένο αντίκτυπο στα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν οι ενδιαφερόμενες αρχές ελέγχου για τα εν λόγω προγράμματα. Ωστόσο, θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τις αρχές ελέγχου για την ορθή αντιμετώπιση και τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων.

Οι εργασίες της Επιτροπής στον τομέα της διασφάλισης και η αναφορά στοιχείων για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της

6.51. Οι ελεγκτικές διαδικασίες των κρατών μελών περιλαμβάνουν τρεις αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές: τη διαχειριστική αρχή, την αρχή πιστοποίησης και την αρχή ελέγχου, οι οποίες είναι αρμόδιες αντιστοίχως για τις **διαχειριστικές επαληθεύσεις** (πρώτη γραμμή άμυνας κατά των σφαλμάτων), την **πιστοποίηση** της νομιμότητας και της κανονικότητας **των δαπανών** στους λογαριασμούς, λαμβανομένων υπόψη όλων των διαθέσιμων αποτελεσμάτων ελέγχου, και τους ελέγχους για την παροχή **ελεγκτικών γνώμων**. Οι Γενικές Διευθύνσεις, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους, καταλήγουν στις τρεις πτυχές που συνδέονται με τους εν λόγω ελέγχους, δηλαδή την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, το αποδεκτό των λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκείμενων δαπανών, αφού αξιολόγησαν τους υποβληθέντες φακέλους διασφάλισης.

6.53. Αμφότερες οι ΓΔ υπέβαλαν έκθεση για τον **βασικό δείκτη επιδόσεων (ΒΔΕ)** σχετικά με την κανονικότητα βάσει του ελεγκτικού έργου που επιτελέστηκε και των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου κατά την ημερομηνία έγκρισης των αντίστοιχων ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους. Το «πλέον απαισιόδοξο» σενάριο αξιολογήθηκε με τη χρήση συντηρητικών κατ' αποκοπή ποσοστών στα προγράμματα όπου τα ποσοστά σφάλματος εξακολουθούσαν να υπόκεινται σε διαδικασία αντιπαράθεσης και, συνεπώς, δεν είχαν ακόμα επιβεβαιωθεί. Το πλέον απαισιόδοξο σενάριο αντικατοπτρίζει επίσης τους κινδύνους μη εντοπισθέντων σφαλμάτων τα οποία παραμένουν στο μέρος του δείγματος ΑΑ που δεν έχει υποβληθεί σε έλεγχο από την Επιτροπή. Και οι δύο Γενικοί Διευθυντές καταβάλλουν προσπάθεια στο πλαίσιο της διαφάνειας προκειμένου να δημοσιοποιήσουν στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους όλες τις κατάλληλες πληροφορίες από το ΕΠ (παράρτημα 10 Β).

Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τα αποτελέσματα των εργασιών του ΕΕΣ, εφόσον κάτι τέτοιο ήταν εφικτό. Η Επιτροπή υιοθέτησε μια συνετή προσέγγιση και χρησιμοποίησε ένα πλέον απαισιόδοξο σενάριο για τα σχετικά ΕΠ ενώ βρισκόταν σε εξέλιξη ο έλεγχος του ΕΕΣ και τα προκαταρκτικά αποτελέσματα τελούσαν εν αναμονή της ολοκλήρωσης της διαδικασίας εκκαθάρισης.

6.54 και 6.55. Και οι δύο ΓΔ προέβλεψαν σε εκτίμηση του κινδύνου πληρωμών κατά την πληρωμή και το κλείσιμο, χρησιμοποιώντας την πλέον συντηρητική προσέγγιση βάσει των επιβεβαιωμένων **υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος** για την περίοδο 2016-2017 προκειμένου να συμβάλουν στην **υποβολή εκθέσεων** σχετικά με τις δαπάνες του 2018. Τα μη επιβεβαιωμένα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για την περίοδο 2017-2018 χρησιμοποιούνται μόνο εφόσον είναι υψηλότερα από τα επιβεβαιωμένα σφάλματα για την περίοδο 2016-2017. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, κατά την υπογραφή των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων, οι δαπάνες που δηλώθηκαν κατά το ημερολογιακό έτος που καλύπτει η έκθεση καλύπτονται από παρακράτηση ποσοστού 10 % επί των ενδιάμεσων πληρωμών.

6.56. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 6.14. Είναι της άποψης ότι ο εκτιμώμενος κίνδυνος πληρωμών που δημοσιοποιείται στην **ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (AMPR)** παρέχει μια δίκαιη εικόνα του κινδύνου για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών δαπανών του 2018 στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, οι οποίες αφορούν διαφορετική περίοδο από εκείνη που ελέγχθηκε από το ΕΕΣ.

6.60. Το 2018, εκτός από τους **ελέγχους συμμόρφωσης**, η Επιτροπή διενήργησε επίσης 27 **ελέγχους του συστήματος έγκαιρης πρόληψης** όσον αφορά την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων ελέγχου διαχείρισης, και 14 **διερευνητικές αποστολές** σε αρχές ελέγχου προκειμένου να επανεξεταστεί το περιεχόμενο των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου και να διευκρινιστούν τυχόν ζητήματα ενόψει της εξέτασης βάσει εγγράφων. Αυτό συμβάλλει στη διαδικασία διασφάλισης.

6.62. Το **σύστημα διασφάλισης** της Επιτροπής είναι σχεδιασμένο κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέπει στους γενικούς διευθυντές να παρέχουν διασφάλιση για καθένα από τα 419 επιμέρους ΕΠ, βάσει της υποχρέωσής τους ως αρμόδιων διατακτών. Το εν λόγω μοντέλο διασφάλισης βασίζεται σε μια οικονομικά αποδοτική μεθοδολογία ελέγχου, αποτελούμενη από δύο στάδια: συστηματική εξέταση βάσει εγγράφων για όλα τα ΕΠ και συμπληρωματικούς επιτόπιους ελέγχους συμμόρφωσης βάσει κινδύνου για επιλεγμένα ΕΠ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι διαθέτει **εύλογη διασφάλιση όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα** των υποκείμενων δαπανών, εκτός από τα προγράμματα για τα οποία ανέφερε πρόσθετες δυνητικές δημοσιονομικές διορθώσεις (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.42).

Επιπλέον, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων γίνεται μνεία σε έναν συγκεντρωτικό βασικό δείκτη επιδόσεων υπό τη μορφή σταθμισμένου μέσου όρου όλων των επιβεβαιωμένων ποσοστών σφαλμάτων. Η Επιτροπή παρέθεσε επίσης ένα πλέον απαισιόδοξο σενάριο, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις εκκρεμείς πληροφορίες που ακόμα δεν έχουν επικυρωθεί (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.53).

6.63. Για κάθε έλεγχο συμμόρφωσης, οι ελεγκτές της Επιτροπής αξιολογούν τον κίνδυνο επανάληψης —στο μη ελεγμένο μέρος του δείγματος της αρχής ελέγχου— σφαλμάτων παρόμοιων με εκείνα που έχουν εντοπιστεί. Στη συγκεκριμένη περίπτωση εφαρμόζονται κατάλληλα **κατ' αποκοπή ποσοστά** για την εκτίμηση του πλέον απαισιόδοξου σεναρίου για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (βλέπε σημείο 6.53).

6.64. Δεν είναι πάντοτε δυνατή η παροχή οριστικού επιβεβαιωμένου υπολειπόμενου συνολικού **ποσοστού σφάλματος** για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα ετήσιως. Διάφοροι παράγοντες μπορούν να συμβάλουν στην καθυστέρηση της εν λόγω αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αντιπαράθεσης σχετικά με τους ελέγχους συμμόρφωσης της Επιτροπής ή της ανάγκης συμπληρωματικών επαληθεύσεων εκ μέρους της Επιτροπής, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό έως το τέλος της περιόδου κατά την οποία οι δικαιούχοι διατηρούν τα δικαιολογητικά.

Αυτό συνέβη σε 40 και 47 προγράμματα των ΓΔ REGIO και EMPL, αντιστοίχως, κατά το λογιστικό έτος 2016/2017, όπως διευκρινίζεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας για το 2018. Για τα προγράμματα αυτά, η Επιτροπή θα εφαρμόσει τις απαιτούμενες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις προκειμένου να μειώσει το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος κάτω από το 2 %.

6.66. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δαπάνες που πιστοποιούνται κατά το κλείσιμο των σχετικών φακέλων συμμορφώνονται με τους σχετικούς κανονισμούς, σύμφωνα με την απάντηση της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2016, όταν εντοπίστηκαν δύο πανομοιότυπα σφάλματα.

6.67. Μετά την τελική έκθεση ελεγχθείσας υπόθεσης της OLAF εκδόθηκαν οικονομικές συστάσεις για ένα έργο που περιλαμβανόταν στον ουγγρικό φάκελο κλεισίματος. Ανεξάρτητα από τις σχετικές δαπάνες, το πρόγραμμα παρουσίασε αρκετές επιλέξιμες δαπάνες ώστε να μπορέσει η Επιτροπή να προβεί σε μερικό κλείσιμο. Μετά την έκθεση της OLAF, το αρμόδιο δικαστήριο ενός κράτους μέλους απέσυρε, στα τέλη του 2018, τις κατηγορίες κατά του αναδόχου. Η έρευνα στο δεύτερο κράτος μέλος βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει τις εξελίξεις στην προκειμένη περίπτωση και θα αποτρέψει κάθε κίνδυνο παράτυπων ποσών στο τελικό υπόλοιπο.

6.68 έως 6.70. Οι διατάξεις του κανονισμού ΚΚΔ σχετικά με το **κλείσιμο** καλύπτουν λογικά τις συγκεκριμένες δαπάνες που πρέπει να διεκπεραιωθούν κατά το κλείσιμο, όπως η εκκαθάριση των προκαταβολών που καταβλήθηκαν σε χρηματοοικονομικά μέσα που εφαρμόζονται έναντι προκαταβολών που έχουν καταβληθεί (άρθρο 42 ΚΚΔ). Ωστόσο, η πλειονότητα των δαπανών για τα περισσότερα ΕΠ θα έχουν περάσει από τους ετήσιους λογαριασμούς και θα είναι οριστικές.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η έγκαιρη έκδοση κατευθυντήριων γραμμών θα αποβεί χρήσιμη ενόψει του κλεισίματος των ΕΠ το 2025. Στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές μπορεί να διασαφηνιστεί περαιτέρω το πρότυπο της **τελικής έκθεσης υλοποίησης** (άρθρο 142 ΚΚΔ) ώστε να διασφαλιστεί ότι περιλαμβάνει όλες τις κατάλληλες πληροφορίες και, όσον αφορά την περίοδο 2007-2013, μπορεί να διασαφηνιστεί η επεξεργασία διαφορών προβλημάτων κατά το κλείσιμο, όπως: η εκκαθάριση των υπολειπόμενων προκαταβολών κρατικών ενισχύσεων (άρθρο 131 παράγραφος 5 του ΚΚΔ), τα έσοδα που δημιουργήθηκαν μετά την ολοκλήρωση των έργων (άρθρο 61 του ΚΚΔ), ημιτελή έργα (άρθρο 2 παράγραφος 14 του ΚΚΔ), σταδιακή εκτέλεση των έργων, επιβολή ανώτατων ορίων στην τελική πληρωμή της ΕΕ (άρθρο 129 του ΚΚΔ) κ.λπ.

Συμπέρασμα και συστάσεις

6.71. Η Επιτροπή, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας της για το 2018, ανέφερε σε πλαίσιο πλήρους διαφάνειας ότι υπάρχει κίνδυνος το **ποσοστό σφάλματος** να παραμείνει σε σημαντικά επίπεδα για 40 και 47 προγράμματα των ΓΔ REGIO και EMPL αντιστοίχως. Γνωστοποίησε τα εν λόγω προγράμματα στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας του 2018. Σύμφωνα με τους κανονισμούς της περιόδου 2014-2020, η Επιτροπή δεσμεύεται να εφαρμόσει τις απαιτούμενες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις στα προγράμματα αυτά, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών, όπου ισχύουν οι κανονιστικοί όροι.

Τα αυξημένα ποσά των πιστοποιημένων δαπανών στα κράτη μέλη καθώς και η προσέγγιση βάσει κινδύνου που εφάρμοσε η Επιτροπή για τους ελέγχους συμμόρφωσης εξηγούν την αύξηση των μέσων υπολειπόμενων συνολικών ποσοστών σφάλματος που αναφέρονται στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας της Επιτροπής, σε σύγκριση με το 2017.

Ωστόσο, η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την αξιολόγηση του ΕΕΣ σχετικά με τρία σημαντικά σφάλματα όσον αφορά την περίοδο 2014-2020 και δύο σφάλματα όσον αφορά την περίοδο 2007-2013. Αυτό οφείλεται στην αποκλίνουσα ερμηνεία των ισχυόντων εθνικών κανόνων ή των κανόνων της ΕΕ, γεγονός που έχει επιπτώσεις στο υπολογισμένο ποσοστό σφάλματος.

Η Επιτροπή αναφέρεται στα πλέον απαισιόδοξα σενάρια που γνωστοποιήθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας για το 2018, τα οποία πιστεύει ότι αντικατοπτρίζουν, λαμβανομένων υπόψη των συμφωνηθέντων σφαλμάτων, μια εύλογη εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται στενά με τις διαχειριστικές αρχές και τις αρχές ελέγχου των σχετικών προγραμμάτων, να δίνει συνέχεια στα συμφωνημένα συμπεράσματα και να διασφαλίζει διαχρονικά ένα **υπολειπόμενο επίπεδο σφάλματος χαμηλότερο του 2 %** για όλα τα προγράμματα. Ο κανονισμός παρέχει στην Επιτροπή όλα τα αναγκαία εποπτικά εργαλεία για να σταματήσει τις ενδιάμεσες πληρωμές ή τις πληρωμές του ετήσιου υπολοίπου και να προβεί σε πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις για να διασφαλίσει ότι, διαχρονικά, όλα τα προγράμματα θα παρουσιάζουν αποδεκτό υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος.

6.72. Η Επιτροπή τονίζει το σημαντικό έργο που επιτελείται από τις **αρχές ελέγχου** όσον αφορά τον εντοπισμό σφαλμάτων, γεγονός που οδήγησε σε λεπτομερείς ελεγκτικές γνώμες για όλα τα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών γνώμων σε 11 περιπτώσεις, και τις σημαντικές δημοσιονομικές διορθώσεις σε ετήσιους λογαριασμούς και κατά το κλείσιμο.

Η Επιτροπή γνωστοποίησε στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας του 2018 ότι απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις για επτά αρχές ελέγχου. Όσον αφορά τις υπόλοιπες αρχές ελέγχου, διαπιστώθηκε, με βάση τη λεπτομερή αξιολόγηση κάθε αρχής ελέγχου και κάθε προγράμματος από την Επιτροπή, ότι λειτουργούν καλά ή ότι απαιτούνται μικρές μόνο βελτιώσεις.

Ως εκ τούτου, σε γενικές γραμμές, η Επιτροπή βασίζεται στο έργο των αρχών ελέγχου, με εξαίρεση έναν περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων για τις οποίες διατυπώθηκαν δέουσες επιφυλάξεις και τέθηκαν σε εφαρμογή σχέδια δράσης για να ζητηθούν οι αναγκαίες βελτιώσεις.

6.73. Η Επιτροπή θεωρεί ότι εφαρμόζει μια αυστηρή προσέγγιση για την εξασφάλιση της αναγκαίας εύλογης διασφάλισης όσον αφορά τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

Το **σύστημα διασφάλισης** της Επιτροπής είναι σχεδιασμένο κατά τέτοιο τρόπο ώστε να επιτρέπει στους γενικούς διευθυντές να παρέχουν διασφάλιση για καθένα από τα 419 επιμέρους ΕΠ, με βάση την υποχρέωσή τους ως κύριοι διατάκτες. Το εν λόγω μοντέλο διασφάλισης βασίζεται σε μια αναλογική, οικονομικά αποδοτική από διοικητική άποψη μεθοδολογία ελέγχου, αποτελούμενη από δύο στάδια: συστηματική εξέταση βάσει εγγράφων για όλα τα ΕΠ και συμπληρωματικούς επιτόπιους ελέγχους συμμόρφωσης βάσει κινδύνου για επιλεγμένα ΕΠ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι διαθέτει εύλογη διασφάλιση όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων δαπανών, εκτός από τα προγράμματα για τα οποία ανέφερε το ενδεχόμενο πρόσθετων δημοσιονομικών διορθώσεων.

Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2018, η Επιτροπή παρουσίασε όχι μόνο τις εκτιμήσεις της σχετικά με τα **συνολικά υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος** αλλά και τα πλέον απαισιόδοξα σενάρια (συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των ελέγχων που διενήργησε το ΕΕΣ, όπου ήταν διαθέσιμα). Σε αυτά περιλαμβάνονταν η χρήση κατ' αποκοπή ποσοστών για ορισμένα προγράμματα όπου υπήρχαν ενδείξεις ότι κάποια σφάλματα θα μπορούσαν να μην έχουν εντοπιστεί.

6.74. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 6.56. Είναι της άποψης ότι ο εκτιμώμενος κίνδυνος κατά την πληρωμή ο οποίος δημοσιοποιείται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις παρέχει μια δίκαιη εικόνα του κινδύνου για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των σχετικών δαπανών — στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής — που πραγματοποιήθηκαν το 2018, οι οποίες αφορούν διαφορετική περίοδο από εκείνη που ελέγχθηκε από το ΕΕΣ.

6.75. Το **πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης** σχεδιάστηκε για να εξασφαλιστεί ετήσιο υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος χαμηλότερο του 2 % για κάθε πρόγραμμα. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτό ισχύει για την πλειονότητα των προγραμμάτων (70 %), αλλά συμφώνησε ότι δεν ισχύει ακόμα για το 30 % όλων των προγραμμάτων που επισημαίνονται σαφώς στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της για το 2018. Όσον αφορά τις περιπτώσεις αυτές και τις επιβεβαιωμένες περιπτώσεις στις οποίες το ΕΕΣ διαπίστωσε πρόσθετα σφάλματα, η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια και θα εφαρμόσει τις αναγκαίες δημοσιονομικές διορθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών, όταν εφαρμόζονται οι όροι που καθορίζονται από τον συννομοθέτη.

Για τα εν λόγω προγράμματα, η Επιτροπή συμφωνεί ότι απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις. Οι διαχειριστικές αρχές και οι αρχές ελέγχου πρέπει να ενισχύσουν τις αντίστοιχες **διαχειριστικές επαληθεύσεις** και τους ελέγχους τους με σκοπό την καλύτερη πρόληψη σφαλμάτων κατά τη προσεχή λογιστική έτη. Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις εμπλεκόμενες αρχές προκειμένου να βελτιώσει τις διαδικασίες ελέγχου τους.

6.76. Όσον αφορά τις δύο **συστάσεις προηγούμενων ετών** για τις οποίες το ΕΕΣ δηλώνει ότι δεν τηρήθηκαν, η Επιτροπή επισημαίνει τα ακόλουθα:

— Μία σύσταση δεν έχει γίνει δεκτή από την Επιτροπή και, ως εκ τούτου, δεν απαιτεί καμία ενέργεια

— Έχουν ληφθεί μέτρα προκειμένου να διευκρινιστεί και να απλουστευθεί η επιλεξιμότητα του ΦΠΑ στην πρόταση της Επιτροπής για το νομικό πλαίσιο μετά το 2020.

Βλέπε, επίσης, τις απαντήσεις της Επιτροπής στο παράρτημα 6.3.

Σύσταση 6.1 (Ρυθμίσεις ελέγχου για τα προγράμματα «πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ»)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

α) Στο αναθεωρημένο άρθρο 40 του ΚΚΔ ορίζεται ένα νέο μοντέλο διασφάλισης το οποίο περιλαμβάνει, ειδικότερα, εκθέσεις ελέγχου, καθώς και εκθέσεις λογιστικού ελέγχου από εξωτερικούς ελεγκτές των ΕΤΕπ/ΕΤαΕ, τα μοντέλα των οποίων εγκρίνονται με εκτελεστική πράξη.

Το ΕΤαΕ επιβεβαίωσε ότι είναι διατεθειμένο να επεκτείνει τη χρήση των νέων τύπων εκθέσεων ελέγχου σε όλα τα προγράμματα «πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ». Το νέο μοντέλο διασφάλισης του ΚΚΔ και η εθελοντική εφαρμογή των εκθέσεων ελέγχου στις πρωτοβουλίες για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) θεωρείται ότι ανταποκρίνεται στη σύσταση.

Σύσταση 6.2 (Αδικαιολόγητη παρακράτηση πληρωμών από τις αρχές κρατών μελών)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θα λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι διαχειριστικές αρχές και οι αρχές ελέγχου δίνουν την αναγκαία προσοχή στη συμμόρφωση με το άρθρο 132 του ΚΚΔ.

Σύσταση 6.3 (Ρυθμίσεις κλεισίματος 2014-2020)

Η Επιτροπή ασκεί συστηματικά διεξοδικό έλεγχο πριν από το κλείσιμο κάθε προγράμματος προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι το επίπεδο παράτυπων δαπανών παραμένει κάτω από το όριο σημαντικότητας. Αυτό ισχύει επίσης στα προγράμματα της περιόδου 2014-2020, το κλείσιμο των οποίων προβλέπεται στον κανονισμό για το 2025.

α) Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θα εντοπίζει τους βασικούς κινδύνους που ενδέχεται να επηρεάσουν το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020, με βάση τα διδάγματα που αποκομίστηκαν κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων, ενόψει των μελλοντικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με το κλείσιμο που θα απευθύνει στα κράτη μέλη.

β) Η Επιτροπή αποδέχεται, καταρχήν, το συγκεκριμένο μέρος της σύστασης, θεωρεί όμως ότι δεν επείγει η ανάπτυξη των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών λόγω του προβλεπόμενου για το 2025 κανονιστικού χρονοδιαγράμματος για το κλείσιμο. Επιπλέον, οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές για το κλείσιμο θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εμπειρία που αποκομίστηκε από την υλοποίηση των προγραμμάτων.

Μέρος 2 — Αξιολόγηση των επιδόσεων των έργων

6.81. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν υπάρχει κανονιστική απαίτηση για τον καθορισμό **δεικτών αποτελεσμάτων** σε επίπεδο έργου. Στους κανονισμούς που διέπουν τα ταμεία για τις περιόδους 2007-2013 και 2014-2020 ο όρος «δείκτες αποτελεσμάτων» αναφέρεται μόνο στο πλαίσιο των αξόνων προτεραιότητας.

Μια καλά σχεδιασμένη **λογική παρέμβασης**, όπως περιγράφεται στα επιχειρησιακά προγράμματα, διασφαλίζει ότι οι εκροές και τα αποτελέσματα σε επίπεδο έργων συντελούν στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων των επιχειρησιακών προγραμμάτων, δεδομένου ότι αυτά επηρεάζονται επίσης από εξωτερικούς παράγοντες.

6.82 και 6.83. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι στο 95 % των εξετασθέντων έργων, οι **δείκτες** εκροών ή αμφότεροι οι δείκτες εκροών και οι δείκτες αποτελεσμάτων καθορίστηκαν σε επίπεδο έργου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κανονισμών της ΕΕ που εφαρμόζονται στον συγκεκριμένο τομέα δαπανών.

Οι αξιολογήσεις αντίκτυπου θα συμβάλουν επίσης στην αξιολόγηση της συμβολής των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων στην επίτευξη των στόχων των ΕΠ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στα άμεσα αποτελέσματα σε επίπεδο έργων και στα αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν σε επίπεδο ΕΠ.

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η νομοθεσία που διέπει την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 έχει ενισχύσει τη λογική παρέμβασης και την εστίαση στα αποτελέσματα.

6.84. Η Επιτροπή επισημαίνει με ικανοποίηση ότι όλα τα ελεγχθέντα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει **συστήματα παρακολούθησης** για την καταγραφή πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις. Για την περίοδο 2014-2020, οι πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις της πολιτικής αποτελούν σημαντική συνιστώσα της ενίσχυσης του **προσανατολισμού στα αποτελέσματα**, με βάση τη λογική παρέμβασης και την παρακολούθηση κοινών δεικτών που υποβάλλονται ετησίως στην Επιτροπή μέσω των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης.

6.85. Με την πρόσφατη τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής, οι αρχές ελέγχου οφείλουν να συμπεριλαμβάνουν την πτυχή της αξιοπιστίας των δεδομένων για τις επιδόσεις στους οικείους ελέγχους πράξεων, πέραν των ελέγχων συστημάτων. Αυτό θα συμβάλει στην ενίσχυση της διασφάλισης σχετικά με την ποιότητα και την αξιοπιστία των δεδομένων για τις επιδόσεις που υποβάλλονται στην Επιτροπή.

6.86. Η Επιτροπή πραγματοποίησε συνολικά 43 ελέγχους βάσει κινδύνου σε 17 κράτη μέλη προκειμένου να αξιολογήσει την αξιοπιστία των δεδομένων για τις επιδόσεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Σε εννέα περιπτώσεις εντοπίστηκαν ουσιώδεις ελλείψεις. Έχουν διατυπωθεί συστάσεις για τη βελτίωση της υποβολής εκθέσεων και των συστημάτων ΤΠ, όπου είναι αναγκαίο, καθώς και για τη διόρθωση των δεδομένων για τις επιδόσεις. Τα διδάγματα από τους εν λόγω ελέγχους κοινοποιήθηκαν στις αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές, με σκοπό αφενός την αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τους κινδύνους που απειλούν την αξιοπιστία των δεδομένων για τις επιδόσεις και αφετέρου τη βελτίωση της υποβολής εκθέσεων.

6.87 και 6.88. Είναι σημαντικό να υπενθυμιστεί ότι το δείγμα του ΕΕΣ αφορούσε μείγμα έργων των περιόδων 2007-2013 και 2014-2020, με σημαντική αλλαγή στην προσέγγιση των επιδόσεων και τη λογική παρέμβασης των προγραμμάτων δυνάμει του κανονισμού 2014-2020. Συνεπώς, τα αναφερόμενα αποτελέσματα παρέχουν, μέχρι τώρα, περιορισμένη εικόνα των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων για την περίοδο 2014-2020.

Ωστόσο, συνολικά, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το 81 % των έργων εκπλήρωσαν πλήρως ή εν μέρει τους δείκτες επιδόσεων, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δείκτες αποτελεσμάτων ενδέχεται να εξακολουθήσουν να εξελίσσονται μετά τη φυσική ολοκλήρωση των έργων.

Παράρτημα 6.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων

Σύσταση 1 (2015 — μηχανισμός σχεδιασμού και υλοποίησης για τα ΕΔΕΤ της επόμενης περιόδου προγραμματισμού)

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι νομοθετικές προτάσεις της περιλαμβάνουν περισσότερα από 80 μέτρα απλούστευσης που είναι άμεσα εμπνευσμένα από το έργο της ομάδας υψηλού επιπέδου για την απλούστευση, από προγενέστερες συστάσεις του ΕΕΣ και από άλλες συνεισφορές ενδιαφερόμενων μερών.

Σύσταση 2 (2015 — παροχή καθοδήγησης στα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο που θα απλουστεύσουν και θα αποφεύγουν τους άνευ λόγου περίπλοκους ή/και επαχθείς κανόνες)

Η Επιτροπή αξιολογεί συνεχώς τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα υψηλού κινδύνου που επιλέγονται για επιτόπιους ελέγχους. Ολοκληρώθηκε η μεθοδολογία ελέγχου προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ελεγκτές της Επιτροπής υποβάλλουν επίσης εκθέσεις για άνευ λόγου περίπλοκους κανόνες που εντοπίζουν (κανονιστικός υπερθεματισμός) και για παραδείγματα ορθών πρακτικών. Με τον κανονισμό «Omnibus», η Επιτροπή παρείχε επίσης πρόσθετες επιλογές απλουστευμένου κόστους στις αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές και ενισχυμένη νομική βεβαιότητα, καθορίζοντας στον κανονισμό ποσοστά τα οποία μπορούν άμεσα να χρησιμοποιηθούν από τις αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές με σκοπό τόσο τη μείωση της πολυπλοκότητας, την απλούστευση της διαχείρισης και των κανόνων για τους δικαιούχους, όσο και την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου.

Σύσταση 3 (2015 — επέκταση της περιόδου επιλεξιμότητας για τα χρηματοοικονομικά μέσα)

Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε τη σύσταση.

Σύσταση 1 (2017 — ρυθμίσεις ελέγχου για τα μέσα της ΕΤΕπ/του ΕΤαΕ)

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρούσα σύσταση τηρήθηκε πλήρως για τα μέσα της ΕΤΕπ/του ΕΤαΕ εκτός του πλαισίου των προγραμμάτων πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ. Όσον αφορά τα ΕΠ της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ που εγκρίθηκαν πριν από την τροποποίηση του «Omnibus», η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 6.36.

Σύσταση 2 (2017 — απόδοση του ΦΠΑ μετά το 2020)

Η Επιτροπή αποδέχτηκε εν μέρει μόνο τη σύσταση του ΕΕΣ σχετικά με τον ΦΠΑ. Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για την απλούστευση της επιλεξιμότητας του ΦΠΑ για όλους τους δικαιούχους, ανεξάρτητα από το δημόσιο/ιδιωτικό καθεστώς ή το καθεστώς ΦΠΑ των δικαιούχων για το νομικό πλαίσιο μετά το 2020. Η Επιτροπή εξήγησε τη λογική της πρότασής της και τις δυσκολίες που θα δημιουργήσει η σύσταση του ΕΕΣ. (βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση του ΕΕΣ στην έκθεση ελέγχου για το 2017, καθώς και τις απαντήσεις της στα σημεία 6.31 έως 6.35 στην έκθεση ελέγχου για το 2015).

Σύσταση 3 (2017 — επικύρωση των εργασιών των αρχών ελέγχου)

Η Επιτροπή παρακολουθεί όλες τις συστάσεις του ΕΕΣ σχετικά με την εποπτεία και τη στήριξη του έργου των αρχών ελέγχου και παρείχε περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με την επεξεργασία των προκαταβολών χρηματοοικονομικών μέσων, των προκαταβολών κρατικών ενισχύσεων, των φύλλων ελέγχου και της τεκμηρίωσης του ελέγχου.

Σύσταση 6 (2017 — διενέργεια επαρκών ελέγχων, εκ μέρους της Επιτροπής, στις αρχές ελέγχου ώστε να είναι σε θέση να εξάγει συμπεράσματα σχετικά με τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που δημοσιεύονται το έτος που έπεται της έγκρισης των λογαριασμών)

Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι έχει αποδεχθεί εν μέρει μόνο την παρούσα σύσταση, δεδομένου ότι αντικειμενικές δυσκολίες που συνδέονται με τη διαδικασία αντιπαράθεσης των ελέγχων της και με τις νομικές απαιτήσεις για πρόσθετους ελέγχους μετά την αποδοχή των λογαριασμών δεν καθιστούν πάντοτε εφικτή την εξαγωγή οριστικών συμπερασμάτων για όλα τα ποσοστά σφάλματος που έχουν υποβληθεί εντός ενός έτους. Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.64. Ωστόσο, η Επιτροπή έχει λάβει υπόψη τα προκαταρκτικά αποτελέσματα των ελέγχων της στην αξιολόγηση του βασικού δείκτη επιδόσεων 5, όπως υποβλήθηκαν στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει εφαρμόσει τη συγκεκριμένη σύσταση ως προς τα περισσότερα σημεία.

Κεφάλαιο 7 — Φυσικοί πόροι

Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων

7.8. Η Επιτροπή σημειώνει ότι **98 % των δαπανών του παρόντος κεφαλαίου είναι δαπάνες της ΚΓΠ**, για τις οποίες η Επιτροπή έχει προσδιορίσει ποσοστό σφάλματος **2,15 %**, το οποίο δημοσιεύτηκε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2018 της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (στο εξής «ΓΔ ΑGR I»). Το ποσοστό σφάλματος που προσδιόρισε η Επιτροπή εξακολουθεί να μειώνεται.

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το επίπεδο σφάλματος για τις δαπάνες της ΚΓΠ όπως προσδιορίστηκε από την ίδια είναι σύμφωνο με τα συμπεράσματα του ΕΕΣ.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι **ο κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ καλύπτεται επαρκώς από τη διορθωτική ικανότητα**, η οποία συνίσταται σε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις από τους δικαιούχους. Η διορθωτική ικανότητα που καταγράφεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2018 της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης ανήλθε στο 1,90 % των σχετικών δαπανών της ΚΓΠ. Ως εκ τούτου, το τελικό επισφαλές ποσό των δαπανών εκτιμήθηκε στο 0,25 % των σχετικών δαπανών της ΚΓΠ.

7.11. Η Επιτροπή είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένη με τη διαπίστωση του ΕΕΣ ότι οι άμεσες ενισχύσεις από το ΕΓΤΕ, οι οποίες ανέρχονται σε 41,5 δισεκατ. ευρώ κατά το οικονομικό έτος 2018, δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. **Η Επιτροπή υπολόγισε το επίπεδο σφάλματος για τις άμεσες ενισχύσεις στο 1,83 %** (βλέπε ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ ΑGR I για το 2018). Τούτο συνάδει με το συμπέρασμα του ΕΕΣ.

7.14. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την εκτίμηση του ΕΕΣ ότι 77 πράξεις δεν περιείχαν σφάλματα και ότι οι άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς ενέχουν μικρότερο κίνδυνο σφάλματος. Βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.11.

7.15. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η αποφυγή των ήσσονος σημασίας σφαλμάτων είναι αδύνατη με εύλογο κόστος.

7.17. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη **θετική αξιολόγηση που διατύπωσε το ΕΕΣ όσον αφορά τον ρόλο του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων** στην πρόληψη και τη μείωση των επιπέδων σφάλματος.

7.18. Επίσης, η Επιτροπή εκτιμά την αξιολόγηση του ΕΕΣ ως προς την **αίτηση ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία**, την οποία η Επιτροπή θεωρεί σημαντικό εργαλείο για την πρόληψη σφαλμάτων και για τη συμβολή στην απλούστευση των διαδικασιών για τους γεωργούς και τους οργανισμούς πληρωμών. Βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.17.

7.19. Η Επιτροπή σημειώνει ότι στο **παράρτημα 7.2** η επισκόπηση των πράξεων του ΕΕΣ δεν αποτελεί οδηγό για το σχετικό επίπεδο σφάλματος στα κράτη μέλη του δείγματος. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων της Επιτροπής και των κρατών μελών παρατίθενται, για κάθε κράτος μέλος, στις ετήσιες εκδόσεις δραστηριοτήτων και στα τεχνικά παραρτήματα των υπηρεσιών της Επιτροπής που εκτελούν κονδύλια της ΕΕ υπό επιμερισμένη διαχείριση.

Πλαίσιο 7.3

Όσον αφορά την περίπτωση της Εσθονίας: Η Επιτροπή σημειώνει ότι η πράξη, **κατά τον χρόνο καταβολής της** το οικονομικό έτος 2018, ήταν νόμιμη και κανονική και ότι πληρούνταν όλοι οι όροι επιλεξιμότητας. Οι αλλαγές στη σύνθεση των εκμεταλλεύσεων επήλθαν μετά την ορθή εκτέλεση των ελέγχων από τους οργανισμούς πληρωμών και μετά την καταβολή της ενίσχυσης. Εξάλλου, μετά την ανακοίνωση της επίσκεψης του ΕΕΣ, ο δικαιούχος διόρθωσε την προσθήκη του δεύτερου μέλους του διοικητικού συμβουλίου και, ως εκ τούτου, οι εσθονικές αρχές έκριναν ότι η ενίσχυση ήταν επιλέξιμη.

Όσον αφορά την περίπτωση της Ιταλίας: Όπως ανωτέρω, η Επιτροπή και πάλι σημειώνει ότι η πράξη, **κατά τον χρόνο καταβολής της** το οικονομικό έτος 2018, ήταν νόμιμη και κανονική και ότι πληρούνταν όλοι οι όροι επιλεξιμότητας. Η ανάκτηση αποφασίστηκε λόγω μεταβολής των όρων μετά την καταβολή της ενίσχυσης. Επίσης, εξ όσων αντιλαμβάνεται η Επιτροπή, οι ιταλικές αρχές διαθέτουν διαδικασίες μέσω των οποίων θα μπορούσαν να ανακτήσουν την ενίσχυση πριν από την τελική καταβολή ακόμη και χωρίς την επίσκεψη του ΕΕΣ.

7.26. **Η δράση στον τομέα της αλιείας, του περιβάλλοντος και του κλίματος** αντιστοιχεί στο 2 % των δαπανών για τους «Φυσικούς πόρους», τα δε **συστήματα διαχείρισης και ελέγχου διαφέρουν από εκείνα που ισχύουν για τις δαπάνες της ΚΓΠ.**

Στο πλαίσιο του κύκλου ελέγχου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι εθνικές αρχές έχουν ήδη προβεί ή μπορεί ακόμη να προβούν σε διορθώσεις όσον αφορά τα ζητήματα που εντόπισε το ΕΕΣ, τα οποία είναι μάλλον διοικητικού χαρακτήρα, ώστε να προστατευτεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ.

7.31. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική αξιολόγηση που διατύπωσε το ΕΕΣ όσον αφορά τη συνέπεια της **μεθοδολογίας που εφαρμόζει η ΓΔ AGRI**.

7.32 και πλαίσιο 7.6. Οι **εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης** σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ελήφθησαν υπόψη στο συνολικό ποσοστό σφάλματος για την ΚΓΠ, ύψους 2,15 %. Αυτό σημαίνει ότι πάνω από το 97 % των δαπανών της ΚΓΠ είναι απαλλαγμένο από σφάλματα (βλέπε ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2018) και ότι **οι οργανισμοί πιστοποίησης συνέβαλαν σημαντικά στη διασφάλιση της αξιοπιστίας και, δρώντας προληπτικά, στη μείωση των σφαλμάτων στα κράτη μέλη**.

Η διασφάλιση της αξιοπιστίας της ΚΓΠ βασίζεται στους ελέγχους των διαπιστευμένων οργανισμών πληρωμών, στο έργο των οργανισμών πιστοποίησης και στους ελέγχους που διενεργεί η ίδια η ΓΔ AGRI. Προκειμένου να μπορεί να βασίζεται στο έργο των οργανισμών πιστοποίησης για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας, η ΓΔ AGRI παρακολουθεί και αξιολογεί το έργο τους σε διαρκή βάση, μέσω πολυάριθμων ελέγχων οργανισμών πιστοποίησης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, καθώς και μέσω της ετήσιας εκκαθάρισης λογαριασμών για όλους τους οργανισμούς πιστοποίησης (επίσης, βλέπε πλαίσιο 1.10 της παρούσας ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ).

7.32 Πρώτη περίπτωση. Η ΓΔ AGRI θεωρεί ότι, σε γενικές γραμμές, **η μεθοδολογία δειγματοληψίας των οργανισμών πιστοποίησης** είναι σύμφωνη με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής και παρέχει στατιστικώς έγκυρα αποτελέσματα. Διατυπώθηκαν συστάσεις προς οργανισμούς πιστοποίησης για το πώς να βελτιώσουν τη δειγματοληψία τους, αλλά τα δείγματα και τα κατά παρέκταση σφάλματά τους κρίνονται αντιπροσωπευτικά. Μόνο σε 3 πληθυσμούς που σχετίζονται με 3 οργανισμούς πιστοποίησης, η Επιτροπή εντόπισε προβλήματα δειγματοληψίας που θα μπορούσαν ενδεχομένως να υποβαθμίσουν τη στατιστική αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος των οργανισμών πιστοποίησης.

7.32 Δεύτερη περίπτωση. Η Επιτροπή θεωρεί ότι μολονότι το έργο αυτών των 9 οργανισμών πιστοποίησης παρέχει έναν βαθμό αξιοπιστίας, οι επαληθεύσεις που διενεργούν οι εν λόγω **φορείς πιστοποίησης στους ελέγχους επιλεξιμότητας** χρήζουν βελτίωσης. Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν το έργο των οργανισμών πιστοποίησης δεν είναι απολύτως επαρκές, αυτό δεν καθιστά τις υπηρεσίες των οργανισμών πληρωμών ανεπαρκείς ή αναξιόπιστες.

7.33. Όπως αποτυπώνεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2018, η Επιτροπή βασίζεται και χρησιμοποιεί το έργο των οργανισμών πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα των οργανισμών πιστοποίησης θα μπορούσαν να ληφθούν περισσότερο υπόψη για τον υπολογισμό του προσαρμοσμένου ποσοστού σφάλματος της ΓΔ AGRI για το οικονομικό έτος 2018, χάρη στην **αυξημένη αξιοπιστία τους σε σχέση με το οικονομικό έτος 2017**.

Επιπλέον, όπως προκύπτει από την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2018, η Επιτροπή αξιολογεί το έργο των οργανισμών πιστοποίησης σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα ανά πληθυσμό και άρα μπορεί να θεωρεί αξιόπιστο έναν ή περισσότερους πληθυσμούς, παραβλέποντας κάποιον από αυτούς ως λιγότερο αξιόπιστο. Τα συμπεράσματα που καταγράφονται στο πλαίσιο 7.6 καλύπτουν μόνο ορισμένους πληθυσμούς: η λεπτομερής αξιολόγηση από την Επιτροπή μπορεί να βασίζεται στο έργο αυτών των οργανισμών πιστοποίησης για άλλους πληθυσμούς.

Η Επιτροπή ασκεί εποπτεία στους οργανισμούς πιστοποίησης αποσκοπώντας στη διαρκή βελτίωση του έργου τους.

7.34. Η Επιτροπή τονίζει ότι το έργο των οργανισμών πιστοποίησης ελήφθη υπόψη σε μεγαλύτερο βαθμό στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2018 σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη (βλέπε σ. 92 των παραρτημάτων της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων). Όσον αφορά το ποσοστό σφάλματος στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, βλέπε τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 7.8 και 7.35.

7.35. Η Επιτροπή θεωρεί ότι **τα συμπεράσματα του ΕΕΣ συνάδουν με τα ποσοστά σφάλματος που παρατίθενται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI** (βλέπε απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 7.8 και 7.11). Το εκτιμώμενο από την Επιτροπή ποσοστό σφάλματος για το σύνολο των δαπανών της ΚΓΠ προσεγγίζει το όριο σημαντικότητας (2,15 %). Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι ο κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ καλύπτεται επαρκώς από τη διορθωτική ικανότητα, η οποία συνίσταται σε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις από δικαιούχους. Η διορθωτική ικανότητα που καταγράφεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2018 της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης ανήλθε στο 1,90 % των σχετικών δαπανών της ΚΓΠ. Ως εκ τούτου, το τελικό ποσό των δαπανών σε κίνδυνο εκτιμήθηκε στο 0,25 % των σχετικών δαπανών της ΚΓΠ, πολύ κάτω από το όριο σημαντικότητας.

Συμπέρασμα

7.37. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το συμπέρασμα του ΕΕΣ ότι το επίπεδο σφάλματος για τις άμεσες ενισχύσεις δεν είναι σημαντικό, γεγονός που συνάδει με το ποσοστό σφάλματος που καθορίστηκε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2018 (1,83 %). Επειδή τα σφάλματα του τρέχοντος έτους καθορίστηκαν βάσει και άλλων πεδίων του τομέα 2 του ΠΔΠ εκτός ΚΓΠ (βλέπε σημείο 7.26), η Επιτροπή σημειώνει ότι **δεν είναι δυνατόν να συγκριθεί άμεσα το ποσοστό σφάλματος του ΕΕΣ για το οικείο κεφάλαιο με το ποσοστό σφάλματος στην ΚΓΠ**. Βλέπε απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 7.35, 7.11, 7.8.

7.38. Η Επιτροπή είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένη από το γεγονός ότι το **πόρισμα του ελέγχου του ΕΕΣ συμφωνεί με τον κίνδυνο κατά την πληρωμή, όπως αυτός προσδιορίζεται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις και στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2018**. Αυτά τα χαμηλά ποσοστά σφάλματος (βλέπε σημείο 7.35) τεκμηριώνουν εύλογη βεβαιότητα για τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή της ΓΔ AGRI.

7.40. Η Επιτροπή παρακολουθεί ενεργά την πληρότητα και την ταχύτητα εφαρμογής των επανορθωτικών σχεδίων δράσης που εκπονούν τα κράτη μέλη και θα συνεχίσει να ζητεί την κατάρτιση τέτοιων σχεδίων δράσης όταν εντοπίζονται σοβαρές ελλείψεις. Η Επιτροπή εξακολουθεί να παρακολουθεί και να αξιολογεί την ποιότητα του έργου των οργανισμών πιστοποίησης και να παρέχει τις αναγκαίες κατευθυντήριες οδηγίες.

Μέρος 2 — Επιδόσεις

7.53. Μολονότι κάθε μέτρο της ΚΠΠ παρακολουθείται βάσει των αντίστοιχων δεικτών εκροών και τα σχετικά στοιχεία κοινοποιούνται αναλόγως, η εκτίμηση των αποτελεσμάτων του υποβάλλεται σε αξιολόγηση. Η εκτίμηση αυτή βασίζεται σε αντίστοιχα ερωτήματα αξιολόγησης, για τα οποία οι δείκτες του ΚΠΠΑ συνιστούν απλώς ένα από τα εργαλεία και θα συμπληρωθούν με επιπλέον στοιχεία. Οι περισσότερες από τις 35 δράσεις που εξετάστηκαν αφορούν ενισχύσεις για περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα (μέτρο 13), οι οποίες κατά βάση συνιστούν καθεστώς εισοδηματικής στήριξης, ενώ οι δείκτες αποτελεσμάτων για την αποκατάσταση, τη διατήρηση και την ενίσχυση των οικοσυστημάτων επικεντρώνονται στη βελτίωση των γεωργικών πρακτικών. Για το πλήθος και τον ορισμό των **κοιτών δεικτών για την περίοδο 2014-2020** έπρεπε να ληφθεί υπόψη η οικονομική αποδοτικότητα του συστήματος και ο αποδοκτός διοικητικός φόρτος για τα κράτη μέλη.

7.55. Η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης θα αξιολογηθούν μέσω εκτεταμένων εκτιμήσεων για τις οποίες οι δείκτες του ΚΠΠΑ συνιστούν απλώς ένα από τα εργαλεία, **το οποίο θα συμπληρωθεί από άλλα στοιχεία**, προκειμένου να δοθεί απάντηση στα ερωτήματα αξιολόγησης σχετικά με τους επιμέρους τομείς εστίασης.

7.56. Η στήριξη της εγκατάστασης **νέων γεωργών** εξαρτάται από ελάχιστες απαιτήσεις που συνδέονται με τις δεξιότητες και την κατάρτιση, γεγονός που προάγει τον σκοπό της διευκόλυνσης της ένταξης στον τομέα επαρκώς ειδικευμένων (νέων) γεωργών.

Η στήριξη επιτρέπει μεν την παρακολούθηση της επίδρασής της στον στοχευόμενο πληθυσμό, ωστόσο η αξιολόγηση της επίδρασης της στήριξης στην ανανέωση των γενεών είναι ζήτημα εκτίμησης.

7.57. Ο σχεδιασμός των δεικτών επιδόσεων δεν είναι δυνατόν να καλύπτει κάθε ενίσχυση.

7.58. Οι **δείκτες αποτελέσματος** αποσκοπούν στην παρακολούθηση των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων των μέτρων. Στον βαθμό που είναι δυνατό, εκφράζονται ως ποσοστό επί τοις εκατό, καθώς αυτό επιτρέπει τη μέτρηση, μεταξύ άλλων, του μεριδίου των στοχευόμενων πληθυσμών που λαμβάνει στήριξη. Οι δείκτες επιπτώσεων μετρούν τον αντίκτυπο των παρεμβάσεων πολιτικής σε πιο μακροπρόθεσμη βάση και πέραν των άμεσων αποτελεσμάτων.

Προκειμένου να είναι δυνατή η αξιολόγηση του κατά πόσον η στήριξη έχει συμβάλει αποτελεσματικά στον τομέα εστίασης, είναι αναγκαίο να απομονωθεί το αποτέλεσμα της πολιτικής από άλλους παράγοντες (συγκυριακά γεγονότα, άλλες σχετικές πολιτικές κ.λπ.). Πρέπει να μετρώται οι αποκαλούμενες **«καθαρές επιπτώσεις»**. Αυτό γίνεται συνήθως μέσω της διενέργειας αξιολογήσεων.

7.59. Πράγματι, από τη δράση που έχει υλοποιηθεί σε έναν δήμο, μπορεί να επωφεληθεί δυνητικά το σύνολο του πληθυσμού του. Για παράδειγμα, μπορεί να μην είναι διατεθειμένοι όλοι οι κάτοικοι ενός δήμου να χρησιμοποιήσουν κάποια νέα υπηρεσία/υποδομή. Ωστόσο, αν επιθυμούν να το πράξουν, η υπηρεσία/υποδομή είναι διαθέσιμη.

7.60. Έξι δείκτες αποτελεσμάτων βασίζονται σε έρευνες βάσει δείγματος που διεξάγονται σε κάθε κράτος μέλος. Μολονότι οι γενικές κατευθυντήριες οδηγίες εκδόθηκαν μετά την έναρξη της υλοποίησης του έργου, ήταν εγκαίρως διαθέσιμες για τη διεξαγωγή της έρευνας.

7.62. Οι **άμεσες ενισχύσεις σε νέους γεωργούς**, όπως και όλες οι άμεσες ενισχύσεις, έχουν πρωτίστως ως ειδικό σκοπό τη «συμβολή στα γεωργικά εισοδήματα και τον περιορισμό της μεταβλητότητας του γεωργικού εισοδήματος κατά τρόπο που να επιφέρει τη μικρότερη δυνατή στρέβλωση του εμπορίου».

Προφανώς, οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις με λιγότερο ευάλωτα εισοδήματα βρίσκονται σε καλύτερη θέση για να επενδύσουν και να γίνουν πιο ανταγωνιστικές. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους νέους γεωργούς που έχουν πρόσφατα συστήσει εκμετάλλευση. Εξάλλου, η ενίσχυση της στήριξης των νέων αυτών γεωργών που έχουν πρόσφατα συστήσει εκμετάλλευση εξυπηρετεί και τον σκοπό της ανανέωσης των γενεών στη γεωργία.

Ως εκ τούτου, οι υποκείμενοι δείκτες αποτελεσμάτων είναι κυρίως το «ποσοστό άμεσων ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα» και η «μεταβλητότητα του γεωργικού εισοδήματος».

7.63. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το μερίδιο της **έκτασης που υπόκειται σε πρακτικές οικολογικού προσανατολισμού** είναι σημαντικός δείκτης, διότι ποσοτικοποιεί τη γεωγραφική κάλυψη των πρακτικών οικολογικού προσανατολισμού, η οποία συνιστά ουσιώδες στοιχείο της αποτελεσματικότητάς τους.

7.64. Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να παράσχουν στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή της παρέκκλισης για τη χρήση, ιδίως, γης υπό αγρανάπαυση που έχει δηλωθεί ως «περιοχή οικολογικής εστίασης». Ωστόσο, η ποιότητα των δεδομένων που ελήφθησαν δεν επέτρεψε να σχηματιστεί μια επαρκώς αξιόπιστη/ολοκληρωμένη εικόνα για την εφαρμογή της παρέκκλισης.

Συμπέρασμα και συστάσεις

7.65. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την εκτίμηση του ΕΕΣ ότι **οι περισσότερες από τις ολοκληρωθείσες δράσεις αγροτικής ανάπτυξης παρήγαγαν τις αναμενόμενες εκροές.**

Οι **επιλογές απλουστευμένου κόστους** για μέτρα μη συνδεδεμένα με την έκταση ή τα ζώα προβλέπονται στον κανονισμό και τα κράτη μέλη μπορούν να τις χρησιμοποιούν κατά το δοκούν. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους αυξήθηκε σταδιακά κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

7.66. Η πρόταση για ένα **μοντέλο λειτουργίας βάσει επιδόσεων για την ΚΓΠ μετά το 2020** βασίζεται στο τρέχον ΚΠΠΑ και, αναγνωρίζοντας τις αδυναμίες του, αναπτύσσει περαιτέρω κατάλληλους δείκτες. Με την πρόταση αυτή, η Επιτροπή βελτίωσε το σύστημα δεικτών για την αξιολόγηση των άμεσων ενισχύσεων, της αγροτικής ανάπτυξης και των τομεακών προγραμμάτων. Όλες οι παρεμβάσεις καλύπτονται από δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων (οι δεύτεροι επιτρέπουν τον καθορισμό στόχων). Ενώ οι δείκτες εκροών διασφαλίζουν την ποσοτική μέτρηση των παρεμβάσεων (και χρησιμοποιούνται κυρίως για την εκκαθάριση των επιδόσεων), οι δείκτες αποτελεσμάτων αποτυπώνουν τον σκοπό (ή τους σκοπούς) και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων.

Σύσταση 7.1 (μέτρηση των επιδόσεων της ΚΓΠ και υποβολή των σχετικών στοιχείων)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Στην πρόταση κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής [COM(2018) 392], το παράρτημα I καθορίζει τους κοινούς δείκτες επιπτώσεων, εκροών και αποτελεσμάτων της ΚΓΠ. Οι προτεινόμενοι δείκτες αποτελεσμάτων θα πρέπει να εξυπηρετούν i) τον καθορισμό επιχειρησιακών στόχων για την υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ και ii) την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Κατά συνέπεια, οι δείκτες αποτελεσμάτων διαδραματίζουν θεμελιώδη ρόλο στον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών. Η πρόταση της Επιτροπής βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της διαπραγμάτευσης με τον συννομοθέτη (το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο). Η Επιτροπή θα μεριμνήσει ώστε οι δείκτες αποτελεσμάτων να αντικατοπτρίζουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των παρεμβάσεων.

Κεφάλαιο 8 — Ασφάλεια και ιθαγένεια

Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων

8.6. Το **σύστημα ελέγχου της Επιτροπής** έλαβε τα αναγκαία προληπτικά μέτρα μη εκκαθαρίζοντας πλήρως τους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος 2017 για την Ισπανία κατά τη διαδικασία εκκαθάρισης των λογαριασμών το 2018. Το ίδιο είδος σφάλματος που εντοπίστηκε από το ΕΕΣ είχε ήδη εντοπιστεί από την **ισπανική ελεγκτική αρχή** κατά τη διάρκεια του ελέγχου των δαπανών. Η ελεγκτική αρχή έλεγξε το 20,35 % των σχετικών δαπανών και υπολόγισε ποσοστό σφάλματος της τάξης του 0,6 %.

Πλαίσιο 8.2

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι μόνο για μία από τις 10 συνεδρίες δεν τηρήθηκαν σωστά αρχεία (το πιστοποιητικό δεν περιείχε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες ή ήταν παρωχημένο). Οι ισπανικές αρχές θα λάβουν μέτρα ώστε ο δικαιούχος να υποβάλλει καλύτερα στοιχεία σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Το **σύστημα εσωτερικού ελέγχου** που εφαρμόστηκε από την Επιτροπή είχε ήδη εντοπίσει το σφάλμα μέσω του ελέγχου της ελεγκτικής αρχής και το διόρθωσε μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης των λογαριασμών. Βλέπε επίσης την απάντηση στο σημείο 8.6.

Πλαίσιο 8.3

Η Επιτροπή θα επανεξετάσει τις **εσωτερικές της διαδικασίες** για να προσδιορίσει τυχόν περαιτέρω οικονομικώς αποδοτικά μέτρα με σκοπό τον μετριασμό του κινδύνου σε παρόμοιες περιπτώσεις στο μέλλον. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο δικαιούχος έλαβε καθοδήγηση για την ορθή εκτέλεση της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων. Επιπλέον, η τελική οικονομική έκθεση που υπέβαλε ο δικαιούχος συνοδευόταν από πιστοποιητικό ελέγχου σχετικά με τις πραγματικές διαπιστώσεις, υπογεγραμμένο από εγκεκριμένο ελεγκτή. Σε γενικές γραμμές, η Επιτροπή ενημερώνει όλους τους δικαιούχους που συμμετέχουν στο υποπρόγραμμα «Πολιτισμός» σχετικά με τους κανόνες που αφορούν τις δαπάνες υπεργολαβίας κατά τη διάρκεια των εναρκτήριων συναντήσεων. Επιπλέον, οι «Πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση του έργου σας» («Practical Guidelines for managing your project») που εκπονήθηκαν από τον EACEA παρέχουν περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά τους σχετικούς κανόνες σύναψης συμβάσεων.

Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων

Επιμερισμένη διαχείριση του TAME και του TEA

8.8. Η Επιτροπή έχει δεσμευτεί να παρακολουθεί στενά την **εκτέλεση των κονδυλίων**, αξιολογώντας τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που αποστέλλουν τα κράτη μέλη, καθώς και κατά τη διάρκεια των επισκέψεων παρακολούθησης.

Το πλαίσιο 8.4 δείχνει μια θετική τάση όσον αφορά την εκτέλεση των συνολικών διαθέσιμων **κονδυλίων σε επίπεδο κρατών μελών** (εκτέλεση σε ποσοστό 14 % για την περίοδο 2014-2015, 24 % για την περίοδο 2014-2016, 36 % για την περίοδο 2014-2017).

8.9. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι όλες οι **αρχές είχαν αναπτύξει λεπτομερείς διαδικασίες**, οι οποίες μπορούσαν σε γενικές γραμμές να ανταποκριθούν επαρκώς στις απαιτήσεις των κανονισμών TAME και TEA.

Πλαίσιο 8.5

α) Η **Σουηδία** έχει λάβει μέτρα για την αποκατάσταση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν, τα οποία, όταν εφαρμοστούν κατάλληλα, θα καλύψουν ικανοποιητικά τις διαπιστώσεις.

β) Τα **κράτη μέλη** έχουν θεσπίσει μέτρα (αναθεωρημένους καταλόγους ελέγχου και ελέγχους) τα οποία, όταν εφαρμοστούν κατάλληλα, θα καλύψουν ικανοποιητικά τις διαπιστώσεις.

γ) Οι εθνικές αρχές στη **Γερμανία** έχουν ήδη λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση αυτής της αδυναμίας. Η Επιτροπή παρακολούθησε από κοινού με τη γερμανική αρμόδια αρχή την εφαρμογή των εξαγγελθέντων μέτρων (επικαιροποίηση του εσωτερικού εγχειριδίου).

δ) Η Επιτροπή θα παρακολουθεί από κοινού με τη **βελγική αρμόδια αρχή** τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση αυτής της αδυναμίας.

Όσον αφορά την **Ισπανία**, το ΕΕΣ εντόπισε σφάλμα κατά τον υπολογισμό της προχρηματοδότησης. Πρόκειται για σφάλμα υπολογισμού, το οποίο διορθώνεται κατά την τελική πληρωμή για τα σχετικά έργα. Το γεγονός ότι τα οριστικά εκκαθαρισθέντα με τους λογαριασμούς ποσά δεν υπερβαίνουν τη συνεισφορά της ΕΕ εντάσσεται στο πλαίσιο των διοικητικών και των επιτόπιων ελέγχων που διενεργεί η αρμόδια αρχή.

Άμεση/έμμεση διαχείριση του TAME και του TEA

8.11. Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι η εκ μέρους της **διαχείριση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και αιτήσεων επιχορήγησης** είναι αποτελεσματική.

Πλαίσιο 8.6

α) Οι καθυστερήσεις που επισημαίνονται από το ΕΕΣ είναι συνέπεια της μεγάλης αύξησης του προϋπολογισμού τον οποίο διαχειρίζεται η ΓΔ HOME και θα πρέπει να εξεταστούν στο ευρύτερο πλαίσιο του σύνθετου περιβάλλοντος πολιτικής στο οποίο δραστηριοποιείται η ΓΔ HOME (μεταναστευτική κρίση). Δίνεται πάντα προτεραιότητα στην εξασφάλιση βεβαιότητας ως προς το περιεχόμενο, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα. Οι καθυστερήσεις αυτές μειώθηκαν σταδιακά με την πάροδο των ετών.

β) Λόγω του ειδικού χαρακτήρα της **στήριξης έκτακτης ανάγκης** στον τομέα της μετανάστευσης, η επιτροπή αξιολόγησης δεν διαθέτει πάντοτε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για κάθε στοιχείο της προτεινόμενης δράσης. Σε πολλές περιπτώσεις, η επιτροπή αξιολόγησης άφησε για το στάδιο προετοιμασίας της επιχορήγησης την εξέταση, από κοινού με τον δικαιούχο, ζητημάτων όπως η πρόβλεψη δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων ή η επιλεξιμότητα συγκεκριμένων στοιχείων κόστους (συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον είναι εύλογα ή απαραίτητα για την υλοποίηση της επιμέρους υποδράσης). Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως αυτή που εντόπισε το ΕΕΣ, το σύνολο των συγκεκριμένων στοιχείων που έχουν προγραμματιστεί μπορεί να επιβεβαιωθεί μόνο όταν το έργο θα είναι όντως σε εξέλιξη.

γ) Η Επιτροπή αντιμετώπισε αυτές τις περιπτώσεις εφαρμόζοντας το γενικό πνεύμα των κατευθυντήριων γραμμών και τις αρχές του **δημοσιονομικού κανονισμού**.

δ) Η Επιτροπή θα προσαρμόσει τις **εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές** της αποσαφηνίζοντας τα απαιτούμενα έγγραφα και τις περιπτώσεις στις οποίες θα ελέγχονται τα έγγραφα και θα εξετάζονται οι διαδικασίες των δικαιούχων.

Οι στρατηγικές ελέγχου της Επιτροπής βασίζονται στον κίνδυνο και λαμβάνουν υπόψη τους διαθέσιμους πόρους.

Πλαίσιο 8.7

α) Από το 2016 η Επιτροπή συγκεντρώνει πληροφορίες για την επικαιροποίηση του **μοναδιαίου κόστους** που καθορίστηκε το 2014, αλλά θεώρησε τα διαθέσιμα στοιχεία ανεπαρκή ή πολύ χαμηλής ποιότητας για νέο υπολογισμό του μοναδιαίου κόστους. Αυτό σημαίνει ότι το μοναδιαίο κόστος του 2014 που χρησιμοποιήθηκε για τα προγράμματα του 2017 και του 2018 βασίστηκε στα καλύτερα δυνατά δεδομένα που ήταν τότε διαθέσιμα.

β) Η Επιτροπή θα προσαρμόσει τις **εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές** της αποσαφηνίζοντας τα απαιτούμενα έγγραφα και τις περιπτώσεις στις οποίες θα ελέγχονται τα έγγραφα και θα εξετάζονται οι διαδικασίες των δικαιούχων.

Οι **στρατηγικές ελέγχου της Επιτροπής βασίζονται στον κίνδυνο** και λαμβάνουν υπόψη τους διαθέσιμους πόρους.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Σύσταση 8.1 (Έλεγχοι σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση 8.1.

Η Επιτροπή θα προσαρμόσει τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές της αποσαφηνίζοντας τα απαιτούμενα έγγραφα και τις περιπτώσεις στις οποίες θα ελέγχονται τα έγγραφα και θα εξετάζονται οι διαδικασίες των δικαιούχων.

Οι στρατηγικές ελέγχου της Επιτροπής βασίζονται στον κίνδυνο και λαμβάνουν υπόψη τους διαθέσιμους πόρους.

Η Επιτροπή θα δώσει επίσης οδηγίες στις αρχές των κρατών μελών να ενεργούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο, σύμφωνα με τις συστάσεις του ΕΕΣ.

Μέρος 2 — Επιδόσεις

8.20. Οι κανονισμοί TAME και TEA περιλαμβάνουν κοινούς δείκτες, στους οποίους αναφέρονται τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της **ετήσιας έκθεσης υλοποίησης** που υποβάλλεται στην Επιτροπή.

Η Επιτροπή ελέγχει την αξιοπιστία των στοιχείων που παρέχονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της αξιολόγησης της έκθεσης και σύμφωνα με τις συστάσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου· η εν λόγω αξιολόγηση της αξιοπιστίας των δεδομένων που αφορούν τους δείκτες επισημοποιήθηκε περαιτέρω και συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο ελέγχου των προς αξιολόγηση στοιχείων.

Κεφάλαιο 9 — Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας**Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου****Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων**Πλαίσιο 9.3 — Δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών

Ο δικαιούχος δήλωσε στην Επιτροπή ότι εν τω μεταξύ απευθύνθηκε στον αντισυμβαλλόμενο, ο οποίος αναγνώρισε ότι οι δαπάνες που δηλώθηκαν στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UNIDO) ήταν σφάλμα καταλογισμού και ότι, ως εκ τούτου, θα αντιλογιστούν καταλλήλως.

9.11. Όσον αφορά τη **δημοσιονομική στήριξη**, τα κριτήρια επιλεξιμότητας αξιολογούνται διεξοδικά κατά τις φάσεις σχεδιασμού και εκταμίευσης, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη δημοσιονομική στήριξη. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2012 σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη αναφέρονται τα εξής: «[H] ΕΕ θα εφαρμόσει ειδικά προσαρμοσμένη και δυναμική προσέγγιση ως προς την επιλεξιμότητα, εστιάζοντας την προσοχή της στην επιτελούμενη πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση αξιόπιστων και συναφών στρατηγικών μεταρρύθμισης [...]».

9.12. Ο **τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης**, όταν σε έργα πολλαπλών χορηγών οι συνεισφορές της Επιτροπής προστίθενται σε εκείνες άλλων χορηγών, προβλέπεται στο άρθρο 155 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού και εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες υπογράφεται συμφωνία ανάθεσης αρμοδιοτήτων και η αντίστοιχη δράση συγχρηματοδοτείται από κοινού με άλλους χορηγούς/οργανισμούς.

Μελέτη του 2018 για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος της ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση

9.15. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η **μελέτη για το ΥΠΣ είναι κατάλληλη προκειμένου να παρασχεθεί βεβαιότητα στον κύριο διατάκτη**. Στις δύο τελευταίες ετήσιες εκθέσεις, το ΕΕΣ αξιολόγησε τη μεθοδολογία του ΥΠΣ και έκρινε ότι είναι σε γενικές γραμμές κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό. Η Επιτροπή έχει εφαρμόσει όλες τις συστάσεις που διατύπωσε το ΕΕΣ σε σχέση με το ΥΠΣ.

9.17. Στο πλαίσιο της μελέτης για το ΥΠΣ, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατά την εφαρμογή της μεθόδου της πλήρους αξιοπιστίας του προηγούμενου ελέγχου, τα σφάλματα που εντοπίστηκαν από τους αρχικούς ελεγκτές και δεν είχαν διορθωθεί, ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό του ΥΠΣ σύμφωνα με τη μεθοδολογία. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο κίνδυνος μη επίτευξης του στόχου είναι χαμηλός. Επιπλέον, όταν μια πράξη θεωρείται πλήρως αξιόπιστη, εκτελούνται οι ακόλουθες διαδικασίες: λεπτομερής εξέταση των προηγούμενων ελεγκτικών εργασιών· τεκμηρίωση του κινδύνου υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος μετά τις ελεγκτικές εργασίες· επιβεβαίωση είσπραξης, κατά περίπτωση.

9.21. Όσον αφορά την **ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και τη μελέτη για το ΥΠΣ της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης**, βλέπε τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 28 έως 34 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με τα ΕΤΑ.

Συμπεράσματα και συστάσεις

9.23. Η Επιτροπή θεωρεί ότι μέρος της σύστασης όσον αφορά τη χρήση πίνακα αξιολόγησης για τις επαληθεύσεις δαπανών τις οποίες οι δικαιούχοι αναθέτουν σε εξωτερικούς ελεγκτές δεν ισχύει πλέον. Οι νέοι, αναθεωρημένοι όροι εντολής αποσκοπούν στην επίτευξη του ίδιου στόχου: στη βελτίωση της ποιότητας των ελέγχων και των επαληθεύσεων δαπανών.

Σύσταση 1 (Διεθνείς οργανισμοί)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή θα καθιερώσει ένα σύστημα άμεσης επαφής με τους διεθνείς οργανισμούς σε κεντρικό επίπεδο, κάθε φορά που οι δραστηριότητές τους αποτελούν αντικείμενο δειγματοληψίας από το ΕΕΣ.

Σύσταση 2 (Μεθοδολογία του ΥΠΣ της ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Σύσταση 3 (Διορθωτική ικανότητα της ΓΔ Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Μέρος 2 — Επιδόσεις**Πλαίσιο 9.6 — Προβλήματα σχετικά με τις επιδόσεις στα έργα που επισκεφθήκαμε**

Λόγω κυρίως των κλιματικών συνθηκών, ο αριθμός των συμμετεχόντων ήταν μικρότερος από τον προβλεπόμενο. Η εκπαιδευτική συνιστώσα αντιστοιχεί σε λιγότερο από 3,5 % των χρηματοδοτούμενων δραστηριοτήτων.

Επιπλέον, με βάση την τελική αναλυτική και οικονομική έκθεση, η αντιπροσωπεία εκτίμησε ότι η σύμβαση είχε επιτύχει τους δείκτες σε επίπεδο γενικών και ειδικών στόχων (αντίκτυπος και αποτέλεσμα).

Η κοινή άσκηση επίδειξης ήταν αναγκαίο να αντικατασταθεί από άσκηση επί πραγματικών δεδομένων λόγω της αύξησης της στάθμης του ποταμού Σάβου και της κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των πλημμυρών κατά τον χρόνο της άσκησης.

Κεφάλαιο 10 — Διοίκηση**Απαντήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην ετήσια έκθεση για το 2018
του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου**

10.11. Το Κοινοβούλιο συμφωνεί ότι, λόγω των ειδικών συνθηκών (τα έργα έπρεπε να πραγματοποιηθούν εντός σύντομου χρονικού διαστήματος στο πλαίσιο της ασφάλειας που ίσχυε εκείνη τη χρονική στιγμή και με την παρουσία λίγων προμηθευτών για τα συγκεκριμένα υλικά), ο ανταγωνισμός μπορεί να μην ήταν ο βέλτιστος. Οι νέες συμβάσεις-πλαίσιο που θα συναφθούν στον τομέα αυτό με 5 αναδόχους βασίζονται στην προκήρυξη νέου διαγωνισμού για να εξασφαλιστεί επαρκής ανταγωνισμός στις τιμές.

Απαντήσεις της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Κανονικότητα των πράξεων

10.8. Η Επιτροπή έχει ήδη θέσει σε εφαρμογή αρκετά μέτρα για να βελτιώσει περαιτέρω την επικαιροποίηση της προσωπικής κατάστασης και τη διαχείριση των **οικογενειακών επιδομάτων**. Επιπλέον, διεξάγει επί του παρόντος έλεγχο όλων των καταστάσεων που αφορούν μη δηλωμένα επιδόματα τα οποία λαμβάνονται από άλλες πηγές.

10.12 και 10.13. Η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει ότι οι επιλεγείσες **διαδικασίες στον τομέα της ασφάλειας** ήταν διαδικασίες μέσης και χαμηλής αξίας, κάτω από τα όρια που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, με εξαίρεση μία διαδικασία υψηλής αξίας στην οποία δεν εντοπίστηκαν προβλήματα.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων μέσης και χαμηλής αξίας και επιθυμεί να τονίσει το ιδιαίτερα συγκεκριμένο πλαίσιο στο οποίο εκτελέστηκαν οι δραστηριότητες, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 10.9. Θα αναλυθεί πρώτα η φύση των πορισμάτων και θα αποκατασταθούν οι αδυναμίες στις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου μέσω της εφαρμογής προσαρμοσμένου σχεδίου δράσης, κατά περίπτωση.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Σύσταση 10.1 (οικογενειακά επιδόματα)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και έχει ήδη λάβει μέτρα για να βελτιώσει περαιτέρω τη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων και τις επικαιροποιήσεις της προσωπικής κατάστασης:

- Χρήση του εργαλείου ΤΠ SYSPER για ευκολότερη και άμεση κωδικοποίηση από τους υπαλλήλους
- Χορήγηση δικαιωμάτων για περιορισμένη χρονική περίοδο ή με συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης, ώστε να είναι δυνατοί οι τακτικοί έλεγχοι
- Εκτεταμένη επικοινωνία μέσω ειδικών διαύλων και για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την υποχρέωση των υπαλλήλων να επικαιροποιούν τα στοιχεία τους

Επιπλέον, η Επιτροπή διεξάγει διαδικασία επικαιροποίησης όλων των σχετικών φακέλων, η οποία πρόκειται να ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2019.

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΟΓΔΟΟ, ΕΝΑΤΟ, ΔΕΚΑΤΟ
ΚΑΙ ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)**

(2019/C 340/02)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΕΤΑ — Ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ).	273
Απαντήσεις της Επιτροπής.	295

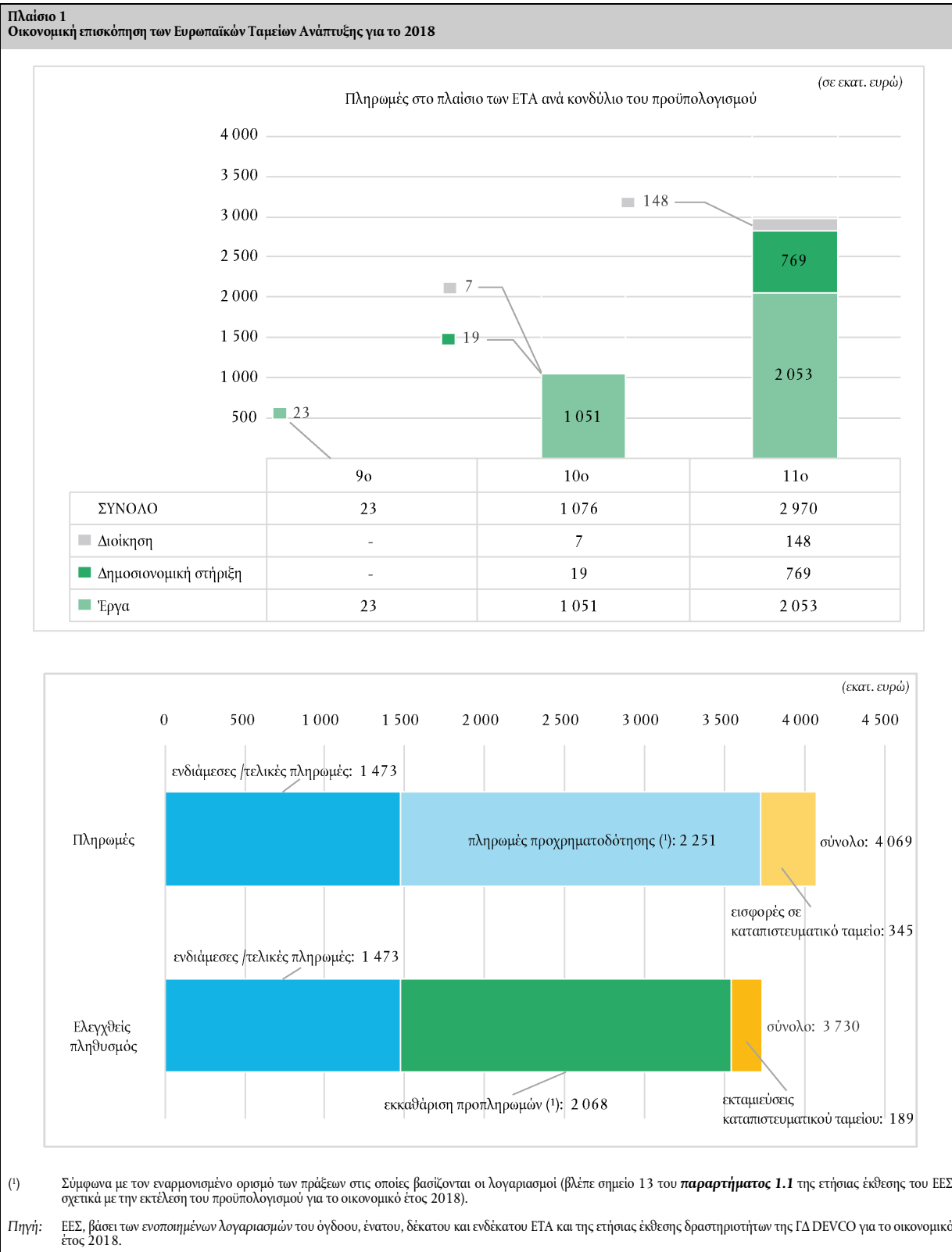
Ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο
Εισαγωγή	1-5
Σύντομη περιγραφή των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης	2-5
Κεφάλαιο I — Εκτέλεση του προϋπολογισμού του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ	6-9
Κεφάλαιο II — Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ σχετικά με τα ΕΤΑ	I-37
Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ απευθυνόμενη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο ΕΤΑ — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-XXI
Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας	10-37
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	10-14
Αξιοπιστία των λογαριασμών	15
Κανονικότητα των πράξεων	16-22
Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	23-37
Συμπέρασμα και συστάσεις	38-41
Συμπέρασμα	38-39
Συστάσεις	40-41
Κεφάλαιο III — Επιδόσεις	42-43
Παράρτημα I — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης	
Παράρτημα II — Πληρωμές το 2018 στο πλαίσιο των ΕΤΑ ανά βασική περιοχή	
Παράρτημα III — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης	

Εισαγωγή

1. Στην παρούσα ετήσια έκθεση παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Στο **πλαίσιο 1** παρουσιάζεται επισκόπηση των δραστηριοτήτων και των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του τομέα αυτού το 2018.

Σύντομη περιγραφή των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης

2. Από τη συγκρότησή τους το 1959, τα ETA αποτελούν το κύριο μέσο που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) για την παροχή ενισχύσεων στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας προς τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), καθώς και προς τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Η συμφωνία εταιρικής σχέσης, η οποία υπεγράφη στην Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000 με εικοσαετή διάρκεια ισχύος («συμφωνία Κοτονού»), συνιστά το πλαίσιο που διέπει σήμερα τις σχέσεις της ΕΕ με τα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ. Πρωταρχικός στόχος της είναι η μείωση και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας.
3. Η φύση των ETA είναι ιδιαίτερη επειδή:
 - α) Χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη βάσει ποσοστώσεων ή «κλιμάκων συνεισφοράς», οι οποίες καθορίζονται από τις εθνικές κυβερνήσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
 - β) Η διαχείρισή τους ασκείται από την Επιτροπή, εκτός του πλαισίου του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ, και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ).
 - γ) Λόγω του διακυβερνητικού χαρακτήρα των ETA, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει πιο περιορισμένο ρόλο στη λειτουργία τους σε σύγκριση με αυτόν που διαδραματίζει όσον αφορά τα μέσα αναπτυξιακής συνεργασίας που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ: ειδικότερα, δεν παρεμβαίνει στον καθορισμό και την κατανομή των πόρων των ETA. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξακολουθεί να είναι η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή, εξαιρουμένης της επενδυτικής διευκόλυνσης, η οποία τελεί υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ και δεν εμπίπτει ως εκ τούτου στο πεδίο αναφοράς του ελέγχου μας ⁽¹⁾ ⁽²⁾.
 - δ) Η αρχή της ετήσιας διάρκειας δεν ισχύει για τα ETA. Οι συμφωνίες ETA συνάπτονται συνήθως για περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων πέντε έως επτά ετών και οι πληρωμές μπορούν να πραγματοποιούνται για πολύ μεγαλύτερο διάστημα.
4. Η διαχείριση των ETA ασκείται σχεδόν εξολοκλήρου από τη Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΓΔ DEVCO) ⁽³⁾ της Επιτροπής.
5. Οι δαπάνες που καλύπτει η παρούσα έκθεση εκτελούνται βάσει των ποικίλων μεθόδων ⁽⁴⁾ που εφαρμόζονται σε 79 χώρες.

Κεφάλαιο I — Εκτέλεση του προϋπολογισμού του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ETA

6. Ο προϋπολογισμός του όγδοου ETA (1995-2000) ανερχόταν σε 12 840 εκατομμύρια ευρώ, του ένατου ETA (2000-2007) σε 13 800 εκατομμύρια ευρώ και του δέκατου ETA (2008-2013) σε 22 682 εκατομμύρια ευρώ.
7. Η εσωτερική συμφωνία για τη σύσταση του ενδέκατου ETA ⁽⁵⁾ (2015-2020) τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2015 ⁽⁶⁾. Το ενδέκατο ETA διαθέτει προϋπολογισμό 30 506 εκατομμυρίων ευρώ ⁽⁷⁾, εκ των οποίων 29 089 εκατομμύρια ευρώ διατίθενται για τις χώρες ΑΚΕ και 364,5 εκατομμύρια ευρώ για τις ΥΧΕ.
8. Στο **πλαίσιο 2** παρουσιάζεται η χρησιμοποίηση των πόρων των ETA τόσο για το 2018 όσο και σωρευτικά.

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρα 43, 48-50 και 58 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 2015, για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ L 58 της 3.3.2015, σ. 17).

⁽²⁾ Το 2012 συνήφθη μεταξύ της ΕΤΕπ, της Επιτροπής και του Συνεδρίου τριμερής συμφωνία [άρθρο 134 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο δέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ L 78 της 19.3.2008, σ. 1)] στην οποία ορίζονται οι κανόνες που διέπουν τον έλεγχο των πράξεων αυτών από το Συνέδριο. Η επενδυτική διευκόλυνση δεν καλύπτεται από τη δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου.

⁽³⁾ Με την εξαίρεση του 5 % των δαπανών των ETA για το 2018, τις οποίες διαχειρίστηκε η Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ΓΔ ECHO).

⁽⁴⁾ Όπως συμβάσεις έργων/προμηθειών/παροχής υπηρεσιών, επιχορηγήσεις, δημοσιονομική στήριξη, εκτιμήσεις και προβλέψεις προγράμματος.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 210 της 6.8.2013, σ. 1.

⁽⁶⁾ Το διάστημα μεταξύ 2013 και 2015, εν αναμονή της επικύρωσης του ενδέκατου ETA, η ανάληψη υποχρεώσεων γινόταν μέσω μεταβατικού μηχανισμού ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχεια.

⁽⁷⁾ Συμπεριλαμβανομένων 1 139 εκατομμυρίων ευρώ υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ.

Πλαίσιο 2
Χρησιμοποίηση των πόρων των ΕΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2018

(εκατ. ευρώ)

	Κατάσταση στο τέλος του 2017		Εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά το οικονομικό έτος 2018 (καθαρά ποσά) ⁽⁶⁾					Κατάσταση στο τέλος του 2018					
	Συνολικό ποσό	Ποσοστό εκτέλεσης ⁽²⁾	8ο ΕΤΑ ⁽³⁾	9ο ΕΤΑ ⁽³⁾	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ ⁽³⁾	Συνολικό ποσό	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Συνολικό ποσό	Ποσοστό εκτέλεσης ⁽²⁾
A - ΠΟΡΟΙ ⁽¹⁾	76 924		- 7	- 40	- 65	126	14	10 378	15 390	21 423	29 747	76 938	
B - ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ													
1. Συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων ⁽⁴⁾	65 852	8,6 %	- 4	- 33	- 147	4 332	4 148	10 378	15 358	20 905	23 359	70 000	9,1 %
2. Επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων ⁽⁵⁾	59 243	7,7 %	0	16	236	4 687	4 939	10 376	15 305	20 361	18 140	64 182	8,3 %
3. Πληρωμές	49 498	6,4 %	0	23	1 076	2 970	4 069	10 375	15 187	18 829	9 176	53 567	7,0 %
Γ - Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (B1-B3)	16 354	2,1 %						3	171	2 076	14 183	16 433	2,1 %
Δ - Διαθέσιμο υπόλοιπο (A-B1)	11 072	1,4 %						0	32	518	6 388	6 938	0,9 %

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται οι αρχικές χορηγήσεις του 8ου, 9ου, 10ου και 11ου ΕΤΑ, η συγχρηματοδότηση, οι τόκοι, διάφοροι πόροι και μεταφορές από προηγούμενα ΕΤΑ.

⁽²⁾ Ως ποσοστό των πόρων.

⁽³⁾ Τα αρνητικά ποσά αντιστοιχούν σε αποδεσμεύσεις.

⁽⁴⁾ Οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν αποφάσεις χρηματοδότησης.

⁽⁵⁾ Οι επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν επιμέρους συμβάσεις.

⁽⁶⁾ Καθαρές αναλήψεις υποχρεώσεων μετά τις αποδεσμεύσεις. Καθαρές πληρωμές μετά τις ανακτήσεις.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των ενοποιημένων λογαριασμών του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2018. Τα αριθμητικά στοιχεία που παρουσιάζονται δεν καλύπτουν το τμήμα των ΕΤΑ που τελεί υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ.

9. Το 2018 η ΓΔ DEVCO συνέχισε να καταβάλλει προσπάθειες για μείωση του ποσοστού των παλαιών προχρηματοδοτήσεων και των αχρησιμοποίητων αναλήψεων υποχρεώσεων με στόχο το ποσοστό αυτό να μειωθεί στο 25 % ⁽⁸⁾ (βλέπε **πλαίσιο 3**).

Πλαίσιο 3**Βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ) σχετικά με τη μείωση των προχρηματοδοτήσεων, των αχρησιμοποίητων αναλήψεων υποχρεώσεων και των ληξασών συμβάσεων**

Η ΓΔ DEVCO υπερέβη τον στόχο της, μειώνοντας τις παλαιές προχρηματοδοτήσεις κατά 43,79 % για το σύνολο των τομέων αρμοδιότητάς της (40,33 % για το ΕΤΑ) και τις παλαιές εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων κατά 39,71 % (37,10 % για το ΕΤΑ).

Η ΓΔ DEVCO πέτυχε επίσης την τιμή-στόχο (κάτω του 15 %) του ΒΔΕ όσον αφορά το ποσοστό των παλαιών συμβάσεων που έχουν λήξει, το οποίο ανήλθε σε 13,88 %. Παρόλο που η τιμή-στόχος για το ΕΤΑ δεν επιτεύχθηκε, το ποσοστό βελτιώθηκε σε σύγκριση με το 2017. Όπως και τα προηγούμενα έτη, ο κύριος λόγος στον οποίο οφείλεται η διαφορά μεταξύ του ΕΤΑ και των υπόλοιπων τομέων αρμοδιότητας της ΓΔ DEVCO είναι η τεχνική πολυπλοκότητα που χαρακτηρίζει το κλείσιμο των συμβάσεων ΕΤΑ, όταν υπάρχουν ανείσπρακτα εντάλματα είσπραξης. Χάρη στη νέα διαδικασία που τέθηκε σε εφαρμογή τον Σεπτέμβριο του 2017, η ΓΔ DEVCO κατάφερε να μειώσει το ποσοστό από 18,75 % το 2017 σε 17,27 % το 2018.

⁽⁸⁾ Τέθηκε τόσο ως συνολικός στόχος για το σύνολο των τομέων αρμοδιότητας της ΓΔ DEVCO όσο και ως ειδικός στόχος για τα ΕΤΑ.

Κεφάλαιο II — Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ σχετικά με τα ΕΤΑ

Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ απευθυνόμενη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο ΕΤΑ — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

I. Ελέξαμε:

- α) τους ετήσιους λογαριασμούς του όγδου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού και την έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, οι οποίοι εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 26 Ιουνίου 2019· και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, για τη δημοσιονομική διαχείριση των οποίων είναι υπεύθυνη η Επιτροπή⁽⁹⁾,

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

II. Κατά τη γνώμη μας, οι ετήσιοι λογαριασμοί του όγδου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 παρέχουν εύλογη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης την 31η Δεκεμβρίου 2018, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού τους για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό των ΕΤΑ και λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνή αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων

III. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Δαπάνες

Αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών

IV. Κατά τη γνώμη μας, λόγω της σοβαρότητας του ζητήματος που παρουσιάζεται στο σημείο υπό τον τίτλο «Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί», οι δαπάνες που εγκρίθηκαν στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

Στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης

V. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα (ISA) και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI (ISSAI). Οι ευθύνες που απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα και κώδικες περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσής μας υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες του ελεγκτή». Επίσης, έχουμε συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις ανεξαρτησίας και εκπληρώσει τις δεοντολογικές υποχρεώσεις που υπέχουμε σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές. Φρονούμε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

⁽⁹⁾ Δυνάμει των άρθρων 43, 48 έως 50 και 58 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο ενδέκατο ΕΤΑ, η παρούσα δήλωση αξιοπιστίας δεν καλύπτει το τμήμα των πόρων των ΕΤΑ που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ.

Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών

VI. Οι δαπάνες που καταχωρίστηκαν το 2018 αναφορικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο ETA περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που υπολογίσαμε όσον αφορά τις δαπάνες που εγκρίθηκαν στους λογαριασμούς είναι 5,2 %.

Κύρια ζητήματα του ελέγχου

VII. Κύρια ζητήματα του ελέγχου είναι αυτά που, κατά την επαγγελματική κρίση μας, είχαν τη μεγαλύτερη βαρύτητα στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της υπό εξέταση περιόδου. Πρόκειται για ζητήματα τα οποία εξετάστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων συνολικά, καθώς και κατά τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών, αλλά επί των οποίων δεν διατυπώνουμε χωριστή γνώμη.

Δεδουλευμένα έξοδα

VIII. Αξιολογήσαμε τα δεδουλευμένα έξοδα που παρουσιάζονται στους λογαριασμούς (βλέπε σημείωση 2.8) τα οποία βασίστηκαν σε μεγάλο βαθμό σε εκτιμήσεις. Στο τέλος του 2018, η Επιτροπή εκτίμησε ότι οι επιλέξιμες δαπάνες που είχαν πραγματοποιηθεί χωρίς όμως να έχουν ακόμη δηλωθεί από τους δικαιούχους ανέρχονταν σε 5 133 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 4 653 εκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2017).

IX. Εξετάσαμε τον τρόπο υπολογισμού που εφαρμόστηκε για την εκτίμηση των εν λόγω δεδουλευμένων και αξιολογήσαμε δείγμα 30 διαφορετικών συμβάσεων προκειμένου να διαπιστώσουμε κατά πόσον συντρέχει κίνδυνος ανακριβούς εκτίμησής τους. Βάσει των εργασιών μας καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα δεδουλευμένα έξοδα εγγράφησαν ορθά στους τελικούς λογαριασμούς.

Πιθανός αντίκτυπος της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στους λογαριασμούς των ETA για το 2018

X. Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε επίσημα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την απόφασή του να αποχωρήσει από την ΕΕ. Στις 19 Μαρτίου 2018, η Επιτροπή δημοσίευσε σχέδιο συμφωνίας αποχώρησης, στο οποίο περιγράφεται η πρόοδος των διαπραγματεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο. Σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο θα παραμείνει συμβαλλόμενο μέρος του ETA έως το κλείσιμο του ενδέκατου ETA, καθώς και όλων των προηγούμενων που δεν έχουν κλείσει, και θα έχει τις ίδιες υποχρεώσεις με εκείνες που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εσωτερικής συμφωνίας για τη σύσταση του ενδέκατου ETA, καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα προηγούμενα ETA έως το κλείσιμό τους.

XI. Το σχέδιο συμφωνίας αποχώρησης ορίζει επίσης ότι στις περιπτώσεις που υπάρχουν ποσά από έργα στο πλαίσιο του δέκατου ή προηγούμενων ETA, τα οποία δεν έχουν δεσμευθεί ή έχουν αποδεσμευθεί την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συγκεκριμένης συμφωνίας, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στα ποσά αυτά δεν θα επαναχρησιμοποιηθεί. Το αυτό ισχύει για το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στους πόρους του ενδέκατου ETA που δεν θα έχουν δεσμευθεί ή θα έχουν αποδεσμευθεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη και, κατά συνέπεια, το οριστικό κείμενο της συμφωνίας δεν έχει ακόμη επιβεβαιωθεί.

XII. Βάσει των ανωτέρω, δεν αναφέρεται καμία δημοσιονομική επίπτωση στους λογαριασμούς των ETA για το 2018. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί των ETA στις 31 Δεκεμβρίου 2018 απεικονίζουν ορθά τη διαδικασία αποχώρησης μέχρι την ημερομηνία εκείνη.

Αρμοδιότητες της διοίκησης

XIII. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό του ενδέκατου ETA, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών των ETA βάσει των διεθνών αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί των ETA.

XIV. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών των ΕΤΑ, η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας των ΕΤΑ να διατηρηθούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση τυχόν σχετικών ζητημάτων και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, εκτός εάν σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της οντότητας ή σε παύση δραστηριοτήτων ή εάν δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση παρά να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο.

XV. Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των οικονομικών εκθέσεων των ΕΤΑ.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών των ΕΤΑ και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

XVI. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς των ΕΤΑ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίζονται πάντοτε όλες οι περιπτώσεις ουσιωδών ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν οποιαδήποτε οικονομική απόφαση που βασίζεται σε αυτούς τους λογαριασμούς των ΕΤΑ.

XVII. Καθόσον ο έλεγχός μας διενεργείται σύμφωνα με τα ISA και τα ISSAI, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε την επαγγελματική επιφυλακτικότητα μας καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς των ΕΤΑ και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου των ΕΤΑ, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Σχεδιάζουμε και εκτελούμε ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων και συλλέγουμε αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας. Οι περιπτώσεις ουσιωδών ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης οφειλόμενων σε απάτη είναι δυσκολότερο να εντοπιστούν από τις αντίστοιχες περιπτώσεις που οφείλονται σε σφάλμα, καθότι η απάτη μπορεί να συνοδεύεται από αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή παράκαμψη εσωτερικής δικλίδας ελέγχου. Κατά συνέπεια, είναι μεγαλύτερος ο κίνδυνος μη εντοπισμού τέτοιων περιπτώσεων.
- Διαμορφώνουμε σφαιρική εικόνα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου ελέγχου μας προκειμένου να σχεδιάσουμε τις αρμόζουσες ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόζει η διοίκηση, καθώς και τον εύλογο χαρακτήρα των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οποίες προβαίνει η διοίκηση.
- Εξάγουμε συμπέρασμα σχετικά με την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, και, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συλλέγονται, σχετικά με το κατά πόσον υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα λόγω γεγονότων ή συνθηκών που ενδεχομένως θέτουν σημαντικά εν αμφιβόλω την ικανότητα των ΕΤΑ να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους. Εάν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι η ύπαρξη ουσιωδών αβεβαιότητας, οφείλουμε στην έκθεση ελέγχου μας να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους λογαριασμούς των ΕΤΑ ή, εάν οι γνωστοποιήσεις αυτές δεν είναι επαρκείς, να διατυπώσουμε διαφοροποιημένη γνώμη. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώνουμε μέχρι την ημερομηνία της έκθεσής μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο μελλοντικά γεγονότα ή περιστάσεις να οδηγήσουν σε αδυναμία της ελεγχόμενης μονάδας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση και δομή και το συνολικό περιεχόμενο των ετήσιων λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι ετήσιοι λογαριασμοί εκφράζουν κατά εύλογο τρόπο τις πράξεις και τα γεγονότα στα οποία αυτοί βασίζονται.

XVIII. Ενημερώνουμε τη διοίκηση, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικές διαπιστώσεις του ελέγχου, περιλαμβανομένων τυχόν διαπιστώσεων για σημαντικές ελλείψεις στο σύστημα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.

XIX. Όσον αφορά τα έσοδα, εξετάζουμε όλες τις συνεισφορές των κρατών μελών και δείγμα άλλων ειδών πράξεων που αφορούν τα έσοδα.

XX. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (εκτός των προπληρωμών), κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων παράσχει στοιχεία που αποδεικνύουν την ορθή χρήση τους και τα οποία το θεσμικό όργανο ή ο οργανισμός κάνει δεκτά εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, κάτι που μπορεί να συμβεί το ίδιο έτος ή και αργότερα.

XXI. Μεταξύ των ζητημάτων που αναλύσαμε μαζί με την Επιτροπή, προσδιορίζουμε εκείνα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο του ελέγχου των λογαριασμών των ΕΤΑ, και τα οποία αποτελούν, ως εκ τούτου, τα κύρια ζητήματα του ελέγχου για την υπό εξέταση περίοδο. Τα ζητήματα αυτά περιγράφονται στην έκθεσή μας, εκτός εάν η δημοσιοποίησή τους αντιβαίνει σε νόμο ή κανονισμό ή εάν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα ζήτημα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες μιας τέτοιας γνωστοποίησης θα υπερκερούσαν τα ενδεχόμενα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

11 Ιουλίου 2019
Klaus-Heiner LEHNE
Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
12, rue Alcide De Gasperi, Luxembourg ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Πληροφορίες προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

10. Ο τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε περιγράφονται στο **παράρτημα 1.1** της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2018.

11. Οι παρατηρήσεις μας σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών των ΕΤΑ αφορούν τις οικονομικές καταστάσεις ⁽¹⁰⁾ του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό των ΕΤΑ ⁽¹¹⁾ και περιήλθαν στο Συνέδριο, μαζί με τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, στις 27 Ιουνίου 2019. Υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες ποσά και δημοσιοποιηθέντα στοιχεία, και αξιολογήσαμε τις λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν, καθώς και τις σημαντικές εκτιμήσεις της Επιτροπής και τη συνολική παρουσίαση των λογαριασμών.

12. Όσον αφορά τον έλεγχο της κανονικότητας των πράξεων, εξετάσαμε δείγμα 125 πράξεων, το οποίο ήταν αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΤΑ και περιελάμβανε 96 πληρωμές που εγκρίθηκαν από 19 αντιπροσωπείες της ΕΕ ⁽¹²⁾ και 29 πληρωμές που εγκρίθηκαν από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής ⁽¹³⁾. Δεδομένου ότι τμήμα του ελεγχθέντος πληθυσμού μας είχε ήδη εξεταστεί στο πλαίσιο της μελέτης της ΓΔ DEVCO για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος (το ΥΠΣ) του 2018 ⁽¹⁴⁾, συμπεριλάβαμε στο δείγμα μας 14 επιπλέον πράξεις στις οποίες εφαρμόσαμε, κατόπιν προσαρμογής, τα αποτελέσματα ⁽¹⁵⁾ αυτής της μελέτης. Επομένως, το δείγμα περιελάμβανε συνολικά 139 πράξεις, σε συμφωνία με το μοντέλο διασφάλισης του ΕΕΣ. Στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν σφάλματα στις πράξεις, αναλύσαμε τα σχετικά συστήματα ώστε να εντοπίσουμε τις αδυναμίες.

13. Το 2018 εξετάσαμε επίσης τα ακόλουθα:

- α) όλες τις συνεισφορές των κρατών μελών, καθώς και δείγμα άλλων ειδών πράξεων εσόδων·
- β) διάφορα συστήματα που χρησιμοποιούν η ΓΔ DEVCO και οι αντιπροσωπείες της ΕΕ, τα οποία καλύπτουν: i) τους προληπτικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν από υπαλλήλους της Επιτροπής, εξωτερικούς ελεγκτές (κατ' ανάθεση της Επιτροπής ή των δικαιούχων) ή επόπτες πριν από την πραγματοποίηση των πληρωμών και ii) την παρακολούθηση και εποπτεία, ιδίως τη συνέχεια που δόθηκε στους εξωτερικούς ελέγχους και στην προαναφερθείσα μελέτη για το ΥΠΣ·
- γ) την αξιοπιστία των πληροφοριών περί κανονικότητας που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ DEVCO, τη συνέπεια της μεθοδολογίας για την εκτίμηση των επισφαλών ποσών, των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων, καθώς και την ενσωμάτωσή τους στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις της Επιτροπής·
- δ) τη συνέχεια που δόθηκε σε προγενέστερες συστάσεις μας.

14. Όπως αναφέρεται στο σημείο 04, η ΓΔ DEVCO είναι αυτή που υλοποιεί τα περισσότερα μέσα εξωτερικής βοήθειας που χρηματοδοτούνται τόσο από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ όσο και από τα ΕΤΑ. Οι παρατηρήσεις μας σχετικά με τα συστήματα, την αξιοπιστία της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων και τη δήλωση του γενικού διευθυντή για το 2018 αφορούν το σύνολο των τομέων αρμοδιότητας της ΓΔ DEVCO.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1877.

⁽¹¹⁾ Βλέπε άρθρο 38 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1877.

⁽¹²⁾ Αγκόλα, Μπαρμπάντος, Μποτσουάνα, Μπουρκίνα Φάσο, Τσαντ, Τζιμπουτί, Αιθιοπία, Γουινέα, Αϊτή, Τζαμάικα, Κένυα, Μαδαγασκάρη, Μαλάουι, Μοζαμβίκη, Νίγηρας, Σιέρα Λεόνε, Σουδάν, Τανζανία και Ζιμπάμπουε.

⁽¹³⁾ ΓΔ DEVCO: 124 πληρωμές, ΓΔ ECHO: μία πληρωμή στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας.

⁽¹⁴⁾ Η ΓΔ DEVCO αναθέτει κάθε χρόνο την εκπόνηση μελέτης για το ΥΠΣ, προκειμένου να εκτιμηθεί το επίπεδο των σφαλμάτων που διέλαθαν όλους τους ελέγχους διαχείρισης που διενεργούνται με σκοπό την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων για το σύνολο των τομέων αρμοδιότητάς της. Η μελέτη για το ΥΠΣ δεν συνιστά εντολή παροχής διασφάλισης ούτε έλεγχο· βασίζεται στη μεθοδολογία και το εγχειρίδιο της ΓΔ DEVCO για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος.

⁽¹⁵⁾ Στο πλαίσιο της επισκόπησης των μελετών για το ΥΠΣ, διαπιστώσαμε ότι, σε σύγκριση με τις δικές μας ελεγκτικές εργασίες, η μεθοδολογία στην οποία βασίζονται προβλέπει πολύ μικρότερο αριθμό επιτόπιων ελέγχων (εννέα κατά μέγιστο αριθμό) και μικρότερης εμβέλειας ανάλυση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων. Για τον λόγο αυτό, φέτος προσαρμόσαμε τα αποτελέσματα της μελέτης για το ΥΠΣ προκειμένου να αντικατοπτρίζουν τον βαθμό μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων. Οι διαπιστώσεις του ΕΕΣ στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας 2014-2017 σχετικά με τα ΕΤΑ αποτέλεσαν τη βάση για την εν λόγω προσαρμογή.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

15. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας διαπιστώσαμε ότι οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες.

Κανονικότητα των πράξεων

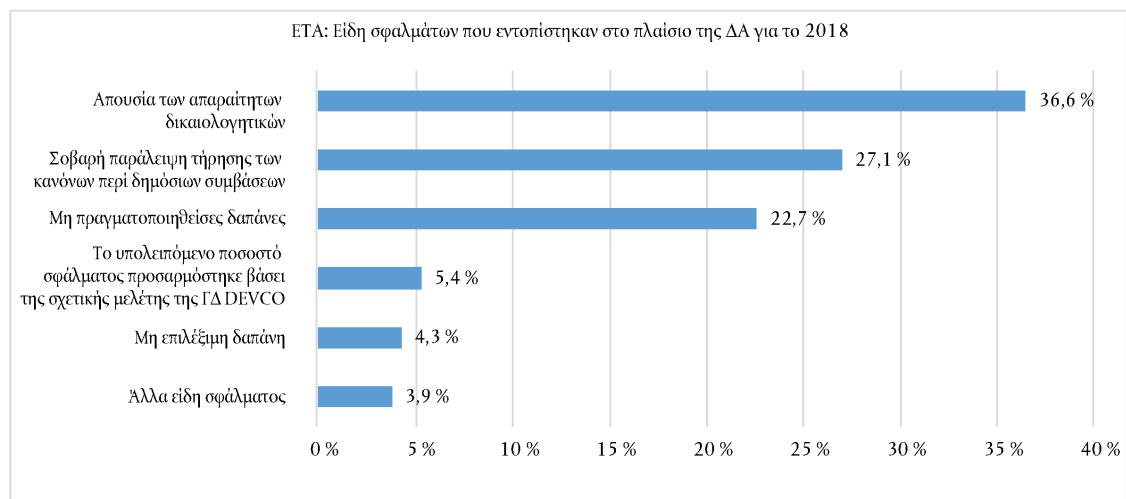
Έσοδα

16. Οι πράξεις που αφορούν τα έσοδα δεν περιείχαν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Πληρωμές

17. Στο **παράρτημα Ι** παρουσιάζεται επισκόπηση των αποτελεσμάτων του ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις 125 πράξεις πληρωμών που εξετάστηκαν, εκ των οποίων οι 51 (41 %) περιείχαν σφάλματα. Βάσει των 39 σφαλμάτων που ποσοτικοποιήσαμε και των προσαρμοσμένων αποτελεσμάτων της μελέτης για το ΥΠΣ του 2018 (βλέπε σημείο 12), εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 5,2 % ⁽¹⁶⁾. Από τις 39 πράξεις πληρωμών που περιείχαν ποσοτικούς προσδιορίσιμα σφάλματα, οι 9 (23 %) ήταν τελικές πράξεις, εντεταλμένες κατόπιν της διενέργειας όλων των προληπτικών ελέγχων. Στο **πλαίσιο 4** παρουσιάζεται η ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2018 ανά είδος σφάλματος. Στο **πλαίσιο 5** παρουσιάζονται παραδείγματα των σχετικών σφαλμάτων.

Πλαίσιο 4
Ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος ανά είδος σφάλματος

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

18. Όπως και σε προηγούμενα έτη, η Επιτροπή και οι εταίροι υλοποίησης υπέπεσαν σε περισσότερα σφάλματα στις περιπτώσεις πράξεων που αφορούσαν εκτιμήσεις και προβλέψεις προγράμματος, επιχορηγήσεις, συμφωνίες συνεισφοράς με διεθνείς οργανισμούς και συμφωνίες ανάθεσης με οργανισμούς συνεργασίας των κρατών μελών της ΕΕ, παρά στις περιπτώσεις άλλων μορφών στήριξης ⁽¹⁷⁾. Από τις 61 εξετασθείσες πράξεις αυτού του είδους, 33 (54 %) περιείχαν προσδιορίσιμα ποσοτικούς σφάλματα, τα οποία αντιστοιχούσαν στο 62,5 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

⁽¹⁶⁾ Ο υπολογισμός του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με βαθμό εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 1,2 % και 9,1 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

⁽¹⁷⁾ Όπως συμβάσεις έργων/προμηθειών/παροχής υπηρεσιών.

Πλαίσιο 5**Παραδείγματα προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων σε πράξεις σχετικές με έργα****α) Μη πραγματοποιηθείσες δαπάνες**

Η Επιτροπή σύναψε συμφωνία συνεισφοράς με διεθνή οργανισμό με αντικείμενο τη διαχείριση κινδύνων φυσικών καταστροφών στην Καραϊβική. Η συνεισφορά της ΕΕ, η οποία αντιστοιχούσε στη συνολική αξία της σύμβασης, ανήλθε σε 12,29 εκατομμύρια ευρώ. Ο διεθνής οργανισμός ανέθεσε την υλοποίηση τμημάτων του έργου σε άλλους οργανισμούς, μέσω της χορήγησης διαδοχικών επιχορηγήσεων. Κατά την εξέταση 10 μεμονωμένων στοιχείων δαπανών, εντοπίσαμε τέσσερις περιπτώσεις στις οποίες ο διεθνής οργανισμός είχε δηλώσει ως πραγματοποιηθείσες δαπάνες προπληρωμές σε άλλους οργανισμούς. Έχοντας επιβεβαιώσει ότι οι άλλοι οργανισμοί είτε δεν είχαν αρχίσει είτε δεν είχαν ολοκληρώσει τις εργασίες σε σχέση με το έργο, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι δηλωθείσες δαπάνες (ύψους 573 494 ευρώ) δεν είχαν πραγματοποιηθεί κατά τον χρόνο εκείνο.

β) Απουσία απαραίτητων δικαιολογητικών

Η Επιτροπή ενέκρινε σύμβαση επιχορήγησης που συνήφθη με ένωση και είχε ως αντικείμενο την υλοποίηση πολιτιστικού και εκπαιδευτικού έργου στο Μπελίζ. Η συνολική αξία της σύμβασης ανερχόταν σε 0,5 εκατομμύρια ευρώ και η ανώτατη συνεισφορά της ΕΕ ορίστηκε στα 0,4 εκατομμύρια ευρώ. Η Επιτροπή ενέκρινε εσφαμένα τις δαπάνες του έργου (360 000 ευρώ) προτού περιέλθουν σε αυτή η τελική χρηματοοικονομική έκθεση, η αίτηση πληρωμής ή η έκθεση επαλήθευσης των δαπανών, κατά τα προβλεπόμενα στη σύμβαση.

Η Επιτροπή σύναψε συμφωνία διαχείρισης με διεθνή οργανισμό, με αντικείμενο πρόγραμμα για τη μείωση των κινδύνων καταστροφών στις χώρες ΑΚΕ. Η συνεισφορά της ΕΕ, η οποία αντιστοιχούσε στη συνολική αξία της σύμβασης, ανήλθε σε 74,5 εκατομμύρια ευρώ. Ο διεθνής οργανισμός ανέθεσε την υλοποίηση τμημάτων του έργου σε τρίτους μέσω επιχορηγήσεων. Κατά την εξέταση 10 μεμονωμένων στοιχείων δαπανών, σε δύο περιπτώσεις δεν μας παρασχεθήκαν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για δαπάνες τρίτων (ύψους 247 497 ευρώ) που είχαν δηλωθεί ως δαπάνες του έργου.

γ) Σφάλμα στη διαδικασία σύναψης συμβάσεων (μη αιτιολογημένη απόφαση της επιτροπής αξιολόγησης)

Η Επιτροπή σύναψε σύμβαση επιχορήγησης με μη κυβερνητική οργάνωση (ΜΚΟ) για την υλοποίηση έργου αποχέτευσης στην Αϊτή. Η συνολική συμβατική αξία ανερχόταν σε 2,86 εκατομμύρια ευρώ και η μέγιστη συνεισφορά της ΕΕ είχε οριστεί στα 2 εκατομμύρια ευρώ. Εξετάσαμε 10 μεμονωμένα στοιχεία δαπανών, περιλαμβανομένης της τελικής πληρωμής (8 768 ευρώ) για την κατασκευή των χώρων υγιεινής. Η ΜΚΟ προκήρυξε δημόσιο διαγωνισμό και αξιολόγησε τις προσφορές που έλαβε βάσει τεχνικών και χρηματοοικονομικών κριτηρίων. Η σύμβαση ανατέθηκε στον δεύτερο κατά σειρά βαθμολογίας προσφέροντα αντι στον προσφέροντα με την υψηλότερη βαθμολογία, χωρίς περαιτέρω αιτιολόγηση.

Η Επιτροπή σύναψε συμφωνία συνεισφοράς με διεθνή οργανισμό για τη στήριξη της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών στην Τζαμάικα. Η συνεισφορά της ΕΕ, η οποία αντιστοιχούσε στη συνολική αξία της σύμβασης, ανήλθε σε 5 εκατομμύρια ευρώ. Στο πλαίσιο διαγωνισμού που προκηρύχθηκε για προμήθειες (αξίας 193 700 ευρώ) για το έργο, ο διεθνής οργανισμός έκρινε επιλέξιμους μόνο προμηθευτές από χώρες-μέλη του. Αποκλείστηκαν έτσι αρκετές χώρες, μεταξύ αυτών και κράτη μέλη της ΕΕ, οι οποίες θα έπρεπε να είναι επιλέξιμες για έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΤΑ.

δ) Έμμεσες δαπάνες που δηλώθηκαν ως άμεσες

Η Επιτροπή σύναψε συμφωνία συνεισφοράς με διεθνή οργανισμό για την υλοποίηση έργου στον τομέα της διατροφής στην Κένυα. Η συνεισφορά της ΕΕ, η οποία αντιστοιχούσε στη συνολική αξία της σύμβασης, ανήλθε σε 19 εκατομμύρια ευρώ. Κατά την εξέταση 10 μεμονωμένων στοιχείων δαπανών, διαπιστώσαμε ότι οι έμμεσες δαπάνες (ύψους 24 278 ευρώ) εταίρου του διεθνούς οργανισμού είχαν δηλωθεί ως άμεσες. Δεδομένου ότι ο διεθνής οργανισμός υπέβαλε αίτηση πληρωμής για το 7 % των έμμεσων δαπανών, βάσει του συνόλου των άμεσων δαπανών που αναφέρονταν στη χρηματοοικονομική έκθεση, οι έμμεσες δαπάνες των εταίρων θα έπρεπε να έχουν συνεκτιμηθεί στην κατ' αποκοπή τιμή που είχαν συμφωνήσει η Επιτροπή και ο διεθνής οργανισμός.

19. Σχετικά με 10 πράξεις που υλοποιήθηκαν από διεθνείς οργανισμούς, οι οργανισμοί δεν μας διαβίβασαν, εντός εύλογης προθεσμίας, βασικά δικαιολογητικά, γεγονός που είχε αρνητικό αντίκτυπο στον σχεδιασμό και στην εκτέλεση των ελεγκτικών εργασιών μας. Παραδείγματός χάριν, σε ορισμένες περιπτώσεις δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιήσουμε επιτόπιες επισκέψεις σε έργα (βλέπε **πλαίσιο 6**). Αυτή η έλλειψη συνεργασίας αντιβαίνει στη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ ⁽¹⁸⁾, στην οποία κατοχυρώνεται το δικαίωμα του ΕΕΣ να λαμβάνει τις πληροφορίες που ζητεί να του διαβιβαστούν. Στη γνώμη μας αριθ. 10/2018 ⁽¹⁹⁾ συνιστούμε στην Επιτροπή να ενισχύσει την υποχρέωση που υπέχουν οι διεθνείς οργανισμοί να διαβιβάζουν στο ΕΕΣ τα αναγκαία έγγραφα, ώστε να καθίσταται δυνατή η ολοκλήρωση των ελέγχων μας.

⁽¹⁸⁾ Άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει πληρωμές από τον προϋπολογισμό διαβιβάζει στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μετά από αίτησή του, κάθε αναγκαίο έγγραφο ή πληροφορία για την εκπλήρωση της αποστολής του.

⁽¹⁹⁾ Γνώμη αριθ. 10/2018 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας, σημείο 18.

Πλαίσιο 6
Έλλειψη συνεργασίας από πλευράς διεθνών οργανισμών

Τον Σεπτέμβριο του 2018, γνωστοποιήσαμε στην Επιτροπή επίσκεψη που θα πραγματοποιούσαμε στη Μοζαμβίκη για τον έλεγχο ενός έργου ύδρευσης και αποχέτευσης που υλοποιούνταν από την Unicef και ενός έργου επισιτιστικής ασφάλειας και πρόληψης του υποσιτισμού που υλοποιούνταν από το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Τροφίμων.

Για την προετοιμασία της επίσκεψης ελέγχου και τον προγραμματισμό των επιτόπιων ελέγχων στα έργα, ζητήσαμε από τους εν λόγω οργανισμούς να μας διαβιβάσουν τα αναγκαία έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες που περιλαμβάνονταν στο δείγμα. Ωστόσο, και στις δύο περιπτώσεις, στοιχεία μάς παρασχεθήκαν μόνο κατόπιν της άφιξής μας στη Μοζαμβίκη τον Νοέμβριο του 2018 προκειμένου να διενεργήσουμε τον έλεγχο. Εξαιτίας της εν λόγω έλλειψης συνεργασίας, δεν μπορούσαμε να πραγματοποιήσουμε επιτόπιες επισκέψεις στα έργα. Επιπλέον, κατά τον χρόνο της άφιξής μας στη Μοζαμβίκη, τα έγγραφα που ήταν διαθέσιμα στα γραφεία των οργανισμών ήταν ελλιπή, με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατό να επιβεβαιώσουμε την ύπαρξη των στοιχείων του δείγματος. Πέραν τούτου, ορισμένα από τα έγγραφα μάς παρασχεθήκαν κατόπιν της επίσκεψής μας, με αποτέλεσμα σημαντική καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του ελεγκτικού έργου μας.

Έλλειψη συνεργασίας αντιμετωπίσαμε και από πλευράς άλλων διεθνών οργανισμών όπως η Επιτροπή της Αφρικανικής Ένωσης, η Τράπεζα Ανάπτυξης της Καραϊβικής, το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών και ο Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας.

20. Σε εννέα περιπτώσεις ποσοτικώς προσδιορισίμων και σε οκτώ περιπτώσεις μη ποσοτικώς προσδιορισίμων σφαλμάτων, η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της επαρκή πληροφοριακά στοιχεία για την πρόληψη ή για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την έγκριση των δαπανών. Εάν η Επιτροπή είχε αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος θα ήταν χαμηλότερο κατά 1,3 εκατοστιαίες μονάδες. Εντοπίσαμε πέντε ακόμη πράξεις που περιείχαν σφάλματα τα οποία θα έπρεπε να έχουν εντοπιστεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές και τους επόπτες. Οι περιπτώσεις αυτές συνέβαλαν κατά 1,1 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος ⁽²⁰⁾.

21. Επιπροσθέτως, υποβλήθηκαν σε έλεγχο ή επαλήθευση δαπανών 17 πράξεις που περιείχαν ποσοτικώς προσδιορισίμο σφάλμα ⁽²¹⁾. Με βάση τα πληροφοριακά στοιχεία που περιείχονταν στις εκθέσεις ελέγχου/επαλήθευσης και αφορούσαν τις εργασίες που είχαν πραγματοποιηθεί δεν κατέστη δυνατό να αξιολογήσουμε κατά πόσον τα σφάλματα αυτά θα μπορούσαν να είχαν εντοπιστεί και διορθωθεί στο πλαίσιο των εν λόγω προληπτικών ελέγχων.

22. Σε δύο τομείς, οι πράξεις που εξετάστηκαν δεν περιείχαν σφάλματα. Ο πρώτος ήταν ο τομέας της δημοσιονομικής στήριξης ⁽²²⁾ (εννέα ελεγχθείσες πράξεις). Ο δεύτερος περιλάμβανε περιπτώσεις στις οποίες είχε εφαρμοστεί ο επονομαζόμενος «τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης» σε έργα πολλαπλών χορηγών βοήθειας, υλοποιούμενα από διεθνείς οργανισμούς (εννέα ελεγχθείσες πράξεις). Στα σημεία 9.9 έως 9.12 του κεφαλαίου 9 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2018 σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού παρέχονται αναλυτικότερα στοιχεία σχετικά με τους εν λόγω τομείς.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

23. Σε όλες τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της από το 2012 και μετά, η ΓΔ DEVCO διατυπώνει επιφύλαξη σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί. Συνεπώς, εγκρίθηκε σχέδιο δράσης για την αποκατάσταση των αδυναμιών που υπάρχουν στο σύστημα ελέγχου της ΓΔ DEVCO.

24. Το περασμένο έτος αναφερθήκαμε στην ικανοποιητική πρόοδο που επιτεύχθηκε στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης του 2016: δέκα δράσεις είχαν ολοκληρωθεί, δύο είχαν εν μέρει υλοποιηθεί και δύο βρίσκονταν σε εξέλιξη.

25. Στο σχέδιο δράσης της για το 2017, η ΓΔ DEVCO συνέχισε να καταβάλλει προσπάθειες για τη μείωση του ποσοστού σφάλματος, λαμβάνοντας μέτρα που στοχεύουν παρόντες ή εντοπισθέντες κατά το παρελθόν τομείς υψηλού κινδύνου: τους πόρους υπό έμμεση διαχείριση από διεθνείς οργανισμούς και τις επιχορηγήσεις υπό άμεση διαχείριση. Παράλληλα, αρκετές δράσεις αφορούσαν αναπροσαρμογές για την εναρμόνιση με τον νέο δημοσιονομικό κανονισμό. Ορισμένες από αυτές χρειάστηκε να αναβληθούν λόγω της καθυστερημένης έγκρισης του κανονισμού. Τον Απρίλιο του 2019, εννέα δράσεις είχαν ολοκληρωθεί, μία είχε εν μέρει υλοποιηθεί, και τέσσερις βρίσκονταν σε εξέλιξη.

⁽²⁰⁾ Σε ποσοστό σφάλματος χαμηλότερο της 0,1 εκατοστιαίας μονάδας (μία περίπτωση), η Επιτροπή υπέπεσε η ίδια στο σφάλμα και σε ποσοστό 2,5 εκατοστιαίων μονάδων (11 περιπτώσεις) το σφάλμα διαπράχθηκε από δικαιούχους.

⁽²¹⁾ Σφάλματα που συνέβαλαν κατά 1,7 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

⁽²²⁾ Οι πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης από τα ΕΤΑ ανήλθαν το 2018 σε 796 εκατομμύρια ευρώ.

26. Δύο νέα στοχευμένα μέτρα προστέθηκαν στο σχέδιο δράσης του 2018, τα οποία αντικατοπτρίζουν την ανάγκη αποσαφήνισης και προώθησης της χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους και της χρηματοδότησης βάσει αποτελεσμάτων, που θεσπίζει ο νέος δημοσιονομικός κανονισμός. Ένα ήδη υπάρχον μέτρο που εξυπηρετούσε την αποσαφήνιση των διαδικασιών χορήγησης επιχορηγήσεων αναδιατυπώθηκε, ενώ ένα άλλο που αφορούσε τις αξιολογήσεις ανά πυλώνα από διεθνείς οργανισμούς κατατιμήθηκε σε τρεις χωριστές δράσεις. Συνολικά, το σχέδιο δράσης του 2018 περιελάμβανε 13 μέτρα, επτά εκ των οποίων είχαν μεταφερθεί από προηγούμενα έτη, τέσσερα αφορούσαν την παρακολούθηση της υλοποίησης μέτρων προηγούμενων ετών και δύο ήταν νέα.

27. Το σύστημα ελέγχου της ΓΔ DEVCO είναι διαρθρωμένο γύρω από τους προληπτικούς ελέγχους, οι οποίοι διενεργούνται πριν από την έγκριση των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι. Και για το υπό εξέταση έτος, η συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων που εμφανίζονταν σε τελικές αιτήσεις απόδοσης δαπανών οι οποίες είχαν υποβληθεί σε προληπτικούς εξωτερικούς ελέγχους και σε επαληθεύσεις δαπανών, καταδεικνύει αδυναμίες στους εν λόγω ελέγχους.

Μελέτη του 2018 σχετικά με το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος (ΥΠΣ)

28. Το 2018 η ΓΔ DEVCO εκπόνησε την έβδομη μελέτη της για το ΥΠΣ, προκειμένου να εκτιμήσει το επίπεδο των σφαλμάτων που διέλαθαν όλους τους ελέγχους διαχείρισης οι οποίοι είχαν ως στόχο την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων για το σύνολο του τομέα αρμοδιότητάς της ⁽²³⁾. Για τρίτη συνεχή χρονιά, η μελέτη υπολόγισε το ΥΠΣ ως χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 % που έχει ορίσει η Επιτροπή ⁽²⁴⁾.

29. Η μελέτη του 2018 σχετικά με το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος δεν συνιστά εντολή παροχής διασφάλισης ούτε έλεγχο· βασίζεται στη μεθοδολογία και το εγχειρίδιο της ΓΔ DEVCO για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, εντοπίσαμε περιορισμούς, όπως οι ελάχιστοι επιτόπιοι έλεγχοι στους οποίους υποβλήθηκαν οι πράξεις ⁽²⁵⁾, οι ελλείψεις έλεγχου σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ⁽²⁶⁾, και η εκτίμηση των σφαλμάτων ⁽²⁷⁾. Όλοι αυτοί οι περιορισμοί συνέβαλαν στη μείωση του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος, το οποίο δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

30. Ο εκπονών τη μελέτη σχετικά με το ΥΠΣ διαθέτει σημαντικά περιθώρια ερμηνείας της μεθοδολογίας, καθώς το εγχειρίδιο για το ΥΠΣ παρέχει κυρίως γενικές και όχι λεπτομερείς οδηγίες. Επιπλέον, η σύμβαση ανάθεσης της μελέτης για το ΥΠΣ συνομολογείται κάθε φορά με διάκριση ισχύος ενός έτους, με αποτέλεσμα να υπάρχει το ενδεχόμενο κάθε χρόνο να αλλάζει ο ανάδοχος αλλά και η ακολουθητέα προσέγγιση. Αν η μεθοδολογία όσον αφορά το ΥΠΣ και η σχετική καθοδήγηση από τη ΓΔ ΥΠΣ ήταν διεξοδικότερες, το επίπεδο συνοχής και αξιοπιστίας θα μπορούσε να βελτιωθεί, ακόμη και σε περίπτωση αλλαγής του αναδόχου.

31. Από την εξέταση των εργασιών του αναδόχου σχετικά με το ΥΠΣ διαπιστώθηκαν σφάλματα και ανακολουθίες στον υπολογισμό και την παρέκταση επιμέρους σφαλμάτων. Διαπιστώσαμε επίσης σφάλματα στα έγγραφα εργασίας του αναδόχου, όπως αριθμητικά σφάλματα, καθώς και το γεγονός ότι οι έλεγχοι δεν κάλυπταν όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δαπανών. Εάν τα εν λόγω σφάλματα είχαν διορθωθεί, το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος θα ήταν υψηλότερο.

32. Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2017 επισημάναμε ότι ο αριθμός των πράξεων που δεν υποβλήθηκαν σε ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης –επειδή οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες– ήταν πολύ υψηλότερος στη μελέτη για το ΥΠΣ του 2017, σε σύγκριση με προηγούμενες μελέτες. Φέτος, σημειώνουμε ότι το ποσοστό των πράξεων σχετικά με τις οποίες οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες επανήλθε στο επίπεδο της μελέτης του 2016. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που κατά τις προηγούμενες εργασίες ελέγχου είχε ελεγχθεί μέρος μόνο των δαπανών, τα σφάλματα που εντοπίστηκαν δεν παρεκτείνονται στο μέρος των δαπανών που δεν υποβλήθηκε σε δοκιμασίες. Ως εκ τούτου, η μελέτη βασίζεται στην παραδοχή ότι το μέρος που δεν υποβλήθηκε σε δοκιμασίες δεν περιέχει σφάλμα, κάτι που έχει ως συνέπεια τη μείωση του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος.

Επισκόπηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του 2018

33. Στη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2018 διατυπώνονται δύο επιφυλάξεις. Η πρώτη αφορά τις επιχορηγήσεις υπό τη διαχείριση της ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση (ΓΔ NEAR) για λογαριασμό της ΓΔ DEVCO. Η δεύτερη αφορά την έμμεση διαχείριση μέσω διεθνούς οργανισμού και αναφέρεται ρητά σε προγράμματα υπό τη διαχείριση της Επιτροπής της Αφρικανικής Ένωσης που περιλαμβάνουν την ανάθεση σημαντικού όγκου συμβάσεων. Η δεύτερη αυτή επιφύλαξη διατυπώθηκε το 2017 και διατηρήθηκε και το 2018.

⁽²³⁾ ETA και γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ.

⁽²⁴⁾ 1,7 % το 2016, 1,18 % το 2017 και 0,85 % το 2018.

⁽²⁵⁾ Στη μελέτη του 2018, επιτόπιες εργασίες στη χώρα υλοποίησης των έργων πραγματοποιήθηκαν μόνο για πέντε από τις 219 πράξεις που ελέγχθηκαν.

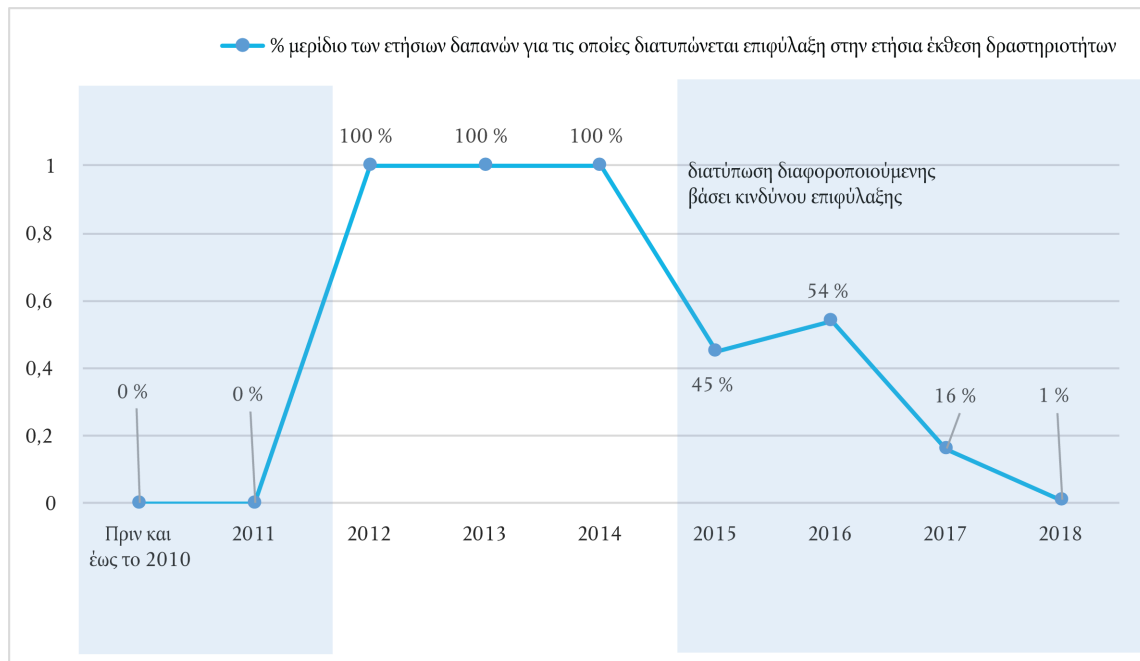
⁽²⁶⁾ Στο πλαίσιο των εργασιών για το ΥΠΣ δεν καλύφθηκαν επαρκώς ορισμένες πτυχές των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, όπως οι λόγοι απόρριψης μη επιλεγέντων υποψηφίων ή η συμμόρφωση του επιλεγέντος προσφέροντος με όλα τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης, ούτε ελέγχθηκαν οι διαδικασίες πρόσκλησης υποβολής προτάσεων ή η αιτιολογία στις περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης.

⁽²⁷⁾ Η ειδική μέθοδος εκτίμησης του ΥΠΣ παρέχει ευρύ περιθώριο υποκειμενικής κρίσης κατά την εκτίμηση επιμέρους σφαλμάτων (π.χ. απουσία εγγράφων και βασισμότητα του λόγου για τον οποίο λείπουν).

34. Η έκταση της πρώτης επιφύλαξης περιορίστηκε σημαντικά τόσο το 2017 όσο και το 2018. Αυτό οφείλεται εν μέρει στο γεγονός ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος βρίσκεται υπό του ορίου σημαντικότητας για τρία συναπτά έτη. Λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς της μελέτης για το ΥΠΣ που αφορούσε το 2018 (βλέπε σημεία 29 έως 32) και προηγούμενα έτη ⁽²⁸⁾ ο περιορισμός της έκτασης της πρώτης επιφύλαξης δεν αιτιολογείται επαρκώς. Δεδομένου ότι η μελέτη για το ΥΠΣ είναι ένα από τα βασικά στοιχεία της εκτίμησης κινδύνου της ΓΔ DEVCO, πρέπει να συνοδεύεται από επαρκώς λεπτομερή καθοδήγηση ούτως ώστε να συνιστά αξιόπιστη βάση για τη διατύπωση επιφύλαξης. Στο **πλαίσιο 7** παρουσιάζεται η εξελικτική πορεία των επιφυλάξεων που διατυπώθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων το διάστημα μεταξύ 2011 και 2018.

Πλαίσιο 7
Επιφυλάξεις στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ DEVCO την περίοδο 2011-2018

Το μερίδιο των δαπανών για τις οποίες διατυπώθηκε επιφύλαξη σημείωσε κατακόρυφη πτώση

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

35. Η ΓΔ DEVCO εκτίμησε ότι το συνολικό επισφαλές ποσό κατά το κλείσιμο ανερχόταν σε 49,8 εκατομμύρια ευρώ ⁽²⁹⁾. Βάσει της μελέτης για το ΥΠΣ, η εκτίμηση αυτή είναι κατά 29 % χαμηλότερη από την αντίστοιχη για το περασμένο έτος. Οι παρατηρήσεις μας σχετικά με τη μελέτη για το ΥΠΣ έχουν επίσης αντίκτυπο στις εκτιμήσεις των επισφαλών ποσών.

36. Η ΓΔ DEVCO εκτίμησε ότι το συνολικό επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή ανερχόταν σε 64,7 εκατομμύρια ευρώ ⁽³⁰⁾ (1 % των δαπανών του 2018). Από το ποσό αυτό, εκτιμά ότι 14,9 εκατομμύρια ευρώ (23 %) θα αποτελέσουν αντικείμενο διορθώσεων στο πλαίσιο των ελέγχων της τα επόμενα έτη ⁽³¹⁾.

⁽²⁸⁾ Βλέπε σημεία 34-38 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ σχετικά με τα ΕΤΑ για το 2017.

⁽²⁹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ DEVCO για το 2018, σ. 69.

⁽³⁰⁾ Πρόκειται για τη βέλτιστη δυνατή συντηρητική εκτίμηση του ύψους των δαπανών που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, αλλά δεν συμμορφώνονται με τις ισχύουσες κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της πληρωμής συμβατικές και ρυθμιστικές διατάξεις.

⁽³¹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ DEVCO για το 2018, σ. 69.

37. Το 2018 η ΓΔ DEVCO έλαβε διάφορα μέτρα για να βελτιώσει την ποιότητα των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της διορθωτικής ικανότητάς της και για να αποκαταστήσει τις αδυναμίες που προσδιορίσαμε σε προηγούμενα έτη. Ενίσχυσε την παρακολούθηση και τους ελέγχους ενταλμάτων εισπραξης και κατέβαλε περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση της ενημέρωσης ως προς τον κατάλληλο τρόπο κωδικοποίησής τους, παρέχοντας παραδείγματα χάριν συγκεκριμένες οδηγίες στο πλαίσιο των ανακτήσεων, στο υπόμνημα σχετικά με τη διαδικασία κλεισίματος του 2018. Όσον αφορά τον υπολογισμό της διορθωτικής ικανότητας για το 2018, δεν διαπιστώσαμε σφάλματα στο δείγμα μας ⁽³²⁾.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Συμπέρασμα

38. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι λογαριασμοί των ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 παρέχουν εύλογη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης των ΕΤΑ, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος.

39. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι, για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018:

- α) τα έσοδα των ΕΤΑ δεν περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος,
- β) οι πράξεις πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΤΑ περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος (βλέπε σημεία 17 έως 22). Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που προκύπτει από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις, και μετά την ενσωμάτωση των προσαρμοσμένων αποτελεσμάτων της μελέτης για το ΥΠΣ, είναι 5,2 % (βλέπε **παράρτημα Ι**).

Συστάσεις

40. Στο **παράρτημα ΙΙΙ** παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις έξι συστάσεις τις οποίες διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2015 ⁽³³⁾, εκ των οποίων η ΓΔ DEVCO είχε υλοποιήσει ⁽³⁴⁾ πλήρως τις συστάσεις 2, 3, 4 και 6 και ως επί το πλείστον τη σύσταση 5. Η σύσταση 1 δεν ισχύει πλέον λόγω της απόφασης της ΓΔ DEVCO να βελτιώσει την ποιότητα των ελέγχων και των επαληθεύσεων των δαπανών της με την τροποποίηση των όρων αναφοράς που δεν επιτρέπουν τη χρήση πινάκων ποιότητας.

41. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας για το 2018, συνιστούμε στην Επιτροπή, με ορίζοντα το 2020, τα εξής:

Σύσταση 1

Να προβεί σε ενέργειες ώστε να ενισχύσει την υποχρέωση που υπέχουν οι διεθνείς οργανισμοί να διαβιβάζουν στο ΕΕΣ, κατόπιν αιτήματός του, κάθε απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του έγγραφο ή στοιχείο, όπως προβλέπεται στη ΣΛΕΕ (βλέπε σημείο 19).

Σύσταση 2

Να βελτιώσει τη μεθοδολογία και το εγχειρίδιο της μελέτης για το ΥΠΣ ώστε να παρέχουν διεξοδικότερη καθοδήγηση σχετικά με τα ζητήματα που προσδιορίζουμε στην παρούσα έκθεση, και να παρέχουν, ως εκ τούτου, κατάλληλη υποστήριξη για την εκτίμηση κινδύνου επί της οποίας βασίζει η ΓΔ DEVCO τη διατύπωση επιφυλάξεων (βλέπε σημεία 29 έως 34).

⁽³²⁾ Υποβάλαμε σε ελεγκτική δοκιμασία 12 εντάλματα εισπραξης συνολικού ποσού 10,5 εκατομμυρίων ευρώ, ήτοι το 58 % του συνολικού πληθυσμού (18,2 εκατομμύρια ευρώ).

⁽³³⁾ Φέτος, για τη διαδικασία παρακολούθησης της συνέχειας που δόθηκε στις συστάσεις μας, επιλέξαμε την έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2015, λαμβανομένου υπόψη ότι, καταρχήν, η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για την υλοποίησή τους.

⁽³⁴⁾ Στόχος αυτής της παρακολούθησης ήταν να εξακριβωθεί αν ελήφθησαν διορθωτικά μέτρα σε συνέχεια των συστάσεών μας, και όχι να αξιολογηθεί η αποτελεσματική υλοποίησή τους.

Κεφάλαιο III — Επιδόσεις

42. Κατά τη διάρκεια των επιτόπιων ελέγχων μας είχαμε τη δυνατότητα όχι μόνο να εξετάσουμε την κανονικότητα των πράξεων, αλλά και να διατυπώσουμε παρατηρήσεις σχετικά με πτυχές των επιλεγείσων πράξεων που αφορούν τις επιδόσεις.

43. Κατά την εξακρίβωση της ύπαρξης ή μη των αγορασθέντων στοιχείων στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων μας, διαπιστώσαμε περιπτώσεις στις οποίες τα στοιχεία αυτά είχαν χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά και συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων του έργου. Διαπιστώσαμε βέβαια και περιπτώσεις στις οποίες η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα της δράσης είχαν υπονομευθεί, καθώς τα αγορασθέντα στοιχεία/οι εγκαταστάσεις δεν χρησιμοποιούνταν για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονταν.

Πλαίσιο 8 Παραδείγματα παρατηρήσεων που αφορούν επιδόσεις

α) Αποδοτική και αποτελεσματική χρήση αγορασθέντων στοιχείων/εγκαταστάσεων

Στην Αγία Λουκία, η Επιτροπή ενέκρινε σύμβαση για την προμήθεια νοσοκομειακού εξοπλισμού και την παροχή συναφών υπηρεσιών. Κατά την επιτόπια επίσκεψή μας, διαπιστώσαμε ότι τα επιλεγέντα αντικείμενα είχαν παραδοθεί, και ότι τελούσαν υπό καλή διαχείριση και χρησιμοποιούνταν για τον προβλεπόμενο σκοπό, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη των στόχων της δράσης, με αποτέλεσμα τα οφέλη για τους τελικούς δικαιούχους να είναι ευκρινή.

β) Διακινδύνευση της βιωσιμότητας του έργου

Η Επιτροπή ενέκρινε σύμβαση έργου για την κατασκευή μονάδας αφαλάτωσης στο Τζιμπούτι. Κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου, διαπιστώσαμε ότι η έκταση που είχε αρχικά παραχωρηθεί ειδικά για το έργο είχε μειωθεί σημαντικά, και ότι σε άμεση γειτνίαση με τη μονάδα αφαλάτωσης κατασκευάζονταν ένας λιμένας και μια στρατιωτική βάση. Οι κατασκευαστικές εργασίες και η επακόλουθη λειτουργία του λιμένα και της στρατιωτικής βάσης μπορεί να έχουν αντίκτυπο στα θαλάσσια ρεύματα και την ποιότητα των υδάτων, καθώς και στην τοποθεσία του σημείου άντλησης του νερού. Όλοι αυτοί οι παράγοντες ενδέχεται να έχουν σημαντικές συνέπειες για τη βιωσιμότητα της μονάδας αφαλάτωσης, θέτοντας σε κίνδυνο τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της.

γ) Αγορασθέντα στοιχεία/εγκαταστάσεις σε αχρησία

Η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία συνεισφοράς με διεθνή οργανισμό για τη στήριξη της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών στην Τζαμάικα. Ο διεθνής οργανισμός υλοποίησε το έργο πλήρως μέσω των εταίρων του. Κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου μας το 2019, διαπιστώσαμε ότι ένας από τους δύο εξυπηρετητές υπολογιστών που είχαν αγοραστεί στις αρχές του 2017 στο πλαίσιο του έργου, είχε εγκατασταθεί σε γραφείο που δεν χρησιμοποιούνταν κατά τον χρόνο του ελέγχου μας. Ο δεύτερος βρισκόταν ακόμη στην αρχική του συσκευασία σχεδόν δύο έτη μετά την παράδοση.

Στην Αϊτή, η Επιτροπή σύναψε σύμβαση επιχορήγησης με μη κυβερνητική οργάνωση (ΜΚΟ) προκειμένου να υλοποιήσει έργο αποχέτευσης. Κατά τον έλεγχο δημοσίων αποχωρητηρίων που κατασκευάστηκαν με την επιχορήγηση, διαπιστώσαμε ότι οι τουαλέτες δεν λειτουργούσαν κανονικά και ορισμένες εξ αυτών δεν ήταν καν διαθέσιμες προς χρήση.

δ) Δεν τηρήθηκε η αρχή της οικονομίας

Στη Μοζαμβίκη, η Επιτροπή σύναψε σύμβαση επιχορήγησης με διεθνή οργανισμό για τη βελτίωση της πρόσβασης σε τρόφιμα και της διατροφής. Ένα από τα στοιχεία που επιλέξαμε να εξετάσουμε ήταν μια πληρωμή για ραδιοφωνική δραματική σειρά που προοριζόταν να προωθήσει τη βιώσιμη συμπεριφορική αλλαγή. Το ποσό καταλογίστηκε με βάση μια συμφωνία που υπεγράφη μεταξύ του διεθνούς οργανισμού και άλλου οργανισμού που ανήκει στην ίδια οικογένεια, σύμφωνα με την οποία ο διεθνής οργανισμός συμφώνησε να συνεισφέρει στον αδελφό οργανισμό 180 000 ευρώ. Διαπιστώσαμε ότι το ποσό αυτό δεν είχε προσδιοριστεί με ανάλυση κόστους, αλλά είχε καθοριστεί αυθαίρετα μεταξύ των δύο σχετικών διεθνών οργανισμών, με βάση τα διαθέσιμα κονδύλια της ΕΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

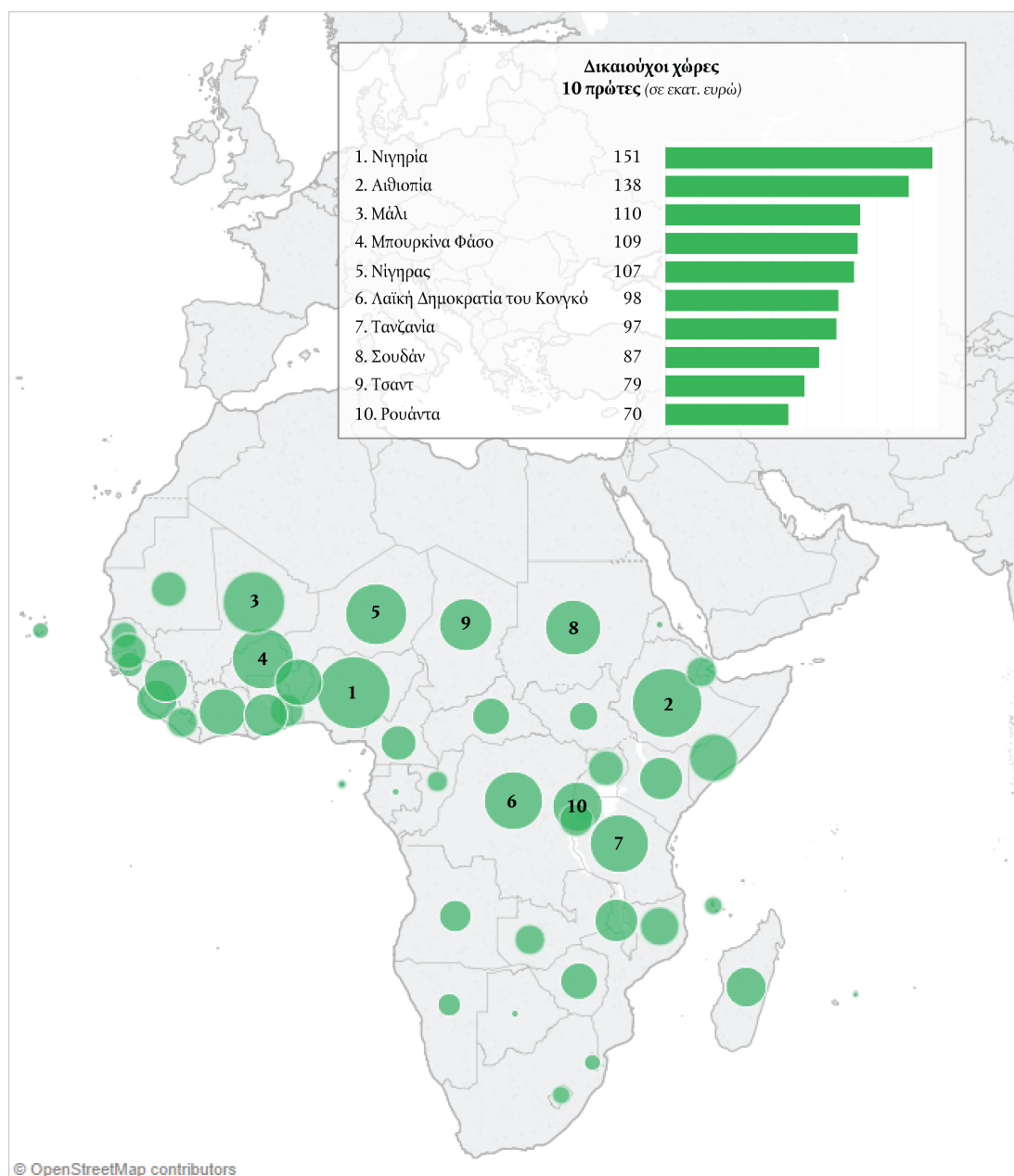
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

	2018	2017
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων	139	142
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	5,2 %	4,5 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	9,1 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	1,2 %	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

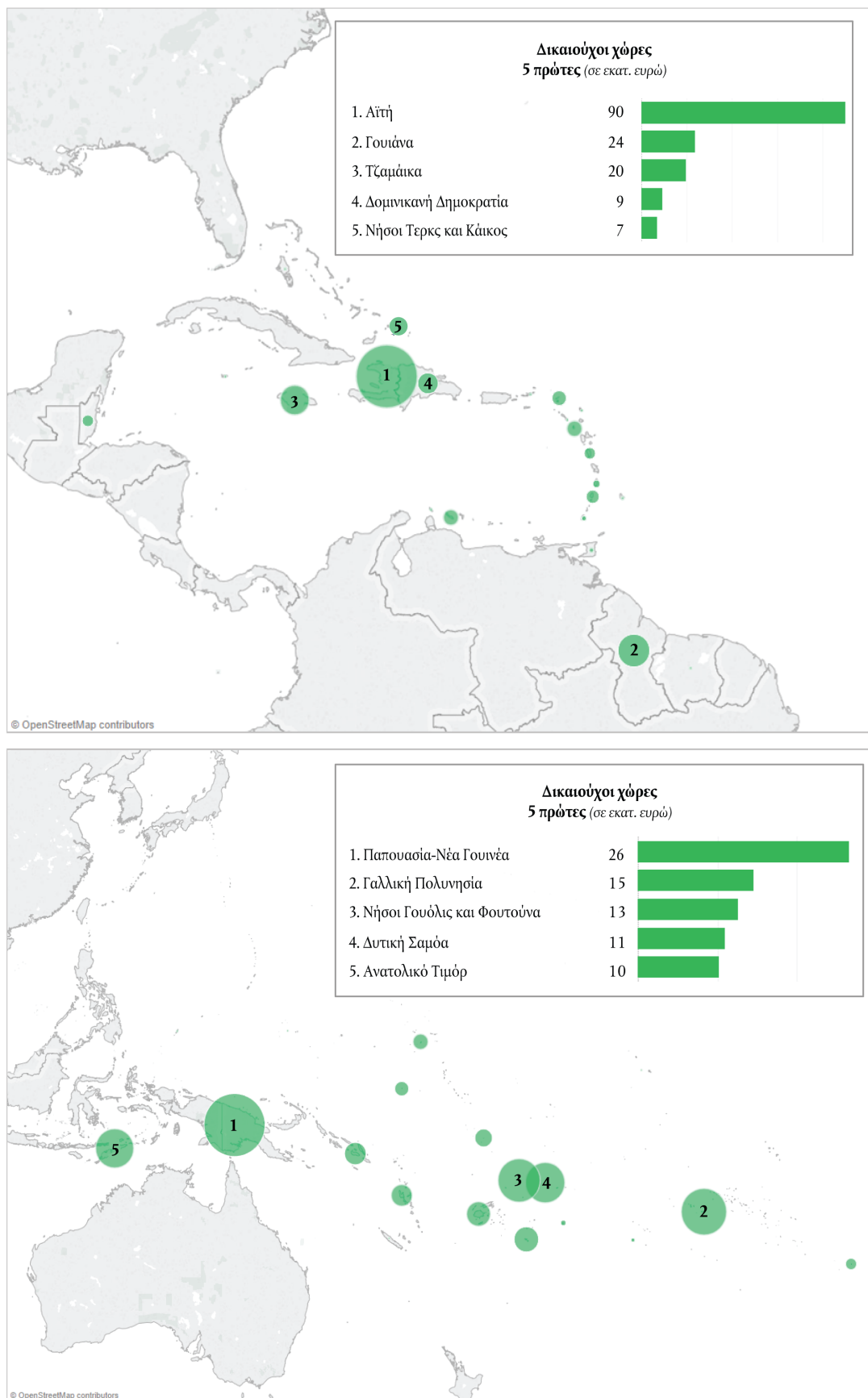
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΤΟ 2018 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΤΑ ΑΝΑ ΒΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Πληρωμές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης — Αφρική

Πηγή: Χάρτης βάσης © Συνεισφέροντες στο OpenStreetMap, με άδεια από Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA) και Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των ενοποιημένων λογαριασμών του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2018.

Πληρωμές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης — Καραϊβική και Ειρηνικός

Πηγή: Χάρτης βάσης © Συνεισφέροντες στο OpenStreetMap, με άδεια από Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA) και Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των ενοποιημένων λογαριασμών του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2018.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2015	Σύσταση 1: να επεκτείνει τη χρήση του πίνακα ποιότητας σε ελέγχους και επαληθεύσεις δαπανών που διενεργούνται κατ' άμεση παραγγελία των δικαιούχων,					x	
	Σύσταση 2: να προσαρμόσει τους γενικούς όρους των ελέγχων και των επαληθεύσεων δαπανών, προκειμένου να συγκεντρώνει όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι αναγκαία για την αξιολόγηση της ποιότητας των εργασιών που όντως πραγματοποιήθηκαν μέσω του νέου πίνακα ποιότητας,	x					
	Σύσταση 3: να αξιολογήσει το κόστος και τα οφέλη της βελτίωσης της παρακολούθησης των ελέγχων και των επαληθεύσεων δαπανών που διενεργούνται κατ' άμεση παραγγελία των δικαιούχων, που θα προέκυπταν από τη συμπερίληψή τους στη νέα εφαρμογή ελέγχου,	x					
	Σύσταση 4: να επιβάλλει κατάλληλες κυρώσεις σε οντότητες που δεν τηρούν την υποχρέωση παροχής βασικών δικαιολογητικών για τον έλεγχο του Συνεδρίου,	x					
	Σύσταση 5: όσον αφορά τις πληρωμές στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης με δικαιούχους χώρες, πρώτον, να τεκμηριώνει τη δήλωση αξιοπιστίας με τα πλέον αξιόπιστα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία και, δεύτερον, να διακρίνει μεταξύ των διαφόρων ειδών βοήθειας με διαφορετικά προφίλ κινδύνου, όπως για τις πληρωμές στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης και		x				
	Σύσταση 6: να αναθεωρήσει την εκτίμησή της σχετικά με τη μελλοντική διορθωτική ικανότητα, εξαιρώντας από τον υπολογισμό, i) τις ανακτήσεις μη δαπανηθεισών προχρηματοδοτήσεων και τόκων και ii) τις ακυρώσεις ενταλμάτων είσπραξης που είχαν εκδοθεί στο παρελθόν.	x					

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ
ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ
ΑΠΟ ΤΟ ΟΓΔΟΟ, ΕΝΑΤΟ, ΔΕΚΑΤΟ ΚΑΙ ΕΝΔΕΚΑΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ) ΓΙΑ ΤΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2018**

Κεφάλαιο II — Δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ σχετικά με τα ΕΤΑ

Πλαίσιο 6 — Έλλειψη συνεργασίας από πλευράς διεθνών οργανισμών

Η Επιτροπή απευθύνθηκε στους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς σε όλα τα επίπεδα για να διευκολύνει την παροχή των δικαιολογητικών που ζήτησε το ΕΕΣ. Επί του παρόντος, αναλύει τις συγκεκριμένες περιπτώσεις που έδιξε το ΕΕΣ.

Η Επιτροπή θα καθιερώσει σύστημα άμεσης επαφής με τους διεθνείς οργανισμούς σε κεντρικό επίπεδο, ώστε οι πράξεις τους ελέγχονται δειγματοληπτικά από το ΕΕΣ.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

27. Όσον αφορά το **σύστημα ελέγχου της ΓΔ DEVCO**, στα τέλη Μαρτίου του 2018 εγκρίθηκαν αναθεωρημένοι όροι εντολής για τις επαληθεύσεις δαπανών. Αναμένεται να συμβάλουν στη βελτίωση των επιδόσεων των προληπτικών ελέγχων.

28. Η **μελέτη για το ΥΠΣ είναι ένα από τα πολλά στοιχεία της διαδικασίας διασφάλισης της αξιοπιστίας**. Οι περιορισμοί που επισημαίνει το ΕΕΣ είναι γνωστοί στην Επιτροπή και λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή κατά την αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών του οικείου συστήματος διαχείρισης. Όλα αυτά τα στοιχεία από κοινού διασφαλίζουν ότι η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ DEVCO παρέχει την αληθή και ακριβή εικόνα των πληροφοριών διαχείρισης.

30. Όσον αφορά το **εγχειρίδιο για το ΥΠΣ**, το επίπεδο λεπτομέρειας του εγχειριδίου και της μεθοδολογίας πρέπει να επιτυγχάνει ισορροπία μεταξύ πληρότητας και ευελιξίας. Η **μελέτη για το ΥΠΣ ανατίθεται κάθε χρόνο** προκειμένου να διατηρείται κάποια ευελιξία ως προς τον καθορισμό των ειδικών όρων εντολής. Κατά τη στιγμή εκείνη, μπορούν να ληφθούν υπόψη οι διαπιστώσεις και οι συστάσεις του ΕΕΣ.

31. Οι διαφορές στα ποσοτικούς προσδιορίσιμα σφάλματα που εντόπισε το ΕΕΣ θα έχουν πράγματι ως αποτέλεσμα την αύξηση του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος. Ωστόσο, το μεγαλύτερο μέρος της εν λόγω αύξησης οφείλεται σε μία μόνο πράξη, η οποία θεωρείται από την Επιτροπή ότι υλοποιήθηκε υπό εξαιρετικές περιστάσεις. Η Επιτροπή δεν συμμερίζεται το συμπέρασμα του ΕΕΣ στη συγκεκριμένη περίπτωση.

32. Η **προσέγγιση δεν έχει αλλάξει σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος**. Τα σφάλματα που εντοπίστηκαν σε προηγούμενη έκθεση ελεγκτικών εργασιών η οποία θεωρήθηκε πλήρως αξιόπιστη δεν παρεκτείνονται εάν υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή έχει εκδώσει σχετικά εντάλματα είσπραξης ή έχει προσαρμόσει την τελική πληρωμή για τη δράση βάσει του εντοπισθέντος μη επιλέξιμου ποσού.

Οι εργασίες του αναδόχου περιλαμβάνουν την άσκηση επαγγελματικής κρίσης για τον καθορισμό του χρόνου και του βαθμού στον οποίο επιτρέπεται ή απαιτείται παρέκταση των διαπιστώσεων.

34. Η Επιτροπή θα διερευνήσει τρόπους παροχής πιο ολοκληρωμένης **καθοδήγησης**.

Οι προσπάθειες ελέγχου δεν μετριάζονται, ακόμη και για τα άλλα τμήματα για τα οποία δεν έχει διατυπωθεί **επιφύλαξη**. Στην περιγραφή της επιφύλαξης διευκρινίζεται ότι, αν και η επιφύλαξη αφορά μόνο επιχορηγήσεις υπό άμεση διαχείριση, θα συνεχιστούν επίσης οι δράσεις που αφορούν άλλους τομείς δαπανών.

Συμπέρασμα και συστάσεις

Σύσταση 1 (διεθνείς οργανισμοί)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή θα καθιερώσει σύστημα άμεσης επαφής με τους διεθνείς οργανισμούς σε κεντρικό επίπεδο, ώστε οι πράξεις τους ελέγχονται δειγματοληπτικά από το ΕΕΣ.

Σύσταση 2 (μεθοδολογία και εγχειρίδιο της μελέτης για το ΥΠΣ)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή και θα διερευνήσει τρόπους παροχής πιο ολοκληρωμένης καθοδήγησης.

Κεφάλαιο III — Επιδόσεις

Πλαίσιο 8 — Παραδείγματα παρατηρήσεων που αφορούν επιδόσεις

β) Διακινδύνευση της βιωσιμότητας του έργου: Η Επιτροπή σχεδιάζει να προβεί σε τεχνικό έλεγχο και αξιολόγηση για να εκτιμήσει την κατάσταση του έργου και να εντοπίσει πιθανούς κινδύνους προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του έργου. Η Επιτροπή διασφαλίζει επίσης τη στενή παρακολούθηση σε συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

γ) Αγορασθέντα στοιχεία/εγκαταστάσεις σε αχρησία: Η Επιτροπή θα εξετάσει και τα δύο θέματα για να ελέγξει την κατάσταση χρήσης του αντίστοιχου εξοπλισμού και των αντίστοιχων εγκαταστάσεων.

δ) Δεν τηρήθηκε η αρχή της οικονομίας: Η Επιτροπή θα ήθελε να τονίσει ότι η συνεισφορά συμφωνήθηκε με σύμβαση μεταξύ των δύο διεθνών οργανισμών και οι πληρωμές εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις συμβατικές διατάξεις. Η έκθεση προόδου επιβεβαιώνει τα θετικά αποτελέσματα της σειράς που αναλύθηκαν από ανεξάρτητες εταιρείες έρευνας για τα μέσα ενημέρωσης.

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
L-2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL